

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

לשכת המבחן

משרד _____

כנסת - בית 14
מחלקת המבחן
משרד המשפטים
מחלקת המבחן
מס' 14.1.98-78 93.6.97-4
מחלקת המבחן - 1 - 11

תיק מס' 587/2

שם תיק: ועדת חוקה משנה - חוק חופש המידע
מזהה פיוז: 587/2-כ
מזהה פריט: 00073sy
כתובת 3-11-3-2-311-11-3-2
תאריך הדפסה: 05/12/2016

מחלקה _____

ישיבות ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

נגמר (*)	נושא	מס' פרוט'	תאריך
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	1	23/06/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	2	01/07/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	3	15/07/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	4	04/11/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	5	10/11/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	6	25/11/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	7	02/12/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	8	23/12/97
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	9	05/01/98
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	10	06/01/98
(*)	. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996	11	14/01/98

פרוטוקול מס' 1

מישיבת ועדת המשנה לדין בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, של ועדת החוקה ודק ומשפט
יום שני, י"ח בסיוון התשנ"ז (23 ביוני 1997), שעה 13:00

סדר:

הב"ד היעודי: דוד צוקר - היו"ר

יעל ריין

צבי ויינברג

יתה דב

מזכירים:

עו"ד יהושע שופמן

עו"ד חלית דרור

רותית שרף

מייק בלם

אלי"ם איתמר יער

רס"ן לירון ליבמן

עו"ד ישי יחזקביץ

בצ"ם צנת שפי

סג"צ שרה מר-היים

עו"ד תמר חריף

עו"ד נתן רזאל

עו"ד רותית ששת"אל

עו"ד איילת רחון

צילית יעקבסון

ישי מנחין

ענת שקולניקוב

עו"ד אורי רגב

יאיר גלבע

עו"ד שירלי גלאור

גדעון סניב

איילת וירמן-ברדי

עו"ד יהודה לנדא

עו"ד שמאל סף

ציפי רון

- משנה ליועץ המשפטי, משרד המשפטים

- משרד המשפטים

- מתמחה, משרד המשפטים

- משרד המשפטים

- ראש מחלקת ארגון כאג"ת, משרד הבטחון

- פרקליטות צבאית, משרד הבטחון

- משרד הבטחון

- המשרד לבטחון פנים

- ראש מדור פיקוח ובקרה, המשרד לבטחון פנים

- המשרד לבטחון פנים

- מינהל הבטחת המדינה, משרד האוצר

- המחלקה המשפטית, משרד האוצר

- הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה

- מתמחה, ההסתדרות הרפואית

- מרכז את הקואליציה לחופש מידע

- קואליציה לחופש מידע

- קואליציה לחופש מידע

- מב"ל אק"ם

- יועצת משפטית אק"ם

- הוועדה לארגון אטומית

- התאחדות התעשיינים

- לשכת עורכי-הדין

- לשכת עורכי הדין

- חיים ומביבה

היועץ המשפטי: שלמה שהם

דנה לביא (מתמחה)

מנהלה היעודי: דורית ואג

שמה: איריה שלהבת

1. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996 (של חה"כ: אלי טלדשמיט, יעל ריין, אליעזר ונדברג יום
ב, יצחק לר, חגי מירום, אברהם פורח, עמיר פרץ, דוד צוקר, סלבו שלום).

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

הי"ר דוד צוקר

אנחנו פותחים את ישיבת ועדת המשנה לדין בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996. זו הצעת החוק המרטיית תיכף אמר משהו לגבי הצעת החוק הממשלתית.

לסדר הדין, אנחנו היום נשמע קבוצה של משלחות שביקשו להופיע בפני הוועדה. אני אבקש מכם לומר את עמדתכם ואת הערותיכם לסעיפים. כמו כן נבקש מכם להגיש לנו גם בכתב אתרי הישיבה הזאת הערות מסעיפיות, כלומר לא ברמה העקרונית, לסעיפים. אם נגמור היום לשמוע את המשלחות נוכל בישיבה הבאה להתחיל לדון בסעיפים השונים. במהלך הדין המפורס בסעיפים נמנען שותפים רק הגופים הממשלתיים, כמקובל, וטף אחד היצני - ציגות של הקואליציה לחופש המידע - שאמור לייצג את הארגונים הציבוריים כולם. זה פחות או יותר יהיה סדר מהלך הדיונים.

לפני שנחיל אני אבקש מכם יהושע שופמן לדבר על עיקרי הצעת החוק הממשלתית.

יהושע שופמן

הצעת החוק הממשלתית שאושרה לפני כשבועיים בוועדת שרים לחקיקה ותפרסם ב"חול" עוד השבוע, אני מקווה. יש לי כאן מספר עותקים, אם משהו רוצה לעיין בהצעה, אבל זה יצא ב"חול" ממש עוד כמה ימים. הגופים הממשלתיים פחות או יותר ראו את זה. אני מציע לשמוע את הגופים החדצתיים.

הי"ר דוד צוקר

יש איתנו כמה ארגונים שעניינם איכות הסביבה. אני מציע שייתווילו בציג "אדם, טבע ודין". הם לא הביעו. נשמע את ציגות "חיים וסביבה".

ציגי רזן

אני מבקשת לא להעיר עכשיו.

הי"ר דוד צוקר

מי נמצא פה מטעם התאחדות התעשייתים?

אילת וירמן-ברדי

גם אני חושבת שאולי עדיף שאבי לא אפתה.

הי"ר דוד צוקר

אל תפחדו. זה לא מקום כל-כך נורא. אין לך מה לחשוש. תאמרי את העמדה שלכם.

אילת וירמן-ברדי

זה לא עניין של חשש. אנחנו בעיקר מרשים להצעות אחרות. אני מעדיפה להציג אתר שנשמע את הדוברים.

הי"ר דוד צוקר

את לא תוכלי להיות נוכחת פה במהלך כל הדיונים.

ציפי רון:

אנחנו לא הבנו חומר כתוב בעניין הזה. אנשי "אדם" טבעו ודין" היו אמורים להביע ולמסור את החומר.

אני קודם כל רוצה לברך על החוק הזה ולציין שאנחנו בהחלט מעוניינים בפתיחת חומר שנושאו איכות מכונית, שהיום לא תמיד זמין ולא תמיד אפשר לקבל אותו. הכרעת החוק אין התייחסות מיוחדת, למיטב ידיעתי, לנושא איכות המכונית. אלא זה נכלל בנושאים האחרים שקשורים בחופש מידע. אני לא יודעת אם צריך לסייג את זה, או לא, ולאוכר במיוחד את התחום הזה אבל בפירוש היום אנחנו נתקלים בבעיות שאנחנו לא מקבלים את המידע הרלוונטי, אם זה בתחום של יהודים אוויר ואם זה בתחום של תכנון ובינה. שאנחנו לא יכולים לראות פרטוקולים של ועדות שהיו הכרעת חוק נוספת במסגרת ועדת הפנים ואיכות המכונית. צריך למצוא את הקשר בין הדברים.

אילת וירמן-ברודי:

גם אנחנו מברכים על הכרעת החוק, שבסך הכל מסדירה את הנושא, בתחום שאולי לא היו בו קריטריונים ברורים עד היום.

אנחנו מבקשים שייקפדו על האזרח. שמהנו למצוא למשל בסעיף 9 הכרעת החוק את ההגנה על הסחנות המסחריים, כדי שבסך הכל גם האזרחים הכלכלי ישמר.

הו"ר דוד צוקר:

האם אתם תירצו להגיש את-כך משהו בכתב לסעיפים?

אילת וירמן-ברודי:

יתכן שכן. כרגע סעיף 9 נותן הגנה. אני יודעת שייבקשו לשנות אותו, לסייג אותו, ולכן אנחנו מתנגדים.

הושע שופמן:

בעמוד 6 הכרעה הממשלתית, שעוד לא פורסמה, יש שינוי בסעיף 9(ב) (3) בנושא הסחנות המסחריים. העיקרון הוא שהגנה על סחנות מסחריים לא תחול לגבי מידע בנושא סיכונים מכוניתיים ופליטת מזהמים למכונית. שיהיה ברור, החוק הזה איננו חל על מידע המחזק בידי גורמים פרטיים, הוא חל על מידע המחזק בידי גורמים ממשלתיים. מידע שמחזק גורם ממשלתי בדבר סיכונים למכונית, גם אם הוא נגזר מפליטת מזהמים למכונית של מפעל תעשייתי, יהיה גלוי לציבור.

שמאל סר:

סיכונים מעשיים או סיכונים תיאורטיים?

הושע שופמן:

סיכונים מכוניתיים או גורמים שעלולים לגרום למיפגעים מכוניתיים כמשמעותם בחוק למדינת מיפגעים מכוניתיים.

יונה הכ:

האם איך חושב שצריכה להיות הברירה מה זה "סוד מסחרי"?

הושע שופמן:

אנחנו לא משתמשים במילה "סוד מסחרי" אנחנו משתמשים במילים: "מידע הנוגע לעניינים מסחריים ומקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם".

יונה יב:

זה ניסוח מאוד סרקני

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו לא מנסחים את הסעיף עכשיו

אילת וירטו-ברוך:

עיקר ההתנגדויות שלנו הן לסייגים האלה, אבל אנחנו לא רוצים כעת בסעיף. אני מניחה שאנחנו נגיש את עמדתנו בכתב

היו"ר דוד צוקר:

בעמדה שלכם אני מבקש שתתייחסו כבר להצעה הממשלתית, במידה והיא תעבור בקריאה ראשונה. את יכולה לגישה בכתב את העמדה של התאחדות התעשייתנים לכשמוקדם בסעיף הספציפי הזה, אתם תחמנו.

האם הגיעו ביניים מההסתדרות הרפואית?

צילית יעקבסון:

אני אדבר סדרה העקרונית. לגבי הרמה של הסעיפים אנחנו נשלח לכם נייר מפורט.

ההסתדרות הרפואית רואה מאוד בדיוק את הצעת החוק ואת הגישות למידע. הכוח נמצא במידע ולפיכך אנחנו רואים מאוד בדיוק את הצעת החוק.

בנוגע לחוק חופש מידע, כאשר מדובר בחומר שנוגע לנושאי רפואה ובריאות הסייגים שצריך לשים אליהם לב הם באחד עדינים ואני חושבת שהאיזון במקורות האלה הוא מאוד חשוב.

אני אדבר על כמה נקודות במקרה, לגבי הנהלים הפנימיים. ההלפת מידע ודיווח בתוך ההסתדרות הרפואית עצמה זה דבר שהוא מאוד חשוב לתיפקוד הכללי ולתיפקוד בתוך המשרד. ברגע שמידע, שעובר בתוך המשרד בנהלים פנימיים, עומד לרשות הציבור ולענייני כל, יש מה בכדי לפגוע בעצם הפעולות בתוך המשרד. כאן האיזון מאוד חשוב. בנוסף העניין של הסעיף יהיה צורך לשים על זה דגש.

דבר נוסף, כאשר ניתן חומר בצורתו הגולמית הבלתי מעובדת - בהצעת החוק שנמצאת לפי אמר שאין צורך לאסוף נתונים סטטיסטיים בהתאם למה שיש במשרד אלא צריך לתת את החומר במתכונתו, כמו שהוא מופיע בתוך המשרד - אני חושבת שיש עם זה בעיה כי לעיתים נמצא במשרד חומר במצב בלתי מעובד לגמרי, לשימוש המשרד או לשימוש גופים שלו, ותהיה בעיה אם ידעו בלתי מקצועיות יקבלו לידה את החומר כי הם לא יודעו תמיד איך לפרש אותו. יכול להיות שיש מקום לחייב הגשת דברי הסבר או חוות דעת, בנוסף לחומר הגולמי.

מעבר לזה, לגבי הדין בהעניפים עצמם, אנחנו נגיש בכתב את העמדה שלנו לגבי כל סעיף אבל שוב, ההסתדרות הרפואית רואה בדיוק את הצעת החוק.

הדטע שופמן:

את התייחסת למידע המוחזק בידי ההסתדרות הרפואית. כלומר את רואה את ההסתדרות הרפואית כגורם שהחזקתו חל עליו, כי יש להם סמכות כמועצה מדעית? אתם באים בעקבותיהם של גוף שהחזקתו חל עליו?

צילת יעקבסון:

זו בדיוק הנקודה. למעשה, עד כאן יכלט לא להתייחס מכיוון שאמרו לא נבנים לקטגוריות כמו שהן כרגע בזוק, אבל מכיון שקיימת סמכות של שיקול דעת להכניס גורמים נוספים אמתו רצונו לפתוח בתחום אחרותו להסב את תשומת הלב שהחוק יעורר בעיות אם ניסב למעוף הכל יש כאן נקודות שחשוב מאוד שיאמרו. לגבי האפשרות של משרד הבריאות, לפי דעתי צריך להזמין לפה בניג של המשרד שהוא יציג את עמדתם.

היו"ר דוד צוקר:

כלומר העמדה שלך באה להגן על הרופאים, על המדע שהם מחזיקים.

צילת יעקבסון:

אבל לא על עמדת משרד הבריאות.

הושע שופמן:

הרחבה לגבי טפים אחרים תהיה רק לגבי גופים ציבוריים. אבל להסתורות הרפואית יש פתקציה שלסוגית במוצאה המדעית, בפונקציה הזאת החוק יתכן ויחול.

יונה ירב:

איד מיישבים את הסתירה או את הקורלציה בין חופש מידע לבין חיסון מקצועי?

צילת דרור:

יש סעיף שמירת דינים שמשאיר בתוקפם את כל החוקים האחרים שעוסקים באיזהו נושא. זה שפיץ גם בסעיף שמירת דינים במפורש בסוף החוק וגם במינים. יש סייג אחד, של כל מה שאמור בחוקים אחרים.

יונה ירב:

בזיח שיש מידע שהגיע אלי במסגרת החיסון שיש לי בין בעל מקצוע ללקוח.

מיים בלס:

החוק לא חל על זה בכלל. הוא חל רק על טפים מבוקרים.

צילת דרור:

יש סייג בסעיף 9(א)(6) לגבי "מידע אשר אין לגלותו על-פי כל דין". או אם זה בפקודת הראיות או בזוק לסיפול בחולי נפש או בחוקי המיסים או בכל דין אחר שיש בו חיסון על מידע, החיסון הזה יחול. חזק מה יש גם סעיף שמירת דינים.

הושע שופמן:

החוק בוודאי לא יחייב, למשל, רופא בבית-חולים ממשלתי למסור מידע שהוא חיסון בין רופא לחולה.

יונה ירב:

האם מנוסה הצעת החוק בדרך שגב לבית-חולים תישמר הזכות לשמור סודיות?

צבי ויינברג:

מהו המצב היום עם חולה שנרצע לו שיש לו מחלה רצינית הוא רוצה לדעת את כל הפרטים על מחלתו? האם מותר לו לבקש מהרופא לגלות את כל האמת?

יהושע שופמן:

כן. זה מוסדר בזיק וזכויות החולה ואין תבול בין רופא פרטי או רופא שעובד במסגרת ממשלתית. יש הסדר מפורט. רק במקרים יחזאי דופן הרופא, או בן משפחה של אותו אדם, רשאים לפנות לוועדת אתיקה בבקשה לא למסור את המידע לאותו אדם, אם הוא משובצע שזב יגרום לו סק חמור.

הו"ר דוד צוקר:

גברת צילית יעקבסון, אני מבקש לקבל את ההערות שלכם בכתב. באותם סעיפים שזה יהיה רלוונטי לגביכם, אתם תחזמו.

יהושע שופמן:

אני מבין שגברת יעקבסון התייחסה לאפשרות שבנוסח הממשלתי המודת "רשות ציבורית" תורחב ל"גוף אחד ששר המשפטים קבע באישור ועדת החקיקה, חוק ומשפט". אצטו בדפנות הממשלתית רוצים להגביל את זה ל"גוף מבוקר". אינני חושב שהמטרה בנוסח של המציעים הייתה ששר המשפטים יטיל את החובות האלה על מפעל פרטי או על אדם פרטי.

יונה יזב:

אני מבקש להבין מה הפרוצדורה? מה עושים?

הו"ר דוד צוקר:

המברתי את זה בהתחלה. אני עושה בדיוק מה שעושים בחקיקת כל חוק לפני קריאה שניה ושלישית. משלוחות של טופים שאינם בציג ממשלה מופיעות, מציגות את עמדתן העקרונית, אצטו מסיימים את זה ואז עוברים לדיון בסעיפים.

יונה יזב:

אני חושב שיש פה הסכמה מקוד לקוד לגבי החוק הזה.

הו"ר דוד צוקר:

כי הדיון הוא מללי ואצטו לא דנים כרגע בסעיפים. כשגיע לסעיפים הקרות רי יתקרב אחד לשני.

על דיון:

גם כדאי להזכיר את אורך הזמן שהחוק הזה נמצא על שולחנו ועל שולחן כל הגופים.

שי מנחם:

ההצעה הראשונה התחזה על שולחן הכנסת בשנת 1979.

הו"ר דוד צוקר:

וו ממש סטטלגיה. אצטו לא נתחפר בה עכשיו.

שירלי גלאור:

אק"ם מכרסת על הצעת החוק. עבור אק"ם לחוק הזה יש חשיבות מעשית מאחר ואנו נתקלים בנושא של הסתרת מידע ממש בצורה יזימונית במגעים שלנו עם הרשויות, בעיקר עם משרד העבודה הרווחה. אני רוצה לתת דוגמא קצרה. אק"ם מעבירה מידע למשרד העבודה הרווחה על ילדים במעון מסויים. היא דורשת שתוקם ועדת חקירה. מקימים ועדת חקירה, יש מסקנות, יש דו"ח ובסיסו של דבר אותו דו"ח מוסתר ולא מתגלה לאק"ם ואפילו לא להורים שילדיהם נמצאים במעון.

אני חושבת שהסיגים שכתובים בהצעת החוק הם רחבים מאוד ויותר מידי סללניים. אני מתייחסת לסעיף 9(2) ו-9(3) בהצעת החוק הפרטית. אני לא אכנס כרגע ממש לדין כי יש לנו הערות ותיקונים בכתב. אני רק רוצה להתייחס בקצרה לסעיף 9(2) שמדבר על "מידע אשר גלוי עולל לפגע". זה דבר מאוד מאוד כללי ולמעשה המשרד או הרשות יכולים לבוא ולטעון על כל דבר ש"זה עולל לפגע" ועל-ידי טענה זו להסתיר מידע.

הי"ר דוד צוקר:

אני מבקש שתיתני לי דוגמא, בתור ביטא אק"ם, למה את מטרדת מהענין. תעשי לי את זה חי יותר.

שירלי גלאור:

נניח שיש מעון מסוים שבו הוכיחו הורים, מוטתה ועדת חקירה. אנחנו רוצים את הדו"ח אך המשרד אומר שזה עולל לפגע בתפקוד שלו, על-פי סעיף 9(2). יותר מזה, הוא יכול לבוא עם סעיף 9(3) ולהגיד

הושע שוממו:

אם נאמר "אשר גלוי יפגע בתפקוד" או "חזאת קרוסה שיפגע", במקום "עולל לפגע", האם זה יפתור את הבעיה?

דלית זרור:

יש להביח שבנושא וסיוות "עולל לפגע" יחפרש בוודאות, כ"כ"פגע"

שלמה שהם:

נגיד שייבא משרד העבודה והרווחה וייגיד שזה יפגע בתפקודו של המוסד הזה.

שירלי גלאור:

נטל ההוכחה הוא עליו, הוא צריך להוכיח שהוא נפגע או שהוא עולל לפגע.

שלמה שהם:

אני אימרו לך כבר שהפירסום של אותה חוות דעת יפגע בביטחון, הם יוכיחו שזה יפגע, שזה יגרום לפירסום של 10 עובדים וכולי. עדיין יש שאלה האם צריך לפרסם את זה או לא צריך לפרסם.

שמואל טפ:

זו לא דוגמא טובה כי לא יעלה על הדעת, אם יש פעולה חריגה במוסד מסויים, שאני כמסגל המוסד לא אדע מה לא בסדר, או שההורים לא יידעו מה לא בסדר.

שלמה שהם

אם יש סיטואציה שבה פירסם רו"ח ועדת חקירה והוא אישר דברים מראים לבני המוסד הזה, התוצאה היא שהפירסום אכן יפגע בתיפקוד התקין של המוסד. לדעתי צריך לבחון את התנאי הזה אחרת.

שירלי גלאור

אתה אומר שבכלל, בין אם זה יפגע בתיפקוד התקין של הרשות ובין אם לא, צריך לפרסם. אפילו הולכים עוד צעד אחד אחורה בעניין הזה, בוודאי לא כמו בהצעת החוק, אפילו ציטוט גסוה אלטרנטיבי.

לגבי סעיף 9(3): פה זה בכלל הרבה יותר רחב. מדברים על חוות דעת, על תחקיר פנימי - ופה המשרד יסל לבוא ולהגיד שזה תחקיר פנימי. אני חושבת שצריך לבצע הפרדה בין הליך החקירה, הדיונים, חוות הדעת, שהמוסד לקראת ביצוע הדו"ח, לבין הדו"ח עצמו. בהצעת החוק אין שום התייחסות ושום הפרדה בין הליך קבלת החלטות או הליך החקירה לבין הדו"ח עצמו. אפילו חושבים שלגבי ההליך עצמו - הדיונים, הפרוטוקולים, חוות הדעת הפנימיות - את זה אין חובה לגלות; אבל הדו"ח עצמו צריך להיות גלוי לכל הנוגע בדבר, ובמיקרה של מעון, זה צריך להיות גלוי להורים ולאק"ם.

חילת דבור

בהצעת החוק הממשלתית הוספו אחרי סעיף 9, שמונה את כל הסייגים, את סעיף 10, שאומר שאפשר יהיה לשקול את האינטרס של המבקש, הגם שהאינטרס אינו תנאי מוקדם. אפילו דברים בגישה שהיתה כאן בהצעה הפרטית, שזה לא מידע שמתבסס על הוכחת אינטרס, אבל הרשות תוכל, כשהיא שוקלת את הסייגים - זה אחד הסייגים שהיא תשקול, למשל האם לתת למשפחה שכולה תחקיר פנימי - או האם תוכל לשקול את הסייג בצורה מצומצמת יותר לאור היקפה של אותו מבקש אל המידע. זאת אומרת, זה אינו תנאי מסף אבל אפשר יהיה לשקול את האינטרס בפרשנות של הרשות לכיוון מקל, של מסירת המידע. מעבר לזה, בית-משפט יוכל להפוך את החלטת הרשות, בעתירה לפי סעיף 15 לחוק, לבית-משפט מחוזי, לא בתפקוד של ביקורת חיצונית או תפיס חיצונית של בג"ץ, יש מבחן ושקול דעת השופט יוכל לאזן את הצורך אל מול הכעם שכייסד אותה צילת חיסיון.

הושע שופמן

אמרת שאת מתכוונת שהמידע צריך להיות גלוי לנוגעים בדבר. החוק הזה עוסק במידה שהוא גלוי מלפי סלם. הוא קובע מילים למסירת מידע לאדם שמבקש בלי הוכחת עניין, גם בלי למק את העניין שיש לו במידע. ההגנות נכתבו בהתאם לתפיסה הזאת, זאת אומרת, איזה סוג מידע אין חובה לתת לכל אדם שהוא, במקום שלאדם הנוגע בדבר יש זכות יותר חזקה.

שירלי גלאור

אבל זה לא בא לידי ביטוי בהצעת החוק.

הושע שופמן

זה בוודאי לא אמור להרע את המצב הנוכחי לגבי וכותו של אדם הנוגע בדבר לקבל מידע המתייחס אליו. אבל זו נקודה שאולי צריך לחדד אותה. אפילו לא יכלנו להקל יותר מידי את ההגנות מבלי לפגוע בעיקרון, והיו הרבה משרדי ממשלה ואחרים שהציעו לנו להגביל את החוק רק לאדם שיש לו אינטרס. כיוון שלא רצינו לעשות את זה או גם לא יכלנו להחליש יותר מידי את ההגנות.

שירלי גלאור

התוצאה היא שאדם שיש לו אינטרס למעשה עלול להיפגע.

הדגש שופט:

אנחנו מקווים שלא אנחנו ניסו בהצעה הממשלתית לבלום את זה כדי שהוא לא ייפגע

שירלי גלאור

באותו הקשר אנחנו הצענו עוד הצעה, שבמידה ואדם מסר מידע לרשות שבעקבותיה נערך איזשהו תהליך של בדיקה, אנחנו רוצים שלאדם שיש לו עניין בדבר תהיה זכות לקבל את אותו דו"ח בלי סייגים.

דלית דרור

אנחנו גם כתבנו בדברי ההסבר של תוספת הסמך במבוא שהחוק הזה לא בא למצות את הזכות למידע. זה לא אמר שצריך להאמר במפורש שמה שיתאמר מפה פירושו שמכלל הן אתה שומע לאו ושאין זכות למידע. זה אמר במפורש בחלק הכללי של דברי ההסבר, ובעת החוק יוצאת מתוך התפיסה הזאת, שזה לא ממצה את כל הזכות למידע.

הו"ר דוד צוקר:

אולי צריך לומר את זה באופן מפורש בסעיף בהצעת החוק.

הדגש שופט:

מה שכתוב בחוק, ש"אין בו כדי לפגוע בכל דין אחר שמגביל, מתיר, מדייק ומסדיר..."

שירלי גלאור

אבל אין דין, זאת הגדרה מאוד רחבה.

שמאל סו:

גברת דרור, כשאת אמרת ששיקולי בית-משפט הם אותם שיקולים או דומים לאלה, האם הכוונה היא שהם כמו הורדה חיסון בתיקים פליליים? לזה את מתייחסת?

דלית דרור

לא לקצו את תוספת הזה מפקחת הראיות, ש"בית-משפט רשאי להורות על מתן מידע אם לדעתו הצורך במען המידע לשם עשיית צדק או ענין ציבורי וגלוי המידע עדיפים וטובים על הסעם לזחיית הבקשה". זאת אומרת שבית-משפט עושה איזון. זו לא תקיפה בעילות בג"ציות, יש כאן הרבה יותר התערבות בשיקול הדעת של הרשות מאשר תקיפה בג"ציות.

מייק בנס

זה גם פלילי, גם אזרחי, גם בתי-דין מינהליים, זה מנעון של איזון שקיים בהרבה סעיפי חוק.

הו"ר דוד צוקר

גברת שירלי גלאור, גם מאק"ם אני מבקש אותה בקשה ממו מהמשלחות האחרות, להעביר לנו את הערותיכם לגבי סעיפים שנגעים לכם, תציעו תיקונים אלטרנטיביים ולאחזם סעיפים אתם תחשבו לדיון.

נשמע בעת את כר ג'עה נתיב מהוועדה לאנרגיה אטומית

נדעו נתיב

אני שייד למשרד ראש הממשלה ולפיכך אני לא במסגרת של הנופים האחרים שדיברו לפני.

היו"ר דוד צוקר

האם אתם רוצה לדבר כעת? אני עושה עכשיו סבב של דברים. עכשיו סימנו עם הנופים הלא-ממשלתיים שנמצאים כאן, אני מבין שאין לנו יותר בקשות. אם משרדים ממשלתיים רוצים עכשיו להביע עמדה עקרונית כללית על הצעת החוק או רוצים להציג טעמים שנוגעים להם, זה המקום וזאת השעה.

נדעו נתיב

אני יכול רק לומר שהצעת החוק, כפי שאושרה על-ידי הממשלה, מקובלת עלינו. כפי שהיא אין לנו כל השרה לבדיה.

שמואל ספי

יש לי משהו לסדר, כיוון שההצעה הממשלתית היתה רק היום על השולחן, מכיוון שחלק מהנופים לא ימשיכו הלאה, הייתי מציע לתת בבל זאת איזשהו גירוי. רוב הנופים האלה לא היו פה בישיבה הקודמת והם גם לא יהיו בישיבה הבאה. אולי כדאי לתת את הגירוי כדי שיידעו פחות או יותר על מה מדובר.

היו"ר דוד צוקר

בר שופמן, אני מבקש שתאמר כמה משפטים על ההבדלים בין שתי הגרסאות.

הושע שופמן:

השאלה הראשונה היתה על פי החוק יחול. אם כי יש שינוי טכני בהגדרה של "רשות ציבורית", ההבדל המשמעותי לגבי חברות ממשלתיות הוא בשני דברים.

היו הרבה הערות, גם של רשות התברות - וכשנצטרף לשלב הזה הם יבקשו להוסיף - וגם של נופים אחרים, שאמרו שהברות ממשלתיות הן מתחרות בעצם בשוק הפרטי. המציעים השיקולים שלוקח הם שיקולים של תסרה פרטית, לפי חוק התברות הממשלתיות, "אלא אם הממשלה קבעה אחרת". הם אמרו שתהיה לנו בעיה גדולה מאוד אם יתייחסו אליהן לצורך החוק הזה כגוף ממשלתי. לעומת זאת, יש חברות ממשלתיות שיש להן תפקידים ציבוריים טובהקם. לכן אצטע הצענו שהחוק יחול על חברות ממשלתיות רק אם שר המשפטים, בהסכמת השרים הנוגעים בדבר, יקבע שהחוק יחול עליהם, כפי שכתוב בסעיף 4 להגדרה היום לגבי אפשרות של שר המשפטים להרחיב את התחולה על נופים אחרים.

לגבי אפשרות הרחבת התחולה לפי ההצעה הממשלתית כתוב "טף אחר ששר המשפטים קבע". אין סוגיה להחיל את החוק על עמותות פרטיות למשל או על חברות מסחריות. אני לא חושב שמישהו רצה בזה. בכל החוקים שאצטע מכירים בעולם עוסקים רק ברשות ציבורית.

מיק בלס:

המטרה היא להתייחס לתרבות השלטון.

הושע שופמן:

לכן אצטע הצענו ששר המשפטים יוכל להרחיב, אבל רק לגבי נופים מבוקרים.

23.06.97

יש מנודין:

הוצאתם מכלל זה את מבקר המדינה.

הושע שופמן:

כולם אמרו לנו שהיתה הסכמה באת בוועדת אומטרובסקי ושהיא שנתנה.

דו"ר דוד צוקר:

למה הכנסת נמצאת מחוץ לזה?

הושע שופמן:

הרעיון הוא שזה חוק לביקורת על הרשות המבצעת. יש דינים אחרים לשקיפות של הכנסת ולשקיפות של בתי-המשפט.

נייף בלס:

במגוריים אני אגיד שגם בכנסת יש מקום אולי לבחון את הנושא הזה, לפחות על דרך של תיקון החוקים באותם סעיפים של סודיות הפרוטוקולים של ישיבות ועדות הכנסת. לא בטוח אם גם השינוי הזה מספיק פותח את הדלתות בנושא הזה. לפחות בואו הסעיף האומר שהכנסת יכולה לסגור את הדיון במליאה ולעשות אותו סודי. זאת אמרת, התשובה היא שהכנסת עובדת בגלוי, עם חוקים ועם תקנות.

יש מנודין:

לכן דווקא פה צריך להגיד ש"למעט הכנסת"

ענת שקוויטצ'וב:

דווקא מבקר המדינה יש חשיבות שכן יהיה בתוך הביקורת הזאת.

הושע שופמן:

אם הוועדה תירצה להוסיף את ביקור המדינה הם יוכלו לייצג את עצמם. למבקר המדינה יש סמכויות מאוד נרחבות לכל מידע מכל משרד ממשלתי.

הו"ר דוד צוקר:

השאלה היא למה הוא לא צריך לספק מידע.

הושע שופמן:

אבל משרד מבקר המדינה אומר שאם תוך כדי עבודת ביקורת הם יצטרכו לתת לכולם את המידע, שהוא לא מידע על הפעילות של המשרד שלהם אלא כעצם על כל הפעילות הממשלתית, מי שרוצה מידע על משרד הבריאות אמור לפנות למשרד הבריאות ולא לגבות למידע דרך מבקר המדינה, ולת כדרך של פירסום ח"חות של מבקר המדינה.

שמאל סה:

אם אני רוצה לדעת בזמן שהוא מבקר למה הוא לא ביקר או למה הוא לא עשה פעולה מסוימת למרות שהודיעו לו על ליסי במשרד ממשלתי, זה עניין של ביקורת על המבקר.

הו"ר דוד צוקר

יכול להיות שיש בעיה. השאלה היא האם החוק הזה צריך לתת תשובה עליה. האם החוק הזה חל רק על הרשות המבצעת או שהוא חל גם על ...

החיה למדא:

לדעתי אין הצדקה עקרונית להבלת גופים שונים ברשויות שונות. יש חוק אחד במדינה אחת ואני תושב שצריך לכלול את המדינה. בתוך החוק ולא להתחיל לעשות לגביה כללים אחרים.

הושע שופמן:

לגבי ההגדרה של "רשות ציבורית": אני מציע שבציגו הלישבה יזנו את דעתם לשאלה האם חוק זה חל גם על הלישבה.

שמאל סף

תלוי לפי איזה הגדרה.

הו"ר דוד צוקר:

מה עם נשיא המדינה?

הושע שופמן:

משרד נשיא המדינה לא נבט בס"גים, לא הייתה בקשה להכניס סאן סייג סה. אבל לנשיא המדינה יש גם חסינות.

דבר אחר, שמאד הסריד אותנו, זה שהרשות השופטת יצאה מאן, כבר בגירסאות המקודשות.

הו"ר דוד צוקר:

מדובר בכלל על סמכות שפיטה, כלומר גם בתי-דין משמעתיים.

הושע שופמן:

מה שמאד הסריד אותנו, בעיקר את המוסד לביטוח לאומי, זה גופים כמו ועדה רפואית. למוסד לביטוח לאומי אין בעיה למסור מידע על כמה ועדות יש, כמה אנשים פנו וכדומה, אבל הם מאד חששו מחשיפת התיקים עצמם. גם אם צטרפו לעבור עם ניפקם על התיקים, עדיין זה בעייתי ויש לשמור על השאיות.

מייק בלס:

הם חששו שמישהו, בשביל להוכיח שמפלים אותו לעומת אדם אחר, ייפסה בבקשה לראות את כל התיקים שבהם מישהו עם מחלה וכזאת וכזאת קיבל מעל 80% נכות. אז אטמו בסתך לעבור אחד אחד, למחוק שמות, למחוק כל מיני פרטים מזהים ויש חשש שגם אם ימחקו את השם אפשר יהיה לזהות במי מדובר.

הו"ר דוד צוקר:

האם לא עומדת פה הבעת הפרטיזית?

שלמה שזם

אם חס וחלילה יש שם באמת מצב לא תקין ומפלים אנשים אז אתה פוגע מאודה את קבלת המידע הזה.

מייק בלס

הבעיה היא שמתעסקים עם עשרות אלפי תיקים כשהם העומס המיסלי לטפל בפניות מהסוג הזה הפחד אותם. אין לנו כוונה לשתק את פעולת המיסל בחיפוש אחרי מידע לצורך חשיפה שאולי יש בה ממש.

שלמה שזם

ו, אגב, הפרובלמטיקה של כל החוק הזה.

יהושע שזמנו

יש פה שינוי משמעותי בנושא של העמדה יוזמה של מידע לרשות הציבור (מה שמופיע בסעיפים 3, 4 ו-5 בהצעת החוק הפרטית). עם כל המעמסה שהחוק מביל על הרשויות, להיענות לבקשות מידע, יש חשש גדול שיצטרכו להקים מעגנים נוספים, האם אבטנו צריכים שיהיה בכל סניף של הביטוח הלאומי מרכז מידע, שכל אחד יוכל לעיין בכל המיסמכים שמפורזים בכל הלשכות? למשל כתוב פה: "פסק-דין שהרשות היתה צד להם". יש עשרות אלפי פסק-דין שהמוסד לביטוח לאומי, למשל, או משרד המשפטים הם צד להם. היה חשש גדול מצוטט יסולת לעמוד, לפחות ב-ומצית במעמסה של היענות לבקשות וגם לדיווח היזום.

במדה מסוימת אבטנו היזם היום בתמימה של חוק הופש מידע בעיין של אפשר להגיד, שלפני עידן המידע זאת אומרת, החוק הזה דן בבירות, במיסמכים, בעיין. הוא איבנו דן במידע נגיש באינטרנט, כשאדם יכול להחפס איהו כרטיס חכם ולקבל מידע על עצמו. אלו דברים שצריכים לפתח אותם. אגב, לפי החוק הזה יש אינטרס גדול לרשות להעמיד כמה שיותר מידע לרשות הציבור מבלי מגע יד אדם, כלומר בדרך האינטרנט למשל, כי אז זה פוטר אותה מלטפל בכל בקשה פרטנית. אם המידע עומד לרשות הציבור, בין אם זה בספרייה ציבורית, בין אם זה בזכות ספרים, ובין אם זה במחשב, אז הוא רשאי להודיע: אתה יכול לגשת למידע הזה בצורה חופשית. אבטנו מעוניינים ששכל הצינן מידע שהוא בעל עיין לכל הציבור יהיה גלוי.

מר מייק בלס מצא כל מיני דוגמאות והוא יוכל להרחיב. ברוב המדינות אנשים בעיקר שואלים על עצמם. לגבי מידע של אדם על עצמו המידע הזה לא אמור להיות נגיש להצטין באינטרנט למשל, אם כי המוסד לביטוח לאומי האמריקאי פירסם באינטרנט את כל קובץ האנשים שנפטר.

אבטנו בהצעה הממשלתית ביקשנו לשנות את הסעיפים של פירסום חזום, כך שהרשויות קודם כל תפרסמנה דו"ח חזום תקופתי ושנית, וזה דבר שהוא חדש, שתהיה חובת פירסום או העמדה לרשות הציבור של הנתונים מיסליות החובה לפרסם הנתונים מיסליות הופיעה בספרות, בתיאוריה, אך לא נעשתה הלכה למעשה. במשטרה למשל יש הוראה מפורשת לגבי פירסום ברשומות של חלק מפקודות המשטרה. אבטנו רוצים עיקרון כללי של חובת הרשות להעמיד לרשות הציבור את הנתונים המיסליות שעל-פיהן היא פועלת. זה מופיע בסעיף 6 בהצעה הממשלתית.

שמאל סף

בהפיסה, האם אתם מבילים את ההוראות המיסליות?

רו"ר דוד צוקר

כשיש להן גניעה או השיבות לציבור

הושע שופמן:

אם יש המזיות פנימיות לגוף שעוסק בעניינים במחוזיים, זה לא אמר להיות מפורסם. היו זמנים למשל שהפניות ליועץ המשפטי לממשלה היו המזיות פנימיות של ציבור הרחב לא היה גיעה אליהן והן היו מסוגות. כבר לא מעט שנים יש עותקים במפריז של כל הפרוטוקולים. אטעו מעוניינים שהעיקרון הזה ייוול על כלל השירות הממשלתי.

שייק בלס:

כשהשופט זמיר היה היועץ המשפטי לממשלה הוא אמר שהוא מעמיד את זה לעיני הציבור.

הושע שופמן:

דבר אחד שהוא חדש נוגע לאופן העמדת המידע לרשות הציבור. ההצעה הממשלתית שותקת בנושא הזה. אטעו ביקשנו לקבוע, כדי להפיג חששות מסוימים, שהכוונה איננה שאדם ייקבל מידע סטטיסטי שהרשות אף פעם לא אספה ולא עיבדה. הרשות איננה יכולה לעשות פרויקטים מחקריים לפי בקשת כל אדם. לכן כתבנו בסעיף 7(ה) ש"המידע יועמד לרשות המבקש כפי שהוא מצוי בידי הרשות הציבורית ואם המידע הוא ממוחשב הוא יופק באמצעים המשמשים דרך קבע את הרשות".

לגבי הסייגים, אטעו הבטנו בין מידע שהרשות לא תמסור לבין מידע שהרשות איננה חייבת למסור. מידע שהרשות לא תמסור זה למשל מידע שאסור למסור על-פי דין. לפי ההצעה הממשלתית כתוב שאם אסור על-פי דין למסור את המידע, הרשות רשאית לא למסור. אם המסירה אסורה או כפונן שאסור למסור. אותו דבר לגבי מידע שייפגע במסחון המדינה וכדומה. אבל יש מידע אחר, שלגביו לרשות יש שיקול דעת. אם מוזכר על מידע איוות צד שלישי היא חייבת לקבל את עמדת הצד השלישי, אם יש לו שיקול דעת שעומד בביקורת של בית-משפט. הרעיון הוא שביית-משפט מינהלי ידון בה.

הו"ר דוד צוקר:

כמה זמן אתה מעריך שייקח הדבר הזה?

הושע שופמן:

אני לא יודע קודם כל הוא הרבה יותר פשוט. אפשר מדמה לי תוך שתי ישיבות לגביר אותו. זה עבר כבר קריאה ראשונה וכעת זה עומד על סדר היום של ועדת החוקה, חוק ומשפט.

שפיאל סף:

האם אין בעיה עם ההקמה שלול?

הושע שופמן:

לא, משום שזה לצורך המסגרת של בתי-המשפט המחוזיים.

שמאל סף:

אמרנו שדרושים כל מיני שיטתים מינהליים ותקציביים.

דלית דרור:

זה לא עניין תקציבי.

הושע שופמן:

הממשלה תהיה צרובה: תוך זמן לא ארוך לקבלת החוק.

דבר נוסף שבו יצטרך לרויך בוועדה זה הכל הנשאל של מידע בטוח, שלגביו יש פה שימי. בהצעה הממשלתית מדובר על סעיף 9(א)(1) ו-9(א)(2). אנשי הצבא ירחיבו על כך, יש למשל תפיסה: בזמן חופש המידע האמריקאי שהחוק הזה לא יחול על כל מסמך המסווג כדיו. אמת לא רצונו לסנוב את זה ככה, מה גם שבצבא יש סיווג על כל דבר, גם על זמני כניסת שבת וכדומה. ולכן אמת לא הצענו שהסיווג יהיה סוף פסוק אלא רק אם מדובר באחד הנשאים שברשימה, נשאים שבאף מדינה איתם פתוחים לעיון הציבור, או אם מדובר במידע ספציפי שהוא עצמו יכול לפגוע בבטיחות המדינה.

צבי ויינברג:

האב יש פה הגדרה של "בטחון המדינה"?

הושע שופמן:

לא

גלית רודר:

הסיווג של בטחון המדינה היה קיים גם קודם. הרשות צריכה להזכיר שזו פגיעה בבטחון המדינה. חוק זה אמת הוספו בהצעה הממשלתית שיהיו נשאים מסויימים שייקבעו בצו כנשאים שבהשגים לבטיחות המדינה, שאסור למסור אותם. אם יהיה מדובר על אותם נשאים אז לא יהיה ריבוי בבית-משפט אם זה כן פוגע או לא פוגע בבטיחות המדינה ויהיה נטל על הרשות להזכיר שזה כן פוגע, פרס לאותם וברם שיהיו בצו ושלא יהיו בפיסקה.

אפשר יהיה לפעמים גם לחסות מידע בגלל אינטרס ציבורי חשוב אחר שאינו בטחון המדינה. זה דווקא התחיל ממשד החינוך והערכות, שדיבר על ההישגים של בתי-הספר. אבל אחר-כך ניתנו דוגמאות יותר טובות. למשל: אחת חולי האיידס בקרב העדה האתיופית, זה נראה מעניין אבל יכול להיות שהמדינה תחשוב שזה לא רצוי למסור אותו - זה אפוא לשון הרע על ציבורים - ואז השר בתפודה, כפי שהמתבטת היא במקומות הראות, יוכל לקבוע שעניין ציבורי חשוב פוגע את הפירסום. כאן מדובר לא על סוג של נשאים אלא על כך שנתנת המידע הספציפי הזה תפגע באינטרס ציבורי חשוב.

יש מנחין:

זה סעיף שיכול להפוך את החוק לחוק למציעת מידע, אם ביד שר יש סמכות על-ידי חתימה על תעודה למנוע מסירת מידע או השרים ישמשו בה, יחתמו על סודיות לגבי כל ענייני המשרד.

הושע שופמן:

אמתו חשבו שצריך פה סעיף כל כי אי אפשר לצפות את כל המקרים. יהיה מידע שלכל הדיעות הוא פוגעני, מידע שיפגע הרבה יותר מאשר יועיל, וצריך סעיף כל. אמתו הונחמו לסעיף כל האמרו שלפי החוק הקיים - תומה לי שאף אחד לא משיג על ההסדר הזה - יש מידה הדרושה להליך שיפטי. יש מצב שלא לפקד ולא למנוע על מתן התעודה תהיה סמכות אלא זו תעודה אישית של שר, שנתנת לביקורת שיפוטית כבוכן, לפי איתן אמת מידה שמשמשות שרים שנתנים תעודות כדי למנוע מידע מבית-משפט אותו עיקרון ואותן אמות מידה ישמשו גם לצורך הזה. זה הרי לא כל-כך הצינו שמידע שאי אפשר למסור לבית-משפט לפי חוק אחד, לפי החוק הזה יהיה פותר למסור אותו לסלם.

שמאל סן:

זה שונה, כי שם מתנהל הליך משפטי

הודה לרא:

ההבדל הוא רק ששם התגבלה היא לגבי שרים מסויימים

מייק בלס:

מדובר על כל שר, על אף שיש סעיפים ספציפיים לשר הביטחון ולראש הממשלה, אך בעיקרון כל שר בתחום מסוידו

הושע שופמן:

היו הצעות לשפר את הביטוח, אצטו החלטנו לא לשנות אף לא מילה אחת מהניסוח של פקודת הראיות.

ענת שקולניצוב:

גם בפיסקה (2) וגם בפיסקה (3) ככה זה מופיע בפקודת הראיות, בדרך הפרמליטית שהשר נותן את הטו. אבל למה ללכת בדרך הזאת, שהיא גם מאוד בעייתית שם, ולהכניס אותה גם כאן בזיק מחדש, שהמגמה שלו היא לא פורמליסטית אלא היא מגמה מאוד עניינית? כלומר, כשיש מקום ענייני לתת חריג, נותנים חריג, למה לחזור למשהו שהוא גם ככה מאוד בעייתי? נכון שרק בית-המשפט בדק את הצד הפרמליטטי אבל אצטו יודעים שזה בעייתי גם היום.

הושע שופמן:

אני חושב שכולנו מבינים את הבעיה, מצד שני אי אפשר לצפות מראש אבל אולי יש אינטרס ציבורי חשוב לא להעביר מידע, אם יש לכם פיתרון יותר טוב, תציעו אותו.

ענת שקולניצוב:

פיסקה (2) מתייחסת בדיוק לאותם נושאים, לנשאים הבטחוניים, מדוע לא להתמקד בפיסקה (1) שבצמם תיתן כבר את המיבחן?

ארי רגב:

ברור שהגישה פה היא שונה לחלוטין, עם כל הבכד להעיר על הפיקוח על מעשי השרים, הביטחון שלנו מלמד שאין הדבר הזה מתקיים, בוודאי לא בכל מקרה. פה לא נקטים עמדה עניינית, לטוב כאשר יש אינטרס ציבורי חשוב הוא נזכר על האינטרס של חשיפת המידע, כפי שהדבר נעשה לסאורה בפיסקה (1), פה לא מדובר על היות האינטרס אינטרס ציבורי חשוב, אלא הדגש הוא על כך שהשר מביע דעתו שזהו אינטרס ציבורי חשוב. כלומר הדגש מוסב מהאובייקטיביות של העניין שעומד במבחן להבעת הדעה של השר.

ולית דרור:

אפשר להכניס את זה בפיסקה (1) אבל אז יהיה אפילו פחות חופש מידע.

הושע שופמן:

אפשר להגיד שהגילוי פוגע בעניין ציבורי חשוב השר נתן לכך תעודה בחתימתו, אצטו רצינו את חתימת השר כדי למנוע שימוש יתר בסייג הזה.

ארי רגב:

לנו ברורה שהניסוח הנכחי ימנע שימוש יתר בסייג הזה.

ציפי רון

סעיף קטן (ב), האמר "רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע כלשהו", הסעיף המדבר על "אשר גלוי אמור לפטעו בתיפקוד התקין של הרשות הציבורית", בעצם מסדלים במידה רבה את האפשרויות לקבל אינפורמציה בעניינים שקשורים לאיכות המינהל. יכולה להיות החלטה שאין טעם להעביר את המידע כי הוא עלול לפגוע בתיפקוד התקין של המשרד. זה סעיף כללי מדי ובעצם מאפשר הימלטות ממסירת המידע. אני חושבת שצריך להבטיח כגון סיגים, למעט בתנאים כאלה או אחרים. משום שאחרת בעצם יש כגון איזשהי סתירה מהותית לרצון לאפשר את הקבלה של המידע, ואסגנו עדים לכך. עם כל הכבוד, צריך להתייחס בצורה אחרת לסעיף הזה.

שמואל סה

האם הצעה החוק הממשלתית ראויה לנגד עיניה את חוק השב"כ? האם זה מתואם? אני חושב שלא. על פניו נראה לי שישם יש סיגים, שחלקם הרבה יותר חמורים, אך חלקם יותר פתוחים מאשר פה.

דלית דרור

השב"כ הוא גוף שהחוק הזה לא חל עליו, לפי סעיף 12. החוק לא חל על מידע שאסוף בשב"כ, גם אם הוא נמצא בגופים אחרים, ביח בתיקים של הפרקליטות.

שמואל סה

אני יודע שהחוק הזה לא חל על השב"כ עצמו. אבל יש פעולות של השב"כ שהוא מבצע על אורחים ושם יש טענות כבדות מאוד. אסגנו כרגע נמצאים באיזה ירכח אתם ונראה לי שפה החוק לא לוקח בחשבון את אותה פתיחות שיש שם. פה החוק כטור יותר. זו התחושה שלי. אני רק שואל האם זה מתואם.

הושע שופמן

סעיף 10 בהצעת החוק הממשלתית מדבר על מיקרים שלרשות יש שיקול דעת. היא צריכה לתת משקל, אם היא רשאית לחשוף אבל שוקלת על אף החיסוק ליתן את הצו בענייני של מבקש המידע. ככל שהעניין יותר גדול ככה הרשות צריכה להתגבר ועל אף החיסוק למסור את המידע.

בסעיף 11 בהצעה הפרטית יש הגנה על זכויותיו של צד שלישי בצורה מאוד מאוד גורפת, שהרשות חייבת לבקש את עמדת הצד השלישי כדי לא לפגוע בזכויותיו. אסגנו התלבטנו הרבה מה טיב ההגנה על הצד השלישי. מצד אחד אסגנו לא רוצים לעצור מצב קיים, כי גם היום הרשות מוסרת הרבה מידע שנוגע לאנשים אחרים, למשל, האגודה לזכויות האזרח ביקשה את רשימת בעלי הזיכרונות לעבודה בשבת (אומנם בסוף לא היתה אפשרות לתת לה).

ארי רגב

מדוע זה עלול לפגוע בזכויותיו של גוף שלישי?

הושע שופמן

אדב אמר שזה מידע שנוגע לעסק שלו. השאלה היא איך נוכל להגיע למצב שבו לא נבדיל יותר מדי על פניו המידע באשר למשל זה נוגע להרבה מאוד צדדים שלישיים. אני לא בטוח שאסגנו הגענו לאיזון הכי טוב. אין הבדל גדול מאוד בין שתי הגרסאות.

סעיף 13 בהצעה הממשלתית הוא יותר ארוך מסעיף 12 בהצעה הפרטית והוא מתייחס לגופים שהחוק לא חל עליהם. בצורה כזו אחד אחד ולהסביר למה זה שייך טוב. יש סעיף אחד שאסגנו השמטנו, לגבי המידע על מי שאיננו אזרח או תושב. זה סעיף שנראה לנו מיותר לגמרי. זה בדיוק לגמרי שאם החוק לא חל על מסירת מידע למי שאיננו תושב או אזרח אז הרשות רשאית לפי שיקול דעתה להגביר.

אנשי רוצים לקבוע עיקרון לגבי המצב הב"ל: אם מידע הופק תוצר ביד רשות ציבורית מסיימת המידע הועבר לרשות אחרת או הרשות המקבלת רשאית להפנות את האורח לדשות המקוריות, מפי שהיא זאת שיטלה לשקול ולהבין מה האיומים, ובלבד שאין בכך הבבדה על האפשרות לקבלת המידע. זאת אמרת, אם המידע הוא זמין אצל רשות א' אבל קבור בתיקים ואי אפשר להגיע אליהם ברשות ב' או אי אפשר להפנות את המבקש לרשות הראשונה.

אלו עיקרי הדברים, אני חושב.

זלית דרור:

לגבי המידע המבייבתי קיבלנו הערה מהמשרד לאיכות הסביבה על התסקיר. הוא היה המשרד היחיד שהעיר לכיוון של הרחבת חופש מידע ולא לכיוון של צמצום. הוא התייחס לסייג שבוצעה החזרה נמצא בסעיף 9(6), לגבי סוד מקצועי ולגבי מידע שעלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי. מסודרי או כלכלי של צד שלישי, המשרד לאיכות הסביבה ביקש שלגבי מידע סביבתי, היינו מידע על סיכונים סביבתיים או מפגעים סביבתיים אפשריים, בעצם זהה פה סייג לסייג בלומר לגבי לא יחול אותו סייג של סעיף 9(6). זה התקבל רק חלקית, רק ביחס לסעיף 9(6)(ב) ולא ביחס לסעיף 9(6)(א), אבל אין החלטה ברורה של ועדת השרים בנושא הזה. לכן המשרד לאיכות הסביבה יוכל לטעון את הטענות שלו ולבקש להחיל את אותו סייג גם על סעיף קטן (א) בהצעה הממשלתית, אגלעו זה נקרא סעיף 12(ב)(3)(כ), אולי הסיפא שלו תהיה. המשרד לאיכות הסביבה יהיה רשאי לשכנע בנושא הזה, כי זה לא נושא שנמנע עד הסוף בישיבת הממשלה. פה יש מקום גם לשמוע את צי"ב התאחדות התעשיינים, שבכל ריון בסעיף הזה צריך לשמוע גם את מעגותיהם.

הדבר האחרון הוא לגבי התחולה. היו הרבה מאוד שדברו בממשלה על החלה הדרגתית של החוק. בסופו של דבר יש משהו שהוא רק מעט ממה שהם רצו אבל בכל זאת פה סודאי יעורר ריון. אמר פה שהממשלה רשאית לחנות תחולה לגבי רשויות מסיימות, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט. מעבר לשם. שיש לחזית התחולה בכלל, שבאמת יש לה הבדקה בשביל ההתארגנות של הרשויות, יש פה אפשרות לחנות לגבי רשויות מסיימת וזהו נוספת. יש צורך לדון בזה.

מיט בלם:

אחד הטרומים שאולי יפנו זה הרשויות המקומיות, שעד פה היו קצת שקטים בנושא הזה. נראה לי שחלק גדול מהמטלה תהיה ליפול עליהם. המצע היומיומי של אורח עם הרשות המקומית הוא רב. היה ציג שלהם בועות אוטטרובסקי, שהגיע לשיבות. אחר-כך הם קצת נעלמו. בועות שרים לחקקה אין להם ביטוי. עליהם יפול על מישלי לא פשוט. שם יש קשיים. כבר היזם יש זכות עיון לחברי הרשות המקומית ואנחנו יודעים שראש העיר לא כל-כך אוהב לספק את המידע הזה. לא אחת ולא שתיים יש פזיח לבית-המשפט בנושא הזה. כאשר כל אורח שיפנה יהיה וכא למידע, אני חושב שזה מאת חשוב מבחינה ציבורית, אולי אפילו יותר מאשר קבלת מידע מהמדינה במקרים מסיימים, הם יתבקשו להיצרך לזה.

אור רב:

לעיון ההרחבה של המידע כאשר חל עליו הסייג של ערך כלכלי או שהוא עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי. אני סבור שכיום, לאחר מה שהתרחש בארצות-הברית בענין סיכונים בריאותיים כתוצאה מעישון, כרוך שסעיף סה צריך להיות מורחב לא רק לפגיעה סביבתית אלא גם לחיקף רחב יותר, שייכלול למשל סיכונים בריאותיים מסוג זה, מידע שמתברר שהיה בידו טרמים כלכליים וסירבו לחשוף אותו. ממה לי שדציסיון הזה מלמד שאסור להשלים בשום פנים ואופן עם אינטרס כלכלי, טובהק וממשי בכל שהיה, כאשר התוצאות שלו עלולות להיות פגיעה בבריאות הציבור.

איילת רחן:

בוועדת שרים לעייני חקיקה המשרד לאיכות הסביבה גם העלה את ההשגה על החלוקה ל-9(3) (א) ו-9(ב). לא ראית סיבה. ועד היזם לא הוסבר לנו, למה יש צורך גם בחיסיון של סוד מקצועי וגם בחיסיון של מידע הנוגע לעניינים המסחריים. הבנו שבוועדת אוטטרובסקי הגיע למסקנה שיש צורך בשתי החלופות האלה. אנחנו חוששים שהחלופה השניה התרחבה ולא ברור לנו על איזה מידע סעיף 9(3)(ב) מיועד להגן שלא נמצא ב-9(3)(א).

בסעיף 9(ב)(4) בהצעת החוק הממשלתית הבענו הסתייגות ממחיקת המילים "שלא מבחי חובה חוקית" היום יש הבדיות שמסככות לבקשה שלטו אליהן לגלות מידע, בטענה שתנאי מוקדם למסירתו של המידע הועברו למשרד לאיכות הסביבה היה אי-גילויי הלאה. החוק מחייב אותם למסור לנו את המידע אך הם טוענים שזה ניתן כתנאים של סודיות. אנחנו

חובשים שמחזקת המילים "שלא מכת חובה חוקית" תעזור לטענה כזאת. אולם רוצים לטעון שאם יש חובה חוקית למסור לנו את המידע או המשרד לאיכות הסביבה יהיה רשאי להעביר את זה הלאה, בגלל שאי אפשר לטעון שזה ניתן בתנאים של סודיות כאשר זה על-פי חובה חוקית.

יש מנחין

אחת הבעיות המרכזיות בהצעה הממשלתית היא לגבי איך המידע הזה יעבור לציבור. אם הממשלה לא תהיה חייבת למסור מידע לזכות הציבור אלא רק להעמיד אותו, כלי להיות אקטיבית במסירתו, תועלתו של החוק תקטן. מי שמספיק חזק מקבל היום את כל המידע שהוא צריך ומי שמספיק ידוע איך לחפש מוצא את המידע הזה. הבעיה שלנו היא עם 50%-60% מהחברה הישראלית שהם לא מספיק חזקים היום כדי לקבל מידע. אם המדינה תפסור את עצמה מחובה לדאוג שגם השכבות החלשות יקבלו את המידע הזה, ואת פנייה חברתית.

בוועדה הכלכלה של הכנסת כשדנו במדיניות של מאגרי המידע הציבוריים בבידור עלה שלמרות שמי שייצגה מחופש מידע זה החוקים, צריך לדאוג לשכבות החלשות על-ידי כך שהמדינה תהיה חייבת "לחזוף" חלק מהמידע לכל מי שצריך. שם הוחלט להקים מנגנון של כל מידע בסיסי ושל מידע משלים. כל מידע משלים - כל מי שרוצה יבטא אותו; כל מידע בסיסי, לגבי הזכויות והזכריות - המדינה חייבת להעמיד אותו ולדאוג שהוא יהיה זמין לכל אזרח במדינת ישראל, זה מנגנון שעדיין הופיע גם בהצעת החוק של חבר הכנסת אבל עוד יותר מוחלש בהצעת החוק הממשלתית.

שמואל סר

אני מקווה שכל משרד הממשלה הביט את המשמעות של החוק. אין כל ספק שזה יוצר שינוי דראסטי. הן בשיטת איחסון החומר, הן במיחזור החומר, הן בגישות של הפקידות כדי לספק את המידע בצורה מסודרת. כרגע זה מסורבל מאוד, השאלה היא האם הגופים הממשלתיים, שהחוק הזה טבע לכולם, מתחילים להתארגן? אם יתחילו להתארגן רק אחרי שהחוק יתקבל, שם לא תספיק להם לטפל בכמות האדירה של מידע ושל "אפסנטות", יהיה איסור, שצריך לארגן מחדש. אולי צריך היום לצאת בקריאה למשרד הממשלה להתחיל כבר בהתארגנות כי החוק יגיע, עוד 6 חודשים או עוד 9 חודשים. אני חושב שאולי זה הזמן שדווקא מפה תצא קריאה לכל המשרדים להתעורר ולהתחיל להתארגן. ראו לדוגמה את חיק המצמצים, שניסו להתחיל להתארגן אליו רק חודשיים לפני שהוא היה צריך לצאת לפועל.

דלית ורור

אזנה צודק, תודה בעיה, אבל אני לא רואה איך אפשר להתחיל להתארגן ולקבל תקציבים לחוק שלא קיים עדיין.

צפה שקולניקוב

יש לי הערה לגבי החריג שנוגע למשפט, שנדמה לי שהוא מרה הרבה יותר רחב בהצעה הממשלתית. בהצעה הממשלתית זה מופיע בעמוד 6 בסעיף קטן (ב) - "פגיעה בהליכי חקירה ומשפט" - סעיף 9(4) בהצעה המקורית, שדיבר על מידע שיש בו כדי לפגוע בהליכי איפיה ויישום תקן של כל דין, בסותו של אדם למשפט הוגן, או מקור מידע חסר. כאן מזוהר על איזשהו סעיף שרתצים לעשות בו שינויים מאוד מרחיבים.

הושע שופמן

סעיף קטן (א) הוא אותו דבר: "לפגוע בהליכי איפיה ויישום תקן של כל דין" - "פגיעה בפעולת איפיה של הרשות". בסעיף קטן (ב): "לפגוע בזכותו של אדם למשפט הוגן" - "לפגוע בהליכי חקירה ומשפט" לא רק מזוהר על זכותו של אדם למשפט הוגן אלא זה כל הליכי המשפט.

בסעיף קטן (ג) "לגלות... את קיומו או זהותו של מקור מידע חסר", זה בדור.

ענת שקולניקוב:

מה הכוונה ב"פגיעה בהליכי משפט"? זה מובן בהקשר של משפט חק ולגבי חיסיון אבל לא סודר לי איזה בסוד
רוב של פגיעה במשפט יכול להיות.

השע שופמן:

לא "פגיעה במשפט" אלא "פגיעה בהליכי משפט", פגיעה ביכולתו של בית-משפט לעשות משפט

שמאל סף:

סעיף קטן (ב) לא עוסק בהליכים אלא הוא עוסק במשפט הוג

הו"ר דוד צוקר:

בעצם זו "פגיעה בהליכי חקרה ומשפט". גברת שקולניקוב, תסמכי לך. אם עושים עכשיו סריקה של נקודות
בעייתיות במסגרת את הנקודה הזאת.

האם עוד משהו מהמשרדים הממשלתיים רוצה להוסיף משהו, הצהרה לאומה או לוועדה?

דלית דודר:

הביטוח הלאומי היה מאוד פעיל בוועדת שרים לחקיקה. לפחות בסעיפים שנוספו בגללם, ותידון פה השמעתם, או
כדאי להזמין אותם לדין. בכלל אני פגיעה ומקרה שמשרדי הממשלה חוזמו וגם יבואו בפועל כדי שלא נעשה דברים, כפי
שאמר בניג לשכת עורכי-הדין, שייתרחקו מדי מהמציאות. יש כל מיני דברים שאנחנו משתבועים ואחד-כך אלה שצריכים
לתת את המידע לא יוכלו לעמוד בהם.

הו"ר דוד צוקר:

(1) הוועדה תקיים ישיבות קבועות בימי שלישי בשעה 3 אחר-הצהרים כל שבוע.

(2) יש שני גופים שלא מתגבשים כאן היום ושיהיו מספר סעיפים שהם יצטרפו להיות מוזגים אליהם: המוסד לביטוח
לאומי ומרכז השלטון המקומי. האם השלטון המקומי נמצא בתמנה? משהו יצג אותם בוועדת השרים לענייני חקיקה?

דלית דודר:

בוועדת אוסטרובסקי - הם יוצגו על-ידי עו"ד עוזי עצמון, אבל בוועדת שרים לחקיקה - לא, כי הם לא גוף ממשלתי.
משרד הפנים היה נוכח בדיונים אבל הוא לא יכול לייצג את הרשויות המקומיות באמת.

הו"ר דוד צוקר:

צריך לייצג אותם כי חלק גדול מהמסלות פה יפלו עליהם.

דורית ואג:

אני מבינה שניידע אותם כבר לגבי ההצעה הסגולה הממשלתית.

הו"ר דוד צוקר:

ליידע אותם על כל העבודה.

אילת רחן:

בענין סעיף 9, שהוא מבוכן הסעיף שהכי חשוב בעיני "אדם, טבע ודין", על אף שהם לא נמצאים באן היום אולי יהיה כדאי להזמין אתם לדין הרלוונטי.

דורית ואג:

אבי לא יודעת מה קרה להם, הם החיצו שהם יבואו.

הו"ר דוד צוקר:

3) בישיבה הבאה נתנדל חבר מדין בסעיפים הארבעים החיצוניים יחמט לדין בסעיפים ספציפיים, כל שאר הגופים הממשלתיים מחמטים להשתתף במהלך כל הדיונים.

דלית דרור:

אם יהיה דין על רשות ציבורית אז צריך להזמין את בני רשות החברות הממשלתיות.

דורית ואג:

הם החמטו גם להיום.

הו"ר דוד צוקר:

4) צורת הדין תהיה כדלהלן: אהצו מסה לעבוד לפי הצעת החוק הממשלתית. אהצו געבור סעיף, סעיף.

אבי רוצה שיהיה מוגה לפנינו דו"ח ועדת אוסטרובסקי.

האם מישהו רוצה להוסיף משהו לגבי סדר הדין או להציע משהו? אם לא אז תודה רבה.

דרישה בעלה בשעה 14:20

פרוטוקול מס' 2

מישיבת ועדת משנה (של ועדת החוקה חוק ומשפט) לדיון בהצעת חוק חופש תמידע
יום שלישי, כ"ו בסיון התשנ"ז (1 ביולי 1997), שעה 13:30

נכחו:

חברי הוועדה: ד' צוקר - היו"ר
ב' אלון

<u>מוזמנים:</u>	
יהושע שופמן	- משנה ליועץ המשפטי לממשלה
מלכיאל בלס	- משרד המשפטים
נתן רזיאל	- הכנסות המדינה, משרד האוצר
רונית שתיאל	- המחלקה המשפטית, " "
סא"ל נחמיה פרלמן	- ראש ענף נהלים ופקודות אג"ת, מש' בטחון
רס"ן לירון ליבמן	- פרקליטות צבאית, משרד הבטחון
ישי יודקביץ	- יועץ משפטי, משרד הבטחון
סג"ד טל שוורץ	- עוזרת בכירה ליועץ משפטי, שב"ס
פרופ' גבי ברבש	- מנכ"ל משרד הבריאות
נתן סמוך	- הלשכה המשפטית, משרד הבריאות
איילת רוזן	- הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
רינה טשרני	- " " " " "
רות הורן	- המוסד לביטוח לאומי
גונן גומלסקי	- רשות החברות הממשלתיות
שרון חברמן	- מרכז השלטון המקומי
ישי מנוחין	- מרכז קואליציה לחופש מידע
אורי רגב	- קואליציה לחופש מידע
ענת שקולניקוב	- " " "
שלומית אשר	- " " "
דפנה הקר	- שדולת הנשים
יפית וויסבוך	- לשכת עורכי הדין
שמאל סך	- " " "
י' לנדא	- " " "

יועץ משפטי: ש' שהם
מנהלת הוועדה: ד' ואג
קצרנית: א' זכאי

סדר-היום: הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996 - מאת חברי-הכנסת י' דיון, ד' צוקר, א' גולדשמידט, א' זנדברג, י' כץ, י' לוי, ח' מירום, א' פורז, ע' פרץ וס' שלום.

2350

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

היו"ר דוד צוקר:

אני פותח את ישיבת הוועדה. לפנינו הצעת חוק פרטית של חופש המידע. לידיעת הנוכחים, היום אחר-הצהרים מובאת במליאה הצעת חוק חופש המידע הממשלתית ואנחנו עובדים עכשיו בזנחה שהיא תעבור במליאה.

מנכ"ל משרד הבריאות ביקש להציג את העמדה העקרונית של משרד הבריאות. בבקשה.

פרופ' ג' ברבש:

הנושא בעייתי ורגיש ועולה בכמה פורומים גם במה שקשור לחוק זכויות החולה והפעם גם בהקשר הזה. מערכת הבריאות אוספת דיווחים שחלקם נגזרים מפקודת בריאות העם וחלקם מדיווחים וולונטריים של גופים שונים במערכת החל מדרג הרופא, דרך מערכת בתי-החולים ועד למשרד הבריאות, על תקלות וכמעט תקלות שקורות במערכת. זאת על-מנת לנתח את הפעילות הזאת, להפיק לקחים ולפזר אותם למערכת. האיסוף של הנתונים האלה והדיווח הוולונטרי עליהם - אני לא מדבר על מצבים שבהם קורית תקלה אבל גם במצבים שבהם טרם קרתה תקלה - מבוסס על הידיעה שהמטרה היא הפקת לקחים בלבד ולא צליפה או הענשה.

הנושא עלה לדיון ביתר תוקף בזמן פסיקת בג"צ לפני שנה בענין חסיון על ועדות בדיקה של בתי-חולים שפסלה זאת ולא נתנה את החסיון לוועדות האלה. התוצאה היתה מייד הפחתה במחצית מהדיווחים ששימשו בסיס לפעילות בקרת האיכות של בתי-החולים.

אני חרד מההשלכות של חוק חופש המידע בניסוח הגורף שלו ומה זה יעשה לכל מערכת הדיווח. אני לא מדבר על דיווחים שהם על-פי חוק אלא על דיווחים וולונטריים, והיום קיימת עדיין מערכת טובה של דיווחים וולונטריים. אני חרד לזה שאם אחת לשנה מישהו יבקש ויובל לקבל דיווחים כאלה על מה שקרה פה ומה שקרה שם, מי מעורב פה ומי מעורב שם, המערכת הציבורית תצא נפסדת, במינוחים של שופט בית-המשפט העליון ברק יש פה איזון בין אינטרסים מתנגשים של חופש הציבור לדעת, לבין הזכות של החברה שלנו לשפר את המערכת שתיפגע.

אביא דוגמאות. עשו חרדמה לחולה, במהלך ההרדמה נותנים תרופות כאלה או אחרות ממגש של הרדמה. המרדים מבקש תרופה מסוימת, הוא מקבל אותה ולפני שהוא מזריק הוא מגלה שנתנו לו תרופה עם תווית זהה אבל שונה. הוא מדווח על זה וכשאנחנו בודקים אנחנו מגלים שהיות ומערכת הרכש של משרד הבריאות החליפה ספק, והספק החדש מספק את התרופה החדשה בתווית שדומה לתווית של התרופה האחרת, שתיהן נמצאות על אותו מגש ואין בעיה לטעות. כתוצאה מזה אנחנו מוציאים הודעה לכל המערכת: שימו לב, או שאתם מחליפים את התוויות האלה או שאתם רוכשים מספק קודם. זו דוגמה לדיווחים שזורמים היום כלפי מעלה על תקלות וכמעט תקלות שגם נצברים במאגר מידע ממוחשב של המשרד על-מנת לנתח אותם סטטיסטית ולראות האם נוצרה תקלה באזור מסוים, או בתחום מסוים, או אפילו בבית-חולים מסוים על-מנת לטפל בזה.

בנימין אלון:

מה הנוהג הקיים היום? מה עושה רופא שראה את זה?

פרופ' ג' ברבש:

הוא מדווח להנהלת בית-החולים שלו. מה קרה בעקבות הפסיקה של בג"צ? במקרה שקרתה תקלה, היות והרופא מחפש חיסיון, וועדת בדיקה של בית-חולים אין לה חיסיון, מחפשים את החיסיון במסלול אחר שנקרא יחסי עורך דין-לקוח. בתי-החולים הציבוריים של הדסה ושל קופת-חולים בנו מערכת נפרדת, חוזית, עם גוף וולונטרי מלכ"רי שמעסיק עורכי דין וכאשר לרופא בביילינסון יש היום תקלה הוא מטלפן לעורך-דין שיושב בגוף הזה, עוקף את מנהל בית-החולים שלו שלא יודע על התקלה - אלא אם הוא דווח על זה באמצעים אחרים - ומדווח שם כדי שלדיווח ולבדיקה יהיה חיסיון של עורך דין-לקוח.

ש' סר:

וזה תקיין?

פרופ' ג' ברבש:

זה תקיין.

ש' סר:

וצריך להכשיר את זה בחוק?

פרופ' ג' ברבש:

לא. קל לעשות מזה דבר לא טוב ולא נכון. כאשר לפני החוק ולפני החיסיון עשינו ועדת בדיקה וראינו שמישהו "פישל", זה לא נעצר בוועדת הבדיקה אלא המשיך הלאה בהליכים. אני באתי מחיל האוויר והיה שם אותו הרעיון, ידעת שכשיש לך איזו שהיא תקלה או כמעט תקלה דיברת חופשי על הכול על-מנת שילמדו את הנושא הזה כמו שצריך. היום לא מדברים חופשי והמערכת יוצאת נפסדת כי אנשים מפחדים. הגבול בין טעות בשיקול דעת לבין רשלנות רפואית הוא לא חד, זה קונטיניום ורופא אומר: אולי אני אפיל את עצמי לכן אני רוצה ללכת עם עורך דין ולא רוצה לדבר חופשי. אני לא מחפש לטייח פה ולהגן, לא זה הסיפור.

ש' סר:

מה שיקרה הוא שיהיו שתי אמיתות - האמת של ועדת החקירה, והאמת של העורך דין של הצד השני שיתבע אותו.

פרופ' ג' ברבש:

אני לא רוצה להיכנס לענין של זכויות החולה, זה נושא כבד. אם אתה רוצה שהרופא יעיד ותוכל אחר-כך להשתמש בזה נגדו, מן הדין שתיתן לו לבוא ולהעיד כמו שהוא היה מעיד עם עורך דין.

בנימין אלון:

אתה מצייר לנו תמונה חמורה שאנחנו שומעים עליה גם בצבא, שתחקירים לא נעשים כדבעי, אנשים מפחדים לומר את כל האמת, לא מוסקות מסקנות לעתיד כדי לחסוך בשפיכות דמים וכו' במערכת שלך ובמערכת של הצבא.

היו"ר דוד צוקר:

כדי לפתור בעיות כאלה עולה היום במליאה חוק השיפוט הצבאי בענין תחקירים.

בנימין אלון:

פרופ' ברבש, אמרת שיש לך חרדה מן החוק. מה שאתה מצייר הוא מציאות חמורה כשלעצמה. נכנסת האמריקניזציה שתצריך את הרופא לשלם ביטוח גדול כדי להגן על השגיאות שלו ותעכב את השירות הרפואי. יש הרבה השלכות למה שאתה מתאר. איך החוק מוסיף או מפחית מן הציור שאתה מצייר?

פרופ' ג' ברבש:

החוק מדבר על מצב שבו כל משרד ממשלתי, על כל יחידות הסמך שלו, כולל יחידות נתמכות, הוא SUBJECT לחוק הזה, זה אומר: כל בתי-החולים, כל קופות-החולים, כל מערכות ניהול הסיכונים או בקרת האיכות של כל בית-חולים תהיה SUBJECT ואז כל מי שרוצה יכול להגיד: אני רוצה לדעת כמה דיווחים יש לכם על רופא X או על רופא Y, כמה תקלות או כמעט תקלות קרו במחלקה זו או אחרת, כמה חולים מתו על שולחן הניתוחים.

ש' סף:

ואסור לפרסם את זה?

פרופ' ג' ברבש:

חשוב לפרסם את זה אבל התוצאה תהיה שאנשים לא ידווחו והמערכת תמשיך לעבוד עם תקלות. למדתי את הנושא הזה. כשעושים בארצות-הברית תיחקור של תאונות אוויריות יש שני מסלולים: מסלול חסוי תיחקורי של בקרת איכות; ומסלול משמעותי. אי-אפשר לקחת עדות שניתנה במסלול החסוי ולהשתמש בה במסלול המשמעותי. אני בעד לפתוח הכול אבל אני מנהל ואני לא הדוגמה האופיינית למה שקורה בשטח.

בנימין אלון:

אם צריך דבר כזה גם בתחום הרפואי צריך אותו לא רק בגלל החוק אלא בגלל המציאות הקיימת כפי שתיארת אותה שרופא מתקשר לעורך דין שלו ולא אליך ואתה לא יכול לתקן את השגיאה. המציאות היא לקויה ללא קשר לחוק והיא מצריכה חקיקה וטיפול.

פרופ' ג' ברבש:

אני מקבל, נכון. עוד דוגמה. בשנת 1994 ביצענו ביוזמת משרד הבריאות - לא הייתי אז מנכ"ל - סקר על תמותה בניתוח מעקפים בכל היחידות במדינת ישראל. היה לא חכם איך שפירסמו את זה, המשרד שמר את זה אצלו, העיתונאי חשף את זה ויצא עם זה החוצה. העיתונאי לקח את הנתונים הלך לכל מנהל מחלקה ואמר לו: שמעתי שאצלך היתה תמותה של 6, ההוא אמר: אצלי 6? לא, אצלי רק 2, הוא סימן לעצמו את כל המוסדות ופירסם את הדברים בצורה לא מתוכננת וגם המשרד לא הגיב בצורה נכונה, אי-אפשר לעשות סקר כזה בלי שיתוף פעולה כי צריך לפתוח נתונים, לשבת עם הרופאים והאחיות וללמוד מה היה עם החולים. זה לא אחוז תמותה סתמי, אתה צריך לשקלל את זה עם המקרים של החולים עצמם, התוצאה היתה שבמשך שנתיים נעצרו כל הסקרים ההשוואתיים במדינת ישראל, לא יכולנו לעשות סקר על זיהומים בבתי-החולים, או סקר על פצעי לחץ בבתי-חולים, רק לפני ארבעה חודשים ישבנו וסיכמנו יחד עם ההסתדרות הרפואית שאנחנו עובדים בצורה משותפת כדי לפרסם תוצאות בצורה מסודרת. השנה נעשה סקר ושנה אתה ניתן חיסיון ונגיד למוסדות: אלה התוצאות ויש לכם שנה להשתפר, בשנה הבאה אנחנו עושים סקר נוסף ואת הסקר הנוסף אנחנו מוציאים לציבור ולתקשורת.

דוד צוקר:

גם לסקר הראשון תיתנו פומבי?

פרופ' ג' ברבש:

לא ניתן פומבי לסקר הראשון אלא נגיד: אלה חנתונים הסגורים בפנים ואתם מוכרחים לשפר את המערכת. המטרה שלנו היא לא לצאת אל הציבור אלא לשפר את המערכת ואם נלך כפי שמציעים פה נפסיד הכול.

ש' שהם:

השאלה מתחילה ונגמרת באינטגרטי. המצוקה היא במרחב של מערכת קיימת, של רצון שלנו לשפר אותה במקום הכי כואב ורגיש של חיי אדם. המבנה האנושי של בני האדם הוא כזה שאם נלך בחרב האינטגרטי עד הסוף, אנחנו עלולים בשל הפחד של הרופאים והרצון שלהם להגן על עצמם ליצור את הדיכוטומיה. כשאנחנו רואים מה קורה היום בארצות-הברית כולנו חוששים ממצב שרופא הולך צמוד עם עורך דין ומכל הפרובלמטיקה שמתלווה לזה.

המקום שאנחנו רוצים להגיע אליו הוא כשאנחנו רוצים שהעבודה של הרופאים תהיה במאה אחוז אינטגרטי כל הזמן. יש פה בעיה בין טעות רפואית לבין רשלנות אבל אני לא נכנס אליה מבחינה משפטית. נניח שניתן מרחב טעות יותר גדול בפסיקה בישראל ולא כל דבר יפול ישר לרשלנות, עם כל הקושי הניהולי ועם הבעיה שרופאים יסתירו דברים בדרך, החברה לא יכולה לקחת את המחיר הזה ולומר: אנחנו נותנים גיבוי לשתי מערכות של אמת. אנחנו לא יכולים לעשות זאת. כשאני מגיע לבית-החולים חשוב לי לדעת מה אחוז התמותה במעקפים. אם אני לא אדע כתוצאה מהסתרה - אני לא רוצה לומר מלים יותר חריפות - יש לנו בעיה שצריך להתמודד איתה.

פרופ' ג' ברבש:

אז לא תדע.

ש' שהם:

אין כאן שאלה אם האזרח זכאי למידע הזה, בוודאי שהוא זכאי למידע חזה אלא החשש הוא שמישהו רוצה לכסות את עורו.

אם זה כך, זה יכול לחול לגבי כל מערכות השלטון ולגבי כל מקום אחר. אם במערכות בתי-המשפט שופט טועה תהיה קודם ועדת בדיקה סודית ואחר-כך זה יצא. הדבר הזה לא קיים היום באופן פורמלי. נכון שחופש המידע פתוח לפרסום אבל בקונספט זה לא אומר שעם האינפורמציה שאדם מקבל לגבי הדברים שהוא צריך מחר הוא הולך ישר לעתונות. יכול להיות שפה אפשר לעשות מידור או הבחנה. לדעתי, עם כל הקושי הוועדה לא יכולה לומר היום כי ניתן לגייס חוקית לסיטואציה שבה רופא, או מי שלא יהיה, יאמר: אני לא מדווח אמת אלא אמת אני מדווח לאדם אחד ואת הדברים האחרים אספר כשיקמו ועדת חקירה.

פרופ' ג' ברבש:

זו לא הצגה נכונה של הדברים. זה לא שלאחד הוא מדווח אמת ולאחר הוא לא מדווח אמת. אם רופא אומר: טעיתי, פגעתי בחולה, ואתה רוצה להשתמש בזה בבית-המשפט, דיני הראיות והצדק הטבעי מחייבים שתיתן לו לבוא עם עורך דין. כשאתה מאשים אותו אתה ניתן לו זכות להתייעץ עם עורך דין, נכון?

ש' סף:

לא בשלב החקירה.

פרופ' ג' ברבש:

לא בשלב החקירה, הוא יגיד: יש לי זכות לדבר עם עורך דין. כשהוא יבוא עם עורך דין הוא ידבר אחרת מאשר אם הוא יגיד את אשר על לבו באמת. ברורה לי הגישה אבל יש לי קושי לטעון את הטענה הזאת על רקע הסטיגמה שהיא תוצר של העבר כאילו הנטייה של הקהילה הרפואית היא לטייח את מה שקורה במערכת ולהגן זה על זה. הדבר הזה עבר שינויים מהותיים בחמש השנים האחרונות והשינוי הזה חטף מכה אנושה מהפסיקה של בג"צ. אנשים הטמיעו בתוכם את המובנות שרופא הוא אנושי ויכול לטעות.

ש' שהם:

ברשלנות רפואית עדיין קשה למצוא עדים מומחים.

פרופ' ג' ברבש:

גם בזה חל שינוי בחצי השנה האחרונה ויחד עם ההסתדרות הרפואית אנחנו מספקים עדים לכל בקשה. הבאנו את ההסתדרות הרופאים ואמרנו: איפה שיש בעיה להשיג עדים מומחים אנחנו נספק אותם, זו אחריות שלנו. לא ניתן לדבר יטווייח. יש שינוי בתפישה של הקהל בדבר הזה אבל המחלף שהקהילה המשפטית לוקחת יפגע בציבור.

עוד נתון אחד. ארצות-הברית, בפסיקות של בג"צ מכבדת בגלל השיקול הציבורי את חסיון המידע של ועדות קובלנה, מה שנקרא INVESTIGATION COMMITTEES. הם שומרים על זה כעל קוצו של יוד.

היו"ר דוד צוקר:

אמרת שיש שני סוגים של מידע שמחם נובעות מסקנות שונות: אחד - מידע שעניינו כשלוך או רשלנות; האחר - אינפורמציה על בית-החולים כמו שיעור ההצלחות במעקפים. אלה שני נתונים שהאיכות שלהם שונה. האם צריך לנקוט בשני עקרונות שונים לגבי שני הטיפוסים השונים האלה?

פרופ' ג' ברבש:

שניהם שייכים לאותה קטיגוריה. על החלק השני הציבור צריך לקבל מידע כי יש שינוי מהותי בגישה של הציבור למקצוע הרפואה. לגבי סוג המידע הראשון הייבים להיות שני ערוצים, לגבי סוג המידע השני צריך לתת לנו להוביל מהלך ובסופו נדווח לציבור אבל מוכרחים לאפשר למערכת להשתפר, אחרת אנחנו שוברים את הבסיס וכאילו לא עשינו כלום.

יונה יהב:

מה זה נקרא "לחשתפר"?

פרופ' ג' ברבש:

אנחנו הולכים לעשות עוד פעם סקר מעקפים. אני רוצה להגיד לבית-החולים ששנה התוצאות שלו חסויות ויש לו שנה לשפר את המצב, בעוד שנה אני חוזר לתוצאות ובפעם הבאה זה יוצא לציבור ולתקשורת. אם לא אעשה את זה לא אקבל שיתוף פעולה ולא אוכל לעשות סקרים כאלה לבד.

יונה יחב:

ואם אני שואל שאילתה את השר שלך לאו דווקא על הכשלונות אלא אפילו על התצלחות מסך כל הניתוחים שבוצעו?

פרופ' ג' ברבש:

אין לו נתונים כי גם ברמת בית-החולים לא אוספים את הנתונים בצורה כזאת. נניח שתשאל כמה הצלחה יש בניתוחי מוח, אני סופר כמה ניתוחי מוח בוצעו בבית-החולים X, כמה מהם נפטרו במהלך האישפוז, זה הכול. אם אתה רוצה להשוות אתה צריך לדעת מה היו הגילאים, מה הפרמטרים הנוספים שבשביל להוציא אותם אתה חייב שיתוף פעולה של בית-החולים.

יונה יחב:

אם אתה רוצה GRACE של שנה אני לא מוצא אפשרות לא לתת לך אותה אבל בתלמים שונים אתם תעברו הפרטה ותצטרך למסור את המידע הזה כי זה גם יהיה חלק מהתחרות.

פרופ' ג' ברבש:

הציבור הוא היום חלק מבקרת האיכות שלנו, אי-אפשר להסתיר מידע מהציבור ובסופו של דבר זה גם ישפר את המערכת. בארצות-הברית הגדולה תסקר היחיד שנעשה מהסוג שאנחנו עושים הוא סקר על תמותה בניתוחי מעקפים שנעשה במדינת ניו-יורק לפני כשבע שנים, הם בדקו מה אחוזי התמותה המשוקללים בכל בתי-החולים בניו-יורק ולפני כארבע שנים פירסמו את זה לציבור.

היו"ר דוד צוקר:

אתה מוכן לפרסם פה דבר כזה?

פרופ' ג' ברבש:

אני מוכן לפרסם אבל אחרי שנתתי להם אפשרות להשתפר, גם שם נתנו להם שנה היסיון ואחרי זה הוציאו את זה החוצה.

מ' בלס:

הבעיה שמעלה מר ברבש היא יותר רחבה מאשר בתחום הבריאות, היא תותכת את כל המינהל הציבורי כשהוא עושה תהליכים של בקרת איכות, בקרת כשלונות וכמעט כשלונות, והוא רגיש בתחום זה, לצבא, במטרה, במשרד החינוך בתאונות בתי-ספר, במינהל התעופה האזרחי שעוקב אחרי תאונות מטוסים או כמעט תאונות, החשש למסור מידע שיביא לשיתוק תחליכי בקרת האיכות מלווה אותנו לכל אורך הדרך עם חוק ובלי חוק. גם היום אנשים יכולים להניש עתירות לבג"צ ולבקש סקרים ונתונים והמדינה צריכה להחליט אם היא נותנת אותם או לא ולנמק זאת.

הצעת החוק הממשלתית נותנת מענה ברמה העקרונית לנושא כשבעתיד נצטרך לרדת לבדיקה פרטנית של כל דוח ולראות אם האיזונים הם בעד גילוי או נגדו. יש מנגנון בסיסי של הגנה בסעיף 9(ב)(1). יש עילה למנוע מסירת מידע אם הגילוי עלול לפגוע בתפקוד התקין של הרשות הציבורית. לכן מר ברבש אומר שהוא לא יוכל לתפקד באופן תקין מול בתי-החולים אם הוא יצטרך לחשוף את המידע הזה או שבית-החולים לא יוכל לתפקד, ההגנה השניה היא בסעיף 9(ב)(4) "מידע שהגיע לידי חרשות הציבורית... שגילוי עלול לפגוע בהמשך קבלת המידע." מעבר לזה יש הגנה על סוגי מידע אחרים, חוק זכויות החולה ביטל חלק מהפסיקה של בית-המשפט העליון בענין "הדסה" והעניקו היסיון לוועדות בקרת איכות בתי-החולים בחוק זכויות החולה אחרי פסק הדין של ברק בפרשת עפרה גלעד.

פרופ' ג' ברבש:

זה פתר את הבעיה של ועדות MORBIDITY MORTALITY שיושבות כאופן קבוע, זה לא פתר את הבעיה שבבית-החולים שלי בחדר טראומה הפסיקו לצלם את תהליך ההחייאה מפני שפחדו שיאשימו אותם שהם משמידים אחר-כך את הסרטים.

ש' סר:

אז צריך לתת יד לזה? היום לא מראים לך את טופס החולה שלך שמא תגלה שלא נחננו לך תרופה בזמן.

פרופ' ג' ברבש:

אין דבר כזה.

מ' בלס:

הבעיה שאתה מעלה היא לא קלת ערך. בפסק הדין של עפרה גלעד קבע בית-המשפט הלכה שאומרת שרופאים ישתפו פעולה עם הליכי בקרת האיכות למיניהם גם אם יורו על גילוי כי זו האתיקה המקצועית שלהם. היתה פה קצת נאיביות לגבי מידת שיתוף הפעולה שצפויה בעתיד מרופאים. כשהסכנה היא תביעה אזרחית או כתב אישום פלילי שאדם עלול להביא על עצמו, סביר שרופאים יזחרו ולא כל כך ישתפו פעולה. לכן עבר גם חוק זכויות החולה עם החיסיון. אני מציע למר ברבש לא לחשוש מפני הענין הזה, אנחנו מודעים לבעיה הזאת, הסעיפים האלה מעניקים חגנה ברמת כותרת וכשנצטרך לבדוק פרטנית פר סקר או דוח, מה שקיים ברמת הכותרת תופס גם לגבי הסקר הספציפי. החדבקה של מסמך קונקרטי לעילה הזאת תלויה בהרבה דברים ואם יבקשו סקר מלפני ארבע שנים יכול להיות שגילוי יהיה חסר חשיבות.

י' שופמן:

החוק הזה לא יוצר בעיה נוספת על הקיים. ישבנו הרבה שעות בחוק זכויות החולה והדברים האלה קיימים בחוק זה בהצעה הממשלתית בסעיף 18 שמירה דינים. החוק הזה לא אמור לשנות מההסדרים שנעשו בתפירה מדויקת. בנוסף לסעיפים שמר בלס ציטט יש הוראה מיוחדת על תחקירים פנימיים. מעבר למצב הקיים של עקרון בדבר חופש המידע ופסק דין של בית-המשפט העליון על ועדות בדיקה ובקרה, החוק הזה לא מוסיף בנקודה הספציפית שהעלה מר ברבש. בהקשר של משרד הבריאות הדברים נדונו בוועדת שרים והפתרונות באו ספציפית לפתור בעיות מסוג זה.

יש עוד סעיף שנוסף להצעה הממשלתית שבא למצוא את הפתרון למקרה מיוחד שאין לו פתרון בחוק כאשר יש צורך ציבורי חשוב. למשל, במקרים שאדם נדרש להמציא סקר או מידע אחר בבית-המשפט והצורך הציבורי החשוב מונע את הצגתו בבית-המשפט, יש אפשרות למנוע את הצגתו. אפשר להירגע בענין חזה. החוק הזה בא לקבוע עקרונות כלליים והפתרונות שהוצעו פה לגבי כלל הנושאים של תחקירים פנימיים, מסירת מידע חסוי שאי גילוי הוא תנאי למסירתו, יפים גם למערכת הבריאות.

ש' סף:

החוק עוסק בהיבטים שונים: ההיבט של האינטרסנט שרוצה מידע על עצמו; ההיבט של צד ג' שרוצה מידע כללי שלא קשור אליו. יש היבט שלישי שנוגע למידע שמתבקש מהמערכת המפקחת. אם אני כאדם פרטי מבקש מידע עלי ממפעל או בית-החולים, לא יכולה להיות הגנה על אף אחד בפני המידע הזה.

פרופ' ג' ברבש:

נניח שמישהו רוצה לדעת משהו שנדון בינך לבין הלקוח שלך כעורך דין. אתה מוכן לוותר על החיסיון שלך כעורך דין ללקוח?

ש' סף:

זה לא קשור לעורך דין של האיש, אותי מעניין מה קרה בין הרופא לביני, מה שקרה בניתוח ובטיפול שלי. זה מידע שלעולם אסור שיהיה חסוי בפני כשאני המטופל. המצב הקיים היום בו ועדה פנימית לבדיקה רוצה לחסות את זה הוא לדוֹעַץ ואסור להרשות את זה.

דבר שני, כאשר עתונאי מבקש לקבל נתונים מבית-החולים ובית-החולים פוחד לתת לו את הנתונים כמה אנשים מתו על שולחן הניתוחים, כמה חולים נכנסו השנה לבית-החולים לעומת אלה שיצאו - זה הקושי, זה העקרון החשיפה. לבית-החולים לא יהיה נוח ואז הוא יתקן וישפר את עצמו ואם צריך להחליף רופאים הוא יחליף אותם.

דבר נוסף, חרופא לא חושש בזמן הניתוח, הוא חושש שייחשף מה הוא עשה כתוצאה מחוסר זהירות, או מרשלנות. על זה צריך להגן? יש לי בעיה עם זה.

ההיבט השלישי, כאשר המערכת מלמעלה, למשל משרד הבריאות, אוספת נתונים - על זה צריך לחסות כשזו סטטיסטיקה? בית-החולים יחשוב שזה אצלו ואז הוא לא יספר את האמת? צריך לחשוב מאות פעמים אם לתת גיבוי לדבר כזה. אסור שאדם ידע שמראש יש לו הגנה אוטומטית ולא חשוב מה הוא יעשה.

הבדיקה שלנו צריכה להיות בנושא הבריאות כי הוא רגיש ובעייתי אבל החוק מטפל גם בעשרות היבטים אחרים שהם פחות רגישים.

בנימין אלון:

החוק חושף את חבעיה במציאות קיימת ומטרתו לאפשר לאזרח ישראלי לקבל מידע מרשות ציבורית. פרופ' ברבש, הדברים היו קיימים בפסיקה ברובם גם עד עכשיו ואותם חששות שהעלית היום היו כל הזמן. החוק נותן כלים שאתה יכול להשתלב בהם ומי שמשתלב בהם כעת הן רשויות הבטחון. החוק נותן אפשרות לשר המשפטים לקבוע בצו שתאגיד מסוים, בחתייעצות עם השר הקשור לתאגיד, לא יחול עליו דבר כזה וכזה. הכלי הוא יעיל ואם תצליחו להיערך נכון ולהגדיר את הבעייתיות הספציפית של התחום שלכם ואיזה השלכות כלכליות, חברתיות ובריאותיות זה יכול ליצור וניכנס למסלול חקיקה, זה יכול להיות רק לברכה. העבודה בוועדה של השופטת אוסטרוובסקי העלתה את הדברים שהיו עד עכשיו וחקלקולים שצינת שגורמים לתחקירים לא נכונים אלה קלקולים שכבר קיימים. כמו שצ'ין חבר-הכנסת צוקר, המערכת הבטחונית ניגשת לזה עם חקיקה מתאימה. הנושא הזה צריך להיכנס לכלי של החוק הקיים, או בחקיקה מיוחדת וזה צריך להיות לך לזרז.

י' מנוחין:

לפני שנתיים קיבלתי פנייה מקבוצה של נשים - "אשה לאשה" שריכזו את המידע - שעברו ניתוחי השתלת סיליקון בארץ שפנו למתי-החולים בבקשה לקבל את הדגמים ומידע איזה שתל נמצא אצלן כדי להצטרף לתביעות הקיבוציות בארצות-הברית. סתי-החולים לא רצו לתת להן את המידע, הם טענו שזה יכול לעורר תביעות נגד סתי-החולים.

פרופ' ג' ברבש:

כל אשה שתפנה לבית-חולים שבו היא נותחה, או למשרד הבריאות, ותבקש לדעת מה נעשה ולראות את ה-F.I.E. הכול פתוח בפניה. אם מישהו נתן לה תשובה אחרת זה פלילי. נקודה.

י' מנוחין:

כולן קיבלו תשובות אחרות. היה צריך מכתב שכתוב בסגנון של עורכי דין כדי שסתי-החולים ישתכנעו לתת את המידע הזה. אני יכול להביא לך את המכתבים אם אתה רוצה לראות אותם.

זה חלק מהבעיות שלי עם החוק וזה קיבל ביטוי בדברי מנכ"ל משרד הבריאות. מנגנוני מניעת המידע שהוכנסו בהצעת החוק הממשלתית כמעט מרוקנים את העקרון מתוכן. אני לא מכיר פקיד או משרד שמידע שהוא נותן לא יפגע בתפקוד התקין של הרשות הציבורית. אני בטוח שמנכ"ל רשות הדואר חושב שאם יתגלה מה הקופה הקטנה שמוצאת על הוצאת קטנות בלשכת השר זה עלול לפגוע בתפקוד.

יש בעיה בנושא של הבריאות. אם אני יודע שבולפסון מתים בניתוח לב 6%, אני אשתדל לא להגיע לשם ואני צריך לדעת את זה.

חיו"ר דוד צוקר:

אנחנו מתחילים בדיון בסעיפים ואני מציע שנחזיק לנגד עינינו את שתי ההצעות. אני קורא את הסעיף, תהיינה הערות, אם יהיה צורך נפתח בדיון, ואני אסכם.

י' מנוחין:

יש פה הצעה של הקואליציה לחופש מידע שקשורה להגדרות.

י' שופמן:

אני מציע לך להתחיל בסעיף 2 שהוא הסעיף המהותי ולא בהגדרות כי חלק גדול מההגדרות כבר נוגע לסעיף 2, קשה לדון בהגדרות במנותק.

חיו"ר דוד צוקר:

אני קורא את סעיף 2 בשתי ההצעות. (קורא את הסעיף). זה זהה.

י' שופמן:

בהצעה הממשלתית הוספנו הגדרה של "תושב". הבעיה היא שלא נתנו ביטוי לזכותם של תאגידים. אני לא חושב שמישהו סבור כי לעמותה או לתאגיד אחר אין זכות לקבל מידע. לכן להגדרה של "תושב" הוספנו "תאגיד שהתאגד לפי הדין בישראל", זאת אומרת, עמותה שנרשמה לפי הדין בישראל וכדומה.

"תושב" כהגדרתו בסעיף 1 למרשם האוכלוסין הוא: מי שנמצא בישראל כאזרח ישראל, או שיש לו תעודת עולה ויראו תושב גם אדם אחר הנמצא בחוק בישראל, למעט תיירים ואנשים שעוברים במעבר. בשתי ההצעות הכוונה היא למקד את החוק על אזרחים ותושבים, או תושבים, דהיינו, אזרח שאיננו תושב נכנס לחוק, תושב שאיננו אזרח נכנס לחוק. ההגדרה המקובלת של "תושב" היא: אדם שמרכז חייו בישראל, לרבות תושבים ארעיים שגם הם נכנסים לפי סעיף 1 לחוק מרשם האוכלוסין. זאת האוכלוסיה המכוסה בחוק. אדם שאיננו אזרח ואיננו תושב, הרשות רשאית להיענות לבקשתו אבל החובה היא כלפי אזרח ותושב.

ע' שקולניקוב:

אני מבינה שהקושי בהגדרה הזאת הוא לא לפתוח את זה לכל אדם בעולם. יש בעייתיות בזה כי יש אנשים שיש רלוונטיות למידע שמוחזק בישראל לגביהם כמו תושבי שטחים, תיירים, אנשים שנמצאים כאן שלא כדין אבל בפועל הם תושבים. כמובן שהרשות רשאית לתת מידע אבל אנחנו בחוק של זכויות ולא של שיקול דעת. לפחות לגבי מידע אישי ורלוונטי החוק נמנע מלעשות את ההבחנה הזאת אבל זו בעיה שצריך לתת לה פתרון.

י' לנדא:

זו טעות קונספטואלית להגביל את זה לתושב ולאזרח לחבדיל מאדם. הפראנויה "מה יגידו הגויים" אין מקומה בחוק חופש המידע. אני לא רואה תועלת מהבחנה בין "תושב" על-פי אשרה (ב)(1)(2). לבין מי שמבקר עם רישיון ישיבה קבע שהוא לא בהגדרת "תושב".

חיו"ר ד' צוקר:

לכל אדם זה גם לכל אזרח טקסט.

י' לנדא:

אני סבור שהחוק צריך לחול על כל אדם ואני לא מבין את ההבחנה. יש חקיקה רבה בישראל שחלה על אנשים שאינם תושבים ואזרחים, חקיקה שמטילה עליהם חובות ואם אפשר להטיל עליהם חובות אפשר לתת להם גם זכויות, כמו לכל אדם אחר.

התוספת לגבי התאגיד היא במקומה אבל זה לא צריך להיות תאגיד שמתאגד. יש מצב שבו תאגידים נרשמים במדינת ישראל לצורך קיום פעילות עסקית לפי סעיף בפקודת החברות והם חייבים להיות רשומים אצל אותן חברות אבל הם לא מתאגדים לפי הדין הישראלי. אם תאגיד זר פועל במדינת ישראל, מקים משרד ומשלם מסים, גם לתאגיד כזה צריך לתת גישה למידע.

ש' סף:

צריך להבין שגם לאנשים שנמצאים בחוץ-לארץ שאף פעם לא הגיעו לכאן לעולם יש אינטרס, אני יכול להחזיק פה רכוש אז אני לא יכול לשאול שאילתה בקשר לרכוש שלי? אם אני תאגיד בקנדה שיש לי פה מניות בתאגיד ישראלי? למה זה קשור לתאגיד ישראלי? אני מבין את הכעיה הכספית אם יגידו שמספקים שירות תמורת כסף ושאלם זה יהיה ללא תמורה יהיו אלפי פניות. אם זה כל כך חשוב, צריך שמי שבא מבחוץ יראה אינטרס ומישהו עם שיקול דעת יגיד שהאינטרס צודק.

להגדרה של "מידע". זה לשון נופל על לשון וכתוב: "מידע - כל מידע המצוי...". אי-אפשר להסביר "מידע" כאשר המלה הזאת נכללת בחסבר להגדרה. אנחנו הצענו את המלה "נתון" אבל האם הפרוטוקול הוא נתון, האם חוות דעת היא נתון.

י' לנדא:

בהקשר הזה אני מפנה לסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות שאומר: "מידע" - "נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו... וכו'".

י' שופמן:

אנחנו רוצים את זה יותר רחב.

א' רגב:

המלה "מידע" ראויה להיכנס לחוק. ההגדרה אומרת שהכוונה היא לא לכלל מידע, ולא למידע מצומצם, אלא ל"מידע המצוי ברשות ציבורית והוא כתוב...".

ש' סף:

אם חוק הפרשנות היה מסביר מה זה מידע זה היה בסדר.

לגבי "רשות ציבורית". למה שזה לא יהיה גוף שמקבל תקציב מן המדינה ואז מן הדין שהוא יתן גם דוח לציבור מה הוא עושה עם הכסף הזה. כל עמותה מסודרת או מסגרת ארגונית אחרת שמקבלת תקציב מן המדינה.

קריאה:

לפי חוק יסודות התקציב?

ש' סף:

נמצא את ההגדרה.

י' יודקביץ:

חזכות לחופש המידע צריך לאזן אותה עם זכויות אחרות ועם אינטרס שנקרא בטחון המדינה. כמערכת הבטחון היתה לנו עמדה קצת שונה מזו של העמדה הממשלתית. אנחנו מסכימים עם העמדה הממשלתית לגבי "אזרח או תושב" ללא הבחנה בין סוגי אזרחים או תושבים. לאזרח יש חובת נאמנות כלפי המדינה אבל יש לנו בעיה עם אזרחי כל העולם שאין להם חובת נאמנות כלפי המדינה.

ל' ליכמן:

חזכות לקבל מידע מרשות ציבורית היא חשובה אבל היא לא זכות יסוד בסיסית כמו הזכות לפרטיות או לחופש התנועה שצריך להקנות אותה לכל אדם. זו זכות שנובעת מהחווה שקיים בין אדם לבין מדינתו אבל אני לא חושב שהיא קיימת לגבי תאגיד קנדי. אם לא תהיה מניעה למסור מידע לתאגיד הקנדי הוא יימסר אבל אני לא חושב שיש סיבה להטיל את זה כחובה על הרשות הציבורית.

י' לנדא:

אני מפנה את הוועדה לסעיף 13 לחוק שקובע: "הוראות חוק זה לא יחולו על הגופים שלהלן ועל מידע שנוצר, שנאסף או שמוחזק בידיהם - מערך המודיעין... שירות הבטחון הכללי... המוסד... הממונה על הבטחון... יחידות סמך במשרד הבטחון...". יש חגנה רבתי על הגופים האלה.

י' מנחין:

כהכרזה, סעיף 2 היה יותר טוב אם היה נאמר בו: לכל אדם הזכות למידע. אם מישהו מטקסט רוצה לקבל מידע על מה שקורה פה בארץ שישלם אגרות, סעיף 2 הוא ה"אני מאמין" של החוק הזה וככל שהוא יהיה רחב יותר חרי זה משובח.

י' שופמן:

הזכות לחופש מידע מושתתת על שתי תפישות שאינן חופפות לגמרי זו את זו. תפישה אחת מדברת על האוטונומיה של הפרט לדעת דברים על עצמו. זה קיים בחוק הגנת הפרטיות בלי הגבלה של אזרח או תושב, אדם יכול לקבל מידע על עצמו, יש לו זכות דיון, זכות תיקון. אף אחד לא משיג על כך, התפישה של החוק הזה נובעת מעקרון אחר, לא רק חזכות של האדם לדעת דברים על עצמו אלא קיימת הנאמנות של השלטון כלפי האזרח והתושב. כבר נאמר בפסיקה שהשלטון איננו מחזיק מידע בשביל עצמו, הוא עושה את זה כנאמן בעבור האנשים שהוא משרת אותם. אילו היינו רוצים לכתוב חוק חופש מידע לגבי אנשים בעלי אינטרס ספציפי במידע, תיח היגיון בתפישה שאומרת שאדם שיש לו אינטרס יכול לקבל מידע ואני לא מסתכל אם יש לו תעודת זהות או לא; אם אנחנו רוצים שהתפישה תהיה של נאמנות השלטון כלפי האזרח, הגיונית יותר התפישה שמגבילה את מסירת המידע לאזרח או לתושב בלי מגבלה על מידע העומד לרשות הציבור מיוזמת הרשות. למשל, כל מידע שיהיה באינטרנט לרשות הציבור אף אחד לא יבחין לגביו בין אזרחים לבין תושבים, בין אנשים בארץ לבין אנשים שבחוץ-לארץ.

הזכרת את האזרח הקנדי שרוצה מידע על ישראל, אני מזכיר את האזרח הישראלי שרוצה מידע מהממשלה הקנדית והוא ייתקל בסעיף 4 לחוק חופש המידע הקנדי שאומר: EVERY PERSON WHO IS A CANADIAN CITIZEN OR A PERMANENT RESIDENT WITHIN THE MEANING OF THE IMMIGRATION ACT. אנחנו מציעים הגדרה יותר רחבה אבל אנחנו תולכים בדרך של מדינות אחרות - אין אחידות בעולם - בדרך שלולה שאומרת שחובת השלטון היא כלפי אזרחיהם. זה לא רק ענין של אגרה, אנחנו מדברים על אנשים שתפקידם לשבת ברשות הציבורית ולשרת את הפונים אליהם והם מקבלים כסף ממשלם המסים כדי לשרת את תושבי ישראל ואזרחיה.

היו"ר דוד צוקר:

אני מקבל שהתשתית של הזכות הזאת נובעת מכוח האמנה שבין האזרח לבין מדינתו והמדינה איננה אלא נאמנו של היחיד. אבל יש עוד בסיס שמכוחו צריך להרחיב את ההגדרה בסעיף 2: חובת האחרייות של המדינה כלפי כל נשוא פעולותיה בין אם הוא גר כאן ובין אם הוא איננו גר כאן. נובעת מזה חובה להעמיד את המידע לרשות נשואי הפעולות בין אם הם גרים כאן ובין אם לא. כלומר, אדם שיש לו ענין מובהק בפעולותיה של המדינה זכאי מכוח הבסיס השני שדיברתי עליו לקבל את המידע הזה.

סעיף 2 הוא סעיף דקלרטיבי חוקתי של החוק הזה. הוא מגדיר את העיקרים של החוק ואחר-כך יש סיוגים, הגבלות והרחבות ואני מניח שברבות השנים תהיינה לסעיף 2 פרשנויות משמעותיות. אני שואל האם אתם מוכנים שבנוסף ל"תושב", ל"אזרח", ל"תאגיד" שמוקם מכוח דין ישראלי יתווסף לסעיף 2 משהו בכיוון של מי שיש לו ענין, או ענין מובחן?

י' שופמן:

הוזכר כאן סעיף 13. זה סעיף שנמצא בהצעה הפרטית ומחקנו אותו בהצעה הממשלתית מפני שהוא חסר משמעות, הוא קובע שרשות ציבורית רשאית לתת.

א' רגב:

סעיף 13 מדבר על בעל ענין שאינו אזרח ישראלי או תושב ישראל.

היו"ר דוד צוקר:

אני מדבר על זיקה בין המדינה לבין נשוא הפעולה ובסעיף 13 אין זיקה כזאת.

רס"ן לי ליבמן:

אני חושש ממונח כללי כמו "בעל ענין" בהקשר של מי שאינם תושבי ישראל או אזרחיה, אבל אפשר לבחון מקרים קונקרטיים כמו מי שיש לו רכוש בארץ ורוצה לקבל מידע עליו, אפשר לפרט.

היו"ר ד' צוקר:

כפירוט נשמיט יותר מקרים ממה שנרצה. אני מעדיף ניסוח כללי יותר.

ש' סף:

אולי יש יהודי שגר בארצות-הברית שאינו אזרח ואינו תושב והוא רוצה לשלוח את בנו לשרת בצה"ל והוא רוצה קצת פרטים על השירות הצבאי. מה פסול לתת לו מידע?

רס"ן לי ליבמן:

במקרה כזה אני לא מעלה בדעתי שיסרכו אבל יש גם גופים אחרים שיכולים לבקש מידע למטרות כאלה, אם אתה מחיל את זה על כל גוף שאתה לא יודע מה הזיקה שלו לישראל ואיך הוא מאוגד, אתה מטיל על הרשות הציבורית נטל כבד.

ש' סף:

הוא יפנה אלי ויגיד לי: קח 100 דולר ותוציא לי את המידע הזה. מה עשית? כתושב אתה שואל אותי בשביל מה אני צריך את המידע הזה? אתה לא שואל אותי ואני מוציא את המידע.

נ' רזיאל:

אני מחייב את ההצעה שעלתה כאן בענין מסירת מידע לבעלי ענין. במקרה כזה יהיה צורך לתקן את סעיף 7(א) כפי שהוא מופיע בשתי החצעות. כתוב שם: "אין המבקש חייב לציין את הטעם לבקשתו." מכאן נובע שאין צריך לגלות ענין. אם ההצעה הזאת תתקבל, יהיה צורך למחוק את הסיפא של סעיף 7(א).

היו"ר דוד צוקר:

מר שופמן, אני מבקש לנסות להביא לישיבה הבאה נוסח שיוסכם עליכם ועל המשרדים האחרים שבמהותו יוסיף עוד קטיגוריה לבעלי הזכות לקבלת מידע והם אותם שאינם תושבים, אינם אזרחים ואינם תאגידיים לפי דין, שהם בעלי ענין לאותו מידע, שיש זיקה בינם לבין המידע, שיש למידע השפעה עליהם.

ש' סף:

אתה לא רוצה להוסיף חברות מחוץ-לארץ?

היו"ר דוד צוקר:

אני לא בטוח שכדאי לתת פה עדיפות לתאגידיים, זה לא מדאיג אותי. מעסיקים אותי יותר אנשים שעד שהם משיגים את המידע הם מתישים את עצמם. עד כאן בסוגיה הזאת.

לענין "מידע".

י' שופמן:

לא כל מלה שמופיעה בחקיקה זקוקה להגדרה וכלל לא היינו נדרשים להגדיר את המלה "מידע". כל ניסיון להגיד "נתון" או "פרט" רק יצמצם. ההגדרה באה להמחיש על איזה סוג מידע אנחנו מדברים. לא מדובר על מידע ערסילאי, או על מידע שנאגר בזכרון של אדם זה אחר, מדובר על מידע שהוא "כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב" זאת אומרת יש בו ביטוי חיצוני.

ש' סף:

תמחק את שתי המלים "כל מידע" וזה הפתרון.

היו"ר דוד צוקר:

אז יישאר "מידע" - "המצוי ברשות ציבורית..." זה חריהוט, השטיחים? אני לא מציע להעדיף פה את האסתטיקה על פני המחות.

י' לנדא:

זה מהותי. אני מציע להשמיט את המלה "מידע" ואז יהיה: כל המצוי ברשות ציבורית וכו'.

ר' הורן:

קורה בחקיקה שנאלצים לחזור על אותה מלה. מדברים פה על התצורה של המידע ורצו להרחיב ולומר שבכל צורה שהוא מופיע הוא עדיין ייחשב מידע.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו משאירים את ההגדרה של "מידע" כמו שהיא.

"רשות ציבורית".

י' שופמן:

כמה סוגיות. "רשות ציבורית" תהיה משרדי הממשלה, יחידות הסמך, כל המגזר הממשלתי הקלטי, הרשויות המקומיות, תאגידיים בשליטת רשות מקומית - לזה יש סינג - תאגיד שהוקם בחוק: רשות הנמלים, רשות השידור וכדומה, גוף שלטוני אחר הפועל על-פי דין אם יש לו גופים שפועלים על-פי דין שאינם משרדי ממשלה, כמו לשכת עורכי הדין.

ההצעה הפרטית דיברה על "תאגיד ממשלתי הממלא תפקיד ציבורי". היתה בעיה לגבי חברות ממשלתיות שפועלות במישור של המשפט הפרטי ומתחרות עם גופים פרטיים ויש לחן אינטרסים עסקיים. לכן ההצעה שלנו היא שהחוק יחול על חברות ממשלתיות אם יש החלה ספציפית לגבי כל חברה לחוד ואנחנו רוצים להכניס גם חלקים מהחברה. אם לחברת החשמל, למשל, יש אלמנטים שרצוי שיצאו מגדר החוק נעשה זאת ואנחנו רוצים לתקן את זה בסעיף קטן (6).

בהצעת החוק הפרטית מדובר בסעיף קטן (4) על "גוף אחר ששר המשפטים קבע באישור ועדת החוקה". כולם התכוונו לגופים ציבוריים ולא לגופים פרטיים.

תיו"ר דוד צוקר:

איפה נכנסת קרן-קיימת-לישראל?

ר' הורן:

זה תאגיד שהוגם על-פי חוק.

תיו"ר דוד צוקר:

מה עם הסוכנות היהודית?

י' שופמן:

הפטיקה אומרת שהם לא כפופים לביקורת בג"ץ.

מ' בלס:

גם קק"ל לא כפופה לבג"ץ.

י' לנדא:

סעיף קטן (7) בסעיף 1, סעיף החגדרות, מפנה לסעיף 9 לחוק מבקר המדינה שהוא סעיף רחב: כל משרד ממשלתי, כל מפעל או מוסד של המדינה, כל אדם או גוף המחזיק שלא לפי חוזה ברכוש המדינה או מנהל אותו והמפקח עליו מטעם המדינה, כל רשות מקומית, כל מפעל, מוסד, קרן או גוף אחר שהממשלה משתתפת בהנהלתם, כל אדם, מפעל, מוסד, קרן או גוף אחר שיעמדו לביקורת על-פי חוק על-פי החלטת הכנסת, או על-פי הסכם ביניהם וכו'. הפתרון בסעיף (7) יוצר קושי כי הוועדה תצטרך לשבת יומם ולילה כדי לחחליט על איזה מהגופים האלה זה יחול.

י' שופמן:

יש אפשרות לחביא רשימה.

י' לנדא:

אני חושב שעצרתם קצת לפני שהייתם צריכים לעצור. ההגדרה הבסיסית בחוק צריכה להיות יותר רחבה - לא כמו סעיף 9 בחוק מבקר המדינה - כדי שלא ניתקל בעוד גופים כמו קק"ל והסוכנות.

מ' בלס:

בבסיס, הגופים האלה הן חברות פרטיות, תאגידים, עמותות. אנחנו מחילים את החוק הזה כרגע על המגזר הממשלתי, על הגופים שחקיקה הקימה אותם, יש גופים שהתאגדו במישור הפרטי ואי-אפשר להחליט בחקיקה באופן גורף שגוף כזה יקים מנגנון שממונה על המידע, יעמיד את הנוהלים שלו לעיון הציבור וכן הלאה. זה בעייתי. אנחנו רוצים ללכת בצורה מדודה, למשל לגבי גוף כמו ההסתדרות, נדמה לי שהענין של קופות-החולים נפתר באחד מהחוקים האחרונים והן נכנסו למסגרת הזאת.

ש' סף:

תעשה את זה במקום שהטלת חובת ביקורת המדינה. אם הטלת על גוף כלשהו ביקורת מדינה סימן שראית בו משהו ציבורי, אם זה היה פרטי לא היית מטיל עליו ביקורת מדינה. לכן אני מציע שנלך לפי המבחן הזה.

מ' בלס:

אני לא יודע לתת לך את כל הדוגמאות. לגבי גופים שהטלת עליהם חובת ביקורת המדינה צריך אולי לשבת עם מבקרת המדינה - ישבנו אתה במסגרת ועדת אוסטרובסקי - לראות את מגזר הגופים שהם מבקרים ולבדוק אם כל אחד מתאים לענין. השאלה היא האם הנושא הפרטני הזה צריך לעצור את המשך התהליך.

היו"ר דוד צוקר:

המבחן של ביקורת המדינה הוא לא די טוב לזה והדוגמה שעלתה כאן הם חקק"ל והסוכנות היהודית.

ש' סף:

אם החלטתם בחוק שמבקרת המדינה תבדוק אותם בקרביים, זה לא מספיק?

היו"ר דוד צוקר:

זה די מספיק אבל המבחן הוא מידת תיקצוב המדינה את הגוף, אין מבחן אחר. גם זה רק מעל 25%.

ש' שהם:

האינטרס החברתי של חופש המידע הוא אחד על אחד בענין של הביקורת.

ש' סף:

נכתוב הפוך: על כל הגופים שיש עליהם ביקורת מבקר המדינה, למעט מי ששר המשפטים יוציא.

היו"ר דוד צוקר:

הצד השני הוא בשאלה עד איפה אנחנו מוכנים לפלוש להתאגדויות שאזרחים התאגדו בהן למטרות מוגבלות בהיקפן? אני לא בטוח שחייתי רוצה לפלוש לכל טריטוריה כזאת. לכן יש לי קושי בין חברה קדישא של עדת תמוגרבנים בירושלים לבין הסוכנות היהודית, יש הבדל גדול מבחינת התפקיד החברתי שכל אחת מהן ממלאת. השאלה עד היכן אני מוכן לפלוש אליהן בחקיקה של המדינה.

ע' שקולניקוב:

יש פונקציה שלטונית, ויש אינטרס תקציבי. לדעתי, התפקוד השלטוני הוא הדבר המרכזי. הקק"ל והסוכנות היהודית מבצעות תפקיד שלטוני יותר מאשר הרבה גופים ממשלתיים.

א' רגב:

בסעיף קטן (5) בהגדרות כתוב: "גוף שלטוני אחר הפועל על-פי דין".

ע' שקולניקוב:

הסוכנות היהודית ממלאת תפקיד שלטוני אבל לא על-פי דין.

ש' סף:

הזכרת פה את החברה קדישא של המוגרבים. אם זה גוף מבוקר על-ידי מבקר המדינה, אתה יכול לא לבקש ממנו דוח לציבור? אני מציע שנשאיר את החגדרה הזאת בצריך עיון ויביאו לפה דוגמה של גוף מבוקר שזה לא צריך לחול עליו.

ע' שקולניקוב:

מוזכרים כאן גם גופים כמו הכנסת ומערכת בתי-המשפט. אני מבינה שרוצים שזה לא יחול על השיפוט עצמו שיש לו מערכת משלו למסירת מידע אבל מה עם הנחלת בתי-המשפט?

מ' בלס:

הנחלת בתי-המשפט בפנים.

ע' שקולניקוב:

יש הבדל בין שני הנוסחים.

ש' אשר:

לגבי בתי-דין רבניים, כאשר אנחנו מבקשות מהם פרטים על תיקים של עגונות שלא נסגרו במסגרת סטטיסטיקה, בלי שמות, הם מספקים לנו את הסטטיסטיקה לפי איך שהם מגדירים עגונות. אנחנו יכולות להגיד להם שאנחנו מגדירות עגונות כך וכך ואנחנו רוצות נתונים לפי ההגדרה הזאת אבל המידע הזה אינו חופשי.

מ' בלס:

אם המידע הזה מצוי אצלם בחתכים שאתם שואלים, החוק הזה יחייב אותם לתת אותו. אם המידע לא מצוי אצלם בחתכים האלה, החוק הזה לא יוכל לחייב אותם לעבור על כל התיקים ולעשות את החתך שאתם מבקשים. יש בעיה בנושא הזה. אי-אפשר להעסיק את כל הפקידות בעשיית חתכים לפי בקשת המעוניין, פעם זה עתונאי, פעם זו שדולת הנשים.

ש' אשר:

אם החתכים האלה יהיו אני לא רוצה שהטיעון יהיה שזה קשור לתיקים שנמצאים אצלם ולכן הם לא חושפים את המידע. גם ההחלטה לגבי הכנסת היא בעייתית לגופים כמו שלנו כי לקבל פרוטוקול של ישיבה בכנסת זה סיפור.

היו"ר דוד צוקר:

זה כבר נפתר בחוק. עידכנו את תקנון הכנסת בענין הזה. אם יש קושי הוא טכני.

י' יודקביץ:

אני רוצה לחזור לענין של גוף מבוקר שמקבל כספי ציבור. אני נותן דוגמה. יעדת תמיכות של משרד הבטחון תומכת בעמותה שנקראת אסירי המחתרות בכלא עכו והיא גוף מבוקר על-פי חוק יסודות התקציב. אם נטיל על העמותה הזאת את חובת חופש המידע, נחייב אותם למנות ממונה על מתן מידע לציבור ועוד הרבה מטלות אחרות. יש הבדל אם מדובר בגוף מבוקר ויש לו חובה פסיבית כאשר נציגי מבקר המדינה פותחים את הספרים שלו, לבין מטלות פוזיטיביות.

היו"ר דוד צוקר:

גב' שקולניקוב הציעה שהמבחן יהיה שהוא ממלא תפקיד שלטוני.

ע' שקולניקוב:

זה יהיה בנוסף כי יכול להיות שיש תמיכה ניכרת בגוף הזה.

א' רגב:

אם 80% מהתקציב של העמותה לאסירי המחתרות בכלא עכו הוא תקציב ציבורי, מדוע הציבור לא יוכל לדעת מה נעשה שם?

היו"ר דוד צוקר:

נניח שהם ממונים היום ב-100%. זו קבוצת חברים שמאגד אותם זכרון היסטורי וענין משותף מהתקופה הזאת. האם למדינה מותר לפלוש אליהם?

א' רגב:

לא מותר, חיוני וחובה. לא ייתכן שיעשו שימוש בכספי ציבור בעמותה ש-100% תקציבה הוא ציבורי וחם לא יתנו מידע.

ש' שהם:

ברור שהמדינה צריכה לבקר את מה שנעשה שם אבל אני לא בטוח שאם ארצה לדעת כמה אסירי מחתרות יש שם לפי חיתוך מסוים זה האינטרס של המדינה.

היו"ר דוד צוקר:

מר רגב, האם אתה לא רואה שיש הבחנה מהותית בין ביקורת המדינה והכספים שהיא מציעה לבין פלישת המדינה וחיוכה לספק מידע? בצד העקרונות שאנחנו מגינים עליהם באמצעות הצעת החוק הזאת יש עוד כמה עקרונות שצריכים להתאזן עם הענין הזה. האם למדינה מותר לפלוש לכל מקום מתי שהיא רוצה ובכל ענין?

א' רגב:

על-פי חוק יסודות התקציב היום כל הנושא של תמיכות מכספי ציבור ממשרדי ממשלה צריך להיות מושתת על קריטריונים ענייניים. אם יתברר שיש פה קבוצה של 8 אסירי מחתרות שמתוכם הלכו לעולמם 5, עד שמבקרת המדינה תגיע לבקר על-פי לוח הזמנים שלה יעברו עוד 18 שנה ועד אז לא יותר אף אחד אבל התמיכה תימשך באופן אוטומטי. כאזרח אני רוצה לחלוק על הלגיטימיות של התמיכה של משרד הבטחון שאני טוען שהיא מבוססת על שיקולים פוליטיים וזרים ולכן אני רוצה לדעת מה עושה העמותה הזאת.

י' יודקביץ:

רשימת העמותות מתפרסמת.

י' שופמן:

המדינה יכולה לפלוש לתוך גופים שנתמכים על-ידה, והיינו, היא יכולה לדרוש דין וחשבון על מה שהגוף הזה עשה. המידע שמגיע לרשות הציבור נכנס בגדר החוק אבל לא יעזור כלום, המידע המגיע מהגוף הפרטי למשרד הממשלתי שתומך בהם כמו הדוחות שהם מגישים לרשם העמותות, הדוחות שהם מגישים למשרד הדתות הוא מידע המצוי בידי הרשות, הוא מידע כמסמעותו בחוק והרשות היא רשות כמשמעותה בחוק. אבל בשום קונסטלציה הגופים האלה לא הופכים להיות רשויות ציבוריות כמו בית-ספר פרטי במדינה שמתוקצב ב-90%. נתקלנו בבג"ץ לגבי כיסוי ראש במתי-ספר כנסייתיים בנצרת ובית-המשפט אמר: זה גוף פרטי, מה אפשר לעשות? בין אם הם צריכים להיות כפופים לביקורת כזו או אחרת הם לא הופכים להיות גופים ציבוריים, הם לא יכולים לעבוד מול כל אזרח ותושב של ישראל ושל העולם.

שתי ההצעות - הכחולה והלבנה, וזאת שלפני הכחולה בוועדת אוסטרובסקי - באו אחרי בדיקה. מר בלס כתב על זה עבודת מאסטר בוועדה שמר רגב היה חבר בה וקראו שם כמה חוקים ברחבי העולם. אנחנו מנסים קצת לשפר. התפישה אומרת שכל גוף פרטי, עמותות למיניהן שעוסקות בפעילות ציבורית אינן צריכות לעמוד כגופים ציבוריים כלפי כולי עלמא. לפי החוק הקנדי יש רשימה של למעלה ממאה גופים, לא כל גוף ברחבי קנדה שמקבל כסף חייב בזה.

מ' בלס:

החוק הזה קובע לוחות זמנים, מחייב העמדת ממונה על המידע לספק את המידע, להעביר לצד ג' את תגובתו וכו'. העמותה של אסירי המתרות בעכו יש בה אנשים שעושים את זה וולונטרית, פעם בשלושה שבועות הם מתכנסים בפורום, כותבים פרוטוקול ואי-אפשר לצפות מהם לנהל את כל הפעילות הזאת, זה לא רלוונטי גם אם הם מקבלים 100,000 שקל בשנה.

ש' סף:

זה ענין של תפישה והגבול שרוצים לקבוע פה הוא מלאכותי. אתם חושבים שיציפו עמותה כזאת במאה אלף מסתבים? סליחה, זה קשקוש. איזה עתונאי או אזרח ישאלו אבל עלולים לסגור לפניכם את הדלתות. עמותות מתקיימות ב-100% תקציב המדינה והם לא צריכים להסביר דברים לאף אחד חוץ ממבקר המדינה שמגיע לשם פעם ב-20 שנה? זה לא נראה לי. אמרנו שמה שיגיע ממבקר המדינה גם כן אסור לפרסם ולכן יש פה איזו שהיא הסתרה. יכול להיות שצריך להשאיר את זה בצריך עיון, נבוא בעוד שנה או שנתיים ונבדוק איפה זה עומד.

ג' גומלסקי:

ביקשו דוגמה לחברה שהיא גוף מבוקר אבל זה חסר תכלית לבקש ממנה מידע וזו חברת צי"ם. היא חברה מעורבת. היא גוף מבוקר על-פי חוק מבקר המדינה אבל היא חברה פרטית שפועלת על-פי שיקולים עסקיים לגמרי. האם חברה שהמדינה לא משתתפת בהנהלתה היא צריכה להקים מנגנון כזה?

ש' סף:

גם אל-על כך.

מ' בלס:

מי שיחפש מידע בגופים האלה הוא לא האזרח הקטן אלא המתחרה העסקי ואז גרירה של גופים עסקיים כאלה לבתי-משפט, לשכירת עורכי דין ולטיפול גם כן גורמת נזק. חברה כזאת פועלת משיקולים עסקיים.

ש' סר:

אם הם מקבלים 50% מהמדינה אתה רוצה שהם לא יספקו שום מידע? החברה הלאומית לספנות לא צריכה לספק מידע לציבור?

היו"ר דוד צוקר:

אני נגד הלאמה של כל העמותות וההתאגדויות במדינה, מותר לאנשים להתאגד במדינה - גם אם היא מממנת אותם - בלי שהמדינה תתערב להם בכל השיקולים. אני אומר את זה בתור נקודת מוצא.

המגמה שאני מבקש לנסח אותה עם עמיתים במשרדי הממשלה האחרים היא שהמבחן יהיה לא רק היותו של הגוף מבוקר אלא על-פי אופי התפקיד, על הפונקציה השלטונית - המגמה שהציעה גב' שקולניקוב - ומילוי תפקיד שלטוני זה מונח שכבר מופיע בחקיקה.

ש' סר:

לגבי אותם גופים שלא ייכללו, אפשר יהיה לראות את הדוחות שהם מוסרים לגוף מבוקר?

י' שופמן:

בוודאי.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו מציעים לכלול כאן את מבקר המדינה, אם יש לו התנגדות - שיופיע כאן.

לגבי הכנסת. החוק מתכוון לרשות המבצעת אבל נראה לי פגום ציבורית ומהותית לא לכלול פה את הרשות המחוקקת ואת הרשות השופטת באותן מגבלות שצריכות לחול עליהן. לגבי הכנסת אבקש את עמדת יושב-ראש ועדת הכנסת. מה עם בתי-המשפט?

מ' בלס:

עקרונית בתי-המשפט פועלים כך ומקיימים את הדיונים שלהם בפומבי ונותנים פסקי דין מנומקים לצורך הביקורת על הפעילות שלהם. הרציונל לגביהם שונה מהרציונל לגבי משרדי הממשלה האחרים שלא חל עליהם עקרון הפומביות. כשבזמנו בדקתי מדינות אחרות לא נתקלתי בהחלה על בתי-המשפט ועל הפרלמנטים.

ע' שקולניקוב:

תנסה לקבל פה פסק דין - לא תקבל.

מ' בלס:

אתם מעלים את שאלת העיון בתיקי בתי-משפט סגורים. יש תקנות מ-1935 שמסדירות את הנושא הזה, הן לא טובות ודורשות תיקון. אנחנו יושבים על זה במשרד המשפטים, יש לנו הערכות תקציביות מאיימות לגבי המשמעויות של החלת העניין הזה כי זה כרוך בחדרי עיון, תקציבים לכוח אדם שיאפשר את העיון ויבדוק שלא מוציאים מסמכים, עם בעיות של הגנת הפרטיות וחשיפה מעבר לפומביות הדיון שכבר התקיימה. זה נושא מסובך שאני מציע לא להכניס אותו גם לעניין כאן אלא לדון בו בנפרד.

היו"ר דוד צוקר:

מה קבעה ועדת אוסטרובסקי לגבי בתי-המשפט?

י' שופמן:

לצד ועדת אוסטרובסקי פעלה גם ועדת גרוס בראשות השופט גרוס מתל-אביב. השופט גרוס כתב דוח לגבי זכות עיון בתיקי בית-משפט והרחבת תקנת הארכיון. אנחנו מקיימים על זה דיון והדברים לא פשוטים. האגודה לזכויות האזרח הגישה עתירה בעקבות המלצות ועדת גרוס. הנהלת בתי-המשפט עושה מאמצים בעניין זה. כרגע יש פרויקט גדול של מיחשוב כשהשופטים יכולים לקבל ברשת גם פסקי דין וגם פרוטוקולים ולעיין בהם. כשזה יהיה קיים לא תהיה בעיה שזה יצא גם לציבור ובלבד שתהיה דרך של חסימה בתיקים החסויים מטעמי צנעת הפרט. אנחנו מנסים לפתוח את זה יותר. שר המשפטים עדיין לא תיקן את תקנת הארכיון. את הנהלת בתי-המשפט לא כללנו כאן.

מ' בלס:

גם בדוח אוסטרובסקי הוציאו את בתי-המשפט בפונקציות השיפוטיות שלהם.

היו"ר דוד צוקר:

בשלב זה אנחנו משאירים את בתי-המשפט בחוץ.

בסיכום, בתי-המשפט בחוץ, לגבי הכנסת המגמה היא לכלול אותה ונבקש תשובה על זה. אותו הדבר לגבי משרד מבקר המדינה שאנחנו רוצים לכלול אותו ואם הם רוצים לנמק התנגדותם שיבואו לכאן.

ש' סף:

לגבי תאגיד שהוקם בחוק, יש רופאים ויש מתווכים ויש להם ועדות מקצועיות. בנושא משמעותי זה יוצא החוצה ואין ויכוח, מה קורה כאשר ועדה כזאת מקימה ועדה לאתיקה?

י' שופמן:

לגבי מתווכים יש פונקציות שלטוניות, יש רשם במשרד המשפטים ותקנות. זה גוף ממשלתי וציבורי לכל דבר ועניין. יש גוף וולונטרי לשכת שמאי מקרקעין והיא עמותה פרטית.

מ' בלס:

לגבי המתווכים יש ועדה מייעצת ומועצה ואלה גופים ציבוריים שהחוק חזה חל עליהם.

ש' סף:

יש בעיה עם זה כי יש דברים אישיים שאתה יודע על פניו שהם לא יצאו החוצה.

היו"ר דוד צוקר:

האם חוק הגנת הפרטיות חל על המקרים שהזכיר מר סף?

י' שופמן:

בוודאי. בסעיף 9 יש חריגים וכיניהם מקרים שיש בהם פגיעה בפרטיות.

ש' סף:

לדוגמה, לשכת עורכי הדין. באו היום ללשכת עורכי הדין ואמרו: תן לנו את כל עורכי הדין שעוסקים בנזיקין. אסור לה לתת את זה. נניח שאזרח מבקש את רשימת עורכי הדין הפליליים שעובדים בתל-אביב. ברגע שאני ממליץ אני לוקח אחריות. והנה מסתבר שיש שם חבר'ה שהצהירו על עצמם כפליליים אבל בחיים לא עסקו בתחום הזה. נתתי מידע שאני עשוי להסעות על-ידי, אז האזרח יוכל לתבוע את הלשכה וייגרם נזק.

היו"ר דוד צוקר:

מר סף, אני מבקש שתעבור על החוק ותראה אם יש מקרים בהם אתה חסר הגנות.

ש' סף:

עברתי ובדקתי, יש מקרים שבהם אני חסר הגנה.

היו"ר דוד צוקר:

הבנתי שאין לך ממה לחשוש.

י' שופמן:

ממש לא. כאשר לשכת עורכי הדין מבצעת תפקידים שלטוניים כמו רישוי מתמחים ועורכי דין היא נכנסת לחוק וכמו כל רשות ציבורית היא צריכה למסור מידע. אם המידע הוא אישי, הוא מוגן בחוק הגנת הפרטיות. נניח שאדם מגיש תלונה ללשכה וחושף מידע שבינו לבין עורך הדין וכולי עלמא רוצים לדעת מה קורה בין הקליינט הזה לבין עורך הדין הזה במסגרת הליכים בוועדת המשמעת, הלשכה לא תיתן את המידע בין אם זה לפי הסעיף שמדבר על סמכות שפיטה לגבי הליך אם הוא הליך קיבלנה, ובין אם מדובר במידע שמוגן בחוק הגנת הפרטיות.

ש' סף:

למשל שאלח כמו: כמה תלונות הוגשו נגד עורך דין X, אני לא בטוח שזה מוגן בחוק הגנת הפרטיות. אז לא יהיה שום סעיף שמגן על זה.

היו"ר דוד צוקר:

זה אנלוגי לכך שקודם ניסית לשכנע סמוכרחים לדעת כמה שסתומים לא התקינו בניתוחי לב.

ש' סף:

אם תשאל: כמה תלונות הוגשו נגד רופא X במשרד הבריאות - זה אנלוגי ואת זה משרד הבריאות לא יחשוף.

מ' בלס:

גם אם אני אשאל כמה הרשעות פליליות או תיקים פתוחים יש במסטרה לפלוני, המסטרה לא תיתן לי את זה. הדברים האלה מוגנים בחוק הגנת הפרטיות.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע
01/07/97

היו"ר דוד צוקר:

מר סף, אני מקווה שנחה דעתך, אם לא - אאפשר לך שוב לחעלות את הדברים.

היום אנחנו שמים כאן נקודה. בפעם הבאה נמשיך הלאה. אני אומר לכל הלהוטים שהחוק הזה לא ייגמר בחודשיים וגם לא בשלושה חודשים. מאחר שאני רוצה שיצא חוק טוב, זה יקח כמה חודשים טובים.

תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 15:25

פרוטוקול מס' 3

מישיבת ועדת המשנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו - 1996
יום שלישי, י' בתמוז התשנ"ז (15 ביולי 1997), שעה 15:30

נוכחים:

חברי הוועדה: דוד צוקר - היו"ר

מוזמנים:

- עו"ד יהושע שופמן - משנה ליועמ"ש, משרד המשפטים
- מלכיאל בלס - משרד המשפטים
- רונית שרף - מתמחה, משרד המשפטים
- סא"ל נחמיה פרלמן - ראש ענף נהלים ופקודות אגף תכנון, משרד הבטחון
- דס"ן לירון ליבמן - פרקליטות צבאית, משרד הבטחון
- עו"ד ישי יודקביץ - פרקליטות צבאית, משרד הבטחון
- יוסי הלברייך - משרד הבטחון
- נצ"מ ענת שפי - ע"י יועמ"ש, משרד לבטחון פנים
- נצ"מ יוסף פורטוגל - ק. אח"ק בתמוז ירושלים, משרד לבטחון פנים
- רפק גילה בן-שטרית - מדור מחשוב, משרד לבטחון פנים
- נצ"מ רחל גוטליב - סגן יועמ"ש, משרד לבטחון פנים
- עו"ד רונית ששת"אל - המזלקה המשפטית, משרד האוצר
- עו"ד דיאנה ירום - משרד האוצר
- עו"ד מירה היבנר - לשכה משפטית, משרד הבריאות
- יואל ליפשיץ - משרד הבריאות
- אביבה גולדשטיין - לשכה משפטית, המוסד לביטוח לאומי
- גונן גומלסקי - מתמחה, רשות החברות הממשלתיות
- עו"ד בועז אורן - הוועדה לאנרגיה אטומית
- עו"ד דפנה הקר - שדולת הנשים, קואליציה לחופש המידע
- ישי מנוחין - מרכז, קואליציה לחופש המידע
- ענת שקולניקוב - קואליציה לחופש מידע
- עו"ד שרון הברמן - מרכז השלטון המקומי
- עו"ד יהודה לנדא - לשכת עורכי הדין
- עו"ד יפית וויסבוך - לשכת עורכי הדין
- איילת רוזן - המשרד לאיכות הסביבה

יועץ משפטי:

שלמה שהם

דנה לביא - מתמחה בלשכה המשפטית

מנהלת הוועדה: דורית ואג

קצרנית: חמר פוליבוי

סדר-היום:

1. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו - 1996 - חברי כנסת: יעל דיין, דוד צוקר, אילי גולדשמידט, אליעזר זנדבג, יוסי כץ, יצחק כוי, חגי מירום, אברהם פורז, עמיר פרץ, סילבן שלום.

2508

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו - 1996

היו"ר דוד צוקר:

אני פותח את הישיבה. אנו מזכירים למי שלא היה כאן, שעסקנו בשאלת ההגדרה. בפעם הקודמת עבדנו לפי הצעת החוק של 25 ביוני 1997. התחלנו בהגדרות, אך לא המרנו סעיף זה, ועברנו אחר כך לסעיף 2.

יהושע שופמן:

"הלכנו" על ההגדרות, שאנו זקוקים להן בסעיף 2.

היו"ר דוד צוקר:

כמעט סיימנו את הדיון בסעיף 2, וביקשתי נוסחים, האם יש אותם, או שנמשיך את הדיון?

יהושע שופמן:

נמשיך את הדיון. באשר לנושא של אזרח ותושב שביקשתם שנשקול הרחבה, יש סעיף 13 שעוסק באדם, שאיננו אזרח או תושב. כאשר נגיע לשם, אני מציע שנדון בשאלה האם יש צורך בסעיף כזה או בסעיף דומה, ויש לכמה נציגים ממשרדי ממשלה מה לומר בנושא.

היו"ר דוד צוקר:

אני רוצה להזכיר שהסיכום היה - ומותר לעדער עליו, כמובן - שאנו מדברים גם על גורמים אחרים שהם בעלי עניין, שיש להם עניין מובהק.

יהושע שופמן:

זה היה הסיכום שצריך היה לבדוק.

היו"ר דוד צוקר:

האם אתה רוצה שאני אתקן בניסוח, או מבחינת המיקום שלו?

יהושע שופמן:

כן, בניסוח. מבחינת המיקום שלו, יכול להיות—

דפנה הכר:

האם בישיבה הזאת אין נציג של ועדת הכנסת?

היו"ר דוד צוקר:

הוצאנו מכתב, ואנו מחכים לתשובה לגבי עמדה.

ישי יורקביץ:

יש לנו, כמובן, השגה לנושא של התוספת לגבי תושבים ואזרחים.

היו"ר דוד צוקר:

ישי, אני מציע שתנסו לגמור זאת איתם. סיכום הוועדה הוא סיכום, ואתם תנסו לדאוג אם אתם מגיעים לנוסח מוסכם. אם לא, יש להביא נוסח לפי בקשתנו, ושמורה לכם זכות ערעור.

אין לנו תשובה לגבי כנסת, ואין לנו תשובה גם ממבקרת המדינה.

יהושע שופמו:

מר מוטי כספי היה בישיבה אחרת.

היו"ר דוד צוקר:

אך הוא יודע שעליו להביא תשובה לגבי העניין הזה?

יהושע שופמן:

כן.

היו"ר דוד צוקר:

אם כן, מהותית גם מבקר המדינה הוא זרוע של הכנסת, או מוגדרת אפילו כזאת.

יהושע שופמו:

רק כשחוק יסוד יקבע זאת.

היו"ר דוד צוקר:

מר שלמה שהם, אין לנו עדיין תשובה מהכנסת לגבי עמדתה.

האם בכך סיימנו את הדיון בסעיף 2, או שיש עוד הערות?

ענת שקולניקוב:

יש מספר דברים נוספים מהדיון הקודם. נדמה לי, שהתבקש ניסוח לגבי גופים שממלאים פעולות שלטוניות.

יהושע שופמו:

היתה הצעה, שלכשנעצמי, אין לי בעיה איתה, לשנות את סדר המלים בפסקה (5), במקום "גוף שלטוני אחד הפועל על פי דין", "גוף הפועל על פי דין בעל תפקיד שלטוני".

ענת שקולניקוב:

אך מדובר כאן גם על גופים שאינם פועלים על פי דין.

יהושע שופמן :

לא, מה שדיברנו זה במסגרת הסעיף של ההרחבה, פסקה (7), שגם לגביו ביקשנו לדחות את הדיון עד שנציג מבקר המדינה יהיה ויבהיר את העניין. אני מציע להפריד בין שני דברים: גוף שהוא חלק מהרשות המבצעת, והוא נכנס באופן אוטומטי להגדרה, לבין שאר הגופים, ובזה עוסקת פסקה (7). לגבי פסקה (7), מהו גוף העומד לבקורת מבקר המדינה, והאם כל הגופים שאנו יכולים להעלות על הדעת נכנסים לכאן, יושב הראש ביקש לדחות את הדיון.

ענת שקולניקוב :

הבנתי שמדובר בסעיף נפרד בעניין של הגופים שכן מחוייבים, ולא בסעיף (7), על גוף כגון הסוכנות, קרן קיימת לישראל, שממלא תפקיד שלטוני.

היו"ר דוד צוקר :

איני חושב שסיכמנו עניין זה, אך שימי זאת עתה על השולחן. מה הנימוק שלך?

ענת שקולניקוב :

גופים שממלאים בפועל תפקידים שלטוניים, למרות שאינם מוקמים על פי דין, ולכן הם לא נכנסים מיילולית לפסקה (5), כמו הקרן הקיימת והסוכנות.

היו"ר דוד צוקר :

הקרן היא על פי דין. בגלל האמנה זה על פי דין, לא על פי חוק.

ענת שקולניקוב :

האמנה היא לא מה שמקימה את הסוכנות.

יהושע שופמן :

היא לא פועלת על פי אמנה.

היו"ר דוד צוקר :

לא מכוח האמנה, אך האמנה נותנת לה סמכויות.

ענת שקולניקוב :

לא, זו לא אמנה מכוננת, אלה גופים שבפועל מועמדים לתפקידים ציבוריים ושלטוניים מאד מאד נכבדים. יתכן שאני מפספסת משהו, לגבי הסתדרות וקופות החולים, איך הן נכנסות לחוק?

היו"ר דוד צוקר :

נחזור לזה עם המבקר, אם זה גוף מבוקר. זו הדרך היחידה לכלול את קופות החולים כאן, אלא אם כן, מדובר בגוף שלטוני אחר הפועל על פי דין, אז ודאי שקופות החולים הללו יהיו על פי דין.

ענת שקולניקוב:

או שהן לא מוקמות על פי דין. איני בטוחה שזה נכנס, ונדמה לי שאלה גופים שחייבים להיכלל על פי מהותם.

נחמיה פרלמו:

כדאי לנו לשים מול עינינו כמה דברים שברמה עיונית, או ברמה גלובלית, מדברים היום לתושבי העולם הגדול, כולם מדברים על מושג של מידע בזמן אמיתי. רובם רוצים חופש מידע, ויש מושג של פיצוץ מידע. יש לנו תחושה, שתמיד מסתכלים עלינו, אזי המגמה הכללית של סעיף 2 צריכה לשרת אותנו, וזה אומר להכניס אותנו למאה ה-22, לאמור, יגיעו למידע שלנו תמיד, ואנחנו תמיד נהיה מקום שיסתכלו עלינו.

יתכן שכדאי לחשוב במושגים הפוכים, שיש לתת את המידע זמין בזמן אמיתי ונחשוב רק על הצד הכלכלי, איך אפשר להצוך זאת בסך הכל למנוף כלכלי ולמנוף לפיתוח המדינה שלנו, ולא להסתכל כל הזמן מה לא, שכן ישיגו זאת ממילא. צריך להתחיל לחשוב הפוך.

זוהי עמדה פרטית ולא עמדה של צה"ל. יש לצעוד לא למאה ה-21, אלא ללכת ישר למאה ה-22. עמדה פרטית זו אינה קהיילת את המשרד ולא את צה"ל, והיא בסך הכל נקודה לחשיבה והליכה שני מהלכים קדימה.

יוסי הלברייך:

משרד הבטחון עושה זאת, יש מידע שהוא חופשי לעיון הציבור, ואפשר להשיגו באמצעים ממוחשבים.

היו"ר דוד צוקר:

נחזור לעניין הקודם, שעוד לא התכנסנו עליו. בואו נעשה אינוונטר של טיפוסי גופים שאנו רוצים לשקול אם לכוול אותם בחוק או לא, ולא ברור אם הם כוללים היום.

ענת שקולניקוב:

עוד גוף אחד שאני יודעת שנדון, ונחזור למאה ה-20, וזה נושא בתי המשפט, שאני יודעת שניתנה התשובה. בפעם הקודמת זה נראה לי נושא חשוב מאד, גם לארגונים שאני מייצגת כאן, שייכלל הנושא של בתי המשפט של קבלת מידע.

שלמה שרם:

איזה סוג מידע?

ענת שקולניקוב:

הדבר הראשוני והעיקרי זה פסקי דין, שהיום בהרבה בתי משפט בארץ אי אפשר להיכנס ולקבל פסק דין, אלא אם אתה מוכיח שאתה צד בדיון. יתכן שגם מדובר על סוגים אחרים של מידע. הסתכלתי שוב ברוח של ועדת גרוס, ש"יושב" כבר שלוש שנים, ומאז שהוועדה סיימה את עבודתה, הוא לא יושם. גם המסקנה הראשונה שלהם, שכל המידע מותר, וקיים חופש מידע לגבי מידע של בתי משפט, והוועדה מקימה אתר כך כל מיני מנגנונים, שאולי הם יותר יקרים, על ספריות וכן הלאה.

היו"ר דוד צוקר:

מה יש עוד? דיברנו על גופים שהם סמי שלטוניים.

ענת שקולניקוב:

הסוכנות, קרן קיימת וההסתדרות.

היו"ר דוד צוקר:

ההסתדרויות עובדים? האין זאת התארגנות וולנטרית מובהקת?

ענת שקולניקוב:

ההסתדרות הכללית, לפחות, שמבחינת התפקידים שהיא ממלאת בפועל, יש אינטרס ציבורי אדיר.

היו"ר דוד צוקר:

האם יש חקיקה בעולם שכוללת איגודים מקצועיים?

מלכיאל בלס:

כעקרון, איני חושב.

היו"ר דוד צוקר:

האם את בטוחה שהיית רוצה זאת? לכי עתה לא רק עם ה"כובע" של חופש מידע.
האם את בטוחה שהיית רוצה שהמדינה תחייב התאחדות וולנטרית?

ענת שקולניקוב:

ודאי שלא מדובר כאן על כל ההתאחדויות.

נחמיה פרלמו:

אם בסופו של דבר היא תטען שהיא גוף יציג, נכון שהיא התחילה כגוף וולנטרי,
אך בסופו של דבר היא תנסה להתנהג באצטלה של גוף יציג, אז למה לא ללכת שני
מהלכים ולחייב אותה?

יהושע שופמן:

יש דיונים בעולם לגבי UNION DEMOCRACY וזכויות של חבר האיגוד, כלומר, לחבר
איגוד יש זכויות כלפי האיגוד שלו, כולל מידע, אך כאשר אנו מדברים על חוק שחל
על כולם ועל כל אדם שקיבל מידע בלי הצעת אינטרס וחובה להקים מנגנון, הם לא
מכירים כאשר הם רואים את האיגוד המקצועי כחלק מהרשות המבצעת.

היו"ר דוד צוקר:

אך אומר לך אדם, הם גוף יציג, והחוק מכיר בגוף יציג כמי שמי שמסתכל בגובה
העיניים למדינה.

מלכיאל בלס:

כל המסמכים של הארגון היציג הזה שהוגשו לשלטון יהיו פתוחים.

נחמיה פרלמן:

קח, לדוגמה, את הסנגוריה הציבורית. היא התחילה כגוף פרטי.

הינ"ר דוד צוקר:

אני מקווה שהאיגוד המקצועי לא יהפוך לגוף של המדינה.

נחמיה פרלמן:

גם אותם איגודים פרטיים שמתיימרים להוות גופים שבסופו של דבר מייצגים את האינטרס הציבורי, אין שום סיבה—

מלכיאל בלס:

אז המסמכים של התנועה לאיכות השלטון יהיו פתוחים לכולם.

נחמיה פרלמן:

אני רוצה לדעת מי מממן אותם, מי עומד מאחריהם, האם זוהי לא שרלטנות לשמה.

יהודה לנדא:

יש מצב שבו יש תשלום לא וולנטרי על דמי חבר לכשכות מסחר, לאותם גורמים, שלכאורה, לגמרי לא שייכים למדינה, אלא גופים עצמאיים, ובכל זאת בתי הדין לעבודה עוסקים במאות אלפי תיקים שבהם הם תובעים את חבריהם הקבועים לתשלום דמי חבר בסכום של אלפי שקלים.

יהושע שופמן:

גם כתבנו זאת בדברי ההסבר במבוא להצעה הממשלתית. החוק הזה איננו אמור למצות את כל זכויות קבלת המידע בכל תחום שהוא, ואם ננסה למצות את הכל, נפתח בכל מיני חזיתות. הן בהצעה הפרטית והן בהצעה הממשלתית לא עסקנו, והמציעים המקוריים לא עסקו, בגופים וולנטריים ככל שהם חשובים ולא בארגוני עובדים. אפשר, כמובן, לומר שנחוקק חוק שיכלול את כולם, והוועדה תזמין את כל הגופים הללו שיסבירו.

יש חובות כלפי חברים בגוף ויש חובות כלפי המדינה, אם היא מסבסדת, או תומכת בגוף. יש מישורים שונים, שיוצרים חובות אמון, ואם החוק שנועד, כמו במדינות אחרות מתיימר לכלול את כל זכויות המידע שיש לאזרח כלפי מאן-דהו, יתכן שנפספס, אנו גם עשויים לעכב, אך גם אנו עשויים לפרוס את הרשת כל כך רחב, וליצור מצב שמדובר בהסדר ממצה.

אנו רוצים, במפורש, לקבוע כאן שזה לא הסדר ממצה. אנו רוצים שהזכויות, במידה שקיימות מכוח הדין הכללי, יהיו קיימות גם אחרי החוק, ושבתי המעפץ יכירו בהן. כל נסיון שלנו לעשות הסדר ממצה נועד לכשלון.

היו"ר דוד צוקר:

ראשית, נלך להגדרה המצמצמת, שהיא הכוונה המקורית, דשות מבצעת. בגלל ההיסטוריה של מדינת ישראל והאופי האידיאולוגי שלה, בפועל, אם כי בדיעבד, היא העניקה סמכויות לסוכנות ולקרן הקיימת, שהם תפקיד של הרשות המבצעת באופן מובהק.

מלכיאל בלס:

חלקם כן וחלקם לא.

היו"ר דוד צוקר:

ניהול אדמות.

מלכיאל בלס:

מינהל מקרקעי ישראל מנהל את האדמות, והמינהל הוא גוף חשוף, אך אם קרן קיימת רוכשת אדמות מתרומות שהיא מגייסת מעזבונו בקנדה, מה זה משנה איפה היא רוכשת אדמות?

היו"ר דוד צוקר:

הסוכנות עושה פה פעולה חינוכית.

ישי מנוחין:

חצי מהאנשים במועצת המינהל הם נציגי קרן קיימת לישראל.

היו"ר דוד צוקר:

זוהי החשובה לי, זאת אומרת, ממילא הקרן הקיימת לישראל כלולה בחוק, בפועל.

מלכיאל בלס:

לא, בהפעלת הסמכויות הסטטוטוריות היא כפופה לחוק, אך אם יש במינהל נציג של תנועת המושבים, האם גם האגודה השיתופית של תנועת המושבים היא חלק מהחוק הזה? יש את התברים באגודה, ויש להם את הכלים ואת המשפט האזרחי, שישוּגו את כל מה שהם רוצים להשיג מבחינת הגוף.

היו"ר דוד צוקר:

הפעילות שבחחום עליית הנוער, כמו הפעילות החינוכית שמבצעת הסוכנות היהודית, משמשת קבצן משנה של המדינה של הרשות המבצעת.

דפנה הקר:

יש לנו בעיה של ישובים שלא מקבלים משפחות חד הוריות, וזה כולל גם את הסוכנות וגם את הגורמים המיישבים. אין להם חובה לומר לי מה הכללים שלהם לגבי אישור אנשים, זוהי פעולה שלא יתכן שהיא לא תעמוד לבקורת ציבורית.

מלכיאל בלס:

מי אמר שאין להם חובה להגיב? אם יש פלוני שסורב, הוא יכול לנקוט בהליכים משפטיים, אם הדין מקנה לו זכויות כלשהן. אתם רוצים ליצור עתה מכניזם שמכניס גם את הסוכנות, ומישהו הוסיף כאן את התברה למתנ"סים וגם את הפועל ואת מכבי.

היו"ר דוד צוקר:

איפה הפועל?

מלכיאל בלס:

הרעיון הבסיסי, ואנו מתרחקים ככל שאנו מרחיבים את המעגלים, הוא לפקח על רשויות השלטון והסמכויות השלטוניות והביצועיות שלהם. ישנו ויכוח לגיטימי לגבי משפט, על הכנסת ועל מבקר המדינה. אני חושב שהתאגדויות פרטיות מעבר לזה, אנו קצת מרחיבים, וזה חורג מהכוונה הבסיסית, לא שאי אפשר לפתוח זאת לדיון. אנו עושים מספיק מהפך עם כל הרשויות המקומיות.

היו"ר דוד צוקר:

אנו מסכמים, שנמתין לשלוש תשובות בלבד, לגבי מבקר המדינה, הכנסת, והאם לא ביקשנו תשובה של הנהלת בתי המשפט?

שלמה שרם:

לא ביקשנו.

היו"ר דוד צוקר:

אם כך, את התשובה צריך לבקש מכבוד הנשיא, לפי הערכתך.

שלמה שרם:

אנו צריכים לומר במדויק מה אנו רוצים.

היו"ר דוד צוקר:

כל ההגנות שיש, או הגנות ספציפיות, חיינה.

שלמה שרם:

השאלה היא האם נאמר לו שהוא יכול להציע הגנות.

היו"ר דוד צוקר:

כל ארגון שיגיע, ינסה להגן על האינטרס שלו, לא נקפח את הנהלת בתי המשפט.

מלכיאל בלס:

אפשר לומר להם שהועלתה הצעה במסגרת הדיון, ולשאול אותם האם להוסיף אותם במסגרת הגופים, והחוק חל עליהם.

היו"ר דוד צוקר:

זוהי הפנייה השלישית שלנו להנהלת בתי המשפט, ובה הם יתבקשו להשיב לנו על ההצעה לכלול אותם בין הגופים הכלולים בהגדרה של רשות ציבורית.

ישי מנוחין:

יש הצעה נוספת, שבסעיף (1) מעבר ל"משרד ממשלתי", שיהיה רשום גם "הממשלה".

היו"ר דוד צוקר:

אלה שלושת הגופים היחידים בהם אנו דנים כהצעה לתוספת להכללה בין החוקים. האם יש משהו נוסף מבחינת רשות ציבורית, שאנו רוצים להעלות כאן? לא, אז זוהי ההצעה שבה עכשיו אתם מציעים ב-(1) לכלול גם "ממשלה". יש כאן פירוט של כל זרועות הממשלה בלי ה"מוח", כלומר, בלי מה ששולח אותן. הממשלה היא ישיבה אחת שבועית של מספר אנשים, שנושאים באחריות.

יהושע שופמן:

אין ספק שהממשלה היא גוף שלטוני.

היו"ר דוד צוקר:

עלינו לחסוך עתירה.

ישי מנוחין:

האם יש בשם הממשלה לפני "משרד ממשלתי" בסעיף 1?

מלכיאל בלס:

אין בעיה ואין צורך.

היו"ר דוד צוקר:

להיפך, יתכן שצריך לכתוב "בממשלה" בלי שאומרים "משרד ממשלתי". עלינו להחליט עכשיו אם זה מקובל שאנו מדברים על "הממשלה", ואם יש צורך בפירוט, זה בהתאם לשיקולכם.

בועז אורן:

"ממשלה" כוללת, כמובן, את הוועדות של הממשלה כגוף שלטוני שהוא לא משרד ממשלתי. אנו מבקשים בהתאמה להכניס את הסייגים לחוק סעיף 13 לוועדות מסוימות.

היו"ר דוד צוקר:

בסדר, זכור זאת. אפשרות אחת תהיה הפניה לחוק היסוד, ואפשרות אחרת, אם אנו רוצים לתת לחוק הזה חזות קונסטיטוציונית, יתכן שהם יצטרכו להופיע כאן.

אני חוזר לסעיף 1 ומקריא מהתחלה, אך אבקש לא לחזור על הוויכוח שהיה בפעם הקודמת, שכן סיכמנו שאיננו יכולים לצאת מן ההגדרה המצויה כאן:

"מידע" - "כל מידע המצוי ברשות ציבורית, והוא כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם, או ממוחשב";

בהגנת הפרטיות בחוק המחשבים היה ניסוח אחר ל"ממוחשב", כל מה שמופיע בסרט מגנטי.

שלמה שהם:

מדיה מגנטית.

יהודה לנדא:

חוק המחשב - תכנה או מידע. "מידע" - "נתונים, סימנים, מושגים, הוראות, למעט תכנה, המובעים בשפת קריאת מחשב וממוחשבים במחשב...". זה רחב מאד.

היו"ר דוד צוקר:

כלומר, לא מופיע מה שאמרת, ואתה רוצה לומר שטעית.

שלמה שהם:

מדיה מגנטית יש בתוך החוק.

כדאי להדגיש שמדובר רק במידע שהוא כתוב, והייתי מציע לנסח זאת:

"מידע" - "כל מידע המצוי ברשות ציבורית, אשר הוא כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב".

היו"ר דוד צוקר:

אני ממשיך לקרוא:

"ממונה" - "מי שמונה כאחראי על העמדת מידע לרשות הציבור לפי סעיף 3;".
הדיון הזה יהיה בסעיף 3. אנו מאשרים גם את הנוסח הזה.

"קבלת מידע" - "לרבות עיון, צפיה, האזנה, העתקה, צילום, קבלת פלט מחשב או בכל דרך אחרת בהתאם לסוג המידע וצורת החזקתו";

מאשרים זאת. באשר ל"רשות ציבורית" נסיים את הדיון, כאשר נקבל את הערות שלושת הגופים.

ישי מנוחין:

לגבי "קבלת מידע", בוועדת אוסטרובסקי עלה דיון לגבי חברות שרוצות לקבל קבצים מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כל החומר שלה נמצא בקבצים, ושם הכניסו את נושא קבצי מחשב.

היו"ר דוד צוקר:

האין זה פלט מחשב?

ישי מנוחין:

פלט זה הנייר.

מלכיאל בלס:

יש גם דרך אחרת לבטא זאת, "בהתאם לסוג המידע וצורת אחזקתו", שמכסה את הכל.

היו"ר דוד צוקר:

אני ממשיך לקרוא:

"ראש רשות ציבורית" - "ברשות מקומית - ראש הרשות המקומית; במשרד ממשלתי, בתאגיד ובגוף אחר - המנהל הכללי, ובאין מנהל כללי - בעל התפקיד המקביל באותו גוף";

בועז אורן:

בממשלה ראש הממשלה.

היו"ר דוד צוקר:

לא, בממשלה זה מזכיר הממשלה. לא ניכנס להגדרות בכל גוף, למרות שאני מניח שהם יצטרכו להגדיר זאת. בכל מקום הולכים על הדרך הממונה, בעירייה הולכים על הדרך הנבחר, ראש הרשות המקומית.

יהושע שופמן:

הוא גם המבצע. צריך להבין את הסעיף הזה לפי הסמכויות שנותנים לראש הרשות הציבורית. הוא ממנה עובד מקרב עובדי המדינה, שבמשרדי הממשלה זה תפקיד מ'נהלי ביצועי. ראש הרשות הציבורית הוא גם זה שיכול לתת הערכת מועדים. חשבנו שדרך מנכ"ל הוא דרג מספיק אחראי עד בכיר במשרד ממשלתי כדי להפקיד בידיו את הסמכות לתת את הארכה.

היו"ר דוד צוקר:

והאם זה לא מוריד מאחריותו של הדרג הנבחר?

יהושע שופמן:

לא, אך כאן הסמכויות הן סמכויות מאד פרוזאיות.

היו"ר דוד צוקר:

אחת היא פרוזאית, והסמכות השנייה היא שהוא אחראי לביצוע החוק, על העמדת המידע, זה מה שכתוב בחוק בסעיף 3.

יהושע שופמן:

לא.

דפנה הקר:

זה הממונה.

היו"ר דוד צוקר:

בסעיף 3 כתוב: "אחראי על העמדת מידע לרשות הציבור".

דפנה הקר:

האחראי ממנה את הממונה, והוא יכול להיות העובד הזוטר ביותר בארגון.

היו"ר דוד צוקר:

בסעיף 3 כתוב: "ראש רשות ציבורית ימנה, מקרב עובדי הרשות או מקרב עובדי המדינה, אחראי על העמדת מידע לרשות הציבור ועל טיפול בבקשות לקבלת מידע על פי חוק זה." נכון, הוא ימנה את האחראי.

יהושע שופמו:

כאשר דיברנו על סמכות רגישה בנושא כיסוי מידע, כיסוי מטעם ציבורי חשוב, מדובר רק בשר.

היו"ר דוד צוקר:

האם לגופים הלא ממשלתיים, לנציגי לשכת עורכי הדין והקואליציה לחופש המידע אין הערות? אם כן, אין בעיה.

נחמיה פרלמו:

האם יכול להיות מצב שבו עובד אחד של משרד אחד ישירת מספר משרדים, או אפילו רשויות מקומיות נוכח נסיונותינו לקצץ תקנים?

היו"ר דוד צוקר:

סעיף 3 לא מונע את זה.

נחמיה פרלמו:

דבר נוסף, משק העובדים הולך לכמה שיותר FREE LANCES, והשאלה היא כמה לחייב מראש?

מירה היבנר:

בגלל האחריות, זה מה שיקרה גם לחוק הגנת הפרטיות, גם שם המנהל הוא האחראי.

נחמיה פרלמו:

הנחת העבודה היא שאנשיך בתוך הארגון הם הטובים ביותר, וזוהי הנחת עבודה לא נכונה.

מירה היבנר:

הנחת העבודה היא רק נותן האחראיות, ולא שום דבר אחר.

יהושע שופמן:

השאלה היא האם בעל הסמכות הוא מי שיחסוך בזה, בפועל יתכן שיהיה אדם מחברת כוח אדם. אנו רוצים שהאדם בעל האחראיות, לפי החוק הזה, יהיה אדם שגם כפוף לדיון המשמעותי ולדיון הפליילי, ושהוא יהיה עובד ציבור. לא איכפת לנו אם האדם יהיה מתחום המחשוב, או יעסוק בטכניקה.

מלכיאל בלס:

כמו שהמנכ"ל לא יהיה מחברת כוח אדם.

היו"ר דוד צוקר:

אם אין לנו הערות לגבי ראש רשות ציבורית, אנו מאשרים את ההגדרה ככשונה.

אני ממשיך לקרוא:

"תאגיד בשליטת רשות מקומית" - "תאגיד עירוני כמשמעותו בסעיף 249א לפקודת העיריות, וכן תאגיד שבו יש למועצה מקומית, כמשמעותה בפקודת המועצות המקומיות, לפחות מחצית ההון או מחצית כוח ההצבעה בו"; האם מקובל עליכם הניסוח?

שרון הברמן:

מקובל עלינו.

היו"ר דוד צוקר:

איך זה לגבי חברות ממשלתיות?

יהושע שופמן:

שם זה יותר פשוט, כי יש חוק חברות ממשלתיות. אין חוק חברות עירוניות.

היו"ר דוד צוקר:

צריך למצוא הגדרה. האם יש כאן הערות?

יהודה לנדא:

השאלה היא כמה צריך להגדיר דווקא את התאגידים האלה, ולא את כל השאר.

היו"ר דוד צוקר:

חברות ממשלתיות מנויות שמית בחוק החברות הממשלתיות.

שרון הברמן:

קיימת הגדרה בפקודת העיריות, אך לגבי מועצות מקומיות לא קיימת זכות הגדרה.

היו"ר דוד צוקר:

ולכן ההגדרה הזאת מתאימה. אנו מאשרים את הגדרת "תאגיד בשליטת רשות מקומית". אני ממשיך לקרוא:

"תושב" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965, וכן תאגיד שהתאגד לפי הדין בישראל. אנו מאשרים הגדרה זו כלשונה. לגבי סעיף 2 נקבל ניסוח.

יהודה לנדא:

בישיבה הקודמת התנהל ויכוח. הזכרתי את הנושא של התאגדות לפי הדין בישראל לעובדה שיש תאגידים שאינם מתאגדים לפי הדין הישראלי, אבל נרשמים ברשם החברות.

היו"ר דוד צוקר:

האם זה יהיה נאות אם נדון בכך בסעיף 2, כי אני זוכר זאת?

יהודה לנדא:

בהחלט.

היו"ר דוד צוקר:

אני מקריא את סעיף 3:

"ראש רשות ציבורית ימנה, מקרב עובדי הרשות או מקרב עובדי המדינה, אחראי על העמדת מידע לרשות הציבור ועל טיפול בבקשות לקבלת מידע על פי חוק זה."

יהושע שופמן:

היו צריכים לחזור "מקרב עובדי הרשות" או "מקרב עובדי המדינה", כי, לכאורה, עובד משרד ממשלתי הוא עובד אותה רשות, כאשר יש גופים מסויימים שאין להם עובדים שלהם, והמנגנון שלהם הוא מנגנון של עובדי מדינה, ולכן, יתכן שהממונה לא יהיה עובד של אותו גוף, אלא עובד מדינה, שהגוף הזה סמוך לשולחנו.

היו"ר דוד צוקר:

חברה ממשלתית, או גוף שלטוני אחר שפועל על פי דין לא יכול לבוא מיעודו כעובד מדינה?

יהושע שופמן:

לא, כעובד מקרב עובדי הרשות.

דפנה הקד:

בדברי ההסבר בהצעה הקודמת להצעת הממשלה בסעיף 8 (3) כתוב: "מן הראוי שכל רשות ציבורית תשקוד על פיתוח נהלים של איסוף מידע ושיטות לאיחזורו". בסעיף 3, אולי, היה מקום לעשות סעיף קטן ב, שמטיל את החובה הזו. יש את הסייגים, שלא צריך לתת את המידע אם זה מטיל עומס כלכלי לא סביר.

אם יש רשות ציבורית שדוחפת הכל לחדר ענק, היא לא יכולה לדלות מעם את המידע במאמץ סביר כלשהו, ואז אי אפשר לקבלו. יש להטיל חובה כלשהי לפתח מנגנונים לשימור ולאיחזור חומר, כדי שאפשר יהיה אחר כך לשלוף אותו.

היו"ר דוד צוקר:

כמה את מזכירה זאת כאן?

דפנה הר:

בין תפקידי הממונה יהיה לפתח מנגנון - אם אין מנגנון כזה - לאיחזור החומר בצורה שאפשר יהיה אחר כך לשלוף אותו, אחרת מה עשינו?

שרון הברמן:

אני רוצה להעיר הערה מקדמית שכרגע עדיין לא רלוונטית, אך תהיה רלוונטית בהמשך לגבי העלות של כל הדברים המוצעים כאן. יש לקחת בחשבון שתהיה עלות גבוהה מאד לאחזקת יחידות המידע האלה, ולכן כאשר מגדירים את כל המונחים האלה וכאשר קובעים מה בדיוק יהיו תפקידי היחידות האלה, צריך לקחת בחשבון שהאגרה שתיקבע תצטרך לכסות זאת, ומצד שני אי אפשר לגבות אגרה גבוהה מדי כדי שהם לא יוכלו לקבל מידע. יש לקחת זאת בחשבון כבר להתחלה, כאשר מגדירים מה בדיוק החוק הזה עומד להקנות.

דיאנה ירום:

אין לזה מקום בסעיף 3, וזוהי שאלה של חלק ממה אנו רוצים להכניס במסגרת חוק חופש המידע, ועד כמה אנו רוצים לקחת רחוק את החובות השונים שצריכים לחול על הרשות המבצעת או כל גוף אחר, שנכנס כאן בהקשר הזה במסגרת הזו.

חוק חופש המידע מטיל מספיק חובות ודורש מכל רשות להתארגן בצורה שתמצא לנכון. אין זה נכון להכתיב לרשויות כאלה או אחרות, שונות ומגוונות, איך לנהל את ענייניהן ואת מאגריהן. יש אחראי שבדיוק אחראי על דברים אלה, וזה תפקידו. חלק מתפקידו יהיה לאתר דבר זה. התאורים של ארגונים הם תאורים שאין להם בסיס, והם מקוממים, כי למרות שהתאורים נשמעים משכנעים מאד, יש כאן עניין של עלויות החומרים, ואין זה דבר שהוא דרוש, וזה מיותר.

לירון ליבמן:

יש חוק הארכיונים. ממילא הממשלה מחוייבת לשמור את המסמכים ולא להשמידם, או לבער אותם, אלא בתנאים שנקבעים. אין צורך בהוראות סותרות כאן לחוק הזה.

ישי מנוחין:

ההמלצה הממשלתית של הוועדה שהקים מר מיכאל איתן הרבה יותר מפורטת, וההמלצות לניהול מאגרי המידע הציבוריים במדינת ישראל כוללות את סעיף הממונה, האומר:

"ככל רשות ציבורית תמנה אחראי בעל הכשרה טכנולוגית מתאימה על העמדת מידע לרשות הציבור ועל טיפול בבקשות לקבלת מידע על פי חוק חופש המידע (הממונה). הממונה ינהל רישום של כל המידע ומאגרי המידע העומדים לרשות הציבור בתחום טיפולה של אותה רשות, יפעל לעידכון המידע והמאגרים, ירשום את המאגרים המחוייבים ברישום על פי חוק, ינהל רישום של הטיפול בבקשות לקבלת מידע שהופנו אליו, ויסייע לפונים במידת הצורך."

הממשלה, שכותרת המלצות, איך ליישם חוק זה, הרחיבה זאת מאד מתוך דאגה שכדאי שמי שיבצע זאת, יידע מה הוא חייב לבצע, אז למה שאנו נצמצם זאת?

היו"ר דוד צוקר:

ההצעה של גברת דפנה הקר לא מצמצמת, ואיני מבין למה אתם רוצים זאת. האם את רוצה לכתוב פירוט לתפקידים ולסמכויות הספציפיות?

דפנה הקר:

אני רק רוצה להגיד שצריך להיות מנגנון כלשהו של איחזור החומר, שיאפשר את שליפתו.

היו"ר דוד צוקר:

האם את מכירה בחוק, שאנו מורים איך לעשות עבודה, או מורים על העבודה? בדרך כלל אתה מורה על התפקיד, החוק מבקש מרשות לבצע תפקיד, ובדוב המקרים נמנע מלומר למבצע התפקיד איך לעשות את התפקיד.

מלכיאל בלס:

אני רוצה קצת להרגיע בעניין הזה. לכל העובדים יש אינטרס גדול להגיע לחומר לצורך עבודתם עוד הרבה לפני חוק חופש מידע, ואנו משקיעים הרבה מאד זמן בנסיונות לאחזר את המידע שלנו.

היו"ר דוד צוקר:

אני שואל את עצמי האם המחוקק צריך לומר איך לעשות את העבודה. איני בטוח שלא צריך לכתב לניסוח מאד לא ספציפי, אולי אפילו יותר כוללני מזה, והממונה הוא אחראי על ביצוע הוראות חוק זה. הוא אחראי על הוראות ביצוע החוק, ולא על דבר אחר, לא להחזיק ולא לספק.

דפנה הקר:

החוק הזה לא אומר בשום מקום שצריך לשמור מידע בצורה שאתר כך אפשר יהיה לשכוף אותו.

נחמיה פרלמן:

זה לא התפקיד של החוק הזה.

שלמה שרם:

הממונה אינו האחראי על העמדת המידע לרשות הציבור, הוא יכול להיות צינור להעברתו, אך מה קורה אם פקיד מסויים מחזיק אצלו את המידע? האם זו האחריות של הממונה? לכן, האחריות היא לביצוע הוראות חוק זה.

מלכיאל בלס:

הרשות יכולה גם לבער חומר, וזה לגיטימי. היא יכולה להחליט שאחרי שנה היא שורפת טפסים מסויים כדי לא להעמיס את כל הארכיונים. נדמה לי, שהמקום לעסוק בזה אינו כאן, אלא במקומות אחרים.

היו"ר דוד צוקר:

מר יהושע שופמן, זה לבדיקה. הערה של מר שלמה שהם מחזקת אותי בעמדת, אך איני ממש בטוח במאת האחוזים, אז יש לבדוק האם לא צריך לנסח זאת באופן הכללי ביותר: "אחדאי לביצוע הוראות חוק זה."

יהושע שופמן:

הבעיה היא שהניסוח הזה בדרך כלל שמור לשר בסוף החוק, שהוא השר הממונה על ביצוע החוק, כלומר, הוא אחדאי ליישום החוק ברשות שלו.

היו"ר דוד צוקר:

כן.

יהודה לנדא:

יש שאלה אחת שהעלה ישי, ושאוכלי מר יהושע שופמן צריך גם אותה לשקול, והיא הכשירות המקצועית של אותו ממונה. יש לי חשש שאם לא תוגדר כשירות כלשהי, הממונים יהיו מסוג כוח האדם שאולי לא יוכל לתת שירות טוב לציבור.

יהושע שופמן:

החוק הזה חל על כל רשות ציבורית, החל מהמשרד הממשלתי הגדול ביותר, ועד לרשות המקומית הקטנה ביותר, ואיני חושב שאנו מסוגלים כאן לקבוע תנאי כשירות. יתכן שיש משהו שאין לו הכשרה מקצועית מתקדמת מאד, אך הוא עובד ברשות כל כך הרבה שנים, שהוא יודע איפה נמצאת כל פיסת נייר ברשות הזו, ויתכן שהוא יהיה האדם המתאים לתפקיד. אם נכניס תנאי כשירות והכשרה, ונחשוב שזה נותן פתרון לכל מגוון הרשויות, הדבר הוא לא ישים.

היו"ר דוד צוקר:

נקבל ניסוח סופי מכם בפעם הבאה על סעיף 3. אני מקריא את סעיף 4:

"(א) הממשלה תעמיד לרשות הציבור, במקום ובאופן שייקבעו בתקנות, את רשימת הרשויות הציבוריות, למעט רשויות ציבוריות שסעיף קטן (ב) חל עליהן; הרשימה תכלול מידע תמציתי על תפקידיה של כל רשות ציבורית, וכן על דרכי ההתקשרות עם הממונה ועל דרכים נוספות לקבלת מידע שבידי הרשות כנהוג באותה רשות."

האם יש בסוף אישור תקנות?

יהושע שופמן:

בסעיף 17 זה כתוב.

שלמה שהם:

בסעיף 19 זה כתוב.

ישי מנוחין:

בתקנות זה יכול להיות גם מתחת לארגזים, במחשן הנידח ביותר. אם היה מדובר על עניין של סבירות, כפי שמר יהושע שופמן אומר, לא היינו נתקלים בכל כך הרבה בעיות של חופש מידע.

מלכיאל בלס:

הרעיון הוא להוציא משהו בדומה לשנתון הממשלה, שמפרט משרד משרד עם תפקידיו, עם כתובות, עם האופן בו מתקשרים וכלי עזר לציבור המאפשר להתמצא בכל המבוכים האלה.

ישי מנוחין:

הממשלה מפרסמת בפנקס הרשומות הרבה מאד דברים, שאי אפשר למצוא זאת שם. יש להגדיר באיזושהי צורה מינימום אולימפי של דבר שיהיה נגיש לציבור.

מלכיאל בלס:

זה הרעיון, פחות או יותר, שעומד ב-BACK OF OUR MIND.

יהושע שופמן:

מה לגבי פרסום דו שנתי קבוע?

יהושע שופמן:

חשבנו האם זה יהיה שנתי או דו שנתי.

היו"ר דוד צוקר:

אם ייאמר על זה פרסום שיופיע לעתים מזומנות? אנו מתכוונים לזה שיהיה פרסום אחד, שמעגן בתוכו את כל המידע, והוא מתעדכן אחת לפרק זמן, כשהזמן רוצה.

שלמה שהם:

משהו כמו אתר באינטרנט.

יהושע שופמן:

יכול להיות שזה יהיה רק פעם ביומיים. ספר לא נוציא כל יומיים, אך לא כך אם מדובר באתר מתעדכן.

היו"ר דוד צוקר:

אולי נקים אתר אינטרנט שלא מתעדכן כל יומיים?

יהושע שופמן:

זה נראה לי מיותר, במיוחד, בגלל שהממשלה חייבת להעמיד את הרשימה של הרשויות הציבוריות כפי שהיא קיימת.

שלמה שהם:

נקבע את זה בתקנות.

היו"ר דוד צוקר:

אם נוכל, נודיע מעל הדוכן, כשנציג את החוק, שהכוונה היא לפרסום דוגמת שנתון הממשלה, אשר יתעדכן לעתים מזומנות. האם אתה יכול לראות שזה לפי התקנון? מה שנאמר כאן מחייב.

שלמה שהם:

איך זה יגיע לידי האזרחים?

מלכיאל בלס:

חשבנו על הטכניקה של העניין, אך ישנו פרויקט של רשות הדואר, שיש בו "קיוסקים" של מידע, וישנה הוצאה לאור של מערכת הבטחון.

היו"ר דוד צוקר:

כשנציג את החוק מעל הבמה, נאמר שהכוונה היא לעגן את תקנות הפרסום הקבוע הזה, כאשר הנגישות אליו תהיה קלה. בתקנות יקבע באופן ספציפי וקונקרטי למה הכוונה.

אנו מאשרים את סעיף 4 (א) ככשוננו לצורך דברי ההסבר שייאמרו במליאה.

אני ממשיך לקרוא:

"(ב) רשות מקומית תעמיד לרשות הציבור, במקום ובאופן שייקבעו בתקנות, את הפרטים האמורים בסעיף קטן (א), לגביה ולגבי התאגידים שבשליטתה, אשר חוק זה חל עליהם."

למה צריך היה לפצל בין ממשלה לבין רשות מקומית?

מלכיאל בלס:

כי אם הממשלה תצטרך להכין ספר שיכלול גם את כל התאגידים של הרשויות המקומיות, הוא ייצא בעוד הרבה מאד שנים.

היו"ר דוד צוקר:

כלומר, תושב נתניה שרוצה משהו ברשות מקומית אחרת, יצטרך ללכת לשם?

בועז אורו:

כן, ואז יש לרשום "לרשות הציבור שלה".

היו"ר דוד צוקר:

לפי הניסוח הקיים "רשות מקומית תעמיד לרשות הציבור" פירושו שהיא צריכה להעמיד לרשות כל הציבור, מן ועד אילת.

יהושע שופמו:

הרעיון הוא שאם מדובר ברשות מקומית, זה יהיה בלוחות מודעות, או בספריות ציבוריות במשרדי אותה רשות. מי שרוצה זאת מרחוק, יקבל זאת בדואר.

היו"ר דוד צוקר:

איני יודע איך לפתור בעיה זו, שכן מצד אחד הרשות המקומית גם היא אמורה להביא את החומר לכו"ל עלמא, מצד שני יש לה חובה אחרת כלפי הציבור שלה.

יהושע שופמן:

יש להבחין בין החובה לתת לכו"ל עלמא מידע ספציפי שהפרט מבקש, ועל כך אנו מדברים בסעיף 4, לבין הודעה לציבור המקומי. זוהי רשימה שתכלול מידע תמציתי על התפקידים, על דרכי התקשרות, מה שעות הקבלה, מה הכתובת ומה הנלפון.

היו"ר דוד צוקר:

הבנתי, הפרסום הוא שונה ונפרד מן הפרסום הממשלתי המרכזי.

שרון הברמן:

לא הבנתי באיזה סוג פרסום מדובר. איך הרשות המקומית מפרסמת מידע זה?

היו"ר דוד צוקר:

ברשות מקומית קטנה, אני מניח, שזה יהיה באמצעות מודעה, או עמוד, שייתלה בחוצות העיר, ויהיה מונח בדלפק הקבלה.

שרון הברמן:

אולי שייתלה במקום ציבורי, ולא ישלח לכל אחד.

היו"ר דוד צוקר:

אם כן, יכול להיות שנחייב במשלוח את הרשויות המקומיות.

מלכיאל בלס:

יתכן שכן צריך לחייב, שאם מישהו ספציפית פונה ומבקש לקבל זאת, גם זה יישלח בדואר בתמורה לאגרה ולתשלום. לא צריך לשלוח זאת יזום, אך גם לא צריך לומר שלא שולחים, ושיש להגיע לרשות המקומית.

דיאנה ירום:

בחוק עצמו כתוב "תעמיד לציבור", לא כתוב "תעמיד לציבור שלה".

היו"ר דוד צוקר:

אנו מאשרים את סעיף 4 (ב) כלשונו. אני ממשיך לקרוא:

"(ג) דרכי העמדת הפרטים כאמור בסעיף זה, לרשות הציבור, ייקבעו בתקנות."

אביבה גולדשטיין:

מה מוסיף סעיף (ג) על סעיף (ב)?

שרון הברמן:

לא צריך את סעיף (ג), הוא מיותר.

היו"ר דוד צוקר:

בשלב הזה אין סעיף (ג).

מלכיאל בלס:

אולי יש לגבות כסף על הפרסום הזה.

שכמה שהם:

באשר לעניין האגרות, אמנם אנו משאירים זאת לתקנות, אך השאלה היא האם אנו משאירים זאת בלי חשש לתקנות, כי הנושא של האגרות יכול להיות די קדינולי.

מלכיאל בלס:

נושא התקנות נידון כאן בוועדה. כאשר ישבנו בוועדת אוסטרובסקי, התלבטנו אם לכתוב סעיף מפורט בנוגע לאגרות, שאומר למי אנו נותנים פטורים, אם אנו נותנים פטורים לעיתונאים, לתברות מסחריות, לפרטי, או להשאיר זאת כללי, ואחר כך להתווכח, כאשר נגיע לכתיבת התקנות. אלה תקנות מסובכות, וגם יש התדיינויות על התקנות, וכאשר יש שיקול דעת לפטור מאגרה, גם על זה הולכים לבית משפט.

נחמיה פרלמן:

יגידו כך מידע רק לעשירים.

מלכיאל בלס:

איננו רוצים להגיע למידע לעשירים.

היו"ר דוד צוקר:

זה גם נכון, אנו יודעים מהנסיון שזה מה שקרה.

שרון הברמן:

איני חושבת שצריך להיות כל פטור מאגרה.

היו"ר דוד צוקר:

סעיף 4 (ג) בשלב זה לא נכלל בחוק. אני קורא את סעיף 5 - דו"ח תקופתי:

"(א) רשות ציבורית תפרסם דין וחשבון תקופתי שיכלול מידע על אודות פעילותה ותחומי אחריותה והסבר על תפקידיה וסמכויותיה; הדין וחשבון יכלול גם דיווח של הממונה על הפעלת חוק זה ברשות הציבורית, ואולם רשאית היא לפרסם דיווח זה בנפרד."

יהושע שופמן :

סעיף 5, להבדיל מסעיף 4 שמדבר על הפרסום המרוכז, מדבר על כל רשות ורשות, שצריכה לפרסם דין וחשבון תקופתי. חלק מהרשויות כבר עושות זאת ממילא. מדובר בדו"ח שברשות גדולה יהיה דו"ח שנתי, ברשות קטנה הוא פחות קרדינלי מבחינת עניין הציבור. אנו גם רוצים שהממונה יפרסם דו"ח על האופן בו הפעילו את הדו"ח אצלו ברשות.

היו"ר דוד צוקר :

אלה שני דברים שונים. למה זה באותו סעיף?

יהושע שופמן :

מפני שבמקור הוא היה בסעיפים שונים, ואמרו שאנו מטילים עליהם עוד ועוד דו"חות. נציגי רשות אחרת אמרו שאם ינסו לעשות זאת בנפרד, יש לאפשר גם את האופציה הזו. כך יש שתי אופציות, ממונה חייב לדווח, הוא יכול לדווח בתוך הדו"ח של הרשות, או בנפרד.

ישי מנוחין :

בהצעת החוק המקורית היה רשום "דו"ח שנתי", שזה מחייב את הרשות לפחות פעם בשנה לתת דין וחשבון, כי גם המאה ה-20 היא תקופה.

מלכיאל בלס :

כאן האופציה היא "הוראות בדבר מתכונת הדין וחשבון, תכיפותו ודרך פרסומו ייקבעו בתקנות".

היו"ר דוד צוקר :

אולי בכל אופן תחשוב על כך ששנה היא יחידת זמן בחיי אדם, של ציבור, של רשויות.

מלכיאל בלס :

מכיוון שאנו מחילים את החוק על מגוון של רשויות, יש ביניהן שממילא כל שנה מנפיקות דו"ח, משרדי ממשלה גם בלי החוק הזה וחובת הדו"ח השנתי, הפרקליטות הצבאית מוציאה כל שנה דו"ח, כך גם לגבי המשטרה ומבקר המדינה. יש רשויות מקומיות, כמו מועצה אזורית מסויימת, שיש לה שמונה יישובים קטנים, ואיני יודע אם היא יכולה להוציא כל שנה דו"ח שנתי, ואם יש צורך בכך. יתכן ששם זה סביר להוציא דו"ח כל שנתיים או שלוש שנים.

שרון הברמן :

זו בדיוק השאלה, מה היקף הדו"ח הזה.

ישי מנוחין :

הרעיון הוא להוציא דו"ח קטן לרשות קטנה.

היו"ר דוד צוקר :

עלינו לנסות למצוא טיעון חזק יותר לסיבה למה לא דו"ח שנתי?

יהושע שופמן :

העניין הוא במגוון של הרשויות.

דפנה הקר :

אפשר לומר שבתקנות ייקבעו חריגים.

יהושע שופמן :

אפשר שיהיה כתוב שהדו"ח יהיה שנתי, אך בתקנות ניתן להתחשב באופי הרשות.

היו"ר דוד צוקר :

נסכם שאנו מדברים על דו"ח לא תקופתי, אלא שנתי. יהיה סעיף שיאפשר מטעמים מהותיים לחרוג מהכלל הזה.

נחמיה פרלמו :

הנחת עבודה היא שהרשות חייבת לתת את המידע. הנחת עבודה נוספת היא שאם הרשות יכולה להצביע על המידע בתוך הדו"חות שלה, היא ממילא פטורה. לכן, הרשות עצמה צריכה להחליט בין היתקלות עם אזרח כל יום, או היתקלות עמו בדו"חות, ולכן צריך שתהיה לה את הגמישות להחליט לבד.

היו"ר דוד צוקר :

אני רואה זאת אחרת. לפי הבנתי, הכוונה של סעיף זה - וזה מופיע בכל הורסיות של הצעת החוק - היא שרשות נתבעת אחת לשנה לרווח במידה רבה גם על מדיניות. אין זו רק האינפורמציה על מספר התלמידים בכתות, שעל הרשות להעמיד לרשות המבקש מועד ההורים, אלא לומר מה עמדה הרשות לעשות השנה במערכת החינוך, וזאת כי רצחה להשיג מערות מסוימות.

בדו"ח השנתי יש מימד של מקרו בניגוד לחלק גדול מהדברים כאן, שהם אינפורמציה שמטבעה היא ספציפית, קונקרטית ומיקרו במידה רבה. לכן, נדמה לי, שיש מקום לכך שאחת לשנה על הרשות הציבורית לפרסם דו"ח על פעילותה. זה עוד מרכיב במושג הרחב מידע, כלומר זהו דו"ח על פעילות.

סיכמנו את סעיף 5 (א), שהרישום אינו כנוסחו, אלא אנו מדברים על דין וחשבון שנתי, ויהיה סעיף שיאפשר בתקנות מטעמים ממשיים לחרוג מפרק הזמן הענתי הזה.

אני ממשיך לקרוא:

"(ב) הודאות בדבר מתכונת הדין וחשבון, תכיפותו ודרך פרסומו ייקבעו בתקנות."

"תכיפותו" כבר לא צריך. אנו מאשרים את סעיף 5 (ב) בלי "תכיפותו", וכאן ייכנס אותו סייג, או אפשרות לחרוג, לגבי חובת הפרסום השנתית. בזה אישרנו כללית את סעיף 5, ונראה את הנוסח בישיבה הבאה.

אני קורא את סעיף 6 - הנחיות מנהליות:

"(א) רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור."

יהושע שופמן:

זהו סעיף שלא היה בהצעה הפרטית. היום מפרסמים חוקים בתקנות, אך יש גם מערכת שלמה של הנחיות מנהליות. יש סוגים שונים של הנחיות מנהליות, יש הנחיות מנהליות שנוגעות לזכאות ממשכנתה, ויש הנחיות מנהליות שנוגעות במי זכאי לחנות במגרש חניה מסויים. אנו מתכוונים לפרסום יזום של הסוג הראשון, ולא של הסוג השני.

יש דבר דומה בפקודת המשטרה לגבי פקודות המשטרה, שחייבים לפרסם אותן פקודות משטרה שיש להן נגיעה או חשיבות לציבור.

היו"ר דוד צוקר:

האם זה הנוסח? "נגיעה או חשיבות לציבור"?

יהושע שופמן:

כן.

היו"ר דוד צוקר:

והאם הסיפא הזאת צריכה להופיע?

יהושע שופמן:

כן.

יהודה לנדא:

לדוגמה, גם אם יש הוראות להזמנת ציוד, זה לא כל כך שלילי אם זה יפורסם.

מלכיאל בלס:

אני מדבר על הזמנות לציוד בתוך המשרד עצמו, כאשר המנכ"ל אומר לפקידים ולפקידות, שאם הם רוצים להזמין, עליהם לעשות זאת עד לאחד בחודש בטופס מסויים.

יהודה לנדא:

אני מציע להוריד את הסיפא, אך לא את כולה, רק את המלים "או חשיבות", ואז יאמרו שיש אמנם "נגיעה", אך לא הכניסו את ה"חשיבות", משום שאם זה לא יהיה חשוב, זה לא יהיה קיים, ולכן לא יתנו זאת.

רחל גוטליב:

א' אפשר לבקש מידע קונקרטי.

היו"ר דוד צוקר:

אמרתי כבר יהושע שופמן, שהמלה "חשיבות", היא מלה די מרחיקת לכת, והשאלה היא אם יש ניסוח אחר, כמו: "השפעה".

ענת שקולניקוב:

"נגיעה" או "עניין הציבור".

רחל גוטליב:

הרעיון הזה מועמד באופן יזום לרשות הציבור. אם מישהו רוצה לדעת נהלים מסויימים, הוא יבקש את המידע הקונקרטי הזה.

יהודה לנדא:

אני סבור שלא צריך ליישם את הקריטריון של המשטרה על כלל השירות הציבורי.

יהושע שופמן:

זה מה שאנו רוצים, בלי אגרות ובלי בקשות.

בעניין זכות יוצרים, פורסם ספר ובו הצעה, שאותה אימצנו, פחות או יותר. אני חושב שזה כחובה יזומה להעמיד לרשות הציבור.

היו"ר דוד צוקר:

זו החובה היזומה, זו התשובה שמניחה את דעתו. מעבר לחובה היזומה, עדיין עומדת לי הזכות לבקש מידע אחר, וכו'.

תודה רבה, ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 16:35

פרוטוקול מס' 4
מישיבת ועדת המשנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
יום ג', ד' בחשוון התשנ"ח (04.11.1997), שעה 14:00

נכחו: חברי הוועדה: היו"ר דוד צוקר
יוסי ביילין

מוזמנים:

יהושע שופמן, עו"ד - משנה ליועץ המשפטי, משרד המשפטים
מלכיאל בלס - משרד המשפטים
רונית שרף - מתמחה, משרד המשפטים
דיינה ירום, עו"ד - הלשכה המשפטית, משרד האוצר
סא"ל מירית אשכנזי-סיון - ראש ענף נהלים ופקודות באג"ת, משרד הבטחון
רס"ן לירון ליבמן - פרקליטות צבאית, משרד הבטחון
סגן ענת ברודסקי - פרקליטות צבאית, משרד הבטחון
ישי יודקביץ - יועץ משפטי למערכת הבטחון
יוסי הלברייך - ראש חטיבת הממונה על הבטחון
אביבה גולדשטיין, עו"ד - המוסד לביטוח לאומי
נצ"מ ענת שפי - עוזרת יועץ משפטי, המשרד לבטחון פנים
נצ"מ רחל גוטליב - סגנית היועץ המשפטי, המשרד לבטחון פנים
סג"ד טל שוורץ - עוזרת בכירה ליועץ המשפטי בשב"ס
איילת רוזן, עו"ד - הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
רינה טשרני, עו"ד - הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
ישי מנוחין - מרכז קואליציה לחופש המידע
ענת שקולניקוב, עו"ד - קואליציה לחופש המידע
יוסי יוגב - התאחדות התעשיינים
איילת ויירמן-ברודי - התאחדות התעשיינים
שרון הברמן, עו"ד - מרכז השלטון המקומי
יהודה לנדא, עו"ד - לשכת עורכי הדין
לאה דקל, עו"ד - לשכת עורכי הדין

יועץ משפטי: שלמה שוהם

מתמחה: דנה לביא

מנהלת הוועדה: דורית ואג

קצרנית: שלומית כהן

סדר-היום: הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, של קבוצת חברי כנסת.

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996 - של קבוצת חברי כנסת

היו"ר דוד צוקר:

אני פותח את ישיבת הוועדה.

היתה הפסקה של כחודשיים בעבודת הוועדה. בשבועות הקרובים אנחנו מתוכננים לעבודה של פעם בשבוע, בתקווה שבאינטנסיביות כזו אפשר לסיים את הכנת החוק תוך חודשיים-שלושה, ובהנחה שאין כוונה להקדיש הרבה זמן לפלפול.

אני מבקש מיהושע שופמן לומר בקצרה מה עשינו עד היום. אחד הדברים שנשארו פתוחים הוא מעמד בתי המשפט, מה מפורסם ומה לא מפורסם מתוך בתי משפט ומבקר המדינה.

יהושע שופמן:

הגענו לסוף סעיף 6 בהצעה, השארנו כמה נקודות פתוחות לגבי ההגדרה של רשות ציבורית ובעניין הזה יש פנייה לנשיא ברק. התקימה ישיבה של השופטים, הם ביקשו חומר משווה, ובמקביל יש גם עתירה לבג"ץ של האגודה לזכויות האזרח, בעניין ישום ועדת גרוס לגבי מעמד בתי המשפט. על כל הנושאים האלה התקיים דיון גם עם הנשיא ברק והוא יתן את תשובתו לוועדה. הבנתי שסיכמת עם משרד מבקר המדינה, שהנושא הזה ייסגר גם לגבי מבקר המדינה.

היו"ר דוד צוקר:

הסיכום עם מבקר המדינה הוא, שהם מחכים להחלטה לגבי בתי המשפט. הם רוצים ללמוד מה העמדה של בתי המשפט לגביהם. אמרתי שיתקיים דיון גם עם מוסד מבקר המדינה, במקביל לדיון על מעמד בתי המשפט.

יהושע שופמן:

בעיקרו של דבר אושרו סעיפים 2-6, עם כמה תיקונים שנותר לנסח אותם סופית. יש גם כמה תיקונים שאנחנו מביאים אותם לאישור הוועדה. יש נושא של קבלת מידע על ידי מי שאיננו אזרח ותושב, עניין שקשור גם לסעיף 1 ולסעיף 13 בהצעה הפרטית. אנחנו מוכנים, בכפוף לתיקונים שהתקבלו, להתקדם לסעיף 7.

שלמה שוהם:

נאמר לי שלכנסת אין בעיה. אני מציע שתהיה פנייה רשמית של הוועדה.

היו"ר דוד צוקר:

הסיכום הוא שתהיה פנייה של ועדת המשנה ליושב ראש הכנסת, עם העתק לצבי ענבר, ובה אנחנו מבקשים עמדה רשמית של הכנסת, באיזו מידה היא מוצאת מן הכלל של עקרונות חוק חופש מידע.

מלכיאל בלס:

באיזו מידה היא מוצאת, או באיזו מידה היא מוכנה להכלל תחת כנפי החוק הזה?

שלמה שוהם:

באיזו מידה היא מוכנה להכלל תחת כנפי החוק.

היו"ר דוד צוקר:

לכן היתה הפנייה, כי היתה כוונה כן לכלול אותה ועלתה פה השאלה מה לגבי שתי הרשויות האחרות, הרשות השופטת והרשות המחוקקת. מבקר המדינה הוא חלק מן הכנסת. אמרנו שיש לנו רצון כן לראות אותן במסגרת החוק.

סעיף 6: "הנחיות מנהליות. (א) רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור". מדובר על לציבור, בפתח.

"(ב) הוראות סעיף 9 יחולו, בשינויים המחויבים, על העמדת הנחיות מינהליות לעיון הציבור לפי סעיף זה. (ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על פקודות הצבא, כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955".

יהושע שופמן:

סעיף (ב) הוא סעיף חדש שלא הופיע בצורה זאת בהצעת חוק פרטית. זה סעיף שבנוי באותה מתכונת של סעיף ב לפקודת המשטרה, לגבי פרסום הנחיות של המשטרה. סעיף 9, שעליו יהיה דיון ארוך, מדבר על אותם עקרונות, שמה שאי אפשר לגלות על סמך בקשות גם אי אפשר לגלות בהנחיות, אבל בעקרון מה שהתקבל שם יחול גם פה. לבקשת הצבא הוצאנו את פקודות הצבא, שהן פקודות שיש הוראות פרסום בתוך הצבא אבל הן לא מופצות מחוץ לצבא.

לירון ליבמן:

באופן עקרוני פקודות הצבא פתוחות לעיונו של כל מי שהן רלוונטיות לגביו ויש לו נגיעה אליהן. יש הסדרים מפורטים, שכוללים גם חובה של מפקדים לשנן את הפקודות לחיילים על-מנת שיידעו את זכויותיהם ואת חובותיהם בעניין הזה. מעבר לזה, אם יש פה ושם פקודות נדירות שיש להן נגיעה גם לציבור שלא מצוי בשירות, דוגמה בולטת היא נושא הנחיות לשירות מילואים, הן מועמדות לרשות הציבור. היום גם באינטרנט אפשר לראות את הקובץ הזה. זה לא האופי של פקודות הצבא. כיוון שארוגים בתוכו רבים מהסייגים שמופיעים בסעיף 9, חשבנו שלא נכון להכניס את הסעיף הזה.

היו"ר דוד צוקר:

למה שלא תהיו כמו הרשויות האחרות, ולא תיכללו תחת סעיף 9, סעיף הדיסקרטיות, שחל על שורה של נושאים וגופים?

לירון ליבמן:

יש בעיה עם הניסוח "נגיעה או חשיבות לציבור". במובן הרחב זה יכול להתפרש כך שכל אדם יהיה זכאי לראות את פקודות הצבא. זה נראה לנו מאוד בעייתי. אם היה כתוב באופן ספציפי לגבי חיילים, זה היה פחות בעייתי. כלומר אם הכיוון כאן הוא להגיד שחשוב לציין כאן שפקודות שיש להן נגיעה או חשיבות לחיילים עומדות לעיונם, למרות הפטור הזה, אני לא רואה עם זה בעיה.

ענת שקולניקוב:

אני רוצה להתייחס לסעיף (ג). לאור ההסבר ששמענו כאן נראה שהוא חסר הצדקה ונוגד את העקרון של החוק. במסגרת סעיפי החריגים יש בעיה עם פקודות שיש בהן היבט סודי, זה מסביר את החריגים. העניין של הנגיעה לציבור בוודאי לא רלוונטי רק לחיילים. יש הרבה אזרחים, כולל האגודה לזכויות האזרח, שמאוד רלוונטי להם לראות את פקודות הצבא. אם מדובר על כמות גדולה של פקודות, זה צריך להתבטא בצורה שבה זה יועמד לרשות הציבור. כמובן שלא ישלחו לכל אדם את הקובץ הביתה, אבל אני לא שומעת על שום נימוק שמצדיק איזשהו שינוי לגבי הרשויות האחרות.

לגבי סעיף (ב), אני תוהה אם החריגים צריכים להיות רחבים כמו החריגים לגבי האינפורמציה הספציפית. ההפניה היא לסעיף 9. יש כאן הבדל בין מידע ספציפי לבין העניין של ההנחיות הפנימיות, כי נעשה כאן איזון שונה. אז אם מדברים בסעיף 9 על איזון כשמדובר על מידע שהוא סוד כלכלי, זה נראה לי לא רלוונטי למטריה של הנחיות כלליות.

יהושע שופמן:

אם זה לא רלוונטי אז לא, אבל השאלה מה אם מדובר בבטחון המדינה.

ענת שקולניקוב:

אבל לא כל החריגים כאן זה בטחון המדינה, אם, למשל, מדובר על מידע שהוא סוד מקצועי, זה דבר שאני יכולה לקבל אותו כשמדובר על אינפורמציה ספציפית, אבל יותר קשה לי לקבל אותו כחריג כשזאת הנחיה שמשרד ממשלתי פועל לפיה. נראה לי שצריך לחשוב כאן על ניסוח יותר צר של החריגים.

יהודה לנדא:

יש מעין חובה לרמטכ"ל לפרסם את הפקודות הרלוונטיות. כתוב פה שאמנם פוטרים אותו מפרסום ברשומות, אבל מחייבים אותו להביא את זה לידיעת הנוגעים בדבר. השאלה היא האם היחידים שנוגעים בדבר, במיוחד לאור פתיחת הצבא לעם בשנים האחרונות, זה הכלל.

היו"ר דוד צוקר:

אתה שואל האם שאלת המילואים זה לא עניין שנוגע לכלל החברה הישראלית ולא רק לאיש המילואים עד גיל 45.

יהודה לנדא:

יש הרבה מאוד אנשים במילואים שמתעסקים בדברים מאוד סודיים וחס ותלילה שהדברים האלה יפורסמו. כך שלא כל דבר שנוגע למילואים צריך להיות פתוח לעיון הציבור.

היו"ר דוד צוקר:

ניקח את השלב של זימון למילואים, האם זה רק עניינו של מי שמזומן למילואים, או שזה גם עניינה של רעייתו, למשל, או של החברה כולה או של המשק, כולל התאחדות התעשיינים?

ישי יודקביץ:

לפני שנתיים הכנסת קיבלה חוק לגבי פרסום כללי הקריאה לשירות מילואים.

היו"ר דוד צוקר:

זה פומבי, נכון.

ישי יודקביץ:

כן, הספר מצוי ביחידות הרישום אצל קציני הקישור בצבא, ואחת לשנה מתפרסמת הודעה על אפשרות לקבל את הכללים האלה. זה הסדר ספציפי שקיים לגבי כללי הקריאה לשירות מילואים, אבל יש לנו בעיה לגבי הסעיף כולו, בשאלה מה הרבדים של ההנחיות הפנימיות שאנחנו נחויב, כרשות ציבורית, לפרסם. האם אנחנו מדברים רק על ההנחיות הפנימיות הכלליות של כל משרד, או שאנחנו צריכים ללכת גם לרובד הנמוך של הוראות מחלקתיות והוראות אגפיות, לגבי הצבא אני מוטרד יותר מאשר לגבי הגופים האחרים, כי אם נרד בהיררכיית הפקודות הצה"ליות, מהוראות הפיקוד העליון ועד להוראות יחידת מצל"ח למשל, מרכז צלם וחלפים, כל גילוי כזה, למרות שכביכול הוא יכול להיות תמים לחלוטין, יכול לשמש גורמים שמתעניינים בנושא הזה ולתת להם תמונה מסוימת שלא ניתן לשים את האצבע מה הוא הגבול. לכן אנחנו מבקשים פה את החגורה הנוספת בעבור הצבא, מדובר בחשיפת הצבא וחשיפת היחידות, ויכול להיות שאנחנו צריכים פה שוליים רחבים יותר.

היו"ר דוד צוקר:

אני מניח שבניסוחים שלך תהיה לך אהדה בקרב כל חברי הכנסת, השאלה היא אם זה צריך להיות פה ולמה לא להסתפק בסעיף 9. אגב, הצעת החוק הפרטית שעברה במליאה איננה כוללת את הסעיף הזה, יש פה הבדל בגישה, והשאלה היא, בהנחה שתזכה פה לאוזן קשבת, למה צריך את הסעיף הזה?

שלמה שוהם:

אני לא רואה את השוני שבין הצבא לבין כל גוף אחר, אם אנחנו מנטרלים את האלמנט של בטחון המדינה, האלמנט של בטחון המדינה מנוטרל באופן די ספציפי וברור גם ב-9(א)(1), וגם אחר-כך יש אפשרות ששר הבטחון יוסיף דברים נוספים. אני לא מצליח להבין, חוץ מבטחון המדינה, מה הצבא שונה, אם אכן בטחון המדינה מוגדר כמו שהוא צריך להיות מוגדר, ובעיני הוא סגור, מדוע שהצבא יהיה שונה מכל רשות אחרת?

ישי יודקביץ:

אנחנו צריכים לגבי הצבא שוליים יותר רחבים.

היו"ר דוד צוקר:

החשש הוא לפגיעה בבטחון המדינה?

ישי יודקביץ:

כן, החשש הוא בעיקר לפגיעה בבטחון המדינה, כי מבנה ארגוני של הצבא מאוד מעניין, גם אם כביכול הוא תמים.

יהודה לנדא:

יש גורמים רחבים פרט לצבא שצריכים שוליים רחבים מאוד, ולא הכנסנו אותם לסעיף הזה. מה הצבא שונה מכל אותם גורמים, שאין ספק בכלל שצריך להגן עליהם כעל בבת עינינו, כי בטחוננו תלוי בהם? כמה דין הצבא פה שונה מדין השב"כ, מדין המוסד?

ישי יודקביץ:

החוק לא חל על היחידות שקיומינו תלוי בהן, לכן העניין הזה נפתר ונדבר על זה בסעיף 13. לגבי הצבא יהיה לנו קשה מאוד לצבוע הוראות בטחוניות סודיות מול הוראות אחרות, כי יש הרבה דברים פנימיים בהוראות ארגון, שכביכול על פניו לא ניתן להוכיח את הפגיעה, בין אם נלך למבחן החשש הסביר ובין אם נלך למבחן הוודאות הקרובה. גם כך החוק הזה יחייב אותנו להתדיין הרבה בבית המשפט על הסוגיה של בטחון המדינה בין מבחני ההסתברות ומבחני הפגיעה, ואני חושב שלמקרה הזה אנחנו צריכים שוליים רחבים יותר.

היו"ר דוד צוקר:

השאלה היא, אם את השוליים האלה אתה לא יכול לקבל בסעיף 9.

ישי יודקביץ:

לגבי הצבא יש לנו בעיה, כי הצבא הוא גוף שהחוק חל עליו, בשונה מהגופים הבטחוניים האחרים, והצבא מעניין גורמים שלא כל-כך אוהבים את מדינת ישראל.

יהודה לנדא:

טעיתי אולי לגבי השב"כ והמוסד, אבל בנושא חקירות ומודיעין אמרו שהמטרה לא, אבל בשאר כן. למה אי אפשר לעשות הקבלה דימה כלפי הצבא?

היו"ר דוד צוקר:

לגבי חלק מהדברים זה נכון כלפי הצבא.

לירון ליבמן:

אני רוצה לחזור על נקודת המוצא שהצגנו בפתיחה לדיונים האלה. אני לא חושב שהצבא הוא כמו כל גוף אחר.

היו"ר דוד צוקר:

זה כמו כל גוף אחר אם מנטרלים את עניין הבטחון.

לירון ליבמן:

להבדיל מגופים אחרים, אם באמת משווים לכל גופי הבטחון האחרים, בא הצבא בגישה פתוחה שנכנסת מראש להנחה שהחוק כן חל, ואז נותר רק להבטיח את האינטרסים שאיתם יש לנו בעיה. בגלל זה אנחנו ייחודיים. אנחנו מוכנים שהחוק יחול על השב"כ, אנחנו גם מציעים איך, אבל אנחנו צריכים שולי בטחון מסויימים. כאן אני נכנס להבחנה בין נושא העמדה יזומה של מידע לבין העמדה על-פי בקשה. אנחנו כאן לא שוללים את האפשרות למצב שבו אדם ספציפי ירצה מידע, אנחנו נבדוק ונראה שאין בעיה להעמיד את המידע הזה לרשותו מטעמי בטחון, והוא יעמוד לרשותו לפי הכללים הרגילים. אבל כאן מדובר על משהו אחר, כאן מדובר שנעמיד איזושהו קובץ של 18 אלף פקודות לעיון הציבור, על כל מה שאפשר ללמוד מהדברים האלה. קשה להגיד מה כאן ודאות קרובה לפגיעה בבטחון המדינה, אלא לאחר מעשה, שאז זה יהיה מאוחר. לכן אנחנו חושבים שלא מדובר כאן באיזושהו פטור דרקוני.

היו"ר דוד צוקר:

אתה בעצם מבקש חסיון, אלא אם כן אנחנו מתירים.

מלכיאל בלס:

המשפט "כל העם צבא" עובד לשני הכיוונים. אם כל העם בפנים, הוא ממילא יכול לעיין בפקודות האלה.

היו"ר דוד צוקר:

אני מבקש שלפגישה הבאה תכינו הצעת נוסח שלכם איך אתם רוצים לראות את עצמכם בסעיף 9, בהנחה שלא תהיו בסעיף 6.

ישי מנוחין:

או בסעיף 13, שם מדובר על מערך המודיעין של צבא ההגנה לישראל.

היו"ר דוד צוקר:

מתוך הנחה שהחוק הזה חל על הכל, למעט ההגנות שניתן לסעיפים, לנושאים, לאנשים, לנסיבות, הייתי רוצה שאת אותי עקרון נחיל גם על הצבא. אני מבקש שתנסחו את הדברים לפעם הבאה, בהנחה שאתם לא כלולים בסעיף 6, כלומר שהכלל של "הכל פתוח למעט מה שאיננו פתוח" חל גם עליכם.

זה אומר שסעיף 6(ג) לא יופיע בהצעת החוק, ואת ההגנות ניתן בסעיף 9 זבסעיפי הגנה אחרים. אני מבקש שתזכרו גם את המבחנים שבתי המשפט קבעו, פסיקות שנקבעו לגבי שחרור חומר, פרסומו של חומר.

האם על סעיף 6(ב) יש הערות? אנחנו בשלב הזה משאירים את סעיף 6(ב) כלשונו, אלא אם כן מישהו ירצה לחזור אליו אחרי שנעבור על סעיף 9. סעיף 6(ג) נמחק.

"7(א) בקשה לקבלת מידע תוגש בכתב לממונה או למי שהוסמך לכך על ידו; אין המבקש חייב לציין את הטעם לבקשתו. (ב) הרשות הציבורית תודיע למבקש המידע ללא שיהוי, ולא יאוחר מ-30 ימים מקבלת הבקשה, על החלטתה בבקשתו; ראש הרשות הציבורית, או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי להאריך את התקופה האמורה, במקרה הצורך, ב-30 ימים נוספים, ובלבד שהודיע על כך למבקש בכתב, ונימק את הצורך בהארכת התקופה. (ג) ראש הרשות הציבורית רשאי להאריך, הארכה נוספת, את התקופה האמורה בסעיף קטן (ב). בהחלטה מנומקת אשר תישלח למבקש תוך התקופה האמורה, אם בשל היקפו או מורכבותו של המידע המבוקש יש צורך להאריך את התקופה; ההארכה הנוספת לא תעלה על התקופה המתחייבת מהטעמים האמורים, ובכל מקרה לא תעלה על 60 ימים".

היום אנחנו לא ב-60 ימים אלא ב-120.

"(ד) החליטה הרשות הציבורית להעמיד את המידע לרשות המבקש, תבוצע החלטתה תוך זמן סביר בנסיבות העניין; הרשות תודיע למבקש היכן יעמוד המידע לרשותו. (ה) המידע יועמד לרשות המבקש כפי שהוא מצוי בידי הרשות הציבורית, ואין הרשות חייבת לעבד את המידע לצרכיו של המבקש; היה המידע ממוחשב, הוא יופק עבור המבקש באמצעים המשמשים דרך קבע את הרשות. (ו) החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת המבקש, כולה או חלקה, תישלח למבקש הודעה בכתב, שתפרט את נימוקי ההחלטה, ותיודע את המבקש על זכותו לעתור נגד ההחלטה לפי הוראות סעיף 15".

יהושע שופמן:

בסעיף 7(א) בהצעה הפרטית כתוב "תוגש לממונה", אנחנו הוספנו "מי שהוסמך".
בסעיפים (ב) ו-(ג) לא איתרתי שינויים.

בסעיף (ד) בהצעה הפרטית נאמר "15 יום אחרי קבלת ההחלטה".

סעיף (ה) הוא סעיף חדש, קנדי במקורו.

סעיף (ו) מופיע בסעיף (ה) בהצעת החוק הפרטית.

הכוונה היתה חוק שאפשר לעמוד בו ולא כמו חוקים אמריקנים, למשל, שמתעלמים לחלוטין מהמועדים, כי הם לא בני ביצוע.

מלכיאל בלס:

נדמה לי שעשרה ימים זה המועד להעמדת החומר למבקש, אבל אי אפשר לעמוד בזה, כי מיעוט כוח האדם, ריבוי החומר, הצורך למיין אותו, אלה דברים שצריך להיות ריאלי לגביהם ולא לקבוע דברים שמראש הפקידות תעבור "עבירות" ולא תקיים את ההוראות של החוק. יש בקשות שהן רחבות כהיקף וצורכות הרבה עבודה, כמו למשל לצנזר את דוח רקנטי. בעתירה שהגיש בזמנו עתון "מעריב", שביקש לחשוף את הדוח, לקח בסביבות שנה לנטרל את החומר. קראו את החומר כמה אנשי מילואים תוך התייעצות ביניהם, כי הם לא רצו למנוע חשיפה של דברים שכן אפשר לחשוף, ולכן עולים לדרגים יותר בכירים, והדברים לוקחים זמן. מדובר בסך הכל בארבעה חודשים, ואם נעמוד בזמן הזה במרבית הפניות זה יהיה בסדר, הסטטיסטיקה מחוץ לארץ מלמדת שבדרך כלל עומדים במועדים האלה של 90 יום. זה פרק זמן סביר ומקובל.

יהושע שופמן:

זה טעין החלטה אישית של ראש הרשות.

יוסי ביילין:

האם אין דרך לעשות הכחנה בין סוגים שונים של בקשות? יש למשל דברים שקשורים במועדים, כמו קבלה לאוניברסיטה או למוסד אחר, וברגע שמדובר בכל כך הרבה ימים זה הופך להיות לא רלוונטי. השאלה היא, אם אפשר להגיד שיש הבדל בין פנייה שקשורה במועד מסוים לבין פנייה שלא קשורה במועד מסוים. למשל, מישהו שרוצה אינפורמציה על ציונים כדי להתקבל לאוניברסיטה בחוץ לארץ.

יהושע שופמן:

זה מידע פרטי של אדם על עצמו, שכבר היום לא צריך בשבילו את החוק הזה, אני מסכים שלדחות את המועד עד שיהיה בלתי רלוונטי יהיה בלתי סביר.

מלכיאל בלס:

צריך לשקול סעיף בנוסח "הרשות תיתן את דעתה לדחיפות נחיצות המידע למבקש".

תיו"ר דוד צוקר:

צריך לנסח את הדברים כך שזו לא תהיה פירצה שרכה כולם ויכנסו.

מרכז השלטון המקומי, האם תוכלו לעמוד בלוח הזמנים הזה?

שרון הברמן:

כן. אולי אפשר ליצור מנגנון לבקשות דחופות, למשל על-ידי גביית אגרה כפולה בגלל שהבקשה דחופה.

דיינה ירום:

הצד השני של הדחיפות היא גם ממי אנחנו מגישים את הבקשה. אם אתה מגיש את הבקשה יחסית מאוחר, הרשות יכולה לעשות המון מאמצים ובכל זאת לא להספיק. צריך לדרוש שהמבקש יפנה בזמן.

לאה דקל:

רציתי להסב את תשומת הלב לחוק לתיקון סדרי המדינה, החלטות והנמקות, שקיצר את הזמן ל-45 יום. איך זה מסתדר עם המועדים שנקבעו פה?

יהושע שופמן:

הוא מבקש זכות לעצמו.

היו"ר דוד צוקר:

את בעד קיצור של 120 הימים?

לאה דקל:

אני בהחלט בעד קיצור.

לירון ליבמן:

אני חושב שחוק ההנמקות מתייחס לסיטואציה אחרת לגמרי. שם מדובר על פרק הזמן שבו הרשות נדרשת לקבל החלטה, לא למסור מידע.

מלכיאל בלס:

הוא אומר גם שאם לא ענו תוך 45 יום, אפשר לראות את זה כתשובה שלילית ולעתור כנגד.

לאה דקל:

פה יש אפשרות לדחיית הבקשה. זו גם החלטה.

מלכיאל בלס:

לא רוצים להגיע למצב שבו הרשות תיתן תשובה שלילית מיידית.

ענת שפי:

צריך לזכור שהסעיף הראשון קובע 30 ימים, שזה זמן בהחלט סביר. בנסיבות של מידע זמין שאין בו שום עבודה מיוחדת, לא תהיה שום סיבה להארכה של המועד הזה. לכן אני לא רואה כל סיבה לקיצור המועדים. המועד שנקבע פה הוא 30 ימים, וכל ההארכות הן בהתחשב בנסיבות ובמקרים מיוחדים.

ישי מנוחין:

אני לא אוהב את הניסוח "תוך זמן סביר בנסיבות העניין". אני לא סומך על שיקול של רשויות בנושא של זמן סביר. בהצעה המקורית קבענו מספר ימים. בסעיף (ד) הוחלט שיהיה 15 יום.

היו"ר דוד צוקר:

אבל החפקה של החומר הזה והאיסוף שלו לוקחים שלושה שבועות.

שלמה שוהם:

דרך אחרת להתגבר על זה היא לדעתי להשאיר פתח מילוט, או בנסיבות מיוחדות שהפקת המידע מצריכה עבודה מיוחדת רבת היקף, ואז ממילא החוראה או הכלל הוא שאתה מחייב את הרשות לעמוד בזמן נקוב. ואם לא, יחליט בית המשפט מה שיחליט.

ענת שקולניקוב:

נכון שאין כאן הארכת מועדים מההצעה הפרטית, למעט העניין הזה, אבל בהצעה הפרטית עצמה הוסיפו 30 ימים או האריכו את אחד המועדים מדוח היועדה. אני מבקשת להתייחס לסעיף קטן (ה), שהוסף כאן בצורה מיותרת בעקבות עתירה שהוגשה ונפתרה בצורה מסוימת. נדמה לי שחבל לקבוע בנושא הזה מסמרות מראש.

היו"ר דוד צוקר:

את רוצה שהמשרד הממשלתי יעשה גם את עיבוד החומר ויפיק אותו לפי חתכים של המבקש?

ענת שקולניקוב:

אני אומרת שלא צריך לקבוע בזה מסמרות במסגרת הזאת. בסעיף אחרי זה יש סעיף (1)8 שאומר מתי הם יכולים לדחות בקשה, אם זה מצריך השקעת משאבים בלתי סבירה, ומדובר במקרה פרטי אחד, כשביקשתי איזשהו עיבוד סטטיסטי שהם לא יכולים לבצע אותו כי הוא בלתי סביר, והם לא יכינו הפקת מערכות מידע בשבילי, זה יכנס בגדר הבקשה הזאת, ויבקשו ממני לנסח את הבקשה בצורה יותר סבירה, לקבלה של נתונים גולמיים. למה לקבוע מסמרות בדבר שאין בו צורך כרגע?

יהודה לנדא:

אני לא רואה תקלה רבתי בסעיף (ה), אני חושב שדווקא הרעיון הוא חיובי, דהיינו שאם אתה מעבד את המידע אתה צריך לנמק למה עשית את זה. אבל יש לי בעיה עם המשפט "אין הרשות חייבת לעבד אותו". אני לא חושב שהמילה "חייבת" היא נכונה, כי צריך בדיוק את המילה ההפוכה, "רשאית". יש פה פתח לצנזורה של הרשות על המידע, העיבוד הוא רחב היקף, במיוחד כמה שנוגע למידע ממוחשב.

לירון ליבמו:

מי שהופך את נושא העיבוד וכוחב "אין רשאית הרשות לעבד את זה", מאבד דבר חשוב מאוד שקיים כאן בחוק בסעיף 11, שאומר, אם יש לך סיבה בתוך החומר לא למסור, אל תסתפק בזה שאתה לא יכול למסור, אלא תמסור בשינויים ובהשמטות המחוייבים. לגישתך זה בלתי ניתן לעשייה אם אסור לעבד את החומר.

ישי מנוחיו:

אני רוצה לתת דוגמה שמתאימה לדברים שנאמרו פה. דיירים ביקשו מ"עמידר" לקבל נתונים על זכויות נכים בדיור ציבורי. "עמידר" הביאה להם שלושה ארגזים של תיקים ואמרה שיחפשו. כמובן שהם לא יצליחו למצוא ולקרוא. הסעיף הזה פותר את "עמידר" מלהכין לדיירה רשימה מעודכנת של זכויות נכים בדיור ציבורי.

היו"ר דוד צוקר:

אבל ייתכן שיש קטגוריה ב"עמידר" שמדברת על נכים ב"עמידר" וזכויותיהם.

ישי מנוחיו:

אין. זה מופיע בהנחיות משרד השיכון שונות ובמקומות שונים. סעיף (ה) נוסף בעקבות בקשתינו בבג"ץ לקבל נתונים על איבוד תושבות במזרח ירושלים.

מלכיאל בלס:

לא. זה נוסף בעקבות התערבות של משרדי ממשלה.

ישי מנוחיו:

אחת התוספות שהצעתי לנסות להוסיף לחוק הזה היא קביעת סל בסיסי שהמדינה תהיה חייבת לספק את המידע לכל תושביה. אם מקבלים את זה שיש דברים מסוימים שהמדינה חייבת לעבד במיוחד בשביל תושביה, סעיף כזה יכול למנוע אותו. כי זה אומר שהיא משוחררת מלעבד ולהכין במיוחד חומר.

היו"ר דוד צוקר:

"המידע יועמד לרשות המבקש כפי שהוא מצוי בידי הרשות לציבור".

רחל גוטליב:

אם "עמידר" פועלת במתן זכויות לנכים, היא פועלת על-פי הנחיות פנימיות שלה. אותם דיירים מבקשים את הנורמה.

ישי מנוחיו:

כמעט הגענו על זה לבג"ץ עם "עמידר" והיה צריך את ההתערבות של מנכ"ל משרד השיכון אפילו את הארגזים לתת.

שרון הברמן:

אני חושבת שזה סעיף חשוב מאוד, כי זה מבהיר את הגבולות, מה הרשות הציבורית צריכה ולא צריכה לעשות. כמובן שזה פותח את הפתח, אם הרשות מעוניינת לתת מידע נוסף או לעבד את המידע לצרכיו של מבקש מסוים תמורת אגרה נוספת או לא, היא יכולה לעשות את זה, הסעיף לא אוסר עליה. אבל שיהיה ברור שאין לה חובה בסיסית כזאת. לדוגמה, מישהו פנה לרשות מקומית וביקש תסריטים צבעוניים, ברור שהרשות המקומית לא צריכה להכין לו תסריטים צבעוניים.

מלכיאל בלס:

היתה עתירה שביקשו להעלות את גבולות ירושלים המקוריים על מפות עדכניות שהמדינה מוציאה, המדינה מפיקה את גבולות ירושלים בצורה מסוימת, ומישהו רוצה

שיופיעו שם גם הקווים של 1967. שילך לגורם פרטי שעוסק בשרטוט מפות ויכין לו מפה כזאת. יש הרבה מאוד בקשות לא סבירות שמגיעות למדינה.

היו"ר דוד צוקר:

אני מציע להתאמץ וללחוץ על הרשות המבצעת בכל מה שקשור להיקף המידע שאנחנו מבקשים לקבל ולהקל בצד הטכני, הפרוצדורלי, בצד המהותי, אם צריך להתווכח עם הצבא צריך להתווכח עם הצבא, אני מציע לנסות וללכת רחוק בכל האפשר במהות, כלומר איזה מידע צריך לעמוד לרשות הציבור, אני מציע בצד של אספקת המידע להקל על הרשות המבצעת.

על פי העקרון הזה אני מציע לאשר את לוח הזמנים המוצע כאן, אני מבקש מיהושע שופמן שיביא לנו סעיף שמשאר חרף צר לאותן נסיבות מיוחדות שהרשות המבצעת לא תוכל להכשיל את היחיד הזה כלוח זמנים.

את סעיף (ה) נשאר כלשונו.

האם בסעיף (ד) לא נציין שבין ההחלטה לבין העמדת המידע יהיה פרק זמן מסוים, ואז לתת אפשרות של חריג?

שלמה שוהם:

אם הפקת המידע כרוכה במאמצים מיוחדים.

ענת שקולניקוב:

אני בכל זאת רוצה להתייחס לסעיף (ה). כל הדוגמאות שהובאו כאן, חתסריטים הצבעוניים והמפות, אם הם מוצדקים לטענת הרשות הם יכולים להכנס בסעיף 18(1). אני חושבת שכאן חוסמים מקרים שבהם זה באמת לא יהיה ברוב המקרים יכול להיות שזה יהיה מוצדק ויגידו לאדם, שלא עושים בשבילו כל מיני עבודות של עיבוד, אבל יהיו אותם מקרים שבהם הנתונים הגולמיים לא נותנים לאדם כלום, ובמקום לתת לאדם מידע יתנו לו דברים שהם לא רלוונטיים לגביו. לא נראה לי שהסעיף הזה נחוץ כסעיף בפני עצמו, את כל הבעיות שהובאו כאן אפשר לפתור באמצעים אחרים שקיימים בחוק.

יוסי ביילין:

אפשר אולי להוסיף משפט "ובלבד שהדבר יהיה זמין באופן סביר לציבור", על מנת שלא יגישו, למשל, תוכנה שנכנסת רק למחשב שהוא לא זמין, לא קיים בישראל.

היו"ר דוד צוקר:

אני רוצה להתווכח עם הממשלה על המהות, לא על הצדדים האלה. אם יש פעולה סבירה יש לשם כך בית משפט.

יוסי ביילין:

נניח שיש איזשהו שימוש שלא מקובל ברחוב, אבל מקובל במשרד. אתה מקבל מידע שקשה לך להשתמש בו, לכן יכול להיות שצריך לומר משפט לגבי סבירות או ידידותיות החומר.

היו"ר דוד צוקר:

הכל צריך לעמוד במבחן הסבירות.

אני שואל בעיקר את הגופים הגדולים, כמו צבא ומשטרה, האם אתם יכולים לעמוד בעניין הזה של 15 יום, אלא אם כן מטעמים מיוחדים אתם נזקקים ליותר מזה?

רחל גוטליב:

מה שמלכיאל בלס אמר הוא נכון במובן הזה, שיש כאן רב-גוניות של מידע. לכן הקביעה הזאת "זמן סביר בנסיבות העניין במבחן האובייקטיבי" היא הנכונה. מבקשים כל מיני דברים, לכן 15 יום לפעמים יהיה זמן מספיק, אבל לפעמים נדרשת שנה.

יהודה לנדא:

זה צריך להיות פרק זמן קבוע, מוגדר בימים, אלא אם כן היקף החומר או המורכבות שלו מחייבים אחרת.

היו"ר דוד צוקר:

לישיבה הבאה, יהושע שופמן, תאמר לנו אם אתם מוכנים ולכמה ימים.

רחל גוטליב:

כאשר באנו, משרדי הממשלה, לוועדת השרים, כולם דיברו על משאבים. לא קיבלנו תשובה בעניין הזה.

היו"ר דוד צוקר:

אני לא מתכוון להתווכח בצד של הביצוע.

בישיבה הבאה תודיעו לנו אם אתם עומדים על סעיף (ד) הזה או שאתם מבקשים לוח זמנים נוסף. פרט לכך אנחנו מאשרים את סעיף 7 בכחול כלשונו, כפוף לתיקונים שקבעתי.

שרון הברמן:

בסעיף 7(ג) אולי כדאי להוסיף "ראש הרשות הציבורית או מי שהוא הסמיך לכך".

היו"ר דוד צוקר:

לא, זה כבר ה-60 ימים, ראש הרשות המקומית יצטרך להחליט על זה.

סעיף 8: "רשות ציבורית רשאית לדחות בקשה לקבלת מידע באחד מאלה: (1) הטיפול בה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה או מכביד באופן ניכר על פעולתה של הרשות; (2) המידע נוצר או נתקבל בידיה למעלה משבע שנים לפני הגשת הבקשה ואיתורו כרוך בקושי; (3) לאחר שנקטה אמצעים סבירים, התברר לה שלא ניתן לאתר את המידע או שאינו מצוי ברשותה; (4) המידע פורסם ועומד לרשות הציבור או לעיונו, בין בתשלום ובין שלא בתשלום; ואולם בדחתה את הבקשה לפי פסקה זו, תודיע הרשות למבקש היכן יוכל לרכוש את המידע המבוקש, לקבלו או לעיין בו; (5) המידע נוצר בידי רשות ציבורית אחרת, ואין בהפניית המבקש לאותה רשות כדי להכביד הכבדה בלתי סבירה על קבלתו של המידע על ידו; ואולם בדחתה בקשה לפי פסקה זו, תפנה הרשות הציבורית את המבקש לרשות הציבורית אשר בידיה נוצר המידע".

יהושע שופמן:

החלופה השנייה הוספה בנוסח הממשלתי.

היו"ר דוד צוקר:

למה? עד כמה זה ניכר?

אני מציע שנעשה את זה בלי הסיפא. נשאר בנוסח של הצעת החוק הפרטית.

אביבה גולדשטיין:

לגבי המוסד לביטוח לאומי זה יכול להיות בעייתי, ואני מניחה שגם לגבי נופים גדולים אחרים. לא בכל מקרה הקושי המיוחד יתבטא בהקצאת משאבים, אבל יכול להיות שזה משבש סדר עדיפויות או סדר פעולה מתוכנן של הגוף הזה, וזה מכניס את מערכת המחשב של המוסד לביטוח לאומי לדרישה מוגזמת לעיבודים, דבר שמשבש את כל תוכנית העבודה.

אני לא אוכל להביא עוד צוות מתכנתים ועוד הוצאה כספית או שעות נוספות בעבודה אחרת, אני פשוט לא מסוגלת לעשות שתי עבודות במקביל ואני צריכה לרחות משהו שהוא בסדר תכנון של מדיניות.

היו"ר דוד צוקר:

זה מעשה יום ביומו שמנהל מחליט על סדר עדיפות, משנה אותו.

אביבה גולדשטיין:

אני לא מדברת על שיבוש קטן.

יהושע שופמן:

העניין הוא איך מפרשים את הרישא. החשש היה שאם עניין השירות, כולל מתן שירות ישירות לאזרח, משבש כל סדר עדיפות הגיוני, וזה בא לפני כל דבר אחר, כולל לעסוק במשימה העיקרית של הרשות, זה יחיה בלתי סביר. אפשר לפרש רק את הרישא כולל את זה, אבל השרים ביקשו להבהיר שאם זה מחבל במשימה שלשמה פועלת הרשות, אז זה לא סביר.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו נשאר עם הרישא "הטיפול בה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה".

סעיף (2) מופיע כמו בהצעת החוק הפרטית.

שרון הברמן:

אני חושבת שגם כאן צריך למחוק את הסיפא "ואיתורו כרוך בקושי".

יהושע שופמן:

אם יש תיק על המדף ויש נייר צהוב שהתקבל לפני עשרים שנה, אין כל סיבה לא לספק אותו. אבל אם צריך לנכור זה כבר קושי.

היו"ר דוד צוקר:

המילה "קושי" אינה מספיקה. האם להתכופף זה קשה?

יהושע שופמן:

פה דווקא הסף אינו גבוה, מפני שמדובר במידע שהתיישן. היו הצעות גם ממשרדי ממשלה לחחוק את הסיפא, אבל טענו שאם יש הרי נותנים, אבל אם מדובר בחיפוש בארכיונים אז לא.

שרון הכרמן:

אולי אפשר לנסח את הסיפא הפוך, להגיד "אלא אם כן המידע זמין באמצעים סבירים".

היו"ר דוד צוקר:

אני מציע שנדבר על קושי באמצעים בלתי סבירים או קושי ממשי.

מלכיאל בלס:

על התכופפות זו מרמה להגיד שזה קושי. יש סבירות מובנית כמילה קושי.

היו"ר דוד צוקר:

האם לכתוב קושי ממשי או מהותי?

יהושע שופמן:

קושי של ממש.

היו"ר דוד צוקר:

בסדר.

יש הערות לגבי סעיפים 8(4) ו-8(5)? הסעיפים מאושרים.

כפוף לשני התיקונים בסעיף 1 ובסעיף 2 אנחנו מאשרים את הסעיף כלשונו.

סעיף 9, עילות לאי מסירת מידע.

ישי מנוחין:

יש שינוי בין הנוסח הפרטי לנוסח של משרד המשפטים.

היו"ר דוד צוקר:

הנוסח הפרטי אומר: "רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע שהוא אחד מאלה", והנוסח של משרד המשפטים: "לא תמסור מידע".

יהושע שופמן:

עם חלוקה, זאת אומרת יש עילות שלא תמסור.

היו"ר דוד צוקר:

סעיף 9(א)(1): "מידע אשר בפרסומו יש חשש לפגיעה בבטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בבטחון הציבור או בבטחונו או בשלוחו של אדם, (2) מידע בנושאים ששר

הבטחון. מטעמים של שמירה על בטחון המדינה, קבע אותם בצי, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת או ועדת משנה שלה; צו כאמור אינו טעון פרסום ברשומות".

למערכת הבטחון יש בעצם שני שערים שדרכם היא יכולה להכנס. למה צריך שניים?

שלמה שוהם:

זה אבסורד. הרי במידה ששר הבטחון קבע, הייתי אומר שהוא יכול לקבוע גם מטעמים אחרים. אבל גם הטעמים שמנחים אותו הם אותם טעמים של שמירה על בטחון המדינה.

לירון ליבמן:

אנסה להסביר מה עומד ביסוד הכפילות הזאת, כביכול, בסעיפים (1) ו-(2). אנחנו מודעים לעובדה שהביטוי "פגיעה בבטחון המדינה" בנוסח כזה או אחר הוא ביטוי מאוד רחב. במידת האפשר, כאשר זה נושק עם נושאים שניתן לצפות ולהעריך ולקבוע אותם מראש, אנחנו דווקא מעוניינים שהנושאים האלה יוגדרו בצורה ברורה, בכפוף גם, כפי שכתבנו בסעיף קטן (2). לאישור פרלמנטרי. אלא שלא ניתן להסתפק בסעיף (2) בלבד, מאחר שתמיד יכולים להיות מקרים שלא חשבת עליהם מראש, מבחינת נושאי השאלות, מבחינת העניינים שנוגעים להם, ולכן צריך גם את הסעיף הכללי של (1).

הכוונה שלנו, למעשה, היא כמו הרשימה של נושאים בסעיף קטן (2), ולהשתמש ב(1) רק במקרה שלא ניתן לצפות אותם מראש. אלה הדברים שעמדו ביסוד העמדה שלנו בעניין הזה.

ענת שקולניקוב:

כפי שאמרתי בישיבת הפתיחה, גם (2)9 וגם (3)9 הם למעשה לא מוצדקים. סעיף (2) הוא כפיל של סעיף (1), אבל כפיל פחות מוצלח. מידע שבפרסומו יש חשש לפגיעה בבטחון המדינה הוא מידע שבאופן מהותי מוצדק להחסות אותו, לא לפי נושאים ולא לפי השאלה אם השר קבע בצו או לא קבע בצו. זו לא רק כפילות, אלא כפילות לא מוצדקת. כל מה שיכול להכנס לסעיף (2) בצורה מוצדקת ייכנס גם ממילא לסעיף (1). אלא שסעיף (1) מראה לנו בצורה נקייה את הסוגיה, כי כאן מחסים את המידע, זה לא עניין של נושא או צו. ירצה מבקש המידע לתקוף אותו בבית המשפט, יתקוף אותו וייקבע אם אותו מידע שעליו מדובר הוא באופן מוצדק מידע שבפרסומו יש חשש לפגיעה בבטחון המדינה. יכול להיות שהנושא קשור לבטחון המדינה אבל לא המידע הספציפי.

יהושע שופמן:

סעיף (2) הוא תחליף לדרך אחרת שלא רצינו לנקוט בה, דרך שבמדינות אחרות כן נקטו בה. המבחן היה מבחן הסיווג. יש מדינות, כמו ארצות-הברית, שעל-פי הנחיות הסיווג לא נותנים מסמך מסווג, כיוון שמישהו יכול להחליט שגם זמני כניסת השבת הם מסווגים, לא רצו ללכת בדרך הזאת. שכוללת את הסיווג הרגיל, הסיווג הפנימי, אלא סיווג שיעשה בביקורת פרלמנטרית ויחליט שבנושא של יחידות מסוג מסוים המידע הזה מסווג, במקום הצורך לבדוק כל מידע, זו דרך אמצע, וזו דרך אמצע יותר טובה מלהתבסס על הנחיות של החזקת מידע וסיווג.

ישי יודקביץ:

יצאנו מנקודת הנחה, שסעיף 9 ניתן לתקיפה בבתי משפט ומערכת הבטחון תדיין בבתי משפט כאשר היא חבקה לחשוף מידע לפי (1)9 או (2). אנחנו זקוקים פה לחגורת בטחון נוספת.

היו"ר דוד צוקר:

לחגורת הבטחון קוראים ועדת החוץ והבטחון. ההנחה היא שכאשר אנשי מערכת הבטחון מגיעים לוועדת החוץ והבטחון, ובעיקר לוועדות המשנה שלה, השערים פתוחים לרווחה.

ישי יודקביץ:

אנחנו רואים את התרחיש של פנייה לבתי המשפט לגבי החשש לבטחון המדינה ולגבי הנושאים של סעיף (2). אנחנו רוצים חגורת בטחון נוספת לגבי סעיף (2). בפורומים המשפטיים שדיברנו בפניהם, ההצעה הראשונית שלנו היתה פירוט של כ-15 נושאים שאפריורי אנחנו רואים אותם כמחייבים הגנה נוספת.

היו"ר דוד צוקר:

והם כולם קשורים לבטחון המדינה?

ישי יודקביץ:

כן.

היו"ר דוד צוקר:

אז הם ייכנסו תחת סעיף (1).

ישי יודקביץ:

לא. הממשלה בוועדת שרים לחקיקה החליטה לפעול לפי סעיף (2) לגבי צו שר הבטחון, ש-15 הנושאים שביקשנו לא יופיעו בחקיקה הראשית.

אנחנו רואים בעיני רוחנו נושאים שייכללו בסעיף (2), נימוק הרשות לגבי חסיון המידע, לגביהם יהיה צו שר הבטחון ואישור פרלמנטרי, והוויכוח בבית המשפט יהיה על סבירות שיקול הדעת של שר הבטחון לגבי הקטגוריה, לא לגבי הנושא עצמו. בסעיף (1), אנחנו מול האזרח, הנימוקים יירדו לשורשי הפגיעה בבטחון המדינה.

אנחנו מבקשים שבסעיף (2) יהיו נושאים יותר מסווגים. סעיף (2) הוא סעיף שאנחנו נתדיין בבית משפט לגבי סבירות שיקול הדעת של הרשות.

היו"ר דוד צוקר:

ככל שאתם יותר מסווגים, כך אין ספק שאתם עובדים תחת הקטגוריה של (1), של בטחון המדינה.

ישי יודקביץ:

יש מקרים שקשה יהיה לאבחן בתוך הקטגוריה עצמה של פגיעה בבטחון המדינה, ואנחנו לא רוצים לרדת בבית המשפט במקרה של סעיף (2) לדיון בשורשי הפגיעה בבטחון המדינה. אנחנו רוצים לדון לגבי סבירות שיקול הדעת של שר הבטחון, זה נותן לנו חסם נוסף בנושא הזה. לכן זו ההבחנה שאני רואה אותה.

לירון ליבמן:

חשבתי שאפשר רק לברך על זה שלא רוצים לחסות רק מאחורי איזושהי כותרת כללית, אלא לקבוע אופן שבו מתרגמים את העניין להוראות ספציפיות, עם רשימה של

נושאים. אתן לכם דוגמה של כמה נושאים שדנו בהם, חשיפת סדר הכוחות של צבא ההגנה לישראל, כולו או חלקו, לרבות שינויים במבנה היחידות, תוכניות מבצעיות של צבא ההגנה לישראל, אמצעי לחימה שקיומם בידי צה"ל לא פורסם ברבים. חשבנו שהדברים האלה ייקבעו מראש, לא כלחץ של דיון בכית משפט מחוזי.

היו"ר דוד צוקר:

אתה טוען שיש פיקוח יתר דווקא?

לירון ליבמן:

כן, הייתי אפילו מסתפק בזה בלבד, אבל יש בעיה עם נושאים שלא ניתן לצפות אותם מראש, ולגביהם נצטרך להתמודד במסגרת של סעיף קטן (1). לדעתי זה רק פיקוח יתר, ואני מתקשה להבין את ההגיון מאחורי ההתנגדות.

יהושע שופמן:

הוא מדבר גם על סוג של מידע, כמו סדר כוחות של צה"ל, שמאז ומתמיד שומרים עליו מכל משמר ומדברים באחוזים. לפעמים קשה להסביר למה פרט מסויים, קטן, הוא כשלעצמו גילוי שיפגע בבטחון המדינה, אבל הנושא הוא נושא, שאם אוספים עליו מידע ומוסיפים פרט לפרט, זה המידע שרוצים לחסות.

שלמה שוהם:

צריך לזכור, שסעיף (2) כולל דברים שלא פוגעים בבטחון המדינה, אבל הם כלולים בנושאים שפוגעים בבטחון המדינה. לכאורה סעיף (2) הוא זהה לסעיף (1), המשפט "מידע בנושאים ששר הבטחון אומר" אומר, שכאשר הנושאים נמנעו בצו מטעמים של שמירה על בטחון המדינה, גם אם המידע עצמו אינו פוגע בבטחון המדינה, משום שהוא כלול בנושאים האלה חזקה עליו שהוא חסוי. לכן השאלה היא בעצם מחותית, האם אתה באמת מוכן לתת הגנה נוספת על נושאים שכרגע אינם פוגעים בבטחון המדינה, אבל נמצאים בתוך מסכת של נושא שפוגע בבטחון המדינה.

היו"ר דוד צוקר:

זו ביקורת ציבורית נוספת.

שלמה שוהם:

אם לירון ליבמן היה יכול, הוא היה סוגר את כל הנושאים האלה לחלוטין. אבל הוא אומר, אני מוכן להביא את הדברים לפיקוח פרלמנטרי, אבל עדיין צריך לזכור שהוא עושה את סעיף (2) בשביל לכלול נושאים שאינם פוגעים בבטחון המדינה, כדי לכלול נושאים שפרסומם יביא לפגיעה בבטחון המדינה.

בנושא הזה אני מסכים איתם, כי יש לי חשש לגבי אופי ההתדיינות בבית משפט לגבי כל שאלה ושאלה, שגם זאת בעיה לא קלה מבחינת הפגיעה בבטחון המדינה. אם יש סיכוי שזה בכלל לא יגיע להתדיינות ואני יכול לחסום את זה, אני מעדיף לחסום, כי אני בודק את האיזון לעומת מסירת מידע לאזרח. אני לא בטוח שבנושאים האלה, האינטרס האזרחי הספציפי יותר גדול, והחשש שדברים ידלפו תוך כדי הדיון המשפטי הוא פחות בעייתי.

לירון ליבמן:

אני מקבל את הדברים. אנהנו מודעים לזה שיש את סעיף 11. גם אם הנושא הוגדר בנושא כזה, עדיין אפשר לגלות חלק מהמידע. השאלה היא, מי הגוף המתאים להכריע

איך ראוי להביא את הנושאים האלה לכלל החלטה, כאשר מדובר בנושאים מהסוג הזה, לא תמיד אני חושב שבית המשפט הוא הגורם המחאים לבצע את השיקול מה נכון ומה לא נכון.

היג"ר דוד צוקר:

יהושע שופמן, האם לכתוב "פגיעה בבטחון המדינה" או "פגיעה ממשית" או "חשש ממשי" או "ודאות קרובה"? בטחון המדינה זה מושג מאוד כולל, ואני חושש שחלק מברי המשפט, בנטייתם הפטריוטית, יפרשו את זה לרעה האינטרס הציבורי האחר, שאנחנו רוצים להגן עליו.

יהושע שופמן:

אתה מדבר על המושג "בטחון המדינה" או על מושג ההסתברות, חשש מפגיעה? בפסק דין "קול העם" הטקסט שפירשו אותו היה עלול לפגוע, ואמרו שהמבחן איננו ודאות קרובה. הרי כשמסווגים חומר, כשלא מוציאים חומר מחוץ לצבא, אז לא דנים על כל פרט ממבחי ודאות קרובה, ולכן השימוש במילה "חשש" היה בגלל ש"עלול" היה כבר תפוס מאז 1953.

היג"ר דוד צוקר:

האם לומר "חשש ממשי"?

יהושע שופמן:

לי נראה שחשש שאיננו ממשי איננו חשש.

לירון ליבמן:

כאשר דנים בשאלה מה צריך להיות הניסוח כאן, אם זה יהיה "חשש" או "עלול" או "ודאות קרובה", צריך לזכור את ההקשר הרחב של הדברים, הרי יש כל מיני סוגים של זכויות, כאשר כל אחת מהן מתנגשת באינטרס של בטחון המדינה, אבל לא לכל אחת יש אותו משקל, כאשר מדובר במעצר של אדם ובפגיעה חמורה בחופש הביטוי, כמו זו המתחייבת מסגירת עתון, אני מסכים עם בית המשפט העליון שאמר "ודאות קרובה לפגיעה ממשית בבטחון המדינה". שונים הדברים כאשר מדובר בזכות לקבל מידע, זכות שמוגדרת כאן בחוק, כאשר אפילו לא צריך להצביע על איזשהו אינטרס אישי חשוב בעניין, אלא לעצם הזכות הכללית לקבל מידע מהרשויות, האם כל אימת שפלוגי או אלמוני רוצה מידע כלשהו אני צריך להוכיח שיש ודאות קרובה לפגיעה ממשית בבטחון המדינה? אבל גם אם יש לי חשש ממשי, לא מופרך, על יסוד הנחות כאלה או אחרות, שבתסריט מסוים הדברים האלה יגיעו לידי האוייב וישמשו לרעתנו, עדיין אצטרך למסור את המידע, מאחר שלא מדובר בוודאות קרובה. אני חושב שהעוצמה של הזכות הזו, עם כל הכבוד לה, היא לא כזו, וצריך להסתפק במבחן של חשש לפגיעה בבטחון המדינה, החשש לא צריך להיות מופרך, אלא מבוסס על נתונים כלשהם, אבל לומר "ודאות קרובה בבטחון המדינה", נראה לי שזה יגרום נזק שיהיה בלתי הפיך.

ישי יודקביץ:

נחזור שוב להסדר הכולל לגבי בעל זכות. הממשלה הציעה אזרח או תושב, והוועדה מבקשת להוסיף בעלי זכות נוספים, גם על זה צריכים לחשוב לגבי סעיף 9(א)(1). אם נסתכל פה על מערכת כוללת של האיזונים, אנחנו משחררים מידע גם למי שאיננו אזרח, אם הוועדה תחליט כפי שתחליט בנוסח שאנחנו ננסה לרקום כאן. מצד שני, אנחנו צריכים לתת גם את הנושא של מבחן הסתברות מעט שונה, לאור פתיחת הזכות לבעלי זכות.

שלמה שוהם:

על יסוד הדברים של יהושע שופמן חשבתי איפה מופיע "חשש ממשי" בחוק או בפסיקה. בנושא של פסלות שופט, למשל, בפרשנות מדובר על חשש ממשי למשוא פנים, עם ידיד למשל. נראה לי גם לפי הפרשנות שם, שלמרות שאמרו "חשש ממשי" זה יותר מאשר חשש, זה אולי גם יותר מאשר חשש סביר, אבל זה עדיין לא ברמה של ודאות קרובה לפגיעה ממשית.

ענת שקולניקוב:

סעיף א(2) כבר לא כל-כך משנה, ברגע שאפשר את כל הנושאים לא לפרסם ברשומות. אבל אני מפנה לגבי סעיף קטן (1). בהצעת החוק המקורית הופיעה המילה "עלול", שהיא נראית לי המתאימה ביותר. ניסיתי לחשוב איפה מופיע "חשש", ובאותה סוגיה של פסלות שופט הנוסח הזה נאמר יותר מטעמי נימוס, כי ברור שהמבחן שם הוא מבחן של "עלול".

היו"ר דוד צוקר:

האם אתם מסכימים לנוסח "חשש ממשי"?

רחל גוטליב:

אני לא מציעה להעלות כאן את הרף, כיוון שבכל הדוגמאות שהובאו כאן אפשר היה להבין שכאן יש אינטרס ברור על מה אנחנו רוצים להגן, ולכן הסיכון של האינטרס הנגדי צריך להיות קרוב לוודאות. אבל כאן אנחנו לא יודעים על מה מדובר, האם מדובר במידע מכל הסוגים, מכל המינים, בכל מיני אינטרסים של מבקשי המידע. לכן אני חושבת שצריך להשאיר את החשש ברמה הנמוכה ביותר, ובתי המשפט יפרשו את זה ביחס לבקשות מסוימות.

היו"ר דוד צוקר:

ואם אני לא רוצה להשאיר את זה לבית המשפט?

רחל גוטליב:

אז לא בחוק הזה, החוק הזה מדבר על כל מידע, בלי הגדרת אינטרס. כאשר אני מבקשת מידע לצורך הגשת תביעה אזרחית והוא מאוד חיוני לי, ודאי שאז העיון צריך להיות אחר מאשר אם הוא מבקש מידע כי מעניין אותו החומר. במקרה כזה בטחון המדינה עדיף. האיזונים פה צריכים להיות כאלה שמתייחסים למכלול של אינטרסים. ולכן אני מציעה לא להעלות את הרף.

טל שוורץ:

גם אני מציעה לא להעלות את הרף. הדוגמה של חשש ממשי בעניין פסלות שופט, לדעתי דווקא מראה את השוני, מכיוון שבפסלות שופט ישנה חזקה על שופט שהוא מקצועי וחסר פניות, ופה אני לא רואה שישנה חזקה כזאת שצריך חשש ממשי כדי לשלול אותה. אני כאזרחית לא הייתי רוצה שתומר שיש לגביו חשש לבטחון המדינה או לשלום הציבור יועבר, ואני אצטרך לחכות שיהיה חשש ממשי כדי לחסות אותו. מה גם שישנם מספיק מקרים שהדברים יכולים להתברר בדיעבד, גם לגבי בטחון ושלום של אדם.

מכיוון שגם מלינים פה על אינטרס של אדם פרטי, הרף צריך להיות נמוך. ברגע שיש אינטרס פרטי של חשש לבטחון או לשלום, די בחשש לפגיעה בו כדי למנוע מסירת מידע.

לירון ליבמו:

הרי ממילא חשש לא יכול להיות חשש בעלמא, אחרת יגידו שאין לך חשש.

היו"ר דוד צוקר:

אתה מסכים עם הניסוח של הצעת החוק הפרטית "מידע שפרסומו עלול לפגוע בבטחון המדינה"?

לירון ליבמו:

"עלול" בפירוש לא, כיוון ש"עלול" יתפרש כוודאות קרובה, ועם זה אי אפשר לחיות.

ישי יודקביץ:

בפסקי הדין של בית המשפט לגבי חופש הביטוי והאיזונים יש רמות מבחן, החל מסכנה ברורה ומיידית ועד החשש, והשופטים אמרו שמבחן העזר הוא מבחן ההסתברות. אנחנו חוששים ממבחן ההסתברות. אם אנחנו הולכים על מבחני הוודאות הקרובה וסביבתה, אנחנו נצטרך להוכיח הסתברות.

היו"ר דוד צוקר:

גם "חשש" ו"עלול" זו הסתברות.

ישי יודקביץ:

זה מעט שונה. אנחנו צריכים להסתכל על הקונטקסט הכולל של בעל הזכות, שהוא צריך להראות אינטרס, ועל דברים נוספים. אני לא חושב שאנחנו צריכים לראות את התמונה של 9(א)(1). אלא לראות את התמונה הכוללת.

רחל גוטליב:

בסעיף 15(ד), כאשר העניין מובא בפני בית המשפט, כשבית המשפט יעשה את האיזונים הוא יעשה אותם כמו שראוי. המבחן הוא מבחן של איזון של האינטרס הספציפי של האיש מול האינטרס הנפגע, ולכן פה יתבררו הדברים. זה לא חוסם את האפשרות שלו לפנות לבית המשפט.

שלמה שוהם:

זה פועל נגד הטענה שלכם באותה מידה.

רחל גוטליב:

אנחנו קובעים מבחן כללי לדחייה, והוא צריך להיות כללי. כאשר אנחנו נדחה בקשה של אדם שרוצה להגיש תביעה...

שלמה שוהם:

השופט יעשה את האיזונים על סמך מה שכתוב לו פה.

רחל גוטליב:

הוא נדרש לעשות איזונים ספציפיים.

מלכיאל בלס:

יש להניח שאתם תעשו מראש את האיזון.

ענת שפי:

יש לנו את סעיף 11, עם האיזונים שלו. הרי העובדה שכאן כתוב שלא תמסור מידע זה לא באופן אוטומטי.

ישי מנוחין:

כתוב "לא תמסור מידע" נקודה.

ענת שפי:

אבל יש גם סעיף 11.

ישי מנוחין:

אז למה היה חשוב להפוך את "אינה חייבת" ל"לא תמסור"?

ענת שפי:

כי יש דברים שבאמת אסור למסור אותם לפקידים והם היו כולם באותה חבילה. יש דברים שיש לך יותר שיקול דעת לגביהם.

יהושע שופמן:

לגבי הפתיח היתה טענה שהמדינה חייבת למסור מידע, האם זה היתר כללי לפגוע בפרטיות? לכן זה צרם.

היו"ר דוד צוקר:

לגבי סעיף 9(2), האישור של ועדת חוץ ובטחון. אני מבקש שזו תהיה ועדה משותפת, עשינו את זה גם במקרים קודמים.

אני מציע שתקחו את הניסוח שמופיע בחוק שירות המדינה.

יהושע שופמן:

היושב ראש מבקש שתהיה ועדה משותפת של ועדת חוץ ובטחון וועדת חוקה. לא מציינים שמדובר בוועדת משנה של ועדת חוקה, כי אין ועדה משותפת של ועדה משותפת.

היו"ר דוד צוקר:

עשינו את זה עם השב"כ בשניים-שלושה נושאים, עשינו את זה בסיווג, וחלים עליהם הכללים של ועדת חוץ ובטחון.

מה לגבי פרסום ברשומות?

לירון ליבמן:

כפי שכתבנו כאן, אנחנו לוקחים בחשבון נושאים שתהיה בעיה לפרסם אותם.

מכיוון שמלכתחילה דיברנו למשל גם על טכניקה אחרת, שכל רשימת הנושאים תופיע בחוק, למרות שזה יהיה מוגבל מבחינת ההיקף.

יהושע שופמן:

לא רק מבחינת ההיקף. אם זה היה מופיע בחוק היה צורך לכתוב אותו בהפשטה, ואז זה היה רחב מדי, אם זה צו ספציפי אז יכולים.

שלמה שוהם:

אתה בעצם מגלה מה אתה לא מגלה.

לירון ליבמן:

אפשר אולי בעניין הזה לא לכתוב בצורה מוחלטת "אינו טעון פרסום ברשומות", אלא לומר "אפשר שכולו או חלקו לא יפורסמו ברשומות".

היו"ר דוד צוקר:

את זה הוועדה המשותפת תפתור.

נקודה נוספת שמטרידה אותי מאוד, היא עניין שלומו של אדם, כלומר איזה סוג של חשש אנו צריכים.

סעיף 9(א) יתחיל: "רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה". אנחנו מדברים על מידע שיש בו חשש ממשי, ועדה משותפת, ואותה ועדה רשאית לפטור מפרסום ברשומות.

יהושע שופמן:

לפעמים משתמשים במינוח מפני שהוא כבר קיים. הניסוח הזה כא ישירות מפקודת הראיות, דהיינו שיש דברים שגם החוק מאפשר לא למסור לבית משפט. הרף הוא גבוה. מדובר בשר, מדובר בביקורת שיפוטית, אבל הרעיון הוא שיש דברים שיכולים לגרום לבעיות ציבוריות ממשיות, שגם במסגרת הליך שיפוטי...

היו"ר דוד צוקר:

אני לא רוצה להכנס למחות. אני מציע שנוציא ישן מפני חדש.

יהושע שופמן:

בסדר, זה מופיע, מה ההצעה?

היו"ר דוד צוקר:

יכול להיות "עניין ציבורי בעל חשיבות ציבורית מיוחדת". העניין הציבורי חשוב.

ישי מנוחין:

זה הסעיף שמבחינתנו משמעותו לתפוס את כל חוק חופש מידע ולהפוך אותו. לא צריכה להיות אפשרות לשר להחליט, נוסף על כל מה שנאמר על העניינים והנושאים.

היו"ר דוד צוקר:

אתם רוצים להציע ניסוח אחר, ושלא אסכם עכשיו?

ענת שקולניקוב:

מגוון הנושאים הוא אדיר, הרי אם לדוגמה משרד מנהל משא ומתן עם גוף ציבורי, לאו דווקא כלכלי.

יהודה לנדא:

אני רוצה להשמיע פה נקודה, שאולי כדאי להשמיע אותה בקול רם, למרות שאני מאוד לא אוהב אותה, והיא שזה קיים גם בפקודת הראיות, זה הרי צוטט גם בחוק בתי הדין המינהליים, אומרים פה שאם כלפי בית משפט זה מספיק, איך ייתכן שזה לא מספיק כלפי שאר הציבור. אבל אני מדגיש את הביטוי הזה, שכן למרות שהוא קנה לו מושב בחקיקה, הוא ביטוי שרוב הנסתר בו על הנגלה, ושיקול הדעת שנתון לאותו אדם שנותן את פקידת החסיון הוא רחב מדי.

היו"ר דוד צוקר:

זה עניין ציבורי חשוב, זה עניין של קבוצה מסוימת, זה עניין של זמן, זה ניסוח כל-כך רך.

יהושע שופמו:

דווקא כדי שזה לא יהיה פתח גדול מדי, אנחנו רצינו להדגיש, ואפשר להגיד שזה מעין קוד, שהרף כאן הוא רף של דברים שאי אפשר להראות גם לבית משפט.

היו"ר דוד צוקר:

נחשב בבתי משפט, אבל גם בציבור,

יהושע שופמו:

אני מוכן לכל ניסוח אחר, שלא יהיה רך יותר.

שלמה שוהם:

ההגדרה היא "לפגוע בעניין ציבורי חשוב", השאלה היא מה הוא העניין הציבורי ובאיזה אינטרס היא צריכה לפגוע. לדעתי הפרשנות הנכונה היא "עלולה לגרום לתקלה לציבור".

רחל גוטליב:

זה מאוד רחב.

ישי מנחין:

ישבנו עם הרבה מאוד ארגונים של זכויות אזרח, וקיבלתי תגובות מחלק מהארגונים שאומרים שכל הפטור ששר יביע את דעתו כתעודה חתומה על ידו הוא לא רלוונטי. יש הרבה סעיפים שמונעים מידע.

יהודה לנדא:

מי שציטט את חוק פקודת הראיות צריך לזכור שכבית המשפט יש זכות אובר-רייט.

יהושע שופמן:

אתה יכול לקבוע מידע שלגביו ראשי שר להוציא תעודת חסיון לפי פקודת הראיות.

היו"ר דוד צוקר:

אני לא אסכם את הסעיף הזה. אני לא מקבל את חריפות הניסוח של ישי מנוחין, אבל אני חושב שתצטרכו להזהר בניסוח. אם באמת הכוונה שם היא כוונה דומה, יש לך את ההצעה הזאת ואתה יכול לדבר עליה עם הגופים האחרים. אני מבקש לישיבה הבאה להביא ניסוח לסעיף 9(3), שיהיה מקובל.

מלכיאל בלס:

האם מקובל עליכם, שאם אי אפשר לגלות לבית משפט מידע מסוים, זה גם לא יימסר למבקש, לפי החוק הזה?

ענת שקולניקוב:

זה בעייתי משתי סיבות. אחת, אם בכלל עוטים את המנגנון הזה צריך להיות גם אותו מנגנון של ביקורת שיפוטית. העתירה כאן לבית משפט היא עתירה שבה אתה אומר, לפי התנאים בחוק לא גילו לי.

היו"ר דוד צוקר:

אני לא רוצה לדבר על ניסוח, אלא על המהות. את מה שאסור לי לגלות בבית משפט את מסכימה שאסור לי לגלות לאגודה כלשהי?

ענת שקולניקוב:

יש כאן גם בעיה עם פקודת הראיות, שהיא פקודה מיושנת. הסעיף הזה הוא סעיף מאוד בעייתי. כאן זו קונספציה חדשה, של פתיחות של השלטון כלפי האזרח.

מלכיאל בלס:

את מכירה הרבה תעודות לפי סעיף 45 בנושאים שהם לא מקורות מודיעיניים, משטרתיים, או עמדות תצפית של המשטרה?

ענת שקולניקוב:

אנחנו לא רוצים לפתוח כאן פתחים, שאינם עולים בקנה אחד עם הקונספציה הבסיסית שלנו.

היו"ר דוד צוקר:

הם אומרים שזה חרך מאוד צר, נדיר.

מלכיאל בלס:

אני כמעט לא מכיר תעודות בנושאים האלה שהן לא של המשטרה.

יהודה לנדא:

ברגע שהחוק הזה יהיה בצבע לבן, יתחילו התעודות לצאת חדשות לבקרים.

רחל גוטליב:

אבל לצורך מה? יש אפשרות תיאורטית להוציא למשל תעודות בהליכים אזרחיים.

מלביאל בלס:

אם יהיה שטף של תעודות כאלה, יהיה שטף של כיטולים מצד בית המשפט. גם בית המשפט רגיל לראות תעודות חסיון בצורה כזאת, הוא יודע פחות או יותר מה מסווג, אני לא כל כך מוטרד. לא הייתי בעד הסעיף הזה מלכתחילה, כי חשבתי שהחריגים האחרים מכסים את זה, אבל פה אמרו אולי אתם לא רואים הכל, ואולי תעשו נזק למישהו או לקבוצה, אז תנו את הפתח הזה לכסות את איתם מקרים. אם אתה מפנה לסעיף 45, על פני הדברים זה נראה לי סביר.

היו"ר דוד צוקר:

מחוסר ידיעה ומחוסר נסיון אני נוטה לקבל את מה שאמרתם. אני מבקש שתביאו את זה לישיבה הבאה ותנסו קודם לשכנע את ענת.

סעיף 9(א)(4): "מידע על אודות שיטות עבודה ונהלים של רשות ציבורית העוסקת באכיפת החוק, או שיש לה סמכות חקירה על פי דין, אם פרסומו עלול לגרום לאחד מאלה: (א) פגיעה בפעולות האכיפה של הרשות; (ב) פגיעה בהליכי חקירה או משפט; (ג) גילוי או מתן אפשרות לגלות את קיומו או זהותו של מקור מידע חסוי".

ישי מנוחין:

מחקתם את "פגיעה ב... של אדם למשפט הוגן".

יהושע שופמן:

הרחבנו את "פגיעה בהליכי חקירה או משפט".

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו נכלול גם את ההרחבה.

ענת שקולניקוב:

אני חושבת שזה רחב מדי, קודם כל, יש כאן בעיה, זה נכלל בסעיף 9(א), כלומר זהו אותו חלק מסעיף החריגים שעבר לאיסור אבסולוטי, היא לא תמסור מידע. הרבה פעמים יכול להיות שזה לא מצב שהרשות אבסלוטית לא יכולה למסור מידע, וגם ייתכן שיש כאן ניסוח שהוא רחב מדי גם בניסוחים עצמם, כלומר פגיעה בפעולות האכיפה של הרשות. ייתכן שמתבקש מידע שבהחלט הרשות מוכנה למסור אותו, למרות שהוא יכול לפגוע בצורה כזאת או אחרת באכיפה. כסיטואציה שיפוטית, למשל, כמעט כל מידע שהסנגור מבקש הוא באיזו שהיא מידה פוגע באינטרס של המשטרה או של התביעה למצות את פעולת האכיפה.

מלכיאל בלס:

לגבי סנגוריה, למרות שזה פוגע בעבודת המשטרה ובפרטיותו של אדם, לפי סעיף 74 חייבים לתת את זה.

ענת שקולניקוב:

אני לא מתייחסת למה שנכלל בחריג הצר של סעיף 74, אלא אני אומרת שהרבה פעמים, בהרבה סוגי מידע, גם אם זה לא נכלל באותו הליך משפטי של סעיף 74, יכול להיות שבהחלט כל דבר מקדם באופן רחב את זכויותיהם של החשודים, את המידע שסניגור או סניגוריה ציבורית או אגודה לזכויות אזרח תרצה. כל גוף שעומד למול המשטרה או למול התביעה במונח הרחב פוגע בפעולת אכיפת החוק, אבל יכול להיות שבאיזון הכולל בהחלט יש מקום לתת את המידע הזה. נראה לי שכאן שמו חגורות בטחון גדולות מדי.

מלכיאל בלס:

הרעיון פה הוא, למשל, לא לתת את ההוראות הפנימיות של המכס את מי לתפוס בנמל התעופה, כדי שאנשים לא ינצלו את המידע הזה לטובתם. זה הרעיון הבסיסי שעומד ביסוד הדברים האלה.

ענת שפי:

מה שצריך להדגיש הוא, שהסעיף הזה לא חל רק על המשטרה, אלא גם על רשויות אחרות. מלבד זה, אנחנו שוכחים שיש לנו את סעיף 11, ובדיוק החשש שמגלה ענת שקולניקוב הוא השיקול של הרשות, ואם לא תהיה פגיעה וניתן יהיה לחשוף את זה במחיקה כזו או אחרת או בשינוי כזה או אחר או בעיבוד, זה ינתב. גם 9(א) כפוף לאיזון שצריך לעשות בסעיף 11. צריך גם לזכור, שזה הנוסח שהיה מקובל בהצעת החוק הפרטית.

יהושע שופמן:

בהצעת החוק הפרטית היה כתוב "רשאי" לגבי כל הסעיף, השאלה היא אם אפשר שזה יהיה בסעיף (ב).

היו"ר דוד צוקר:

אתה בטוח שזה לא כלול בסעיף (ב)?

יהושע שופמן:

נחשוב על זה.

ענת שקולניקוב:

הרבה מהמידע הוא לפני שמגיעים לסעיף 11. סעיף 11 הוא כבר השלב הבא.

היו"ר דוד צוקר:

אתם תנסו לראות אם אפשר להסתפק ב-(ב) ללא (א).

כתבתם פה גם שיטות עבודה וגם נהלים, למה גם שיטות וגם נהלים?

יהושע שופמן:

יש שיטות שלא מעגנים אותן בנהלים כתובים.

היו"ר דוד צוקר:

אני יכול להבין למה אתם לא רוצים לחשוף שיטות עבודה, אבל למה לא לחשוף נהלים?

יהושע שופמן:

כי יש נהלים ספציפיים שפוגעים.

יהודה לנדא:

סעיף קטן (ג), מי קובע שמקור המידע הוא חסוי? אנחנו מתחילים במקום שאין פה תעודה, מישהו החליט שמקור המידע הוא חסוי.

היו"ר דוד צוקר:

מה זה מקור מידע חסוי?

מלכיאל בלס:

אדם שעובד כשביל רשות אכיפת חוק כזאת או אחרת. זה יכול להיות וריאציות, לאו דווקא סוג אחד של מקור.

היו"ר דוד צוקר:

אז איפה הבעיה?

יהודה לנדא:

הבעיה היא שהגדרה של מהו מקור מידע חסוי היא פרוצה לכל רוח. זה כל-כך בלתי מוגדר, עד שאפשר לעשות בזה שימוש לרעה.

מלכיאל בלס:

באיזה אופן אתה חושב שניתן להגדיר דבר כזה?

יהודה לנדא:

הייתי מבקש שהגדרה שזה מקור מידע חסוי תהיה הגדרה של בעל סמכות ולא של פקיד שמוסר מידע.

היו"ר דוד צוקר:

ברגע שיש תעודה אין כל בעיה. יהודה מדבר על כאלה שאין להם תעודה, מי קבע שזה מקור מידע חסוי.

ענת שפי:

האם אתה רוצה שבמקום שכחוב "מקור מידע חסוי" יהיה כתוב "שנקבע על ידי גורם מוסמך ברשות שהוא חסוי"? זה בסדר.

מלכיאל בלס:

אין לי בעיה שזה ייקבע, אבל אני לא חושב שיכול היה להיות משהו אחר, כי ראש אגף הרכב במטרה לא מגדיר מישהו שהוא מקור מידע חסוי, אלא במטרה יש נהלים איך מגדירים מקורות מידע ויש מחלקת מודיעין.

יהודה לנדא:

אותו פקיד שמסרב למסור את המידע יביא בחשבון שהמנהל שלו יצטרך לחתום על הסירוב. אני רוצה שהתקלה תוסר עוד לפני פנייה לבית המשפט.

יהושע שופמו:

אני מתקשה לחשוב מתי יגידו על מקור מידע שהוא חסוי כאשר בעצם הוא לא חסוי.

יהודה לנדא:

לדוגמה, נניח שאתה מבקש מידע מ"עמידר".

יהושע שופמו:

לא מדובר על "עמידר", אלא על רשות לאכיפת החוק.

יהודה לנדא:

"עמידר" היא רשות שאוכפת חוק.

היו"ר דוד צוקר:

לסיכום, מוצע להעביר את סעיף 9(א) (4) לסעיף 9(ב).

ענת שקולניקוב:

הצעתי שני דברים. האחד, את כל הנושא שמופיע בסעיף 9(4) הייתי מעבירה לסעיף 9(ב), שאלה דברים שרשות רשאית ולא "רשות לא חיתן". מלבד זה, אני חושבת שבין הסעיפים 4(א) ו-4(ב) יש כפילות מסויימת והם גם רחבים מדי. למשל, אני כאגודה לזכויות אזרח מבקשת מידע מכל מיני יחידות אכיפה, בוודאי שבקשת המידע שלי מהם מכוונת במידה מסויימת להצר את צעדיהם, כמובן בגבול הפעילות הלגיטימית שלי. בוודאי שהם יגידו שזה פוגע באכיפת החוק. לא די בזה כדי לא לתת לי את המידע.

ישי מנוחין:

דוגמה שהיתה בזמן האחרון, ביקשנו דוח שהתפרסם בעתון "הארץ" לגבי כמה בתים של בדואים נהרסו, איך פועלת היחידה לאכיפת הריסת בתים בתוך הקו הירוק, והם אמרו שאמנם הם התראיינו בעניין בעתון "הארץ". אבל זה דוח פנימי שיכול לפגוע בפעילותינו.

מלכיאל בלס:

הסיפא לא נאמרה. נאמרה שהם לא נוחנים לכם את הדוח, כי הוא פנימי, לא בגלל שיש חשש לפגיעה בזאת או אחרת.

היו"ר דוד צוקר:

הכוונת היא הרי לא לפגיעה אלא לשיבוש בפעולות האכיפה של הרשות. ברור שהאגודה לא מבקשת לשבש.

ענת שקולניקוב:

לטעמי מספיקים החריגים שמדברים על מידע מודיעיני וכן הלאה. כל הדוגמאות שהובאו כאן נכנסו לגדר זה.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו מציעים שהנוסח יהיה "שיבוש" ולא "פגיעה". בהנחה שזה ניסוח חזק יותר, אני לא אסכם כרגע ונתנו לנו תשובה.

אני מבין שזה כלול בסעיף (ב), אבל נדמה לי שכדאי בכל אופן להזכיר פגיעה בזכות של אדם למשפט הוגן. זה סוג של הגבלה.

ענת שקולניקוב:

הדוגמאות שניתנו כלולות בסעיף 13(א)(8). לגבי מידע שנאסף או שנוצר לצורכי חקירה או לגבי מידע מודיעיני.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו מוסיפים את עניין ההליך ההוגן. כפוף לתיקונים שציינתי, אנחנו מאשרים את סעיף 9(א)(4).

הישיבה ננעלה בשעה 16:00.

פרוטוקול מס' 5
מישיבת ועדת המשנה לחופש המידע
יום שני, י' בחשוון התשנ"ח (10.11.97), שעה 10:00

	<u>חברי הוועדה:</u>	<u>נכחו:</u>
	דוד צוקר - היו"ר	
	<u>מוזמנים:</u>	
- משנה ליועמ"ש במשרד המשפטים	עו"ד יהושע שופמן	
- משרד המשפטים	עו"ד סיגל קוגוט	
- ראש מחלקת ארגון באג"ת במשרד הביטחון	אל"מ איתמר יער	
- פרקליטות צבאית במשרד הביטחון	רס"ן לירון ליבמן	
- הלשכה המשפטית במשרד הביטחון	עו"ד ישי יודקביץ	
- מלמ"ב משרד הביטחון	יוסי הולברייך	
- ע' יועמ"ש במשרד לביטחון פנים	נצ"מ ענת שפי	
- סגנית היועץ המשפטי במשרד לביטחון פנים	נצ"מ רחל גוטליב	
- עוזרת בכירה ליועמ"ש שב"ס	סג"ד טל שוורץ	
- הלשכה המשפטית במשרד האוצר	עו"ד אורית לב	
- הלשכה המשפטית במשרד האוצר	עו"ד דינה ירום	
- יועמ"ש במנהל הכנסות המדינה במשרד האוצר	עו"ד נלי מונין	
- משרד הבריאות	עו"ד יואל ליפשיץ	
- המשרד לאיכות הסביבה	איילת רוזן	
- התאחדות התעשיינים	יוסי יוגב	
- מרכז השילטון חמקומי	עו"ד שרון הברמן	
- הוועדה לאנרגיה אטומית	עו"ד בועז אורן	
- קואליציה לחופש מידע	ענת שקולניקוב	
- קואליציה לחופש מידע	צהלי דרור גבריאלי	
- מנהלת מח' אכיפה ברשות לניירות ערך	עו"ד דניאלה גורני	
- לשכת עורכי הדין	עו"ד שמואל סף	
- התאחדות התעשיינים	אריה נייגר	
- לשכת עורכי הדין	עו"ד יהודה לנדא	

יועץ משפטי: שלמה שוהם

מנהלת הוועדה: דורית ואג

קצרנית: יפעת שפרכר

סדר-היום: הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

היו"ר דוד צוקר:

סיימנו את הדיון בסעיף 9(א). נשאר לנו את סעיף 9(א) (5) וסעיף 9(א) (6). אנחנו נמצאים בסוגיית המידע שאין למסור אותו.

יהושע שופמן:

סעיף 9(א) (5) מדבר על חוק הגנת הפרטיות. חוק הגנת הפרטיות קובע הגדרות ומקרים שבהם יש פגיעה בפרטיות. בצד רשימת הפגיעות יש רשימה של הגנות. אנחנו לא רוצים להקריב את פרטיותו של אדם לטובת חופש המידע. יש לאזן בין השניים, וחוק הגנת הפרטיות קובע את האיזונים האלה באמצעות ההגנות. במידה שכל אדם לא יהיה רשאי לגלות מידע על זולתו גם המדינה לא תהיה רשאית לגלות מידע. מערכת האיזונים נעשית לפי חוק הגנת הפרטיות.

היו"ר דוד צוקר:

לא מדובר פה על איזון, מדובר פה על איסור.

שלמה שוהם:

סעיף 2 בחוק הגנת הפרטיות מדבר על פגיעה בפרטיות, מה קורה אם משטרת ישראל שולחת אדם לבלוש ומגיעה לאיזה שהיא אנפורמציה שלכאורה גילוי המידע יכול להיות פגיעה בפרטיות גם לגבי? מה קורה עם מידע שחקרו אותו ואני רוצה לדעת אותו? יש מצב שבו יש שותפים לדבר עבירה, ויש אנפורמציה שהיא חשובה לי.

היו"ר דוד צוקר:

האם אתה מבקש את זה דווקא על בסיס החוק הזה?

שלמה שוהם:

אני מבקש חופש מידע.

יהושע שופמן:

מה שכתוב פה הוא: "מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות", ולא חומר שהושג בפגיעה בפרטיות. חומר שהושג בפגיעה בפרטיות זאת סוגייה בפני עצמה.

יש הגדרה של פגיעה בפרטיות בסעיף 2 וזה בילוש או התחככות. חלק מ-11 הפריטים בסעיף 2 הם פריטים של גינוי, פירסום תצלומי של אדם, הפרה של חובת סודיות, הפרה שנקבעת כדין וכו'. אנחנו רגילים פה באותם עניינים שהגילוי של עצמו הוא אסור. אם אנחנו רוצים לראות אם הגילוי מותר על פי דין אנחנו מסתכלים בסעיף 18 וסעיף 19.

בסעיפים האלה יש הפנייה לחוק איסור לשון הרע. שם יש מערכת נוספת של הגנות, שכוללת מידע שפורסם כבר קודם. אם אין מניעה בגילוי עצמו, אנחנו בודקים האם בגילוי יש כדי לפגוע בפרטיותו של הזולת. אנחנו בודקים את זה מול ההגנות, ואילו הדבר היה נעשה בידי אדם פרטי האם היה מדובר בעבירה פלילית, בעבירה אזרחית וכדומה.

באותם מקרים שאדם פרטי לא יכול לגלות והוא מגלה אז הוא מבצע עבירה. גם המדינה לא תגלה את המידע במסגרת חופש המידע.

שלמה שוהם:

מה קורה אם מידע הושג תוך פגיעה והגילוי שלו לא מהווה פגיעה, ואני רוצה אנפורמציה על-מנת לקבל אותו.

יהושע שופמן:

כאשר מדובר על אדם עצמו זה בוודאי לא בעיה. לא יפגע אדם בזולתו ללא הסכמתו.

שלמה שוהם:

ברגע שאדם פרטי פגע בפרטיות שלי אז הוא השיג את זה תוך פגיעה בפרטיות. השגה היתה תוך פגיעה בפרטיות.

יהושע שופמן:

הגילוי אסור על פי 2 (10). אסור לעשות את זה אלא בהסכמתו של אדם שלגביו המידע.

שלמה שוהם:

למשל האשימו אותי בקשירת קשר עם מישהו בעבירה מסויימת ואני הכחשתי, האם אני יכול לקבל את האנפורמציה מתוך התיק שלי? האנפורמציה הושגה תוך פגיעה בפרטיות והיא מותרת על פי החוק. האם העובדה שמוסרים לי את זה עכשיו עלול להיות פגיעה בפרטיות?

יהושע שופמן:

אם מדובר בהגשת כתב אישום יש חומר חקירה. למדינה היום אסור לפגוע בפרטיות. גילוי מסמכים נעשה במסגרת תביעת נזיקין, וזה לא המקרה. החוק הזה עוסק במצב שאדם בא ואומר שיש איזה שהוא מידע שמעניין אותו והוא מעוניין לקבל אותו. אם הוא מהווה פגיעה בפרטיות אנחנו לא נאפשר את זה לפי החוק הזה.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו מאשרים את 9 (א) (5) כלשונו.

סעיף 9 (א) (6) "מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין".

ענת שקולניקוב:

במסגרת דו"ח הוועדה היתה המלצה לבטל את סעיף 117 לחוק העונשין. השאלה אין זה מתיישב עם הסעיף הקטן הזה. ואם אין מקום לבטל עכשיו את סעיף 117?

שלמה שוהם:

סעיף 117 מדבר על גילוי בהפרת חובה. מדובר על עובד ציבור שמסר ללא סמכות ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו לאדם שלא היה מוסמך לקבלה ודינו מאסר שלוש שנים. מדובר על מסירת מידע ללא סמכות.

יהושע שופמן:

סעיף 117 הוא ישן, הוא לא מוצלח, אבל הוא מחייב דיון מאוד רציני אם מחליפים אותו. זה לא נעשה עדיין, אבל זה ברור לגמרי שהחוק נותן את הסמכות.

שרון הברמן:

סעיף 16 בחוק הגנת הפרטיות "לא יגלה אדם מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו כעובד, כמנהל או כמחזיק של מאגר מידע, אלא לצורך ביצוע עבודתו או לביצוע חוק זה או על פי צו בית משפט בקשר להליך משפטי. אם הוגשה הבקשה וכו'".

הגדרה של "מידע" - "נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי וכו'".

יהושע שופמן:

אילו היינו מפרשים את הדברים כך, אז כל דבר שנמצא במאגר מידע אי אפשר להעלות אותו בכלל. אם מדובר בביצוע עבודתו המבחנים הם מבחנים מהותיים. אם מדובר בפגיעה בפרטיות אז יש כאן סעיף אחר. אנחנו לא נשנה את הדברים המהותיים בגלל שהמידע נמצא בתוך מאגר מידע ממוחשב.

כאשר המאגר נמצא ברשות ציבורית, ביצוע עבודתו של מחזיק המאגר כולל ביצוע חוק זה.

שרון הברמן:

אולי כדאי לשמור על איזה שהיא זיקה בין הממונה על אבטחת המידע לבין מסירת המידע לפי החוק הזה, על-מנת שזה יהיה ברור.

יהושע שופמן:

מאגר בכל רשות ציבורית מוחזק לצורך מילוי תפקידים של הרשות, ולכן תמיד יש זיקה בין מי שזקוק למידע לצורך האירגון לבין מי שמעוניין לאבטחת המידע. פה אין ספק שהמעוניין באבטחת המידע עובד בתיאום עם מי שמשתמש במאגר עצמו.

שרון הברמן:

זאת נקודה ישירה ומתבקשת מאליה. זה כן חל בגלל שזה דין.

יהושע שופמן:

ביצוע תפקיד של הרשות הציבורית הוא גם ביצוע החוק שמכוחו פועלת הרשות, וגם ביצוע חוק חופש המידע.

שרון הברמן:

ביצוע עבודתו או ביצוע חוק זה?

יהושע שופמן:

ביצוע חוק זה בוודאי שלא, אבל זה כן ביצוע עבודתו.

סעיף 16 הוא גם כן סעיף בעייתי. הוא מופנה לאיש שמחזיק בפועל במאגר מידע.

היו"ר דוד צוקר:

הוא לא אומר שאסור לגלות.

יהושע שופמו:

הוא אומר שיש שלושה מקרים שבהם מותר למסור, האחד זה לביצוע עבודתו, השני זה לביצוע חוק זה, והשלישי זה צו של בית משפט.

היו"ר דוד צוקר:

איפה יכולה להיות הבעיה.

יהושע שופמו:

בחוק זה בוודאי שלא, ובצו בית משפט זה בוודאי שלא, השאלה היא ביצוע עבודתו. מהי עבודתו? עבודתו זה למלא את התפקיד של הרשות הציבורית? התפקיד של הרשות הציבורית הוא תפקיד שמוגדר במערכת שלימה של חוקים, כולל החוק שמתוכו פועלת הרשות, וגם החוק הזה או כל חוק אחר שמכוחו פועלת הרשות.

היו"ר דוד צוקר:

האם יש צורך להבהיר שהפרסום מותר לטובת חופש המידע ולטובת האנטרס הציבורי, ושהוא שלא נגזר מסעיף 16?

שלמה שוהם:

במסגרת החוק.

היו"ר דוד צוקר:

על פי ההוראות, על פי הכללים, ועל פי מה שיגזר מחוק חופש המידע, האפשרות האחרת היא להתבסס על סעיף 16, והמדינה תוכל לומר שהתכלית שלה הוא להחזיק את מאגר המידע לא כדי לשרת את האנטרס של חופש המידע. זה לא מוגדר בסעיף 16.

יהושע שופמו:

זה בלתי אפשרי. מהי עבודתו, איפה מגדירים מהי עבודה?

היו"ר דוד צוקר:

יכול לבוא מישהו ולטעון שעבודתו איננה כוללת את המשימה של מתן מידע לאירגון הנכים.

יהושע שופמו:

החוק קובע שזה התפקיד של כל אדם ברשות ציבורית.

שמואל סף:

החוק מוציא את זה מכלל, החוק קובע עיקרון כללי אבל פה הוא נותן הגנה.

יהושע שופמן:

מה זה ביצוע עבודה של מחזיק המאגר? ביצוע עבודה זה ביצוע כל המטלות המוטלות על הרשות הציבורית.

היו"ר דוד צוקר:

אני רואה אפשרות שהם יגדירו את זה במונחים הרבה יותר צרים, הרבה יותר קונקרטיים, והרבה יותר מוגבלים.

שמואל סך:

המילה "דין" בסעיף הזה מאוד מפחידה אותי, אם היית אומר על פי חוק אז כולנו יודעים מה זה חוק, מה הפירוש של "דין"? אני לא בטוח שזאת הכוונה, כל מי שאמר אי פעם משהו, האם זה נכלל בתוך זה? ודאי שתקנות הצווים זה דין, מחר יש עדיין חוקים שמסמיכים שרים להוציא צווים.

יהושע שופמן:

צו צריך להיות במסגרת הסמכות.

שמואל סך:

יש לו סמכות, ולא זאת הכוונה, אנחנו בעצם מרוקנים את החוק מתוכן אם אתה כותב את המילה "דין", אם שר מחר לא מרוצה, והבעיה שלו היא לא בעיה של סודיות אלא בעיה תקציבית, אז הוא מוציא צו שב-3 שנים לא יוצא מידע מאצלו.

נראה לי שהפרטים והסעיפים שכבר כללנו כלולים כבר בכל הנימוקים של החוקים האחרים, ההגדרה, שהיא רחבה כל כך, עשויה לערער את חוקים שנוסחו לפני 15 שנה, ושיש בעיתיות לגבי ההגדרה שלהם.

על כל דבר תלך לבית משפט על-מנת שיקבע לך מה הרשות הנכונה? הרי זה לא מעשי, צריך להכנס ליותר פירוט, ולתת הנדירה יותר טובה.

שרון הברמן:

בנוגע למידע שעשוי לפגוע בצד שלישי, אני חושבת שאנחנו צריכים לדון בסוגייה הזאת על ידי ריכוז כל ההוראות שמתייחסות לזה, גם בסעיף ב' בהמשך, גם בסעיף 12 וגם בסעיף 9 (א) (6) צריך לראות מה אנחנו בעצם רוצים כדי לראות עד איפה אפשר למסור מידע.

איך שזה מנוסח כיום זה נקודת פתח לאין סוף הליכים משפטיים, אשר יחשפו רשויות ציבוריות להצעות לכיזבוז זמן ומשאבים, זה יוצר מצב מאוד בעייתי.

יהודה לנדא:

סעיף 18 להצעה מדבר על כך שאין לגרוע מכל חיקוק אחר, אז אתה נכנס או עלול להכנס למן מעגל שבו יש לך חוק שאוסר ולא מתיר לך, ואז מה עשית, אני מציע שיהיה איזה שהיא הכוונה לכיוון החקיקה האחרת, יש לעשות תיקון עקיף במקום שבו הוא צריך להעשות, אולי המדינה צריכה לחשוב איפה באמת מחוייב תיקון עקיף בקשר לחוק הזה.

שמואל סף:

מדוע אתה צריך את סעיף 18 אם יש לך את סעיף קטן 76 בסעיף קטן 6 אימצת כבר את כל החוקים הקיימים.

לירון ליבמן:

מאגר מידע לפי חוק הגנת הפרטיות זה לא כל מאגר מידע אלא זה רק מאגר מידע שיש לו מידע שפוגע בפרטיותו של אדם. מה שמעמיד אותו מלכתחילה בגדר חוק הגנת הפרטיות. במסגרת החוק יש את ההגנות ואת הנסיבות שבהן אפשר לגלות מידע על אף שהוא פוגע בפרטיות. זה איזון פנימי במסגרת חוק הגנת הפרטיות. זה פותר את העניין של האנטרס הציבורי.

יהושע שופמן:

יש צורך בסעיף 18 ולו רק בגלל שיש עיד חוקים שנותנים זכויות לגילוי מידע, כולל חובת המכרזים והתקנות, כולל חוק בתי דין מנהליים וכולל פרק מאגר מידע בחוק הגנת הפרטיות. יש חוקים רבים שמאפשרים לאדם גישה למידע ספציפי, ולפעמים עם יותר זכויות. לא רצינו להעלות על הדעת אפשרות שהחוק הזה יצר את חופש המידע. לכן זה חשוב שיהיה סעיף שיגיד שזה לא פוגע בהסדרים הקיימים שפתחו את המידע. לכן כתבנו גם מחייב, מתיר ואוסר.

היו"ר דוד צוקר:

ההגדרה של דין ולא חוק כותחת אפשרות מאוד רחבה למנוע מסירת מידע. למה שלא נאמר לפי חוק?

יהושע שופמן:

אנחנו קודם כל לא יכולים להגביל את זה לחוק, מפני שאנחנו צריכים גם פקודות כמו פקודת הסטטיסטיקה. בחקיקת משנה יבוא שר שיוציא איזה שהוא צו שאי אפשר לפרסם. שר לא יכול להוציא צו מכיוון שהוא צריך הסמכה בחוק.

שמואל סף:

שר העבודה ממונה על ביצוע של החוק. זאת הסמכה כללית.

יהושע שופמן:

בהסמכה כללית אי אפשר לסתור לא עקרונות יסוד ולא חקיקה מפורשת. אי אפשר להוציא תקנה שמגבילה גישה לאדם למידע כמעין הסמכה מפורשת בחוק.

היו"ר דוד צוקר:

האם דין כולל פסיקה?

שלמה שוהם:

בחוק הפרשנות זה לא בדיוק.

יהושע שופמן:

זה רק כאשר הפסיקה מגבשת את עקרונות המשפט המקובל.

היו"ר דוד צוקר:

למה שנשאיר את זה בידיהם של שופטים? מה שהמחוקק קבע אני מקבל. מה שהעברת במערכת הבקרה הפנימית של הממשלה אני מוכן לקבל, אבל למה שהרשם בקריית גת יקבע לנו בעניין הזה?

שלמה שוהם:

דין מוגדר בחוק הפרשנות כחיקוק, דין דתיים.

יהושע שופמן:

אם נכתוב חיקוק אז אני מאמין שנכסה את הכל.

בנוגע להגנת הפרטיות אני חושב שהחוק חייב להביא לידי ביטוי את עניין הפרטיות. אפשר לכתוב בסעיף 16 לביצוע החוק במקום לכתוב על ביצוע עבודתי, הבעיה היא שזה סעיף שמגן על פרטיות. נתקלנו בבעיות האלה לגבי סעיפי החקירות בחוקים שונים אשר דורשים מידע ממאגר מידע לצורך ביצוע חקירות. אז הטענה היא שיש חוק ניירות ערך או חוקים אחרים. זה דווקא טוב שהסעיף הזח מגביל.

רחל גוטליב:

זה סעיף שקובע עקרונות של הגנת פרטיות גם בקשר למאגרי מידע. כאן נעשה האיזון בין שני האנטרסים.

יהושע שופמן:

יש לנו פרק של העברת מידע בחוק הגנת הפרטיות. זה ברור שהעברת מידע בין רשויות והפרט נכללת במושג "בעבודתו".

היו"ר דוד צוקר:

איך זה ברור?

יהושע שופמן:

ניקח לדוגמה את פקודת העיריות. פקודת העיריות קובעת שלכל חבר ברשות המקומית, עירייה או מועצה, זכות לקבל כל מידע. היום יותר ויותר מידע נמצא בתוך מאגרים. זה ברור שלא יגידו לחבר מועצה, שבגלל שמיחשבנו את החומר הזה אז אין זכות עיון. יש ביצוע עבודתו של הפקיד הממונה על המאגר.

היו"ר דוד צוקר:

בוא נאמר שהצטבר מידע במשרד הבריאות על אפידמיה מסוכנת ובעיתית. האם זה במסגרת עבודתו לפרסם את זה?

רחל גוטליב:

זה לא פגיעה בפרטיות, אם רוצים להגיד שבאפידמיה הזאת לוקה רחל גוטליב אז אני חושבת שלא ראוי לפרסם את זה.

ענת שקולניקוב:

אני כן רואה בזה בעיה. זה ששמו במאגר זח לא ישנה מהאיזון הכללי. אסור

לחשוב שכללים יותר צרים חלים על מידע שמצוי בתוך מאגר. אנחנו רוצים שהמבחנים המהותיים ישארו אותם מבחנים מהותיים של החוק הזה ושל חוק הגנת הפרטיות, ולא רוצים שזה יהיה יותר צר בגלל שזה נכלל במאגר מידע.

רחל גוטליב:

זה בגלל שזה פוגע בפרטיות ולא בגלל שזה במאגר מידע. אלה לא אותם כללים.

ענת שקולניקוב:

עדיין יחולו המבחנים המהותיים של שני החוקים. האם זה שזה נכנס למאגר מידע זה צריך להיות מסוננת נוספת? אנחנו יוצאים מתוך הנחה שלא. זה לא דבר אבסורד לטעון החיפך. אני חושבת שזה כן דורש ציון מפורש.

שמואל סר:

אני חושב שאפשר לפתור את זה. אני חושב שלא יזיק אם בחוק הזה נכתוב שחלק מתפקידו של הפקיד ברשות זה לתת מידע. כך פתרת את הבעיה בצורה הזו.

היו"ר דוד צוקר:

אם זאת היתה ישיבה על הגנת הפרטיות, האם היינו אומרים את אותו דבר? אנחנו עוסקים בקונפליקט שאיך שלא נסובב יתקלו בו כל יום וכל חיים. משום שאנחנו עוסקים בחופש המידע ונחשיבות שלו, אנחנו לא נפגע במשהו שאנחנו חושבים שהוא מאוד חשוב בישיבה אחרת.

שלמה שוהם:

סעיף 16 הוא סעיף של 5 שנות מאגר. צריך לזכור שכאשר דיברנו על זכות ומידע בחוק הגנת הפרטיות בסעיף 13, אנחנו דיברנו על זכות עיון ומידע כפוף לאותו ראש של הגנת הפרטיות, אמרנו מתי כן ומתי לא בראש ההוא. ברגע שהולכים לראש של חופש מידע, האם יש מקום לפתוח את זה?

; צריך לחשוב מה זו הגנת הפרטיות. זה לכאורה דבר אין סופי. יהיה הרבה מאוד מידע שיבוא, וכאשר מישהו יבקש אפשר יהיה לטעון שזה פוגע בפרטיות בצורה זו או אחרת. השאלה היא אם באנטרס של החוק הזה צריך שיהיה איזה שהוא מרווח. השאלה היא אם אנחנו רוצים מרווח. זאת שאלה ערכית.

ביצוע עבודתו בסעיף 16, בהנחה שהמחוקק חשב על הכשרתו והגדרתו בפרשנות מסויימת, יראה אחרת אחרי חופש המידע לביצוע עבודתו.

היו"ר דוד צוקר:

אם מה שאתה אומר הוא נכון, אז אפשר להוסיף שעוד אחת מן המשימות זה לעמוד בתנאים של חופש המידע.

לירון ליבמן:

אם נכניס התייחסות מפורשת לחוק חופש המידע, האם אנחנו לא יוצרים כאן איזה שהוא מעגל שיבטא את הערך של פרטיות. לפי דעתי זה מאוד מסוכן להכניס תיקון כזה בחוק, כי יש לזכור שהאיזון הוא איזון פנימי בתוך הגנת הפרטיות.

שמואל סרי:

בסך הכל יש שני עקרונות חדשים. גם הגנת הפרטיות היא עיקרון חדש. שלאחרונה עוסקים בו, וגם החובה של הרשות שלא אוהבת את המידע. היום הרשות לא אוהבת לתת מידע. החוק הזה בא לחייב אותה על-מנת שתתן מידע, וזה מחייב אותה להעמיד כוח אדם. לכן בין שני הדברים צריך לקבוע את הדברים כעקרונות.

לפי דעתי כל חוק צריך לעסוק באיזונים שלו, אבל יש לקבוע שהרשות חייבת לתת מידע. החגדרה הכללית היא לא כל כך ברורה לי. היא אומרת שלכל אזרח יש את הזכות, אבל בצידה אין את החובה למסור מידע, אלא יש את החובה להתארגן למסור מידע.

אני חושב שיש להגדיר בהגדרה פשוטה ולא מסורבלת, שאחד מתפקידי הרשות הוא לתת מידע.

שרון הברמן:

המטרה של החוק הזה היא להבטיח שרשויות ציבוריות ימסרו מידע, אבל אני לא חושבת שהמטרה של החוק הזה היא לשנות את האיזונים שכבר נקבעו בחוק הגנת הפרטיות, אלא להיות כפופים לחוק הגנת הפרטיות ולא איזונים שכבר נקבעו. אני לא חושבת שבאנו לשנות סדרי בראשית בנושא הזה.

יהודה לנדא:

אני הייתי מבטל את המילה "זה" בסעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות. אנחנו לא דורשים מאדם שיפעל בניגוד לחוק, אנחנו אומרים שאם הוא פועל לפי חוק אז שיפעל על פי חוק ולא משנה שום איזון. יש לצמצם את ההגנה על מוסר המידע בחוק הגנת הפרטיות, בחוק זה בלבד ולא לביצוע חוק. לדעתי אנחנו מחטיאים את המטרה של הוספת חוק חופש המידע, ולכן המילה "זה" צריכה לרדת.

היו"ר דוד צוקר:

מרבית העבודה על החוק הזה היא עבודה על חסיגים, על ההגנות ועל מה מוסרים ובאלה תנאים, כאשר הכל זה אנטרסים של המדינה שבאים לידי ביטוי מוסדית במדינה על אורגניה השונים.

האם לא ראוי שבאחד הסעיפים הראשונים נבוא ונאמר שההכרעות בעניין הזה, במה שמפרסמים ובמה שלא מפרסמים, כפופות לאנטרס הציבורי הלא פחות חשוב של הגנת הפרטיות?

שלמה שוהם:

צריך לכתוב את המילה איזונים, או פה או שם.

אריה נייגר:

מרבית הפניות של בקשה למידע בארה"ב הם של מפעלים.

היו"ר דוד צוקר:

הניצול הגדול הוא של המפעלים הגדולים בארה"ב.

אריה נייגר:

המאבק כאן הוא לא של הפרט מול הרשות, אלא מאבק של פרט מול פרט אחר. לכן

האיזון הוא לא רק איזון בין האנטרס של הפרט והאנטרס של הרשות אלא אנטרס בין פרטים. זה צריך לבוא לידי ביטוי בחוק הזה.

ענת שקולניקוב:

אני מתנגדת שזה יופיע בסעיף מטרה, אם זה באמת המקום הנכון. צריך לשים לב שיש כאן שני איזונים שונים, ואולי לא שונים, בין פרטיות לבין חופש מידע. אחר זה האנטרס הקלאסי של הגנת הפרטיות, שהוא מעוגן במקור בחוק הגנת הפרטיות ואין בעיה עם הסידע הזה. גם אם תהיה הפנייה ספציפית שניתן למסור מידע לפי חוק חופש מידע, עדיין האנטרס של הפרטיות, שמעוגן בבסיס חוק הגנת הפרטיות, יהיה מוגן על פי המכונים של החוק.

יש חגורת הגנה רחבה יותר לגבי מידע שנמצא במאגרי מידע, אם אנחנו רואים את המילה "עבודתו" ככוללת מתן מידע לפי החוק הזה, אז זה אומר שאסור להוציא את המידע הזה בכלל. מידע שמצוי במאגר מידע, שזה תחום מידע מאוד רחב ולא רק לעניינים פרטיים, לא ניתן להוציא בכלל אלא לאותם חריגים שמצויים בחוק.

יש כאן דבר מהותי שצריך להכריע בו. האם אנחנו רוצים שמידע ממאגר לא יכלל בחוק הזה? לי זה נראה בלתי אפשרי, ולכן איזה שהוא חריג שכן מתייחס לחוק הזה חייב להיות. מציגים כאן את האיזון הראשון, שלדעתי הוא לא נובע מההפנייה הספציפית בנושא של מאגרי מידע, זהו איזה שהוא איזון שהוא איזון נפרד מהאנטרס הקלאסי של הפרטיות המעוגן בכל מקרה.

היו"ר דוד צוקר:

אני רוצה שתחשבו איפה אנחנו נותנים ביטוי ראוי לזה עד לסריקה השנייה עם התיקונים. זה יכול להיות בסעיף הזה וזה יכול לפני כן. אין לנו סעיף מטרה של ממש, יש לנו את סעיף 2 שהוא סעיף מטרה. זהו סעיף שנותן ביטוי לאנטרס הציבורי. גם החוק הזה, שעוסק בחופש המידע, נותן ביטוי ציבורי חולם לחשיבות של הגנת הפרטיות.

שמואל סר:

את זה יש לך, חסר לך הובה לתת מידע.

היו"ר דוד צוקר:

5 הוא איזכור משפטי צר לשופט. אני מדבר בהקשר הרחב, הציבורי והחינוכי שהעניין הזה יאמר, כי אנחנו נחזור על זה בהמון סעיפים. ראוי שזה יאמר באופן דקלרטיבי, עם משמעות שיש לנושאים דקלרטיבים.

יכול להיות שכן יש מקום לתיקון עקיף בהגנת הפרטיות, ואני מציע לשקול את זה. הייתי מבקש שתציעו בעניין הזה הצעה.

יהושע שופמן:

אם אנחנו נעשה סעיף כללי וסעיף מטרה, אז סעיף 9 מביא לידי ביטוי את האנטרסים הלאומיים. אם רק נגיד ערך הפרטיות אז מיד יתפרצו ויגידו שלא נתנו ביטוי לסעיף מטרה לביטחון המדינה. ואם ביטחון המדינה אז מה אם ביטחון הציבור.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו נותנים בכל הסעיפים ביטוי לביטחון המדינה וביטחון הציבור.

יהושע שופמן:

לכן חשוב לי שזה יופיע במפורש ולא על איזה איזכור של כל דין.

רחל נוטליב:

בחוק הזה מסוכן לקבוע סעיף כללי כי אין אנטרס של מבקש המידע. איך תקבע את האיזונים לגבי אופן הביצוע של הפקיד, אותו אדם לא צריך לפרט למה הוא רוצה את זה. איך יעשה אותו פקיד את האיזון ואיך נקבע בנהלים פנימיים שלנו. כאן יש הנחיות פרקליטת המדינה, והיא עשתה את האיזונים לאור הפסיקה.

ברגע שהרחבת את האנטרס למידע באופן כללי, קשה מאוד לעשות את האיזונים. לכן ברגע שתקבע את זה בחוק אני חושבת שזאת דרך מסוכנת.

היו"ר דוד צוקר:

סעיף 9 (א) (5) לא סוכס, ואילו בסעיף 9 (א) (6) ייכתב "חיקוק" במקום "דין".

(ב) "רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע שהוא אחד מאלה:
1. מידע אשר גילויו עלול לפגוע בתפקוד התקין של הרשות הציבורית".

יהושע שופמן:

זהו סעיף שמופיע בשתי ההצעות. זה סעיף שמתייחס למסירת מידע שפוגעת בתפקוד הרשות. התפקיד הבסיסי של הרשות הוא למלא את הייעוד שהחוקק הטיל עליה. המידע שעלול לפגוע בתפקוד התקין, יגרום לרשות לא לבצע את התפקיד.

ענת שקולניקוב:

הרציונאל הוא תקין, אבל הניסוח נראה רחב מידי ויש לסייג אותו לפגיעה של ממש וכו'.

היו"ר דוד צוקר:

חלק מהמקרים יהיו כדי להוכיח שהתפקוד של הרשות איננו תקין. בחלק מן המקרים יבקשו את המידע על-מנת להוכיח שהארגון הזת הוא גרוטאה מוחלטת. אז תוכיחו שהארגון הזה איננו תקין בתפקודו, בשמו, באמינותו, וברצון של הציבור לפנות אליו ולקבל את השירותים שלו.

יהודה לנדא:

אני חושב שהתפקוד צריך להיות נאות ולא תקין.

היו"ר דוד צוקר:

אני מבקש לעשות שיעורי בית על הסעיף הזה. הרוחב של הסעיף נראה לי פרובלמטי מאוד. אנחנו לא נאשר את הסעיף הזה כי הוא עלול לסכן חלק גדול מהמקרים שבהם מסירת המידע היא אנטרס ציבורי ברור, והרשות תתגונן בנימוק שזה עלול להפריע לתפקודה התקין.

שמואל סף:

אני מציע לבדוק בסעיף 9 (א) (3). שנותן סמכות רחבה מאוד לשר הממונה לקבוע, האם צריך מעבר לזה?

היו"ר דוד צוקר:

(2) (א) "מידע על אודות מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב, דיונים פנימיים או ניהול פנימי של הרשות הציבורית."

יהושע שופמן:

זאת הדוגמה הקלאסית של פגיעה בציבור.

ענת שקולניקוב:

אני מסכימה לעיקרון של דבר שנמצא בשלב הדינמי ההתחלתי לפני קבלת ההחלטה. הניסוח רחב מידי. ניהול פנימי זה לא שלב. הניהול הפנימי זה הכל.

יהודה לנדא:

לרשות אין זכות קיום עצמאי, היא באה למלא תפקיד. אז מה הפנימיות שלה?

היו"ר דוד צוקר:

יש עניין מובהק, שבשלב של גיבוש מדיניות יתנהל ויכוח ויכתבו ניירות סותרים.

יהודה לנדא:

אני מדבר על השלב של הניהול הפנימי.

היו"ר דוד צוקר:

אני מדבר על הדיון והעיצוב. אני לא יודע מה זה ניהול פנימי. כל הניהולים הם פנימיים. מה זה ניהול לא פנימי? זאת מילה חסרת משמעות.

ענת שקולניקוב:

למושג ניהול פנימי נותנים הגדרות מאוד רחבות.

שמואל סף:

האם לסעיף 2 (א) צריך לעשות הגבלת זמן? כמה זמן דיונים פנימיים ממשיכים להיות חסויים? אנחנו הצענו תקופת זמן של שנתיים. לפעמים נושא מסויים עולה על הפרק ושמים אותו בצד כגלל שיש דברים יותר דחופים. אם הוא לא נגמר באופן סופי, אז לעולם הוא יתיה חסוי? לי נראה שלא. הרבה מאוד פעמים אתה מעלה בעיה לרשות ואתה מבקש שיבדקו איזה שהוא נושא והנושא נבדק רק לאחר תקופה מסויימת.

היו"ר דוד צוקר:

אם עברה שנה בענייני מדיניות, אז זה לא שלבי עיצוב אלא זה יישום שלה וחיא מדיניות שרירה ותקיפה.

חיו"ר דוד צוקר:

הסעיף מדבר בלשון הווה.

סל שוורצ:

השאלה היא תחבירית, למה מתייחסת המילה נמצאת? השאלה היא אם הפסיק אומר מדיניות שנמצאת בשלבי עיצוב ודברים נוספים, או שמדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב דיונים פנימיים.

חיו"ר דוד צוקר:

אתה מעוניין במידע שהתגבש במהלך דיונים.

יהודה לנדא:

יש לי בעיה לא רק בקשר לניהול הפנימי, אלא גם בנושא של הדיונים הפנימיים.

ענת שקולניקוב:

את הבעיה הזאת אפשר לפתור אם נכתוב "הנמצאת בשלבי דיונים פנימיים או תוך כדי דיונים פנימיים".

שרון הכרמל:

לדעתי לא צריך לפתוח בזה פתח כל כך רחב. צריך להיות חסיון על הדברים האלה, ולא צריך לפרסם אותם גם אחר כך כי זה יכול לפגוע מבחינה פוליטית. יכולים להשתמש בזה לרעה.

חיו"ר דוד צוקר:

בפעם השנייה הוא יפחד להתבטא.

שלמה סף:

פסיקת בג"ץ לגבי דעת המיעוט בפרשת בראון, נשארה חסויה בגלל חופש ההתבטאות של אותו צוות.

איתמר יער:

לדעתנו מאוד חשוב שגם כדיעבד לא יהיה ניתן לחשוף מי אמר מה ובאיזה שלב. זה חמור באותה מידה כמו שאתה מדבר על התהליך עצמו. אז יקרו שני דברים. כל אחד יטיל על עצמו צנזורה במחשבה, והיותר חמור הוא שיתפתחו מערכות לא פורמאליות. כאשר הדיון חשוף אז יצאו החוצה וידברו. האם זה מה שאנחנו רוצים? מבחינתנו הסעיף הזה מאוד מהותי.

ענת שפי:

בחלק מהדברים שנאמרו פה לא נלקחו בחשבון שני דברים מאוד חשובים. משגובשה מדיניות וישנה החלטה, ניתן לתקוף את ההחלטה אם ההחלטה היא בלתי סבירה, אם יש פנייה של בן אדם פרטי לגבי מדיניות מסויימת אז יש לי חובת הנמקה, אם הנימוקים שלי נראים בלתי סבירים וישנן שאלות נוספות אז הן נשאלות וכן נענות.

יש הבדל בין התהליך הזה, שהוא תהליך מקובל והרשויות עוברות על פיו ולא

צריך בשביל זה את חוק חופש המידע, לבין פתיחה כל כך גדולה בלי שום אנטרס וללא שום מטרה מסויימת בעניין הזה.

אם שר חייב להתייעץ עם מישהו ותוא לא התייעץ בגיבוש אותה מדיניות, אז זאת החלטה בלתי חוקית בעליל. יש הבדל בין תשובות ענייניות באנטרס מסויים, תוך פנייה מסויימת, כאשר אתה בעל אנטרס, אז שומרים את זכויותיך והרשויות פועלות על פיהן.

שמואל סר:

למה א' וג' לא כוללות את מה שאת אומרת?

ענת שפי:

זאת פתיחה הרבה יותר רחבה, בלתי מבוקרת ומבלבלת. מרוב עצים גם הממונה על המידע לא ידע מה להעביר ומה לא, בסופו של דבר האנטרס של חופש המידע, ככל שאתה פותח בצורה רחבה כזאת, הוא יצא מצומצם כי לא נעמוד בו.

יהודה לנדא:

אני סבור שסעיף קטן ב' וסעיף קטן ג' מגינים על האנטרס. כפוף לב' ולג' אני לא רוצה התייעצויות פנימיות ואני לא רוצה טיוטות, המלצות ועצות לצורך קבלת החלטה. צריך להגן על הרשות בכל הנוגע לנושא של דיונים פנימיים וניהול פנימי.

היו"ר דוד צוקר:

סעיף קטן ב' וסעיף קטן ג' מדברים על דיון פנימי.

יהודה לנדא:

אני חושב שצריך להוריד את הנושא של דיון פנימי כי הוא מעוגן בב' וג', אין ניהול פנימי ברשות ציבורית.

צהלי דרור גבריאלי:

כאשר אנחנו מדברים על דיונים פנימיים, אלה לאו דווקא דיונים שנוגעים לעיצוב של מדיניות שעדיין לא הבשילה. מדובר הרבה פעמים בהחלטות עד-חוק, שהרשות מקבלת במסגרת תפקידה. לעניין זה אני רוצה להביא כדוגמה את הוועדות לתכנון ובנייה.

בבסיס החוק הזה עומד הרעיון, שלכל אזרח יש את הזכות לדעת, לא מפני שהוא סומך על הרשות והוא רוצה לקבל ממנה את המידע מעובד ולעוס, אלא מפני שיש לו זכות בשם כל זכויות האזרח והפרט הכי בסיסיות לקבל מידע כדי להחליט בשביל עצמו.

בואו נקח מצב שיש התדיינות בפני ועדה של תכנון ובנייה באיזה שהוא נושא, הצדדים יוצאים מהחדר והוועדה מגיעה לאיזה שתיא מסקנה ומוסרת את ההחלטה. לעולם לא תוכלו לדעת על סמך אלו נתונים ובאיזה אופן התבססה ההחלטה הזו.

נלי מונין:

אם אנחנו מתייחסים לקבלת החלטות שהן לא כמישור של עיצוב מדיניות, ומפרשים את הסעיף הזה כסעיף מצטבר שכולל מדיניות וגם החלטות אחרות, אז יש החלטות שאם יודע מה עמד מאחוריהן ומה היו הנימוקים של אנשים שונים שהצטרפו יחד לקבלת החלטה, זה יכול להשפיע על לחצים על האנשים האלה לגבי קבלת החלטות עתידיות.

לפעמים חשוב שחוות דעת משפטית פנימית בתוך המשרד שניתנה לא תיוודע החוצה לזמן מסויים, עד שהרשות תסדיר את מה שהחוות דעת אמרה שהיא לא בסדר, או תישא ותיתן עם רשות אחרת. זאת היא תעשה כאשר היא יודעת שלפי חוות הדעת המשפטית היא אמורה לבצע משהו מסויים, ואולי היא תצליח להשיג משהו מרשות אחרת ולקדם עוד נושא אחר.

מימד הזמן הוא חשוב כאשר אתה נותן חוות דעת שלפעמים רצוי מבחינת האנטרס הציבורי שלא יגלו אותה בשלב מסויים על-מנת להפיק ממנה את מירב התועלת.

שמואל סר:

אנחנו מתלבטים בבעיה מהותית ולא בבעיה ניסוחית. האם פרוטוקולים פנימיים של כל ועדה פנימית או אחרת צריכים להיות חשופים לקהל? זאת שאלה בסיסית ושאלה ערכית. לי קשה לקבל החלטה וגם לרבים אחרים שמגיעים מגופים שונים. אני לא בטוח שכל ועדת משנה באיזה שהוא חור או באיזה שהיא פינה צריכה להוציא כל נייר החוצה, אפשר לומר שיש זכות לאזרח לדעת, ואם זה גוף ציבורי אתה לא יכול להסתתר מאחורי הדלתות. זאת בעיה ערכית, שאני לא יודע איך לכתוב אותה.

אם נקודת המוצא היא שיש דברים ברשות שלא צריכים לצאת החוצה, צריך לתקן את הסעיף הזה כך ולומר בהתאם לכך. באותם מקרים שבהם ישנה חובת התייעצות בתקנה, בחוק, בנוהל או בפסק דין, הפרוטוקול המקורי צריך לצאת החוצה ולא משהו מצונזר. אם שר או ראש רשות צריכים להתייעץ. ההתייעצות צריכה לצאת החוצה, כך שאני יכול לתקוף אותה אם היא מוצאת חן בעיני או לא לתקוף אותה אם היא לא מוצאת חן בעיני.

רחל גוטליב:

הדוגמאות שהועלו כאן לחשיפת מידע בדיונים פנימיים נוגעות לאותן דוגמאות שבהן יש אנטרס מובהק של אותו אדם, שלקידומו הוא חייב את המידע. כאשר אנחנו מדברים בחוק כללי, שאין הגדרה של האנטרס או של מבקש המידע, אנחנו חייבים לתת ההגנה לרשות, כאשר ברור הוא שאותו שיקול דעת שמכוון את שיקול דעתו של בית המשפט למקרה של תקיפה יכול גם את צעדי הרשות.

אנחנו יודעים היום שאנחנו לא מחכים שיגישו נגדינו עתירה לבג"ץ, אלא מה שבג"ץ מעלה ומה שאנחנו סבורים שהוא יגיד מכוון את צעדינו מראש. לכן כחקיקה זה חייב להשאיר בצורה הזאת כאשר האיזון של האנטרסים מצוי 15 (ד).

יהושע שופמן:

סעיף כזה או סעיפים דומים קיימים בחו"ל וגם בישראל. בחוק הקנדי הסעיף מפורט. חוק בתי דין מנהליים מוציא מזכות הדרישה למידע חומר פנימי כגון רשומות מדיונים פנימיים, דיווח לממונים, והצעות של החלטות.

אי אפשר לנהל שום משרד בצורה הזאת. לגבי הניסוח של ההצעה הפרטית, בהצעה הממשלתית היה קיצור מטעמים ניסוחיים, ואני לא בטוח שזה היטיב עם הניסוח. הנוסח המקורי היה "מידע על אודות מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב, דיונים פנימיים או ניהול פנימי, לרבות חוות דעת, תחקיר פנימי, טיוטה, עצה או המלצה".

העיקרון חייב להיות שאין חובה למסור. זה נמצא בסעיף קטן ב' דהיינו: אין חובה למסור אלא יש היתר למסור. בסעיף 10 מצווים על הרשות לשקול בעניין הזה, כאשר יש שיקול דעת אם למסור או לא גם בנוגע לענייניו של המבקש. ככל שיש לו עניין אישי יותר חזק אז היא חייבת.

היו"ר דוד צוקר:

אף אחד לא חולק על האנטרס העמוק שיש לכל חברה בכך שהמוסדות יעשו עבודה שהיא משוחררת מן הפומביות וההשלכות שלה. פה יש עניין של איסור פומביות ואיסור חופש מידע לטובת אנטרס אחר שחשוב לכולם.

הבעיה שלנו היא למצוא את הניסוח ההולם שיתן ביטוי רק לזה ולא למשהו יותר רחב, כלומר לאפשר למשטרה לקיים את כל הוויכוחים האפשריים כולל ויכוחים עם סתירות ביניהם, בלי שהמיעוט יפחד להיות בפעם הכאה מיעוט או להיפך.

סעיפים ב' וג' נותנים לזה ביטוי מאוד מדויק, אלא שאין התייחסות למימד הזמן. האם זה יהיה רטרואקטיבי או לא, האם זה רק באותו שלב שזה מתעצב, ומה זאת אומרת עיצוב? כמה זמן זה לוקח? האם זה נצחי או לא נצחי? האם באמת אנחנו צריכים בסעיף א' את הניסוח הכללי כאשר יש לנו את הניסוח הספציפי יותר בב' וג'?

הניסוח שהראת לי לפני כן מדבר ברמה של ב' וג', הייתי מבקש שהניסוח של הסעיף הזה או שיותר כליל על א', ואם לא, אז בניסוח יותר קרוב למה שקראת.

אני רוצה להיות בעניין הזה קונקרטי ולא כללי, על-מנת לא לפתוח פתח לרשויות במקרים שהם ישתמשו במומנט הזה רק כעילה לא לפרסם משהו. זה ברור ששום נייר פנימי טרם ניכוש העמדה לא יוצא.

יהושע שופמן:

גם בניסוח הקודם וגם בניסוח הזה מדברים על שלב של גיבוש המדיניות, שהוא חיוני. אין עניין של מימד זמן, מימד הזמן משתנה כעבור הרבה מאוד שנים.

היו"ר דוד צוקר:

אז בוודאי אתם צריכים לבטל את א', משום ששם מדובר על מדיניות שנמצאת בשלבי עיצוב, עכשיו זה ברור שהיא דיברה בלשון הווה, מה שאני מבקש הוא להסתפק בב' וג' בניסוח הסופי.

יהושע שופמן:

אני מוכן לקבל את הניסוח הפרטי שב' וג' הן דוגמאות לרבות.

היו"ר דוד צוקר:

לא הייתי רוצה שיופיע ה"לרבות". הייתי רוצה להסתפק בעניין הזה. זה נותן הגנה מוחלטת לדיון הפנימי. זה בלי התארים המאוד מכלילים, המאוד רחבים הללו של מדיניות או דיונים פנימיים, דיון פנימי זה כל נייר, כל התבטאות וכל תזכיר או המלצה.

נועז אורן:

המילה "תרשומת של" מוציאה את הממלצה בעל פה.

היו"ר דוד צוקר:

יש גם זה וגם זה. יש גם המלצה בב' וגם תרשומת. אני מציע שהניסוח הפנימי יתן ביטוי לכל צורות ההתייעצות בין בעל פה ובין בכתב, ולהן לתת הגנה לטובת אותו אנטרס של דיון חופשי והיכולת להיות מיעוט ולהתווכח בלי סכנת פומביות ובלי קשר לזמן.

שרון הכרמון:

יש דברים שאי אפשר להגדיר אותם כהתייעצות.

שמואל סף:

איפה שיש חובה זאת חובת התייעצות. סעיף ב' כולל גם עצות וחוות דעת שקיבלת.

היו"ר דוד צוקר:

יש ויכוח בין שר האוצר לבין שר המשטרה על כסף לבתי מעצר. מה התכודל בין זה לבין גיבוש הגרעין של ישראל. אין שום הבדל שדורש התייעצות בין שרים, אפילו לא בחוק.

שמואל סף:

יש לנו סט שלם של חוקים, שבהם נקבעים כל בעלי התפקידים של חובת התייעצות.

היו"ר דוד צוקר:

מה לחוק חופש המידע ולעניין הזה.

שמואל סף:

אין חובה לספר לי על עצם ההתייעצות.

ענת שקולניקוב:

ההצעה שלך גורעת ממצב חופש המידע שקיים היום על פי הדין. יש החלטות של בית המשפט המחוזי, אחת בנושא של תכנון ובנייה של בית משפט מחוזי בחיפה, החלטה שאומרת שאפשר לקבל פרוטוקולים של ועדת תכנון ובנייה, והשנייה שהיא יותר מרחיקת לכת של בית משפט מחוזי בתל-אביב שאומרת שאפשר לקבל פרוטוקול של רשות לניירות ערך.

שני בתי משפט מחוזיים קבעו לי זכות חוקית. כן יש הגיון בדברים. זה המצב החוקי הקיים היום. לגבי דיונים פנימיים שנערכים על פי דין או באיזה שהוא פורום אין חובת סודיות. הניירות שהם מחליפים ביניהם זאת התייעצות וזה לא צריך לעניין אף אחד.

יהושע שופמן:

יש גופים שהדין הספציפי קובע פומביות ולגביהם אין בעיה, ואם יש מישהו שחושב שיש גוף שהוא סגור וצריך להיות פתוח אז אפשר ליזום. יש מאות דוגמאות של דיונים פנימיים שהם באמת פנימיים. יש כמה גופים סטטוטוריים שאפשר להתווכח איזה גוף סטטוטורי צריך לפרסם פרוטוקול ואיזה לא.

כבר בחוק בתי הדין יש הגנח כזאת, זה לא אומר שזו מונע פרסום פרוטוקול של כל גוף וגוף. אנחנו נותנים פה פיצוי לגבי אותו עיקרון שקיים לגבי מידע של אדם המתדיין מול הרשות לגבי עצמו.

היו"ר דוד צוקר:

כמו שאתה הצעת לנסח את זה, זה עלול להרע את המצב לגבי אותם גופים שיש פסיקה לגביהם.

ענת שפי:

צריך לעשות אבחנה בין שני סוגי דיונים. דיון של ועדות מחוזיות זה דיונים על פי דין. דיון מועצת עירייה זה דיון פנימי, ואז יש מקום לפומביות.

היו"ר דוד צוקר:

האם זה מקובל?

יהושע שופמן:

גוף על פי דין יכול להיות גם ועדה רפואית.

שמואל סף:

בוא ניקח לדוגמה את ועדת השיחרורים בבתי מאסר. מידע שמוזרם לתוך הוועדה, ואתה האדם שמדברים עליו, לא יכול להנתן לאדם מרות שהוא מואשם בטעות מוחלטת. אנחנו גילינו שניתנה חוות דעת לא נכונה וטעו בשם. זה מידע שהחוק הזה צריך לפתור את הבעיה הזאת.

יהושע שופמן:

האם אתה רוצה שכל אדם יקבל את כל המידע לגבי אדם פלוני?

שמואל סף:

על עצמו.

היו"ר דוד צוקר:

על עצמו אין שום בעיה.

שמואל סף:

החגדרה הרחבה של ב' וג' קובעת שכל מה שקורה בפנים חסוי בפני, למרות שאין שום חוק חסיון.

היו"ר דוד צוקר:

קודם כל זה חסוי בפני כולם.

שמואל סף:

לגבי זה חסוי, כולם בונים על כך שהחוק הזה יפתור את הבעיה כי יש כאן חובה.

רחל גוטליב:

זה לא קשור לחוק הזה. הנושא של דיני ועדת שיתרורים נמצא על המדוכה.

החסימה היא לא בחופש המידע וזה לא יפתח שום פתח.

צהלי דרוד גבריאל:

בשנת 1993 חוקק חוק המחזור. בחוק הזה נקבעה חובת התייעצות בין השר לאיכות הסביבה, הממונה על החוק, לבין שר הפנים לצורך התקנת תקנות שבלעדיהן אין לחוק הזה תפועול ואין לו חיים ממשיים. עד עצם היום הזה אין תקנות, ולנסות לגשת לבג"ץ על סמך עצם העובדה שעד היום אין תקנות זאת ראייה באפילה.

אם אני שואלת את השר לאיכות הסביבה האם נערכה התייעצות פנימית, או אם אני פונה אל שר הפנים ושואלת על סמך מה הוא הביע עמדה בהתייעצות הפנימית ואף אחד לא נותן לי מידע, על זה החוק צריך לתת מענה.

היו"ר דוד צוקר:

באותם דיונים שהפומביות שם היא על פי דין, בהם אנחנו נוסף.

ענת שקולניקוב:

זה לא פותר את הבעיה, לא כתוב בשום מקום שהפרוטוקולים של ועדת תכנון בנייה לא יהיו גלויים. בית המשפט קבע, מכוח העיקרון של חופש מידע, שזה דבר שראוי שהוא יהיה גלוי בפני אותו אדם שביקש.

היו"ר דוד צוקר:

על פי כמה חוקים יש הליך, שבו הפומביות היא חלק מההליך והא חיונית להליך. גם בבית המשפט הפומביות היא חלק מהעניין.

שמואל סר:

כל מה ששופט אומר הוא כותב בפרוטוקול. אין התייעצות בין שופטים.

היו"ר דוד צוקר:

אני מבקש לבדוק את האפשרות שנאזכר בפומבי, למרות האיזכור בסעיף 18 שפומביות היא חלק מהותי מן ההליך על פי דין, למעט בתי המשפט. אנחנו נציין אותה כאן למרות שזה מופיע בסעיף 18.

לגבי שאלת התייעצות, אם יש הצעה מנוסחת, אז אני מבקש להעביר אותה לקראת הישיבה הבאה.

כל שלב בדיון, בין בעל פה ובין בכתב, בין בישיבה או בעמידה, בין בכחשבה או בדיבור מעוגנים.

ענת שקולניקוב:

מה קורה עם חוות דעת, תחקיר פנימי, עיצה או המלצה?

היו"ר דוד צוקר:

למה שזה לא יופיע?

שלמה שוהם:

תחקיר זה לצורך קבלת החלטה.

היו"ר דוד צוקר:

האם את יכולה לעשות את האבחנה בין תחקיר לבין חוות דעת שיש בה נתונים. לבין טיוטה שיש בה תחקיר ונתונים?

ענת שקולניקוב:

אני מתנגדת לחוות דעת. כל דבר שהוא בגדר של התייעצות זה מה שהוא אחד, אבל חוות דעת מקצועית ניתנת על ידי היועץ המשפטי למנכ"ל בנוגע לאיזה שהיא שאלה.

ענת שפי:

היועץ המשפטי לממשלה מכקש חוות דעת מכל מיני גופים ולאחר מכן הוא כותב חוות דעת, האם חובה עליו לגלות את כל חוות הדעת?

הנקודה היא חובת ההנמקה. ברגע שהוא מקבל החלטה הוא חייב לנמק, וזה לא רלוונטי מה שכל אחד כתב. המבחן הוא מבחן של סבירות החלטה + חובת הנמקה. ככה פועלים הרשויות על פי דין וככה צריכים לפעול.

חבל שבמסגרת החוק הזה חושכים שנפתור את כל הבעיות האלה.

ענת שקולניקוב:

חוות דעת מקצועית המוגשת לשר או למנכ"ל זו לא טיוטה. הנושא של התחקיר הוא יותר בעייתי. בישיבה הראשונה היתחן כאן היועצת המשפטית של אקי"ם, והיא ביקשה שיערכו חקירה על התעללות או כל מקרה שקרה במסגרת הפנימיות. בסופו של דבר אפשר להגדיר את זה כתחקיר לצורך קבלת החלטה, כי מנכ"ל המשרד יחליט מה שיחליט בעקבות התחקיר. כאן יש אנטרס נפרד בגילוי של תוצאות התחקיר עצמו. זה לא שלב פנימי ולא טיוטה. זה דבר שעומד בפני עצמו. וזו זכותו של גוף כמו אקי"ם לקבל אותו.

אם אומרים שבאיזה שהוא פרק זמן לא יתנו את זה כי רוצים ליישם את זה, אז אפשר לקבל, אבל זה שלעולם לא יקבלו את זה לא בסדר.

שרון הכרמן:

זה מסוכן מאוד לחייב רשויות לפרסם כל חוות דעת ולמסור כל חוות דעת מקצועית שהיתה להם לצורך גיבוש החלטה. ראש עיר שרוצה לקבל איזה שהיא מדיניות או החלטה על כל דבר פונה ליועצים המשפטיים שלו, ואי אפשר לפרסם את כל חוות הדעת האלה. בסופו של דבר אם החלטה לא נראית לאזרחים, הוא יוכל לתקוף אותה באמצעים המקובלים.

איתמר יער:

את תגרמי לכך שיכתבו למעלה טיוטה.

ישי יודקביץ:

המנכ"ל הוא לקוח שלי. המנכ"ל מתייעץ עם העורך דין שלו, שזה היועץ המשפטי, והוא מקבל חוות דעת.

שמואל סרן:

החסיון של העורך דין ולא של המנכ"ל.

ישי יודקביץ:

זאת חוות דעת פנימית והיא לצורך קבלת החלטה. זאת חוות דעת מקצועית במסמכים שהוחלפו בין העובדים לבין לקוח.

שמואל סרן:

מה דינם של מחקרים סטטיסטיים שעושים? האם גם הם חסויים?

רחל גוטליב:

זה לא נכנס לכל זה.

היו"ר דוד צוקר:

זה לא תחקיר פנימי?

דניאלה גורני:

הנושא של חוות דעת מסית את הדגש מהגוף המחליט לגוף המייעץ. אפשר להביא לדוגמה את היועץ המשפטי שקיבל חוות דעת וצריך להחליט האם הוא צריך לבוא ולנמק למה הוא לא קיבל חוות דעת של פלוני. יוצא איפה שהגורם המחליט הוא פלוני כי הוא נתן את ההחלטה, והיועץ המשפטי צריך להסביר למה הוא לא קיבל את דעתו. זה אבסורד.

יהושע שופמן:

הכוונה כאן היא לתחקיר שנעשה נקודתית כחלק מגיבוש מדיניות. אני מסכים שיש תחקירים, שהתחקיר הוא היעד. יש אירוע שצריך לחקור אותו ולגבי הדברים האלה צריכים להיות חשופים. השאלה היא איך אנחנו מבחינים בין שני הסוגים.

אפשר לעשות נסיון לבדוק בהגדרה מראש מה כן ומה לא, והאפשרות השנייה היא לסמוך על המנגנון הפנימי של החוק. שאומר שדברים שלא חייבים למסור אותם אז יש רשות. יש שיקול דעת. יש סעיף 10, ויש את העתירה.

לסמוך על הרשות עצמה זה לא אידיאלי, אבל גם נסיון להגדיר את הדברים מראש הוא לא אידיאלי.

כאשר תחקיר הוא העיקר אז יש לנו מערכת דינים.

שמואל סרן:

משרד החינוך רוצה לבדוק את כל הוראות הכתיחות שהוציאו המומחים שלו לטיולי בית ספר. זה תחקיר בתוך המשרד. זה תחקיר פנימי.

יהושע שופמן:

מה שנובע מהמילה תחקיר זה סוג של התייעצות שכל אחד מדבר באופן גלוי ולא איסוף חומר.

היו"ר דוד צוקר:

אני מכיר זה את עניין התחקיר הצה"לי. יש את אותו דבר במשטרה וגם במערכת הבריאות. ממה שאני מכיר תחקיר מתכוון לאירוע קונקרטי המוגדר בזמן ובמקום. הוא לא מדבר על תופעה.

איתמר יער:

זה יכול להתייחס גם לתקופה.

היו"ר דוד צוקר:

במערכת הבריאות זה ניתוח ספציפי של אדם ספציפי.

אריה נייגר:

תחקיר לעולם מתייחס לאנשים ספציפיים.

היו"ר דוד צוקר:

הוא מוגבל בזמן, במקום ובנסיבות. בעברית אפשר להגדיר תחקיר במובן יותר רחב ויותר צר. זה מן נסיון של החקיקה שאני מכיר. האירוע הוא מאוד צר, מאוד קונקרטי ומוגבל לאנשים ולזמן.

אירוע קונקרטי שנחקר כתחקיר, יהיה חלק מהדיון הפנימי שאיננו אסור לפרסום.

צהלי דרור גבריאל:

אני חושבת שכל הבעיה היתה נפתרת אם היו מוציאים את המילים תחקיר פנימי מהסעיף.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו לא מסכמים את הדיון עכשיו. אני רוצה לראות את הניסוח הכללי שיגיע. אם תכללו את המילה תחקיר אז יש להגדיר אותו כאירוע קונקרטי שהוגדר בזמן ובאנשים.

3 (א) "מידע שהוא סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו."

יהושע שופמן:

סעיפים 3 (א) ו-3 (ב) הם הגנות על מידע כלכלי בגלל הבעיות של הניצול של הגנת הפרטיות. הדברים האלה מופיעים גם בחוקים זרים וגם בחוקים שלנו.

בסעיף 3 (א) הרשות מפתחת תוכניות, היא עשויה למכור אותן, ויתכן ויש לה זכות יוצרים. כך מגלים מידע שהוא בעל ערך כלכלי, וברגע שמגלים אז הערך הכלכלי יורד. לא זו הכוונה בזכות הציבור למידע.

היו"ר דוד צוקר:

האם יש הגדרה לסוד מקצועי.

יהושע שופמן:

למידע על סוד מקצועי אין הגדרה. יש סוד מקצועי, מסחרי או ידיעה סודית. זה מה שמופיע היום בסעיף ב(2). שאנחנו מנסים ליצור גם כאשר החקיקה איננה מושלמת. יש מצבים שבהם החקיקה חייבת להשתמש במילים שלא ידעו מראש. אנחנו מנסים להגיע להרמוניה בין דברי חקיקה, ולא לקבוע זכות גישה לכל אדם שהיא מעבר לזכות הגישה שקיימת לגבי בעלי עניין.

כאן יש בעיות מאוד קשות של גופים כלכליים. יש חידוש בהצעת החוק הפרטית בסעיף קטן ב' לגבי מידע סביבתי, דבר שלא היה קיים בחוק הפרטי. אנחנו מודעים לכך שזה עסק לא פשוט.

אריה נייגר:

אני לא חושב שיש סיבה שהרשות תזכה להגנה יותר טובה מאשר האזרחים. אין שום סיבה ש3(א) יחול על הרשות. אנחנו מדברים על שני סוגי מידע. מידע אחד זה מידע שפותח על ידי הרשות או נצבר על ידיו והוא נכס של הרשות, ומידע שפותח או נכס של אדם שהגיע לידיעת הרשות.

יהושע שופמן:

סוד מקצועי יכול להתפרש גם כסוד של גוף שלישי.

אריה נייגר:

סעיף קטן א' מתייחס לסודות מקצועיים של אדם ולא רק לסודות מקצועיים של הרשות.

היו"ר דוד צוקר:

האם אתה רוצה שזה יכלול גם סוד פרטי?

אריה נייגר:

כן.

היו"ר דוד צוקר:

האם הסוד הזה לא מעוגן בחקיקה אחרת?

אריה נייגר:

הוא מעוגן רק בפסיקה. היום המצב יותר גרוע מאשר בפסיקה. הסעיף הזה יכול לתת איזון נאות לרשות שדורשת הגנה על אנטרס שבמהות שלו הוא כלכלי ולא בטחוני. אותו אנטרס צריך לעניין גם כשמקורו הוא במפעל. מדובר במידע שיצא מתחומי המפעל ומתחומי החברה והגיע לרשות.

כדי שאני, כבעל מידע סודי, אוכל להגן על סודיות של אותם צדדים שלישיים, אני צריך להראות שיש לו סטטוס של סוד. אם זה לא סוד אני לא יכול להגן עליו. אם אני נותן את זה למישהו, לא בתנאי סודיות, אני מאבד את מעמד הסודיות כלפי המתחרים שלי וכלפי צדדים שלישיים.

יהושע שופמן:

איזו הגנה אתם מבקשים מעבר למה שכתוב? האנטרסים של גופים שלישיים מתבטא בעיקר כאשר הרשות אוספת מידע. באילו מקרים אתם מבקשים שהמידע יהיה חסוי בפני חופש המידע?

סעיף 3(א) מדבר על סוד מקצועי. סעיף 3(ב) מוריד כמידה מסויימת את הרף. הוא נוגע לעניינים מסחריים ומקצועיים, אבל הוא הגילויי עלול לפגוע באנטרסים מקצועיים או כלכליים. לא משתמשים פה במילה סוד.

אריה נייגר:

אתה מדבר על שני סוגי מידע. אני לא יודע איזו הגדרה אמיתית יש לסוד מקצועי. אני מניח שזה שונה מסעיף קטן ב'. אחרת אין טעם לשני סעיפים. אני רוצה שאותה הגנה שמקבלת הרשות לאותו דבר שאתה קורה לו סוד מקצועי, תינתן לכל אדם. מידע שהוא סוד מקצועי ושפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית באנטרס של אדם.

צהלי דרור גבריאלי:

אנטרס של אדם זה הערך של המידע.

יהושע שופמן:

לפי הגירסה הקודמת לא היה הבדל בין עוצמת ההגנה בא' ובב'. מה שמטריד אותך זה הסייג הסביבתי? מה זה משנה עם הוא מעוגן בא' או בב'?

היו"ר דוד צוקר:

מדוע צריך שני סעיפים ולא אחד?

יהושע שופמן:

ב' מוריד כמידה מסויימת את הרף.

שמואל סף:

על איזה סוד שאיננו מקצועי ואיננו מסחרי אתה מגן?

יהושע שופמן:

נתונים על ספקים. אלו סוגי נוסחאות של ייצור בדרך לסודות מסחריים. יש מידע על חוזים עם ספקים, שגוף כלכלי לא רוצה למסור את המחירים שלו.

אם אתה שם בצד את העניין הסביבתי, איפה בסעיף 3 אתה לא מספיק מוגן?

אריה נייגר:

אני רוצה שסעיף א' יחול עלי.

יהושע שופמן:

סעיף 3 ב' מוריד את הרף כי הוא יותר רחב מא'.

היו"ר דוד צוקר:

אז בשביל מה אתה צריך את א'?

יהושע שופמן:

יש את הערך הכלכלי ואת הסוד המקצועי. הערך הכלכלי מתייחס למידע עצמו שיש לו ערך. המידע כשלעצמו אין לו מחיר, אבל גילוי המידע פוגע באנטרסים מקצועיים או מסחריים, אפשר לאחד את שני הסעיפים. לולא הסייג הסביבתי אין הכדל בהגנה.

אם שמים בצד את העניין של החריג, האם יש משהו שאתה רוצה לעגן עליו שאיננו מעוגן בסעיף קטן 3?

אריה נייגר:

לכאורה כן, אם אתה מצאת לנכון להבחין בין שני סוגי מידע.

יהושע שופמן:

האם יש סוג של מידע שצריך לחשוף אותו ושאיננו כלול בסעיף קטן 3?

אריה נייגר:

המושג הורדת רף מעורפל מידי. סוד בצורה המילולית והאנטואטיבית הכי פשוטה, זה משהו שאני יודע ואחרים לא יודעים.

היו"ר דוד צוקר:

האם יש איזה שהוא מושג או איזה שהיא סוגייה שאיננה מופיעה בכמה שורות האלה?

אריה נייגר:

יש הכל.

שמואל סף:

איזה סוד בא' לא כלול בב' אם יש כזה דבר יש לי בעיה איתו. אם אין כזה דבר אז יש למחוק את א'.

היו"ר דוד צוקר:

סעיף א מדבר על סוד, וסעיף ב' מדבר על עניינים מסחריים ומקצועיים שאינם בהכרח סוד מקצועי, אלו שתי סוגיות שונות.

שמואל סף:

איזה סוד מקצועי אני לא רוצה לפרסם, ושאלו בו פגיעה כלכלית, פגיעה מקצועית, או פגיעה אישית?

צהלי דרור גבריאל:

צריך לעשות איזה שהוא סדר במונחי היסוד אשר נוגעים לסודיות מסחרית ולסוד מקצועי. היום סודיות מסחרית לא מתקיימת אלא כאשר יש איזה שחם יחסים בין שני

צדדים. אין דבר חקיקה שמדבר על זכותו של בעל סוד לסוד כלפי כולם, אלא חוק ופסיקה מתייחסים למצב שבו מתקיימים יחסים בין שני בני אדם או שני גורמים. קחו לדוגמה עובד ומעביד. העובד מכוח הסכם וגם מכוח חובת נאמנים חייב לשמור על סודו המקצועי של המעביד.

סוד מסחרי זה עניין אחר. זה עניין שלבעל הסוד יש את הזכות לא לגלות ולאף אחד אין את הזכות לדרוש ממנו. יש הבדל בין שני המונחים הללו, המידע שכלול בבי' הוא אף לא אחד משני המונחים האלה, הוא לא סוד מסחרי ולא סוד מקצועי, אלא הוא מידע שיכול להשפיע.

אם אני יודעת שלבעל המפעל חזר צ'יק על סך של 10,000 שקל, אז זה יכול להשפיע אחרי כן על כל הפעילות הכלכלית במפעל שלו. זאת שאלה נפרדת שלא קשורה לסודות מקצועיים ולא לסודות מסחריים אלא לעניין חופש הביטוי. יש לסדר מחדש את החלוקה של הדברים.

שמואל סף:

סעיף א' הוא סעיף בעייתי גם מבחינה אחרת. נניח שאני ספק של רשות וסיפקתי לה מוצר, ועל המוצר עצמו יש סוד מקצועי כי בנו אותו בצורה מאוד מיוחדת ומצאו פתרון יוצא מן הכלל. אני לא ביקשתי סודיות ברגע שסיפקתי אותו, אלא מישחו חלך מתוך רשות כלשהי והוציא את זה החוצה. באותו רגע היפלתי עליה תיק. אני מפיל עליה אחריות שחיא לא צריכה שתהיה לה.

אם אני מכרתי לך מוצר שבתוכו כלול סוד מקצועי שלי, וברשות זה ישנו ביד ומישהו הלך והוציא את זה החוצה ליצרן אחר, אנחנו פתחנו פתח של תביעות נגד הרשות, שאני לא חושב שזאת הכוונה.

צהלי דרור גבריאל:

אם זה מוצר שהוא ממילא בפומבי, השאלה אם היא מפרסמת את זה אז היא מחוייבת לסוד?

יהושע שופמן:

החקיקה היום נוקטת במילים סוד מסחרי וסוד מקצועי בלי הגדרות. יש נסיון להגדיר את זה מסחרי. נושא שימשש בוועדה הזאת לדיונים שונים הוא לא בעקבות חופש המידע. ההגדרה המוצעת בחוק איסור תחרות לא הוגנת. כאשר סוד מסחרי או מידע עסקי מכל סוג שהוא שאינו נחלת הרבים או שאינו ניתן לגלות בנקל על ידי הרבים, וכאשר סודיותו מקנה לבעליו יתרון על מתחריו, בעליו נוקט אמצעים סודיים ללא סודיותו.

יכול להיות שאנחנו יכולים להסתפק בכך, כיוון שהחוק שלנו מתקדם מחר יותר מאיסור תחרות לא הוגנת. אנחנו יכולים לנסות לאמץ את ההגדרה הזאת, אם זה מקובל על כולם.

הסעיף הזה נולד אחרי דיונים של שנים במשרד המשפטים, המדינה איננה עוסקת בהכרח במסחר. אם יש מידע שהוא בעל ערך כלכלי רב, שהמדינה מפתחת עבור עצמה, ואילו גוף מסחרי היה מפתח אז זה היה סוד מסחרי, אבל כאשר המדינה מפתחת אז יש לו ערך כלכלי. יכול להיות שבעתיד היא לא רוצה להתפרק מנכסיה בקלות. זה לא ספק וזה לא יצרן.

שמואל סף:

אז תוסיף סוד מקצועי של הרשות.

יהושע שופמן:

אם אנחנו נגביל את זה לחוק מסחרי, אז יגידו שהמדינה עצמה אין לה סוד מסחרי מפני שהיא לא פיתחה את התהליך הזה או את המוצר הזה עבור שימוש מסחרי.

שמואל סף:

למה שבסעיף א' לא תוסיף את המילה של הרשות?

יהושע שופמן:

אנחנו נקטנו במקצועי על-מנת לא להוציא את הרשות, אבל אם אנחנו רוצים בהזדמנות הזאת כבר לפתור את בעיית הסוד המקצועי, אני חושש שבאותה ועדה אנחנו נדון באותו נושא פעמיים, ואני לא רוצה להגיע לתוצאות של זה.

צהלי דרור גבריאל:

אולי זה היה עוזר אם היינו מרחיבים את ההגדרה.

אריה נייגר:

לסוד מסחרי יש ערך כלכלי לא רק אם המדינה לא מוכרת אותו, אלא במוכן כזה שהיא לא צריכה לרכוש אותו ממקורות זרים. לכן אין שום בעיה שסוד מסחרי יחול על המדינה.

יהושע שופמן:

ההגדרה כאן מדברת על מידע עסקי. הכוונה היא שאותו דבר, אילו היה מובטח בידי גורם מסחרי, ואם הוא מבוטח על ידי המדינה בין אם כדי למכור ובין אם לצרכים פנימיים בלי כוונה מיידית למכור, יהיה מעוגן באותה מידה.

הקושי הוא שעדיין אין לנו הגדרה מסויימת אחת לכל דברי החקיקה.

דניאלה גורני:

השאלה היא אם האנטרס כלול בהגדרה של סוד מקצועי. סוד מקצועי זה מידע שנוגע לעניינים המסחריים והוא עשוי לפגוע באנטרס של בעליו. השאלה אם יש צורך להכנס לשאלה הזאת לצורך האנטרס המעוגן בחוק הזה.

ישי יודקביץ:

סעיף א' מתייחס לסוד מקצועי של המדינה. למדינה יש סודות מקצועיים. כמו למשל מכון וולקני של משרד החקלאות שפיתח כל מיני זנים ששויים כסף.

סעיף ב' מכסה להתאחדות התעשיינים את כל הסודות המסחריים של הפרט. כאן האבחנה היא בין סעיף א' לסעיף ב'. סעיף ב' מכסה על הפרט שמתקשר עם הרשות את הסודות המקצועיים והמסחריים שלו.

ענת שקולניקוב:

אני גם חושבת שסעיף א' כלול בסעיף ב'. הבעיה בסעיף ב' היא שהוא רחב מאוד. מצד אחד מידע מאוד רחב יכול לפגוע פגיעה באיזה שהוא אנטרס כל שהוא, ומצד שני אין את האיזון עם מבקש המידע.

הדבר היחידי שנותנים לי כאן הוא לגבי דבר מאוד ספציפי כמו סיכון סביבתי. מה אם מדובר על סיכון רפואי או על אנטרסים אחרים? כאן יש איזה שהיא הפרח חד צדדית באיזון. אם המידע הזה יש בו כדי לפגוע באיזה שהוא אנטרס של אדם אחר, אז אנחנו לא נתן אותו בלי שיש את הצד השני של האיזון הזה.

ארייה נייגר:

כאשר מדברים על איזון צריך לזכור איך התחלנו. לא התחלנו עם מידע שהוא של הרשות. התחלנו עם מידע של אדם פרטי.

ישנם שני סוגי מידע שהגיעו לרשות, ופה האבחנה היא מאוד חשובה לנו. יש מידע שהגיע לרשות דרך בדיקה של הרשות, ואני לא בטוח שיש לנו אנטרס לגיטימי שהוא לא יחשף לתעשיינים, ויש מידע שהוא שלנו ושנחנו מסרנו אותו.

אנחנו מוסרים המון מידע. אנחנו מוסרים תהליכי ייצור מפורטים שסעיף 4 לא חל עליהם כי אין שום התנייה של אי מסירה.

צריך לעודד את האנטרס לגלות את המידע הזה כמו בתחקירים, כאשר האיזון הזה הוא ביני לבין האזרח המבקש ולא בין האזרח המבקש לבין הרשות.

שמואל סף:

אני חושב שיש להוריד את המילה עסקיו בסעיף ב'. ההגבלה רק לגבי עסקיו היא הגבלה לא סבירה.

שרון הברמן:

צריך למחוק את כל הריישה של הסעיף הזה ולהשאיר מידע שגילוייו עלול לפגוע בפגיעה ממשית באנטרס מקצועי וככלכלי של אדם. למה צריך את הריישה?

צהלי דרור גבריאלי:

זאת החמרה קשה במצב שקיים היום. כל מה שרשום בריישה הזאת זה לא סוד. היום לכל אחד מותר לבוא ולספר ולדבר על מה שידוע לו.

שמואל סף:

זה חוק שחל על רשויות.

ענת שפי:

אולי לא נתנו מספיק את הדעת לגבי האבחנה של מסירת מידע שנמסר לאדם שלישי לרשות מכוח הודעה על פי דין. האם כאשר המידע נמצא בידי הרשות אז הוא פתאום הופך להיות לנחלת הכלל? אני לא בטוחה שזה צריך להוכיח את האנטרס של הפגיעה באנטרסים כלכליים או מקצועיים. יש פה משהו מעבר לזה.

יהושע שופמן:

הרשות אוספת לצורכי ציבור ולצורך מילוי תפקידה. הרשות אוספת את המידע, והיא אוספת אותו לא בשביל העסק הפרטי של הרשות.

ענת שפי:

המידע הזה הוא מידע שמתייחס למפעל ספציפי ולדברים שנוגעים למפעל עצמו.

יהושע שופמן:

ברגע שהמידע נאסף על ידי הרשות הוא נאסף לצורכי ציבור. אין לרשות אנטרס להעביר. יש דברים שאני לא יכול לבקר את הרשות אם אני לא יודע איזה מידע נמצא אצל הרשות. הדוגמה הקלאסית היא של מידע סביבתי שהרשות אוספת ויש אנטרס ציבורי שהמידע הזה לא יצא. מול זה יש את האנטרס של הצד השלישי.

הנסיון הוא להגן על הצד השלישי בכמה מובנים, להגן על אנטרס פרטיות של אדם, להגן על האנטרס המקצועי והמסחרי של אדם, ולתת לו פתחון פה על-מנת שלא לעשות דברים מאחורי גבו של הצד השלישי.

הרשות בסופו של דבר היא זאת שמגלה, וזה כל הזמן קורה. הרשות מגלה מידע שהיא אוספת על פי דין בכל מיני מצבים. לפעמים הרשות אוספת מידע לצורך חקירה פלילית ובסוף היא גם מגלה. היא מגלה כאשר היא מוציאה החלטה מנומקת שלא להגיש כתב אישום.

יש מצבים שהרשות מגלה מידע שהיא אוספת. בדוגמה של האסון בנהריים, היה מדובר בין השאר על מידע שהתקבל מחברה פרטית ושלא היה לו מימד ציבורי. המקרים שבהם הרשות מגלה הם כאשר גוף עובד עם הרשות ומוסר מידע לרשות.

הרשות יכולה לגלות את המידע, אבל יש הגנה על הצד השלישי ויש לו זכות טיעון וגם זכות ערר. אנחנו חייבים לאזן את שני האנטרסים. אי אפשר להגיד שכל מידע שהתקבל מגוף שלישי הוא חסוי באופן אוטומטי.

דניאלה גורני:

מידע נמסר לרשות לצורך מאוד מאוד ספציפי. אני לא חייבת למסור מידע אלא אני רשאית. האנטרס שלי הוא פתוח לכל. כאשר מישהו דורש מידע אני חייבת לנמק לו, ובזה אני מגנה על אנטרס של צד שלישי, שמכנים אותי לסיכסוך שאני לא צד בו. מי ערב לכך שאני אגן על הצד הזה שפנה אלי טוב ממנו עצמו.

אני צריכה לשקול את מידת הנזק שיגרם לו, אם זה האנטרסים הכספיים, הכלכליים, העסקיים והמקצועיים. אני צריכה לעשות את התהליך הזה פעמיים לצורך שאלה מאוד נקודתית. מה עניינו של פלוני לקבל אותו רק משום שהחברה הזאת ביקשה הגנה על הסוד הקונקרטי.

החברה שפנתה אלי במסגרת חוק ניירות ערך צריכה לשבת על המשמר לפי סעיף 12 פן מתחרה כזה או אחר שלה, שאין לו שום עניין לגיטימי חוץ מזה שמתחשק לו לדעת כדי להכות אותה בשוק, צריכה לערוב כדי לעמוד על המשמר ולהסביר למה לא יתנו דבר שמראש לאותו אדם לא היתה הזכות לקבל.

יש כאן איזה שהוא מעגל סובב שהופך את הדברים. זה הופך את כל המערך של הפרטיות וההגנה ומכניס כאן גורמים זרים. זה דבר בעייתי מאוד. לכן נדמה לי שמידע שנוגע לצדדים שלישיים שנמסר לרשות שילטונית לצורך נקודתי בלבד לא יכול להמסר כדבר אוטומטי.

ענת שפי:

יכול להיות שזה יפגע בדרך עקיפה באנטרס הציבורי לקבל את החומר. אם אדם ידע שהוא חשוף לאותה מסירת מידע בצורה הזאת, אז יכול להיות שניצור מצב שאנשים לא יגלו באותה חופשיות את אותו מידע, שלנו כרשות יש אנטרס וחובה לקבל אותו לטובת כלל הציבור.

דניאלה גורני:

הוא נמסר לי כדי לפתור אותו מחובת גילוי.

איילת רוזן:

לעניין מידע סביבתי, המידע הוא מידע מאוד רלוונטי. החוקים בעולם לגבי גילוי מידע סביבתי מחייבים מעבר למה שיש בארץ. בארץ קיימת המגבלה היחידה של הסוד המסחרי. לכן החוק הזה הוא מרע עם מידע סביבתי על ידי הכנסה של סעיף 3ב בגלל שהוא הרבה יותר רחב מהסוד המקצועי גרידא.

צריך לקחת בחשבון את האנטרסים של המשרד לאיכות הסביבה. מגמתו היא לא רק כמשרד ממשלתי לפקח על הנעשה מבחינה סביבתית, אלא הוא רואה לנגד עיניו את הצורך ליידיע את הציבור. בעניין אנטרס ומידע סביבתי הרבה פעמים אין אדם אנטרסנט ואין אדם נפגע, הסביבה של כולנו נפגעת. לכן יידוע הציבור הוא מרכיב חיוני במדיניות ממשלתית של איכות הסביבה. לכן חשוב מאוד שהחוק הזה לא ירע על המצב הקיים, אף אם לא נוכל לשאוף דרך החוק הזה לרמת יידוע שקיימת במדינות אחרות בעולם.

אם אין אפשרות לגלות לציבור ולהעביר לציבור מידע שנאגר אצלנו, שהמשרד לאיכות הסביבה איננו מסוגל לבדו לאגור ולאסוף, הוא בא אכן מכוח חובה בחוקים שונים, כאשר אין באפשרותו להפיץ את המידע הזה. יש פגיעה חמורה במדיניות הסביבתית.

דניאלה גורני:

אצלנו מסתובבים הרבה סודות מסחריים, למה שיהיו פרוצים?

איילת רוזן:

אם את מציעה שאסור לך לגלות את זה, זה יפגע באנטרס. כיום מותר לנו להעביר מידע שהוא אינו סוד מסחרי. החוק הזה מגביל אותנו הרבה יותר. הציבור אחרי החוק הזה לא ידע. כיום הדבר היחיד שמגביל אותנו זה עניין הסוד המסחרי. כאשר אנחנו רוצים ליידיע את הציבור על דוחות פליטת זיהום אוויר לאוויר, הם טוענים שזה סוד מסחרי.

ענת שפי:

אז האנטרס שלכם הוא לא אנטרס של חוק חופש המידע, כמו האנטרס של טובת הציבור שאי הגילוי מהווה איזה שהיא סכנה.

אריה נייגר:

יש לי אנטרס לדעת שהקניון החדש שבנו ליד ביתי הוא כור גרעיני. מה שמחוץ למפעל, כלומר אם שפכתי פסולת ואם יוצאת קרינה רדיו אקטיבית זה לא סוד מסחרי. ממילא זה ברשות הרבים. יש מי שרוצה לקבל מידע שהוא קשור למידע הזה, והמידע שקשור למידע הזה כולל מידע על תהליכים. את הציבור מעניין מה שמשיע עליו ולא מה שנמצא אצלי במפעל.

החפנייה לחוק מפגעים סביבתיים היא לא כל כך טובה. בחוק מפגעים סביבתיים מוגדרים סוגים של מפגעים. יש מפגעים רעים שגורמים לסבל ממשי לאדם, וגורמים פגיעה לבריאותו, ואלה המפגעים שבאמת צריכים למנוע אותם, ויש מפגעים שהם לא עומדים בדרישות החוק, כלומר בניגוד לתוכנית ובניגוד לרשיון עסק. במפגעים האלה אין באמת אנטרס ציבורי. סעיף 11 נותן אפשרות לתת מידע חלקי, ואחד הפתרונות רק לסוד מסחרי הוא לתת מידע חלקי.

תיו"ר דוד צוקר:

את ההשגות שלך הייתי מעוניין שתביא לישיבה הבאה.

צהלי דרור גבריאלי:

צריך לבטל את האבחנה בין סעיף א' לסעיף ב' ולהכניס אותו לעניין הסייג הסביבתי. צריך להכניס את אותו סייג סביבתי גם לסעיף א', משום שאם בא' מדובר לדוגמה על חברות ממשלתיות, אז ברור שגם הן חייבות לגלות את אותם עניינים שנוגעים לסביבה.

צריכים לבטל את החפנייה לחוק מפגעים סביבתיים גם משום היפוך נטל הראייה, וגם משום ההגדרות הלא לגמרי ברורות שמופיעות בחוק הזה. לא רק פליטות לסביבה, יש בהן משום חריגה. מעניינות את הציבור אלא כל פליטה לסביבה.

תיו"ר דוד צוקר:

לא כל אלה, אלא זאת שעושה נזק.

צהלי דרור גבריאלי:

אין לנו מחלוקת על כך שפליטות שמגיעות לסביבה הן מענייניו של הציבור, ולכן הן גוברות על האנטרס בסוד מסחרי. הפליטות לא ימדדו בסביבה אלא הן ימדדו בתוך המפעל. זאת תהיה חובה של המפעל לדווח על כל דבר. יש לזה סיבה מאוד טובה.

יהודה לנדא:

אין חובת גילוי לגבי הליכים נאותים במכרזים ושמצויים בחקיקה. בחוק חובת מכרזים זה לא קיים. התקנות הן תקנות ולא חוק.

שמאל סף:

לגבי סעיף א' הייתי מגביל אותו רק לרשות, שזה סוד מקצועי של הרשות. בסעיף ב' אני מקבל את ההצעה לחוק את כל הרישח ולהשאיר כל מידע שגילוייו עלול לפגוע פגיעה ממשית כאנטרס מקצועי מסחרי או כלכלי. אז אני נותן שיקול דעת מלא ורחב לרשות.

ענת שקולניקוב:

אני חושבת שסעיף ב' רחב מידי בנוסחו זה ואין לו מקום. כל העיקרון של החוק הוא שלא צריך לבוא ולעשות את החריגים, כי אז יש את האנטרס של סביבה ויש את האנטרס של בריאות ועוד אנטרסים אחרים נוגדים, עוד דוגמאות שמדברות על סודות מסחריים זה אנטרס לגיטימי של צד ג'. יש נושאים ספציפיים כמו למשל הרשות לניירות ערך שיש להם אנטרסים ספציפיים. הפתרון הוא סעיף סודי שאני מניחה שקיים, אני מבינה שברשות לניירות ערך האנטרסים הם קצת שונים.

אני לא הייתי רוצה לראות את סעיף ב'. בטח לא בנוסחו הזה, שהוא רחב מידי. יש חרבה סיכונים אחרים. הרעיון של החוק הוא לא לבוא כל פעם ולהראות את האנטרס, אלא לבוא רק בהנחה שהאנטרסים קיימים ויש את שיתוף הציבור.

צהלי דרור גבריאלי:

יש שני דברים שחסרים כאן, האחד זה מי תהיה הרשות הבוררת כאשר הסוד המסתרי שייך לרשות, והשני זה מי יקבע אם באמת המידע הוא בגדר סוד מסתרי או לא, כאשר העניינים נוגעים לצד ג' אין כל קושי שהרשות תברור.

חיו"ר דוד צוקר:

זה נכון לגבי כל הסעיפים.

צהלי דרור גבריאלי:

אין שום סעיף שהוא עונשי לגבי טענות שווא ולגבי סוד מסתרי, היות והחגדרה של סוד מסתרי היא כל כך רחבה, הנסיון שלנו מראה שהרבה פעמים רוצים להשתמש בה כסיבה לחסיון בשעה שאין עילה אמיתית כזאת. צריך שיחיה איזה שהוא גורם מרתיע מפני טענות כאלה.

חיו"ר דוד צוקר:

האם את רוצה שיופיע פה סעיף עונשין?

צהלי דרור גבריאלי:

אני בהחלט חושבת שכן. זה מקובל בחקיקה בחו"ל.

שרון הברמן:

יש להוסיף סעיף.

רחל גוטליב:

מידע בדבר עסקיו של אדם הוא במידה רבה מידע שנוגע לפרטיותו. לכן החריג הזה לא יהיה ברור ביחס בינו לבין הגנת הפרטיות. במינוח מידע כתוב מצבו הכלכלי, אותו דין שחל לגבי פרטיותו של אדם צריך לחול גם על עסקיו.

היו"ר דוד צוקר:

הגופים שהציעו כאן הצעות יעבירו למשרד המשפטים את הניסוח. אנחנו ממשיכים בדיון בסעיף 3 בפעם הבאה.

יהושע שופמן:

בסעיף 9 (א) (6) הסכמנו יותר מידי מהר להחליף את המילה "דין" במילה "חיקוק". יש חסיונות מאוד חשובים שהם אינם בחיקוק, כמו למשל חסיון עיתונאי. מישהו פונה לרשות השידור ומבקש לדעת מה המקור של כתב או כתבת, והטענה שכנגד היא חיסיון עיתונאי, שלעת עתה לא מעוגן בשום חיקוק. זה דבר שהוא מעוגן כחלק מהדין והוא מחייב את כולם.

היו"ר דוד צוקר:

חוץ מחסיונות עיתונאיים ממה אתה עוד מוטרד?

יהושע שופמן:

חסיון של עורך פטנטים. אחת הסיבות שאני חושש מחסיון עיתונאי מעוגן בחוק, זה החסיונות של עובדים לזכויות אדם שעושים תחקירים ואינם עיתונאים. אותו עיקרון שמבסס החסיון העיתונאי צריך גם לבסס את אותו תחקירן שיוצא לשטח מטעם אירגון. זאת אחת הסיבות שהאגודה לזכויות האזרח הציעה לא לעגן בחוק את החסיון העיתונאי. ככל שאתה מעגן חסיון מסויים, תמיד יהיו חסיונות מעבר למה שהמחוקק יעלה על דעתו לחוקק. הדין המחייב במדינת ישראל אוסר מסירת מידע.

היו"ר דוד צוקר:

למה כתבת על פי כל דין?

יהושע שופמן:

זה יכול להיות על פי דין. אין שום בעיה. דין המחייב במדינת ישראל איננו מאפשר לגלות, ואי אפשר לגלות גם אם הוא מעוגן בהלכה פסוקה.

שמואל סף:

התקשי"ר הוא דין. אם הפסיקה היא דין אז התקשי"ר הוא בוודאי דין.

שלמה שוהם:

הפרשנות של הסעיף הזה היא פרשנות רחבה. זה נכון שזה כולל פסיקה שקובעת ומחדשת.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו חוזרים לסעיף 6 "מידע שאין לגלותו על פי דין".

סעיף 4 "מידע שהגיע לידי הרשות הציבורית, שאי גילוייו היה תנאי למסירתו, או שגילוייו עול לפגוע בהמשך קבלת המידע".

יהושע שופמו:

איפה אין לאדם זכות להפלה עצמית.

בועז אורן:

למשל תקנה 5 או במס הכנסה, שאני חייב לדווח את כל ההכנסות.

איילת רוזן:

במידע שמגיע לרשות עקב החובה למסור בפועל, לא משתמשים. הם צוברים ראיות עצמאיות. אין תיאור ספציפי.

יהושע שופמו:

אז אתם יכולים להשתמש במידע נגד המפעל.

איילת רוזן:

תאורטית, אבל לא עושים את זה בגלל שהמידע יועבר אלינו. לכן יש ראיות עצמאיות לפני הגשת כתב האישום.

יהושע שופמו:

אם ימסרו את זה הלאה לגוף חיצוני לצורך הגשת קובלנה, האם זה יפגע באנטרס שלכם שהם הגישו את זה? אם אתם אומרים שבגלל האנטרס יש לאפשר העברת המידע, אתם לא משתמשים במידע הזה לצורכי אכיפה לצרכים פליליים. אם אתם תמסרו את אותו מידע החוצה מישהו אחר ישתמש בזה לצורך הגשת קובלנה. האם זה יפגע באותו אנטרס שבגללו אתם לא משתמשים במילה להגשת כתבי אישום?

צהלי דרור גבריאלי:

המידע הזה נמסר לכם מכוח חובה ולא מהתנדבות, והוא ימשיך להמסר כי החובה תעמוד בעינה. זה לא מתפקידה של הרשות להגן על זכותו של אדם להפלייל את עצמו.

היו"ר דוד צוקר:

זה לא תפקידה של הרשות להגן על זה?

צהלי דרור גבריאלי:

למה זה התפקיד של הרשות להגן על מי שפשע?

ענת שקולניקוב:

אם יש במסגרת ההליך הפלילי איזה שהיא חובה של סעיף ספציפי של הפללה עצמית זה משחו אחד. הדבר הזה לא קיים. יש חובה על המפעלים לתת את אותם נתונים,

והרשות מחליטה איך היא רוצה להשתמש בזה, לפי שיקול דעתה. זה משהו אחר. אין שום סיבה שהמידע שניתן על פי דין לא יצא החוצה. הרשות יכולה בצורה מוסכמת להשתמש במידע הזה על פי שיקול דעתה. אין כאן סעיף שמדבר על הפללה, ולכן אין סיבה שזה ישפיע על מסירת המידע כלפי חוץ.

הציעו להוסיף שאותו חריג של מידע שהגיע לידי הרשות יחול רק על מידע שהגיע וולונטרית לידי הרשות, ושהוא לא חל על מידע שהיתה חובה למסרו לרשות. אם היתה חובה למסרו אז זה ימשיך להמסר.

אביבה גולדשטיין:

האם אדם שמוסר מידע באופן וולונטרי יכול לומר שיש איזה שהוא חומר שהוא לא מוכן שימסרו?

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו מקווים שלא.

שרון הכרמל:

זה יהיה כלול בחוק הגנת הפרטיות, כי סעיף 2 (8) לחוק הגנת הפרטיות קובע הפרה של חובת סודיות לגבי ענייניו הפרטיים של אדם, אולי אפשר להתנות את זה בכך שאנשים שמוסרים מידע ימלאו טופס שבו הם יאמרו שהם מבקשים למסור.

יהושע שופמן:

אם אי הגילוי הוא תנאי למסירה, אז אדם שחייב למסור מידע על פי דין הוא לא במצב שהוא לא יכול להתנות תנאים.

צהלי דרור גבריאלי:

העיקרון הוא לא לסמוך על הרשות שמחזיקה את המידע, אלא לסמוך על עצמן בלבד. זה ההגיון של החוק. אם נקבע בחיקוק שיש צורך במידע ויש חובה למסור אותו, אז אותו הגיון אומר שיש זכות לקבל את המידע.

ענת שפי:

זו לא רק פרטיות. יש פה בעיה מובנית.

חיו"ר דוד צוקר:

את נושא ההפללה העצמית אני מבקש שתבדקו, ועל בסיס הבדיקה אנחנו נראה אם זה יהיה חלק מהסעיף הזה או במקום אחר. את סעיף 4 אנחנו מאשרים כפי שהוא.

סעיף (ג) "לעניין סעיף זה, אין נפקא מינה אם העילה לאי גילוי המידע היא בשל המידע המבוקש לבדו או בשל הצטברותו למידע אחר."

יהושע שופמן:

אנשים שרוצים לגלות מידע יכולים להגיש בקשות שונות ולבקש פרט פה ופרט שם. אם ליקוט המידע יגרום פגיעה בביטחון המדינה או בשלומו של אדם, לא פרט אחד ולא בקשה אחת אבל הצטברות של פרטים יגרום לפגיעה, אז יש עילה לחסות כי לא מתכוונים לאכוף את כל המגבלות על ידי כך שמבקשים פה פרט ושם פרט.

צהלי דרור גבריאלי:

היום זאת טענה שלא תתקבל, ואחרי החוק הטענה כן תתקבל. הסעיף מאפשר למפעל לדווח על הפליטות המזהמות והמסוכנות שלו בתנאי שנמסרות תחת תנאי של אי גילויים. מאותו רגע ואילך אי אפשר לאכוף תקני פליטה.

יהושע שופמן:

אם אתם מזמנים אותי למשטרה כדי לתת עדות על אירוע פילי שהייתי עד לו, ואני אומר שאני מוסר את העדות בתנאי שאת החבר שלי לא תעמידו לדין, התנאי הזה שווה כקליפת השום. אתה לא במצב שאתה יכול להתנות. אם יש חובה להתנות ואתה כותב בלי לפגוע בזכויות, אז מה הכוונה?

איילת רוזן:

זה מתווסף לטענות של סודיות מסתריים. בגלל המרכיב של סוד מסחרי, זה נמצא עכשיו כבג"ץ.

יהושע שופמן:

זה יוכרע אם זה סוד מסחרי או לא סוד מסחרי.

צהלי דרור גבריאלי:

אני מבקשת מהמשרד לאיכות הסביבה נתונים על פליטות ממפעלים באיזור רמת חובב. המשרד לאיכות הסביבה קיבל מכתב מאוד נחרץ וחד מטמעי מעובדי מפעלים, שהמידע נמסר להם בתנאי שהוא לא יתגלה ולא ימסר לציבור, ועל כן אנחנו אוסרים עליכם למסור מידע כזה. אני מנוטרלת, אני לא יכולה לאכוף שום חקיקה סביבתית על מפעלים ברמת חובב.

היו"ר דוד צוקר:

העובדה שמישהו כתב מכתב זה לא הופך את זה לתנאי. זה אומר שלי אין אנטרס שהמידע יעבור הלאה.

צהלי דרור גבריאלי:

אם אני מוסר לך מידע בתנאי שהוא לא יתפרסם אז זה תנאי.

היו"ר דוד צוקר:

אני כותב שזו בתנאי אבל זה לא תנאי. יש לי עניין גדול שהמידע לא ימסר הלאה. אני מכבד אותך שזאת עמדתך אבל זה לא מחייב אותי ובוודאי שלא בפני בית משפט.

סעיף ג' מאושר כלשונו.

תודה רבה הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:15

פרוטוקול מס' 6

מישיבת ועדת הסגנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

יום שלישי, כ"ה בחשוון התשנ"ח (29 בנובמבר 1997), שעה 15-14

נכחו:

חברי הוועדה:

דוד צוקר - היו"ר

מומנים:

משרד המשפטים, משננה ליועמ"ש	-	עו"ד יהושע שופמן
משרד המשפטים	-	עו"ד סיגל קוגוט
משרד המשפטים	-	סייק בלם
משרד ראש הממשלה	-	אריה רוטר
משרד הבטחון, ואש מחלקת ארגון כאג"ח	-	אלימ איהמר יער
משרד הבטחון, לשכה חשפמ"ח	-	עו"ד ישי יודקביץ
משרד הבטחון, מלח"ב	-	יוסי הלברייך
משרד הבטחון, פרקליטות צבאית	-	סגן ענת ברודסקי
המשרד לבטחון פנים, סננית היועמ"ש	-	נצי"ח רחל גוסליב
המשרד לבטחון פנים, ע' יועמ"ש	-	נצי"ח ענת שפי
המשרד לבטחון פנים, יועמ"ש	-	ר.פ.ק. קלוז גוננה"ן
משרד האוצר, לשכה חשפמ"ח	-	עו"ד דיינה ירוס
משרד האוצר, מנהלת מח' חקיקה, נציבות מס הכנסה	-	עו"ד תמר לומברונו
משרד האוצר, לשכה חשפמ"ח	-	עו"ד אורית לב
המשרד לאיכות הסביבה, לשכה חשפמ"ח	-	עו"ד רינה שרני
המשרד לאיכות הסביבה, לשכה חשפמ"ח	-	איילת רוון
המשרד לאיכות הסביבה, לשכה חשפמ"ח	-	רות רוסנברג
משרד הבריאות, לשכה חשפמ"ח	-	עו"ד נחו סחון
המסוד לביטוח לאומי, לשכה חשפמ"ח	-	עו"ד אביבה גולדשטיין
הוועדה לאנרגיה אטומית	-	עו"ד בועז אורן
איגוד החברות הנסחרות בכורסה, יועמ"ש	-	עו"ד נתי שילה
איגוד החברות הנסחרות בכורסה	-	עו"ד רונית ארידור
הרשות לניירות ערך, מנהלת מח' אכיפה	-	עו"ד דניאלה גורני
הרשות לניירות ערך	-	שמעון וייס
התאחדות התעשיינים	-	עו"ד אריה ניינר
התאחדות התעשיינים	-	לימור לטטינגזון
קואליציה לחופש המידע, מרכז	-	ישי מנחין
קואליציה לחופש המידע	-	ענח שקולניקוב
אדם טבע ודין	-	צהלי דרור-נכריאלי
מרכז שלסון מקומי	-	שרון הברמן
לשכת עורכי הדין	-	עו"ד יובל אזני
לשכת עורכי הדין	-	עו"ד יובל לנדא
לשכת עורכי הדין	-	עו"ד שמואל סף

יועץ משפטי:

שלמה שהם

מנהלת הוועדה:

דורית ואג

קצרנית:

אסתר מימון

סדר היום:

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, של קבוצת חברי כנסת

2112

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, של קבוצת חברי כנסתהיור דוד צוקר

שלום לכם. אני פותח את ישיבת ועדת המשנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע
אפתח בשני דברים הקשורים לפרוצדורה האחד. נמצאים אתנו היום אנשי איגוד החברות
הנסחרות בכורסה. אתם לצורך עניין ספציפי

נתי שילה

אנחנו רוצים להיות נוכחים במהלך הדברים.

היור דוד צוקר

העניין הפרוצדורלי הנוסף הוא, שאנחנו הולכים קדימה, כאשר אנחנו משאירים
מאחורינו מדי פעם שאלות, או פתוחות או לא מנוסחות. אני מוסרד יותר, כמובן, מעניין
השאלות הפתוחות. עניין הניסוח הוא פחות חשוב. השאלה שלי, האם כדאי שאנחנו נגיע עד
סוף החקיקה, ואז נחזור אל כל השאלות שלא הוכרעו - אבל אז ניצור מרחק גדול מזמן הדיון
- או שבישיבה הבאה נעשה ישיבה של יסגירת חורים?

יהושע שופמן

אנחנו לא כל-כך רחוקים מהסוף.

היור דוד צוקר

אני פשוט חושש שאיכות החחלמה, המרחק בכל זאת יוצר אילו שהיא בעיה נסכם
כשנראה כמה אנחנו מתקדמים, וכחמש הדקות האחרונות של הישיבה. תודיעו מהם הנושאים
הפתוחים הלא מוכרעים.

אנחנו בסעיף 10, למרות שבסעיף 9 נשארו שחיים או שלוש שאלות לא מוכרעות
כאמור, נדון בהן כנראה בישיבה הבאה, שאח מועדה נקבל מדורית ואנ עוד מעט.

(קורא אח סעיף 10 להצעת החוק הממשלתית)

יהושע שופמן

זה סעיף שלא היה קיים בהצעת החוק הפרטית. אנחנו הוספנו סעיף זה כדי לתת משקל
יש שיקול דעת בכל מיני נושאים, בעניין של המאמץ שכרוך בסעיף 9(ב), שרשות רשאית שלא
לחסור מידע. אמנם קבענו עקרון, בניגוד לדעתם של חלק מהאנשים, גם בוועדת אומטרובסקי
וגם בישיבות ועדת השרים, בניגוד לדעה שרוצה להגביל את החוק רק לבעלי העניין, ולסבוע
שאתה חייב לציין את האינטרס.

היור דוד צוקר

בוועדת אומטרובסקי היתה הצעה כזו?

מייק בלם

זה נדון ועלה, וזה לא נכנס בסוף.

יהושע שופמן

החמלצה של הוועדה היתה ללכת על הנוסח הזה, השארנו את העקרון, שאין צורך
להראות עניין, השארנו את הסעיף שלא צריך לציין אבל מסרת הסעיף, שכאשר אדם מצביע
על העניין שיש לו, אז, כאיזון בין האינטרסים הנוגדים, כשיכולים להיות אינטרסים של
הרשות מול האינטרס של המבקש, או של פרט אחר מול האינטרס של המבקש - הרשות תיחן
משקל לבקשה.

היור דוד צוקר

כלומר, חופש המידע מותנה בשאלת האינטרס של המבקש?

חייק בלם

הסירוב, למה זה נוסף בכל זאת הרעיון הכסיסי הוא כמסת לא לדרוש את העילה, ולא שהפקיד ישקול אם העילה מצדיקה או לא מצדיקה עיון כמידע בסוף הדרך, ביח המשפט יכול לעשות איזון בין הצורך של האדם לצורך של הרשות בחסיון.

היור דוד צוקר

יעשה את זה בית המשפט, פה אתה מדבר על הרשות

חייק בלם

חשבנו מלכתחילה, שממילא גם הפקיד, מן הראוי שיעשה, אפילו לא צריך לכתוב את זה, כי גם הוא צריך להביא בחשבון, החלטנו בסוף כן לכתוב את הדבר הזה, בשביל לעזור לפקיד לדעת, שאתה יכול להביא בחשבון את השיקול של האיש, ואם הוא כבד משקל, תן לזה משקל כבר בשלב הראשוני, כשאתה בוחן את הצורך שלו.

יהושע שופמן

למשל, סעיף 9(ב), אומר שהרשות אינה חייבת למסור מידע בנושא חוות-דעת תחקיר פנימי, בעקרון, זה מידע שיש הצדקה לחסיון לגביו, אבל לא כאיסור, אלא כהיעדר חובה למסור, כאשר זה נוגע לאדם עצמו, יש משקל יחד.

שמאל 90

אם המסרה בעצם להחמיר עם הפקיד, כלומר, שישקול פעמיים לפני שהוא מסרב, נוסף את המלה "כבואה לשקול סירוב מסירת מידע", ואז בעצם אתה מפנה את האצבע לכיוונו.

יובל אזני

נקבל פה בדיוק את התוצאה החפוזה.

אריה רוטר

כפי שאני מבין, סעיף 9(ב) זה איסור קטגורלי, אין כאן שיקול דעת, אז שיתוקן הסעיף.

ענת שקולניק

גם יכול להיות רלוונטי לפסקה 9(א), לחשל, כשהשר מחליט האם להוציא את התעודה, כשיש עניין ציבורי חשוב, הוא עדיין יכול לשקול, אבל אני מסכימה להצעה הראשונה - אני סבינה, שהמסרה היתה בעצם להוסיף לזכויות של האזרח כאן, אז שזה לא יהיה "כבואה לשקול מסירת מידע לפי חוק זה", זה נשמע נייטרלי, צריך איזה שהוא ניסוח כגון "אף אם חלים החריגים לסעיפים 8 ו-9, תשקול הרשות את מסירת המידע, על-פי עניינו של המבקש".

ישי סנוחין

באופן כללי הסעיף הזה עומד בניגוד לרוחו של החוק, רוחו של החוק אמורה להיות, שאף אחד לא צריך לתת הסבר לפקיד למה הוא רוצה את המידע, דרך הסעיף הזה נכנס, שאתה כן צריך להניד לפקיד למה אחת צריך את המידע, אנתנו לא צריכים להניד לפקיד למה אנתנו רוצים את המידע, והפקיד צריך לתת את המידע, למעט חריגים.

יובל אזני

האפקט הוא בדיוק הפוך, אם אתה צריך להסביר מלכתחילה למה אתה מבקש את המידע, אתה נותן את הסיבות, אולי סיבות לא ענייניות למה לסרב לך.

חייק בלם

אחה לא צריך

יובל אזני

אני לא מבין למה צריך את זה בהקשר הזה, אם לא סעיפים 9 ו-8, ממילא לרשות יש זכות לסרב לתת לי מידע במקרים מסויימים, יוצא שההסבר של מבקש המידע כבר לא

רלוונטי אם במקרה מסויים סעיפים 8 ו-9 חוסמים, ויש רלוונטיות למי שמבקש, אז כשאלתה נוספת שישאלו אותו מה עניינו, דווקא לגבי סעיפים 8 ו-9 הוא יוכל להגיד, זה העניין שלי, ואז ישקלו את כל העניינים האמורים לגבי סעיפים 8 ו-9. לאור הרלוונטיות של המבקש, אבל לא מלכתחילה, כי מלכתחילה ייווצרו מצבים כאלה, לא ענייניים, והפקיד יחליט מאינטרסים של הרשות לא למסור, כי אולי הוא ינחש את הכוונה, למח האדם רוצה מידע, וזה נוגד את מהות החוק עצמו

יהושע שופמן

המטרה כתובה גם בדברי ההסבר, אם מישהו סבור שהניסוח אינו קולע למטרה, אז אפשר לשקול ניסוח אחר, אני לא רוצה, כמו שגם נאמר, להנביל את זה רק ל-9(ב), גם בעניין שיקול דעת השר וגם בגלל הערכת הסיכון, זה נכון שבאופן כללי 9(א), זה איסור למסור את המידע, אבל יש תמיד שיקול דעת, ואנחנו מסליצים, שכאשר מדובר במידע של אדם על עצמו, אז האינטרס של חנילוני יגבר

אין לי ספק, שהרעיון כאן קודם כל הוא לא לתת לבית המשפט לעשות את כל השיקולים, אנחנו רוצים, ש כמה שפחות דברים יגיעו לבית המשפט, ואנחנו רוצים שאדם יגיד, אני לא צריך להגיד לך למה, אבל כשיש למישהו אינטרס, אינטרס חשוב אישי, מן הסתם הוא גם יסביר והוא גם ינסה לשכנע, שעל אף הקשיים, שעל אף המאמצים, שעל אף הפנימיות של המידע, יש סיבה טוב מאוד לתת לו את המידע, וזאת אנחנו רוצים שהפקיד ישקול מהשלב הראשון

היור דוד צוקר

אני מבין את כן, שהכוונה של הסעיף, אם אנסח עכשיו לא כלשון משפטית, אומרת, שכאשר באת הרשות לסרב לשחרר מידע, אלה סעיפים 8 ו-9, היא תשקול - - -

יהושע שופמן

היא באה לשקול האם לסרב

היור דוד צוקר

אם כך, אני מבין, שסעיף 10 צריך להיות, כאשר הרשות באה לשקול סירוב מידע, היא תעמיד על כף המאזניים השנייה את האינטרס של מבקש המידע, אז תכתבו את זה

ההצעה שהיתה כאן אמרה "שבבואה לסרב", שיהיה ברור שהסעיף הזה כאחת בא לאזן את האינטרס של אותה רשות ציבורית באיסור שחרור המידע, זה לא עולה מכך היום

יהושע שופמן

לא רצינו לכתוב "בבואה לסרב" אנחנו אומרים, לפני שאתם תסרכים - - -

מייק בלם

"בבואה לשקול שלא למסור מידע"

היור דוד צוקר

סעיפים 8 ו-9 זה סירוב מסירת מידע, וכך צריך לקרוא לזה, זה בהחלט עשוי לקבל גם פירוש שונה לגמרי, הפוך ממה שרצית להשיג, אז או שאנחנו לא מכניסים את סעיף 10 לניסוח בכלל, ואם מכניסים אותו ויש לנו עניין להכניס אותו, אם המטרה היא כפי שאמרת, אז להכניס כלשון אחר

'שי מנחין

העניין הוא שרשויות תמיד שוקלות לסרב

היור דוד צוקר

סיכמנו כבר

(קורא סעיף 10 מהצעת החוק הממשלתית)

שמואל ס' 9

קצת קשת לקבל זאת כי אם אני לא יודע שהשמיטו לי, איך אני אדע ואפרט על כך לבית משפט כלומר, הסייג האחרון הוא משונה אל חנוסק למה, חניד "דע לו, השמטתי לך עמ' 2 ו-3, או "השמטתי לך קטע", אם עצם הגילוי למה עשוי לחשוף משהו אבל שאני לא אדע שהשמטתי לי

חיו"ר דוד צוקר

איך עולה מכאן שלא תדע שהשמיטו

שמואל ס' 9

הסיפא של סעיף 11 אומרת "נעשו השמטות או שינויים כאמור, תצוין זאת הרשות". והנה הבעיה - "אלא אם כן אין לנלות עובדה זו, מהטעמים המפורטים בסעיף 9" אין לנלות שחורידו לי משהו

חיו"ר דוד צוקר

רק האותם סעיפים שפורטים בסעיף 9

שמואל ס' 9

או איך אני אעלה עליהם

אריה נייגר

אני רוצה לדעת אם זו המרה לסעיף 11 או שזו רשימת חנושאים הקשורים לניסוח אם סעיף 9(ב), בעניין הסייג למידע סביבתי, יישאר, אז סעיף 11 לא יחול על מידע כזה, ויכול להיות שיש אינטרס שהרשות תמלא רק את חלק המידע שהוא רלוונטי, לא את כל החבילה, אלא את חלק המידע הסביבתי הרלוונטי, והשאר יישאר

חיו"ר דוד צוקר

אז זה מתאפשר

אריה נייגר

זה לא מתאפשר, כי הסיפא של 9(ב)(3)(ב) מוציאה את זה בכלל מסעיף 9

ענת שקולניק

אבל זה מוצלח

אריה נייגר

אבל אנחנו עדיין לא יודעים מה יהיה בסוף סעיף 9, כי לא נמרנו לנסח אותו

חיו"ר דוד צוקר

הרשום את זה בפניך, ואתה אחראי לזכור את העניין הזה

יהושע שופמן, הערות לעניין שעלה בסעיף 11, מדוע שלא תצוין עובדת ההשמטה, מבלי כמובן להיכנס למהות, לתוכן ולמידע עצמו

יהושע שופמן

סעיף 11 נכנס לפעולה כאשר יש עילה לא למסור את המידע בכלל אם אני חוסר את המידע כמו שהוא, אני פוגע בבמחון המדינה, ולכן אני יכול להניד "אני לא מוסר לך מידע בכלל", אבל סעיף 11 אומר "זו לא תשובה מספיק טובה תעשה מאמץ למסור את המידע עד כמה שאפשר כאשר יש מצבים שבהם - אני חושב שזה בעיקר עניין של ביטחון המדינה - אם אני מגלה, בהנחה שהסיפא מתקיימת, דהיינו שציון השמטה פוגע בביטחון המדינה, אז אם יש לי רק שתי אפשרויות, או לחת תשובה שלילית - ומותר לי לעשות לפי פסקה 9(א) - או למסור

בלי לציין את ההשמטה, אם אין לי אופציה שלא לציין את ההשמטה, אין לי ברירה, אלא לסרב למסור את המידע

סנה שקולניק

אתה סתוייב למסור תוך ההשמטה

יהושע שופמן

אם אנתנו יוצאים מתוך הנחה, שיש מקרה שאם אציין השמטה, זה יפגע בכיסחון המדינה, זה יפגע בחסיון לפי סעיף 9, ואם אין לי אופציה למסור את המידע, בלי לציין את ההשמטה, אז אין לי ברירה אלא להפעיל את סעיף 9(א)

איתמר יער

כאופו גורף

יהושע שופמן

כן, לא למסור השאלה שלכם יכולה להיות, כואו, תתנו לנו דוגמה, אבל אם אנתנו מקבלים את העקרון שאכן יש מצב - אם אין מקרה כזה, אז הסיפא לא צריכה להסריד אותנו - אבל שיש מצב שבו ציון השמטה יפגע בכיסחון המדינה, אז כלי הסיפא יש לי רק אפשרות אחת, לא למסור את המידע, מתי זה יכול להיותי - קיום איזו יחידה שאני לא יכול לנלוח אפילו שהיא קיימת

היור דוד צוקר

שאי-אפשר לומר שהשמטתי את דבר קיומה של היחידה

איתמר יער

כי אז בעצם חדע שהיא קיימת

יהודא לנדא

בנסיבות האלה עדיף ללכת בדרך הארוכה, לא למסור את המידע, להעמיד את העניין למבחן משפטי, ובמבחן המשפטי יעלה כל העניין הזה, ובית המשפט יחליט מה שיתלים

היור דוד צוקר

זה קיים

יהודא לנדא

אני מדבר בהתייחס לסיפא, מה שמנסה יהושע רזניק להניד לנו, נשאר את הסיפא - - -

היור דוד צוקר

כי אם נקבל את בקשתכם, המצב יהיה יותר גרוע

יהודא לנדא

אז אני טועו שעדיף, שהמצב יהיה יותר גרוע, שהעניין יכוא בפני הכרעה משפטית, מאשר שאני אקבל מידע חלקי

שמואל סג

ההצעה בעצם אומרת, למעשה אני לא יכול לספר לך שיש 12 עמודים, אני אומר לך, שמונה אני אומר לך, חד וחלק, שאני לא חושב שיש מקרה אחד שאתה לא יכול לספר שהורדת שלושה עמודים, אני לא רואה מקרה כזה

איתמר יער

בהנחה שיש פעילות שתלקה חסויה וחלקה לא, אז יש לך דוגמה

הי"ר דוד צוקר

השמטנו מן הדוח את הקטע שבו קבוצת ספנים עברית הפליגה למלטה כדי להסל את שקאקי

שמואל ס'9

ההערה שלי, אם כך, לא הוכנה. אני לא אמרתי שתניד לי למח, או מה התוכן של מח שהשמטת, לא את זה אמרתי

הי"ר דוד צוקר

כלומר, עמ' 3' עד 6' איננו?

שמואל ס'9

או אני יודע שחסר, אם משהו חסר לי

הי"ר דוד צוקר

תכתוב למח, לא נסר במלואו

שמואל ס'9

זה מה שאמרתי

אני יכול עם זה ללכת לבית המשפט ולהגיד: אני יודע שקיבלתי מסמך לא שלם. אני מבקש שבית המשפט ייכנס, יסתכל, אפילו במעמד צד אחד, וישקול אם באמת הם צודקים. אבל אם אני לא יודע שהשמימו, למעשה נוצר איוה מידע שנמצא ברשותו של איש מסויים

ענת שקולניק

אני אתן דוגמה דוח מבקרת המדינה, דוח חקירת של השב"כ בעזה ב-1988-1980 עד 1992, נמסר לעתונות, בהודעה הרשמית, שמפורסמים 20% מהדוח, לא נמסר כי השאר הסודי, לא נמסר ולא אמרו מלה אחת מה נמצא בשאר ה-80%, אבל מי שרוצה ללכת ולתקוף את הנושא של פרסום הדוח, יכול לעשות את זה היום, אם לא היו אומרים שחסרים 80%, אי אפשר אפילו היה לעלות על זה

יהושע שורמן

למה העובדה הזאת תיפגע בביטחון המדינה? העובדה שזה פורסם כך, ואף אחד לא העלה על דעתו שהשמטה - - -

ענת שקולניק

באמת קשה מאוד לחשוב על דוגמאות, ובאמת לא נתנו כאן, לא מה נמחק, או איזה סוג מידע נמחק, אלא עצם העובדה שנעשתה השמטה קשה באמת לחשוב על דוגמה, שזה אכן הדבר שיפגע לעומת זאת, כמוכן שיש חשש שזה דרך לסנוול

הי"ר דוד צוקר

ההצעה שעומדת כאן, לא כמו שנראה בהתחלה, היא שבאותם מקרים, שכחם מתוך כלל המידע האסור בפרסום יש חלק הסותר בפרסום, ייאמר, יצויין באיזה שהוא אופן, שמדובר במידע חלקי, זה כל מה שהוצע

רחל גומליב

זה נראה לי נכון, זה לא נראה לי בעייתי

הי"ר דוד צוקר

אני מבקש שתכואו בדברים עם מי שעוסק בזה בממשלה לגבי ההצעה שעומדת עכשיו, שאני נוטה לקבל אותה, אבל לא פני שתחזרו עם חוזה-דעת, שתצויין העובדה, שבהצעה מדובר במידע חלקי, מידע לא מלא, ואני לא נכנס עכשיו לניסוח

מייק בלס

בעצם, לשקול את השמטת הסיפא

רות רוסנברג

לשים נקודה אחרי הרשות

יהושע שופמן

אין ספק שניתן לעשות זאת בלי לפגוע באינטרסים של סעיף 9. השאלה אם ניתן לעשות זאת בלי לפגוע בעקרון של גילוי כמה שיותר מידע

היו"ר דוד צוקר

הכל כפוף לסעיפים 8 ו-9

יהושע שופמן

לא, זה שאני אומר, שאין ספק שאני יכול למחוק את הסיפא. השאלה אם התוצאה היא שאני מוסר יותר מידע או פחות מידע אבל אנחנו נשקול זאת שוב. המקרים הם נדירים ביותר. כלומר, אבקש לדעת את מדינות דרום-אסיה, שיש לנו קשרי מסחר, או להניד מדינה א' ב', ג' ועוד מדינה רביעית, שאני לא יכול למסור על-כן

יהודא לנדא

ולכן, התיקון לא צריך להיות בזה שנשים נקודה לפני המלים 'אלא אם כן לא ניתן לגלות', אלא צריך לכתוב 'תצוין הרשות כי הושמט דבר-מה'

היו"ר דוד צוקר

לא הצעתי להשמיט את הסיפא, כי לא זה הסיכום, הסיכום הוא שנשקול את האפשרות, שכאשר משחררים מידע חלקי, מתוך מסכת רחבה יותר של אינפורמציה, תצוין עובדת חלקיות המידע מחיקת הסיפא לא בהכרח עונה למה שאמרת. למעט השאלה הזו, אנחנו מאשרים את סעיף 11

סעיף 11 אושר, למעט ניסוח עובדת חלקיות המידעהיו"ר דוד צוקר

אנחנו עוברים לסעיף 12

(קורא את הסעיף מהצעת החוק הממשלתית)

פסקה (ג), המוזכרת - זו התקופה שבמהלכה צריך למסור את המידע למבקש

יהושע שופמן

כיוון שיש לנו גם אינטרס הפרטיות ואינטרסים מסחריים ואחרים של צד שלישי, אנתנו רוצים שהדיון יהיה לא רק בין הרשות לבין המבקש, אלא במקרים המתאימים גם הצד השלישי שעלול להיפגע. סעיף כמעט זהה מופיע בהצעת החוק הפרטית, יש רק שינויי נוסח

שרון הברמן

לסעיף הזה סתייחס בעיקר בסעיף 9(ב) האומר, כי, למשל, מידע שמסירתו אסורה לפי חוק הגנת הפרטיות, בכלל לא ייכנס בסעיף הזה. לגבי הדברים האלה, אני חושבת שצריך להוסיף, והערתי על-כן בפעם הקודמת, בפסקה 9(ב), חוראח שאומרת: שרשות מקומית או רשות ציבורית רשאית לא למסור מידע שכולל פרטים על אודות צד שלישי, אשר מסירתם עלולה לפגוע בצד השלישי, כי אחרת אין לך את הצד השני של המשוואה כאן

ענח שקולניק

זה בדיוק להיפך. הסעיף הזה הוא סעיף פרוצדורלי. הזכויות המהותיות של צדדי ג' מוגדרות בחוק. לכן, אני מציעה, ולדעתי זה מאוד חשוב כדי למנוע אי-הבנה, לכתוב אחרי המלים "לפגוע בצד שלישי" "כאמור בפסקאות פוא(4), (5) ו-ו(6) ו-ז(ב)(3)".

שמעון וייס

הסעיף מסיל על הרשויות הנכלות. שהן לא יכולות לעמוד בהן משום שמה שהסעיף בעצם מבקש מהרשות, זה לנסות לעסוק בשלב הראשון באיזון האינטרסים בין צד ג' לבין המבקש עם כל הכבוד לרשויות. אני חושב שזה תפקידן. התפקיד שלהן הוא לומר למבקש אדוני, המידע נוגע לצד ג', נמסור הודעה לצד ג', והצדדים הנוגעים בעניין יגיעו לבית המשפט. לא הרשות תעשה את איזון האינטרסים. זה נסל בלתי-נסבל, גם לא נכון להסיל נסל כזה.

נתי שילה

הסעיף הזה הוא מאוד בעייתי לחברות הציבוריות הבורסאיות. שלמעשה חלים עליהן כללים של שני חוקים עיקריים. חוק אחד, הוא פקודת החברות. שממילא יש בו פרוצדורה של אותם נתונים ומסמכים לגבי חברות, שניתן לקבל אצל רשם החברות, לגבי החברות הבורסאיות ישנו חוק ניירות סרך. החוק הזה, עיקרו הוא חוק של גילוי ומתן מידע לציבור. יש גם פרטים בדורים ומדוייקים. איזה מידע חברה ציבורית חייבת לתת לציבור בדוחות תקופתיים, וישנה הרשות לניירות סרך שמפקחת על העניין הזה, וכל העניין הזה מסודר

בהקשר הזה, המסגרת הזו חייבת להישמר. כאן יש איזון מין פריצה נוספת, שמישהו יכול לכנא לרשות לניירות סרך. מעבר לדברים שפורסמו, ולבקש מידע לגבי חברה X או חברה Y, שהרשות מטפלת בה כרגע, או שנידונה, או שיש איזון בעיה עם דוח מסויים שלה, או דברים מהסוג הזה, מעבר למה שהיו חייבים לפרסם, זה מצב מיוחד שצריך "להחריג" אותו מהסעיף הזה, כי באמת חוק ניירות סרך הוא חוק של גילוי לציבור, אז מה שלא נקבע שם, אולי צריך לחקן את זה בחוק ניירות סרך.

אריה נייגר

השאלה היא, כיצד תדע הרשות שהמסירה לא תפגע בצד השלישי?

ישי מנוחין

כיוון שזה עלול לפגוע בביטחון המדינה.

אריה נייגר

רק אני, הצד השלישי, יודע אם המידע שלי עלול לגרום לי נזק.

אריה נייגר

לכן פונים אליך ככל מקרה שיש אפשרות - - -

אריה נייגר

אבל החנאי לפנייה, שהמידע עלול לפגוע

מייק בלס

בקריאת החוסר רואים ויודעים, או אמורים לדעת, פחות או יותר הדברים האלה כבר קיימים בפועל, כאשר מוגשים למשל מסמכים במכרזים, במכרזים מוגש מסמך מסויים לרשות. הרשות כחיה זוכה בעיקרון, ההצעה של הזוכה חייבת לעמוד לעיון כל הצדדים האחרים שהפסידו במכרז. למעט הסודות המסחריים שגלומים בה. לפעמים מבקשים מראש לסמן בהצעה מהו סוד מסחרי או עסקי שראוי להגנה, אבל לפעמים זה לא קורה, כאשר בא מישהו ומבקש לראות את ההצעה הזוכה, הרשות צריכה לדעת, שהיא לא תגרום להפרה של תקנות חובת המכרזים כגלל חשש שיש פה איזה שהוא סוד מסחרי. הרשות צריכה לפנות לזוכה ולהניח לו. הוגשה פנייה לראות את ההצעה שלך - בתקנות חובת המכרזים גם של מערכת הביטחון וגם הכלליות, זה קבוע כחן - האם יש שם איזה שהוא סוד מסחרי, לפני שאני נותנת את זהו כי ברור שאם מישהו הגיש הצעה, אזי יכול להיות שיש שם משהו, שאני לא יודע

יכול להיות שרשות זעירה תרבה בפניות לצד ג', כדי להיות שקטה ורשות פחות זעירה, יכול להיות שתחליט בעצמה, ואם היא תעשה עוולה היא תשלם אולי פיצויי נזיקין כאלה ואחרים אבל אין מנוס. בסימואציה הזאת, אלא בשלב ראשון, בכל ניסוח שלא נבחר, שיופעל שיקול דעת על-ידי הרשות אם זה עלול לפגוע בצד ג', או להתייחס אליו באיזו שהיא צורה שיכולה להשפיע. ברור, שלא בכל מסמך שבו מופיע שם של צד ג' יש הצדקה לפנות אליו, וכל אדם שיקרא את זה יגיד אין שום דבר שעלול לפגוע.

לכן, אין מנוס זולת לתת איזה שהוא שיקול דעת לרשות, ולקוות שהיא תפעיל אותו כתבונה במקרים הנכונים הבעיות כבר קיימות גם היום, ולא צריך את החוק הזה. כבר היום מוגשות בקשות לקבל מידע מתוך תיקים של הרשות, ויש שם לפעמים התייחסויות לחברות, לצד ג', וגם היום צריך להפעיל שיקול דעת מצד הרשויות במקרים האלה.

שמואל 90

יש כאן כמה בעיות, והבעיה שכרנע עסקת בה, כפי שהיא חוצנת היא לא פשוטה. החוק הזה, לראשונה מחייב אותם לענות. היום לא חייבים לענות. פה עוד אין חובת הנמקה מסוימת. החוק הזה בפעם הראשונה אומר, לאזרח סותר לקבל מידע, בלי כחל וסרק, חוץ מסייגים, זוהי חובה ראשונית ואת אומרת, המצב משתנה היום.

צריך להשאיר את זה כרשימה פתוחה, לשיקול דעת של פקיד זה או אחר לגרום לאזרח שרוצה מידע, אולי בתום לב, לרוץ ולהריץ מערכת שלמה, בגלל שפקיד חשב, זה לא נראה לי טוב. להשאיר רשימה פתוחה, שצד ג' יחשוב, מה לנביו סודי, גם זה לא נראה לי טוב. צריך לתחום את סוג המידע שצד שלישי מוגן בו. זה יכול להיות על-פי חוק, ויש היום חוק הגנת הפרטיות, ויש הסעיף הזה של סוד מקצועי, יש לנו כמה סעיפים מעבר להם יש הגנה נוספת שניתנה לפקיד, או על-פי שיקול דעת של צד ג' יש לי בעיה עם זה.

יהושע שופמן

הסברנו שהסעיף הזה הוא סעיף פרוצדורלי הפקיד מניע למסקנה שזו לא פגיעה בפרטיות, אבל בגלל שיש הגנות בחוק הגנת הפרטיות, ואפשר למסור את המידע, וזה עלול לפגוע בצד השלישי, ניתנה זכות מיעון לצד השלישי.

שמואל 90

אני אלו איתך הפקיד השחכנע, ומסתבר שאין הגנה על הזכות של צד שלישי, זה משהו סובייקטיבי שלו, ואין הגנה על זה. הפקיד לא מסר את המידע.

חייק בלם

מבקש המידע יטרעו לבית המשפט, ובית המשפט יכריע בין עמדת הפקיד וצד ג' לבין עמדת המבקש אם אין הגנה, כפי שטען צד ג', מבקש המידע יקבל את המידע, ואם יש הגנה, וצדק צד ג' ואחריו הפקיד, אז מבקש המידע לא יקבל את המידע.

שמואל 90

למה לא על-פי חוק, על-פי דיון

יהושע שופמן

סליחה, זה כתוב אחרי קבלת חשוכת הצד השלישי, אם הפקיד הממונה על מסירת המידע רוצה לסרב, עילת הסירוב זה לא סעיף 12, עילת הסירוב זה סעיף 9, הוא צריך להגיד אחרי ששמעתי את הצד השלישי, שוכנעתי שאין לגלות את המידע, לפי פסקה 9(א)(6) לצורך העניין או לפי 9(א)(15), עילת הסירוב, לעולם היא לפי סעיף 9, סעיף 12 לא מספק עילת סירוב. סעיף 12 מספק זכות מיעון לאדם העלול להיפגע.

שמואל 90

הכנתי שסעיף 12 הוא פרוצדורה, אבל אני הולך לחובן. פרוצדורה הזאת יש איזו שהיא תקלה, תקלה לרשות, תקלה לצד ג', תקלה למבקש. אנחנו נשים את כולם בסחורחות של משפטים, כאשר אם נציין שהרשות יכולה לעצור רק אם יש לה סמכות על-פי דין, יכול להיות הדין הזה או דין אחר, בעצם זו ההגנה שלה.

יהושע שופמן

הסירוב לפי סעיף 9

שמואל סג

איפה זה בחובי

היור דוד צוסר

אין סעיפים אחרים שמתיירים סירוב

שמואל סג

יש חוקים אחרים

יהושע שופמן

כל חוק אחר נכנס לסעיף 9 דרך פ(א)(6) אם יש טילה לפי חוק הנוער או לפי חוק איחוד ילדים או לפי כל חיקוק אחר, או טילת הסירוב היא פ(א)(6)

שמואל סג

אז נפנה את הסעיף לסעיף 9 צריך לכתוב אם הוא לא רוצה בגלל מנבלות סעיף 9, יפעל א"י ב' ונ' זה דבר ראשון, כדי לא להשאיר פתוח לפרשנות אחרת

דבר שני כשאתה מציין שלוח הזמנים לא פוגע בשלושים יום, אז צריך להודיע לצד המבקש דם לך, ששלושים היום שמותרים לך, בעצם לא תעמוד בהם, כי הנשתי בקשה לצד ג' כלומר, משהו צריך לדעת, יכול להיות שצריך להודיע בתעמד הנשתי הבקשה

היור דוד צוסר

כלומר, אתה רוצה שיהיו העתקים של המכתבים

שמואל סג

זה לא חייב להיות העתק, אבל אפשר תשובת כיניים, השלושים יום, לא עומדים בהם, והחוק אומר אתה צודק, שלושים יום לא תעמוד בהם, אלא יש עשרים ואחד יום, ויש פה אפשרות לערער, זאת אומרת, המועדים מתחילים להתארך, או אין המבקש יודע שאתה לא סתם מולזל בו, אלא שיש לך סיבה טובה

רוח רוטנברג

יש עוד בעיית פרוצדורה סעיף 12(ג), המועד הראשון הוא עשרים ואחד יום, זו החשובה לצד השלישי אחר-כך יש מועד לא ברור בסרם חלפה התקופה להגשת עתירה אין בחוק תקופה להגשת עתירה

חייק בלם

יש סעיף 15(א) שלושים יום

רוח רוטנברג

אולי כדאי לצרף את הסעיפים הפרוצדורליים, גם של הבקשה (סעיף 7) וגם את סעיף

13

דניאלה גורני

הסעיף אמנם הוא סעיף פרוצדורלי במישור החיצוני שלו, אבל הוא בעצם מכניס שינויים מאוד מהותיים, אני רוצה להתייחס לזה משתי נקודות ראות, נקודת ראות הרשות, ואני מייצגת כאן את הרשות, אבל אולי אני גם מלה מנקודת ראות אורח

מנקודת ראות הרשות, יש כאן בעצם הפיכת הרשות לפוסק במכסור, שנעצם היא לא צד בו ולא מעוניינת בו, נוצר מצב שהרשות סיפלה בעניין מסויים, למשל פירסמה מכרו, קיבלה

הצעות כאלה ואחרות, המכרז הזה נגזר, הכביש כבר נסלל, כולם שכחו מזה, פתאום בא מישהו ורוצה לראות את ההצעה של הזוכה, לרשות אין היום עניין בדבר הזה, הכל נמור, והיא צריכה להיכנס לסכסוך, להיות הפוסק בין עניינה של חברת X שזכתה במכרז - - -

היגור זוד צוקר

אבל היא אוצרת את המידע

דניאלה גורני

כאשר היא קיבלה את המידע במסגרת המכרז, היה זה לצורך המסויים שלה, והיא מחזיקה אותו במאגר, בספרייה או במחסן, היא צריכה להיכנס עם כל הקושי המינהלי שיש לה בזה, ואני כבר עוזבת את ההיבט הכספי שבדבר, היא צריכה להשקיע מאמץ ונס משאבים בסכסוך שאין לה בו כל עמדה בעצם, מה איכפת לה חוויכות בין החברה הזוכה במכרז לבין איוו חברה מתחרה, שיש לה איזה שהוא עניין במכרז, למה היא צריכה שיכניסו את ראשה בכוח לסכסוך שאין לה בו כל עניין, היא צריכה להשקיע בכך משאבים של כוח-אדם, להחזיר בכתי משפט, רק משום שהיא "המחשנאי של המידע הזה" היא נגרת כאן לסכסוך לא לה

יותר מזה, היא נגרת כאן להיות אפוסופוס, טוב יותר או טוב פחות, לעניינם של אנשים פרטיים לצורך זה, כאן הדוגמה היא חברה מסחרית, אבל זו דוגמה פשוטה, ולא המורכבת והבעייתית ביותר, ואם אני החברה שזכתה במכרז, ועכשיו, פתאום, האינטרסים שלי כבר לא בידי, לא אני מגן על הפרטיות שלי, יש לי משרד X, הוא ישמע את ההתנגדות שלי, הוא לא יקבל אותה כווסו, אני, או שאשכנע אותו או שלא, אם שכנעתי - יופי, גם אז אני אגרו לבית משפט, אבל אם לא שכנעתי, העניינים שלי מופקדים בידי הרשות, בגלל שאני סללתי לה פעם כביש, והיא תחליט בענייני, והמידע שלי פרוץ לכל רוח יש בזה עיוות

מקודח ראות של חברה מסחרית, היא עוד יכולה לתיות עם זה, כי, בסופו של דבר, נניח, זה רק עניין של כסף, והמידע כולו הוא רק כסף, וההחזינות תמלה לה, והוצאות שמונכות ממס-הכנסה אבל אם נקצין את הדוגמה ונעבור לעניין של אנשים פרטיים, זה מקבל מימדים בעייתיים מאוד, ישנו אדם שפנה לרשות, לפעמים אפילו פניית חובה - זאת אומרת, הוא אפילו לא יכול לשקול לא לפנות, לא לגשת למכרז או לא לבקש דיוור או מה שלא יהיה - והמידע שלו שוב מסור בידי רשות, שאו שתגן עליו טוב או שתגן עליו פחות טוב, האזרח הקטן, אדון יוסף כהן ממקום פלוני, כל חייו צפוי, בגלל הפנייה הזאת שלו לקבל משכנתא או לקבל זכאות של משרד השיכון, להיגרר לבתי משפט ולחזריו, זה עולה לו כסף, שאין מי שישלם, למה, בגלל שהוא פנה לזכאות משרד השיכון, השתנתה מצבת זכויותיו כלפי כולי עלמא באופן כל-כך מהותי אם יתנו את המידע, במסגרת משרד השיכון, כמה משכנתאות הוא אישר, בלי שמות ובלי פרטים, אז זה מידע על המשרד, ברגע שמישהו שואל למה אדון יוסף כהן קיבל משכנתאי צריך להסביר לו, צריך לתשוב את ענייניו, הוא צריך תמיד לחכות להודעה בדואר, לעמוד תמיד על המשמר, להספיק להגיב בעשורים ואתד יום - - -

הודא לנדא

את פותחת דיון בכל הקונספט שמאחורי החוק הזה

דניאלה גורני

סעיף 12 נחה כסעיף פרוצדורלי, אבל הוא סעיף מאוד מהותי, ואולי זו הודמנות לומר אח זה

יוצא, שבפעם על-ידי הפנייה הזאת כל מערך זכויותיו של האזרח משתנה הרבה מעבר למה שנחה ממכת ראשו, אתם אומרים פרטיות זה נכון, אבל מי מגן עליו מגינה עליו הרשות הציבורית ושנית, הוא במצב של מגונה בלתי פוסקת כי אם האדון הפונה היה מכקש ממנו במישרין את המידע, הוא יכול היה להיענות, סלח לי, מה זה ענייניך, שלום ולא להתראות, ברגע שאותו אזרח פנה בעניין קטן ומוגדר אל הרשות, מאותו רגע ענייניו פרוץ לכל העולם, ללא צורך להוכיח אינטרס, ללא שום דבר, אני חושבת שזאת תוצאה מאוד קיצונית זה סעיף 12(ב), שקודם כל מפקיד את ההגנה על ענייניו קודם כל בידי הרשות

מייק בלם

למה סעיף 2 לחוק לא מעורר את הבעיה הזאתי למה סעיף 12?

דניאלה גורני

גם סעיף 2 מעורר את זה

דניאלה גורני

בנוגע לאנשים שלישיים, החוק הזה מעורר הרבה כעיוח גם לי, כרשות, שאני פתאום מופקדת וצריכה להילחם בסכסוכים לא לי, וגם, סליחה, בחור אדום, שאם פניתי פעם לאיזו רשות, אני צריכה לעמוד על המשמר כל חיי, אם היא תשמור על ענייני סוב או לא, אם יגדרו אותי לבית משפט, מי ישלם לי עבור ההוצאות האלה?

אילת רוזן

דניאלה גורני קונסיסטנטית, גם בישיבה האחרונה היא התנגדה לכך שהחוק הזה צריך לחול על מידע שמגיע מצד שלישי, וזו תפנית ושינוי בקונספציה של החוק, בגלל שעד עכשיו, בוועדת השרים לענייני חקיקה, בהחלטת הממשלה, היה מובן שהחוק הזה כן צריך לחול על צדדים שלישיים, בגלל שמאגר המידע שיש לממשלה כולל לא רק מידע שמייצרת הממשלה, אלא מידע שמגיע מצד שלישי, והרשות חייבת לעשות את העבודה הקשה והמלוכלכת ולהחליט אם צריך להפיץ את זה או לא, על-ידי כל חינו הננות של פנייה לצד שלישי וכו' לדעתך, אכן הפינה של החוק הזה, שהוא כן יחול על מידע שמגיע מצד שלישי, ובצדק

ישי סנוחין

אולי דוונסה מאוד פשוטה, כל מאגר האוכלוסין בחדיות ישראל מנוהל על-ידי דיגיטל כ-Out-sourcing, ואז כל מידע שחופעל על-ידי Out-sourcing, על-ידי רשויות המחשל, אם מוציאים צדדים שלישיים, פתאום ייעלם

דניאלה גורני

יש סוגי מידע מסויימים שאפשר שהוא ינהל אותם לדוגמה, איכות הסביבה, כבר היום מרשם האוכלוסין הוא גלוי לפי החוק, הנתונים שבסרשם גלויים, וזה לא חידוש, יש סוגי מידע מסויימים שאתה יכול לקבוע ביחס אליהם באופן קונקרטי, כאן יש לו משחו רחב מאוד, ושוכ, אני מייצגת כאן גם את הרשות, המחשבה שאנחנו נצטרך להיות כאן הפוסק בסכסוכים, מה לי העניינים האלה?

יהודא לנדא

אנחנו פה עסוקים בהספקת מידע, שזה חשוב, אבל אנחנו גם צריכים לשמור על פרטיותם של האנשים, אני מציע לשקול, שיקול ערכי לא משפטי, כאשר אתה מדבר על-כך שהרשות הציבורית שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע, אתה לא נותן לרשות שוט קו מנחה, מה יהיה שיקול הדעת שלה במישור הפניעה בפרט של אותו צד שלישי - - -

שמאל 90

הוא אמר סעיף 9

יהודא לנדא

יכול להיות שסעיף 9 הוא התשובה, אני לא בסוח, אבל אם אתה מפנה לסעיף 9, יש פה אפשרות לתת לרשות הציבורית לשקול, ואתה לא נותן לה שוט קו מנחה, יכול להיות שאם תכניס איזה שהוא קו מנחה ערכי, כזה או אחר, תפתור את הבעיה של הגברת ותפתור את הבעיה של אותם צדדים שלישיים שיכולים להיפגע, ותאפשר עדיין את מסירת המידע

היור דוד צוקר

זה לא נורא שמדי פעם חוזרים לעקרונות החקיקה, כי באמת אפשר לנעת בהם סכל מיני כיוונים, בכל מיני סעיפים, אני רוצה לומר, בעיקר לדניאלה גורני, אנחנו מסילים פה אחריות על הרשות, חד משמעית, חלק מן החוק הוא, שאנחנו מוסיפים תפקיד לרשות, וסבורים שלרשות יש תפקיד במימוש הזכות הזאת לקבל מידע

דניאלה גורני

השאלה היא, למת הפנייה המקרית של האזרח חושפת אותו לכזאת חשיפה?

היו"ר דוד צוקר

זו השאלה השנייה שלך. היו לך שתי שאלות. אחת. מדוע לערב את הרשות ההכרעה שמונחת ביסוד היסודות של החוק הזה. שהרשות - מוסל עליה או שהיא נוסלת לעצמה כתוקף חוק - תהיה חייבת לעסוק במימוש הזכות הזאת לספק מידע.

השאלה השנייה. שנזמה לי שיש לה תשובה בפסקה 9(ב) או 9(ג), במסגרת כל האיסורים והמגבלות על הרשות למסירת מידע. אני מקווה שעניין ההגנה על הפרטיות חובו כדבעי. אם לא - אנחנו צריכים לחזור לסעיף 9, ושם לבצר אח ההגנה אבל, אין ספק בכלל - נראה עוד אם נעשה סעיף מסרה וניצור בו את האיוונים בתחילת החוק - שכל חוק חופש מידע צריך לעסוק באיוון עם הזכות לפרטיות. איוון מסובך ופרובלמטי לפעמים, ולעמים יהיו מחלוקות איפה בדיוק נמצא האיוון אבל, אין ספק. שהחירות החשובה הזאת עומדת, ותצטרך לעמוד, על-פי השקפתי, כל הזמן במכתן של הזכות לפרטיות לפעמים הזכות לפרטיות תנבר על הזכות לחופש המידע, אין ספק גם בעניין הזה אף אחד מאלה שהציעו את החוק הזה, או שתוחכים בו, לא חושב שהחירות הזאת דורסת את כל החירויות האחרות. אנחנו לא נסוגים, לא מתפקיד הרשות ולא מההגנה על הפרטיות. שאני מקווה שחופיעה כסעיף 9.

יחושע שופמן

אני חושב שההתנגדות, גם של שמעון וייס וגם של דניאלה נורני, היתה יותר בחפיסה ופחות ספציפית לרשות.

דניאלה נורני

סעיף 30 לחוק ניירות ערך אומר, שאין לנלות מדיוני הרשות אח המסמכים שהורשו לה במסגרת זאת כן שלמשה סעיף סודיות ספציפי הוא מן הסתם נכנס להגנות, ואז יהיה פסור סניילי מכל וכל מבחינה זאת, החברות הציבוריות אולי יותר מוגנות אצלנו מאשר במקומות אחרים.

יהודא לנדא

יש גם שיקול דעת

דניאלה נורני

יש מידה של שיקול דעת גם לנו וגם לבית המשפט, שום דבר איננו חתום, אבל זה איננו המקרה המובהק שבו משהו פונה ומבקש ומקבל את זה.

נתי שילה

גם לנו יש מסמכים, והבורסה לא כל-כך מוגנת בהם כמו הרשות.

היו"ר דוד צוקר

כפי שסיכמנו בתחילת הישיבה, תלווה אותנו בהמשך התקייקה, נשמור לך אח הזכות להניש - או לי, או שחפנה ישירות לנציגי היומץ המשפטי לממשלה - במידה ויש לך, הצעות לתיקון.

חייק בלם

נתי שילה, האם אתה בכלל תושב שהחוק הזה משנה פשהו מהמצב הקיים כיום, שבו כל אדם יכול לפנות לרשות ולבקש חוסר, ויש לח שיקול דעת להחלים אם לחת או לא?

נתי שילה

אנחנו חושבים שזה משנה.

היו"ר דוד צוקר

נתי שילה יבוא איתכם בזכרים

אנחנו מאשרים אח סעיף 12, למעט עניין אחד, שאני מבקש לבדוק אותו עניין היידוע של הצד השלישי במידה וצריך לשנות משהו בניסוח, להוסיף משהו על-מנח שהיידוע יהיה סלא לכל הצדדים, אז אני מבקש להוסיף לזה.

ישי סנחין

מה שענת שקולניק הציעה

דנת רוטנברג

אולי גם בפסקה 5(א)

הי"ר דוד צוקר

אם אתם חושבים שיהיה צורך, נחזור לזה

ענת שקולניק

זה ממש לא ברור כי זה ממש תזחין מענות, טובדה שגם נשמעו כאן

שמאל 99

אם לא תהיה התייחסות לסעיף 9 - - -

הי"ר דוד צוקר

יש התייחסות, אתה רואה שצריך לקבוע את זה כאן במפורש

בואו, נעשה את זה יותר פשוט, זה נורא אם יהיה רפרנט בסעיף 9

חייק בלם

לסעיף 9 כולו?

הי"ר דוד צוקר

לאותם סעיפים ספציפיים שצריך

חייק בלם

סביר באמת שהוא יפנה לאותם מקרים של פרמיות, לשלומן של אדם או לדברים כמו סוד מסחרי

הי"ר דוד צוקר

זה מה שהיא ביקשה

חייק בלם

יחד עם זאת, למה לסגור כרגע את האפשרות שהוא יפנה למשהו אחר, שעדיין יהיה רלוונטי מבחינתו?

הי"ר דוד צוקר

יהושע שופמן, אתה רוצה לשקול זאת שוב?

יהושע שופמן

כן

הי"ר דוד צוקר

אנחנו מאשרים את סעיף 12 כלשונו, עם תוספת אחת שאני אבקש להוסיף, כפוף לשתי הערות, אחת, עניין היידוע על-כך שהוגשה בקשה, ובעניין השני, שבו אנחנו לא מכריעים, אבל במידה ותחשבו שיש צורך ב-reference לאותם סעיפים ספציפיים שנותנים הננות, תחזרו ותודיעו לנו, זה נשאר במסגרת דיון למעט זה, סעיף 12 מאושר.

סעיף 12 אושר, כפוף להערוך המונכרות למילשרון הברמן

אני חוזרת ומתריעה על הטכנה להפוך את הרשות הציבורית, להכניס אותה לסכסוך שבין צדדים. זה דבר מאוד מסוכן ולא תמיד הפסיד שצריך לשקול את האינטרסים המנוגדים מודע לכל הבעייתיות

היור דוד צוקר

אני מניח שנישאר בחילוקי הדעות

אנחנו עוברים לסעיף 13, ונעבור סעיף, סעיף

(קורא פסקה 13(א)(ו) מהצעת החוק המחשלתיה)

שמאל ספ

צריך לראות את כל הסעיפים תחת מישקף אחד, והוא - האם חזמן לא משפיע על ההגבלה הזו אולי בפסקה (ו) לא. אבל כשנעבור לסעיפים האחרים צריך לבדוק את זה

מייק בלם

חוק הארכיונים מסדיר את מימד הזמן

היור דוד צוקר

הוא טוען שיכול להיות שאפשר לשחרר לפני כן

מייק בלם

צריך לפנות לשר או לגורם מוסמך אחר, על-פי חוק הארכיונים, שיפטיל את סמכותו לקצר. כמו שלמשל עשה שר הביטחון בענייני ביטחון שלפני 50 שנה יצחק רבין ז"ל, כשהיה שר ביטחון, הורה לקצר את התקופה לשנת 1956 במהלך שנות ה-90 זאת אומרת, הפחית את התקופה בערך ל-40 שנה גם זה דורש עבודה, כי בחוק הארכיונים יושבים אנשים ומחיינים את המסמכים לפני שהופכים את זה למידע פומבי אני חושב שהפתרון הוא בזמן, ודאי בענייני ביטחון, הזמן הוא לא מוח של שנה, שנתיים, שלוש, אבל זה טוב לתחום של חוק אחר, שלא כדאי להעמיס על החוק הזה

שמאל ספ

אני לא בסוח לגבי שאר הסעיפים

ענת שקולניק

אני רוצה להסיר הערה יותר כללית, שמתייחסת להרכבה מהסעיפים הקטנים כאן ההתייחסות כאן צריכה להיות לא לגופים, אלא לתפקודים, כדור שדברים שמדברים על התפקוד

היור דוד צוקר

של פונקציות ולא של מוסדות, רק שהרבה יותר קשה לנסח פונקציות הנזרה מוסדית היא יותר קלה

ענת שקולניק

אין ספק, אבל הרבה מידע שכלול בה, אין סיבה להחסות אותו, ואני מוכירה שקיים גם בסעיף 9 הסנדול הכפול לגבי מידע ולכן, נראה לי סוג הניסוח של סעיף קס"ח, שמדבר על מידע שנאסף לצרכי חקירה ומידע מודיעיני, כאן זה לגבי גוף או רשות, שיש להם סמכות חקירה על-פי דין אבל נראה לי שניסוח כזה, או דומה, יכול להיות גם לגבי כל הגופים האחרים

היו"ר דוד צוקר

אני רוצה לשאול את נציגי משרד המשפטים ואת נציגי צבא ההגנה לישראל נאגרו גם אינפורמציה שעל-פי סעיפים אחרים בחוק, כלומר, על-פי סעיפים מהותיים, לא יכולה להיות לכם התנגדות לשחרר אותה. להעמידה לרשות הציבור אבל הניסוח כאן של סעיף 9, הוא באמת ניסוח מוסדי, ולכן הוא גם נורף, כלומר, מוחלט, והוא כולל כל אינפורמציה שנוצרה שם, גם כזו שלא היתה עומדת במבחנים של סעיף 9.

מייק בלס

גם מספר גילי ניירות המואלם שנרכשו

ישי יודקביץ

מערך המודיעין של צבא ההגנה לישראל

היו"ר דוד צוקר

מייק בלס, גם אינפורמציה אחרת רצינית, אבל במבחנים של סעיף 9 -

רות רוסנברג

פליסוח לסביבה, למשל.

היו"ר דוד צוקר

איר אנחנו מיישבים אח הסתירה?

איתמר יער

יש שני היבטים האחד, הסיבה שצה"ל מקבל את הנישה, כפי שכחובה כאן ועוד, האפשרות הנוספת של הסכמת הכנסת, היא כשלעצמה הגבלה.

היו"ר דוד צוקר

זה נכון, זה לא כל צבא ההגנה לישראל

איתמר יער

כי אני יכול לשים כאן מכשירי רשימה ארוכה של גופים, שאין ספק שעוסקים בהרכב מידע, שאין לנו שום כוונה שיבוא לידי ביטוי למשל, מערך קשרי החוץ של הצבא, מערך הפיתוח של מוצרי אמליח, מערך המכצעים של הצבא אנחנו לא מכניסים את זה לכאן והייחוד של גוף המודיעין, ואולי זה גם קשור בגופי מודיעין אחרים, הוא בכך שאחוז ניכר מאוד, כמעט כולו, של מסמכי המודיעין, מעצם העמדה שלהם, גם אם לא כתוב שם כלום, הם חושפים מקורות, לא המסמך הבודד, אבל אם משהו עושה עבודה יסודית, ואוסף את כל המסמכים הלא מסווגים, שכאילו לא אוסרים כלום, הוא יכול להגיע למקורות בהסתברות מאוד גבוהה.

מייק בלס

מלה אחת על ההססוריה של הסעיף הזה, הסעיף הזה התחיל כחוצאה מנסיון בארצות-הברית, שבו ניסו אנשים מהמאפיה לקבל מידע על המקורות ועל החיפויים שיש לגבי אנשים מסויימים כ-F.B.I. היו פונים ושואלים האם יש לכם חומר על נושא מסוייסי בסופו של דבר, הוציאו תחומים מסויימים בכלל מתחלת החוק, כי הם נותנים את עצם התשובה, יש לי חומר, אבל הוא חסוי, זה אוסר שאתה אוסף חומר על העניין הזה, לכן, עונים היום לאנשים מהסוג הזה, שפונים ושואלים על מידע כזה, בקשתך לא מכוסה בחוק חופש מידע ואז לא חשפתי, אין לי, ולא נקלעתי בכלל לוויכוח.

הרשימה אצלנו קצת התרחבה, מעבר לגופים כאלה, כי יש גופים שעצם הדיון במידע שלהם הוא פרובלמטי

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו מאשרים את פסקה 3(א)(1), בשינוי קל אחד. הוועדה שתהיה זו אותה ועדה משותפת שהחלטנו עליה, של ועדות חוץ ובסתון וחוקה

פסקה 3(א)(1) אושרה, בכפוף להפרה לעילהיו"ר דוד צוקר:

(קורא פסקה 3(א)(2) מהצעת החוק הממשלתית)

אריה רוטר:

כפי שכבר נאמר כאן, חופש הסידע הוא רעיון יפה. הוא בעייתי לגבי נופים שמיקר עניינם ועיקר חכליתם ועיקר הסמכויות שלהם, או כל הסמכויות שלהם. נוכעות מהמסרה של איסוף מודיעיני, שהן מסרות ראויות, למשל, מסרת ביסתון המדינה

היו"ר דוד צוקר:

אני רוצה את החייחסותן לסיפא של הסעיף הזה

אריה רוטר:

שירות הביסתון הכללי מנחה את מה שאנחנו קוראים, כל הנופים המאובסחים, גם את כל משרדי הממשלה, ונופים אחרים, לרבות תעשיות ביסתוניות, לרבות חברות ממשלתיות. הוא מנחה אותם כחחום אכסתת הסידע, ההנחיה הזאת באה לידי ביטוי בכך, שככל נוף כזה יש יחידת ביסתון, יש זרימה שוטפת של מידע בין שירות הביסתון לבין היחידה וההיפר, ובעצם, ידו הארוכה של השירות בכל העניין, כך שאי אפשר לעשות את ההכחנה

יהודא לנדא:

אני חייב לנסות ולחלוק על העניין האחרון, אין לי ספק שכחון יחידות הביסתון כנופים הציבוריים יש נגזרת של מידע שקשורה לשירות הביסתון הכללי, וככזו היא צריכה להיכלל באותו סעיף, ליחידות הביסתון האלה - כיוון שהשכיח אחראי באמת על כל יחידת ביסתון גם כנופים יחסית שוליים, שאולי מעניינים מאוד את הציבור, בתור דוגמה יחידת הביסתון של המידע, אני לא יודע אם יש דבר כזה או אין דבר כזה - יש איזה שהוא קשר עם השירות

הסענה שלי אומרת, שאם מדובר באלמנט שהוא שב"כ, אפילו במשתמע, הוא מכניס אותו לסעיף, אבל להגן על אותה יחידת ביסתון, גם בהיבטים שאין להם קשר לשב"כ, אני מדגיש עם זה קצת לא נוח

ענת שקולניק:

אם לגבי סעיף קמ"ו באמת היה צמצום של מערך המודיעין, הרי כאן מדברים על נוף שלם שכולל הרבה מאוד מערכים, גם העיסוק שלו בביסתון, וגם אפשר שיש לו הרבה מאוד מידע שבהחלט לא צריך להיות מראש מידע חסוי לכן, הייתי מציעה גם כאן, איזה שהוא מינוח פונקציונלי של סוג המידע שצריך להיות חסוי, אני מזכירה, שגם כאשר דיברנו על סעיף 9 של ביסתון המדינה, אז הסבירו לנו שזה ניסוח רחב של סעיף 9, בדיוק כמו שנאמר כאן, והוא נדרש כדי שאדם לא יוכל לקבל גם פיסות מידע, שהן תסימות לכשעצמן, ולחבר אותן ביחד, מה שנשמע מאוד הניוני, אבל עם הרציונל הזה, בהחלט אפשר לסרב לתת מידע, גם לפי סעיף 9, שוב אני חושבת שפסקאות 2 עד 7, כולל, הן לא טובות

ישי מנוחין:

אם אני רוצה לדעת מהי המשכורת של המשנה לראש השב"כ, זה פוגע בביסתון המדינה

אריה רוטר:

תלך למחנה סל השכר

שמואל ס'9

אני אקח גוף ציבורי כלשהו. אני כעובד שם או כמתארח שם. יחידת הביטחון ביטלה לי אח אישור הכניסה עם רכב. זה כל מה שעשו לי ואני רוצה אח המידע למה אתם לא נותנים לי להיכנס עם הרכב, לכאורה, על-פי מה שכתוב כאן - - -

היור' דוד צוקר

קיים סוב, דוגמה דעה, כי יש מידע על זה שמתכוונים להשתמש במכונת שלך כנשא - -

יהודא לנדא:

זה מכוסה בסעיף 9 לא בסעיף 13

שמואל ס'9

לידיעתך, בחלק מהמקומות אין כניסה, כי אין מקומות תניה. זה ככלל לא קשור לעניין ביטחוני, אבל מי שנותן את האישור זו יחידת הביטחון של המקום, לכאורה, יוצא שהיחידה הזאת, כל מה שהיא עושה, כין אם זה ביטחוני וכין אם זה לא ביטחוני - מחוץ לתחום אם היחידה הזאת נכנסת בסעיף 9 - במחון המדינה - אין לי בעיה אנחנו מדברים על הנושא המוסדי, יכולה להיות, ביחידות הסמך האלה, פעילות שאינה פעילות בסחונת

היור' דוד צוקר

למה אסור לי לקבל את שמות כל האסירים המינהליים שמוחזקים היום במאסרי אני לא מבקש את הנימוקים, אני רק רוצה את השמות

אריה רוטר

יש לו כתובת הדכה יותר פשוטה לקבל את כל הנחונים האלה, אפשר לקבל אותם בצבא, כמשטרה, בפרסקליטוח לא צריך בגלל איזו דוגמה מסויימת לשבור את העיקרון, שגוף מודיעיני - - -

היור' דוד צוקר

הדוגמה ניתנה כדי להמחיש איזה ארגומנט יש אינסטרס'ס ציבוריים, שתובעים פוסכיות, וצריך להיות איזון האינסטרס'ס עם סודיות, נדמה לי, שיש לפעמים להעדיף את האינסטרס'ס הציבורי, למשל, שנדע בדיוק כמה אסירים מינהליים, זוהי סתם דוגמה, או דוגמה אחרת, יותר פרובלמטית, אבל היא דוגמה רצינית בעיניי בחברה חופשית, כמה אנשים, כמה זמן, ישראל מחזיקה באנשים שהוכאו מלכנווי אתה יכול לראות אינסטרס'ס ציבורי, יכול להיות שהוא מתאזן על-ידי אינסטרס'ס אחר

אריה רוטר

הנתון הזה הוא של הצבא, אלא אם כן אמין יגיד לך שיש שם בעיה אחיתית.

איתמר יער

אני חושב שהדוגמה טובה, והתשובה גם כל עוד אותם אנשים הם כההליך מודיעיני, אז באמת לא תוכל לקבל את התשובה, כי זה בגופי מודיעין, מהרגע שהם לא כההליך מודיעיני, ונשארה רק הסוגייה שהם במאסר, אז זה לא בגוף המודיעיני, זה בתוך צה"ל, וכרגע כאן זה לא מופיע

שמואל ס'9

לדוגמה, נעלם לי במשפחה אדם, אנחנו לא יודעים איפה הוא, ואני פונה לצבא ומבקש לדעת אם הוא לא נמצא בצבא לצורך חקירת שביכ, התשובה הוא לא אצלנו

יהושע שופמן

השביכ לא עוצר אף אחד, המעצר הוא של המשטרה או של הצבא

הי"ר דוד צוקר

שמואל ס'פ. אני מוסרד ממשהו אחר, אני לא מוסרד כגין עניין פרסי שלך או שלו, אני מדבר על איזה שהוא אינסרס ציבורי, שלעתים באיזון עם האינסרס הביסחוני. כן מכקש פומכיות.

יובל אזני

זה לא שייך לחוק הזה. החוק חוה מדבר על שאילחה של האורת מהושות. אבל אם יש עניין ציבורי שהכנסת יכולה להעלות אותו. נתון כזה יכול להתקבל. אבל הוא לא קשור לחוק.

ישי מנחין

עד לפני שנחיים או שלוש לא היה מפורסם שסו של ראש השב"כ. היום כולנו יודעים. זה מתפרסם. לא נגרם שום נזק ביסחוני לשב"כ, לשום מקום אחר.

מייק בלם

איך אחה יודע בכזאת ודאות?

הי"ר דוד צוקר

זאת עובדת חיים. שאם יתקבל החוק חוה, אי-אפשר לפרסם את המידע חוה.

יהושע שופמן

החוק חוה לא אוסר שאי-אפשר.

צהלי דרור-נכריאלי

אני מסכימה עם הדברים שלך בדבר הצורך לאון בין אינסרסים. אבל ההצנה של הגופים לא עושה את האיזון שאנחנו מחפשים. אם אנחנו מדברים. לדוגמה. על יחידות ססך. שחלקן פועלות. או שיש להם גם פעילות מסחרית דגילה לחלוטין. למה רק כגלל היותן יחידות ססך יש להם חסיון ביסחוני? לכן. צריך לנשח להצעה של ענת שקולניק. לייחד את הפעולות ולא את הפועלים.

הי"ר דוד צוקר

לפי הערכתי היכולת לאתר את כל הפונקציות של אחד מהגופים, מסכיחה תקלות או מצד זה או מצד אחר או שיותר מדי פעולות תתאפשרנה בלי שאנחנו רוצים בכלל. או שאנחנו נסגור יותר מדי דברים.

שמואל ס'פ

אתה יכול לקבוע הפניה כללית של הגופים האלה כהתאם לסעיף 9. וכך פתרונו את הבעיה אני מדבר על גופי משנה גוף ראשי. אני מוכן אולי לקבל.

רות רומברג

הנושא שלנו, של איכות הסביבה, הוא דוגמה מצויינת. הוכירו כאן את יחידות הסמך, אבל גם גופים אחרים, אני יודעת שמתקן מסויים יש לו שפכים - - -

הי"ר דוד צוקר

של מערך הסודיעיון?

קריאה

של הוועדה לאורנייה אטומית, למשל.

רות רוטנברג

אני לא רוצה לנקוב בשמות. אבל יש לנו דוגמאות סהחיים, שאנחנו יודעים שיש שם חומרים מאוד מסוגנים או רדיו אקטיביים וכד' . . .

היור דוד צוקר

נניע ליחידות הבטייתיות. וצריך לחשוב על פתרון לכולם. כי אנחנו נחזור לאותה דילמה עם כל היחידות

רות רוטנברג

דווקא בפסקאות משנה 9 ו-10. במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר, כן עשו את האיוון הזה. בצורה נקודתית. הנכילו את הסודיות לגבי מערך הסודיעין המכצעי והחקירות ומערך האבטחה. באותה רות היה כדאי לעשות משהו כולל.

היור דוד צוקר

יש לנו רשימת נופים שלמה. שלגבי כולם קיימה אותה דילמה. כלוסר. שאין שוני עקרוני ביניהם כחתמודות

יהודא לנדא

אני בטוח שגם המוסד מנהה נופים מסוימים במדינת ישראל, ומשום מה אותם לא הכניסו כחוספת הזאת. זו דוגמה לחוסר ההצדקה לקיומה . . .

היור דוד צוקר

נחשיך

וקורא פסקאות 4 ו-5 מהצעת החוק הממשלתית.

מה זה. בפסקה 5, יחידות סמך שטיקר פעילותו ביטחון המדינה?

ישי יודקביץ

רפא"ל

היור דוד צוקר

מה במשרד ראש הממשלה? במידה ורוצים לכלול בפסקה את משרד ראש הממשלה, אני מבקש להציג את הנופים הכלולים בו

אריה רוטר

אנחנו נבדוק את זה

יהודא לנדא

אני מציע. שהצעתי לגבי המנגנון של אישור השר פלוס ועדת המשנה, כצו שלא יפורסם אם לא צריך לדעת מזה. אבל שיהיה איוה שחוא מנגנון. בדומה למנגנון שהופעל בסעיף 30(א)(ו), כדי למנוע טחף

יוסי הלברייך

זאת אומרת. לא ייחידות צבאיות, אלא תסתפק בייחידות בפסקה 30(א)(ו).

היור דוד צוקר

צריך להיות ספציפיים לגבי משרד ראש הממשלה ומשרד הביטחון

(קורא את פסקה 30(א)(6) מהצעת החוק הממשלתית)

שמואל סף

זה מאוד בעייתי

ישי מנוחין

יש כמה משפטים עכשיו כנגד הוועדה. כי היא לא נותנת אפילו תיקים רפואיים לאנשים שנפגעו

אריה רוטר

מה זה קשור לחופש המידע?

הי"ר דוד צוקר

אריה רוטר, יש פה נציג

ישי מנוחין

הנושא של הוועדה לאנרגייה אטומית - יש מידע מסויים שבסדר נמור שחיא לא נותנת, אבל היא לא נותנת שום מידע. מקרה ספציפי היה עכשיו בבית משפט לדוגמה, ויש לפחות 200 מקרים דומים. שכאשר הם מבקשים, אפילו את התיקים הרפואיים לא מקבלים אי-אפשר לפטור אותם באופן גורף מכל דבר על-סמך זה שזה משהו סודי

הי"ר דוד צוקר

בית המשפט לא חייב אותם להעמיד את האינפורמציה הזאת?

ישי מנוחין

בחלק מהמקרים, עכשיו, בית המשפט חייב אותם להעביר את המידע הזה

הי"ר דוד צוקר

אז יש תרופה

ישי מנוחין

אבל לא צריך לחת להם חסיון על הכל

ענת שקולניק

לא צריך לנרוע מהמצב המשפטי הקיים

שמואל סף

זה לא סוד שבנחל-שורק, למשל, מתבצעת גם עבודה אזרחית. על-פי הזמנה של גופים אזרחיים, למה זה צריך להיות חסוי?

הי"ר דוד צוקר

עניין של בריאות?

שמואל סף

כל החלק האזרחי, הנלוו, שנעשה שם לפי הזמנה של גוף אזרחי כתשלום

צהלי דוור-גבריאל

במיוחד כאן, בכל התוקף, צריך להכניס סייג של סיכונים מביבתיים

כועז אורן

כמה זכרים כללים בקשר לאנרגייה אסומית בדומה למה שנאמר כאן על-ידי אמ"ן. שמידע שלכאורה נראה תמים, כאשר נאסף ומורכב ומנותח יכול לשמש שימוש לרעה יש מדיניות עתיקת ימים לנבי הנושא של עמימות

אדון מנוחין, אתה קורא עיתונים, וזה יפה, אבל אין שום קשר בין מה שאמרת לבין המצב בשפה באותו פסק-דין שאתה קראת נחסר התיק הרפואי בשלמותו. שוט דבר לא נמחק, לא שוכש ולא הושמט

הי"ר דוד צוקר

כועז אורן, אבל אם הסעיף הזה מחקבל והופך לחוק, אפשר לבוא לבית החשפס ולטעון במידה רבה של צדק, שאתה יכול לא לחסור את המידע הזה

יהושע שופמן

לא זו שאלה כללית, כסעיף 18, אנחנו עמדנו וביקשנו להוסיף את זה כמכוא ונס כסעיף 18, אין מחוק זה לגרוע מחוקפו של חיקוק שהיה קיים ערב תחילתו של חוק זה, המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית

חייק בלס

תקנות סדר הדיון האזרחי מבקשות גילוי מסמכים, חוק זכויות החולה מאפשר גילוי מידע רפואי של הנפגע

הי"ר דוד צוקר

קבלת הסעיף הזה, איננה מרעה את המצב הטייסי

יהושע שופמן

החוק הזה לא יחול

כועז אורן

לנבי פעילות מסחרית גם לקטיג וגם למטיג יש חברות מסחריות שיש להן קשר איתנו, בפיתוחים של טכנולוגיות שפותחו החברות האלה הן חברות ממשלתיות, והחוק הזה, ככל שאני מבין, יחול עליהן

הי"ר דוד צוקר

זה לנבי הפעילות האזרחית?

הי"ר דוד צוקר

חברה כמו חברת "איסורד כפי"ח", היא חברה ממשלתית

יהושע שופמן

זה רק חל על חברות מסוימות

כועז אורן

על כל חברה ממשלתית, אם השו יחלים, זה יחול

הי"ר דוד צוקר

יש פעילות כחוסם הבריאות, נחל שורק כחוסם הבריאות, ובנתי חולים אתם עובדים הרבה, למה צריך להיות חסיון על זה?

בועז אורן

כאשר עושה את זה חברה שהיא מסחרית-ממשלתית. החוק שיהול - - -

הי"ר דוד צוקר

חברה פרטית

בועז אורן

הפטילויות האלה נעשות במסגרת חברות ממשלתיות. כאשר החוק שחל זה החוק הכללי
לנכי חברות ממשלתיות

הי"ר דוד צוקר

מי שמייצר את המידע זה אתה. לא חברה ממשלתית אתה המקור הראשון שבו נאגר
מידע בנושא של איכות הסביבה או בנושא של בריאות. אז למה שזה לא יהול עליך?

בועז אורן

הפרדנו בין שני פנים. הפן המסחרי, כאשר למשל תחום לייזורים - - -

הי"ר דוד צוקר

פעילות מסחרית. זה הכל גם פעילות שנעשית בין שני כורים היא פעילות מסחרית. לאו
נפרד בין פעילות אזרחית לבין פעילות אחרת

בועז אורן

פעילות אזרחית נעשית במסגרת של חברה ממשלתית, כאשר ההוראות הכלליות של החוק
חלות. כמו על כל חברה ממשלתית, ואין שום חשש ומניעה לנבי זה

שמואל 90

למה סעיף 9 לא מספיק?

בועז אורן

השאלה היא כללית לנבי כל סעיף 13

שמואל 91

לא, כי כאשר הגופים באחת ישנה פעילות ביסחוונית טובהקת, ועיקר העבודה היא
ביסחוונית פה אנחנו רואים. שלא כסוח שזה עיקר הפעילות השאלה היא, מדוע סעיף 9 שמגן
על סוד ביסחווני לא מספיק טוב?

בועז אורן

שוב, השאלה היא כללית. סעיף 9 לא מספיק טוב לאמ"ן, לא מספיק טוב לשבי"כ - פה זה
בדיוק אותו דבר.

הי"ר דוד צוקר

בועז אורן, יש הבדלים בין לבין אמ"ן. חלק מהפעילות שלך - ואתה כל הזמן עונה לי
כסיעונים סכניים, שאתה עושה את זה באמצעות חברה ממשלתית - אבל חלק מהפעילות שלך
היא בעלת אופי שאין סיבה להתסות אח האינפורמציה אודותיו. למה שפעילות כזאת, שעל
פניו ברור לנסרי שהיא לא נבולית, היא לא אפורה, שהיא פעילות אזרחית, מדום עליה תחול
איזו שהיא סידקרטוציה? אני לא מבין.

בועז אורן

ממשלח ישראל החליטה מומן להפריד בין הקסע של פיתוחים אזרחיים-מסחריים לבין
הקסע של פעילות שמרכזה גרעין והוועדה עצמה יש הפרדה "כילם אין"

היו"ר דוד צוקר

אם יש הפרדה, אז אוחז חלק שלגנביו ברור שהוא איננו עוסק כעניין שיש איתו איזה שהוא הקשר בימחוני אסטרטגי - - -

בועז אורן

כשאחה כתבת הוועדה לאנרגיה אסומיח, נמצא במרכזה הסתקר הנרעיניי, זה לא כולל את חברת איסורד בעימ' או חברת ירוחם תעשיות' אלה שתי חברות, שיש להן איוה שחוא חיבור למרכזים, שנועדו למסחר אח הידע

היו"ר דוד צוקר

כלומר, כל הפעילות האורחית שלכם נעשית כאמצעות שתי החברות הללו

בועז אורן

כמעט

שמואל סג

שתי קושיות הקושייה הראשונה היא, נניח שהחברה המסחרית קנתה שירותים ממרכז מחקר, במסגרת עבודתה, התוצאות של אותה עבודה הן סודיות או לא?

בועז אורן

זה נכון כמו רכישה עגבניות בשב"כ

שמואל סג

כן או לא?

בועז אורן

אני אפנה אותן לדברים הכלליים, זה נכון כמו רכישת עגבניות בשב"כ

לגבי הפיקוח הבריאותי יש מנגנון שמוסכם על-ידי פיקוח בריאותי/סביבתי לדוגמה. המשרד לאיכות הסביבה חבו קבע בוועדה, אשר תפקידה לקיים פיקוח סביבתי ובריאותי על הכור בדימונה ועל הפעילות של הוועדה בכלל

היו"ר דוד צוקר

וו לא תשובה לחקיקה הזאת, אני לא סבין למה זה שיין

בועז אורן

שאלו יהאם יש פיקוח'

היו"ר דוד צוקר

אנחנו לא עוסקים מכשיו בוועדה לאנרגיה אסומיח, אנחנו עוסקים בחופש המידע

השאלה היא, למה האספקטים שאינם בריאותיים, כשעובדים חול בלינסון, יש איוו שהיא סיבה - - -

בועז אורן

פינוי של פסולת רדיו אקסיביח?

היו"ר דוד צוקר

לחשל, פינוי של פסולת שאתם עוסקים בה הרכה, על-פי הסעיף הזה הכל סגור

בוועד אורן

ישנו אתר בכור בדימונה - - -

הי"ר דוד צוקר

בוועד אורן, אתה עונה לי למהות, אני לא שואל על המהות, אנחנו לא עוסקים בבדיקת פעולתה של הוועדה, אנחנו עוסקים בשאלה אחרת והיא האם יש תחום במסגרת הפעולה שלכם, שנאופיו הוא כזה שאין שום סיבה שיען הציבור תשוף אותו

בוועד אורן

את הפיננסי של פסולת מבתי חולים עושה חברת 'רותם תעשיות', חברה מממשלתית, שכפופה לחוק הזה, כמו כל חברה מממשלתית אחרת.

מייק בלם

אם יחילו השרים בצו על 'רותם תעשיות', שמפנה, אז החוק חל עליה

יהושע שופמן

גם אם תסתק אותם מסעיף 31, אז זה לא יעזור לך בעניין סילוק הפסולת הנרעינית

הי"ר דוד צוקר

לא כך הוא אמר, הוא אמר תחילו את זה על שתי החברות הללו - - -

יהושע שופמן

הוא אומר שהוויכוח על סילוק הפסולת הנרעינית - - -

הי"ר דוד צוקר

אני יכול למצוא לזה תשובה, אני יכול לקבוע הוראה ספציפית כאן, שאומרת, בניסוח כזה או אחר, שיפעילות בעלת אופי אזרחי - - - , ויש פעילות בעלת אופי אזרחי, ואין סיבה להחיל עליה שום מיתולוגיה.

בוועד אורן

אז תחיל על כל חברה מממשלתית, מה ההבדל בין החברה למדליות לבין 'רותם תעשיות' למה החברה למדליות צריכה החלטה של שני שרים

ישי יודקביץ

הפעילות המסחרית-אזרחית, היא מסווגת, של היחידות הללו, כמו שבועד אמר, הן חברות מממשלתיות

הי"ר דוד צוקר

כלומר, אתה מוכן שנקבע כאן אח זה, למעט פעילות של חברות מממשלתיות

ישי יודקביץ

לנבי שאר הדברים, שוב פעם עניין של האיזונים, למה צריך את החישוק הנוסף

יהודא לנדא

בוועד אורן, למה לא יחול על הוועדה לאנרגיה אטומית התוספת בסעיף 9(ב)(3)(ב), שאומרת: 'פסקת משנה זו לא תחול על מידע בדבר טיכונים מבינתיים וכדבר פליסה, שפיכה או השלכה לסביבה' - לא מדובר בחוק קסינ - 'של מזהמים הגורמים או העלולים לגרום למפגעים סביבתיים, כמשמעותם בחוק למניעת מפגעים סביבתיים' זו הנביעה שלנו

כועז אורן

יש לזה סיבה מצויינת - - -

מייק בלס

כשאתה מדבר על סיכונים סביבתיים - אני לא מבין בזה כלום - אני מניח שצריך להיכנס לפרטי פרטים כדי להבין מה הסיכון הסביבתי. ואז אחה חושף

יהודא לנדא

אני לא מדבר על החצב בתוך הקרייה. אני מדבר על מה שקורה מחוץ לקרייה. כאיזורים הציבוריים

כועז אורן

אוחו דבר

שמואל סר

עובד אורחי רגיל רוצה להעמיד את עצמו למכרו להתקבל לעבודה. והוא רק רוצה לדעת איזו הנגה יש עליו מבחינת בטיחות. לכאורה, על-פי הסעיף, כמו שהוא מנוסח היום, הוא לא יקבל מידע

יוסי הלברייך

סוגי המידע הפשוטים האלה, יכולים להפוך אחד-כך למידע לא פשוט

הי"ר דוד צוקר

אנחנו עוברים הלאה

(קוראת פסקה 13(א)(7) מהצעת החוק הממשלתי)

כל מקום, דרך אנב, שכתוב "זעזת החוץ והכסחון של הכנסת" או "ועדת משנה", זו הוועדה המשותפת לחוץ ובסחון וחוקה שקבענו

מה זה "כיסחון יחסי החוץ של המדינה"?

יהושע שופמן

זה כבר מופיע בפסקה 9(א)(1), העיקרון של ההנגה על יחסי חוץ

הי"ר דוד צוקר

כתוב "פגיעה ביחסי חוץ של המדינה" אנב, זה ניסוח פרובלמטי מאוד כל פעולה מזינית, שבעיניי פוגעת ביחסי עם ארצות-הברית, נניח אי ביצוע צעד כלשהו. אסור לפרסם העניין של יחסי חוץ בתור שיקול הוא מאוד בעייתי. זה פרובלמטי לכלול כיסחון וחוץ ביחד, אלא אם כן שניהם יחד. אם אתה אומר שאלה שני תנאים מצטרפים, יש הגיון

איתמר יער

בסעיף הזה אתה מדבר על יחידה, רק מסבירים מה השיקול שבגללו הדבר ולוונסי צריך לקבל החלטה לגבי היחידה, זה לא רק יחסי חוץ

הי"ר דוד צוקר

אם אתה אומר שאלה שני תנאים מצטברים, אני יכול להכין שגם כיסחון המדינה ופגיעה ביחסי החוץ. פגיעה ביחסי החוץ יכולה להיות גם פגיעה במערך התרבות שלנו עם צרפת

יהודא לנדא

יש אח הפו האחר של יחסי חוץ, שרובו הוא דיפלומטי

היו"ר דוד צוקר

יהושע שופמן, תרשום לך שהניסוח הזה לא יכול לעבור

איתמר יער

במשרד החוק. במקרה הזה, יש יחידה.

היו"ר דוד צוקר

זה ברור, המהות ברורה. אני אומר, שהניסוח פה הוא הרבה יותר מתידני ורחב ומאפשר לכלול בתוכו הרבה יותר דברים ממה שאנחנו באמת מעוניינים לתת.

צריך לדבר בסעיף הזה על פגיעה מסמית ביחסי החוץ. ודאי לא הניסוח הזה.

(קורא פסקה 30א)(8) מהצעת החוק הממשלתית)

הפסקה הזאת הופיעה כבר לפני כן במקומות אחרים. זה הופיע בפסקה 30א(4)

רחל גוטליב

שם מדובר על שיטות עבודה ונוהלים

יהושע שופמן

יש הננה בפסקה 30א(4) על שיטות העבודה והנוהלים, זו סוגייה אחת, והשאלה השנייה היא, העיון בתיק החקירה עצמו, העיון בתיק החקירה עצמו - אנחנו לא מתכוונים שתיקי חקירה יהיו גלויים לציבור - אבל יש זכות לנאשם, יש זכות במסרים מסויימים לעיון בתיק, אבל אדם בא, מכוח חובה שבחוק, וצריך לנלות את כל מה שהוא יודע פרס להפלה עצמית, מידע כזה לא אמור להיות בעיתון, כיוון שיש כמה וכמה גופים שעוסקים בעצם באותה עבודה, אבל נשארים שונים. אז זה לאו דווקא משמרת ישראל, זה גוף של הרשות.

ישי מנוחין

משמרת ישראל פתחה את המרשם הפלילי שלה בפני אנשים, אדם שיש לו תיק במרשם הפלילי יכול ללכת לראות מה כתוב שם.

ענת ברוזסקי

לעצמו

חייק בלם

כנסת ישראל, בחוק, פתחה את המרשם הפלילי בפני הנוגע בדבר

ישי מנוחין

השאלה, אם זה לא ימנע את זה

חייק בלם

החוק לא משפיע על דין קיים

שמואל סף

אם אחת זוכר, הנושא הזה מלה, ונושא ניירות ערך, כאשר התבקשנו כאן לחקן ולהוסיף אותו לנבי חוק הגנת הפרטיות, שואת רשות שלא נכללת וכו', ואז אמרנו, נזכור להעביר את זה לכאן, השאלה היחידה שנשאלת כאן, בוצעה חקירה, התקירה לא העלתה כלום, והתיק נסגר, עברו שלוש שנים, ואני האיש שכונדו נפתחה חקירה, אני רוצה לדעת מה יש שם, על-פי החוק היום, אין שום חובה לנלות לי מה היה בתיק

היור דוד צוקר

אנחנו עוסקים עכשיו במשהו אחר. האם הופכים את הידע הזה לפומבי לא אם אתה ראוי לקבל אותו השאלה, האם אני צריך לדעת מזהו ואם השאלה

שמואל 90

אין לי שום חשש אחר. חוץ מהחוק הזה

שמואל 90

אז חצית לי. בכובע אחר. להגיש הצעת חוק ולתקן חוק אחר באופן שיאפשר לך לעיין בזה

יהודא לנדא

זה לא נכון. כתבנו בסעיף 10, שעניינו של החקיקה הידע הוא פקטור גם באחד הדיונים המוקדמים. עוד לפני שנכנסו לוועדת המשנה. בדיון הראשון שנערך כאן, דיברו על זה שהחוק הולך לעשות שינוי משמעותי דיברנו עם הנציבות על-כך. שהיום כבר אפשר למסור הידע מחוץ התיק האישי וכדי

היור דוד צוקר

למסור הידע למי אנחנו לא עוסקים בזכותו של אדם לדעת על עצמו משהו אנחנו עוסקים בזכות של הפרהסייה לקבל את הידע הזה

יהודא לנדא

זה נכון עקרונית אבל לאור קיומו של סעיף 10, ובהתייחס לדברים שנאמרו בוועדה הזו, עוד במסגרת הוקמה ועדת המשנה, יש כאן גם התייחסות. אם כי אני סודה שהיא אינצידנטלית. לזכותו של האדם שיש לו עניין מיוחד במידע הזה

היור דוד צוקר

אני לא אדון בשאלה הזאת יכול להיות שהיא מאוד חשובה, אבל אני חשש לא אתפוס מרמז בהודמנות הזאת

סעיף 8, אנחנו מאשים כלשונו

סעיף 8 - אושרהיור דוד צוקר

(קורא פסקה 30א) (9) מהצעת החוק הממשלתית

שמואל 90

גם מידע סטטיסטי

רחל גוסליב

מאוד התלבטנו בניסוח השומר מבצע במקרים רבים דרישות קודמות ולכן הרעיון החקורי שעלה לחלק את זה לפי יחידות, לא מתאים למשטרה, וזה הניסוח המתאים ביותר שמצאנו

יהודא לנדא

עם כל הכבוד למשטרה, ואני באמת מכבד את המשטרה, ההבחנה בין משטרת ישראל לבין צבא ההגנה לישראל, למשל, במישור של חוספת מערך המבצעים, היא הבחנה בלתי מוצדקת כלומר, אין לי ספק בכלל, שמערך המודיעין במשטרה חייב להיות חסוי, כמערכת, וכך גם מערך החקירות, אבל מערך המבצעים איננו צריך להחכים לקטגוריה הרחבה של מערך שלא קיבל אני אתן דוגמה, אפשר כל דבר במשטרה, יהא אשר יהא, לקשור תמיד למערך המבצעים, יכול להיות שוו לא הכוונה של האנשים עיושבים ליד השולחן הזה, אבל התוצאה תהיה - - -

היו"ר דוד צוקר

כחמש הכל זה מכצעים

רחל גומליב

הלוגיסטיקה לא קשורה פה

היו"ר דוד צוקר

כל הלוגיסטיקה קשורה במכצעים

ענת שפי

היערכות המשטרה לקראת חגיגות יום העצמאות יש לה פן מאוד חשוב ועקרוני בנושא של מניעת פיגועים

יהודא לנדא

זה נוגע לביטחון המדינה. או חס ושלום אל חנלו. אבל - - -

ענת שפי

זה לא ביטחון המדינה, זה נקרא ביטחון הפנים, יש פעילות של הימ"מ

יהודא לנדא

תיצרי קמנוריה של ביטחון פנים

היו"ר דוד צוקר

אני מסשיר הלאה

(קורא פסקה 30א) (10) מהצעת החוק הממשלתית)

לנבי השבים נשאלת אותה שאלה יש כאן שני דברים. גם מודיעין וגם מערך אבטחה

(קורא פסקה 30א) (11) מהצעת החוק הממשלתית)

זה, מביטוח לאומי ועד למשרד הביטחון

שמאל ספ

זה נוגע רק לסוגי מידע אישיים או גם למידע סמסימטיים. גם אם אני פונה לתל-השומר הייתי רוצה לדעת בכמה ערעורים סיפלתם השנה?

היו"ר דוד צוקר

נציגי משרד המשפטים. אני נותן מיוטה לסיכום. בעצם יש מכנה משותף לדילמה שעוברת כחום השני בין כל הגופים הללו. מצד אחד, האינטרס הציבורי הטובהק, שאין צורך להכביר עליו מלים. לנבי שמירת סודיות בכל מה שקשור לביטחון במובן הרחב של המילה. כפי שהוא מתבטא ממערך המודיעין המשטרה דרך השירות. המוסד ועד לשבים מצד שני. אני יכול לראות. במקרים מעטים אן חשובים, שכמעט בכל הגופים יש אינטרס ציבורי לקבל אינפורמציה שאפשר לפרש אותה כמה שאיננו פוגע באינטרס ביטחוני. ויש חשיבות ציבורית לדעת אותה

הניסוח. כפי שמופיע כאן, נותן ביטוי טובהק לאינטרס הראשון, שמעונן היסב בניסוח שישנו כאן אין ביטוי לאותם מקרים. שאמרת שייחכו והם כוזדים, וייתכן וזה לא בכל הגופים, שבחם יש עניין לציבור לדעת אינפורמציות שאינן מסגירות מידע ספציפי, אבל הן מצביעות על אופי פעולתן של ארגון - אם הוא שומר על איכות הסכיבה או לא, אם הוא ביצע מספר בדיקות או לא ביצע. יש מקרים, כמובן, שעצם ביצוע הבדיקה, ודאי שמספרו של הבדיקות, עלול להסגיר מידע שאיננו רוצים כחשיפתו

אני מבקש לנסות להביא, בחיאום עם כל מי שצריך, ניסוח אחד כללי, לא ככל אחד מן המעיינים, שיתן ביסוסי לאותו פתח צר, שבו ניתן להיכנס עם האינטרס הציבורי שלעתים, גם אם זה לעתים רחוקות, וגם אם זה לא ככל הנופים, שנוכר על האינטרס הכיסחוני

אני מאוד מבקש מכל הנופים המיוצגים כאן ומוזכרים כאן לעשות מאמץ ולראות, לא רק את האינטרס שלשמו הם יושבים כאן ונשלחו לכאן, אלא גם איזה שהוא אינטרס ציבורי מעט יותר רחב - ואני משחדל שתניסוח מצידי יהיה זהיר - אבל להבין שכמעט לכל גוף שפועל בחברה, שצריך לדעת עליו משהו, לא סכיר להניח שכל הפעולות שלו, ככל המקרים ובכל השנים, מענוות סודיות מוחלטה

אני מבקש לחביא נוסח אחד כללי, שיהיה בתחילתו או בסיומו של המעיין, שיתן אפשרות לפתח הצר הזה

סייק בלס

לנבי כל מעיין

חיו"ר דוד צוקר

להשל, לנבי פסקה 8, נדמה לי, שלא דרוש

ענח ברודסקי

אנחנו חשופים

איתמר יער

בהנחה שלנבי רבים מהמעיינים שמופיעים פה, חיכינו לראות איך תחיה ההתייחסות לדברים הנוספים, אבל אם הולכים עם המעיינים האלה - מה שניתן למשמרה בפסקה 9 בסוגיית המבצעים וחוקירות, ומה שניתן לשב"ס בפסקה 10 בסוגיית האבטחה, תם בוודאי נכונים לנבי צה"ל, ואם זה כן, אז הם בוודאי צריכים להופיע בצה"ל

חיו"ר דוד צוקר

לנבי מבצעים, עדיין לא אישרנו

רחל גוסליב

לצה"ל יש האופציות של היחידות, וכיקשו מאיתנו לבדוק את זה, וזה בלתי אפשרי במשמרה

חיו"ר דוד צוקר

איתמר יער, לפני שאתה מבקש את זה כאן, אם אתה מוכן לכוא בדברים עם הנציגים של היועץ המשפטי לממשלה, במידה ואין חשוכה על-פי מעיינים אחרים או באלטרנטיבות אחרות שהמעיינים האחרים מציעים לך, אז זה יבוא לכאן

ישי הנוחין

הוא שואל למה הוא צריך להצטמצם כשאחרים כל-כך וחכים און, שגם האחרים יצטמצמו

איתמר יער

זה לא בהיבט הסוציאלי

חיו"ר דוד צוקר

הוא אמר משהו אחר: חברים, ראוי שהשכ"ס יצטמצמו כפי שהצבא הואיל להצטמצם

איתמר יער

נכון

הי"ר דוד צוקר

רק שאני לא בטוח שהצבא כל-כך מצומצם בהגדרה. תראה את כל שאר הסעיפים

איתמר יער

הצבא לקח עליו מנבלח מאוד רצינית. יש פה את רוח החוק

הי"ר דוד צוקר

יש לך אפשרות נוספת. יש לך פתח - - -

יהודא לנדא

הפתח הזה נתון לכולם

הי"ר דוד צוקר

אנב. אני חושב שהצבא נהג כאן נכון מבחינה ציבורית. אני מברך על זה

בועז אורן

אנחנו מבקשים לשמור אפשרות לפתוח סעיפים שכבר סוכם. באם יתקבל סעיף שמרחיב

הי"ר דוד צוקר

בוודאי, שמורה לך הזכות.

יהושע שופמן

עברנו על כל הפרוטוקולים. ואלה הסעיפים העיקריים שנשארו כל סעיף המסרה:
מבחינת רשימת הנופים - בתי משפט, מבקר הסדינה והכנסת - - -

הי"ר דוד צוקר

אנחנו מחכים על זה לתשובות

ישי מנוחין

וקופות החולים

יהושע שופמן

זה עלה וירד

הי"ר דוד צוקר

אני לא זוכר שביקשתי לבדוק את זה

ישי מנוחין

ביקשת, ואפילו קיבלת מכתב

יהונתן שופמן

אני לא מדבר על זכרים שצריך לשנות את הניסוח. אני מסשיר. הנושא של בעל עניין.
שאיננו אורח או תושב. סעיף 7 - פתח למקרים דחופים

חיים בלם

זה לא מכוסה בסעיף 710

היו"ר דוד צוקר

זה לא נסגר. יכול להיות שזו התשובה. אבל זה לא נסגר.

שלמה שהם

פסקה 6(ג). הנושא לא סגור

היו"ר דוד צוקר

פסקה 6(ג) - מחקנו

יהושע שופמן

פסקה 9(א)(4). האם להעביר ל-ב(ג) - נעשה את זה בצורה מסודרת. התפקוד החקין של הרשות. ביקשת שנחזור לזה. דוחות פנימיים - נחזור לזה עם ניסוח, הסקרון כבר סוכס, לגבי הסוגייה של עניינים מסחריים או מקצועיים. קיבלנו ממש בימים האחרונים מכתב מיאדם, סכס ודין ומכתב מההתאחדות לגבי סעיף 9(ב)(3)(ג). אלה הדברים הפתוחים עד לישיבה של היום

ישי סנתיין

ישנו הנושא של סוגי מידע שונים. מידע מסויים שצריך לכתון ומידע אחר שאולי צריך לרכוש. שדובר על זה שזה ייכנס, עוד לפני הישיבה הראשונה - - -

היו"ר דוד צוקר

הדבר היחיד שטכשיו יהושע שופמן החבקש לציין, אלה אותן נקודות, שבמהלך הדיון בוועדת המשנה לא סוכסו שמורה לך הזכות להעלות את הנקודה הזאת כשנסיים את הדברים

אנחנו ננסה עד סוף דצמבר, תחילת ינואר. לסיים, הסועדים לישיבות הנאות

2 בצמבר 1997, יום שלישי, משעה 14:30

16 בצמבר 1997, יום שלישי, משעה 9:00 עד 11:00

30 בדצמבר 1997, יום שלישי, משעה 9:00 בבוקר עד 16:00 אחר-צהריים

חודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 16:20

פרוטוקול מס' 7

מישיבת ועדת המשנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
של ועדת החוקה חוק ומשפט
יום שלישי, ג' בכסלו התשנ"ח (2 בדצמבר 1997), שעה 14:30

נוכחים:

חברי הוועדה: רחל צוקר - האי"ר

<u>מחמנים:</u>	
עו"ד יהושע שופמן	- משנה ליועץ המשפטי, משרד המשפטים
עו"ד מלכיאל בלס	- משרד המשפטים
עו"ד סיגל קגנוט	- משרד המשפטים
עו"ד ישי יודקביץ	- הלשכה המשפטית, משרד הבטחון
יוסי הולברייך	- מלמ"ב, משרד הבטחון
אל"מ איתמר יער	- ראש מחלקת ארגון באג"ת, משרד הבטחון
רס"ן לירון ליבמן	- פרקליטות צבאית, משרד הבטחון
עו"ד דינה יחם	- הלשכה המשפטית, משרד האוצר
עו"ד איילת רחן	- הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
גד ישעיהו	- עוזר ליועץ המשפטי, משרד ראש הממשלה
אריה חטר	- משרד ראש הממשלה
עו"ד אביבה גולדשטיין	- לשכה משפטית, המוסד לביטוח לאומי
חיה אריהר	- איגוד החברות הנסחרות בבורסה
ישי מטחין	- מרכז קואליציה לחופש מידע
ענת שקולניקוב	- קואליציה לחופש מידע
עמיעד גולדברגר	- מרכז השלטון המקומי
גדעון נתיב	- היועץ המשפטי, הוועדה לאנרגיה אטומית
עו"ד אריה נייגר	- התאחדות התעשיינים
עו"ד דניאלה גורני	- מנהלת מחלקת אכיפה, הרשות לניירות ערך
עו"ד שמעון וייס	- יועץ משפטי, הרשות לניירות ערך
עו"ד יהודה לנדא	- לשכת עורכי-הדין
עו"ד נחמן גולדברג	- לשכת עורכי-הדין

מנהלת הוועדה: חרית ואג

רשמה: אירית שלהבת

סדר היום: 1. הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996 (של קבוצת חברי כנסת)

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

היו"ר דוד צוקר:

אני פותח את ישיבת ועדת המשנה להצעת חוק חופש המידע. האם נמצא סגן נציג של ור"ה? אין. אם כך אנחנו נמשיך היכן שהפסקנו בפעם שעברה. נציג האוניברסיטאות ביקש להפיע כדי להבהיר דבר מה אבל העניין הזה לא יעלה היום.

בפעם הקודמת אנחנו עברנו על סעיף 13(א) ועל רשימת כל הגופים. היו עוד בקשות של בסיכום הישיבה. את התוספות אנחנו כאמור נראה בסבב השני, כאשר ניגמור את הסיבב הראשון, כפי שאנחנו טהגים.

האם לפני שאני עבר יש איזשהן הערות?

הושע שופמן:

יש בקשה של משרד ראש הממשלה.

גד ישעיהו:

יש לנו יחידת-סמך שנקראת "נתיב". אנחנו חושבים שסעיף 13(א)(5) לא מכסה את היחידה הזאת. עיקר פעילותה הוא לא בתחום המדינה אבל יש חשש גדול מאוד שחשיפה של החומר שעובר ב"נתיב" תפגע בביטחון המדינה או בייחסי החוץ שלה. השאלה היא האם אנחנו יסלים להוסיף לרשימה את לשכת הקשר ואת "נתיב".

היו"ר דוד צוקר:

האם ההגדרה של "נתיב" זה יחידת-סמך?

הושע שופמן:

זה לא עלה בוועדת שרים. אלא זה היה עלה בוועדת שרים יש להניח שלא היתה לממשלה התנגדות. הסוגייה היחידה היא בקשה שהגוף יופיע בשם ולא כאיזה סעיף הסמכה כלל.

היו"ר דוד צוקר:

האם למישהו יש הערות?

יהודה לנדא:

ככל שהמידע שעובר שם נגע לביטחון המדינה או למשהו שצריך לשמור עליו - כן. אבל אני העליתי את הנושא הזה בישיבה הקודמת והסבירו לי שהגוף הזה לא עוסק בעיקר בביטחון ויש פיתוחים אחרים. דיברת על זה, אם אינני טועה, לגבי גורמים שמנחים למשל על-ידי משרד. אם יש אלמנטים כאלה אפשר להגדיר אותם. אני רוצה לציין ש"נתיב" הוא גורם שעלה לכותרות מספר פעמים בגין עניינים שהשתיקה אינה יפה להם. אני חושב שזאת תהיה טעות לקחת את כל הגוף הזה ובגלל אותו אלמנט מוצדק להחיל את החשאיות על כל פעולותיו.

היו"ר דוד צוקר:

אני מבין שמשד המשפטים עדיין לא עסק בזה. אני רוצה לחשוב בקול רם לומר את הדברים הבאים. אני יוצא מתוך הנחה שגם בגוף הזה, כמו בהרבה גופים אחרים, יש לפחות לגבי חלק מהפעילות, סיבה לדיסקרטיות.

דבר שני, אם אינני טועה סעיף 13(א) כולו עוסק בענייני ביטחון, למעט פסקה (11), שמדברת על "ראות מעין-שיפוטית".

הושע שופמן:

פסקה (8) לא נוגעת בענייני ביטחון אלא באכיפת חוק ואילו פסקה (7) - מחקר מדיני - עסקת בייחסי חוץ.

הי"ר דוד צוקר

אני שואל, אם אנחנו מחליטים לכלול את זה האם סעיף קטן (א) הוא המקום הראוי או שמא צריך לכלול את זה במקום אחר? נכון, זה לא רק ביטחון, יש גם פה גם אכיפת חוק וגם תיכנון מדיני.

יש לי בקשה, לגבי חלק מהגופים, למשל המשטרה או שב"ס, אנחנו נגביל את הדיסקרטיות לגבי חלק מן הפעולה: שב"ס - לגבי מערך המודיעין או מערך האבטחה. אני עוד לא אומר מה יהיה הסטטוס הסופי כי תהיה לנו בעיה עם זה אחרי ההערה האינטליגנטית והרצינית של מציג צה"ל בעניין הזה. בעיקרון אנחנו מאשרים את הבקשה, ככל שהיא חלה על החלק שחרש סודיות. אני מבקש שהניסוח יבא לפנינו שוב בסיבב השני, אבל לפי אותם כללים שכבר התחילו להסתמן כאן. כלומר, אנחנו לא מאשרים את זה על כל הפעילות אלא על אותו חלק, כאמור, שמחייב חשאיות.

יהושע שופמן

על זה נצטרך לקיים דיון. לוועדה לאנרגיה אטומית יש בעיות מאוד גדולות עם ההסדר הזה.

הי"ר דוד צוקר

בכל אופן, זה הסיכום לגבי "נתיב".

ליהו ליבמן

אני מבין שזו מסגרת של הערות לנושאים שעלו בפגישה הקודמת ולא סאכמו.

בסעיף 11, בנושא של מסירת מידע הוכנסו שינויים בלי לציין את ביצוע ההשמטות והשינויים. אנחנו בחנו את זה ואנחנו חושבים שיש צורך בחלופה הזאת. סעיף 11 אומר שאם ניתן למסור את המידע בהשמטות ובשינויים אז הוא ימסר בהשמטות ובשינויים. אם נעשו השמטות ושינויים הרשות תציין את זה, אלא אם גם את העבודה שנעשו השמטות ושינויים אי אפשר לציין, מהטעמים שבגינם נעשו השמטות ושינויים. יש מצבים שבהם גם עצם העבודה שנעשו השמטות ושינויים היא עבודה שאי אפשר לציין אותה ואם יזיה צורך אנחנו סכל לתת דוגמא - אני לא יכול לתת אותה בפרהס כזה - כדי להבהיר את הדברים. אנחנו מבקשים שזה ישאר בנוסח הקיים.

ענת שקולניקוב

לגבי סעיף 13 סוכם בפעם הקודמת שיובא נוסח שמאפשר חריג כולל לגבי כל המיקרים. אני מבקשת להזכיר לך את זה.

הי"ר דוד צוקר

אני זוכר היטב. זה גם כתוב בפרוטוקול.

יהודה לנדא

לא הצלחתי להבין מה אתה מתכוון לעשות לגבי סעיף הסל, לאור כל ההערות שהושמעו?

הי"ר דוד צוקר

זה בדיוק מה שאני מתכוון לעשות לגבי סעיפים 12 ו-11 ו-10 ו-9 ו-8. אנחנו עוברים על הסעיף, אני מסכם את אותם דברים שאני יכול לסכם. באותם דברים שבהם אין הסכמה או שאני לא יכול לסכם (זה שני דברים שונים) ביקשתי לנסות להביא ניסוחים. אנחנו נגמור לעבור על כל החוק ואז נתחיל את הסריקה מההתחלה כדי לנסות ולסגור מה שנשאר פתוח. אני מניח שמצטרך רק סיבב שני. אם, אגב, בחוק הזה מצטרך גם סיבב שלישי, נעשה גם סיבב שלישי. בעניין הזה, לא שיש לי זמן אבל אני רוצה לעשות את זה הכי מקצועי שאפשר. זה גם יהיה הדפוס לגבי סעיף 13(א).

נעבור לסעיף קטן (ב). כאמור אנחנו עדיין בסעיף 13, של סייגים לתחולת החוק.

"(ב) שר המשפטים רשאי, בצו, בהתייעצות עם השר הסגוע בדבר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת או ועדת משנה שלה, להוסיף גוף לרשימת הגופים המסויימים בסעיף קטן (א); תקפו של צו כאמור יהיה לתקופה שתיקבע בו ושלא תעלה על ששה חודשים, זולת אם בוטל קודם לכן"

מר שאפמן, תגיד לנו למה צריך את זה.

יהושע שופמן:

אנחנו רצינו שאם יהיו מצבים שיוקמו גופים חדשים, אנחנו לא רוצים לתת לשר אפשרות לתקן את החוק. בהרבה חוקים יש תוספת והשר יכול להוסיף עוד גופים. אנחנו דיברנו כאן על תוספת זמנית. בסעיף קטן (א) מדובר על גופים שנקובים בשם, למשל בפסקה (7). אם קימו במשרד החוץ עוד גוף שהוא מאוד חמה לגופים האלה אז אנחנו רוצים שהוא יכלול זמנית. אנחנו מציעים שבאותם מקרים שיש צורך דחוף להכניס עוד גוף אנחנו נבא לוועדה, נבקש אישור, האישור יהיה עד 6 חודשים וזה יתן זמן לתקן את החקיקה.

ענת שקולניקוב:

השאלה היא האם אפשר להגביל, שזה באמת יהיה 6 חודשים פעם אחת, שלא ניתן יהיה באופן קבוע להמשיך את התקופה של 6 חודשים פעם אחר פעם. חשוב שניתן יהיה לעשות את זה פעם אחת וחשוב שלא יעשו פלסטר את מונת החוק.

יהודה לנדא:

זה יהיה כמו החלת חוקי החירום.

היו"ר דוד צוקר:

אני עדיין לא מבין למה צריך את זה. מר שופמן, תנסה לשכנע אותי בעיני הזה.

מלכיאל בלס:

יום אחד הקימו את המטה ללחמה בטחור.

היו"ר דוד צוקר:

זה בדיוק העניין, שלא מקימים אותו ביום אחד.

מלכיאל בלס:

היתה תקופה קשה, היו פיגועים, החליטו לשנות את האופן שבו מלחמים, לאחד כמה גופים ביחד, ויצר יחידה חדשה. לתקופה הזאת, עד שייראו אם היחידה מתקיימת, אם מסיפים אותה לסעיף 13(א) לחוק, או באיזשהי צורה אחרת, צריך את הסעד הזמני הזה.

היו"ר דוד צוקר:

כלומר זה שוב פעם כמקובל ביטחון. אני מבין שיש גם אפשרות לעשות את זה מימוקים אזרחיים. נכון?

יהושע שופמן:

חצי שנה זה מספיק זמן. זה יהיה באישור ועדת החוקה חוק ומשפט.

היו"ר דוד צוקר:

כאמור, בסעיף קטן (ב) תהיה תקופה אחת שתקבע פה, ושלא תעלה על 6 חודשים.

"(ג) שר המשפטים רשאי, בצו, לקבוע כי חוק זה לא יחול על תאגיד כאמור בפסקאות (3) או (4) להגדרה "רשות ציבורית", בשים לב למידת הפגיעה העלולה להיגרם לתיפקוד של התאגיד, צו כאמור יינתן - לגבי תאגיד בשליטת רשות מקומית, לאחר התייעצות עם שר הפנים, ולגבי תאגיד אחר, לאחר התייעצות עם השר הממונה על החוק שמכוחו הוקם התאגיד."

יהושע שופמן:

פסקאות (3) ו-(4) הן תאגיד בשליטת רשות מקומית בתחרות עיניניות ותאגיד שאקם בחוק, תאגיד סטטוטורי.

אנחנו ניסינו להבחין בין גופים שמוצדק להחיל עליהם את החוק וגופים שלא מוצדק. לגבי חברת ממשלתיות הצעם שברירת המחדל שהחוק איננו חל היא שרוב הפעילות של הגופים האלה היא פעילות כלכלית. לגבי תאגידים בשליטת רשות מקומית, שמקומם כדי לבצע למעשה פעילות שהעיריה או הרשות המקומית היתה אמורה לעשות, ולגבי תאגיד סטטוטורי, אנחנו מציעים מנגנון הפוך. זאת אומרת, ברירת המחדל היא שהגוף הזה נכנס לתחולת החוק אבל אם ימצא שיש גוף שיש הצדקה לא לכלול אותו בגלל שעיקר פעילותו היא פעילות מסחרית והוא לא ממלא פונקציה שלטונית, אז אנחנו מציעים שתהיה אפשרות להוציא את הגוף הזה מתחולת החוק.

יש' ממחין:

הבעיה היא שהרשויות מוציאות כמה שיותר דברים החוצה לדברים מסחריים. אם מגמת ההפרטה הזאת או ה-ox sourcing הזה יתמשך וייתמשך אז הרבה מאוד גופים יוכלו להגיד שהם גופים כלכליים ולא גופים שלטוניים.

הושע שופמן:

זה לא סגור כל-כך ל-ox sourcing. ממילא אם המדינה מוציאה פעילות מסויימת לחברה מסחרית אז המידע שנמצא אצל הרשות הוא כמובן מידע גלוי אבל המידע הפנימי של אותו גוף כלכלי או גוף עסקי, לפי כל הגירסאות, איננו נכלל. אם יש חברת מחשבים שהיא זאת שמתחזקת את מסד הנתונים של גוף, אז מסד הנתונים של הגוף הוא של הגוף הציבורי אבל הפעילות של הגוף המסחר איננה נכללת בחוק.

יש' ממחין:

אם חברת המחשבים תעשה עיבדים מסויימים על החומר אז הוא כבר יהיה חומר שלה.

הושע שופמן:

אם הוא חומר של הרשות. השאלה על איזה סוג של ox sourcing אתה מדבר. זה נכון אם זה תיחזוק המערכת, כמו שנעשה לגבי מירשם האוכלוסין, אבל מירשם האוכלוסין נמצא כל הזמן בשימוש הרשות והוא במאגר של הרשות.

יש' מבוחין:

מתי לאחריה ניסית לקבל מידע ממירשם האוכלוסין?

הושע שופמן:

שם יש הסדר אחר לגמרי ולכן לא כדאי להכניס את זה לכאן. אם יש קושי, הקושי הוא לא במירשם הזה.

יש' ממחין:

החשש שלי הוא שיותר ויותר גופים יגידו שהמידע שנמצא בהם חסוי כי הם גופים כלכליים, למרות שהם גופי שירות של אזרחים.

הושע שופמן:

אנחנו מדברים כאן על שני סוגים, חברת עירניות ותאגידים סטטוטוריים. כל המשא של ox sourcing בגופי שירות זה לא קשור.

יש' ממחין:

חברת "מורה" שייכת לעיריית ירושלים והיא חאה את עצמה חברה כלכלית. היא חייבת לי מידע סגור שמשלם ארמנה.

הושע שופמן:

לפי המצב המשפטי היום אני לא יודע אם היא חייבת לתת לי מידע לפי החוק הזה - כן

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

יהודה לנדא

אלא אם כן השר יוציא צו, משיקולים שלו, וימנע את זה.

מלכיאל בלס

נצטרך לשקול מהי החברה, מה התיפקודים שלה, מה היא עושה בעצם. האם היא עושה את השירות השלטוני של עיריית ירושלים או שהיא אולי חברה חיצונית לגמר.

ישי ממחין

אבל למה השר? למה שבית-המשפט לא ישפט את זה? למה לתת כוח כזה לשר? גופים שהיום היו יכולים לתת מידע השר יכול להחליט בחתימת ידו לפטור אותם.

היו"ר דוד צוקר

על-פי איזה שיקולים הוא יסל להחליט על זה?

יהושע שופמן

השיקול העיקרי הוא שיקול שאלו גופים שפעלים בשיקולים עסקיים במפעלים ובגופים אחרים.

היו"ר דוד צוקר

איפה זה נאמר?

מלכיאל בלס

נאמר "מידת הפגיעה העלולה להיגרם לתיפקודו של התאגיד".

היו"ר דוד צוקר

לא היית יכול למצוא ניסוח יותר רחב.

יהושע שופמן

זה לא אוטומטית שכל חשיפה לחופש המידע תיפגע בתיפקודו של התאגיד אבל באותם מקרים שיש חשיפה שגורמת לפגיעה בתיפקוד.

היו"ר דוד צוקר

למה לא להזכיר כאן את אמות המידע לשיקול הדעת הזה? אם אתה אומר שבאמת אמות המידע יהיו כמו שאתה אומר, ולא אמות מידה רחבות, כפי שהם חוששים, אז באו נאמר את זה במישור.

מלכיאל בלס

סביר שזה מה שיהיה אבל הבעיה בדברים האלה היא שמדובר בעשחת תאגידים ממשלתיים ובכנסת אדירה של תאגידים ברשויות המקומיות שאנחנו מחילים עליהם את החוק הזה כנורמה חדשה שתחול עליהם. אנחנו הולכים עם זה מאוד בזהירות כי יכול להיות שאנחנו עלולים לגרום לתאגידים מסויימים חק, ובל הצדקה. לכן אנחנו נתנים את הפתח הזה של אפשרות יציאה מבקרת עם שיקול דעת.

כמו הרבה סעיפים בחקיקה, לא בכל הסעיפים בחקיקה יש פרמטרים לשיקול דעת. אני חושב שלא כל התאגידים האלה עשויים מעור אחד. גם אם ניכתב איזשהן אמות מידע, צריך להשאיר בכל מקרה פתח לאיזשהי אמת מידה כללית, משהו שאנחנו לא צופים היום בין כל התאגידים האלה.

היו"ר דוד צוקר

זה נראה לי פתח רחב מדי. "תיפקודו" - המילה הזאת נוגעת אפילו להיבט הטכני של הפעולה, לא רק

להיבט הערכי. אם הייתי אומר "תפקידו", זה הגדרה יותר צרה. אבל אתה אומר "תיפקוד", כלומר זה לא רק הפונקציה שהוא ממלא אלא גם איך הוא עובד, זה גם שלא יפרע לו, שלא ייגזל ממנו זמן בהספקת מידע כי זה פוגע בתיפקוד וזה על חשבון זמנו של העובד שצריך להשקיע את זה במשהו אחר.

נחמן גולדברג:

אני הייתי מבקש לשקול לצמצם את העניין. במקום "שלא יחול על תאגיד" אולי "שלא יחול על חלק מפעילות של תאגיד" או "על תחום מסוים של עיסוקו של תאגיד". אם לא כן, הסיג הזה הוא רחב מדי.

חית אריזור:

גם לטעמי הסיג הזה הוא רחב. אני מייצגת את איגוד התברות הציבוריות. אני חושבת שההגבלה צריכה להיות לגבי סוגי המידע. יש מידע שהוא במפורש מידע כלכלי ועיסקי של תברות, שאין כל סיבה לחשוף אותו בצורה כזאת כי התברות צריכות להתגונן. גם מציגי הרשות לניירות ערך העלו את הנקודה הזאת. אני חושבת שהנקודה של חופש המידע היא לא מספיק כבדה בשביל לפגוע בזכות הפרטיות של תאגידים, שלא מגנת בהצעת החוק הזאת. הצעת החוק הזאת מגינה על חופש הפרטיות לפי חוק הגנת הפרטיות. חוק הגנת הפרטיות אינו חל על פגיעה בפרטיות של תאגיד. למעשה כל התברות הציבוריות והתאגידים חשופים מסח החוק הזה לפגיעה במידע עיסקי, שכעת הרשויות הציבוריות הן אלה שאמנות להגן עליו, בלי כל שקולום, אמות מידה או הצדקה.

ענת שקולניקוב:

התאגיד שמדובר עליו כאן, תאגיד שהוקם בחוק, אני מבנה שזה כולל גם את הביטוח הלאומי, את רשות השידור, הרבה מאוד תאגידים שבודאי חייבים להיות כלולים בחוק הזה. לכן בהחלט היה כדאי להגדיר, אולי "תאגידים שעיקר עיסוקם", או אפילו יותר טוב, שהחלק שלא יהיה חשוף לחוק הוא החלק של הפעילות המיסחרית, מכיון שזה באמת הימוק שאנחנו חוזרים ושומעים כאן. אני לא חושבת שצריך להשאיר איזה פתח לכל נימוק שייגיע אי פעם בעתיד. אם יש נימוקים אחרים אפשר להכניס אותם אבל זה כרע רשמע כנימוק הדומיננטי.

מלכיאל בלס:

גם ההחלטות האלה באיזשהו שלב יעמדו לביקורת שיפוטית. אם ההחלטה הזאת תהיה מופרעת וחסרת כל יסוד.

ענת שקולניקוב:

אין כל צורך להגיע לבית-המשפט. עדיף לקבוע את הקריטריונים.

הי"ר דוד צהר:

אני חצה להתחיל לסכם את העניין הזה. ההגדרה בנוסח הזה לא תתקבל. אני מציע שנחפש נוסח שמצמצם מעט את פתח היציאה. אם אתם חצים זמן, לא איכפת לי שנמשיך לדון בנושא הזה בשיבות הבאות.

הושע שופמן:

כדאי לשמוע ממרכז השלטון המקומי.

עמיעד גולדברג:

למיטב ידיעתנו רוב התאגידים העירוניים בעצם עושים פעילות שהיא כלכלית. לכן אפשר להגביל את זה ל"פגיעה העלולה להיגרם לתיפקודו העיסקי של התאגיד" ואז ממילא צמצמנו את זה רק לסודות המסחריים או לפעילות הכלכלית שלו ולא לפעילות השלטונית שאולי הוא עושה.

הושע שופמן:

תוך כדי אפשרות להחיל את החריג הזה על חלק מהפעילות.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשל"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

עמיעד גולדברגר:

על חלק מהפעילות ממילא זה מוגבל בסעיף 9, שם ניקבע איזה קריטריונים יקבעו שהמידע לא ימסר גם על-ידי גופים שהחוק חל עליהם. חלק מזה זה אינסרסים מסחריים או סודות מסחריים..

רז"ר אריה:

בסעיף 9 זה נתון רק לשיקול דעת.

ענת שקולניקוב:

אני חוזרת לנושא של החברה הממשלתית, שאנחנו דנו בו בהתחלה. כאן אני חושבת שניתן לראות למה זה לא רצוי שתברה ממשלתית תהיה רק תברה שקבע שר המשפטים אלא היה עדיף שזה יהיה ההפך, שניתן יהיה לפתוח תברה ממשלתית ואז אפשר יהיה להכניס גם את הקריטריון הזה, אפילו שעיקר פעילותה עיסוקית, או רק לגבי הפעילות העיסוקית. זה עדיף מאשר בצורה כזאת שגם אין שום קריטריון מתי שר המשפטים כן יקבע, הוא יכול פשוט לא לקבוע. אני מציעה ללכת הפוך, שהתברות הממשלתיות יכלול, למעט אם השר פטר אותן.

הי"ר דוד צוקר:

אם תירצו בסוף ביום שני נערער על זה כי אנחנו סיכמם בעניין הזה.

יהושע שופמן:

אם אתה חצה לפתוח, אני חצה להזמין הנה את נציגי הרשות.

יהודה למדא:

אנחנו ניכתב לכם מיכתב בעניין הזה. במהלך החקיקה הסתמנה פה איזשהי מגמה, שבנושא הזה דם רק בתחילת הדיונים של הוועדה ואנחנו חושבים שצריך להחיל את מה שהסתמן כעיקרון בהמשך העבודה גם על מה שאמר בתחילה.

הי"ר דוד צוקר:

תשלחו לנו מכתב ואני מבקש שתעבירו העתק גם למשרד המשפטים.

יהושע שופמן:

אנחנו פשוט רוצים לדעת מראש מה יידון בסיבוב השני כדי להזמין את אתם גופים.

הי"ר דוד צוקר:

אנחנו נעשה רשימת מצאי לגבי העניינים שאינם פתורים.

יהודה למדא:

מה עם פיקוח פרלמנטרי בעניין הזה?

הי"ר דוד צוקר:

זאת השאלה הבאה שציינתי לפני. אני מבין שאתם חוששים שהכמות לא תאפשר לוועדה לאשר בקשה? כמה תאגידים עירוינים יש?

עמיעד גולדברגר:

אני לא יודע לרוק מספר. השאלה היא לא כמה יש. השאלה היא כמה ירצו להוציא מתחולה חוה לא בראה לי כל-כך הרבה.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

מלניאל בלס

אני יותר פסימי ממר גולדברגר ואני חושב שיהיו הרבה.

הי"ר דוד צוקר:

אם כן, בסעיף קטן (ג) יהיו שני שינויים: הא' יהיה באישור ועדת החוקה חוק ומשפט, כמו בסעיף קטן (ב); כמו כן, אנחנו מגבילים את זה לתיפקוד המסחר.

"(ד) הוראות חוק זה לא יחולו על מידע שהעברה הרשות הציבורית לגנחך המדינה בהתאם לחוק הארכיונים, התשט"ו-1955."

ענת שהולניקוב:

כשדנו בסעיף 8, מתי רשות ציבורית רשאית לדחות בקשה למידע, אני שאלתי למה חדרשת פסקה (2): "המידע נוצר או נתקבל בידה למעלה משבע שנים לפני הגשת הבקשה ואיטוח כרוך בקושי". התשובה שקיבלתי אז, שלא הוציא את הרשויות להוציא דברים מגנזכים ואז חל עליהם ממילא חוק הארכיונים. יש סגן חריג שהוא חריג מפורש לעניין הזה. לכן נראה לי שהקריטריון של 7 השנים הוא קריטריון מיותר. כמובן יש גם את סעיף 8(1) שאומר שאם הטיפול מצורך הקצאת משאבים בלתי סבירה אז זה חריג. זה חריג מובן. השאלה שאני שאלתי אז, ולאור החריג הזה נראה לי שאין לה תשובה מספקת, היא למה 7 שנים צריך להיות מספיק לחריג שאנחנו מדברים עליו כאן, של חומר שנמצא בגנחך?

יהודה לנדא:

אני אגיד מה הכוונה פה. לפי חוק הארכיונים ניתן להעביר לארכיון חומר שאינו בן צורך בשימוש. כלומר אין את ההגבלה של ה-7 שנים. יכולה הרשות להחליט כעבור חצי שנה שאין צורך בחומר הזה להעביר אותו, לפי חוק הארכיונים, לארכיון. נעת אם משהו יצטרך את המידע הזה הוא יצטרך להתחיל לפנות דרך חוק הארכיונים. זאת נראית לי הבעיה המרכזית.

הי"ר דוד צוקר:

ואז מה הבעיה?

הושע שופמן:

אין בעיה. לגבי מידע כזה הרשות עצמה כבר לא מתעסקת בו ולכן היא לא תידע לגביו.

ענת שהולניקוב:

זה בסדר. אבל אם זה 7 שנים והם כן מתעסקים בחומר והם החליטו לא להעביר אותו לגנחך אז למה בגלל שזה 7 שנים, למה זה כשלעצמו, לא שזה הנכדה בלתי סבירה, למה זה כשלעצמו הוא קריטריון? אם התיק סגור והחליטו לשים אותו בגנחך, בסדר, את זה אני מבינה, זה חוק הארכיונים.

הושע שופמן:

יש לרשויות גם מחסנים, מקומות שבהם מאכסנים חומר ישן, שאינו בהכרח מועבר לגנחך המדינה. כשמדובר בחומר שהעניין הציבורי בו פחת עם השנים והקושי גדל, אז אנחנו מנסים ליצור פה איזון. אנחנו הרי מפלים על הרשויות דברים שהם לא נערכו להם מבעוד מועד, הרי לא אחסנו חומר מלפני 7 שנים על מנת שזה יהיה זמין למישהו. לכן אומרים: תעשו מאמץ כאשר מדובר בחומר "חי". גם כשמדובר בחומר ישן, אם הוא זמין תיתנו אותו. אם שמתם אותו לפני 10 שנים במחסן אז להפוך את המחסן זה, עם כל הרצון הטוב, זה לא בסדר עדיפויות כשאנחנו בוחרים את זה מול המטלות האחרות שלנו.

ענת שהולניקוב:

אבל אחרי 7 שנים בהחלט זה יסל להיות חומר "חי". למשל בתחום של איחוד משפחות 7 שנים זה מעט זמן.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשל"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

יהושע שופמן:

זה נמצא בתיק הפעיל.

היו"ר דוד צוקר:

אתה אומר שתיק פעיל לא יגדול?

יהושע שופמן:

כשמחפשים את התיק האישי של אדם במשרד הפנים, לא יותר קשה למצוא מיסמך מלפני 20 שנה מאשר מיסמך מלפני שנתיים בגלל שהוא באותו תיק. לכן החריג הזה של 8 שנים לא יחול. לעומת זה אם יש פרסוקול של דיונים או החלטות מלפני 10 שנים אז החומר הזה אינו זמין.

מלכיאל בלס:

7 שנים" לא בא לבדו. הוא בא ביחד עם עוד התנייה, שאומרת ש"איתור נרחב בקושי", והוספנו פה גם: "קושי של ממש". לכן בסיטואציה הזאת אנחנו באמת לא תמים בזה בעיה כל-כך גדולה. אם מישהו יפנה מחר ויבקש מידע מהרשות מלפני 10 שנים והיא לא העבירה אותו לארכיונים והיא באמת לא יודעת איפה הוא נמצא, אפשר להשביט 3 פקידים שייחפשו בכל הארצות אבל זה נראה לא סביר.

ענת שקולניקוב:

אם זה 3 פקידים אז זה באמת הקצאת משאבים בלתי סבירה.

מלכיאל בלס:

אולי כן ואולי לא. בזמנא שהבאתי בכלל אין ויכוח, שפה באמת יש הקצאת משאבים בלתי סבירה.

יהושע שופמן:

עוד 7 שנים אפשר ליזום תיקון לחוק.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו נשאיר את סעיף 13(ד) מלשוננו.

סעיף 14 - תיקון מידע

"קיבל אדם מידע על אודותיו לפי חוק זה ומצא כי המידע אינו נכון, שלם, בחר או מעודק, רשאי הוא לפנות לרשות הציבורית בבקשה לתקן, ויחול לענין זה הוראות סעיפים 14 ו-15 לחוק הגנת הפרטיות, בשינויים המחוייבים."

מה אומרים סעיפים 14 ו-15 לחוק הגנת הפרטיות?

יהושע שופמן:

זה עוסק בתיקון מידע ממוחשב. חוק הגנת הפרטיות עוסק במידע על אדם במאגר מידע, בין אם הוא מוחזק על-ידי רשות ציבורית או בין אם על-ידי כל אדם אחר. חוק הגנת הפרטיות מחל את הזכות של אדם לפנות ולדרוש את תיקון המידע לגבי כל מידע שנמצא במאגר מידע ממוחשב. כאן מרחיבים את ההוראה הזאת גם לגבי מידע שאיננו ממוחשב, שהוא בידי רשות ציבורית, אבל על-פי אותם סטנדרטים שמופיעים בחוק הגנת הפרטיות.

מלכיאל בלס:

סעיף 15 זה הערעור לבית המשפט, והפעם זה ערעור לבית משפט שלום. לפי סעיף 15. יש לזה יתרון מבחינת הנגישות.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשל"ו-1996
של ועדת החוקה, חק ומשפט
02.12.97

היו"ר דוד צוקר

האם אתמים עושים בזה שימוש?

מלכיאל בלס

לא הרבה, אני מכיר לפחות מיקרה אחד, לא לפי החוק הזה, שמישהו ביקש לתקן מידע ולהוסיף דברים. הא
עטר לבג"ץ, למה לא מוכנים לקבל תגובה של לתלונה שהגיעה לשירות המדינה בתקופה שהוא עבד בשירות
המדינה, הכל אחר שהוא פוטר בכלל מהשירות. בית-המשפט קבע בפסק-הדין שגם אחר שפוטר או הפסקת
לעבוד בשירות המדינה אתה זכאי לקבל מידע שמגיע לתיק האישי שלך. יום אחד אולי תירצה לחזור.

היו"ר דוד צוקר

האם יש הערות לסעיף 14? אין. אנחנו מאשרים אותו כלשום.

סעיף 15 - עתירה לבית המשפט

"(א) על דחיית בקשה לקבל מידע לפי חוק זה, ועל החלטת רשות ציבורית לדחות התנגדות של צד שלישי לפי
סעיף 12, רשאי המבקש או הצד השלישי, לפי הענין, להגיש, תוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה על ההחלטה,
עתירה לבית המשפט המחוזי כפי שיקבע שר המשפטים; ואולם, אם הוצאה לגבי המידע המבקש תעודת חסיון
לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [מסח חדש], התשל"א-1971, תידון העתירה בפני בית המשפט העליון."

ישי מסחיו:

מה מאמר בסעיף 44 לפקודת הראיות?

יהושע שופמו:

לגבי החלק הראשון אנחנו קובעים זכות ערעור, וגם לצד השלישי. הערכאה היא בית-משפט מחוזי. על אף
המגמה להוריד דברים לבית-משפט שלום, נקב הטונה לקבוע את בית-המשפט המחוזי כבית-משפט לעניינים
מינהליים.

היו"ר דוד צוקר:

אם כי ההצעה הזאת נכתבה עוד לפני שהתחילו את הרפורמה בבתי-המשפט.

מלכיאל בלס:

זה נכתב מתוך מודעות לכוונה לעשות רפורמה.

היו"ר דוד צוקר:

אני חושב שמאז שהקימו את המדינה אנחנו ברפורמה בבתי-המשפט. נכון? האם זה על דעתכם, שזה דון
בבית-משפט מחוזי?

יהושע שופמו:

כן.

היו"ר דוד צוקר:

יהיה שם תור יותר קצר או יותר ארוך? תלי באיזה בית-משפט מחוזי.

עמיעד גולדברג:

התור יהיה קצר אבל הדיונים יקבעו למועד הרבה יותר רחוק.

מלכיאל בלס

היום אלה בעיקרן אמונות להיות עתירות לבג"ץ. כאן אנחנו מחזירים את זה לבית-משפט מחוזי חה הופך את זה ליותר נגיש מבחינת הציבור. בית-המשפט המחוזי מפור בכל הארץ, לא צריך לעלות לירושלים. מצד שני יכול להיות שיירכזו עניינים מינהליים במקום מסויים.

אריה חטר

יש לי שאלה. למה רק 44? למה לא 45?

יהושע שופמן

זה הרשאה.

לגבי הסיפא, הערכאה היא בית-משפט מחוזי. סעיף 44 לפקודת הראיות זה סעיף של חיסיון מסעמים של ביטחון המדינה, לפי תעודה שמוציא ראש הממשלה לשר הביטחון. הסעיף הזה מעד בעצם למצבים שבהם בכל ערכאה שיפוטית יש צורך לחסות ראייה ואז מי שדן בעתירה לגילוי ראיות זה בית-המשפט העליון. זאת אמרת, אם יש ראייה חסויה בבית-משפט שלום מסעמי ביטחון המדינה, הערכאה שבדקת ויכולה לעיין בראייה עצמה זה שאפט של בית-המשפט העליון.

סעיף 45 הוא סעיף של חיסיון לטובת הציבור. אז כאשר אדם חצה להגיש עתירה לגילוי הראייה הוא מגיש את הבקשה לבית-המשפט שדן בתיק.

רציון לתת פיתרון למצב שבו,

פה אנחנו מדברים, ואת זה אנחנו נראה בהמשך, על מצב שבית-המשפט יכול לעיין באותו מידע שיש עילה, או שהרשות סבורה שיש עילה, לחסות אותו. מה יוצא? אם הרשות טוענת שהמידע חסוי מסעמי ביטחון, אילו היה מדובר בהליך שיפוטי ושר הביטחון היה מוציא תעודת חיסיון הערכאה שהיתה דנה, מחליטה גם מעינת זה בית-המשפט העליון. אילו הסיפא, היום קובעים שאם זה מתשרר בהקשר של חופש מידע ולא של הליך בבית-משפט אז בית-המשפט המחוזי הוא זה שמעיין בראייה, מחליט ועושה את האיזון בין ביטחון המדינה לבין זכות הפרט חזקת הציבור לדעת במיקרה הזה. לכן אמרנו שאם מדובר בכל החלטה של הרשות לא לגלות מידע, מכל סיבה שהיא, מול ביטחון המדינה, מי שיידון זה בית-המשפט המחוזי. אבל אם ראה שר הביטחון מקום להוציא תעודת חיסיון אז מי שיידון בעתירה זה אותה ערכאה שהחוק מייחד לה את הסמכות לדון בראיות חסויות מסעמי ביטחון המדינה. מכיון שבביטחון, להבדיל מכל נימק אחר, הערכאה היא בית-המשפט העליון, לכן העברנו את העניין הזה לבית-המשפט העליון.

יהודה למדא

אני חושב שזה אחידות בחקיקה.

היו"ר דוד צוקר

אבל היתה שאלה למה לא לכלול גם את סעיף 45.

אריה חטר

זה ההסבר. אבל לא הצלחתי להבין מה יקרה במיקרה הבא: נניח שיש תעודת חיסיון של שר המשטרה על-פי סעיף 45 ומישהו פונה לקבל את אות מידע על-פי חוק חופש המידע. איפה זה ידון?

מלכיאל בלס

בבית-המשפט המחוזי.

אריה חטר

אז זה ידון פעמיים. האם זה יופקע מסמכות של בית-משפט השלום, לאורך העניין, בדמונה?

הושע שופמן:

זה לא דיון פעמיים. השאלה איך הדבר מתעורר. אם הוא מתעורר בהקשר של הליך משפטי ותעודת חיסיון, מי שיידון זה מי ששומע את התיק. מה שקבענו פה, לולא הסיפא - והסיפא הזאת לא הופיעה בהצעה הפרטית: הרשות דוחה בקשה על-פי נימוק של ביטחון המדינה, מערערים או מגישים עתירה לבית-המשפט המחוזי, בית-המשפט המחוזי לא יכול לדון בעצם בעניין אלא לאחר עיון בראייה עצמה. יבא שר הביטחון ויאיד: כיוון שהעניין הוא בבית-המשפט ויש לי סמכות לפי סעיף 44, אני מגיש תעודת חיסיון. זה בעצם חוסם את הדרך לבית-המשפט המחוזי לדון לגופו של עניין. ואז צריך להעלות את זה לשופט בית-משפט עליון. שופט בית-משפט עליון יחליט אם הראייה היא באמת חסוייה, או שאינה צריכה להיות חסוייה. אם היא לא חסוייה, מחזירים את זה לבית-המשפט המחוזי ואז כולם חאים את הראייה ואז כל הדיון הופך להיות עקר מפני שהכל כבר גלוי. או ששופט בית-המשפט העליון יגיד שהראייה אכן צריכה להיות חסוייה ואז לבית-המשפט המחוזי אין כל דרך להחליט. אנתנו אומרים: בוא ניקח את כל הסיפור הזה, נעביר את זה לבית-המשפט העליון, הם ידונו בכל.

אריה חטר:

דהיינו, הליך בתוך הליך.

יהודה לסדא:

ברגע שעולה טענה לפי סעיף 44 הערכאה המוסמכת היא בית-המשפט העליון. אם תעודת החיסיון הגישה לפני ההליך בבית-המשפט המחוזי אתה הולך ישר לבית-המשפט העליון.

אריה חטר:

לא ישר, מתחיל הליך בבית-המשפט המחוזי, בא מישהו וטוען שיש כאן חיסיון, ואז הולכים לבית-המשפט העליון. בית-המשפט העליון או שמחזיר את זה לבית-המשפט המחוזי או שדן בעצמו.

יהודה לסדא:

אתה יודע אם יש תעודת חיסיון לפי סעיף 44 עוד קודם לך.

מלכיאל בלס:

צריך להודיע לו שהוצאה תעודת חיסיון.

הושע שופמן:

יתכן שלא הוציאו תעודת חיסיון והיא הוצאה רק לאחר שהוא הגיש עתירה. אגב, אנחנו קבענו לגבי בית המשפט העליון: אם זה יהיה בפני בית-המשפט המחוזי זה יידון בפני שופט אחד אולם אם זה יהיה, להבדיל, בפני בית-המשפט העליון זה יהיה דיון בפני הרכב. בית-המשפט העליון בעצם לא דן בעניינים מהותיים אלא בהרכב. כלומר אנחנו לא יצרנו איזה יצור חריג. אם כבר זה מגיע לבית-משפט העליון, שיידונו כמו בג"ץ. כי הרי זו הערכאה העליונה, אין יותר לאן לערער. בית-המשפט העליון דיון בהרכב של שופטים. זה ילך לפי חוק בתי-משפט, וטוב שכך.

אריה חטר:

מבחינה משפטית זה מאוד מעניין מה שעשיתם כאן. זאת אומרת, יש סעיף 44 אבל יהיה לו יישום יחודי לעניין הזה.

נחמן גולדברג:

בקרב יישנו בלאו הכי את החוק ואז הכל יעבור מבית-המשפט העליון לבית-המשפט המחוזי בחזרה.

היו"ר דוד צוקר:

זה אפחפף מה שאמרת, שאנחנו ברפורמה מתמדת.

ליחן ליבמן:

בנושא הזה יש אולי בעיה ניסוחית לאור מה שמר אריה חטר אמר יש איזה חוסר בהירות כתוב בסוף: "תידון העתירה בפני בית-המשפט העליון". השאלה כאן היא האם הסוגה היא לעתירה לגילוי ראיה או לעתירה לבית-המשפט לגילוי החומר? זה לא ברור.

הי"ר דוד צוקר:

ההערה נרשמה. אם יש מקום להבהיר אז תנסחו את זה. נדמה לי שזה ברור.

עמיעד גולדברג:

אני לא חושב שהמקום הוא חוקא בית-המשפט המחוזי. הפיצול הזה בין בית-משפט שלום לבית-משפט מחוזי אמרט שתקון מידע אישי זה ב"שאלום", אגרות זה גם ב"שאלום", אבל הדיון בעתירה עצמה הוא ב"מחוזי". זה דבר ראשון.

הי"ר דוד צוקר:

האם מישו חצה להגיד משהו על זה, לגבי הערכאה והאחידות בערכאות?

מלכיאל בלס:

התלבטת בכל מיני וריאציות של ערכאות לביקורת על הסיתב של הרשויות. עלו הצעות שזאת תהיה איזשהי ועדת ערר מיוחדת שתקום לעניין הזה; או שזה יהיו כמה ועדות ערר, שיהיו מפוזרות ברחבי הארץ, או שזה ילך לבתי-משפט שלום, שזה אולי הנכון ביותר לעשות מבחינת זכויות אזרח כי זה מפזר את המשא הזה כמעט לכל עיר. דרך אגב, זה מאוד מקשה על הרשות שתצטרך מהארכיון המרכזי לנסוע לסברה וארמיאל לכל מקום שבו יש בתי-משפט שלום. מצד שלישי, הסמכות הולכת להתרכז בנושאים המינהליים, זה טשא מינהלי, בבית-משפט המחוזי באופן כזה או אחר, אבל הוא ירשש לעצמו מיוממת ומומחיות. לך בסוף ההחלטה נפלה על

הי"ר דוד צוקר:

בית-המשפט המחוזי המסויים שיקבע שר המשפטים.

יהושע שופמן:

אגב, אני רוצה להפנות לדברי ההסבר. אם נתקבל בעתיד הצעת חוק בתי-משפט מינהליים, תגש עתירה לבית-משפט מינהלי. זה יהיה בדרג של בית-משפט מחוזי. אילו החוק הזה היה מתקבל היט כבר עשום הפציה ישירה.

הי"ר דוד צוקר:

אז הוא בא ואומר לך. למה שהענינים האחרים לא יהיו גם בבית-המשפט המחוזי?

מלכיאל בלס:

אנחנו באים למצב קיים, שבו יש חוק הגנת הפרטיות. חוק הגנת הפרטיות קבע כבר ב-1981 שתקון מידע מתקיים בבית-משפט שלום. עכשיו השאלה היתה האם לשמט את המצב גם בחוק הגנת הפרטיות. זה לא נראה מוצדק או נכון לעשות את זה. אם כך, נושא של תקון מידע ישאר בבית-משפט שלום והנושא של עצם הבקשה לגילוי החומר, שזאת עתירה אחרת, יותר מינהלית, יהיה בבית-המשפט המחוזי.

יהושע שופמן:

זה אפילו יותר מזה, הסוגיות הן שונות. הסוגיה בתקון מידע, אדם אומר: רשום שאני יצאתי מהארץ במועד מסויים ולא חזרתי ואני אוכיח לכם שחזרתי. זה תיק עבדתי גרדא, האם המידע הוא נסן. העתירה לפי סעיף 15 היא עתירה של איזונים, איזון בין שני אינטרסים ציבוריים: חופש המידע מול ביטחון המדינה, יחסי חוץ וכלי.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

הי"ר דוד צוקר:

זה שיקול דעת רחב יותר שאינם פרטני.

ענת שקולניקוב:

לטובת הנגישות של הציבור אני חושבת שעדיף שזה יהיה לבית משפט מחוזי, ואז זה יהיה לכל בית-משפט בארץ, אנשים לא יצטרכו להתחצץ לבתי-משפט שלום.

הי"ר דוד צוקר:

אז עברנו לשאלה הבאה עכשיו, כלומר - מי דן?

ענת שקולניקוב:

זאת שאלת ערכאות. אני חושבת שעדיף שזה יהיה בבית-משפט מחוזי.

הי"ר דוד צוקר:

אם זה "מחוזי" אז את אומרת שזה יהיה כל ה"מחוזי" ולא "מחוזי" אחד. למה?

ענת שקולניקוב:

לטובת הנגישות של האזרחים.

הי"ר דוד צוקר:

הכל מתנגד לשאלת הנמות, שאנחנו לא מסוגלים להעריך. אם היית יודעים שיהיו מאות פניות בשנה אני מניח שהיית קובעים שזה יהיה בכל בתי-המשפט. לכן למה לא להשאיר את זה לשיקול דעת השר? זו חוקא נראית לי נקודה לגמרי טכנית, לגמרי מינהלית.

עמיעד גולדברגר:

זה לא הגיוני שהוא יקבע בית-משפט אחד נניח, בגלל שיש מעט בקשות, ואז מישהו מאילת יצטרך לנסוע לירושלים. צריך להסמיך את כל בתי-המשפט המחוזיים.

יהודה למדא:

נעיקרן זה גם יטיל עומס על בית-משפט אחד ספציפי במקום אחד, אם כי נרגע זה לא בעיה מכיוון שאין שם עומס. אבל באופן עקרוני בית-משפט המחוזי בירושלים יש לו כמה סמכויות. בית-משפט המחוזי בחיפה הוא בית-משפט רק לנושא ימאות, כל השאר נופל כל הזמן על ירושלים. אני יודע שנישאות בתי-המשפט תתנגד לנך שירושלים תיפול קורבן למשא הזה של בתי-המשפט היחודיים שדינם במשא ספציפי.

ענת שקולניקוב:

אם בעתיד תהיה חקיקה שתקים בית-משפט מינהלי אז נמנע יתייחסו לחוק הזה יחד עם כל המשאים האחרים בהתאם.

יהושע שופמן:

המצב היום שהכל בעצם מתנגד בבג"ץ. כאן אנחנו מורידים את זה.

הי"ר דוד צוקר:

עכשיו השאלה היא האם זה יהיה רק בבית-משפט מחוזי אחד או בכל החמישה.

הושע שופמן

רציו לאפשר מצב של גמישות. חשבט שיותר הגיוני שעתיחת נד משרדים מרכזיים ונגד רשויות מקומיות יהיו בעירם. השר יכול להגיד שכל בית-משפט מחחי יכול לשמש לזה.

הי"ר דוד צוקר:

מה גם שחלק מהמשרדים גם לא נמצאים ביחשלים.

מלכיאל בלס:

האם כל בתי-המשפט המחזיים יהיו בתי-משפט מינהליים או שיקבעו 2-3 בתי-משפט מינהליים?

הושע שופמן:

כולם יהיו.

הי"ר דוד צוקר:

מר שופמן, תימצא דרך לפזר את זה. לא איכפת לי שיהיה כתב שזה יהיה על-פי העניין, או משהו כזה, אבל תפזרו את זה, שזה לא יתמקד רק במקום אחד.

עמיעד גולדברגר:

אם השר כבר קובע איזה סוג בית-משפט אז אולי כדאי שהוא יקבע גם סדר דיון מזורז כי יגרם עול אם בקשה לקבלת מידע תימשך ב"מחחי" פרק זמן כש שזה נמשך היום.

הי"ר דוד צוקר:

למה שהוא לא קבע נוהל מזורז לגבי 10 דברים אחרים שמבחינה ציבורית הם חשובים לא פחות? בינתיים יש בחקיקה, אני לא יודע אם אתה מכיר, יש נוהל דיון מזורז מאוד בהצעת חוק לשון הרע זה הולך לעבר פה.

עמיעד גולדברגר:

כל הנושא הזה של עתירה לבתי-משפט יסיל על הרשויות המקומיות גם נטל כספי. הם צריכים יצג משפטי ולהופיע בדיונים, את כל זה צריך לקחת בחשבון כשקובעים את האגרות.

ישי מנחין:

ומה עם האזרח, שצריך להופיע בדיונים ולבזבז זמן? אז נטיל על הרשויות המקומיות אגרות שישלמו לאזרח כדי שיוכל להתמודד מולם.

גדעון נתיב:

לגבי העניין שהוגדר כאן כטכני, ואני מתייחס גם לסעיף 15(ב), כי זה מגע לעניין, כי לפי סעיף 15(ב) שאפט מחתי בעצם יכול לעיין בחומר מסווג. לכן חשבתי שכדאי שתהיה רשימה של שאפטים, שיימונו על-ידי שר המשפטים, כמו שיש רשימות לוועדות ערר למיניהן. אני מדבר על דבר שעוד לא הגיע לרמה של תעודת חיסיון.

הושע שופמן:

מה זה מסווג? אם זה ביטחון המדינה, יש אפשרות להעלות את זה לבית-המשפט העליון.

יהודה למדא:

לכל השופטים יש סיווג בטחוני. אין אדם יכול לכהן כשופט ללא סיווג בטחוני.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
של ועדת החוקה, חק ומשפט
02.12.97

סיגל קוגוט:

להיפך

גדעון נתיב:

חשבותי שהואיל וניתנת פה לשופטים מחזיים סמכות לבדוק גם חומר שלפי סעיף 9 המדינה או הרשות מבקשת להטיל עליו חיסיון, ואני מדגיש שזה עוד לא הגיע לרמה של תעדת חיסיון, אז יסל להיות שכדאי לחשב בכיוון, שיהיו כמה שופטים בכמה בת-משפט, אבל מתוך רשימה של שופטים שיימונו לכך על-די שר המשפטים.

הי"ר רוד צוקר:

זה יסל להיות תקדים, שאז יהיו שופטים לענייני עבירות מין ושופטים לענייני ...

גדעון נתיב:

יש דברים כאלה. אני עצמי יושב בוועדת ערר ששם מונה שופט מחזי מתוך רשימה.

אריה נייגר:

זה על בסיס של התמחות, לא על בסיס של סודיות.

גדעון נתיב:

אני חושב שגם פה זה עניין של התמחות.

הי"ר רוד צוקר:

רשימה סגורה זה מאוד בעייתי. הבעיה היא גם לגבי מי שלא יהיה ברשימה.

מלכיאל בלס:

מה קורה עם תיק שפיתאום מתעוררת בו איזשהי בעיה שלא היתה צפויה? אז יפסלו את השופט וייעביח לשופט אחר?

גדעון נתיב:

אני מוכן למשוך את ההצעה שלי.

יהושע שופמן:

אנחם מקווים שהדברים יבאו על פיתרונם בבית-המשפט לעניינים מינהליים.

ישי מסחין:

כשהיה מיקרה של שופט שנחשד בשמאלנות יתר, כמו מר דב איתן, אז המערכת מצאה דרך איך להוציא אותו החוצה. כשהוא היה שופט הוא הוצא מהמערכת.

ישי יודקביץ:

פיתרון אפשרי למה שמר גדעון נתיב מעלה, שבמקרה שהעלה לסירוב למסור את המידע היא עלה על-פי סעיף 9(א) ו-2), כל העתירות בעניין הזה יחונן בבית-המשפט העליון.

יהושע שופמן:

אין לזה סיבה.

הי"ר דוד צוקר

לא היה לכם חשש עד שלא הבאנו את הנוסח, נכון?

אנחנו מאשר את סעיף קטן (א) כלשונו, פרט לבקשה לגבי הפיזור.

"(ב) בדונו בעתירה, למעט בעתירה על דחיית בקשה לפי סעיף 8, רשאי בית המשפט לקבל לידיו את כל המידע המבוקש ולעין בו, בית המשפט רשאי, מטעמים של בטחון המדינה, בטחון הציבור או טובת הציבור, לשמוע טענות מפי בא כוח הרשות הציבורית בדלתים סגורות וללא סכנות העותר או בא-סחו."

נחמן גולדברג:

המילה "טעמים" מופיעה בסעיף הזה, וגם בסעיף לאחר מכן ובסעיף קטן (ה). אם זו מילה מקבילה ל"נימוקים" אז החקיקה לאחחנה משתמשת במילה "נימוקים". אם יש הבדל בין "טעמים" ו"נימוקים" אז אולי נבין את המשמעות של זה. אחרת בתי-המשפט יתחילו לשבת ולחון בהבדלים שבין המונחים. לך אני אומר שכדאי להחליף את המילה הזה למילה "נימוקים".

יהושע שופמן:

אנחנו ניבחק את זה עם הממונה על הניסוח במשרד המשפטים.

אריה חטר:

ההנחה בסעיף קטן (ב), כמו שאני מבין, היא שכל זמן שבת-משפט לא הורה למסור את המידע אז המידע הוא חסוי. כך זה מופיע ברש"א. יש החלטה של הרשות לא למסור ועד שבת-משפט לא מחליט אחרת אז המידע חסוי. הריש"א של הסעיף אומר: "בדונו בעתירה ... רשאי בית המשפט לקבל לידיו את כל המידע המבוקש לעין בו". פה צריך להדגיש שלקבל לעיונו בלבד, היינו בדלתים סגורות, לא בסכנות העותר. זה מופיע בסיפא אבל בסיפא זה מופיע רק לגבי שמיעת טענות. כלומר זה צריך פה לכלול גם טענות וגם את העיון במידע, גם ברש"א וגם בסיפא.

הי"ר דוד צוקר:

במקום "לקבל לידיו"?

אריה חטר:

כן, או לכתוב את זה בצורה מפורשת, יש פה איזה אי-הבנה. לסאורה אם אתה משווה את הריש"א לסיפא אז יוצא שרק לשמוע את הטענות הוא יכול רק בדלתים סגורות אבל לקבל הוא יכול בפרהסיא.

הי"ר דוד צוקר:

הרי המצב הוא מצב של דחייה, שהרשות אומרת "אין חומר" ואז היא ממציאה לידיו של בית-המשפט את החומר.

אריה חטר:

קודם כל באופן כללי, עוד אין נימוקי ביטחון, אנחנו מתעסקים ברש"א.

הי"ר דוד צוקר:

לא, אתה דחה את זה עקב אחד הנימוקים שמפורטים.

אריה חטר:

לא בהכרח ביטחון. בשלב הזה מביאים את כל המידע לעיון של השופט.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשל"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

היו"ר דוד צוקר:

וממה אתה חושש בשלב הזה?

אריה חטר:

ככלל בית-משפט דן בדלתיים פתוחות, בשקיפות. צריך להבהיר את זה שגם ברישא וגם בסיפא בזמן הדיון תהיה חשאיות.

הושע שופמן:

הרי אפשר גם בדלתיים סגורות לתת מעטפה ירקה. הרעיון הוא שזה

היו"ר דוד צוקר:

האם זה נראה לך חשש מציאותי? אם אתה אומר לי שאתה חושש באמת אז ...

אריה חטר:

תשווה את הרישא לסיפא ואז תיראה את הבעיה.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו מדברים על שופט שאני מניח שיודע על מה מדובר, כלומר בחר מה הסיבה שלא ממציאים את החומר. אני לא מניח שהאז יתן איזשהו פומבי לחומר סוד.

יהודה לנדא:

מר חטר חצה להבטיח את החשאיות.

הושע שופמן:

הרישא עוסק בהעברה פיסית של החומר במעטפה סגורה. הסיפא אומר שאפשר לעשות דבר שהוא חריג, דהיינו לשמוע רק צד אחד. לכן נאמר במפרש.

אריה חטר:

אני כבר חאה לנגד עיני חחי את ערך-הדין המפולפל שייבא ויאמר: לא אמר כן בשום מקום שהדיון על עצם חסינו של המידע מתייחס למידע עצמו אלא רק לטעמת, לשמוע טעמת מבא-כוח הרשות. הוא יבא ויטען טעמת בדלתיים סגורות אבל החומר יוצג בפרהסיה.

מליאל בלס:

אז למה יש עתירה?

אריה חטר:

כי הרשות לא נתנה את הרשות. עכשיו מגיעים לבית-המשפט בענין החיסיון.

היו"ר דוד צוקר:

צריך להניח ממש זדוניות של שופט, כוונה רעה למצל את הסיטואציה הזאת כדי לתת חשיפה של החומר.

דניאלה גורני:

מה עם המזכירות שהתביעה מתגלגלה בה? התיק יכול ללכת מהשופט למזכירות, למתמחה.

הו"ר דוד צוקר

אין לנו ויכוח על המהות. מאחר והכונה פה היא ברורה, שחומר מן הסוג הזה, שתחת סעיף 8, לא קבל פומביות עד להכרעה, אני מבקש שהמסח כולו, ברשאי, בסיפא ובאמצע, יתן ביטוי לגישה הזאת. בסדר? למעט התיקון הזה, אם ידרש, אז אנחנו מאשרים את זה.

יהודה לנדא:

אני לא מוטרד בכלל מהעבדה שהעותר לא יקבל את החומר, אני לא מוטרד מזה שגם יש אפשרות שיהיה דיון במעמד צד אחד. אבל אני חושב שבעקבות אותו דיון, אני לא יודע איך להגדיר את הדברים, אבל עדיין העבדה שאין זכות טישון נגדית ברמה העקרונית, למעט אותה עתירה שהוגשה, היא בעייתית. מה קורה? אתה מגיש עתירה. בית-המשפט רואה את החומר, שומע את הצד שכנגד במעמד צד אחד.

הו"ר דוד צוקר:

יש דיון בעתירה. סעיף קטן (ב) זה דיון בעתירה. כלומר אני מניח ששומעים את השתר (אלא אם כן אני כבר לא מבין כלום). גם אני חצה להיות משוכנע עכשיו ששומעים את שני הצדדים.

מלכיאל בלס:

זה דיון משפטי. בבקודה מסויימת אומרים שלום לצד אחד ומאשרים עם המציגים של המדינה שמחזקים את החומר. יכול להיות למשל שמי שמייצג את העותר יגיד: אני מתנגד שתישמע את הטענות במעמד צד אחד, אני מבקש שתגלה לי כמה שיותר פרטים, אני מבקש שתיתן דעתך לזה שהמידע פורסם ב"דישת אחחמת" לפני שבוע כאיזשהי רכילות כזאת ואחרת. הוא ייפנה את בית-המשפט לכל מיני אינפורמציות שיהיו לו כדי להדרך אותם לשאול אפילו שאלות מסויימות את נציג המדינה, שייסבר למה ביטחון המדינה רלוונטי פה. זו תהיה הפחחחורה.

הו"ר דוד צוקר:

האם נחה דעתנו? זה בסדר?

ענת שקולניקוב:

זה שהחומר עצמו יגיע לדיו של בית-המשפט בלבד, זה ברור. אבל באמת יש סגן איזשהי פגיעה - אומנם פגיעה מוגדקת - ביכולת הטישון של העותר כשלא השגי יש פרבילגיה לעמוד ולטשן בדלתיים סגורות. לכן נראה לי שזה לא מספיק שזה יהיה מול טעמים של ביטחון המדינה, ביטחון הציבור או טענת הציבור. "טענת הציבור" זה בכלל רחב מידי. לפחות שייצטרכו להראות סגן חשש לפגיעה בביטחון המדינה או ביטחון הציבור אם הטענות האלה תישמענה שלא בדלתיים סגורות. כלומר "מטעמים" זה חלש מידי. אני חושבת שצריך לפחות לשכנע את השופט בחשש לפגיעה. אז גם לעותר עצמו תהיה דרך לטשן למה לא צריך לשמוע את זה. לא מספיק שזה יהיה "טעמים".

נחמן גולדברג:

אבל גם את הנימוק הזה יכול להיות שהוא חצה להשמיע בדלתיים סגורות.

ענת שקולניקוב:

יכול להיות אבל אז השופט יגיד: שמעתי את שני הצדדים.

יהודה לנדא:

בסעיף 46: "דיון בעתירה ... יהיה בדלתיים סגורות ... החלטה בעתירה כשהשופט יראה שהראיות הובאו לדעתו, רשאי לקבל הסברים מהיועץ המשפטי ... או מציג משרד ממסלתי אף בהיעדר של בעלי הדיון".

מלכיאל בלס:

זה בסך הכל מכניזם חמה למכניזם לגבי ראיות חסויות וגם הניסוח הוא חמה. הוא לא זהה, זה קצת שונה בפקודת הראיות. אבל הרעיון, אני חושב שפה זה אפילו עוד יותר מחמיר מבחינת הטעמים שמפורשים פה.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשל"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

הי"ר דוד צוקר:

אנחנו נשארים עם האפליה, שאנחנו רואים אותה.

ענת שהולניקוב:

אני מציעה דרך שעדיין תשמור על האינטרסים של ביטחון המדינה. אני אומרת - אני לא מנסחת את זה מאוד יפה - במקום להגיד: "מטעמים של ביטחון המדינה", מאמר "בית המשפט רשאי לשמוע טענות מפי בא-סח הרשות הציבורית בדלתיים סגורות וללא טכחות העותר או בא-כוחו אם יש חשש ממשי לביטחון המדינה בהשמעת הדברים שלא בדלתיים סגורות".

יהודה לנדא:

בסעיף 45 לפקודת הראיות כתוב: "אם מביע השר דעתו בתעודה חתומה כי מסירתה עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב".

ענת שהולניקוב:

אם שמיעת הטעמים שלא בדלתיים סגורות עלולה לפגוע

הי"ר דוד צוקר:

מה יהיה אם הסעיף הזה יהיה על סמך סעיף 245?

יהושע שופמן:

אנחנו כבר הגענו למצב שבו דנים במצב שהמדינה טוענת שיש עילה לחיסיון

הי"ר דוד צוקר:

הם שואלים, מדוע לא לומר באופן פוזיטיבי "אם אכן בחר לך שזה פגוע בביטחון המדינה".

יהושע שופמן:

כי את הטעמים הוא לא יודע מראש לפני שהוא שומע את הטענות.

מלניאל בלס:

אי אפשר להגיד בגלוי, לפעמים, את הטעמים עצמם. בשלב הראשון המדינה מבקשת לקיים דיון במעמד צד אחד בשביל להסביר לשופט. היא לא צריכה להגיד לו שום דבר חוץ מזה שמטעמים של ביטחון המדינה, שהיא תפרט בדלתיים סגורות, היא מבקשת לסגור את הדלתיים. עכשיו היא צריכה לדבר ולהציג בפניו טעמים של ביטחון המדינה. אם זה אמיתי אז הדיון ימשך בצורה הזאת. אם אין טעמים כאלה השופט יכול להגיד: סליחה, אני פותח את הדלתיים ומכניס את הצד השני בחזרה לדיון.

ענת שהולניקוב:

אבל יכול להיות שיש טעמים אבל הם לא מגיעים כדי חשש. צריך להראות סגן משהו שהוא קצת מעבר לתחום מסוים. השופט ישמע. אם הוא יראה שאין חשש לפגיעה בביטחון המדינה

יהושע שופמן:

אין בעיה בעצם השופט לא יכול לדעת מראש, אז הוא ישמע. לאחר שהוא שומע שום דבר לא מונע ממנו בעצם לבוא אחר-כך, לעשות דיון במעמד שני הצדדים ולומר: טוענים כך וכך, מה עמדתכם? אף אחד לא מונע את זה. הוא כבר יכול לעשות את הסימן. הוא מוסמך גם לגלות את המידע. תוך כדי הדיון הוא יכול לבוא ולהציג בפני העותר את הדברים ולבקש את תגובתו. החוק לא מונע את זה ממנו. נכה באמת עושים.

ענת שקולניקוב:

נכון, אני רק אומרת שרצוי שהקריטריון שיהיה ביד השופט יהיה קריטריון יותר חזק.

מלכיאל בלס:

בסעיף קטן (ד) בהמשך יש לו קריטריונים לגבי מסירת המידע.

הערה:

זה הכי חזק להחלטה המהותית. האם צריך לתת לו גם קריטריון להחלטת הביניים כי אחרת הוא לא יסתדר?
האם צריך להולך אותו עד כדי כך?

ענת שקולניקוב:

כיוון שבמילא אמרנו את המילה "טעמים" אז אני מציעה במקומה את המילה "חשש" או "עלול", שפשוט הוא קריטריון יותר טוב מאשר הקריטריון של "טעמים" גרדא.

נחמן גולדברג:

המילה "טעמים" תישאר בכל מיקרה. אולי נאמר "טעמים של חשש".

היו"ר דוד צוקר:

יש לי שאלה בהקשר הזה. למה אתם צריכים את טובת הציבור? למעט הטעם שזה פותח פתח מאוד רחב.

יהושע שופמן:

מכל הטעמים שאתה יכול לחזות. אתה לא יכול להסביר את הדברים בהנחה לבית-המשפט. יש למשל את העילה, שעוד נחזור אליה, לפי סעיף 9(א)(3) - "עניין ציבור חשוב". יש גם עניינים של פרטיות. כל סיבה שיכולה להצדיק אי מתן מידע יכולה גם להצדיק היעדר הסבר.

היו"ר דוד צוקר:

זה בראה לי ניסוח לא מתאים, יש פה דלת רחבה מדי.

יהושע שופמן:

האמת היא שאנחנו יכולים להסתפק בניסוח של סעיף 46 זה מוריד את כל העילות. סעיף 46 אומר: אם כבר יש קביעה שיש כאן טעמים שמצדיקים חיסיון, קביעה של הרשות המינהלית, ההחלטה הסופית היא ביד בית המשפט. תנאים לרשות, שכבר הביעה דעתה שיש נימוק מסוים, להסביר את עצמה במעמד צד אחד. ואז כתב ש"רשאי הוא לקבל הסברים מהיועץ המשפטי, מנציגו, אף בהיעדר יתר בעלי הדיון". לא מכניסים לפה עמדה מהותית מפני שהעילה, שזה בהיעדר בעלי הדיון, היא אותה עילה שבגללה מלכתחילה מקיימים את הדיון. כל הדיון מתבסס על כך שיש טענה של חיסיון.

יהודה לנדא:

אני חושב שאתה תחסוך לעצמך הרבה בעיות אם תיישם את המכניזם של סעיף 46.

ענת שקולניקוב:

אני חושבת שזה לא נכון. פקודת הראיות זה הסדר שהוא בעצמו ארכאי ומאוד בעייתי. הוא ארכאי מבחינת החתב שלו. זה בעייתי להכניס לכאן סעיף כזה.

מלכיאל בלס:

ההסדר הארכאי הזה נהג בכל מקום שבו אתה מגיע לסיטואציה שלא ניתן לנהל את הדיון עם שני הצדדים.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשל"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

איילת רזון:

מה אם הטעם לחיסיון הוא סוד מסחרי? האם זה טובת הציבור?

יהושע שופמן:

במחשבה שניה, אפשר למחוק את המילים האלה בכלל. בית-המשפט ראוי מכל הסיבות שהחנך.

הו"ר דוד צוקר:

אני מסכים לכך. למה צריך פה להוסיף את המילים האלו? זה רק מרחיב את האפשרות לעומת הדרישות הספציפיות שמוגדרות בסעיף 9. על-פי סעיף 9 הוא הולך לבית-משפט ומבקש חיסיון. אחרת "טובת הציבור" יכולה להיות גם משהו שהוא מעבר לסיבות המסוייט בסעיף 9. אחרת, למה אתה מציין את זה?

כלומר באמר "בית המשפט ראוי" - ופה יהיה איזכור לסעיף 9. אני מבקש שתנסחו את זה.

יהודה לנדא:

סעיף 9 הוא רחב מידי, אני אתן לך דוגמא למשהו שכתוב בסעיף 9, למשל תרשומות על התייעצות פנימית ברשות ציבורית. האם זה צריך להיות חסוי?

ענת שקולניקוב:

ההנמקה של זה לא צריכה להיות חסוייה. החומר עצמו ישאר אולי חסוי, יאמר שהיתה התייעצות של פורום כך וכך.

יהושע שופמן:

זה כל-כך מלאכותי להבחין בין החומר לבין הסברים שנותנים לגביו. צריך להסביר באיזה נסיבות התקיימה ההתייעצות הזאת.

הו"ר דוד צוקר:

לעיתים אפילו האיזכור של ההתייעצות, או עצם זה שהייתי שותף בו, צריך להישאר חסוי.

יהודה לנדא:

אז שם אתה מתן לבית-משפט שיקול דעת. אתה לא מונע ממם את שיקול הדעת.

ענת שקולניקוב:

טובים מאן עוד אפשרות לרשות, עוד חוסר איזון בין הרשות לבין האזרח. לגבי החומר עצמו אין ברירה.

הו"ר דוד צוקר:

יכול להיות שאתם תאמרו לי שהחשש שלי, שהמושג "טובת הציבור" הוא פתח רחב מידי, הוא חשש מופרך ואז אני ארד מהעניין.

יהושע שופמן:

העילות המהותיות הן העילות המסוייט בסעיף 9. כאן היה ניסיון להכללה, ניסיון לא מוצלח, ואני מוק לעשות הפנייה ישירה לסעיף 9.

מליאל בלס:

אני לא בטוח שהוא לא כל-כך מוצלח אבל הוא יותר מידי רחב. אני לא ניסחתי את זה. הוא מתמצת, במקום להפנות לסעיף 9 וללכת אחורה אז קוראים כבר את כל הסעיפים. מצד שני בעצם כל עלית חיסיון שבסעיף 9 עלולה בעתיד, בסיטואציה כזאת או אחרת, לחייב דיון במעמד צד אחד להסברת הטעמים לחיסיון, במיקרה

שמישהו רץ לבית-משפט ובקש לחשוף מידע שסעיף 9 מכסה אותו עלול להיעצר מצב שהרשות תצטרך להתייחד עם השופט במשך כמה דקות, להסביר לו את הטעם לחיסיון בדלתיים סגורות, זה עלול לקרות לכן יש פה גם הטעם של "טובת הציבור". אני חושב שזה צריך להישאר. המונח "טובת הציבור" בא לכסות גם את העניין הזה. הוא כמילוי כללי וגורף אבל יש בו צורך. אם לא חצים אותו אפשר לכתוב: "מהסעמים המפורטים בסעיף 9". זה מקובל עלי.

ענת שקולניקוב:

לדעתי זה פחות טוב. לפחות ב"טובת הציבור" יש גם איזשהי הנחת לגבי דברים שיכולים להיחלל. אני מסכימה שכל אחד מהסעמים המסויים בסעיף 9 עלול להוביל לסיטואציה כזאת אבל הוא כשלעצמו לא גורר את הסיטואציה הזאת.

יהודה לבדא:

אחרת כל הדיונים, כל העתירות, יהיו במעמד צד אחד.

דניאלה גורני:

ב-99.9% מהמיקרים זה באמת יהיה כך.

שמעון וייס:

אני לא יכול לזלזל בדוגמא הזאת של התייעצות פנימית. ברגע שאני חושף עם מי התייעצתי אז אני פשוט חושף מידע רגיש. לכן אני תומך בכך שתהיה הפנייה גורפת לכל מה שכתוב בסעיף 9.

ישי מנחין:

זה אומר שכל פעם שהמדינה תגיד: אנחנו לא יכולים לתת את המידע הזה אז ...

הי"ר דוד צוקר:

לפי הסעיף כפי שהוא מנוסח עכשיו לא רק מה שכתוב בסעיף 9 יהיה אלא יהיו גם דברים אחרים.

יהודה לבדא:

כן, אבל הוא יכול לבוא ולומר שזה לא נכלל בסעיף 9.

הי"ר דוד צוקר:

שייבא ויאמר את זה לפני שהשופט יחליט על חיסיון העניין.

יהודה לבדא:

סעיף 9 זה הפנייה טכנית. ב"טובת הציבור" אתה קובע איזשהי אמת מידה ערכית.

ליחן ליבמן:

התחושה שלי, בתור מי שמופיע לא פעם במשפטים שבהם מוגשות ראיות במעמד צד אחד, שכל הוויכוח הזה הוא התפלפלות על מקודה שהיא לחלוטין לא מעשית. תמיד כשייבא, כאשר יש פרצודרה כזאת בחוק, מיג של רשות ציבורית וייגד לבית-המשפט שהוא מבקש להישמע רק במעמד צד אחד, בית-המשפט לא יכול אלא להיעטם לבקשה. תבא הרשות במעמד צד אחד, תסביר את הטעמת. אם הטעמת הן לא רציפות ואין סיבה לא לגלות אותן לצד השני, הם יתגלו לצד השני. אם השופט חושב שאולי חלק מהם אפשר לגלות לצד השני אז הוא מתייעץ בדרך כלל באותו דיון במעמד צד אחד עם נציג המדינה, מיג המדינה מתייעץ עם שולחיו, ואמרים: את זה אפשר לגלות, את זה אי אפשר לגלות. ואז נפתחות הדלתיים, נכנס הצד השני ומה שאפשר לומר אמרים לו. לכן למה שיהיה כתוב כאן אין הרבה משמעות לדעתי. מכיוון שכל אימת שבית-המשפט יתבקש, מהסעמים האלה, לשמוע את הראייה במעמד צד אחד, הוא ישמע אותם. אם הטענה היא לא רצינית אז היא תתגלה לצד השני.

נחמן גולדברג:

אני חצה לחזק את דבריו של מר ליבמן מהיבט קצת אחר. לפעמים בהליכי מעצר מציג המשטרה מגיש לשופט מידע חסוי, שזה כאלו דיון במעמד צד אחד. קורה לפעמים ששופט אומר לסניגור התביעה אמר לו ככה וככה, דהיינו, השופט בעצמו הבין שזה לא כל-כך חסוי. לפעמים הוא אומר: אכן זה חסוי. כלומר כאן יש שקל דעת לשופט.

אריה חטר:

לפי חוק המעצרים החדש אסור לשופט להגיד את זה. יש שם סעיף האומר מה עושה השופט לפני שהוא מגלה את הראייה הזאת. יש שם סעיף ניפרד על כל הפחצחזה הזאת, שמתחו עליה בזמנו בקורת רבה.

היו"ר חזק צוקר:

שמעו כל העמדות. אני בכל אופן חצה לסכם. אפשר יהיה לחזור לסעיף הזה בסיבוב השני. אני אומר את זה לגברת ענת שקולניקוב ולמר ישי מטחין. אנחנו מסכמים שזה יהיה לפי סעיף 9. אם אחר מחשבה שניה תחשבו שזה מאוד פרובלמטי אנחנו נחזור לדון בזה.

ענת שקולניקוב:

אני כבר אומרת שזה בעייתי.

היו"ר חזק צוקר:

בסדר. אני פשוט השתכנעתי שאני מצר את הפתח. אני מחפש איך להצר את הפתח, כלומר לא להרחיב אותו יותר על המידה, זו, בכל אופן, תהיה המגמה.

ענת שקולניקוב:

לגבי "טובת הציבור", עד היום הפרשנות שניתנה לא היתה רחבה.

היו"ר חזק צוקר:

אם תשנעו אותי, אני אחזור ב.

"(ג) בעתירה על סיוחה של רשות ציבורית לאפשר מסירת מידע בשל הגנה על ענינו של צד שלישי, יאפשר בית המשפט לצד השלישי להשמיע טענותיו."

גדעון נתיב:

אני חושב שבמקום "יאפשר להשמיע את טענותיו" צריך לכתוב: "יחמן הצד השלישי כמשיב". תשימו לב שלפי סעיף 12 צריך למסור לצד ג' הודעה על כך שנתקבלה בקשה לגלות מידע לגביו. פה צד ג' בכלל לא ידע שהוגשה עתירה, אז איך הוא ידע אם הוא יכול או לא יסל להתערב בהליך? לכן אני מציע לכתוב: "יחמן הצד השלישי כמשיב".

הושע שופמן:

מיקרה מאוד מעניין אירע לפני מספר ימים. היתה בקשה של גוף מסחר, שהמדינה תעביר את כל רשימת עובדי המדינה לאותו גוף מסחר, שמותיהם וכתובתם. זה היה בהקשר לביטוח מטניות של עובדי המדינה (ואגב, הם גם קיבלו חלק מהנתונים).

גוף ציבורי, כמו שאמרת, באמת יכול להודיע לצד שלישי כשהוא שוקל למסור את המידע. אבל אם יש בקשה מסוג זה, שאתה מבקש מידע על הרבה מאוד אנשים וזה יפגע בכלם, זה לא בא בחשבון, אני לא אתן לך. שכולם יהיו מעורבים, 70,000 עובדי המדינה? זה לא כל-כך מעשי. גם הסעיף הזה שלפנינו אגב הוא קצת בעייתי. מה זה "יאפשר בית המשפט"? אבל נניח שהוא יאפשר אם הוא יופיע אבל באותם מיקרים ההגנה על צד שלישי יכול להיות, כמו שאמרת, אפילו בלי ידיעת הצד השלישי. יש מצבים שזה פשוט לא הגיוני שכולם יהיו מטורבים. אני נותן דוגמה קיצונית, של עשרות אלפים, אבל זה יכול להיות גם לא עשרות אלפים.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

היו"ר חד צוקר:

השופט יקבע מי מטעמם יציג את העמדה.

הושע שופמן:

השופט אכן יכול לבוא ולהגיד שהוא לא יכול להחליט. אם השופט אומר קיבלתי את עמדת המדינה, זה באמת יפגע בצד שלישי ולכן אני רוצה לדחות את העתירה, הוא לא צריך להתחיל להטריח ולהציג את זה כתביעה ייצוגית. הבעיה היא כשהשופט שוקל כן להיעתר לבקשה.

היו"ר חד צוקר:

האם לפי הניסוח הזה אין את בעיית הצפיפות שהצבעת עליה כרגע, שכולם צריכים לבוא ואין מקום להכניס אותם לאלום?

נחמן גולדברג:

מר הושע שופמן, אם כך אז צריך לתקן גם את סעיף 12 כי הרשות צריכה להודיע עוד בשלב שהיא שוקלת.

הושע שופמן:

לא, היא יכולה לדחות בקשה בלי להודיע.

היו"ר חד צוקר:

אז מה אתה עושה לפי סעיף 12? אתה מודיע לכולם, לכל עבדי המדינה, שביקשו את הכתבת שלהם?

הושע שופמן:

לא. מפני שאני לא שוקל להיעתר לבקשה. אני יכול לדחות בלי להודיע, אם זה פוגע בזכויותיהם.

היו"ר חד צוקר:

כלומר המדינה הולכת להודיע עכשיו לכל עבדי המדינה שמתנים את השם שלהם לכל גורם מסחרי מעכשיו? יש בכך פגיעה בגורמים מבטחים אחרים.

הושע שופמן:

במחשבה שניה, הייתי מתקן את סעיף קטן (ג) ואומר ש"לא קבל בית-המשפט את העתירה אלא לאחר מתן הזדמנות לצד השלישי".

היו"ר חד צוקר:

מר נתיב, אני חושב שזה יענה גם לבעיה שאתה הצגת.

גדעון נתיב:

לא, אני רוצה להגיד יותר מזה. כפי שזה מנוסח עכשיו אפשר עדיין לתקוף את זה כהליך פגום אם אתה לא תיתן לו הזדמנות.

היו"ר חד צוקר:

"בית המשפט לא יכריע אלא אם הוא שמע לפני כן".

גדעון נתיב:

אולי תסיר גם את הארגון הייצג שלי, דרך ועד עובדים או ארגון יציג.

ועדת משנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשל"ו-1996
של ועדת החוקה, חוק ומשפט
02.12.97

הושע שופמן:

אני מציע "בדרך שייקבע"

הי"ר חד צוקר:

"(ד) על אף הוראות סעיף 9, ראוי בית המשפט להורות על מתן מידע מבקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו הצורך במתן המידע לשם עשיית צדק או הענין הציבורי בגילוי המידע, עדיפים וגוברים על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין."

הושע שופמן:

זה סעיף שבעצם אומר שבית-המשפט יכול להגיד שהרשות אכן ביססה את הטענה של עילת חיסיון ואף על פי כן המידע יימסר. זה סעיף שמטריד מאוד את הרשויות השונות אבל זה בעצם מאפשר לקבוע, באנשים איזונים שקבועים בפקודת הראיות, שהאינטרס בגילוי גובר.

הי"ר חד צוקר:

זה סיכום של כל הדיונים שערכנו פה עד עכשיו. האם מישהו מהרשויות חצה לערער על כך?

גדעון נתיב:

אני חצה להתייחס במיוחד להוראות סעיף 9(א)(3), ששם סיבת אי מסירת המידע זה "עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב". זאת אומרת שמעמידים מול שיקול דעתו

הושע שופמן:

זה סעיף "תפור" על סעיף 9(א)(3). סעיף 9(א)(3) בנוי על סעיף 45 לפקודת הראיות והמיבחן שאנחנו כתבנו בסעיף 15(ד) הוא בדיקת המיבחן של התגברות על תועדת חיסיון לפי פקודת הראיות.

גדעון נתיב:

מה שאני חצה להציע בענין הזה, כדי שהשר לא יפגע, לצרף את שני השיקולים, זאת אומרת שעשיית צדק וענין ציבורי יבואו יחד ולא כשיקולים אלטרנטיביים.

הושע שופמן:

זה לא תמיד מתעורר בהקשר של עשיית צדק, אבל לפעמים מחבר במידע שהוא חיוני לציבור. אין פה הליך משפטי, ולכן זה גובר על הענין של פגיעה בסודיות.

אריה חטר:

לא ברור לי מה הסיפור של עשיית צדק כאן? כל החוק הזה הרי לא בא להוסיף או לגרוע מהפרוצדורה הפלילית האזרחית הרגילה, בהתדיינות שבין אדם לאדם ובין האדם לשלטון וכיוצא בזה. כל החוק הזה עסק בענין ציבורי בסך הכל. מה הענין של עשיית צדק פה?

הושע שופמן:

לאדם יש ענין אישי, למשל הוא פונה לרשות, בעניינו הוא, כי הוא שוקל לעתר לבג"ץ. הוא חצה לאסוף חומר, הוא חצה לדעת אם יש לו עילה. הוא פונה לרשות והרשות אומרת שלא יקבל חומר. בית-המשפט אומר, כדי לעשות צדק עם האזרח, שהמידע צריך להיחשף.

אריה חטר:

משהו פה בקונספציה של החוק לא ברור לי. האם התרופה של עותר פוטנציאלי לקבלת מידע במשא עתירתו זה החוק הזה?

מלכיאל בלס:

יש פסיקה שאומרת שהחוק הזה הוא לא מכשיר לעקוף את כללי גילוי המיסמכים וגילוי המידע לפי החוקים האחרים ולא צריך לאפשר לו את כל זה אלא להפנות אותו באמת לאפיקים הציבוריים יותר ולהשאיר את המכשירים משפטיים לעצמם.

יהושע שופמן:

לכן לא דברתי על הליך תלוי ועמד. אבל אדם רצה לדעת אם יש לו עילה לפנות לבג"ץ.

מלכיאל בלס:

בתי-המשפט פסקו בחוץ-לארץ, ואפילו בארץ באיזשהו פסק-דין, שחוק חופש מידע לא בא להחליף את כללי גילוי המיסמכים שבהליכים המשפטיים.

נחמו גולדברג:

יש לי שאלה לעניין זכות ערעור או ערר. כשהחלטה נפלת במסגרת בית-משפט מחוזי אז מה הלאה? האם זה פסק-דין? זה החלטה אחרת? אם זה פסק-דין אז יש זכות ערעור, אין בעיה.

היו"ר דוד צוקר:

האם יש עוד הערות לסעיף קטן (ד)?

ענת שקולניקוב:

יש לי הערה ליסוּח. זה בחר מה הכוונה אבל מה שמטעה בביטוח, כתב בסיפא "ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין". לכאורה סעיף 9(א), שאומר שרשות לא תימסור מידע, סותר את זה. זה מעגל שטח. כל אחד שולל את השני. בחר שזאת לא הכוונה אבל על-פי היסוּח זה מתפרש כך.

היו"ר דוד צוקר:

את סעיף קטן (ד) אנחנו מאשרים.

"(ה) החליט בית המשפט כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ד), ירשום את הטעמים להחלטתו."

האם יש על זה הערות?

נחמו גולדברג:

בעניין "טעמים" ו"נימוקים", מה שאמרתי קודם.

היו"ר דוד צוקר:

זה יירשם. הוחלט שזה יהיה "ארגומנטים".

אנחנו פה שמים פסיק נוסף בעבודתנו. אנחנו נמשיך ביום שלישי, 16.12, בשעה 9 בבוקר. אנחנו נעשה מאמץ לגמור באותו יום את הסיבב הראשון. אחר-כך אנחנו נודיע לכם, כבר בעתה ישיבה ואולי אף לפני כן, על מועד לישיבה נוספת. אני אנסה לעשות, כמו שאמרתי לכם, יום אחד יותר ארוך כדי לנסות לעשות את הסיבב השני.

פעם נוספת, אני מאוד מודה לכם.

הישיבה ננעלה בשעה 16:05

פרוטוקול מס' 8
מישיבת ועדת המשנה (של ועדת החוקה, חוק ומשפט) לדיון
בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
יום שלישי, כ"ד בכסלו התשנ"ח (23 בדצמבר 1997) שעה 09:30

נכחו:

חברי הוועדה: דוד צוקר - היו"ר
יעל דיין

מוזמנים:

עו"ד יהושע שופמן - משנה ליועץ המשפטי, משרד המשפטים
" מלכיאל בלס - משרד המשפטים
" סיגל קוגוט - " "
" דיאנה ירום - הלשכה המשפטית, משרד האוצר
" אורית לב - " "
" שי ברגר - הנהלת המכס
" ישי יודקביץ - הלשכה המשפטית, משרד הבטחון
יוסי הולברייך - משרד הבטחון
אל"מ איתמר יער - ראש מחלקת ארגון באג"ת - משרד הבטחון
רס"ן לירון ליבמן - פרקליטות צבאית
נצ"מ רחל גוטליב - סגנית היועץ המשפטי, משרד לבטחון פנים
סנ"צ שרה מר-חיים - ראש מדור פיקוח ובקרה " "
רפ"ק קלוד גוגנהייך - יועץ משפטי " "
סג"ד טל שוורץ - עוזרת בכירה ליועץ המשפטי, שב"ס
עו"ד איילת רוזן - יועצת משפטית, המשרד לאיכות הסביבה
רינה טשרני - המשרד לאיכות הסביבה
עו"ד גדעון נתיב - חיועץ המשפטי של הוועדה לאנרגיה אטומית
" שרון הברמן - יועצת משפטית, מרכז השלטון המקומי
" עמיעד גולדברגר - מרכז השלטון המקומי
" ישי מנוחין - קואליציה לחופש מידע
" ענת שקולניקוב - " "
" שירלי גלאור - " "
" אריה נייגר - התאחדות התעשיינים
" נתי שילה - יועץ משפטי, איגוד חברות הנסחרות בבורסה
רווית ארידור - איגוד חברות הנסחרות בבורסה
עו"ד דני פיש - אגודת אדם, טבע ודין
צחלי דרור-גבריאל - " "
עו"ד שמעון וייס - יועץ משפטי, הרשות לניירות ערך
גונן גומלסקי - רשות החברות הממשלתיות
עו"ד יובל אזני - לשכת עורכי הדין
" אלכסנדר שפירא - " "
" יחודה לנדא - " "

יועץ משפטי: שלמה שהם

מנהלת הוועדה: דורית ואג

חצרנית: אסתר אלפיה

סדר-היום: הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, של קבוצת חברי כנסת.

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, של קבוצת חברי כנסת

היו"ר דוד צוקר:

בוקר טוב, אני פותח את הישיבה.

הגענו לסעיף 16 להצעת החוק, סעיף אגרות, אני רוצה להביא לידיעתכם ששר המדע ביקש להופיע בוועדה כאשר לאספקת המידע מטעם משרדי ממשלה. נזמן אותנו לישיבה שתקיים כנראה בשבוע הבא.

אני קורא מהצעת החוק, סעיף 16 - אגרות - (א) שר המשפטים באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, יתקין תקנות הקובעות אגרות בעד בקשה לקבלת מידע ובעד פעולות הרשות הציבורית לפי חוק זה. קביעת האגרות תיעשה תוך התחשבות בסוגים השונים של המידע ושל הפונים לקבלתו; (ב) בתקנות בענין אגרות ייקבעו נסיבות שבהן יינתן פטור מאגרה; (ג) על החלטה בענין אגרות ניתן להגיש ערעור לבית משפט שלום, באופן שייקבע בתקנות; (ד) על אף הוראות חוק זה, רשאי שר המשפטים לקבוע כי מועד הקבוע בחוק למסירת מידע יחל רק לאחר תשלום אגרה על ידי המבקש, וכי המידע יימסר למבקש רק לאחר תשלום אגרה.

יהושע שופמן:

סעיף כזה נמצא בחוקי חופש מידע בכל העולם, בוואריאציות שונות. נדמה לי שהסעיף הזה קרוב יותר לחוק הקנדי. מדובר על חיפוש מידע ושיכפול מידע בכסף. החוק הזה משמש גופים שונים, אינטרסים שונים, גם אינטרסים אישיים וגם מסחריים, ואין סיבה שהמידע יימסר כדבר שבשיגרה אלא תמורת תשלום אגרה. אולם יש סוגי מידע וסוגי מבקשים שלגביהם יש למסור את המידע בלי קשר לאגרה.

בסעיפים הראשונים של החוק, 4 ו-5 ובמיוחד בסעיף 6, דיברנו על מידע שיועמד לרשות הציבור, בלי שום קשר לבקשה ולאגרה. החידוש הכי חשוב זה ההוראות לגבי זכויות מהמדינה, כמו לענין: דיוור, משכנתאות, בריאות. כל הדברים האלה צריכים לעמוד לרשות הציבור, בלי קשר לבקשה ולאגרה.

היו"ר דוד צוקר:

לא רק על פי בקשת יחיד או גוף, אלא חובת המדינה להעמיד את זה לרשות הציבור.

יהושע שופמן:

אגב, אנחנו רוצים להוסיף את זה גם לגבי חוקי עזר של הרשויות המקומיות - וזה בתיאום עם מרכז השלטון המקומי - שיינתנו ללא תשלום אגרה.

היו"ר דוד צוקר:

יש הסכמה שלכם?

שרון הוברמן:

אין הסכמה שלנו.

יהושע שופמו:

אני מדבר על העמדה לעיון לרשות הציבור.

סעיף אגרות עוסק במידע שיימסר למבקש, בעקבות בקשה, לא בעקבות זכות העיון. לפי סעיפים: 4, 5 ו-6. אדם מבקש בקשה, יש עלות, ועל העלות הזאת יש אגרה. אבל, אנחנו מבקשים לקבוע, כהוראה קטגוריות, שבתקנות - הטעונות אישור ועדת החוקה, חוק ומשפט - ייקבעו הנסיבות שבהן יינתן פטור מאגרה.

יש חוקים שבהם מבחינים במעמד המבקש, אם זה לצורך פרטי או מסחרי. הקושי שלנו הוא - וזה אחד העניינים העקרוניים בחוק - שאמרנו שאין האדם חייב לציין את הסיבה לבקשתו, ולכן, יש קושי להבחין בין מצבים שבהם הצורך הוא כלכלי או אישי.

מה שנאמר בסעיף (ד) הוא: שהשר רשאי לקבוע שתשלום האגרה הוא תנאי למסירת המידע, והדבר ברור. אדם מבקש - כפי שמקובל היום ברשויות שונות - מידע מסויים, הוא משלם אגרה, התקנות האלה מאוד מסובכות כי זה צריך להתאים לסוגי רשויות; לסוגי מידע; לכמות המידע. למשל, הוצאות צילום, הוצאות ההפקה ממחשב. הדברים האלה מפורטים מדי כדי להכניס אותם לחוק. נצטרך להשקיע, יחד עם הרשויות השונות ומשרד האוצר, ולהביא לאישור הוועדה את התקנות עם הפטורים.

ישי מנוחיו:

כחלק מחוק חופש המידע, אני חושב שצריך לקבוע איזה סוג מידע? אין שום סיבה לרשויות לגבות עבורו אגרות כלשהן. הרי הרשויות בין כה עובדות מכספי הציבור ואוספות את המידע בעזרת כספו של הציבור. כל המידע בנושא זכויות חברתיות, וזה אומר, עבודה, שכר ימי עבודה, השכלה, זכויות בנושא לימוד, חינוך ותרבות, תחומי בריאות, דיור ובינוי, בטחון סוציאלי ורווחה חברתית, צריך להיות ברור לגמרי שכבר שילמנו על זה כמה וכמה פעמים, ואנחנו זכאים למידע חזה בלי לשלם אגרות נוספות. כי אם זה לא יהיה ברור, כמו שאני מכיר את השרים הנוכחיים ואת אלה שהיו, תמיד ימצאו שזה מידע שלא נוגעים בו והאגרות יפלו על זה איך שהוא, תוך כדי ואחרי זה.

שרון הברמן:

אני מתנגדת למה שנאמר כאן. אני חושבת שלא רק שצריך לקבוע אגרות, אלא שצריך להבטיח שהאגרות יהיו בשיעור ריאלי לכסות את מלוא העלות של מתן השירות הזה. זה שירות נוסף וזה מטיל מטלה כספית נוספת על הרשויות, אין לרשויות המקומיות מקורות תקציביים לשאת במטלה נוספת, הרי אוצר המדינה לא יישא בזה, לכן האגרות צריכות לכסות את מלוא העלות של מתן השירות הזה.

אני מתנגדת גם לכל הנושא של מתן פטורים מאגרות שייקבעו בתקנות, כי אין שום סיבה שכן אדם שרוצה לקבל מידע לא ישלם עבורו.

יעל דיין:

פושט רגל רוצה לברר על פשיטת הרגל שלו, אז הוא צריך גם לשלם? אנחנו אומרים: ניתן לו פטור.

עמיעד גולדברגר:

גם חוקים אחרים שמעורבות בהן רשויות מקומיות שאמורות לתת מידע לאזרח, כמו בחוק התכנון והבניה, מסירת מידע, אין סעיף של הנחות. מי שמבקש מידע שמצריך עבודה של הרשות, איסוף חומר, היערכות לוגיסטית של אנשים וזמן, ישלם עבור זה. כמה? זה כבר ייקבע באגרה, וכמובן שזה צריך להיות ריאלי.

דבר נוסף, האפשרות לקבוע מתקנות התחשבות בסוגים של פונים, לא ברור. זאת אומרת, מאדם פרטי יגבו פחות מאשר תברה? ואם זה אדם עשיר והחברה בפשיטת רגל? לפי מה ייקבע הקריטריון הזה?

היו"ר דוד צוקר:

עורך דין יובל אזני, בבקשה.

יובל אזני:

סעיף 17 לא מכסה מצב שבו מבקשים לשנות את שיעור האגרה. כלומר, רצוי מאוד ששינוי שיעור האגרה יהיה באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט, ואסביר גם מדוע?

יהושע שופמן:

לפני שתסביר אפנה אותך לחוק יסוד: משק המדינה, תקובע שכל אגרה, קביעה, תיקון, שינוי, הפחתה, ביטול, כולם צריכים אישור ועדה של הכנסת.

יובל אזני:

עד כמה שאני זוכר את הסעיף הזה, הוא לא מדבר ספציפית, ואני חושב שיש פה בעיה. לדוגמה, אמינות הבנקים. בנקים מבקשים היום מאזרחים הון עתק לשיחזור מידע מחשבונותיהם.

אם אקח קנה מידה בסיסי לפי העלויות שבנקים דורשים, יכול להיות שעלות של 50 עמודים, תעלה לאזרח בסביבות 1,500 שקל. אני מניח שהאזרח הפשוט לא יוכל לעמוד בסכום הזה. כלומר, אין שום בעיה להפוך את הנושא הזה של האגרות, במקום עלויות, כמו שאמרו פה, אלא כשיטה נוספת להכנסה לרשויות. ואז, אני חושב שאנחנו מאבדים את כל הנושא הזה של קבלת מידע, דרך הטלת נטל מאוד כבד על האזרח.

בסעיף 17, כתוב: ששר תמשפטים רשאי להתקין תקנות... וכו'. החוק הזה יכנס ואם התקנות לא יותקנו בזמן, אני לא יודע מה תהיה התשובה של הרשות על בקשת מידע לפני שיותקנו התקנות? גם על הנושא הזה צריך לחשוב, כי היו בזה בעבר בעיות רציניות.

אבל, אני חושב שהנושא של תשלום האגרה, זה לא כמו בטאבו. שם תמורת 75 שקלים אתה מקבל נסח רישום. פה המידע הרבה יותר מורכב וזה יכול להביא לכשל של החוק.

היו"ר דוד צוקר:

דיאנה, שאלה לי אליך, מה היו הערכות הממשלה לגבי עלות החוק?

דיאנה ירום:

ההערכה הראשונית היתה כ-30 מיליון שקל, ואחרי זה הוסיפו עוד כ-10 מיליון שקל לשנה.

היו"ר דוד צוקר:

ומה היתה ההערכה שלכם?

ישי מנוחיו:

התערכה שלנו שהחוק יעלה בין 30 ל-40 מיליון שקל. 40 מיליון שקל. אם יוקם מרכז מסויים שירכז את כל העבודה, ו-30 מיליון שקל. אם כל משרד יטפל בזה באופן נפרד.

היו"ר דוד צוקר:

נציגי משרד המשפטים, מה לכם יש?

מלכיאל בלס:

מבחינת נתונים שיש לנו מחו"ל, בקנדה, למשל, בשנים 1989/90 העלות של הטיפול בחוק הזה היתה 7 מיליון דולר קנדיים. טיפול בבקשה הגיע לכ-850 דולר קנדיים, במוצע. בקנדה, התביעה של האגרות היתה מאוד נמוכה, פחות מחצי מיליון דולר קנדיים, והאגרות לא כיסו את החוק. ההערכה היתה שהתקציב הציבורי צריך לספוג את העניין.

באוסטרליה, בשנת 1989/90, טופלו עשרות אלפי בקשות, עלות הטיפול הוערכה ב-10.5 מיליון דולר אוסטרליים. טיפול בבקשה 450 דולר אוסטרליים.

בארצות הברית, היו מספר רמות של אגרות. אגרות לשימושים מסחריים; אגרות לשימושים חינוכיים; מחקר מדעי; תקשורת, ויתר האגרות, כלומר רמה מסוג אחר, ויש שם גם אפשרויות לפטורים.

כנושא האגרות, אני חושב שהיום, יותר מאשר לקבוע עקרונות כלליים, אנחנו עדיין לא בשלים לדיון, כי הוא יצטרך לעבור דיון מאוד רציני, גם בממשלה כמובן, וגם בוועדה, ומוקדם מדי לדבר על השיעורים. אני מסכים שהשיעור לא יכול להיות כזה שיסכל את מטרת החוק. אתן דוגמה. עתירה לבג"ץ עולה חיום כ-360 שקלים, שלא מסכלת את יכולת הפנייה לבג"ץ, למרות שמקבלים "טיפול" משלושה שופטים של בית המשפט העליון, שהמערכת הרבה יותר יקרה משופט שלום שדן בתביעה של מיליון שקל.

הנכון יהיה לקבוע איזה שהוא סכום שימנע בקשות טרדניות וסתמיות. יחד עם זה, אם מדברים על סכום מלא של כל העלויות, אז יכול להיות שהסכום יהיה אסטרונומי ואי-אפשר יהיה לעמוד בו. הרעיון הוא לתת בסעיף הזה מסגרת כללית לסוגים שונים של מבקשים, לפטורים, ולאפשר בכל זאת כיסוי עלות מסויים. כשהערכה של 30-40 מיליון שקל - ואני מקווה שהיא לא נמוכה מדי -

היו"ר דוד צוקר:

האוצר אמר 30 מיליון.

דיאנה ירום:

אמרחי שאלה הערכות כלליות. צריך לזכור שחלק זה עלויות של הממשלה, אבל יש גופים רבים נוספים שנכללים תחת האימצלה של החוק הזה, וזה לא לוקח בחשבון את העלויות שלהם, ואלה עלויות נכבדות.

לגבי אגרות, הרעיון של חופש מידע באמת עומד פה בבסיס ואף אחד לא מנסה להקחות ממנו, ולא למהר לפתוח את המידע שניתן עד היום במשורה לכל מאן דבעי. אני לא כל כך אוהבת כשאומרים: תשתמשו באגרות כדי לסכל את מטרת החוק או יותר מזה, אתם תקחו את זה כדי לממן את פעולות - - -

תיו"ר דוד צוקר:

בהנחה שלא זו הכוונה.

דיאנת ירום:

הרעיון הוא שהאגרות יממנו את השירות. יינתן שירות, המידע יהיה פתוח, וזאת המטרה. אז בוודאי שצריך להיות תשלום ומחיר לדבר הזה. אני לא חושבת שיש מקום להשית עלויות נכבדות כי באמת מדובר באגרות תמורת שירות. זה דבר שמתקיים בכל תחום אחר, כשהרשות דואגת לאספקת שירות מסויים לאזרח, אם מדובר בצילומים, בהפקות מחשב, אין שום מניעה שאדם שרוצה את המידע יצטרך לשלם עבורו.

ענת שקולניקוב:

בתחילת הדברים נאמר שמדובר בסעיף טכני. מבחינתי, זה הסעיף הכי מהותי בחוק. בוודאי שזה לגיטימי לבקש אגרה כי צריך לממן את העלויות הנוספות. כשחברה, לצרכים המסחריים שלה מבקשת מידע מהמדינה כדי שתוכל לבצע את הפעילויות שלה, טוב שהמדינה תיתן לה אותו, ושהיא תשלם על זה.

אבל, אני חוששת - ואני לא רוצה כמובן שזה יקרה - שהסעיף הזה יסכל את מטרת החוק. בעצם, בית המשפט העליון קבע שיש חופש מידע וחובה על הרשויות לספק את המידע. היום, לרוב המידע לא נדרשת אגרה, ולפחות לגבי המידע שניתן אנחנו יודעים שיש הרבה בעיות בהשגתו. אני לא רוצה מצב שירע את המצב שקיים. היום, הרבה שאלות שהרשויות רואות או אפשר לשכנע אותן שזה חלק מתפקידן, המידע ניתן אפילו בשיחת טלפון. אני מרימה טלפון ושואלת את הפקיד, במסגרת התפקיד שלו, או נתונים שאדם מבקש לגבי עצמו, למשל, מה רשום בתיק של משרד הפנים. כי הוא צריך את זה כדי לנהל את עסקיו ואת ענייניו.

אני מאוד חוששת ממצב שכל הדברים האלה בעצם ייגרעו בעקבות החוק.

תיו"ר דוד צוקר:

בניסוח כפי שהוא היום, יש סכנה כזאת?

ענת שקולניקוב:

לפי דעתי, בחלט כן.

תיו"ר דוד צוקר:

אז תגידי איפה - - -

ענת שקולניקוב:

יכול להיות שהניסוחים שלי הם לא הכי טובים, אבל שני כיוונים שאני חשבת עליהם. אחד, שלגבי מידע אישי לא תהיה אגרה.

והדבר השני, מידע שניתן במהלך פעולתה הרגילה של הרשות, למה אני מתכוונת? יכולים לחשוב בעצם בחוק הזה - ובכוונה הגדרנו מידע ככל מידע, וזה טוב - שגם אם אדם התקשר לביטוח הלאומי או לכל גוף אחר לשאול דברים שחם לא צריכים לא פלטי מחשב ולא איזה מחקרים, ושום דבר, פשוט במהלך עבודתה הרגילה של הרשות, הוא קיבל זאת. היום יגידו לו, אתה רוצה תשובה, תשלם עבורה. אני חוששת מאוד ממצב כזה.

היו"ר דוד צוקר:

ואת חוששת שידרשו על זה אגרה.

ענת שקולניקוב:

כן, אני חוששת שעל כל דבר ידרשו אגרה. אלה שני הכיוונים. אני מבינה שיגידו לי תקנות. אלה דברים הכי בסיסים שגם אנשי הרשות צריכים להבין שהחוק חזה לא בא להחליף - - -

היו"ר דוד צוקר:

השעיף הזה לא צריך לשמש משוכה בפעילות.

ענת שקולניקוב:

ולכן זה לא תקנות.

דני פיש:

מכיוון שהשעיף מבוסס על חקיקה בעולם, צריך להכניס פטור נוסף, כפי שמופיע בחוק חופש המידע האמריקאי, ולעשות פטור לכאלה שמתכוונים לעשות במידע שימוש לטובת הכלל או לאינטרס הכלל. גם זו הבחנה בין שימוש לטובה כלכלית-מסחרית, לבין שימוש שאין לצידו או לא יכול להיות לצידו איזה יתרון כלכלי. גם זה מאוד חשוב, יחד עם שני הפטורים ששמענו עכשיו.

יובל אזני:

אני רוצה להדגיש נקודה אחת. אני כן חושב שיש פה בעיה, ולכן אני דווקא מתעקש בנקודה הזאת. אני חושב שההגדרות לגבי אגרות ושיעורן, צריך להיות מוגדר בחוק ולא להשאיר את זה בצורה של סעיף סל כזה ולהשליך את זה לתקנות.

יהושע שופמן:

אז תציע הצעה לניסוח, אם אתה אומר לא להשליך את זה לתקנות.

יובל אזני:

לתת למתקין התקנות, במסגרת סעיף בחוק, לא סעיף כללי כזה.

יהושע שופמן:

הבנתי, יש לך הצעה קונקרטית, מה אתה רוצה שיחיה?

יובל אזני:

כרגע אין לי, אבל אני יכול לחשוב ולהעביר לוועדה.

דיאנה ירום:

אני רק רוצה להזכיר. היום, כשאדם פונה למשרד הפנים כדי לקבל אישור שהייה בארץ או תעודות יציאה וכניסה, הוא משלם על זה, זה מידע אישי שנוגע לו. בעצם, אם מכניסים סעיף כללי כזה, זה מיטיב את המצב.

אין ספק שגם מבחינת האגרות צריך להשתמש בשכל ישר והגינות ולא להלביש שם הוצאות. תלוי איזה מידע הוא מבקש על עצמו. צריך לראות האם באמת יש, במסירת המידע, תהליך חפקה.

ישי מנוחין:

אני רוצה להוסיף על מה שענת אמרה. צריך להיות פטור לא רק לגבי מידע אישי אלא גם מידע בנושא זכויות של פרטים.

יהודה לנדא:

אני רק רוצה להתייע. מהנתונים שנתן מייק, עולה שעלות החפקה לא זולה, ויש מרחק די גדול בין העלות של החפקה המידע לבין האגרות שניגבות. הוא נתן דוגמה באוסטרליה ששם גבו חצי מיליון דולר אגרות, אבל עלות החפקה היתה כ-15 מיליון דולר. זאת אומרת, צריך מאוד מאוד להיזהר ממצב שבו האגרות יהיו בעלות ריאלית של החפקה המידע. כי אז פשוט חבל על כל העבודה שהשקענו. והחוק הזה יהיה אחד מאותם חוקים - - -

נצ"מ רחל גוטליב:

אני רוצה יותר להעיר לפרוטוקול, ולא כל כך לענין האגרות. אחת הבעיות שהתעוררו עם החוק הזה מהתחלה, זה לא היה תוכנות אלא תקציב. חערנו על זה בוועדת שרים לענייני חקיקה, ולא קיבלנו מענה, גם לא בנוסח החוק הזה. אנחנו עשינו חשבון כמה זה יעלה למשטרה ולשב"ס, דיברנו על 2 מיליון ש"ח למשטרה, ואני לא זוכרת כמה לשב"ס.

לכן, בלי תוספת תקציב לא ניתן יהיה לעמוד בחוק הזה. הוא יהיה יפה, אבל הוא לא יהיה ישים. לגבי האגרות אני לא רוצה לנקוט עמדה ערכית. אני חושבת שראוי באמת לבדוק, בנסיבות מסויימות, ובנסיבות אחרות, לחייב שהחוק הזה לא ירע את מצבם של אנשים, ודאי גם לאור הנתונים בעולם. אם האוצר חושב, כפי שהדברים נאמרו בפרוזדורים, שהאגרות האלה יהיו מימון החוק, ומדובר כאן על 30 מיליון שקל. אז החוק הזה לא ימומש הלכה למעשה.

היו"ר דוד צוקר:

אני רוצה להעלות כמה רעיונות, ונראה אם נצליח לנסח את זה סופית עכשיו. אני רוצה לעמוד על השאלה העקרונית של הקשר שבין זכות אזרחית ותשלום. זו השאלה העקרונית שביסוד העניין. מדינת ישראל או חברה דמוקרטית בכלל, בדרך כלל, לא גובה תשלום עבור זכויות אזרחיות, פוליטיות, כלומר, עבור הזכות להפגין או עבור הזכות לבחור, לא משלמים אגרה. את הצד העקרוני הזה אני מציע לזכור.

כלומר, אנחנו מתקינים עכשיו חוק שנועד לממש חרות שאיש לא מערער על תוקפה. על חירויות מן הסוג הזה, אני לא מדבר על זכויות חברתיות. אתה רוצה זכות לבריאות, אתה משלם עבורה. אבל עבור זכויות פוליטיות, בדרך כלל, אתה לא משלם.

נכון שמהצד השני אנחנו מדברים פה על זכות שהקנייתה בפועל מחייבת עבודה. זה נכון גם לגבי הזכות להפגנה, כי יהיה שוטר, ויש שכר עבודה, ואתה מעמיד מחסומים, כלומר, גם זה עולה כסף למדינה.

אבל, אני מבין שפה אנחנו מדברים על שירות שכרוך בהקנייתן של הזכות, והוא עולה בתשלום, ואי-תשלום עבורו עלול לסכן את הפעולה של החברה על שלוחותיה, רשות מקומית או משרד ממשלתי, עלול לסכן את הפעילות שלה כדי לממש את החוק. אני מבין שיש הסכמה בין כל הגורמים, כולל הארגונים לזכויות האדם, לתשלום. זו היתה רק הערה עקרונית.

ואנחנו עוסקים עכשיו בשאלה: מי משלם, ועל איזה שירות? אני רוצה להזכיר משהו שאני זוכר, בפעם הראשונה שהשתתפתי בקואליציה שאתם אירגנתם - ישי, נתון אחד שעלה מאוד ברור מעבודה שעשיתם על העולם - שהמשתמש הגדול ביותר בחוקים הללו ברחבי העולם אלה גורמים מסחריים וכלכליים, עורכי דין. אני מציע לזכור טוב את הענין הזה.

כלומר, לפני שאנחנו מיבבים על הקושי הגדול שיהיה, אני אומר את זה עכשיו, לכם, לנו, לזכור שחלק גדול מהמבקשים ברוב מדינות העולם, רובם של המבקשים אינם אזרחים פרטיים שמבקשים לעמוד על זכויותיהם.

מאחר ואני רוצה לסכם, אני רוצה שגם האלמנט הזה יהיה ברור לכולנו כדי שהתמונה המלאה תעמוד לפנינו.

תיכף נראה אם אנחנו יכולים לתת לזה ביטוי בחקיקה הראשית. אם אפשר לנסח את זה כך - וצדקת בענין הזה, אזני - שהתקנות יתנו ביטוי להגיון הזה.

נקודה נוספת שאני מניח שגם עליה לא תהיה מחלוקת, זו העובדה שהסעיף הזה לא נועד לסכן את מימוש החוק. כלומר, הוא לא נועד לסכן את מימוש החוק, ואף אחד גם לא מתכוון לענין הזה.

מצד שני, וגם זה מרכיב שצריך לזכור, קשה לי להאמין שהחוק הזה יממן את מלוא עלותו של החוק, הוא צריך להיות שותף במימון החוק. אני חושב שגם המינוח הזה יהיה סביר, לאור מה שאנחנו מכירים בעולם. הוא צריך להיות שותף במימון הזכות הבסיסית הזאת לקבל מידע. כלומר, בחלק נושאת הרשות המבצעת, בחלק נושא האזרח המבקש, ואנחנו מוצאים פה איזה שהיא פשרה, פשרה במימון הזכות האזרחית חזו.

מטרה נוספת של האגרות הללו - והיא הוזכרה פה - אני רוצה גם אותה, ונדמה לי שאני מבטא פה הסכמה. אמרנו שיש מטרה של מימון חלקי של השירות, ויש מטרה נוספת, וגם אותה צריך לומר במפורש, זה מניעה של טרחנים. אני רוצה להגיד את זה באופן הכי פשוט, הכי לא מנומס, יש סוג של טרחנות שאנחנו לא מוכנים לשתף איתה פעולה. כלומר, מותר לטרחן, אבל הוא צריך לשלם על זה. צריך לשמור על הזכות לטרחנות, אבל צריך לשלם על מי שיטרחן.

מה נובע מזה? וכאן אני מציע שניגש לסעיפים, ואחרי זה אתן לכם את הזכות לתגובה. מידע שממילא עומד לרשותה של הרשות המבצעת, מידע שממילא קיים ונמצא ברשותו של העובד, מידע שהפקתו הושלמה - אני לא מדבר על עיבוד כלשהו - מידע שמצוי חיוס ואנחנו יודעים שהוא נענה עד היום באופן אוטומטי, בטלפון או במכתב לקבל סוגי מידע מסויימים שלא תבעו מאיתנו עבורם תשלום. זה סוג אחד, והשאלה אם אנחנו יכולים לקבוע אותו כאן?

ענין שני, גובה העלות בפועל לייצר את המידע הזה. כלומר, יש סוגי מידע שבאמת יספקו אותם אולי בטלפון, לא עולה היום לייצר אותם או שחילות נמוכה.

יש סוג של מידע שלישי, שכרוך בעיבוד של חומר, כלומר, בהפעלה של מחשב, בהפעלה של עובדים, והעיבוד הזה כרוך בעלות. נדמה לי שהוא שונה ממידע שהיום ניתן בדפדוף לתת אותו בטלפון, כלומר, העלות גם היא מרכיב.

יש פה נקודה נוספת שהוזכרה, וזה באמת מידע עבור זכויות חברתיות. כלומר, אותו מידע שהממשל מעמיד חופשי לרשות הציבור, ולא צריך, לפי דעתי, להיות כרוך בתשלום, למשל, תנאי הקליטה לבית הספר. כלומר, אם מותר להירשם לבית ספר על-אזורי לאמנות, לטבע. השאלה אם גם על זה נתחיל לגבות כסף?

אני מעלה פה שאלות שתענו עליהן. הועלה כאן גם ענין מידע של אדם על עצמו שגם הוא ענין שאני מבקש תשובה מכס.

שרון הוברמן:

יש לי הערה אחת לגבי כל מה שאמרת, התייחסת לדברים שאין עלות הפקת מידע עליהם. אבל, צריך לזכור שצריך למנות ממונה על מסירת מידע לפי החוק הזה.

היו"ר דוד צוקר:

הבנתי, זו היתה גם הערה של רחל. זה ברור לי.

אני רוצה עכשיו לגשת לשלב המעשי של ניסוח התקנות.

יעל דיין:

אני לא יודעת אם זה בסעיפים הקודמים של החוק, אבל, מה בדבר מידע ללא דרישה - יכול להיות שזה מופיע בסעיפים אחרים - שהרשות חייבת לספק לאזרחים. כי אז, אם מדברים על תשלום, אנחנו מדברים כאן על חיוב הרשות בפרסום, זה יכול להיות במשלוח הביתה אינדיבידואלי, אם מדובר נאמר, על נושאי חינוך, אז חייבים לשלוח לכל מי שילדו הגיע לגיל מסויים או לפרסם במקומות ציבוריים. למשל. מה נכלל בסל הבריאות, זה סוד כמוס - - -

היו"ר דוד צוקר:

זה נושא לתקנות.

יעל דיין:

אז אני אומרת, השאלה, האם אני צריכה לפנות? אין מה לדבר שאסור ליגבות ממני תשלום על זה. אבל, אני אומרת שחומת הרשות לפרסם את הזכויות שלי במקומות שהם נגישים לי. על זה בכלל חשבנו מהתחלה, זה היה אחד הדברים הבסיסיים שבחוק, שצריך להעמיד לרשותי, לא בתשלום ובלי שאני מבקשת, מידע מסויים שנוגע לזכויות הבסיסיות שלי, וכל מה שדיברתם עכשיו.

יהושע שופמן:

קודם כל, להסיר כל ספק, תקנות יהיו עם אישור ועדת החוקה, חוק ומשפט, כולל תוספת, כולל שינוי. זה ברור לחלוטין.

דבר שני, החוק הזה, ושום חוק בעולם, חופש מידע לא נועד להיות חוק ממצה בדבר שאלות לרשות. כשאמרנו מידע, בכוונה עשינו הגדרה רחבה, אבל גם הגדרה מצמצמת. בעולם מדובר על מידע כתוב, מוחלט, לא מדובר בהרמת טלפון ובירור זכויות בטלפון בעל פה במשרדי הרשות. אין ספק שהחוק לא נועד לזה, ולדעתי, לפי הנוסח שלו, הוא לא יכול על זה.

דבר נוסף, מידע לגבי זכויות חברתיות, אבל לא רק זכויות חברתיות, גם זכויות כלכליות, גם זכויות של סובסידיות לגופים כלכליים, ובזה אין הבחנה, סעיף 6 מחייב את הרשות להעמיד את ההנחיות הפנימיות לרשות הציבור. כל סעיף האגרות לא נוגע לזה. השאלה היא, האם כשכתוב להעמיד לרשות - - -

ישי מנחין:

איפה כתוב שזה לא נוגע לזה?

מלכיאל בלס:

- - -

יהושע שופמן:

העלו שאלה שלא התייחסנו אליה, ואני לא בטוח שצריך להתייחס אליה, זו השאלה מעבר לזכות העיון. אם מישהו בא ואומר, עיינתי, תצלמו ותשלחו את זה אלי הביתה, איבדתי את העותק שהיה לי, אני צריך ארבעה עותקים. זה כבר מסירה. אבל להעמיד לרשות הציבור זה דבר שחייבים לעשות בלי תנאים. אי-אפשר להתנות את זה באגרה.

דבר נוסף, מידע אישי. דיברו על המצב הקיים לעומת מה שעלול לקרות פת. אין לי ספק שיהיו סוגים של מידע אישי שיצדיקו תשלום, ואתרים שיצדיקו מסירה בחינם. היום המצב הוא - לפי חוק הגנת הפרטיות - שעיון במאגר מידע, וזה עיון של אדם על עצמו, העיון הזה טעון אגרה. במשרד הפנים יש הוראות מיוחדות בחוק מירשם אוכלוסין, בתקנון, יש דברים שמקבלים בחינם, ויש דברים שיש עליהם אגרה, אבל האגרה לא גבוהה.

ישי מנחין:

עקרונית, למה צריך לשלם עבור זה?

יהושע שופמן:

תלוי מה.

ישי מנחין:

מה זאת אומרת, תלוי מה? בן אדם רוצה לדעת אם הוא מופיע ברשימה. הרשימה הזאת קיימת, היא מומנה מכיסו כי הוא משלם משכורת של כל פקידי המשרד שעשו את הרשימה הזאת על ידי המסים שהוא משלם. למה ליגבות ממנו עוד כסף?

יהושע שופמן:

ברור לך שאם תגיד שהמדינה תממן מתקציבה, דהיינו, כל האזרחים ישלמו.

ישי מנחין:

אבל הציבור מממן את הממשלה ואת כל המוסדות האלה כבר פעם אחת. אתה לא יכול, פעם על פעם, על פעם.

יהושע שופמן:

אתה באמת הושב שאוצר המדינה יש לו עודף כספים אבל הוא רוצה דווקא לקחת את האגרה?

לגבי השאלה, האם אדם משלם עבור זכות אזרחית? אדם לא משלם על הזכות לחזור. אדם לא משלם על הזכות להפגין, אדם כן משלם על הזכות להתאגד, הוא משלם לרשם החברות, זכות אזרחית ראשונה במעלה, לפנות לבית המשפט, זה עולה כסף, בישראל ובכל העולם. בקיצור, יש זכויות אזרחיות שמשלמים עבורן, יש זכויות שלא משלמים עבורן, וגם כאן יהיו בקשות למידע שישלמו עבורן, ויהיו בקשות למידע שלא ישלמו עבורן.

לגבי הבחנה בין מידע שקיים וזמין, לבין מידע שלא זמין וצריך לעבד אותו, נאמר כאן, אם המידע הוא במחשב וצריך לעשות פעולות, בדרך כלל כשתמיד הוא במחשב, זה יעלה לי פחות מאשר להקדיש שעות כדי לחפש את הנייר, במדינות שונות גובים פר-שעה, לפי זמן חיפוש. יש מקומות שאומרים שעד שעתים לא משלמים.

היו"ר דוד צוקר:

האם אפשר למצוא איזה שהיא הבחנה של עלות השירות שמתחת לגובה מסויים לא ייגבה תשלום, ומעליו כן ייגבה? אני לא יודע אין עושים את זה. זו השאלה שעלתה, שאלת המידה.

מלכיאל בלס:

בכוונה השארנו ניסוח מאוד מאוד רחב כמסגרת שיאפשר לנו אחר כך לעשות את כל הפיצולים בתקנות, כי אני לא משוכנע שאנחנו יודעים היום לאיזה מודל אנחנו הולכים בקביעת האגרות, יהושע נתן דוגמה שאם הבקשה מצריכה עד שעתים חיפוש מידע, מיון ועיבוד, לא לוקחים, זה כלול במחיר הבסיס הראשוני של האגרה שאולי יהיה 100 שקלים לבקשה, אני לא יודע, אולי 400, אולי 750? צריך יהיה לשבת, לחשוב ולתמחר את העניין, אבל אם הבקשה שלך מצריכה 40 שעות חיפוש, אז מהשעה השנייה ואילך, המחיר יהיה 30 שקל לשעה או 40 שקל לשעה.

היו"ר דוד צוקר:

אתה מקבל את זה שתהיה הבחנה על פי השקעה.

מלכיאל בלס:

הדבר הכי בסיסי שאדם זכאי לדעת במדינת ישראל, זה את החוקים, מח החוקים שמחייבים אותי? חזקה על כל אדם שהוא יודע את החוק. זאת חוברת הצעת החוק שלנו, והיא עולה כסף, ארבעה שקלים ו-64 אגורות, זה הזכויות החברתיות, הסוציאליות, הכל, אבל אתה רוצה לדעת אותם, אז אתה הולך לחנות, קונה את החוברת, ויש לזה מחיר.

אז מחיר עלות - פחות או יותר - של הפקת חוברת ולא מחיר הרבה יותר גבוה, והמחירים צריכים להיות סבירים, נצטרך לחשוב טוב על סבירות הבקשה הבסיסית, עצם הטיפול, העיבוד הראשוני, כי יצטרכו להעמיד חדר ויהיו בו מחשבים, וטלפונים, ומשכורת של פקיד, יש עלויות בסיס ראשונות לכל מערכת שיצטרכו לכסות אותן. אחר כך יש את העבודה, ואחר כך יש את הצילום, נצטרך להתחשב בכל הדברים הללו.

היו"ר דוד צוקר:

תודה.

אורית לב, בבקשה.

אורית לב:

לגבי חישוב האגרות, רציתי לציין שציפי גל-ים, יושבת ראש ועדת האגרות מטעם האוצר, תגיע לפה בשבוע הבא ותביא דברים בעניין.

אני רוצה להתנגד להנחה הבסיסית שלך שאגרות של החוק לא יכסו את עלותו, ואוצר המדינה יצטרך לשאת בחלקים או שיחיה שותף לו. אני חושבת שהשאיפה שלנו צריכה להיות שאגרות כן תכסנה את העלות של החוק. נכון, יש פה דוגמאות שזה לא מכסה, אבל לפחות השאיפה שלנו צריכה להיות שהחישובים יהיו ריאליים, ולא למסחר את העניין ולא הכנסות מעבר לעלות הריאלית.

היו"ר דוד צוקר:

תודה.

שלמה שוחם, בבקשה.

שלמה שוחם:

אני רוצה לחזור ולהדגיש אחת מהבעיות שהועלו פה קודם. צריך לזכור שלפי הגדרת המידע בחוק, ולפי הגדרה של סעיף 2 ש"הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה", יכול בהחלט להיות שמידע שמתקבל עד היום בחינם, לפחות בשטחים האפורים, יהיה מחר מידע שנשלם עליו כסף. זאת אומרת, אם היום הייתי מגיע לסיטואציה סבירה או פקיד היה עושה עבודה כזאת או אחרת, סבירה, והיה נותן לי את המידע ללא כל תשלום, מחר בבוקר הוא יגיד לי: אדוני, אתה צריך לשלם כשביל זה. זאת הערה לאנשי האוצר, גם בעניין של העלות. זאת אומרת, היום, יש בהחלט עלות מסירת מידע שכלולה במיסים שאנחנו משלמים, והיא חלק מתהליך. זה דבר אחד.

דבר שני. אינני יודע איך להגדיר את הניסוח המשפטי, אבל הייתי מוצא את הפתרון קודם כל בלומר שכל מידע שאני מקבל לפני כניסתו של חוק זה לתוקף, לא יהיה מידע שאשלם עבורו. מבחינה משפטית קשה לנסח זאת, אבל צריך לחשוב על זה.

היו"ר דוד צוקר:

לנסח זה אולי קל, אבל נראה לי שזה יהיה קשה מאוד לביצוע.

מלכיאל בלס:

אתן לך דוגמה. ישי הנישה עתירה לבג"ץ וביקש נתונים ממירשם האוכלוסין לחתכים מסויימים של תושבי מזרח ירושלים שאיבדו את תושבותם, עשינו עבודת מחשב מאוד גדולה והפקנו את המידע. אבל אני התניתי תנאי שלא כתוב בשום חוק, על המידע הזה משלמים כסף.

היו"ר דוד צוקר:

מה ישי ענה על זה?

מלכיאל בלס:

לא מוכנים לשלם כסף. בסוף, אחרי התדיינות, בית המשפט קבע אלף שקלים. זה המחיר. השאלה, אם הוא היה זכאי למידע כזה בלי או עם תשלום? אני חשבתי שאם העמותה הזאת, חשוב לה לצרכים פוליטיים כאלה ואחרים, יש לה בוודאי תקציבי פעולה שלה - - -

ישי יודקביץ:

תספר על הדו"ח - שפורסם ב"הארץ" לפני שנתיים - שאנחנו לא מצליחים לקבל כי משרד הפנים עסוק בלאתר את המידע הזה.

שלמה שוחם:

השאלה היא כללית, האם אתה מסכים, באופן עקרוני שרוב המקרים הסבירים שעד היום ניתנו בלא אגרה, יצטרכו להינתן גם הלאה?

מלכיאל בלס:

כי רוב הפקידים חשבו שאין להם יכולת ליגבות מחיר עבור חמוצר שהם נותנים, קרי המידע.

שלמה שוחם:

זאת אומרת שחלק מהמחיר שהאזרח ישלם עבור החוק הזה, יהיה חיובו באגרה בעד דברים שהוא קיבל עד היום ללא אגרה.

מלכיאל בלס:

זה יכול להיות.

איילת רוזן:

לדעתי, אי-אפשר להתייחס כאמת-מידה למידע שהיה נמסר עד היום בחינם, בגלל שיש היעדר עקביות אפילו בין משרדי ממשלה לגבי אותו מידע. דוגמה שאני יכולה לתת לגבי פרוטוקולים של מוסדות תכנון. יש מדיניות אחרת במשרד הפנים ובמשרד לאיכות הסביבה. אז איך תיקבע אמת-מידה של מידע שנמסר עד היום? קשה לי לחשוב איך ניתן לעשות את זה?

שירלי גלאור:

שתי הערות. בסעיף 16 (א) בשורה השניה נאמר: "... בעד בקשה לקבלת מידע ובעד פעולות הרשות הציבורית לפי חוק זה..." בעד פעולות הרשות לפי חוק זה, בהחלט יכול להיות סעיף 4 או 5 או 6 שמדבר על פעולות שהרשות צריכה לבצע לפי חוק זה, והיא תפרסם, כך שאם רוצים לצמצם, לא צריך לכתוב: "פעולות הרשות לפי חוק זה". אני אומרת, שהמשפט שכתוב "בעד פעולות הרשות לפי חוק זה" שגם אגרה משלמים לפי הנוסח חיום בשני מקרים: אחד, בקשה - וזה מה שדובר - לקבלת מידע; ושתיים - פעולות הרשות הציבורית לפי חוק זה. ו"פעולות הרשות הציבורית לפי חוק זה" זה בהחלט ייתכן סעיף 4 או 5 או 6, שעליהם זה כאילו ברור שלא תחיה אגרה, כי פעולות הרשות זה העמדה לרשות הציבור וכו'.

הערה שניה לגבי הגופים הווולונטריים ולגבי הפטור, לדוגמה, אקי"ם. עד היום אקי"ם נאבקת לקבל דו"חות של משרדי ממשלה לגבי אירועים שקרו. הדו"ח עצמו נמצא וקיים, בין אם היינו מבקשים ובין אם לא היינו מבקשים, הוא הופק וכל העבודה נעשתה. אני לא רואה שום סיבה, בוודאי שלא לגבי גוף וולונטרי כמו אקי"ם שיצטרך לשלם עבור הדו"ח שנמצא וקיים, וכל מה שצריך לעשות זה לשלוח אותו.

מלכיאל בלס:

גם לא את הצילום והמשלוח?

שירלי גלאור:

קודם כל, עד היום זו היתה זכות שניתנה, וכשקיבלנו דו"חות, אחרי מאבק, קיבלנו אותם, לא היינו צריכים, זה חלק מהעבודה - - -

היו"ר דוד צוקר:

עזבי את המצב שהיה נוהג קודם. אני שואל אותך עכשיו, ואני חוזר לשאלה של מייק. את המשלוח, את ההפקה של הנייר, את הדברים הללו?

שירלי גלאור:

קודם כל אני רואה את זה כחלק מהעבודה. אתה לא יכול להפריד בין זה לבין העבודה השיגרית והרגילה של אותו פקיד או של אותו בעל מקצוע, זה חלק מהעבודה שלו. אז אולי את העלות של הצילום, ולא על מנת להרוויח, סכום מינימלי. אבל לא את עצם העבודה ואת עצם המכירה.

יהושע שופמן:

בנקודה האחרונה הזו, לגבי מה שאמרתי בהערת ביניים, פעולות הרשות, זה נכון, ויש פה ניסוח לא מוצלח. יכול להיות שבגלל ששינינו סעיפים אחרים ולא שינינו את הסעיף הזה. הכוונה היתה לא רק על בקשת פעולות הרשות דהיינו, גם צילום המידע שמועבר. אני מסכים שזה לא צריך להיות עיון לפי סעיף 6, ואנחנו נתקן זאת.

עמיעד גולדברגר:

אני סבור שההגדרה רחבה בכוונה, כי הכוונה היא לא רק לצילום המידע והפקתו, יש גם פעולות של הרשות לצורך הליכים משפטיים שיתנהלו נגד הרשות כתוצאה ממסירת מידע או אי-מסירת מידע, והאגרה אמורה לממן גם את זה.

היו"ר דוד צוקר:

תיכף יהיה סעיף תקורה ונוסיף משהו לענין הזה.

יהושע שופמן:

אם מתדיינים בבית משפט אז בבית המשפט, הצד המפסיד משלם הוצאות, האגרה הזו לא יכולה לממן. כשאני מגיש עתירה נגד המדינה בכל דבר אחר, אני משלם אגרה לבית משפט, אני לא משלם למשיב אגרה, על זה שהוא מואיל לבוא להתדיין. זה לא יכול להיות.

עמיעד גולדברגר:

מנסיוני, גם כשרשות מקומית זוכה בד"ן היא לא מקבלת את ההוצאות.

יהושע שופמן:

בסדר, אבל אי-אפשר - - -

לגבי מידע שקודם הועמד לרשות הציבור. אני מפיץ לכל משרדי הממשלה תזכירי חוק. מי שרוצה לעיין בתזכיר חוק, אף על פי שזה הליך פנימי, תוך ממשלתי, אין לי שום בעיה שכולם יעיינו, וזה יהיה אחד הדברים הראשונים שיעלו על אתר האינטרנט של משרד המשפטים.

אבל, למשל, לפני שנים, האגודה לזכויות האזרח ביקשה לקבל את תזכירי משרד המשפטים, ומשרד המשפטים אמר בסדר, עוד גוף ביקש, ואמרנו בסדר. למה? כי דובר על שני גופים. אבל, אם יבואו 800 גופים וחוקרים מהאוניברסיטה ואחרים, לא אתן כי אני פשוט לא יכול, אין לי מאיפה לשלם את העלות.

היו"ר דוד צוקר:

- - - נראית לך?

יהושע שופמן:

ודאי, אבל השוני אחרי החוק הוא שכאשר יש בקשה ספוראדית, גם התגובה של הפקיד היא לפעמים ספוראדית, אז כבר מוסרים את המידע אלא אם כן מדובר בדבר שמצריך עשרות שעות עבודה, כמו בדוגמה שמייק נתן. אבל כאשר הדבר ממוסד והבקשות יגיעו בכמויות, ויש מנגנון, ויש צורך באנשים שיעשו ייצור שיטתי וצילום, אין מנוס. לכן, זה שנתתי למישהו לפני תחילת החוק בגלל שאז לא היה חוק וזח היה חדר-פעמי, זה לא יכול להיות אמת-מידה.

לגבי מידת העניין והצורך הציבורי, אני מרגיש שיש לי הרבה אפטיה לבקשה הזאת, רק שחיכולת להבחין כמעט בלתי אפשרית. בארצות הברית, למשל, זה קיים, מתדיינים שם עד אין סוף על אגרות.

קריאה:

אני לא רוצה לתת נתון מדוייק על הדיונים על האגרות, אבל חלק גדול מהדיונים הם על עצם - - -

היו"ר דוד צוקר:

כלומר, זה הרבה פרנסה לעורכי דין?

יהושע שופמן:

לפחות בחתולה, אנחנו רוצים להריץ את החוק הזה ולא לבלות את כל זמננו בתי משפט. אם היתה לי דרך לחבחין בקלות זה היה יותר קל. אבל זה יהיה נורא קשה, הרי כל בעל מפעל יבוא ויגיד שהוא מגיש את זה מטעם העמותה או אני לא יודע מה.

קריאה:

אבל אז, שני תקדימים והנושא נפתר. זה לא כל כך מסובך.

שמעון וייס:

אני רוצה לתמוך בחוק ולחזק אותו דווקא מהתחום שלי, מידע, זה אחד הנכסים המרכזיים ביותר. עצם העיון במידע שמצוי בידי הרשות ומצוי גם בידי הבורסה ומצוי גם בידי רשם החברות הוא האינטרס של הפונה, חתימה: פעולות הרשות, ציבורית לפי חוק זה, כן מכסות גם את העיון, לפי מיטב הבנתי. אם הן אינן מכסות את העיון, אני מבקש שהן תכסנה, מפני שזה בדיוק השירות, ואחד השירותים המרכזיים.

היו"ר דוד צוקר:

תגיד מה זה עיון?

יהושע שופמן:

עיון וקבלת מידע לפי בקשה, זה כן צריך להיות בסעיף 16. האם מה שאמרנו שיכול להיות שאפשר לפרש בצורח רחבה מדי את סעיף 16 זה העיון לפי סעיף 6. זאת אומרת, הנחיות הרשות הציבורית.

היו"ר דוד צוקר:

זה פרסום ביוזמת הרשות, לא על פי בקשה ספציפית. זאת הכוונה?

ישי מנוחין:

ואם לרשות אין יוזמה?

היו"ר דוד צוקר:

החוק מחייב אותה.

יהושע שופמן:

שמעון, כאשר רוצים לעיין במידע ספציפי אז צריכים לבוא. אם יש הנחיות פנימיות של רשות לניירות ערך, האזרח יכול להיכנס או לא להיכנס.

מלכיאל בלס:

אמרו שהמידע האישי צריך להיות פטור. בעקרון, יש בזה משהו, אבל גם פה צריכים להיות ערים לכך שיש מצבים של מידע אישי שחפקה שלו יכולה לעלות הרבה מאוד כסף. לדוגמה, היה עותר שביקש לעיין בתיקו האישי בשירות המבחן. מאות עמודים הצטברו מילדותו כי הוא היה עבריין. ומה שהוא רצה לעשות בעצם, זה לכתוב ספר על חייו, והוא היה צריך את החומר הזה כי אלה הפרטים הביוגרפיים שלו. היה סירוב ראשוני ואחר כך השתנתה עמדת שירות המבחן, אבל, בשביל למיין את החומר נדרשו שני עובדים שעבדו עשרות שעות, מכיוון שהחומר כלל פרטים על אנשים אחרים שהשתרבו לתיק, והיה צריך להשמיט אותם. למעלה מ-20 שעות עבדו כדי להפיק לו את החומר. הוא קיבל חבילה של כ-300 צילומים.

אני חושב שעד מידה מסוימת, שעה-שעתיים, עיון והפקת המידע האישי של בן אדם היא סבירה. מעבר לזה, מישחו צריך לשלם, בעיקר כשהוא הולך לעשות מזה, אולי, כסף.

היו"ר דוד צוקר:

כלומר, חפקה למטרות מסחריות ואחרות. זה סביר.

מלכיאל בלס:

אני חושש קצת מהתחמון הישראלי, שכולם יהיו למטרות אישיות, שום חברה אולי לא תגיש בקשה אלא הכל יהיה אדם, ואתה כבר לא תדע מי זה בעל מניות בחברה ומי אחר, ואחר כך לך תבדוק. אני עוד לא יודע איך זה יהיה, נצטרך לבדוק טוב טוב מה קורה במקומות אחרים בעולם לפני שנתקין את החקנות בעניין הזה.

ישי מנחין:

אני רוצה לספר על קבוצה של 15 נכים משיכון פת - מקום מפואר בירושלים - שרצו לדעת למה חלקם מקבלים הנחות בדיור ציבורי וחלקם לא. לקח לי למעלה מששים שעות להתכתב עם משרד השיכון שהעביר את זה לעמידר, וזה לקח ארבע שעות של מנכ"ל משרד השיכון, ולדעתי, מאות שעות של עורכי הדין של המשרד ושל היועצים המשפטיים, עד שמצאו בסוף את הפקיד במרכז להנחות בשכירות לנכים בתל אביב, שבסוף ענה במכתב. אם יבקשו את העלות על המידע הזה לפי כמות הזמן שמשרד השיכון השקיע, יש שם מאות שעות.

היו"ר דוד צוקר:

לדעתי, זה נופל בקטגוריה של סעיף 6, של חובת פרסום יזום על ידי הרשות.

ישי מנחין:

אז למה שלא נחייב? למה שבחוק חופש מידע לא נגיד מה שאמרה חברת-הכנסת דיין, שצריך להגיד בכללי ברזל שיש חובה לגבי סוגי מידע מסויימים.

היו"ר דוד צוקר:

ישי, אם תשכנע אותי שזה לא מופיע בסעיף 6, אז זה יופיע. לי נדמה שזה מופיע. אם תוכיח שזה לא מופיע, אז נחייב את זה.

ענת שקולניקוב:

אגיד למה זה לא מופיע. נכון, יש חובת נושא הנחיות פנימיות. הדרך שבה ההנחיות הפנימיות מופיעות כיום, זו לא דרך שבה האזרח יכול להבין. למשל, נושא המשכנתאות. אני, כעורכת דין, יש לי את הטפסים ואת ההנחיות של משרד השיכון בנושא הזה, ואני בקושי יכולה להבין על מה מדובר. אז בוודאי שהאזרח שלא עוסק בזה לא יכול להבין, וזה נכון בהרבה תחומים כאלה.

היו"ר דוד צוקר:

את רוצה סעיף: פישוט מידע.

ענת שקולניקוב:

זה לא דבר מצחיק. ומה שנובע מזה הוא שחשוב שהחוקים יהיו נגישים, שהתקנות תהיינה נגישות, ושההנחיות הפנימיות, אם יפורסמו. אבל זה עדיין לא פותר את חבעיה של האזרח שרוצה לקבל מידע. אמרתי, הוא יתקשר לפקיד, והוא רוצה לקבל את התשובה. זה שיגידו לו או תשלם אגרה לשאלה שלך, או לך למרכז שבו מפורסמות כל ההנחיות והתקנות, זה לא פותר את הנושא הזה, וזה יכול להיות בביטוח בריאות, במשכנתאות, ובביטוח הלאומי.

לפי דעתי סעיף 6 לא עונה על זה.

היו"ר דוד צוקר:

אז תצטרכי להוכיח זאת לנו בישיבה הבאה, בצד האלטרנטיבה.

ענת שקולניקוב:

צריך ששני הדברים יתקיימו, ולפחות אחד מהם. זאת אומרת, או מידע שנוגע לזכויות האישיות שלך שיהיה בחינם; או להגיד במהלך עבודתו הרגיל, כגון, אם אתה מתקשר לפקיד הנכון בביטוח הלאומי או במשרד השיכון וכן הלאה, שזה יהיה פטור. או שיפורסם בצורה כזאת, זה יהיה כבר יותר מרחיק לכת.

אני גם תומכת בצורך הזה לגבי גופים וולונטריים. אני לא חושבת שתהיה הצפה כמו שמאימים עלינו כאן. במדינה שלנו אין כל כך הרבה גופים, ואם יהיה מי שיטען שהוא גוף וולונטרי, יגידו לו: אתה לא.

דני פיש:

הערה כללית לנושא קביעת הפטורים במסגרת החוק. אני חושב שזו תהיה טעות לא לקבוע מסגרת עקרונית יותר מגובשת לפטורים במסגרת חוק. שאם אתה נכנס בהם אז אתה זכאי לפטור. אני חושב שלהביא את הדוגמאות הקיצוניות, זו לא הדרך. כי צריך להסתכל על המרכז, ולא מה היה פעם באיזה סיפור קיצוני כזה או אחר.

אני חושב שלישיבה הבאה צריך לבוא עם הניסוח הסופי.

עמיעד גולדברגר:

לא דיברנו על סעיף קטן (ד) ששר המשפטים רשאי לקבוע "כי המועד הקבוע בחוק למסירת מידע יחל רק לאחר תשלום האגרה...". אני מציע לנסח את זה בצורה חיובית - כבר בנוסח החוק - שהמועד למסירת המידע יחל רק אחר תשלום האגרה. אחרת, אם נצטרך למסור את המידע ואחר כך לרוץ ולנסות ליגבות את הכסף, גם אם זה יהיה סכום קטן, זה לא הגיוני. אדם יגיש בקשה, קודם כל ישלם את האגרה, והרשות תחפש ותמסור לו.

היו"ר דוד צוקר:

ההנחה הסבירה היא שמידע נמסר תמורת תשלום, וזה לא שונה מאשר לקנות סופגניה.

רחל גוטליב:

הבעיה כאן היתה לענין המועדים.

היו"ר דוד צוקר:

בדיוק על זה אני מדבר. אני לא רואה שוני, ברגע שנחליט מה שנחליט, לדעתי, זה בדיוק כמו לרכוש סופגניה. כלומר, אתה משלם ומקבל.

יובל אזני:

זה לא בדיוק כך. לדוגמא, הסאבו. אתה ניגש חיום לטאבו, משלם את האגרה לפני שאתה מקבל את הנסח. באותה מידה הם יכולים לחגיד לך שהגוש והחלקה לא קיימים, והם לא מחזירים לך את הבולים.

אותו מצב יכול להיווצר פה.

היו"ר דוד צוקר:

שלא יחזירו את האגרה?

יובל אזני:

בוודאי.

היו"ר דוד צוקר:

אז אני חוזר לעקרון הסופגניה. אתה יכול להזמין סופגניות למחר, לשלם מראש, ולקבל אותן למחרת. לא יעלה על הדעת שאתה משלם ולמחרת לא תקבל את הסופגניות.

שלמה שוהם:

משלמים בשביל הממץ לחפש את המידע, גם אם המידע לא יהיה.

יובל אזני:

חרי מה יגידו לך? עבדנו עשרים שעות ולא מצאנו. אין ניירות. אבל זה בדיוק העניין, גם אין ביקורת אם בכלל חיפשו? אנחנו חיים בישראל, פקידי המדינה הם אנשים כמו כולנו. אני לא חושב שזה גם חגיגוני - - -

היו"ר דוד צוקר:

אני לא מעמיד אותם מראש בתור כאלה ש"יבלפו" את הפונה.

יובל אזני:

נחתי לך את הדוגמה של לשכת רישום המקרקעין ששם ברגע שלא הצליחו להנפיק לך את הנסח, את התשלום כבר שילמת, גם אם הוא לא עבד הרבה, שילמת את האגרה.

היו"ר דוד צוקר:

אתה מניח שאותו עובד בטאבו באמת חיפש ובאמת לא מצא. נכון?

יובל אזני:

ברור, הוא ישב ליד המחשב, חיפש ולא מצא. אבל, הוא החתים את הבולים, ואחר כך הוא אומר לך שלא מצא. שילמת תמורת הטורח ולא תמורת קבלת המידע.

מלכיאל בלס:

קיבלת מידע.

יובל אזני:

קיבלת מידע שאין מידע.

מלכיאל בלס:

אני צופה בתקנות האלה עוד איזה שהוא סעיף או שלב מעבר כזה. שאדם ישלם את הבקשה הראשונית עבור בקשת המידע, ואז יגידו לו מהרשות: יש לנו מידע. אנחנו מעריכים שהעלות להפיק אותו תהיה 1,000, 2,000, 3,000 שקל. אתה מעוניין לשלם? אתה מעוניין להמשיך הלאה? ואם כן, הוא יפקיד איזה שהוא סכום בסיסי, ובסוף אולי יתחשבו איתו על ה-1,000 הנוספים. אנחנו לא יכולים לדעת.

היו"ר דוד צוקר:

המשפט הראשון שאמרת באמת היה שגוי, וענת תיקנה אותי, לא מדובר בסעיף טכני אלא בסעיף ביצועי, ובאמת ענין הביצוע הוא מרכזי באשר למידת האפשרות לממש את החוק, לניצול ולשימוש שיעשה בו הציבור.

אני מבקש מהיועצים המשפטיים, משלמה ומהאחרים, לעשות מאמץ ולהכין כמה שינויים שיובאו לישיבה הבאה שאני מקווה שתהיה מסכמת. אני לא בטוח שתצליחו בכל הדברים, אבל בכמה דברים אני ממש מפציר בכם לנסות לעשות מאמץ.

דבר ראשון. יש תבונה אחת לגבי ענין של העלות לפי חוק זה, או הסעיף הטכני, אותו אנחנו מתקנים, ואני לא רוצה לחזור על זה, אמרתם שמתקנים. 4, 5 ו-6, נכון?

אם אפשר בסעיף הכללי, ואני רוצה להזכיר, זה סעיף 9 שממנו ייגזרו התקנות, אם אפשר לקבוע שעלות נמוכה לא תחייב אגרה, ומצד שני, אפשרות לקבוע שמשלוח, צילום, כן יחייבו תשלום עלות.

הנקודה הבאה. לעשות מאמץ לראות אם אנחנו יכולים לא לקבוע תשלום על פי מטרה, או לפחות לומר שלמטרה מסחרית התשלום יהיה שונה מאשר מטרה אחרת. כי נדמה לי שמטרה מסחרית זו הגדרה צרה. אפשר לנסות ניסוח אחר, כמו: מטרה לטובת הכלל; מטרה לטובת הציבור; אני לא רואה איך יוצאים מזה, אני לא רואה מה איננו לטובת הכלל או לטובת הציבור.

שרה מר-חיים:

אם כך הוא יצטרך לנמק את המטרה שלשמה הוא מבקש.

היו"ר דוד צוקר:

לענין האגרה. אין לי בעיה עם זה שהוא יצהיר ויאמר לטובת מה זה ניתן לו, זה לצרכי אגרה, זה לא לצרכי מילוי הבקשה לקבלת המידע.

שרה מר-חיים:

זה לא הגיוני, אתה מבקש ממנו להצהיר לרעת האינטרס שלו.

היו"ר דוד צוקר:

אני נותן לכם אפשרות, אני לא חשבתי עד הסוף, אני רק השתכנעתי מההגיון העקרוני שעומד ביסוד הרעיון של אבחנה, על פי מטרה מסחרית-כלכלית, ואחרות. יכולתי להגיד בואו ננסח לטובת הכלל, וזה כמו להגיד שום דבר. לכן, בכוונה אני אומר ומבקש להגדיר, שמי שמבקש את זה למטרות מסחריות, למטרות כלכליות. אני בהחלט לא רואה אסון גדול מדי אם הוא יהיה שותף גדול יותר במימון השירות הזה.

שרה מר-חיים:

בעקרון זה נכון מה שאתה אומר, השאלה, אם אתה לא מכניס בדרך האחורית את החובה - - - אם זו מטרה מסחרית ויש רווח - - -

היו"ר דוד צוקר:

זה לא לצרכי אספקת המידע, זה לצרכי האגרה.

שרה מר-חיים:

אני מבינה, אבל השאלה, אם התביעה הזאת והחלוקה הזאת, בעצם, לא תכניס בדלת האחורית דרישה להגיד לשם מה נחוץ לך מידע, מפני שאחרת אני לא אדע - - -

היו"ר דוד צוקר:

לא, לא, אני מדבר עכשיו על מידע. הוא מקבל את המידע, אין ויכוח על כך. אבל יש את ענין האגרה. בענין האגרה אני מנסה להיות סיפה דיפרנציאלי, אם אפשר, ואני יודע כמה זה קשה. קל לי לנסח, אבל אני לא יודע איך מנסחים את זה בחוק.

מלכיאל בלס:

השאלה אם צריך את זה ברמת החוק? מכיוון שממילא התקנות חוזרות לשולחן הזה? מבחינת הנוסח הקיים היום, שמרנו על האופציה הזו כשכתבנו: תהיה התחשבות בסוגים השונים של המידע ושל הפונים לקבל אותו.

היו"ר דוד צוקר:

אבל אני דיברתי עכשיו על מטרה. אתה יכול לנסח את זה גם כפונה, או לנסח את זה אולי כמטרה.

מלכיא בלס:

לזה התכוונתי - - -

היו"ר דוד צוקר:

אני מנסח עכשיו כמה רעיונות שאני מבקש לכלול אותם בחקיקה הראשית, ולא בתקנות - זה בתשובה לשאלה שלך - וזה לגבי ענין המטרה, וסוגי המידעים.

אני לא יודע מה עושים, ואיך אנחנו לא מרעים את המצב הקיים? כלומר, אותם סוגי מידע, סוגי אינפורמציה שניתנו עד היום כמעשה שיגרה על ידי הרשות - ואני לא מדבר על הצילום והמשלוח - ואנחנו לא יוצרים מצב שבו עכשיו אנחנו ניגבה על זה תשלום.

מלכיאל בלס:

אני לא בטוח שצריך לעשות את השינוי, כי החוק גם מכניס לוח זמנים, עם מועדים, עם פנייה לבית משפט. החוק משנה את המצב גם לצד השני.

שלמה שוהם:

צריך לזכור שהרבה מאוד בקשות שיגרתיות שיש צורך בצילום ומשלוח, היום האזרח מקבל אותם, ולפעמים אפילו בשיחת טלפון. מחר תצטרך ללכת, לשלם אגרה, ולחמתין לקבלת המידע, זה יסבך עוד יותר את כל העניין.

היו"ר דוד צוקר:

חברים, אלה הנקודות שאני מבקש לפעם הבאה, לסעיף 16.

גדעון נתיב:

אדוני היושב ראש, סעיף 8. (1) מדבר על "טיפול המצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה..." נשמעו כאן דעות שדיברו על עלויות. כדאי לשים לב לזה שמא יבוא מבקש ויגיד שהוא מוכן לכסות כל הוצאה. אז כששוקלים את ענין האגרות, כדאי להביא בחשבון גם את ענין העלות "הבלתי סבירה", כדי שלא תהיה שם סתירה.

קריאה:

מה קורה אם הוא משלם אגרה ובסוף הוא לא מקבל את המידע ומסתבר שאי-אפשר למצוא את המידע שביקש?

אורית לב:

אתה משלם עבור המאמץ.

היו"ר דוד צוקר:

אבל החוק מדבר על קבלת מידע.

יש עוד הערות לגבי סעיף 16? אין.

אנחנו עוברים לסעיף 17. "שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת".

הוא לא צריך התייעצות עם חברי ממשלה אחרים?

יהושע שופמן:

לא. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מדברות על התייעצויות שלו לפי הענין. אגב, לגבי אגרות זה ממילא לפי חוק יסודות התקציב, באישור שר האוצר. זה אוטומטית.

יהודה לנדא:

אני רוצה לחזור לנקודה שהעלה עורך דין אזני, ולהזכיר את החוק למניעת מיפגעים, הידוע כחוק כנוביץ. חוק כנוביץ התקבל בשנת 1961, והתקנות לביצועו הותקנו בשנות השבעים המאוחרות, עד אז הוא היה אות מטה בספר החוקים. לדעתי, חייבים, בחקיקה ראשית, להגביל את הזמן שבו יותקנו התקנות על פי חוק זה, אחרת הוא יהפוך להיות עוד כוונה טובה מאוד של יוצריו בכנסת, אבל בלי תקנות אין לחוק הזה שום משמעות.

יהושע שופמן:

זה לא בדיוק דומה לחוק כנוביץ. יש חוק שאפשר לבצע בלי תקנות, ויש חוק שאי-אפשר לבצע בלי תקנות. יש חובה בחוק למסור את המידע. אם אין תקנות בדבר אגרות, אז הרשות תצטרך לספק את המידע גם בלי התשלום. לרשות יש חובה, בעצם, החובות הראשוניות קבועות בחוק. לכן, נדמה לי שהרשות תהיה חייבת לבצע את החוק במועד התחולה כי הפחד הוא שהממשלה תציע תקנות, וזה עשוי לעשות דיונים בוועדה, ואם לא יאשרו לנו את זה, אנחנו בצרות. אבל יש אינטרס מובהק של הממשלה להתקין את התקנות במועד.

גדעון נתיב:

אני מציע שבסיפא לסעיף 17 ייאמר שהתקנת התקנות לפי סעיף 9 או לפחות 9(א) טעונה אישור הוועדה המשותפת, במקום ועדת החוקה, חוק ומשפט.

יהושע שופמן:

כל הצווים של הוספת גופים יהיו באישור הוועדה המשותפת.

היו"ר דוד צוקר:

השאלה, האם סעיף 17 לא סותר את זה?

יהושע שופמן:

לא, זה לא סותר, ההנחיות שבסעיף 9 הן תקנות ביצוע, שם זה לפי סמכות מיוחדת, פה מדובר בתקנות ביצוע.

היו"ר דוד צוקר:

ואין צורך לומר פה: למעט סעיפים אלה ואלה?

יהושע שופמן:

לא, לא כתבנו שתקנות לפי חוק זה יהיו באישור הוועדה, ושהנחיות הביצוע יהיו לפי אישור הוועדה, וכשיש ועדה משותפת, אז יש ועדה משותפת.

היו"ר דוד צוקר:

"סעיף 18, שמירת דינים, אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפו של חיקוק שהיה קיים ערב תחילתו של חוק זה, המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית".

נצ"מ רחל גוסליב:

למה רק "ערב תחילתו"?

יהושע שופמן:

האמת היא שאני לא זוכר למה כתבו כך, זה באמת לא במקום.

היו"ר דוד צוקר:

אז מה צריך לכתוב?

יהושע שופמן:

"... מתוקפו של כל חיקוק אחר המחייב..."

שלמה שוהם:

יש פה הערה שהיה רצוי לכתוב: "כל דין" משום שיש חסיונות שנקבעו בפסיקה.

יהושע שופמן:

פתרנו את זה דרך סעיף האומר, כי חסיונות זה סייגים למשרד. לכן יש בסעיף 9 שהמידע הוא על פי כל דין. אתה רוצה, "על פי כל דין", בבקשה, לא איכפת לי.

קריאה:

למה דומה סעיף 18?

מלכיאל בלס:

יש עשרות חיקוקים שאוסרים מסירת מידע או מתירים מסירת מידע חלקי או מחייבים מסירת מידע. מסדירים את הנושא בכל מיני חוקים, החל מענייני שירות המבחן ומס הכנסה ושירות ביטחון, ומיכרזים, מה שאהר רוצה. החוק הזה לא מתיימר לעבור על כל החקיקה האחרת. לבדוק איפה המחוקק נתן את דעתו באופן ספציפי על סוגייה מסויימת והסדיר אותה, זה נכון או לא נכון, ועכשיו להחיל את זה במקום. לא. כן רצינו לכסות את אותו מיקטע מידע שנמצא בידי הרשויות שלא מוסדר בחוקים ספציפיים שהמחוקק כבר נתן עליהם את דעתו. זאת המטרה של הסעיף הזה.

שמעון וייס:

אני תוהה אם סעיף 18 מכסה גם דין אחר, ככל שהוא נוגע לדו"חות תקופתיים לפי סעיף 5? כי סעיף 5 איננו מדבר על מסירת מידע או גילוי שבידי רשות ציבורית, אלא על עריכת דין וחשבון שנתי. יש חיקוקים שמסדירים דינים וחשבונות שנתיים של גופים, למשל: רשות ניירות ערך. אני רוצה להבהיר שאם יש דין אחר המסדיר את הסוגייה, למשל, בסעיף 5, דו"ח תקופתי, שגם זה יחול.

היו"ר דוד צוקר:

אתה חושב שזה לא חל היום? כלומר, סעיף 18 לא מכסה את זה?

שמעון וייס:

לפי הנוסח הקיים, לדעתי לא. מפני שהוא מדבר על מידע שבידי רשות ציבורית, מסירת מידע סתם. אני מבין שהכוונה לאזרח.

יהושע שופמן:

אם יש דין וחשבון שהוא דין וחשבון ספציפי, נניח, אם רשות חייבת לפרסם דין וחשבון נקודתי, לנושא מסויים, הוא איננו מכסה את כלל הנושאים שכל רשות צריכה לפרסם לפי החוק הזה, ואז החוק הזה יוסיף חובה נוספת. זאת אומרת, אם יש דין וחשבון שעוסק רק בעניינים כספיים, וסעיף 5 מחייב דין וחשבון שנתי לגבי סוגי פעילות, אז הדין וחשבון הסטטורי לפי הדין האחר, לא יבוא במקום.

ואילו אם מדובר בדין וחשבון על פי חיקוק אחר שממילא מכסה את הנושאים שכל רשות חייבת לפרסם, אז לא צריך שניים, נראה לי די ברור כי אין כוונה להגיד שגוף שהחוק מחייב אותו לדין וחשבון שיימסר לוועדה של הכנסת ולא לציבור או דין וחשבון שעוסק אך ורק ביתרות כספיות ולא בדברים אחרים, זה לא גורע מהחובה הכללית למסור לציבור דין וחשבון על תחומי הפעילות. אם זה אותו דין וחשבון, אז מה טוב.

שמעון וייס:

אם לא היה סעיף 18, התשובה שלך היתה טובה. אבל אקרא לך את סעיף 14 לחוק ניירות ערך, האומר: "הרשות תמסור דו"חות על פעולותיה לשר האוצר ולוועדת הכספים של הכנסת, לפי דרישתם, לפחות אחת לשנה".

אילו לא היה את סעיף 18, סעיף 5 היה נותן לי תשובה, והייתי פטור מדיווח נוסף. אבל בא סעיף 18 ואומר לא, רק ככל שחדבר בא בגדר מסירת מידע שבידי הרשות הציבורית.

יהושע שופמו:

אני חושב שזה בשום אופן לא פוטר. הרי זה שאתה מוסר מידע לשר האוצר, זה לא ממלא את החובה - - - על הציבור.

שמעון וייס:

סעיף 5 מדבר על דו"ח תקופתי, זה בדיוק הדו"ח.

היו"ר דוד צוקר:

הפעולה היא של מסירת המידע לוועדה או לשר, והיא איננה נופלת תחת הכנפיים של החוק הזה. החוק הזה עוסק במסירת מידע לציבור, לא לגוף.

שמעון וייס:

אז הרשות לניירות ערך תצטרך לפרסם שני דו"חות?

היו"ר דוד צוקר:

מצידו, תיקח את אותו הדו"ח.

שירלי גלאור:

אני רוצה לתמוך ולהגיד שבסעיף 18, במקום המלה "חיקוק", תבוא המלה "דין".

היו"ר דוד צוקר:

מה המשמעות שתהיה לגבי מסירת חופש מידע? זה יהיה ברור שלא יימסרו אם אנחנו נקבע "כל דין" ולא "כל חיקוק"?

קריאה:

החיפך, זה רק מוסיף.

שלמה שוהם:

זה חולך לשני הצדדים, היא מדברת על להוסיף.

שירלי גלאור:

אני מדברת על להוסיף, בדברי המבוא להצעת החוק נאמר שזה בא להוסיף ולא לגרוע.

היו"ר דוד צוקר:

אין בעיה, שיהיה "של כל דין".

קריאה:

אנחנו גם בדעה שסעיף 18 צריך להיות, לא רק לגרוע אלא גם להוסיף או לשנות. זה גם מתייחס למה שכתוב בדברי ההסבר להצעת החוק, שהולכים לבדוק מחדש את כל החקיקות הקיימות.

יהושע שופמו:

זה לא בא לגרוע מאותם חוקים ספציפיים שמדברים, בין אם על דרך ההרחבה או על דרך הצמצום.

קריאה:

אם הסדרת משהו בחוק אחר, החוק הזה לא יגרע מהסדר שהיה קיים.

מלכיאל בלס:

יש חוקים שקבעו זכויות, הגבלות, חסיונות, וגם פסיקה שקבעה זכויות. כל מה שאנחנו אומרים, שזה לא בא לגרוע מתוקפם של אלה שנתנו זכויות ולא של אלה שלקחו זכויות.

נצ"מ רחל גוטליב:

בהמשך לדברים שנאמרו, אתה לא גורע מתוקפם אבל זה לא מסדיר מערכות. בחוק אחר קבענו הוראה שאומרת: הוראות חוק זה יחולו על כל החיקוקים אלא אם כן נקבע הסדר אחר בחוק אחר. אני מציעה ללכת על פי המודל הזה. גם כדי לענות למה ששמעון אמר.

היו"ר דוד צוקר:

כלומר, שההסדר הנוהג יהיה על פי חוק זה, אלא אם כן נקבע הסדר אחר.

נצ"מ רחל גוטליב:

אלא אם כן נקבע הסדר ספציפי בדין אחר. אחרת, זה שאתה לא גורע את תוקפו, אמרת דבר שלא היית צריך לומר, כי זה מובן מאליו.

היו"ר דוד צוקר:

אני רוצה לשאול את יהושע. בהמשך לדברים שלכם, מבחינה נורמטיבית, האם לא יותר חזק לבוא ולומר: ההוראות שנוהגות בענין חופש המידע יהיו אלה הקבועות כאן אלא אם כן נקבע הסדר אחר.

נצ"מ רחל גוטליב:

בדין אחר.

שלמה שוהם:

בעצם, זה מה שכתוב מבחינה משפטית.

היו"ר דוד צוקר:

אם זה בעצם מה שכתוב, אז למה לא לכתוב את זה? רחל אומרת, בואו נלך לפי המודל שעשינו בחוק החיפוש.

שלמה שוהם:

היא הולכת עוד צעד, היא אומרת: אדוני, תדע לך שאם אין הסדר פוזיטיבי אחר

היו"ר דוד צוקר:

אז קובע חוק חופש המידע.

יובל אזני:

יש אלמנט נוסף, אי-אפשר לדעת את כל התקנות הקיימות, אבל יכול להיות שבתקנה מסויימת נאסר לקבל מידע, לא מעניינים בסחוניים, לא מעניינים כאלה ואחרים, ועכשיו, לכאורה, סעיפי החוק פה גוברים ונאחזים פה באיזה סעיף שהיה בזמנו, לדעתי, בנוסף למה שאמרת, צריך להיות פה גם אלמנט של פרשנות.

היו"ר דוד צוקר:

תודה, הנקודה ברורה.

יהושע שופמן:

החוק הזה, קודם כל, בא להוסיף. יש מצבים שיהיו הוראות מקבילות, למשל, יש חובת מסירת מידע לציבור מסויים.

היו"ר דוד צוקר:

אני שואל, מדוע לא לכתוב כך שניתן יהיה להכין מהסעיף, באופן חד-משמעי, שבכל מה שקשור להעמדת מידע לציבור, זה החוק שקובע, אלא אם כן נקבעו במפורש הסדרים אחרים, בחוקים אחרים. זה הכל. למה לא לומר את זה במפורש?

קריאה:

חוק ניירות ערך הוא דוגמא קלאסית לענין הזה.

יהושע שופמן:

הדוגמא של שמעון מדאיגה אותי במובן זה שאני לא רוצה לתת בלעדיות לחוק ספציפי שעוסק במסירת מידע, על דרך הצמצום. היה חוק שדיבר על ביקורת של שר ושל כנסת. החוק הזה עדיין עומד, והחוק הזה לא בא במקומו, אבל הוא בוודאי מוסיף בכך שהחוק ההוא שמדבר על דו"ח שנתי לשר ולכנסת, איננו פוטר מלתת תשובה לאזרח.

לכן, אני דווקא מודאג מזה שנגיד שכל מקום שיש איזה שהוא חוק ספציפי אז החוק הזה הוא מחוץ לתמונה. מזה אני פוחד שאנחנו רוצים להפוך את הסדר. אני דווקא רוצה לעבוד בוח כי החוק הזה חל תמיד.

יש חוק אחר שמסדיר בדרך אחרת, במועדים שונים, ושעוסק בעצם באותה מאטריה. אבל שאלה מעניינת, למשל, האם המשטרה פטורה מלהעמיד את ההנחיות הפנימיות לעיון הציבור כפי שכל גוף אחר עושה, בגלל שיש חובת פרסום ברשומות? נדמה לי ששני הדברים חיים עם זה, זה לצד זה.

מה שרצינו להגיד כאן שהחוק הזה חל על כל הרשויות. יכול שיהיה הסדר ספציפי שישנה מועדים, שישנה פרטים, שישנה סייגים, וההסדר הזה יגבר. אבל עצם העובדה שיש חוק אחר שעוסק באספקט כלשהו של חופש המידע, איננו מוציא מהתחולה את החוק הזה.

לכן אני מפחד מנוסח כמו: החוק הזה חל "אלא אם כן". קודם כל, החוק הזה חל. ה"אלא אם כן" יבוא. יכול להיות שלגבי אגרות יש דין אחר. אבל החוק באופן מהותי ימשיך לחול. כיוון שהחוק חובק למספר דברים, גם הפרסום היזום וגם הבקשות, וגם הסייגים וגם האגרות. לכן, אני מפחד מרעיון שיגיד שהוא חוק שיורי רק כאשר אין משהו אחר.

היו"ר דוד צוקר:

האם מיעוט המשתתפים בענין הזה מוכיח שזה לא כל כך משנה? או מה?

יהודה לנדא:

אני חושב שהם לא ירדו לסוף דעתם של המתנגדים לנוסח כפי שהוא.

היו"ר דוד צוקר:

בקיצור שאין לחס קייס או שאנחנו לא מבינים?

שמעון וייס:

אם ניקח את סעיף 5 שמדבר על הדו"ח התקופתי, הוא קובע חובת פרסום דו"ח שנתי. אבל, בסעיף קטן (ב) הוא גם קובע את מתכונת הדין וחשבון. דרך פרסומו והתקנות. יוצא מהניסוח הזה שגם אם יש הסדר סטטוטורי אחר - כפי שאני קראתי בסעיף 14 לחוק ניירות ערך - בא סעיף 5 לחוק הזה וגובר עליו.

שלמה שוהם:

לתיפך, ההסדר האחר גובר על זה.

נצ"מ רחל גוטליב:

מותר לי לקרוא את הסעיף שניסחנו בחוק אחר, ואני חושבת שהוא נכון. מדובר בחוק אחר, הסדר שונה, כאשר לחיפוש - לענייננו כאשר למידע - יחול חוק זה בכפוף להסדר השונה. כי נתנו את דעתנו בדיוק על מה שאתה מדבר, יהושע, ששם מדובר על חיפוש, אבל הסדרים ספציפיים.

שמעון וייס:

ככל שהחוק הזה מוסיף, מקובל עלי, אם יש עלי תוספת חובה מכוח החוק הזה מעבר לחסדר, אני מקבל אותו. אבל נדמה לי שלא היתה כוונה, ולא צריכה להיות כוונה לשים את ההסדר ההוא בצד. ההסדר ההוא קיים ואם פה יש - - -

היו"ר דוד צוקר:

ופה יש הסדר נוסף, נכון, על זה אין ויכוח.

ענת שהולניקוב:

אני חושבת שיש כאן בעיה אמיתית. אני נוטה לחשוב שהמודל שרחל הציעה הוא הרבה יותר טוב. אמרתי כבר בישיבה הראשונה, ואנחנו אומרים כאן, אין מטרה לגרוע, כי יש הסדרים של סודיות וכן הלאה, כי לפעמים בהחלט יש כוונה במטרה לגרוע, אתן לדוגמה את סעיף 117 לחוק העונשין שבעצם עומד בסתירה לכל מה שכתוב בחוק הזה.

אני חשבת, וזה מה שאמרתי בישיבה הראשונה שבמקביל צריך לבטל את הוראות החוק שקובעת עבירה פלילית על עובד ציבור שמוסר מידע בתוקף תפקידו.

מלכיאל בלס:

- - -

ענת שהולניקוב:

זו התשובה שניתנה לי אז, ואז זה אומר שאי-אפשר להכפיף את שני החוקים אחד לשני. לכן, במקרה הזה, אם אומרים לי זה לא בא לגרוע מכל הוראת חוק האוסרת מסירת מידע, אני חושבת שזה כן יוצר בעיה.

נתי שילה:

האם יש פתרון לדוגמה תספציפית שמדאיגה אותנו בעניין? החברות הציבוריות, הבורסאיות שכבר רשומות בבורסה או אחרות שפונות לראשונה לרשות לניירות ערך כדי לקבל היתר לפרסום תשקיף, מביאות בפני הרשות הרבה מאוד אינפורמציה עסקית. למשל, חברה שפונה לראשונה זו חברה שבשלב הזה היא חברה פרטית, ויכול להיות שבסוף היא לא תגמור את התהליכים הבורסאיים, ואז האינפורמציה שלה היא פנימית. במהלך השוטף של הדברים יש ברשות הרבה מאוד אינפורמציה שקשורה לחברות, ובחוק, כפי שהוא כיום, אינן נחלת הציבור, כמו: דו"חות שונים שמגישים לרשות או התייעצויות או בקשות לחומר או חקירות שהרשות מבצעת. אז היום העסק הזה מוסדר במסגרת חוק חסיון של הפעולות של הרשות. מחר, איזה חברה תגיש טיוטת תשקיף לרשות, והיא עוד לא נחלת הציבור, ומישהו יפנה לקבל מידע, אני לא רואה שהדבר הזה סגור במסגרת החוק הזה, להיפך, יש פה איזה פתח חדש לקבלת מידע שלא נמסר עד היום ושעלול לפגוע באינטרסים כלכליים של גופים שונים. השאלה, איך הדבר הזה יוסדר?

מלכיאל בלס:

יש סעיף סודיות מפורט בחוק הרשות לניירות ערך. סעיף 18 כאן בא לומר שסעיף הסודיות שבחוק הרשות לניירות ערך לא משתנה בעקבות חקיקת החוק הזה.

נתי שילה:

אז תגיד את זה.

יהושע שופמו:

זה כתוב גם בסעיף 9.

שלמה שוהם:

אני רוצה להשיב ואני חושב שזה יפתור חלק מהעניין. אני אומר שאני לא גורע מתוקפו של כל דין. עכשיו, בסעיף 117 (א) לחוק העונשין נאמר: עובד ציבור שמסר ללא סמכות כדין". אז ברגע שכתבתי את זה, הכנסתי בסעיף הזה את הסמכות למסור, אבל עדיין השארתי את סעיף 117 לגבי כל הדברים האחרים. זאת אומרת, אם הוא חורג גם מגדר חוק זה, הוא עלול להיות מואשם בעבירה פלילית. זה בדיוק המצב שאני אומר: אני לא גורע מתוקפם.

עכשיו, רחל אומרת: אני רוצה להכפיף את זה. מה אמרנו שם? אמרנו שם: החוק יישאר בתקפו או כל חוק אחר בכפוף לחוק זה. ויהושע אומר: אני לא רוצה להכפיף, ולדעתי, בצדק, וזה גם עונה לשמעון. מה שהיה יישאר כמות שהוא. אנחנו לא נוגעים במערכת הזאת. ובתוך הפאזל הזה בא עכשיו חוק זה שהוא לא גורע מתקפה של כל הוראה חוקית אחרת. ולכן, בכל מקום ששני הדברים האלה לא יכולים לעמוד ביחד, בדרך כלל החוק הקודם בתקפו ולא החוק הזה.

נתי שילה:

היו"ר דוד צוקר:

לא, אנחנו משנים את המצב המשפטי במקומות שלא נאמר דבר. אנחנו לא משנים במקומות שכבר נאמר ונקבע הסדר, שם אנחנו לא משנים.

נתי שילה:

אז בואו נגיד שאנחנו לא משנים.

יובל אזני:

בדיוק ההסדר הזה פוגע באושיות החוק הזה, ההסדר בחוק עזר עירוני שרשות מקומית יצרה, בדיוק פוגע בהסדר של החוק הזה, הרי זה לב לבו של העניין, אי-אפשר להתעלם מזה.

היו"ר דוד צוקר:

לא הבנתי.

יובל אזני:

בחוק עזר עירוני מסויים שקיים היום נאמר לא למסור מידע שהחוק הזה אולי -

היו"ר דוד צוקר:

זה יישאר בתוקף.

יובל אזני:

אז מה עשינו? לדעתי, יש היום מספיק אביזרי פרשנות, אפשר להוריד את הסעיף הזה - אני הערתי את זה בהתחלה - הסעיף הזה גורם להרבה מאוד בעיות, הוא לא נחוץ בכלל.

היו"ר דוד צוקר:

מה, סעיף 18 לא נחוץ?

יובל אזני:

כן, הוא לא נחוץ בכלל. עולות פה כל כך הרבה בעיות של פרשנות, לא צריך את הסעיף הזה. ברגע שיש סעיפים קונקרטיים שמדברים על סודיות, יש פסיקה בנושא, זה מאוד ברור. אני חושב שהסעיף הזה מכניס רק לצרות.

היו"ר דוד צוקר:

תודה.

נציגי משרד המשפטים, סיכום העמדה שלכם, בבקשה.

יהושע שופמן:

העמדה שלנו היא שהסעיף הזה צריך להישאר, לגבי חנוסח, יכול להיות שאפשר לנסות לשנות. אני ואחר חושבים בדיוק אותו דבר, הענין הוא מאיזה כיוון מסתכלים עליו.

היו"ר דוד צוקר:

אתם תחזרו אלינו אחרי מחשבה?

יהושע שופמן:

כן.

היו"ר דוד צוקר:

אם כן, סעיף 18 לא סוכס.

איילת רוזן:

אם הוספנו גם את הפסיקה - ושוב כולנו מסכימים על המגמה של הסעיף הזה - אם אומרים, נגיד בפסיקה, בהיעדר חוק חופש המידע, הפסיקה קבעה שלא צריך למסור משהו, וכתוצאה מהחוק הזה אנחנו רוצים שהמידע כן יימסר. אם הנוסח הוא כפי שהוא היום, הפסיקה כאילו קובעת.

היו"ר דוד צוקר:

לפני שאנחנו נכנסים לוויכוח, יש פסיקה?

יהושע שופמן:

אם יש פסק דין שאומר, אין לך זכות לקבל מידע מפני שלא הצבעת על מקור סמכות, ואני עכשיו קובע בחוק חובה וסמכות, אז הפסיקה הזאת לא הופכת להיות דין שאני משמר אותו. מאידך, אם יש פסיקה שמדברת על חסיון, כמו: חסיון עתונאי מכוח המשפט המקובל, אז זה כן יישמר. לכן לא נראה לי שיש כאן בעיה.

ענת שקולניקוב:

דובר על: "ערב תחילתו של חוק זה". במחשבה שניה, נראה לי שזו לא טעות, כיוון שמדובר על כך שזה לא בא לגרוע מתקפו של חיקוק. לדעתי, זה יכול להיות חוק עזר ותקנה. הכוונה היא להקפיא מצב קיים, כי לא נבדק כל מה שנעשה עד היום, גם בתחום של תקנות וחקיקת משנה, כפי שהסברת, אי-אפשר היה לעבור על הכל. אבל המטרה היא לא שמעכשיו והלאה יוכלו כל הרשויות להכניס באמצעות תחיקת משנה, חוק ראשי בוודאי יכול לשנות את החוק הזה, אבל באמצעות חקיקת משנה, אני מניחה שהכוונה היא שלא יוכלו לגרוע מתקפו של החוק, ולכן זה אמור להקפיא מצב שהיה קיים "ערב חקיקת חוק זה".

היו"ר דוד צוקר:

ההערה נשמעה.

קריאה:

נראה לי בעייתי להיכנס בחוק לאיזה שהיא שמירת דינים בנושא של פסיקה. אני לא מכיר דוגמאות כאלה - אתה יכול לתקן אותי אם אני טועה - אבל להתנות או לקשור אותו בפסיקה? יכולות להיות דעות שונות, יש דעת רוב ודעת מיעוט. נראה לי מאוד מאוד מעורפל ולא לטובה. ישנה פסיקה סותרת בנושא הזה.

יהושע שופמן:

השאלה באיזה מידה הפסיקה נכנסת לדין, זו שאלה מעניינת. הדין, על פי חוק הפרשנות, לא כולל הלכה פסוקה באשר היא הלכה פסוקה. אנחנו לא מדברים על כל פסק דין, מדברים על עקרונות. לדוגמה, חסיון עתונאי, יש בעצם משפט מקובל נוסח ישראל שיצרו נורמת חוקית מפסיקה. זה לא משמר כל פסק דין שניתן. לא בכל הערכאות, גם לא בבית המשפט העליון.

היו"ר דוד צוקר:

יהושע, אם נתייחס לכל דין ולפסיקה, יש פה הערה של דני פיש שלא שמעתם, אם יש פסיקה סותרת?

יהושע שופמן:

זה לא דין.

היו"ר דוד צוקר:

רבותי, סעיף 18 לא סוכם.

יהושע שופמן:

העקרון סוכם.

היו"ר דוד צוקר:

העקרון סוכס, אנחנו נראה איך אתם מנסחים אותו.

"סעיף 19 - תחילה - (א) תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו; (ב) על אף הוראת סעיף קטן (א), רשאית הממשלה, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בצו רשויות ציבוריות שלגביהן יחל החוק במועדי תחילה אחרים, הכל כפי שתקבע".

יהושע שופמן:

אני מציע לכתוב "רשויות ציבוריות או סוגים של רשויות ציבוריות" שאפשר יהיה להגדיר רשות מקומית מתחת לגודל מסויים או משחו כזה.

היו"ר דוד צוקר:

בסדר.

לירון, בבקשה.

רס"ו לירון ליבמן:

אתה ההערות של הוועדה, אחרי שחזרנו ובחנו אותה על עצמנו, היא, אם אתה נותן מעמד מיוחד לפעולות הצבא בהקשר הזה של העמדה לעיון הציבור של פקודות מינהליות שיש בהם ענין לציבור. מה שכן, בבחינה שלנו עולה שמדובר בכמות אדירה של פקודות.

היו"ר דוד צוקר:

אתה חושש מהיקף עצום של אינפורמציה שאנחנו חייב להעמיד לעיון הציבור?

רס"ו לירון ליבמן:

מה שאנחנו רוצים להציע - ובאמת לשמור את זה מצומצם ככל האפשר - הוא, לקבוע - יש לי הצעת ניסוח - שענין הוראות סעיף 6(א), על הנחיות שקיימות במועד תחילתו של החוק, כלומר, עם הנחיות חדשות, אין לי בעיה. אבל הנחיות שקיימות כבר במועד תחילת החוק, התחולה תהיה שלוש שנים מיום תחילת החוק.

היו"ר דוד צוקר:

האם יש לנו עוד דוגמאות שמיוצגות בחדר של רשויות ממשלתיות שהיקף האינפורמציה שהן צריכות להעמיד הוא כזה שיש הגיון לדחות את סעיף התחילה לגביהן?

נצ"מ רחל גוטליב:

לאור דברי נציגי האוצר פה, אני מודיעה כבר עכשיו - שלא יגידו לנו עוד שנה, למח באתם רק עכשיו? - שאם לא יוקצה התקציב הנדרש, אנחנו לא מתחילים את החוק הזה.

היו"ר דוד צוקר:

אני רגיל כבר לפתוח את חבוקר כל יום ולשמוע בחדשות שהמטרה נגד חוק המעצרים החדש. עכשיו את מראש גם נגד החוק הזה?

נצ"מ רחל גוטליב:

דווקא לאור הנסיון בחוק המעצרים החדש שהתקבל במשטרה ללא משאבים, ואנחנו היום "אוכלים" אותה בגלל היעדר משאבים, אני מודיעה בזה חגיגית - ואני רוצה שזה יירשם בפרוטוקול - שאם החוק הזה יתקבל כלשונו, אנחנו כבר נוציא מכתב לשר האוצר שאם לא יוקצו המשאבים לביצוע החוק הזה - - -

היו"ר דוד צוקר:

מערכת היחסים שלכם עם שר האוצר היא - - -

נצ"מ רחל גוטליב:

אני מודיעה מראש, כי זה לאישור ועדת החוקה, שלא יגידו לנו עוד שנת, מדוע באתם רק עכשיו?

היו"ר דוד צוקר:

יגידו לכם.

נצ"מ רחל גוטליב:

אז אנחנו מודיעים לכם.

היו"ר דוד צוקר:

אז תתחילו להתארגן ולהיערך. את יכולה להגיד להם שהחוק עומד להיכנס לתוקף בעוד כחודש וחצי.

נצ"מ רחל גוטליב:

ההיערכות היא לא בעייתית, רק המשאבים בעייתיים. אני מתפלאה על יתר משרדי הממשלה.

היו"ר דוד צוקר:

בעוד כחודש וחצי זה יהיה חלק מספר החוקים של מדינת ישראל. תתחילו להיערך לזה כבר עכשיו.

נצ"מ רחל גוטליב:

האוצר אומר כאן - ובמובן הזה זה דיבור בשני קולות - האגרה תממן. אתה עצמך אמרת שהיא תהיה שותף חלקי מימון. לכן, צריך שנציגות בכירה מאוד של משרד האוצר תבוא לכאן בפעם הבאה. אני מציעה שאם מדובר על היערכות, נאמר כאן 30 מיליון שקל. האוצר יאמר יש לי תקציב של 30 מיליון שקל כדי שניערך, כדי שהחוק הזה לא יהיה אות מתה. אבל שיהיה ברור שבלי מימון אנחנו לא יכולים להיערך לזה.

שרון הברמו:

כנציגת הרשויות המקומיות אני מצטרפת להסתייגות. אין לנו את המקורות התקציביים למטרות החוק הזה, ולכן אני לא יכולה להבטיח שנוכל להיערך לביצוע החוק.

ישי יודקביץ:

אני מציע שיהיה סעיף שהתקציב של החוק יילקח מתוך היעוץ המשפטי או של הרשויות המקומיות או של משרד ה - - - מה זה, כל אחד מודיע עד שלא יתנו לי, לא אעשה.

היו"ר דוד צוקר:

בניגוד לעקרונות חופש המידע, אני אעשה כל מאמץ שהחלק הזה מהפרוטוקול לא ייצא החוצה. חלק מהדברים שנשמעו כאן הם לא דברים שיכולים להיאמר בכלל. אני אומר לכם זאת ברוח טובה, רחל, אם הייתי במקומך, הייתי מושך עכשיו את הדברים, אלה דברים שלא יישמעו, באמת, את יכולה לומר אלף ואחד קשיים, אבל את לא יכולה לומר כאן, בכנסת, שאתם לא תבצעו חוק שהכנסת מקבלת.

נצ"מ רחל גוטליב:

זה לא לא יישמעו, תרשה לי, אומר לך מדוע.

היו"ר דוד צוקר:

רחל, מטעמי חברות איתך אני עובר הלאה.

ישי יודקביץ:

אני רוצה לחזור לנקודת שלפני הסערה, מאחר ולא קבענו את רמת ההנחיות המינהליות שיהיו, זאת אומרת, לאיזה רובד הרשות המינהלית תצטרך לרדת כדי לפרסם, אם זה הוראות הפיקוד העליון של הצבא או אם זה הוראות הקבע של איך לקנות ציוד למינהל במרכז צל"ם וחלפים, אז אני מניח שלכל הרשויות הציבוריות יכולה להיות בעיה.

היו"ר דוד צוקר:

אז נותנים שנה. חבר'ה, שנה זה הרבה זמן.

אל"מ איתמר יער:

רק בשביל לקבל סדר גודל, לצה"ל יש משהו בסדר גודל של 18,000 פקודות.

היו"ר דוד צוקר:

בגלל זה אמרתי, ההיקף הוא משמעותי. באופן רגיל נראה לי ששנה עבודה זה סביר. עכשיו, בא הצבא ואומר, אני כבר אומר לך ש-18,000 פקודות שונות בשנה אני לא גומר את זה אם אתה רוצה עבודה רצינית, אז אני מתייחס ברצינות לבקשה. לכן, אני שואל, אם יש עוד גופים שההיקף הוא כזה שהם יבקשו באופן סביר דחיה, מבחינתי, דחיה היא בכלל לא נוראה.

רס"ן לירון ליבמן:

אמרנו בזמנו כשנדונה השאלה הזאת, כי למעשה יש גם בחוק השיפוט הצבאי, הוראה ספציפית המחייבת להעמיד לעיונם של חיילים את ההוראות, הבעיה כאן היא לא לחיילים, לגבי החיילים יש להם אפשרות לעיין, ויש הוראות מפורטות בעניין. העניין הוא שהחוק הזה הולך מעבר, ומחייב אותנו לבחון איזה הוראות ניתן להעמיד לעיון הציבור.

היו"ר דוד צוקר:

בעקרון, נראה איך למצוא את זה, במידה ויהיה עוד גוף דומה לצבא, אני בענין הזה אהיה מאוד מרחיב.

שלמה שוחם:

בסעיף 19 (ב) כתוב: "... כמועדי תחילה אחרים...". זאת אומרת, אנחנו לא קובעים את המועד האחרון שכולם ייכנסו לתוקף, אני מציע שבחוק העיקרי דווקא לכתוב את המכסימום. זאת אומרת, מה המכסימום שבו יחול החוק על כל הרשויות, ואחר כך להשאיר לוועדת החוקה, חוק ומשפט את האפשרות - - -

היו"ר דוד צוקר:

אתה מתכוון שאם מישהו נערך עוד חצי שנה שייכנס?

שלמה שוחם:

זה אפשרי, אבל אפשרי גם בעוד עשר שנים. השאלה אם זה נכון, השאלה אם לא כדאי לקבוע סועד גג סופי, ואז לומר, נגיד, שלוש שנים גג, כולם נכנסים, ואם יש כאלה, אפשר יהיה גם קודם.

היו"ר דוד צוקר:

כבר מראש לכבול את הידיים של הוועדה כאשר היא מאשרת את התקנות, זה מה שאתה מציע, נכון? נראה לכם?

יהושע שופמן:

אני לא בטוח שחייבים לכבול את הידיים של הוועדה, פה, ברירת המחדל היא שנה.

דיאנה ירום:

החוק הזה הוא חוק מאוד חדשני, אנחנו מתווכחים ודנים מתוך מגמה שהחוק כן יצא לדרך במינימום העיכובים, ולכן נקבעה שנה, ורק במקרים חריגים, באישור הוועדה, ואני מניחה שהוועדה תהיה מאוד מאוד נוקשה ולא תאשר בקלות חריגים מחשנה הזאת, ובאמת, אף אחד מאיתנו לא יודע באיזת מאטריה אנחנו מתעסקים, ואיזה קשיים יעמדו לנו בדרך.

היו"ר דוד צוקר:

אבל סעיף 19(ב) הוא בלי קריטריונים, כלומר, אישור ועדת החוקה, לא "מטעמים מיוחדים", ולא ... פתח די רחב.

דיאנה ירום:

כי נקודת המוצא היא שוועדת החוקה לא במהרה תיתן אישור כזה, לכן זה נקבע. היו כמה רעיונות שעבדנו עליהם, הרעיון המקורי היה להגיד שהחוק הזה ייכנס בשלבים, ואז אמרנו לא, נלך על הרעיון שבאמת יחייב את כולם תוך שנה, ורק במקרים חריגים, באישור הוועדה, יוציאו אנשים החוצה, מפני שאנחנו באמת לא יודעים מה קורה פה.

היו"ר דוד צוקר:

מה את היית רוצה?

דיאנה רוס:

אני חושבת שצריך להשאיר את החוק במתכונת זאת.

היו"ר דוד צוקר:

כלומר, לא לשנות את (ב)?

דיאנה רוס:

בוודאי, לא לשנות. אני חושבת שזו תהיה טעות, ממילא יאריכו את זה רק כשבאמת תהיה לזה הצדקה מאוד מאוד טובה.

היו"ר דוד צוקר:

שלמה מציע שלוש שנים גג.

שלמה שוהם:

כבר אמרנו שברירת המחדל היא שנה. אני רוצה להסביר משהו. קבענו חוק בספר החוקים. אמרנו שברירת המחדל היא שנה, ועל זה אין ויכוח. עכשיו אמרנו שאפשר להאריך את זה למעשה בלי שום מיגבלה. בעיני, לא נכון לקבוע חוק שיכול להיות מצב שבו גוף אחד יתחיל בעוד שנה, וגוף אחר בעוד עשר שנים, זה מצב שהוא לא קוהרנטי, גם מבחינת החקיקה. ראוי לקבוע איזה תאריך יעד גם לגבי סעיף (ב). אפשר להתווכח כמה זמן יחיה.

יהושע שופמן:

בלי לפגוע באף אחד, יכול להיות שיימצא איזה גוף, למשל, המועצה לגידול סבך, יש דבר כזה, יש לח תקן או תקן וחצי, יבואו ויגידו, מצד אחד האינטרס של הציבור במידע שואף לאפס. מצד שני, הם כמעט לא קיימים.

היו"ר דוד צוקר:

אין להם גם מידע.

יהושע שופמן:

אין להם גם מידע. אין להם דו"ח שנתי, חכל להקים מחגוף הזה. אז יבוא גוף כזה שיגיד, שום אינטרס ציבורי לא ייפגע אם זה יפעל גם בעוד שבע שנים.

היו"ר דוד צוקר:

חברים, גמרנו סיבוב ראשון. אני רוצה שנעשה מאמץ גדול, ואני פונה בעיקר אליכם אנשי משרד המשפטים, לעשות מאמץ גדול, כדי שבישיבה הבאה נסיים את העבודה בוועדת המשנה. על מועד הישיבה דורית תודיע לכם.

תודה רבה. הישיבה נעולה.

(הישיבה ננעלה בשעה 12:05)

נוסח לא מתוקן

הכנסת הארבע עשרה
מושב שלישי

פרוטוקול מס' 9
מישיבת ועדת המשנה של ועדת החוקה חוק ומשפט
לנושא הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996
שהתקיימה ביום ב', ז' בטבת התשנ"ח, 5.1.1998, בשעה 10:00

נכחו:

תכרי הוועדה: היו"ר דוד צוקר

מוזמנים:

עו"ד יהושע שופמן, משנה ליועץ המשפטי, משרד המשפטים
עו"ד מייק בלס, משרד המשפטים
עו"ד סיגל קוגוט, משרד המשפטים
עו"ד אריה רוטר, הלשכה המשפטית, משרד ראש-הממשלה
הלית ברק, מתמחה, משרד המשפטים
עו"ד ישי יודקביץ, הלשכה המשפטית, משרד הביטחון
יוסי הולברייך, מלמ"ב, משרד הביטחון
אלימ איתמר יער, ראש מחלקת אירגון באג"ת, משרד הביטחון
רס"ן לירון ליבמן, פרקליטות צבאית, משרד הביטחון
רפ"ק קלוד גוגנהיים, יועץ משפטי, משרד לביטחון פנים
נציב רחל גוטליב, סגנית היועץ המשפטי, משרד לביטחון
פנים
נציב ענת שפי, ע/היועץ המשפטי, משרד לביטחון פנים
סניץ שרה מר-חיים, ראש מדור פיקוח ובקרה, משרד לביטחון
פנים
עו"ד דינה ירום, הלשכה המשפטית, משרד האוצר
עו"ד נלי מונין, יועץ משפטי, מינהל הכנסות המדינה, משרד
האוצר
עו"ד נתן רוזיאל, אנף הכנסות המדינה, משרד האוצר
עו"ד רינה טשרני, הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
עו"ד איילת רוזן, הלשכה המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
עו"ד רין דול, יועץ משפטי, נציבות שירות המדינה
עו"ד נתן סמוך, הלשכה המשפטית, משרד חריאות
עו"ד בועז אורן, הוועדה לאנרגיה אטומית
ענת שקולניקוב, קואליציה לחופש מידע
שירלי גלאור, קואליציה לחופש מידע
עו"ד דני פיש, אדם טבע ודין
צחלי דרור-גבריאל, אדם טבע ודין
גד סואן, מנכ"ל איגוד החברות הנסחרות בבורסה
עו"ד נתי שילה, יועץ משפטי, איגוד החברות הנסחרות
בבורסה
עו"ד יהושע נאמן, איגוד החברות הנסחרות בבורסה
רית ארידור, איגוד החברות הנסחרות בבורסה
נון גומלסקי, רשות החברות הממשלתיות
עו"ד שרון הברמן, מרכז השלטון המקומי
עו"ד שמעון וייס, יועץ משפטי, הרשות לניירות ערך
עו"ד דניאלה גורני, מנהלת מחלקת אכיפה, הרשות לניירות
ערך

עו"ד רות הורן, יועצת משפטית, המוסד לביטוח לאומי
רועי קהת, המוסד לביטוח לאומי
עו"ד יהודה לנדא, לשכת עורכי-הדין
עו"ד אלכסנדר שפירא, לשכת עורכי-הדין
עו"ד שירלי גלאור, יועצת משפטית, אקייס, אגודה לקימום
מפגרים

יועץ משפטי: שלמה שהם

מנהלת הוועדה: דורית ואג

נרשם על-ידי: חבר המתרגמים בע"מ

ס ד ר ה י ו ם

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

חברי הכנסת: אלי גולדשמידט, יעל דיין, אליעזר זנדברג, יוסף כץ,
יצחק לוי, חגי מירום, אברהם פורז, עמיר פרץ, דוד צוקר, סילבן שלום

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996

חברי הכנסת: אלי גולדשמידט, יעל דיין, אליעזר זנדברג, יוסף כץ,
יצחק לוי, חגי מירום, אברהם פורז, עמיר פרץ, דוד צוקר, סילבן שלום

היו"ר דוד צוקר: אנחנו פותחים את ישיבת ועדת המשנה של ועדת החוקה חוק ומשפט בנושא הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996.

המטרה שלנו היא לנסות ובשתי הישיבות הקרובות - זו של היום וזו של מחר - לסיים את החוק, כאשר אני מתכוון שישארו עוד ודאי ניסוחים שאני אשאיר למומחים, אבל אחרי שנסכם את העקרון אני מניח שיהיו ניסוחים שאני אשאיר לכם לסכם, אבל בעקרון הייתי רוצה שנגיע למצב שעד מחר בסוף הישיבה נחיה בסוף הדרך.

עדיין לא קיבלנו תשובות ממערכת בתי-המשפט, מבקר המדינה והכנסת. בעצם הכל יושפע או ייגזר מן התשובה של נשיא בית-המשפט העליון יש לך מושג לגבי לוח הזמנים שלוי.

שלמה שהם: לא. הוא הבטיח שהוא מטפל בזה.

היו"ר דוד צוקר: אני מבקש להוציא לו מכתב נוסף ולהודיע לו שאנחנו מסיימים את עבודת ועדת המשנה. אחרי שנסיים את העבודה כאן, נלך למליאת ועדת החוקה בדרך כלל תפקידה של מליאת הוועדה, במידה והיתה ועדת משנה, להכריע בשאלות בהן קיימות מחלוקות. אם נגיע למליאה ללא מחלוקת, נציג בפני מליאת הוועדה את נוסח החוק, תישאלנה שאלות על-ידי החברים, זכות החברים להעלות הצעות משלהם, אבל ככלל נעשה מאמץ שמה שיסוכם בוועדת המשנה, הוא יהיה התוצר הסופי, כי אחרת אין טעם לעבודת ועדת המשנה, אם כי כפי שאמרתי יש זכות לחברי כנסת להעלות נושאים.

אני מציע שבמידה ולמי מן הנורמים משחו מן הסיכומים כאן יהיה בלתי נסבל ובלתי מתקבל על הדעת, אני אאפשר לו להעלות את הדברי גם במליאת הוועדה וזה ייעשה בתיאום. אני לא רוצה החוק במתכונתו הסופי יהיה מבלי שניתן פתרון פה אופטימלי ומקסימלי, ואני מדבר עכשיו בעיקר על המשרדים הממשלתיים, שלא ירגישו שאין להם את האפשרות לנסות ולהשפיע. במידה ויהיו סיכומים של ועדת המשנה שיהיו ממש בלתי נסבלים, בתיאום אתי נעלה אותם פעם נוספת במליאת הוועדה. אני רוצה שנמצא את כל הדיון הציבורי בנושא הזה.

אני לא חושב שהבחירות הן מאחורי הכותל ומתקיימות מיד מחר, אבל אני רוצה לעשות מאמץ ולסיים את החוק תוך מספר שבועות ולהביא למליאה, אחרי שיהיו כאן ניסוחים סופיים. הדברים האלה לא צריכים להיות מושפעים לא ממערכת בחירות ולא ממאבקים של קואליציה ואופוזיציה, משום שכאן זו חשיבה לטווחים הרבה יותר ארוכים והייתי רוצה שנמשיך לקיים את זה עד הסוף באותו שקט שעשינו עד עכשיו ונביא את זה לידי גמר.

עד כאן דברי הקדמה וסידור עבודה. האם מישהו רוצה לומר משהו לנבי סדר העבודה או להציע איזו שהיא הצעה? אין

אנחנו הולכים עכשיו לאט לאט. אם רוצים להתעכב על נקודה, על ניסוח שלא לגמרי מוסכם, נעלה זאת. אני רוצה לומר באופן ברור שלא הייתי רוצה לחזור פעם נוספת על דברים שסוכמו. כלומר, ככל שזמננו בידינו, לא הייתי רוצה לחזור על דברים שסיכמנו, אלא רק ניסוחים ונוסחים שרוצים להתווכח עליהם כאמור, יש לנו זמן, ואם מישהו רוצה לשאול עוד שאלה, נאפשר זאת.

אנחנו מתחילים עם סעיף המטרה, סעיף שלא הופיע בנוסח המקורי.

יהושע שופמן:

יש לנו הצעה קצרה לסעיף מטרה האומרת: "מטרתו של חוק זה לאפשר לציבור גישה למידע המצוי בידי רשויות ציבוריות, תוך הבטחת הגנת הפרטיות ושמירה על אינטרסים ציבוריים אחרים". זה אחרי שהיושב-ראש ביקש לתת דגש מיוחד לאלמנט הפרטיות.

נתי שילה:

אני מבקש להעיר הערה שמתייחסת לסעיפים אחרים, כאשר מדובר על הגנת הפרטיות, ממילא הזיקה הולכת לחוק להגנת הפרטיות וזה גם מופיע בנוף החוק עצמו. חוק הגנת הפרטיות מצומצמת לאדם ולא מצומצמת לתאגיד. החשש שלנו בעצם בנקודה הזאת שייפגעו זכויותיהם ופרטיותם של תאגידים שאינפורמציה לגביהם נמצאת אצל הגופים הציבוריים שחל עליהם החוק.

אם היה מקובל על דעת הוועדה שבמסגרת מה שנקרא הגנת הפרטיות זה יחול, כפי שמוגדר בחוק הזה, כולל גם תאגיד, אני חושב שהרבה בעיות שלנו היו נפתרות בחוק הזה.

ענת שקולניקוב:

אנחנו חשבנו שסעיף המטרה כאן עדיף להוריד אותו, הוא לא תורם הרבה, הוא באמת יכול להכניס לסוג כזה של התלבטויות כמו שהוא עלה כאן, איזה אינטרסים, על מה מדובר, למה דווקא פרטיות ולמה לא אינטרסים אחרים. הוא לא כל כך אלגנטי. ברור שהחוק הזה עומד גם בגלל המעמד הנורמטיבי שלו מול אינטרסים אחרים, זכויות שמוגנות בחוקים אחרים, הגנת הפרטיות בהחלט חשובה ומוגנת במעמד חוקתי היום ובאמת בחוק היסוד ובחוק הגנת הפרטיות. הסעיף הוא מיותר, הוא גם לא נשמע טוב כחוק הזה והוא רק יוצר פתח לסוג כזה של בעיות שהועלו כאן.

היו"ר דוד צוקר:

למרות שהוא ביטוי לכל האיזונים שאחר-כך מופיעים בסעיפים הקונקרטיים

ענת שקולניקוב:

בדיוק. האיזונים מופיעים בסעיפים קונקרטיים וחבל להכניס אותם גם כאן. בדרך כלל כשיש סעיף מטרה, הוא תורם משהו מעבר למשל, חוק ביטוח בריאות ממלכתי באמת העמידו בסעיף המטרה איזה עקרונות מאוד חשובים של החוק. כאן זה בעצם לא מוסיף כלום, זה רק יכול להכניס לעוד איזה סיבוכים, ולטעמי זה לא כל כך אלגנטי שכאשר יש חוק שמצחיר על חוק חופש מידע, ככה זה יופיע בסעיף הראשון. ברור שחאיזונים קיימים. כאמור, יש גם את חוק יסוד כבוד האדם וחרותו שנותן אפילו מעמד נורמטיבי עדיף לזכות הנגה על הפרטיות, וכל האיזונים הקונקרטיים נעשו כבר בסעיפים האחרים.

אני חושבת שהסעיף הזה רק גורע ולא מוסיף.

שרון חברמן: אני חושבת שסעיף המטרה הוא מאוד חשוב. הוא מגדיר מראש את המעמד הנורמטיבי של החוק הזה ואת היחס שלו לחוק הנגת הפרטיות הוא מסדיר את הנושא הוא בעצם מגדיר מה יבוא הלאה בתוכן של החוק הזה מראש, ואני חושבת שזה מאוד חשוב.

שלמה שהם: לגבי הנגת הפרטיות, החוק מדבר על זה הנגת הפרטיות בסעיף המטרה היא רחבה, היא לא אומרת הנגת הפרטיות על-פי חוק מסויים ולכן לדעתי היא לא מצומצמת.

אני מסכים עם היושב-ראש שחשוב שייכתב סעיף מטרה. הדבר היחיד שקצת מפריע לי פה זה העניין של מה זה אינטרסים ציבוריים אחרים, כי אינטרס ציבורי, הוא אומר בעצם משהו מאוד ספציפי לגבי האיזון. אולי הוא לא חלק ממטרת החוק אלא הוא חלק מהבלמים של החוק. אם זה היה אינטרס חברתי אחר, או אינטרס ממלכתי אחר, זה היה לי יותר נוח, כי אינטרס ציבורי אומר בפירוש את אותו חלק או מטרה שבו הריבון לא רוצה לתת אינפורמציה ושומר על אינטרסים ציבוריים אחרים.

אני חושב שסעיף המטרה הוא טוב.

היו"ר דוד צוקר: אם אנחנו מנסחים סעיף מטרה, מדוע לא לתת לו מימד חוקתי גם בניסוחו כלומר, המטרה היא לא רק לאפשר גישה כלומר, אתה נותן לו היבט מאוד טכני, בשעה שמה שאני חשבתי עליו היה ההיבט החוקתי. כלומר, לקבוע את הזכות למידע ולנסח את זה כזכות חוקתית שעומדת לאדם, עומדת לציבור, ולא גישה למידע. כלומר, גישה למידע נראית לי הפועל היוצא או הביטוי המעט טכני של החירות שנדמה לי שצריך היה לעגן אותה.

יהושע שופמן: בוא נתחיל מכך שאני לא חושב שאנחנו זקוקים בחוק הזה לסעיף מטרה. החוק באמת מדבר בעד עצמו ולכן אני לא בטוח שהוא מוסיף זה עניין יותר של צורה, של חנינות אולי, אבל אני חושב שהחוק הזה יכול להיות טוב גם בלי הסעיף הזה.

אנחנו התלבטנו והסתכלנו בחוקים שונים, אם יש להם סעיפי מטרה האמת היא שסעיפי המטרה הם די פרוזאים.

היו"ר דוד צוקר: סעיף 2 הוא המימד החוקתי יותר.

יהושע שופמן: ודאי זה הסעיף האופרטיבי.

היו"ר דוד צוקר: לא, הוא לא סעיף אופרטיבי הוא קביעת הזכות.

יהושע שופמן: הוא קובע את הזכות ודאי אני לא צריך לדלג הרבה כדי להגיע לעיקר. זה לא כמו חוק ביטוח בריאות שעד שאחרי שאני עובר את סעיף המטרה אני מגיע לסעיפים טכניים ומסורבלים שאין בהם איזו הצהרה כללית. פה יש לי הצהרה כללית בסעיף 2.

היו"ר דוד צוקר: ואז לפי דעתך אתה לא צריך את סעיף 1, את סעיף המטרחו

יהושע שופמן: אני חושב שאפשר לחיות עם זה ואפשר לחיות גם בלי זה. הזכות לקבלת מידע, זה הסעיף האופרטיבי הכללי של סעיף 2. אם הממונה על ניסוח החוק תאשר לנו, לא איכפת לי להקדים את סעיף 2 לסעיף 1.

שלמה שהם: הייתי מציע לעשות אחרת. הייתי אומר שסעיף 1 יהיה: מטרתו של חוק זה לעגן בחוק את זכותו של וכו', ואז בסעיף 2 הייתי שם רק את האיזונים, ואז אני נותן את ההכרזה

היו"ר דוד צוקר: עשינו בחוק שאנחנו עובדים עליו עכשיו, בחוק זכויות מוגבלים שם קבענו את הזכות שלהם ליהנות משירותים, ומטרת הסעיף מנוסחת גם בדומה לחוקי היסוד. זאת הכוונה שלי, לנסח את זה אופן שהוא גם דומה לחוקי היסוד, בהנחה שזו דרך לעגן את הזכות הזאת לא כחוק יסוד אבל לפחות מבחינת הנישה.

יהושע שופמן: חוק שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, ברגע שעוברים את הסעיפים הכלליים, עוסק בהרבה מאוד דברים. הוא עוסק בשיפורים בתעסוקה ובנישה.

היו"ר דוד צוקר: נכון. אבל לא בלתי דומה לכאן אנחנו מתעסקים פה אחר-כך בהמון שאלות טכניות, במגבלות, בסיינים.

יהושע שופמן: נכון, אבל העקרון מגולם בסעיף 2. אני אומר אני לא זקוק לזה.

היו"ר דוד צוקר: דווקא בגלל הדמיון לחוקי היסוד, זה נראה לי עם איזו שהיא משמעות אולי בעתיד, בפרשנות. יש לי בקשה. אני מציע לקחת את סעיף המטרה ואת סעיף 2 ואת סעיף 2 להעביר להתחלה. לנסות ולנסח סעיף אחד שיקבע את הזכות החוקתית של הציבור לקבל מידע מרשות ציבורית. סעיף 2 יעבור לסעיף המטרה, כאשר ייקבע שמטרתו של חוק זה לעגן את זכותו של כל אזרח ישראלי או תושב ישראל את הזכות לקבל מידע וכו'.

יהושע שופמן: במקום סעיף 2. עם כל הכבוד, חבל לי. סעיף 2 הוא סעיף אופרטיבי. סעיף מטרה הוא לא סעיף שאני קובע זכויות לפיו. הלב של החוק זה סעיף 2, שמדבר על הזכות של האדם. זאת קביעת זכות, זה סעיף עצמאי.

שלמה שהם: אתה יכול בלי מטרות חוק זה, לקחת את 2 כפי שהוא ולשים אותו בהתחלה.

היו"ר דוד צוקר: זה מה שהוא מציע. בואו נעבור לניסוח סעיף 2, כי יש לנו ויכוח עליו ואחר-כך נחזור לסעיף המטרה.

אני רוצה לחזור על תוויכוח שהיה לנו לגבי סעיף 2 ולהכריע בו. אנחנו צריכים למנות כאן מי הם בעלי הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית. אנחנו מסכימים לגבי אזרח ישראלי, אנחנו מסכימים לגבי תושב, ואחר-כך היתה לנו שאלה לגבי מה קורה עם אזרחי חוץ, כאשר מצד אחד אנחנו נבוא ונטען שהמחוייבות של המדינה היא לאזרחיה ולתושביה זו נקודה מכריעה. כל חוק, ודאי חוק כזה, נגזר מן הברית הכתובה או הבלתי כתובה שבין תושבי המדינה ואזרחיה לבין הממלכה. על העניין הזה נדמה לי שקשה יחיה לחלוק.

דבר שני, לא בצד של הזכות, אני מניח שיש מספיק גורמים בעולם שירצו לנצל את החוק הזה למטרות שאיש מאיתנו לא רוצה לתת להן יד. ונס זה שיקול משמעותי.

מן הצד שני, אני יכול לראות מצבים שבהם אנשים שאינם אזרחים ואינם תושבים מגלים אינטרס מובהק לקבל מידע שברור לנו שחדרישה היא לגופו של עניין והאדם בא עם ידיים נקיות ואין אחרי זה מטרה זרה. זאת הדילמה, האם אנחנו מכניסים גם מי שאיננו אזרח, איננו תושב, אבל יש לו אינטרס ממשי מובהק לקבל מידע.

על זה אני רוצה שנקיים סבב קצר ונכריע בו.

דיינה ירום: על הדילמה אף אחד לא חולק למה אדם כזה שיהיו לו מטרות לגיטימיות, לא יוכל למטרוותיו הלגיטימיות למצוא גורם פה בתוך המדינה שיוכל להשיג את המידע הזה עבורו או אנחנו עוקפים את הבעיה.

היו"ר דוד צוקר: יכול להיות עורך-דין ישראלי

דיינה ירום: יכול להיות הרבה מאוד דברים, כמו איזה אדם שיהיה לו איזה שהוא אינטרס כלכלי במדינה ובהחלט מן הסתם ימצא פה את אנשי הקשר שיצטרכו להפעיל עבורו דברים במדינה אבל ככה, יכול להיות שתהיה איזו שהיא מסננת, רחוקה אבל קיימת, מפני מטרות לא לגיטימיות למיניהן. יכול להיות. אני רק מנסה לתת בדרך הקלה

ישי יודקביץ: גם תושב חוץ, אנחנו לא הולכים לשלול ממנו את הזכות לקבל מידע. זה לא ימנע ממנו לקבל מידע מהרשויות. אילו הוא חוכיה אינטרס מובהק ולרשויות למשל יהיה אינטרס לתת לו גם את המידע הזה, למשל משקיע מאוד גדול שיש אינטרס מאוד גדול לתת לו את המידע כדי להכניס כמה דולרים חיוביים למדינת ישראל, אני מניח שלא ימנעו ממנו את קבלת המידע, אם הוא לא יהיה בעל זכות לפי החוק.

היו"ר דוד צוקר: אתה מדבר על מי שנס למדינה יש אינטרס לתת לו את המידע מזה אתה מודאג.

אני מודאג ממקרה של קונפליקט שבו אדם חושב שנעשה לו עוול או שהוא זקוק למידע חיוני ולמדינה אין אינטרס לתת לו. הרי החוק הזה לא נועד למקרים שבהם יש למדינה אינטרס לעשות משהו, אלא הוא נועד להכריע בקונפליקט חזק שבין היחיד לבין המדינה. זאת הבעיה שלי.

ישי יודקביץ:

עדיין לדעתי לא יימנע ממנו המידע בנסיבות מסויימות. פשוט לא תהיה על הרשות כל המחוייבויות הפרוצדורליות מבחינת הזמנים ומבחינת כל העילות. פשוט יהיה שיקול דעת יותר רחב לרשות אם לתת או לא לתת, ולדעתי הרחבת שיקול הדעת הזאת היא חיונית.

צהלי דרור-גבריאלי:

אני חושבת שההבחנה הנכונה לגבי מידע שלא רוצים לתת אותו, הוא נוגע איזה מידע זה ולא מי מבקש אותו, ואיזה מידע כבר מוגן על-ידי החוק, ומי מבקש אותו, זה לא משנה, בין אם הוא תושב ובין אם הוא אזרח חוץ

היו"ר דוד צוקר:

ברמה העקרונית זה ודאי משנה אם זה תושב מקסיקו שאין לו שום קשר איתו, אני כמדינה, לבין תושב או אזרח כאן ברמה העקרונית ודאי שיש הבדל ואני מניח שגם את רואה את זה.

צהלי דרור-גבריאלי:

אני לא בטוחה שהוא לא בעל זכות. אם הוא אדם ונמצא בישראל, הוא לא לחלוטין משולל זכויות. אם הצורך במידע קשור במימוש הזכויות האלה או הגנה עליהן, אנחנו כל הזמן העלינו גורמים שבאים מעמדת כוח ושיש להם אינטרסים כלכליים פה וכו'. אני יכולה להעלות על הדעת מקרים שבהם שלילת זכות כזו רק תגביר אומללות גדולה ממילא של אותו אדם

ענת שקולניקוב:

באמת המקרה שלא מטריד אותנו הוא מי שיש לו את היכולת הכלכלית ליצור קשר עם עורך-דין כאן. וודאי, כפי שנאמר כאן, שלמדינה יש את האינטרס לתת לו את המידע, אבל הבעיה כאן היא אחרת. הבעיה היא כמובן לגבי כל אותם אנשים שיש להם אינטרס ממשי, ואני אניד יותר מזה. כמו שידוע לנו במדינת ישראל או רשויות של מדינת ישראל מפעילות הרבה מאוד סמכויות כלפי אנשים שהם לא אזרחים ולא תושבים. למשל, עובדי זרים שנמצאים כאן, בין כדן ובין שלא כדן, אבל הם עדיין לא משוללי זכויות ולא משוללי יחס בינם לבין רשויות המדינה שפועלות כלפיהן.

לגבי המסננת, זה נכון צריכה להיות מסננת נוספת והמסננת הזאת בדיוק תהיה המסננת של העניין האישי. כלומר, עדיין צריך להבטיח להם את הזכות וחלילה, כפי שנאמר כאן, רק למי שלמדינה יש את האינטרס לתת לו את המידע. בהחלט מסננת נוספת, האינטרס האישי שלו, הוא יצטרך להגיד, בניגוד לכל יתר המבנה של החוק הזה, באמת לגבי האנשים האלה, תראה מה האינטרס שלך, תקבל את המידע. נראה לי שזה צריך להיות המבחן.

לירון ליבמן:

אני חושב שצריך לזכור שגם במצב המשפטי הנוכחי יש זכויות למידע לתושבי חוץ או אזרחי חוץ במצבים קונקרטיים. אם למשל יש לו עילת תביעה בבית-משפט, בנויקו, כי הוא תייר והוא נפגע כאן, או לפי חוק אחר במסגרת החליכים המשפטיים יש זכות לגילוי למסמכים ולקבלת מידע אם הוא למשל חולה, חל עליו חוק זכויות החולה והוא זכאי לקבל מידע על הטיפול הרפואי בו. אם הוא פועל זר, אני מניח שיש הוראות דומות לגבי ביטוח לאומי וכו' אם אין, נכון יותר להסדיר את זה באופן ספציפי באותם חוקים

אנחנו בכל-זאת חוששים, במצב הביטחוני של המדינה, לפתוח כאן פתח שחוא רחב מדי.

היו"ר דוד צוקר: יש שלוש קבוצות שאנו יכול לחשוב עליהן, שאני לא בטוח שיש להן זכות שמעוגנת בחוק. אלה הם העובדים הזרים ואנחנו מדברים בכ-200 אלף אנשים. אני יכול לחשוב על תיירים שלעתים יכולים לתבוע את זה, כאלה שנפגעו. אני יכול לחשוב על תושבי שטחים שנמצאים בכל אופן תחת ריבונות ישראלית וחזיקה בינם לבין מדינת ישראל היא בכל אופן יותר חזקה מאשר הזיקה של עובד זר. זה בכל אופן ריבונות של שלושים שנה ואיזו שהיא תימשך. אלה הן שלוש קבוצות שאתה לא יכול לבטל ולדחות את זה ולומר שאין ושם זיקה ואין להם חלק באיזו ברית בלתי כתובה בינם לבין מדינת ישראל. זה קשה לבטל את העניין הזה.

רותי הורן: אני חושבת שאכן מנית את הקבוצות ותראה את החלוקה שנעשתה כאן, אם אני מסתכלת לרגע מהעניינים של הביטוח הסוציאלי. באמת לקבוצות האלה יש זכויות או חלקי זכויות ממשיות בדין הישראלי. אם נאמר במטרת החוק שהם יהיו זכאים לקבל מידע כזה ולממש את הזכויות האלה, ובלבד שהם יצביעו על העניין שיש להם בקבלת המידע, כי באמת הזכויות שלהם הן לא בהיקף כל כך רחב כפי שיש לתושבי ישראל ולאזרחי מדינת ישראל, כי אז עשינו הבחנה נכונה לדוגמא, העובדים הזרים, בתחום הביטוח הסוציאלי יש להם זכויות אבל מאוד מצומצמות. הם מבוטחים בענפי ביטוח מסויימים וגם בהם לעתים עם כללים מיוחדים. לתושבי ישי"ע או הרשות יש זכויות בענף מסויים ככל שזה נוגע לעניין שלהם, צריך לספק להם מידע, זה מובן מאליו אבל הם לא יכולים להיות שווים זכויות לתושבי ישראל.

היו"ר דוד צוקר: איך ניסחת את זה קודם?

רותי הורן: ככל שזה נוגע לעניין שיש להם לגבי, אם היו מנסחים רק לעניין הביטוח הסוציאלי, זה תחום שבו הם מבוטחים, אבל אפשר לתת הגדרה כללית ולומר שהם יצביעו על העניין שיש להם במידע.

שלמה שהם: אני חושב שנושא הבלמים למעשה מוסדר להגיד שמידע חסוי וביטחוני וכו' שניתן לאזרח ישראלי, הוא נניח עלה אתמול לפי חוק השבות והוא נחשב לאזרח ישראלי ואולי הוא מרגל מארץ אחרת, זה פחות מסוכן מאשר לתת מידע לפועל תאילנדי שנמצא בארץ. אני לא רואה פה את האלמנט הביטחוני כל כך קריטי, כי אנחנו בלמנו את זה איפה שבלמנו ואני מקווה שבלמנו טוב.

לכן השאלה היא קונספטואלית, השאלה היא מחותית, השאלה אם אנחנו רואים את הרשויות הציבוריות שלנו כרשויות שנותנות את הזכות הזאת לכל אדם שיש לו אינטרס בעניין הזה, או שנמצא פה אולי הייתי מוצא דרך אולי - אם אתה רוצה באמת לא לפתוח את זה לגמרי - לתת את המרכיב של המקום, את המרכיב של ההימצאות באיזור.

היו"ר דוד צוקר: משהו היה מגדיר פועל זר כתושבו אני לא בטוח.

קריאה:

בדרך כלל לא.

שלמה שהם:

אפשר להגדיר את זה על-פי חוקי המשפט הבינלאומי כמי שמרכז חייו היום בישראל. אפשר למצוא את ההגדרה מכוח המשפט הבינלאומי.

דוד צוקר:

את הפעולה העויינת אפשר לבצע הרי גם מתוך ישראל הרעיון הוא שאתה מנן על האינטרס הביטחוני לא על-ידי הגדרת זהותו של המבקש, אלא על-ידי חנה על החומר, על המהות זו הדרך שבחרנו בה.

אריה רוטר:

לא בהכרח אנחנו הכהרנו את זה במסגרת אחרת, אבל אפשר להרחיב הניתוח שלנו הוא לא בדיוק כמו שחשופט שהם מציג אותו. אי-אפשר לשלול כאן את הסיכון הביטחוני שבעניין הזה משום שאנחנו יודעים איך אירגוני מודיעין עובדים. אירגוני מודיעין עובדים על-ידי יצירת פאזלים והיכולת שלנו להתגונן זה בכמה מעגלים: זה שמירת החומר, אבל גם בבחינת המעגל מי המבקש, מה אנחנו יודעים עליו, מה יכולת הפיקוח שלנו עליו, ומה יכולת ההתמודדות מולו.

אני חוזר לקונספט הקונספט הוא הרי שהמידע הוא רכוש הציבור, אותו ציבור שהוא חבר כאן או כרת ברית, משלם מיסים וכו'. נדמה לי שבמחלף הזה הלכנו מאוד רחוק או די רחוק אם נסתפק בעניין של האזרח והתושב. אולי בשנות 2000 נרחיב את זה, נראה איך החוק הזה עובד.

היו"ר דוד צוקר:

שנת 2000 מגיעה מיד.

אריה רוטר:

לכן אני אופטימי החוק יפעל שנה-שנתיים, נפיק ממנו לקחים, יכול להיות שחששותינו יתבדו, יכול להיות שלהיפך, יכול להיות שנפיק איזו תועלת מודיעינית יוצאת מן הכלל.

הניתוח המקצועי שלנו הוא שונה ממה ששלמה אמר, ואני לא מזלזל בניתוח שלו. אין פה שחור-לבן.

היו"ר דוד צוקר:

אין לכם עניין לדעת מי מבקש חומר?

אריה רוטר:

ודאי.

דיינה ירום:

מהזווית התקציבית והאוצרית. אנחנו פותחים פה פתח. לקחת את זה ולפתוח את זה כלפי כולם, זה להפוך את המדינה שלנו לאיזה שהוא אתר אינטרנט ענק. יכול להיות שזה רעיון מאוד מוצלח, אבל אני חושבת שגם ברמה של התקציבים שהושקעו פה ובאיזון העלויות מול הזכויות - וכשאנחנו מדברים על מי בעד זכויות ומי לא בעד זכויות - אני חושבת שלפתוח את זה, זה יכול ליצור תקלות ועלויות נוספות שאני לא חושבת שיש למישהו זכות לטעון לגבי זכויות במידע הזה.

היו"ר דוד צוקר:

היקייסי שלך הוא לא לנמרי תקיף. נוצרו זכויות בין העובד הזר שנמצא פה שנתיים-שלוש והלאה לבין המדינה.

דיינה ירום:

עובד זר זה דבר אחד

היו"ר דוד צוקר:

יש חשיבות לסוג של זיקה ביטחונית.

דיינה ירום:

אתה לוקח פה מבחן של שהות שלא נמצא פה. גם לנבי מי שנמצא כאן בשחות שלא כדין, אני לא בטוחה לנבי היקף הזכויות שלו. המסגרות פה הן יותר רבות מתוך הקבוצה שאתה מנדיר, באמת מי שמעניין אותך ואתה כן תרצה לתת לו את הזכויות, זו הקבוצה יותר מצומצמת, כשאתה פותח את זה בצורה כל כך רחבה. אני אומרת את זה גם מבחינת הכיסוי התקציבי.

אנחנו הולכים לשרת את אוכלוסיית העולם במידע שלך שנמצא בידי הרשויות, ואני לא חושבת שזה מוצדק.

ישי יודקביץ:

בזכות קבלת מידע, יש איזה היבט מקומי יחסית לזכויות אחרות. המקומיות של המידע, הזיקה שלו פה לשטח, למדינה, הוא יותר גדול מאשר זכויות אחרות לכן אני חושב שאנחנו צריכים להצטמצם לעניין האזרח והתושב. אני חוזר ואומר שלא צריך להגביל את הרשות. זה לא שהרשות לא תתן מידע למישהו שהוא לא בעל הזכות, אלא פשוט יהיה לה יותר שיקול דעת. החוק הוא חוק כללי, ואפשר יהיה עקב בצד אגודל לחוקק חוקים פרטניים.

היו"ר דוד צוקר:

אם הזיקה של השהות היא מרכיב וכעומק הזיקה כן עומק הזכות, אז אתה בבעיה עם עובד זר שנמצא פה שנתיים, ואתה בבעיה יותר גדולה עם פלשתיני שנמצא כאן שלושים שנה, ועם תייר אתה בבעיה מאוד קטנה. כעומק השהות במקום, כן עומק הזכות שצומחת לו.

ישי יודקביץ:

לא. אני אומר שזה היבט נוסף למה להגביל את זה רק לתושב שמרכזו חייו הוא כאן.

היו"ר דוד צוקר:

אני הולך לשיטתך. אתה אומר שהקשר למקום הוא גם.

ישי יודקביץ:

הוא גם. במרחב השיקולים.

היו"ר דוד צוקר:

אז אתה בבעיה עם שתי קבוצות לפחות, של ישראל יש מערכת זיקות מאוד הדוקה איתן, מאוד

מסועפת איתן.

רחל נוטליב:

אני חושבת שהגישה שמסתמנת כאן היא ששתי האוכלוסיות האלה צריכות למצוא את פתרון בחוקים ספציפיים ולא בחוק הזה. הסעיף האחרון בחוק הזה שמשלים את הדיון הקיים הוא לא מה שאומר ישי יודקביץ, הוא לא סוגר את הדרך בפני זה. הרחבת המעגל והגדרת עניין שלדעתי הוא בעיה בפני החוק עצמו, כי אמנם אמרנו כאן שאנשים יבקשו מידע בלי הגדרת עניין, אבל יחד עם זאת, בתוך החוק נתנו לזה משקל.

אם העניין יהיה רק לגבי זה שאינו תושב או אזרח? כלומר, הנדרת עניין אישי, אינטרס

היו"ר דוד צוקר:

אישי.

זה מבחן סובייקטיבי אובייקטיבי דרך אנב.

דיינה ירום:

אם ההצעה תחיה שמי שאיננו תושב ואיננו אזרח צריך להוכיח גם עניין אישי מובהק.

היו"ר דוד צוקר:

השאלה מה זה עניין אישי.

רחל גוטליב:

לפי מה שמוצע, זה יצמצם את הקונספציה של החוק. כשיש עניין אישי מובהק, ממילא קיימת הזכות למידע. אם החוק הזה באמת בא להגן על חופש מידע למי שיש לו זכות חוקית, יש לו איזו שהיא בעיה משפטית עם מדינת ישראל, אז צימצמת את הזכויות הקיימות, כי אין על זה שום ויכוח שאדם שיש לו איזו התדיינות, איזה עסק, איזו זכות במדינה הזאת, הוא זכאי לקבל, הוא לא צריך את החוק הזה. החוק הזה, הגדולה שלו כמו שאני מבין, או התפיסה האידיאולוגית שלו היא שהמידע זורם בלי להוכיח שום נגיעה אישית, בלי להוכיח שום אינטרס אישי, בלי שום זכות. אם יש זכויות, אתה לא צריך את החוק. אתה עוד תצמצם את העניין המיוחד שבחוק הזה.

אריה רוטר:

אתה מסכים אתי שיש תחת הריבונות הישראלית בערך מיליון איש, עכשיו, ברגע זה, שמערכת הקשרים שלנו איתם היא כואת שאתה לא יכול לומר שהם לא קיימים במציאות הישראלית, שלא נוצר משח.

דוד צוקר:

נכון. שוב אני חוזר לקונספט של החוק, אם אני הבנתי אותו נכון ויכול להיות שלא הבנתי אותו נכון.

אריה רוטר:

לגבי האוכלוסייה הזאת, לגביהם הקונספט הוא שונה.

היו"ר דוד צוקר:

החוק הזה מבחינה מסויימת הוא לוקוס לחברה דמוקרטית של תושבים ואזרחים שרשאים בלי שהוא מוכיח שום עניין, לקבל מידע כי אומרים שהמידע הוא נכס שלכם, כמו שאתם משתמשים במדרכות ובכבישים. לגבי אותו מיליון, שאני לא יודע אם זה המספר או קצת פחות, הם לא זכאים ללוקוס הזה, אבל זה לא פוגע כחוא זה בזכויותיהם חלגיטימיות. אם יש להם איזה עניין עם המעביד שלהם, איזה עניין עם הממשל, איזה עניין עם אשרת השחייה שלהם וכו', אז כל הזכויות שלהם פתוחות בפניהם. זאת ההנחה שלי. אחרת החוק באמת יבוא לצמצם את הזכויות הקונקרטיים.

אריה רוטר:

אם אתה יוצר לגביהם קונספט שונה ואכן הקונספט הוא שונה, אני לא חושב שיש ויכוח על

היו"ר דוד צוקר:

זה, בגלל הזיקה השונה.

עם פתרון קונקרטי. כשיש פתרון קונקרטי

אריה רוטר:

היו"ר דוד צוקר: ואם אינן אנחנו מדברים כאן על משחו שחוא כעין סעיף מטרה, ליד הזכות הזאת. אנחנו יכולים לומר שאין להם שום זכות, בשום תנאי, בשום מקרהו שזה עניין אישי שלהם או קבוצתי שלהם? לגבי העניין האישי, אין לך על זה חקיקה. אם היה הייתי יותר רגוע.

דיינה ירום: כשהוא פונה אליך אתה חייב לענות לו, אתה חייב לנמק לו, והוא יכול לפנות לבג"צ אם אתה לא מוסר לו את המידע שרלוונטי לו ואתה מונע אותו ממנו.

היו"ר דוד צוקר: זה נכון לגבי כל אחד.

דיינה ירום: בוודאי. זה בדיוק המבחן והמסגרת הקיימת היום, העניין האישי.

היו"ר דוד צוקר: אני לא בעד האסכולה שאומרת להשאיר את הכל לבג"צ. הוא מספיק עוסק בחקיקה. בואו נעסוק גם אנחנו בזה קצת. אני בעד זה שנים הכנסת מדי פעם תעסוק בחקיקה. הפתרון שמשאירים פה לבג"צ, זאת מלאכה שהכנסת עשתה אותה יותר מדי פעמים, ואני הפסקתי להיות שותף לאסכולה הזאת. כלומר, אני רוצה שהבג"צ גם ישפוט ואנחנו גם נחוקק.

יהושע שופמן: אני לא חושב שיש למישהו פה בעיה באופן מהותי עם זה שאנשים שאינם אזרחים ותושבים יש זכות למידע. אפשר לכתוב את זה ואפשר לא לכתוב את זה. כמו שאריה אמר, גם אם לא כותבים את זה, זה מתבקש. אני גם לא בטוח שלגבי הפועל הזר שרוצה לדעת מה זכויותיו בביטוח לאומי, נשלח אותו לשלם גם אגרות. זה מידע בסיסי אלמנטרי.

היו"ר דוד צוקר: אתה חושב שהמדינה צריכה להעמיד אותו על זכותו.

יהושע שופמן: קודם כל, המידע היוזם עומד לרשות כל אחד, אמנם בעברית ולא בשפות אחרות, אבל הפועל הזר או נציגו כמובן יכולים לעיין בחוקים ובנחלים וכדי לגבי קבלת מידע פרטני, אנחנו מדברים בעיקר על מידע פרטני מגופים שמעניקים זכויות כמו המוסד לביטוח לאומי, ואני לא בטוח שאני רוצה להריץ אותו לכל המסלול של החוק הזה. לכן נדמה לי שלא נפגע בזכויותיהם של העובדים הזרים אם לא נכלול אותם כאן.

שלמה שהם: ככל שאני מקשיב יותר לדיון ואני מתחבר לתחושות, ואנחנו מדברים על זכות יסוד, נראה לי שאנחנו לא יכולים מהרבה מאוד אלמנטים בכותרת ליצור את השוני הזה למרות שהוא קיים. אם אנחנו מדברים על זכות יסוד, משחו שיש לו אופי של זכות יסוד, זה כמו שאנחנו אומרים שכל אדם זכאי להגנה על חייו, ואנחנו לא אומרים כל אדם שהוא תושב ישראל באותו זמן או אזרח ישראלי.

היו"ר דוד צוקר: אתה יודע שבחוקי יסוד יש הבחנה

אריה רוטר: יש זכות שאתה נוכד איתה, ויש חוקסוס מסויים שהמדינה הניעה להכרה שהיא נותנת אותו לאזרחיה ותושביה וזאת לא זכות יסוד קיומית.

שלמה שהם: עדיין אני חושב שהדרך הנכונה תהיה לקבוע את הזכות הזאת כזכות אני הייתי משתמש נגיד במבחן של משהו שהוא לא עניין אישי כי אז לא עשינו כלום, אלא שהוא חייב זיקה, או לומר משהו שיהיה בו אלמנט של זיקה. אלמנט של זיקה זה לא רק פלשתיני אלא אזרח ארצות-הברית שרוצה מחר בבוקר לעלות לישראל והוא רוצה אינפורמציה מסויימת כזאת או אחרת. אני יכול לדמיין אדם שעוסק במידע דווקא, שזה עיסוקו בארצות-הברית, והוא רוצה לדעת אם הוא יכול להתפרנס כשהוא כאן.

היו"ר דוד צוקר: על זה דיינה השיבה לך.

שלמה שהם: אז הוא ישלם בשביל זה כמו שמשלם אזרח ישראלי השאלה בעיני היא אם נכון היה לקבוע את זה כזכות ואם כאמת קביעת הזכות הזאת נוראה מבחינה ביטחונית או אחרת.

היו"ר דוד צוקר: אתה אומר שזה זכות זהה לתושב ולאזרחי

שלמה שהם: זה נכון שאנחנו לא צריכים לפזר מידע לכל העולם, כפי שנאמר פה

היו"ר דוד צוקר: ברמה הבסיסית הקונסטטואלית, זה לא זכות. זאת הזיקה, אותה ברית, אותה שותפות.

שלמה שהם: כן, אבל אדם שיש לו זכות והוא לא אזרח או תושב, הייתי אומר שנכניס אותו פנימה השאלה היא איך אני מדיר את הזיקה הזאת.

יהושע שופמן: מעבר לחוק יסוד חופש העיסוק שמדבר רק על אזרח, גם בהצעת חוק יסוד פיצוי יש הבחנות גם על חופש האסיפה, גם על חופש ההתבטאות.

שלמה שהם: יש שאלה גדולה גם מה זה נקרא אדם בישראל, בסעיף 1 של חופש היסוד מה המשמעות של אדם בישראל.

בועז אורן: אני חושב שבדרך כלל, כאשר מדובר על זיקה, מדובר על זיקה שבדרך כלל באה לידי ביטוי גם בזכויות משפטיות. אותו תייר שמבקר בארץ שהחליק על קליפת הבננה, יש לו זכות משפטית לתבוע והוא יקבל גילוי מסמכים, הוא יעביר שאלונים ויקבל את כל המידע. לגבי העובדים הזרים, אני חושב שזה צריך לבוא על ביטוי בחוק פרטני שהכנסת תחוקק, כאשר צריך לב למעמד חלא חוקי של העובד ששוהה בישראל.

לנבי השטחים לפי מיטב ידיעתי, אחרי שהכנסת מחוקקת חוקים, בדרך כלל יש מנגנון שבו המפקד הצבאי שוקל אם לאמץ את אותו חוק בשטחים, ויש חוקים שונים שאני יכול להביא דוגמאות לוועדה, יש פה שאלה פוליטית, שאני לא רוצה להיכנס אליה, מה קורה בשטח A וכו'.

יש לי שאלה ליחושע שופמן, מה המצב בארצות-הברית? האם החוקה האמריקאית חלה על תיירים?

יהושע שופמן: זה בכל מדינה חל בדרך אחרת. יש מדינות שלא מבחינות ויש מדינות שמבחינות. בקנדה מדובר על תושבים ואזרחים קנדים, בכמה מקומות יש הבחנות מסוימים אחרים כמו עסקים. אבל יש הרבה מדינות שבהם מדברים על זיקה מסוימת של האדם למקום.

ענת שקולניקוב: בעקבות הדברים שנשמעו כאן, אני רוצה להעיר כמי שקצת עוסקת בזכויות של אותן קבוצות שנתונות להפעלת הסמכות הישראלית, למרות שהם עצמם לא אזרחים או תושבים. אלה הקבוצות שהזכויות שלהן למידע, למרות מה שנאמר כאן, הן הכי גרועות. זאת אומרת, גם כשיש חוקים שכבר איכשהו נותנים, הכי קשה להם ליישם את זה. זאת אומרת, המצב שלהם הוא הכי גרוע. להניד שהם יסתמכו על חוקים ספציפיים או שהכנסת תעשה חקיקה ספציפית לגביהם, אנחנו מדברים על אלה שמצבם באמת הוא הכי קשה מבחינה זאת.

אני אניד יותר מזה, הערה שבעצם מופנית לרשות המחוקקת. התעורר בשנים האחרונות תנושא של העובדים הזרים. כל חברי הכנסת מכל הסיעות תמיד אומרים לנו, לאנודה לזכויות האזרח, שזאת באמת בעיית זכויות אדם, כי הם רוצים לשפר את הזכויות שלהם, וכי צריך לעשות משהו. הנה ההזדמנות הראשונה. כלומר, אם לא ננצל את ההזדמנות הזאת, שוב נתעלם מהבעיה שיש כאן קבוצות אוכלוסייה גדולות מאוד שנתונות להפעלת סמכויות שלטוניות ישראליות, וצריך לתת להן בתמורה גם את היכולת המינימלית להפעיל זכויות. אני אומרת לעשות זאת עם סינון אחר, עם סינון באמת של הצבעה על אינטרס אישי, לא לפתוח את זה לכל העולם. לדעתי זו הזדמנות ראשונה של הכנסת להתמודד עם הסוגייה הזאת ולא להתעלם שוב מהאנשים האלה שלא קיימים ולהניד שיטפלו בהם בהזדמנות אחרת.

דיינה ירום: בהקשר לעובדים הזרים, ואני רק מגלגלת מחשבה. אנחנו מניחים שעובדים זרים נמצאים כאן על-פי רשיון, על-פי אשרה גם לפי חוק כניסה לישראל. השאלה בכל מקרה היא האם במקום לפתוח קבוצות כאלה אדירות, לא לסמן קבוצות כאלה שנמצאות כאן על-פי היתר, וגם אז לפי עניין של מבחו אישי, אבל כאלה שנמצאות כאן לפי היתר שקיבלו לשחות כאן לתקופה מסוימת. אז אתה גם יוצר זיקת מקום. גם זיקת זמן מסוימת, ואתה גם מתחם את הקבוצה הזאת ואתה מסמן אותה.

ישי יודקביץ: התושב כבעל זכות. לדעתך זה היה פותר את הבעיה של הזיקה, זיקה למקום. אנחנו למשל ביקשנו להבחין בין תושב ארעי לתושב קבוע, כי רצינו תושב קבוע לפי חוק מרשם אוכלוסין. אנחנו מניחים כרגע שחתושב הוא החל מתושב ארעי. זאת אומרת, מבחינת סוגי האשרות של משרד חפנים, אנחנו מתחילים בתושב הארעי בדרגת הכי נמוכה לכיוון האזרחות המלאה. כאן נפתר עניין הזיקה למקום.

היו"ר דוד צוקרן: הגישה שלי היא שאיננו יכולים להתייחס גם למי שאינו תושב וגם למי שאינו אזרח אבל מקיים זיקה ממשית להווה הישראלית, כאל בריה שקופה. הם לא שקופים. הם קיימים. מערכת הזיקות של מדינת ישראל איתם שונה מזו שיש למדינה עם אזרח ועם תושב, ולכן גם הקונספט לגביהם צריך להיות שונה. אלו שתי נקודות המוצא. מחד, הם אינם שקופים, הם קיימים, ומצד שני המחויבות של המדינה כלפיהם שונה, קיימת אך שונה מזו שקיימת לגבי אזרח ותושב.

מתוך שתי נקודות המוצא האלה, אני מציע שבפיסקה נפרדת באותו סעיף, מתוך הבחנה בין אזרח ותושב לבינם, יצוינו גם אותם שיש להם זיקה לישראל, ויש להם אינטרס אישי או שהם מבקשים מידע הנוגע לעניינם, שגם הם ברמה של הגדרת הזכות, ושגם יהיו כלולים. כפי שאמרת, בנפרד או בהבחנה מן האזרח והתושב.

אני מבקש שתחיה הפרדה בין אזרח ותושב לבין האחרים. לגבי האחרים, אנחנו נענן את זכותם השונה, אבל הקיימת, באותו סעיף אבל בנפרד, והזכות הזאת תהיה לחם במידה ומתקיימת זיקה ממשית, מתקיים אינטרס אישי, או שהם מבקשים מידע בנוגע לעניינם.

רותי הורן: לעניין הזה יש הנדרה שאולי תענה המידע דרוש להם לצורך מימוש זכות המוכרת על-פי הדיו שלנו. אז זה באמת קצת יותר מצומצם.

יהושע שופמן: קודם כל, אני לא בטוח שאנחנו רוצים את זה באותו מקום. בהצעת החוק הפרטית יש את סעיף 13 לגבי מי שאינו אזרח או תושב וזה גם לא כדי לפנום בחגיגות ההצהרה הפותחת. הייתי רוצה אולי שהחוק יחול גם על מי שאיננו אזרח או תושב בכל הנוגע למידע על זכויותיו בישראל.

רותי הורן: אולי לפי הדיו בישראל

יהושע שופמן: אני לא בטוח שלפי הדיו בישראל

ענת שקולניקוב: אני חושבת שהניסוח הקודם היה ניסוח היה יותר טוב מהניסוח הזה כי הניסוח הזה הוא מידע על זכויותיו, אבל לפעמים הוא צריך מידע שהוא לא דווקא מידע על זכויות, אבל הוא דרוש באמת לצורך מימוש הזכויות

יהושע שופמן: הנוגע לזכויותיו

שלמה שהם: כל אדם שיש לו זיקה לישראל, זכאי לקבל מידע הנוגע לזכויותיו

ענת שקולניקוב: לפעמים המידע שנדרש הוא לא מידע על הזכויות עצמן.

יהושע שופמן: מי שאיננו תושב או אזרח. הוראות חוק זה יחולו גם על מי שאיננו תושב או אזרח לגבי מידע הנוגע לזכויותיו בישראל.

ענת שקולניקוב: אני חושבת שצריך לומר אם כבר דרוש לו למימוש זכויותיו. לפעמים מה שהוא צריך זה לא מידע הנוגע לזכויות, אלא למשל מצב הרישומים.

היו"ר דוד צוקר: לגבי זכויותיו, זה יותר רחב.

יהושע שופמן: אני לא מדבר על מידע אישי, אני לא מדבר על מידע עליו.

היו"ר דוד צוקר: מידע הנוגע לזכויותיו.

ענת שקולניקוב: לפעמים הוא כן רוצה מידע עליו וזה לא בהכרח יפורט כמידע הנוגע לזכויותיו.

יהושע שופמן: "הוראות חוק זה יחולו גם על מי שאינו אזרח או תושב, לגבי מידע הנוגע לזכויותיו בישראלי".

קריאה: על-פי דין או על זכויותיו

יהושע שופמן: זכויותיו

ענת שקולניקוב: אני מציעה שבכלל לא תהיה הבחנה.

היו"ר דוד צוקר: איפה אתה מציע למקם את זה? להחביא את זה? להסתיר את זה?

יהושע שופמן: לא, לא להחביא את זה. כיוון שהפכנו את הסעיף המהותי גם לסעיף מטרה, אני מעדיף להשאיר אותו.

היו"ר דוד צוקר: עכשיו אנחנו חוזרים לתחילת הדיון מאחר וסעיף 2 חופך בעצם לסעיף הפותח את החוק, הסעיף הזה הפותח את החוק, עניינו באזרח ובתושב זה מקובל עלי. אני חוזר שוב אחורה, לנקודת המוצא, האחת מן השתיים שלי, שמערכת הזיקות בין האזרח והתושב למדינה שונה מזו שבין המדינה לאחרים.

אני מבקש שתציעו לנו איפה אנחנו ממקמים את מי שאיננו אזרח או תושב, כי זה שיהיה במקום אחר ולא בסעיף הפותח.

ישי יודקביץ: אנחנו שומרים על זכותנו להתנגד.

היו"ר דוד צוקר: אני רוצה לתת לכם את הזכות הזאת מבלי שתבקשו אותה. בדיוני המליאה אני אציג את הסעיף הזה כסעיף שנוי במחלוקת, לא ביני לבין עצמי אלא סעיף ששנוי במחלוקת ושראוי שהוא יוכרע במליאת ועדת החוקה.

נשארה לנו עוד נקודה. האם אדם, תושב או אזרח, כולל גם את המושג תאנידו האם יש לנו בעיה פה?

יהושע שופמן: לא. החערה היתה לגבי פרטיות. לגבי מוסד, כן, זה מופיע סעיף 2, בהגדרת תושב. שם נאמר: "וכן תאגיד שהתאגד לפי הדין בישראל".

אילת רוזן: זאת אומרת, לפי שינוי הנוסח שעכשיו ניסחנו, זה יחול גם על תאגיד זר.

יהושע שופמן: תאגיד זר שיש לו אינטרס בישראל.

אילת רוזן: אינטרס כלכלי.

היו"ר דוד צוקר: נחה דעתך? זה בסדר?

אילת רוזן: זה לא שנחה דעתי אלא שנבין מה המשמעות. מה שחציעה ענת היה באמת מכוון לאנשים פרטיים אבל זה יחול גם לנבי כל תאגיד שיש לו אינטרס כלכלי לגבי מידע.

היו"ר דוד צוקר: את הנקודה הזו סיכמנו בוועדת המשנה והיא תובא למליאת הוועדה. הנוסח של החלק הזה יובא למליאת הוועדה כלומר, רק הסוגייה הזאת שהתנהל לגביה דיון כאן.

נקודה שנייה שהיתה עליה הסכמה, הוועדה המשותפת. במקום אחר שקבענו ועדה משותפת מן הסוג הזה, בחוק שירות המדינה, קבענו שעל הוועדה הזו חלים הכללים של ועדת חוץ וביטחון.

יהושע שופמן: אגב, היתרון שהקדמנו את סעיף 2 ל-1 שהחוק לא פותח בהגדרה של ועדה משותפת. יש סעיף מיוחד שהוספנו לגבי הוועדה המשותפת, סעיף 13(א).

היו"ר דוד צוקר: ישיבות הוועדה המשותפת יהיו חסויות. אני שאלתי אם אנחנו לא צריכים לקבוע כאן שחלים עליה הכללים של ועדת חוץ וביטחון. יהושע מפנה אותנו לסעיף 13(א), "ישיבות הוועדה המשותפת יהיו חסויות". האם די לכם בזה?

ענת שקולניקוב: יש לי כאן קושי, בעיקר עם סעיף קטן (ב).

היו"ר דוד צוקר: אנחנו נגיע אליו. הוא לא שייך לזה. אריה, זה מקובל עליכם?

אריה רוטר: כן.

היו"ר דוד צוקר: אם כן, אנחנו מאשרים את הנוסח האומר: "הוועדה המשותפת היא ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט וועדת חוץ וביטחון של הכנסת". אנב, ברנע שכתוב ועדת החוקה, ברור שהיושב-ראש הוא שלה. על זה היתה לנו פרשנות בפעם הקודמת, בחוק שירות המדינה. אני לא רוצה לכתוב את זה כאן, אבל אני אדגיש את זה במליאת הוועדה.

אנחנו ברשות ציבורית. "הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידות" למה המילה ממשלה מודגשת!

יהושע שופמן:

בגלל שזה לא חופיע.

היו"ר דוד צוקר:

הממשלה, כולל ועדת שרים.

יהושע שופמן:

נכון.

היו"ר דוד צוקר:

מקובל עלינו. ממשלה בסעיף 5, גוף אחר. למה מחקתם את שלטוני "גוף אחר הפועל על-פי דין הממלא תפקיד שלטוני" לשם מה יש צורך בסיפא חזאתו פועל על-פי דין. מישהו רוצה להעיר משהו לגבי זה?

נתי שילה:

מנקודת מבט צרה, יש לנו עניין למשל שגוף כמו הבורסה לניירות ערך בתל-אביב, שלפי דעתי זה גוף שהוא גם פועל על-פי דין, גם יש לו איזה סמכויות חוקיות שהואצלו לו בחוק, בדירקטוריון שלו על-פי החוק יושבים נציג האוצר ונציג בנק ישראל. התקנון שלו זה תקנון שמאושר על-ידי שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת. זאת אומרת, יש כאן גוף שהוא לא שלטוני אבל הוא מעין שלטוני עם פיקוח ממלכתי מאוד רחב. נראה לי שגוף כזה, חל עליו חוק מבקר המדינה. זאת אומרת, הוא גוף מבוקר, והוא לא מופיע כאן בגלל המגבלות של תפקיד שלטוני. אתה לא יכול להגיד שהבורסה ממלאת תפקיד שלטוני.

יהושע שופמן:

גם אם היינו מוחקים את זה, הוא לא היה נכנס הבורסה ברמת-גן, היא גוף מבוקר, ופה אנחנו נגיע לתוספת בסעיף 7 שביקשו להוסיף, אבל המקום הניאוגרפי של הבורסה כאן הוא בסעיף קטן (7). המקום הניאוגרפי של בורסה כגוף שהוא מאוגד כחברה והוא גוף מבוקר, הוא בסמכות להחיל את החוק בצו של הוועדה ולא כגוף שפועל על-פי דין.

נתי שילה:

הבורסה פועלת על-פי דין

יהושע שופמן:

היא מקבלת רשיון על-פי דין יש הרבה מאוד נופים שמקבלים רשיון על-פי דין.

נתי שילה:

כל הכללים שלה הם על-פי דין. באישור שר האוצר, באישור ועדת הכספים כל הכללים שלה

הם על-פי דין

יהושע שופמן:

בסדר. לכן היא גם גוף מבוקר מפני שהממשלה משתתפת בהנחלתה, אבל אני לא נתקלתי בחוק שמזכיר את הבורסה במיוחד. הבורסה היא גוף פרטי עם הרבה מאוד רגולציה.

היו"ר דוד צוקר:

מפעל הפיס הוא גוף שלטוני?

יהושע שופמן:

לא. הוא לא גוף שלטוני. הוא לא פועל על-פי דין. יש להבחין בין הטוטו לבין הפיס.

נתי שילה:

אבל מבחינת המידע זה גוף שמפוצץ ביצירת מידע שחשוב מאוד לציבור. זה גוף שיש בו המון

מידע.

- היו"ר דוד צוקר:** סעיף קטן (7) יודע על ההגדרה של הבורסה:
- נתי שילה:** לא.
- היו"ר דוד צוקר:** השאלה אם אנחנו רוצים ב-(5) או ב-(7) א הממלא תפקיד שלטוני. כלומר, האם אנחנו רוצים להרחיב או לצמצם.
- שלמה שהם:** ב-(5) תשאיר את זה, השאלה אם תשים את זה ב-(7).
- היו"ר דוד צוקר:** כל שירותי חבריאות הם היום על-פי חוק, זה תפקיד שלטוני.
- קריאה:** קופות-חולים הן סוכן של המדינה.
- היו"ר דוד צוקר:** זה לא תפקיד שלטוני, נכון? כי זה לא מחובותיה של המדינה להעניק! כלומר, זה איפה שהוא באמצע.
- קריאה:** הן לא עושות את זה כתפקיד שלטוני זה שירות לציבור.
- היו"ר דוד צוקר:** הן נטלו על עצמן דווקא פעילות וולנטרית. הממלכה אמרה שזה כל כך חשוב שאני לא משאירה את זה לפעילות הוולנטרית ואני חושבת שתפקידה של הממלכה, אני עושה את זה כחלק משינוי בתפיסה של הממלכה, שלוקחת על עצמה עוד דברים. לפי דעתי זה מה שקרה לבריאות. כשאתם אומרים שלטוני, אתם אומרים ריבוני, ואני חושב שהמושג שלטוני הוא יותר רחב מריבוני.
- שמעון וייס:** בכל מקרה, בעקבות ההערה של נתי, באני מציע בסעיף (7) לכתוב את התפקיד השלטוני.
- יהושע שופמן:** סעיף (7) מצמצם את התפקיד השלטוני. צריך לדבר על תפקיד ציבורי.
- ענת שקולניקוב:** אני רוצה להתייחס לנושא של התפקיד השלטוני, במיוחד סעיף (7). היתה כאן מטרה. מדינת ישראל מבחינה זאת היא מדינה אנומלית שהרבה מהפונקציות השלטוניות היו קיימות קודם ואחר-כך המדינה נכנסה לתמונה. זה גם קופות-חולים שתיכף אני אתייחס אליה, שאחר-כך קיבלו על עצמן תפקיד הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית, קרן קיימת לישראל, הסתדרות העובדים שיש לה סמכויות הרבה מעבר למה שבארצות אחרות מקובל לוועד עובדים. זאת אומרת, במדינה יש איזו שהיא אנומליה ולכן בהחלט צריך גם להתייחס לזה בחוק.
- היו"ר דוד צוקר:** את לא רואה את ההבדל בין ההסתדרות הציונית לבין הקרן קיימת לישראל?
- ענת שקולניקוב:** קרן קיימת לישראל הרבה יותר מבחינת המהות שלה.

היו"ר דוד צוקר: לסוכנות יש פונקציות מסויימות אם יש לה מוסדות חינוך, אז בסדר, אבל אם היא מקיימת פעילות של חינוך בגולה?

ענת שקולניקוב: בוודאי, זה לא שייך. נכון, לכן רק רציתי להצביע על האנומליה הזאת. לכן חשבתי שצריך להוסיף את סעיף (7). בהתחלה חשבנו שכל גוף מבוקר לפחות עם רמת השתתפות מסויימת של המדינה בתקציב שלו. אם זה לא יתקבל, הצענו את העניין של גף שממלא תפקיד שלטוני, ולא איכפת לי שיהיה כתוב תפקיד שלטוני או ציבורי, אבל לא לצמצם מתוך השלטוני אלא להרחיב.

היו"ר דוד צוקר: אז תמחקי שלטוני. השלטוני מצמצם

ענת שקולניקוב: לא בהכרח שיהיה שלטוני או ציבורי

היו"ר דוד צוקר: שלטוני מצמצם.

ענת שקולניקוב: גוף מבוקר נניד בסדר, אבל לא הייתי אומרת שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה, אלא הייתי מוותרת על הסיפא הזאת, כי זה בעצם נותן את כל הכוח לשר המשפטים. לקבוע, זה בעצם לקבוע לפי שיקול דעתו אילו מבין הגופים, וזה פשוט מרוקן מתוכן את הסעיף הזה.

חלק מהגופים האלה, אני חושבת שצריך להוסיף אותם באורח פרטני. אז אמרת הקרן הקיימת לישראל, אני חושבת שזה בוודאי קופות-חולים, יתכן שיכנסו לסעיף השיורי הזה, יתכן שלא. בפירוש הייתי מוסיפה קופת-חולים המוכרת לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי יש שם הגדרה מדוייקת. בוודאי תפקידים לפי החוק שמאוד חשוב לאזרח לקבל מהם את התשובה.

אני גם הייתי מוסיפה הסתדרות העובדים, ההסתדרות הציונית והסוכנות הדיבריים השלטוניים שלהם.

היו"ר דוד צוקר: למה לא הוועד של הבית המשותף שלי?

ענת שקולניקוב: זו קטיגוריה אחת למטה, אבל אני חושבת שכן יש לה מקום. סוג הסמכויות של הגופים האלה.

היו"ר דוד צוקר: התאגדות וולנטרית. אם היא רוצה שתאפשר לחברה, אם היא לא רוצה, שלא תאפשר אני לא גר בבית משותף, אבל אין הבדל.

ענת שקולניקוב: ההסתדרות הכללית, הסמכויות שלה לפי הדין והחשפה שלה על חיי כל העובדים במדינה, לרבות אלה שהם לא חברים בה, היא השלכה עצומה, ולרבות העובדים הזרים כיום, ולרבות העובדים הפלשתינאים

היו"ר דוד צוקר: אז למה לא מכבי תל-אביבי

ענת שקולניקוב: לך אין את אותה השכחה ואותן סמכויות שיש להסתדרות אני אומרת שזו מדרגה אחת פחות מהנופים האחרים שהזכרתי, אני חושבת שצריך לציין אותם במפורש.

לנבי סעיף (6), חברה ממשלתית. קודם כל, אני חושבת שצריך למחוק את "קבע שר המשפטים".

כשאנחנו הגענו לסעיף 13(ג) דובר שם על הנושא של החברות שבשליטת רשות מקומית. "תאגיד בשליטת רשות מקומית, יכול שר המשפטים לקבוע בצו שלא יחול על תאגיד בשליטת רשות מקומית בגלל פגיעה בפעילותו הכלכלית או העסקית". הייתי מציעה פשוט להוסיף ב-13(ג), כתוב "כאמור בפסקאות (3) ו-(4)", הייתי מוסיפה "או (6)". הייתי מוסיפה בדיוק את אותו דין לנבי חברה ממשלתית. כלומר, במידה וזה פוגע בפעילות הכלכלית

היו"ר דוד צוקר: כלומר, הן כולן כלולות, אלא אם כן אנחנו מוציאים אותן.

ענת שקולניקוב: בדיוק, מהטעם הזה של פעילות כלכלית מסחרית, וזה גם יוצר הרמוניה בין החברות הממשלתיות והעירוניות.

ישי ידקביץ: לא הבנתי אם בסעיף (7) תישאר התיבה של ממלא תפקיד שלטוני. אם אנחנו משמיטים את התיבה של תפקיד שלטוני, אז שוב פעם אני חוזר לטעון שהעליתי באחת הישיבות הראשונות. נופים מבוקרים זה עולם ומלואו נופים נתמכים.

היו"ר דוד צוקר: נופים מבוקרים זה כמעט כל העולם.

ענת שקולניקוב: אמרו לי שנופים מבוקרים זה כמעט כל העולם וזה נראה לי נכון לכן הצענו את ממלא תפקיד שלטוני, או אם אתם רוצים, ממלא תפקיד ציבורי. אפשר כאן לשחק עם ההנדרה. אבל להניד שקבע שר המשפטים, זה פשוט לעיין את זה מתוכן. הוא גם יכול לא לקבוע שום גוף, יכול להיות שחושבים שזה דבר שהוא חשוב שיש נופים במדינה שהם לא גופים שהוקמו מכוח הדין אבל ממלאים תפקידים סופר שלטוניים או סופר ציבוריים ויש לניטימיות רבה לתת להם.

היו"ר דוד צוקר: אם הם סופר ציבוריים, השר יקבע.

ענת שקולניקוב: צריך כביכול לא לנצל את הסמכות שלו.

גונן קומלסקי: בעניין הזה, השאלה האם אנחנו מכניסים את החברות הממשלתיות או התאגידים העירוניים או מוציאים אותם החוצה, זו שאלה של מספר. פשוט צריך לראות אם רוב החברות הממשלתיות פועלות כנופים עסקיים, ואני חושב שזאת התשובה. רוב החברות הממשלתיות פועלות כנופים עסקיים ולא כנופים שלטוניים על-פי הדין, לכן יש טעם דווקא בהנדרה כפי שהיא טוענת כאן, שהשר יקבע דווקא את הנפים שעליהם יחול החוק, כי זה מיעוט הנופים, ולא לעשות זאת בצורה הפיכה.

בועז אורן: הערה לסדר. סעיף (6) בכלל לא פתוח לדיון היום. אנחנו סנרנו אותו. אם אתם רוצים לפתוח אותו, יש לנו הרבה דברים שאנחנו מאוד מעוניינים.

ענת שקולניקוב: לא, זה לא מדויק. הנושא של הרשויות המקומיות עלת בשלב מאוחר יותר, ואז נוצרה חוסר הרמוניה בין החברות הממשלתיות לתאגידים.

היו"ר דוד צוקר: אנחנו דנים עכשיו בסעיף (5) ובסעיף (7).

יהושע שופמן: השינוי בסעיף (5) היה שינוי ניסוחי בעקבות הערות שהיו, אבל כיוון שכל הזמן מעלים שאלות מה זה בדיוק שלטוני, לא הייתי מתנגד שאת הסעיף הזה, שהוא שיורי, הוא אחרי שעברנו את הממשלה, הרשויות וכל זה, אנחנו נשתמש במינוח המוכר יותר של הגוף הממלא תפקיד ציבורי על-פי דין, שהוא המינוי הבנייני.

אני מציע את הנוסח שלו: "גוף אחר הממלא תפקיד ציבורי על-פי דין".

אריה רוטר: זה מאוד רחב. כל ספקית התקשורת הבינלאומית או הסלולר השלישי, הוא ממלא תפקיד על-פי דין, על-פי חוק ה"בזק".

יהושע שופמן: אנחנו מדברים על נופים, לכן אנחנו מקבלים את המינוח הבנייני של הגוף הממלא. זה לא רשיון, זה גוף הממלא את התפקיד.

אריה רוטר: הוא ממלא תפקיד ציבורי כי הוא נותן שירות לציבור, והוא פועל על-פי דין.

יהושע שופמן: זה לא רשות ציבורית.

אריה רוטר: אולי התכוונת ככל מי שהוקם על-פי דין.

יהושע שופמן: אני יוצא מתוך הנחה שמינוח זהה באותה דרך שהמטריה היא דומה המטריה כאן, בסעיף 15(ד) לחוק איסור השביתה, מדבר על "מתן צווים לרשות המדינה או לרשויות מקומיות, לפקידיהן ולגופים ולאנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על-פי דין" אלה הרשויות המפעילות סמכויות על-פי דין.

ניסיתי למצוא דרך למנוע את הוויכוחים. כי אני לא בטוח שלמישהו יש הגדרה מדויקת על מה זה תפקיד שלטוני.

היו"ר דוד צוקר: בשלב הזה אנחנו נשארים עם "גוף אחר הממלא תפקיד ציבורי על-פי דין".

רחל גוטליב: אני חושבת שאסור לנו להעתיק מהבניינים. יכול להיות שעתירה לבנייני, לכל היותר הבנייני יאמר שזה לא הפורום הנכון להתדיין בפניו כי הוא לא גוף ציבורי ממונה על-פי דין. עם החוק הזה צריכים רשויות ללכת ולפעול. אנחנו לא יכולים להשאיר

מין מוסד עמום כזה. לכן נראה לי שהפתרון של סעיף (7) עם רשימה של גופים ברורה, עם שיקול דעת ברור של השר שיעביר במסגרת ויגיד אתה ואתה צריכים למלא, זה צריך להיות הפתרון של החוק הזה.

אני מציעה אותו דבר לגבי סעיף (5). סעיף (4) ברור, מוקם על-פי דין, אז אתה יודע שהוקם תאגיד על-פי דין. גוף הממלא תפקיד על-פי דין, כל הגופים ממלאים תפקיד על-פי דין. כולם כפופים לחוקים. יש גופים שיש להם אולי חוראה ספציפית. המבחן הוא לא ברור, המבחן של הבג"צ הוא גם לא ברור, ואם רוצים שהחוק הזה יהיה ישים, צריכה להיות רשימה של הגופים.

היו"ר דוד צוקר: מה אנחנו רוצים ומה אנחנו לא רוצים? אנחנו רוצים את "סלקום" או לא רוצים?

רחל גוטליב: צריכה להיות רשימה ברורה ופרטנית של הגופים.

היו"ר דוד צוקר: גם פה היית רוצה שזה יהיה על-פי רשימה?

רחל גוטליב: כן.

היו"ר דוד צוקר: מה תהיה אמת המידה של הרשימה?

רחל גוטליב: יכול להיות שבאמת אמת המידה של שר המשפטים צריכה להיות גוף הממלא תפקיד ציבורי על-פי

דין, אבל עם המסגרת שלו.

אריה רוטר: האם סעיף (5) יכול לפעול על גוף שהוא לא גוף מבוקר?

הושע שופמו: כן. לא מבוקר יכול למלא תפקיד ציבורי. אין ספק שאם מוחקים את (5), כל הגופים - ואין

הרבה כאלו - יעברו ל-(7).

אריה רוטר: מה שרחל אומרת זה הפתרון.

ענת שקולניקוב: אם (7) נשאר כפוף לשיקול הדעת של שר המשפטים, בוודאי (5) צריך להישאר על כנו.

הרי מה כל הרעיון של החוק? אם הממשלה או אם כל גוף שהחוק נותן לו תפקיד שהוא ממלא אותו, הוא מפעיל סמכויות, מול הסמכויות האלה עומדת החובה שלו לספק מידע לציבור, ונוף בדרך כלל יודע אם הוא ממלא תפקיד על-פי דין או לא. נכון, זה הניע כמה פעמים לבג"צ ואני מניחה שגם בעקבות החוק הזה יהיו כמה התדיינויות שינחו בנושא הזה. גוף צריך לדעת האם הוא באמת ממלא תפקיד על-פי דין או לא. החובה לתת מידע עומדת מול אותו סמכויות. החובה לתת מידע נקבעת מחסמכות שניתנת לך בחוק, וזה כל הרעיון בחוק הזה.

היו"ר דוד צוקר: יכול להיות שהדילמה שלנו היא בעיקרה קונספטואלית, בשעה שממשית אני לא יודע על כמה גופים מדובר בכלל. כלומר, מי איננו משרד סמלתי ביחידה או יחידת

סמך, ולא רשות מקומית, ולא תאגיד של רשות מקומית, ולא תאגיד שהוקם בחוק.

יהושע שופמן:

האמת היא שהוועדה לא הציעה

אני מניח שהנדולים שבהם יפלו בתור גופים מבוקרים.

היו"ר דוד צוקר:

האמת היא שזו תוספת.

יהושע שופמן:

מה קורה עם כל התחים של בריאות? אני מניח שהאינטרס הציבורי פה ברור ומתקבל על הדעת.

היו"ר דוד צוקר:

אלה גופים מבוקרים אפשר להחיל את זה עליהם.

יהושע שופמן:

השאלה איך אני אבטיח את זה שהשר יכול את ארבע-חמש קופות-החולים או העשרות שתצוצנה

היו"ר דוד צוקר:

בוא ניקח דבר נוסף, ניהול כל אדמות המדינה.

מינהל מקרקעי ישראל מנהל את אדמות המדינה

יהושע שופמן:

זה הוקם בחוק

היו"ר דוד צוקר:

ודאי. המינהל הוקם כחוק.

יהושע שופמן:

אני משאיר לכם למחשבה אם רוצים בכלל את (5) בשלב הזה אנחנו מוציאים את (5), כפי שהיה

היו"ר דוד צוקר:

בשתי הצעות החוק ואצל אוסטרובסקי במידה ותעשו חושבים פעם נוספת ותחשבו שיש לכלול את (5) כי איזו קטיגוריה נפלה בין הכסאות, תציעו את זה בישיבת המליאה.

יהושע שופמן:

ברשותך, אף על פי שאנחנו לא דנים בסעיף (6), כיוון שמדובר פה בעצם גם ב-(6) וגם ב-(7),

נדמה לי שאנחנו צריכים להכניס אפשרות מפורשת, אם כי יכול להיות זה משתמע, שההוראה יכולה להיות לגבי הגוף כולו או לגבי חלק מפעילותו.

היו"ר דוד צוקר:

אני חושב שלא צריך להוסיף את זה זה לא ברור!

יהושע שופמן:

לא יודע אני מעדיף לכתוב את זה. אנחנו רצים שתהיה אפשרות להחיל

היו"ר דוד צוקר:

אתה רוצה לקבוע במלואו או בחלקו, או במידה שקבעו

יהושע שופמן:

חשבתי שצריכה להיות קניעה לגבי כל פעילות של החברה או הנוף לגבי פעילויות מסויימות או

נוסח דומה.

היו"ר דוד צוקר: טוב. אני לא נכנס לניסוח עכשיו, אבל מקובל שיתכן ויחיה מקרה שפה השר יקבע שחלק מן הפעילות של אותו גוף מבוקר הוא זה שהחוק יחול עליו.

אנחנו עוברים לסעיף (7). אנחנו רוצים גוף אחר שממלא תפקיד ציבורי והוא גוף מבוקר. אנחנו עכשיו בוחנים האם (7) יהיה גוף אחר הממלא תפקיד ציבורי.

יהושע שופמן: השלטוני עלה בדיוני הוועדה אני מציע שכן להבדיל מהגופים שהם לגמרי במישורים הפרטיים, רק הם מבוקרים לצרכי הקצבה זו או אחרת.

שמעון וייס: ברשותך, אני רוצה להחזיר אותך אחורה, לסעיף (6). פעילות עסקית. זה מאוד מעניין פעילות מסחרית עסקית של גופים.

היו"ר דוד צוקר: יהושע פתח את סעיף (6) אנחנו לא עוסקים ב-(6).
לגבי סעיף (7), האם יש התנגדות שזה יהיה גוף אחר הממלא תפקיד ציבורי, או שאנחנו בעצם התגבשנו סביב זה ולכן הוצאנו גם את (5)? בסדר. על (7) סוכם. גוף אחר הממלא תפקיד ציבורי.

שרון הברמן: אני יודעת שזה ירניז אותך, אבל מה ההצדקה להבחין בין חברה ממשלתית לתאגיד עירוני?

יהושע שופמן: חברות עירוניות נוטות להיות חברות שמעבירים אליהן פעילות עירונית רגילה ולא פעילות עסקית טהורה. העיריית לא עוסקות בדברים כמו מפעלי ים המלח או כמו אספקת חשמל.

היו"ר דוד צוקר: כל החברות הממשלתיות עוסקות בהיקפים כאלה!

יהושע שופמן: לא אבל גם הקטנות עוסקות בפעילות חברה עירונית עוסקת בפעילות מקומית, בדרך כלל בפעילות שהיא נוגעת לציבור המסויים באותו מקום כמו בניה, סלילה וכדו'.

שרון הברמן: אני מציעה להחיל עליהן את החוק אלא אם כן נקבע אחרת, והחברה הממשלתית, רק אם היא נקבעה ברשימה המסויימת. למה שלא יחול אותו דין, או כך או כן?

יהושע שופמן: כוונה הראינו את ההבדל בין שני הדברים. הפעילות העסקית שהיא מנותקת מהעניין המקומי של התושבים, זה חריג בחברות העירוניות, לעומת המצב של חברות עירוניות שמתחרות בשוק אני לא יודע אם יש הרבה או אם יש בכלל, אבל זה הכלל לגבי החברות הממשלתיות שהן פועלות לפי שיקולים עסקיים בלבד, ובעצם הן מתחרות גם עם גופים פרטיים.

היו"ר דוד צוקר: אני סוגר את זה, משום שזה באמת פתיחה של סעיף.

גונן גומלסקי: אני רוצה לתמוך בדעתו של יהושע. חברות ממשלתיות, על-פי חוק חברות ממשלתיות, מחוייבות לפעול על-פי שיקולים עסקיים, לפי סעיף 4(א). יתר על כן, חובת האמון של דירקטורים בחברה ממשלתית, להבדיל מתאגיד עירוני, היא לחברה עצמה, לאינטרס העסקי של החברה. אם אני זוכר נכון, בפקודת העיריות נאמר שביחס לתאגידים עירוניים, חובת האמון של הדירקטורים נתונה לעירייה ולא לחברה.

היו"ר דוד צוקר: סיכמנו את סעיף (7)

נתי שילה: אתה רואה את הבורסה בתוך סעיף (7)?

יהושע שופמן: כן

היו"ר דוד צוקר: אני יודע איך בתי-המשפט תופסים את המושג כיונת המחוקק, אבל בכל אופן מאחר וכוונת המחוקק זה גם מה שהמחוקק מתכוון ולא רק מה שבית-המשפט מתכוון, יש שורת נקודות, וזו בהחלט נקודה שבדברי ההצגה של החוק במליאה, אני בהחלט מוכן לתת את הבורסה כדוגמא בסעיף הזה ואני מוכן להזכיר אותה בישיבת מליאת הוועדה. אני מבין ששמעון לא מתנגד.

ענת שקולניקוב: סעיף (5), גוף ציבורי הפועל על-פי דין, עדיין לא ברור לי, במיוחד שלא הוספנו בצורה מפורשת את הדוגמא המובהקת שהבאתי, אבל יש אחרות וזו קופות-החולים. שוב, זה לא אותו דבר לאפשר לשר המשפטים להוסיף את זה. אני לא יודעת אם הוא יעשה את זה, אם הוא ישתהה לעשות את זה, אם הוא יחליט לא לעשות את זה.

היו"ר דוד צוקר: יש תחום שאני מתקשה להעלות בדעתי, שאיזה שהוא מימשל לא יכלול את תחום הבריאות.

ענת שקולניקוב: ואת פשוט דוגמא אחת מובהקת ונתנו לי פה נציג כוחות הביטחון עוד דוגמא לעניין הזה. יש גופים שעוסקים בכל מיני דברים אחרים כמו מועצות מדעיות ורפואיות למיניהן שלא הוקמו על-פי דין, אבל יש להן סמכות לתת רשיונות או התמחויות על-פי דין.

אני לא מבינה למה לא יופיע בסעיף (5) גוף הפועל על-פי דין. מי שמפעיל סמכות על-פי דין, יודע שהוא מפעיל סמכות על-פי דין

היו"ר דוד צוקר: בשלב הזה הוצאנו את סעיף (5) אם תשתכנעו, אתם רשאים להביא את זה לישיבת מליאת הוועדה כהצעה לכלול את זה. תנסי לשכנע אותנו ואז זה יכלל אין כאן לאף אחד שום התנגדות עקרונית, חוץ מן העובדה שלא מצאנו איזו שהיא דוגמא שזה חל עליה. אם תמצאי עוד שתיים-שלוש דוגמאות, נכלול את זה. אין פה התנגדות לאף אחד

אנחנו בסעיף (3) ממונה.

יהושע שופמן: ביקשו להוסיף משהו יותר רחב על קבלת המידע, על טיפול בבקשות לקבלת מידע ועל יישום הוראות.

שמעון וייס: יש לי קושי וחקושי הוא דווקא בקשר לרשות ציבורית. אחת ההוראות למשל בפרסום הרשימה לפי סעיף (4) יוצא שהממונה ברשות הציבורית גם ממונה על מה שתעשה הממשלה. זה המשמעות של המילים.

היו"ר דוד צוקר: כל אחד לנוי הרשות הציבורית שבה הוא פועל.

קריאה: צריך לכתוב בתחומי בתחום פעולתו.

יהושע שופמן: אני חושב שאין צורך בזה.

היו"ר דוד צוקר: ראש עיריית חולון יכנס לעניינים של מישהו אחר? אנחנו מאשרים את סעיף (3).

רון דול: יש לי בעיה דומה בניסוח. לפי איך שאני קורא את זה, אפשר להבין שראש רשות ציבורית יכול למנות עובד מדינה שיהיה אחראי על יישום החוק אצלו ברשות הציבורית. אני בטוח שלא זאת הכוונה, אבל לדעתי זה עולה מחניסוח כאן.

יהושע שופמן: הכוונה היתה לאותן רשויות שאין להן בעצם עובדים, שהן סמוכות על שולחן הוועדות למיניהן. גופים שחוקמו בדיון, אבל אין להם מנגנון משלהם. למשל, המועצה הארצית לתכנון ובניה. המועצה הארצית היא גוף, אבל היא לא מעסיקה עובדים אלא היא משתמשת בעובדי משרד הפנים.

רון דול: עדיין הייתי מציע שאותו גוף או רשות ציבורית ככל שתהיה, גם אם אין לה עובדים, היא תהיה האחראית על הפעלת החוק, היא מתקציבה תמנה אפילו עובד חיצוני, אולי זה לא עובד אבל מישהו מבחוץ כדי להפעיל את החוק אצלה. אני בטוח שתסכים אתי שזה לא מצב תקין שבעצם יהיה איזה משרד ממשלתי שיפעיל את החוק או עובדי מדינה שיפעילו את החוק בגופים שהם מחוץ לשירות המדינה. אין לנו דוגמה לדבר כזה, ואני לא בטוח איך זה בכלל יעבוד.

יהושע שופמן: הכלל הוא שהרשות ממנה מקרב עובדי הרשות.

רון דול: גם מועצה כזאת. ועדה לתכנון, יש לה יועץ משפטי מבחוץ.

יהושע שופמן: המועצה לתכנון ובניה, זה גוף שהוקם בחוק.

רון דול: ואין לה עובדים אבל בכל-זאת יש לה יועץ משפטי, היא ממנה יועץ משפטי ומעסיקה אותו על-פי חוזה התקשרות. הוא לא עובד שלה, אבל היא מעסיקה אותו.

- קריאה:** אולי נאמר: מקרב המועסקים על-ידה.
- רון דול:** אותו הדבר היא יכולה לעשות לגבי הממונה הזה. אני מציע את זה, כי זה פתרון יותר תקין.
- יהושע שופמן:** אפשר לכתוב: מקרב עובדי הרשות, מקרב עובדי המדינה.
- היו"ר דוד צוקר:** אם תקום חברה פרטית ותציע שירותים לרשויות מקומיות והם יתמחו בהעמדת מידע לרשות הציבור, וזה יעמוד בתנאי החוק? מה איכפת לי מה שעושה את זה? מי עושה את זה הכי טוב ועומד בתנאי החוק. אחד יעמיד מידע, אחר יהיה אחראי על יישום.
- יהושע שופמן:** אנחנו רוצים כתובת. אנחנו רוצים שהאזרח לא יפנה למישהו בחברה פרטית.
- היו"ר דוד צוקר:** יכול שהיישום יהיה של חברה פרטית. יכולות להיות כל מיני קומבינציות.
- יהושע שופמן:** אפשר להעסיק מי שרוצים, אבל הרעיון הוא שיש כתובת בתוך הרשות והאזרח יכול לפנות אליה.
- קריאה:** מה בעניין האחריות? אחראי ראש הגוף או הממונה?
- יהושע שופמן:** הוא אחראי, כיוון שהוא כפוף היררכית לראש הרשות. האחריות הכוללת היא של ראש הרשות, אבל הוא הכתובת של האזרח, הוא זה שפונים אליו כשרוצים לעיין בחומר, כשרוצים לקבל חומר. רצינו כתובת אחת ולא רצינו שרשות מקומית תבוא ותגיד שהיא בליל, אבל כל הבקשות תשלחו לחברה בתל-אביב.
- היו"ר דוד צוקר:** תנסו רגע לחשוב אם ייאמר: ראש רשות ציבורית ימנה אחראי על העמדת מידע לרשות הציבור, על טיפול בבקשות לקבלת מידע ועל יישום הוראות חוק זה? זה יותר חופשי.
- אנחנו משמיטים "מקרב עובדי הרשות או מקרב עובדי המדינה". אנחנו לא נכנסים לאיגוד מקצועי.
- רחל גוטליב:** השאלה שנשאלה קודם לעניין האחריות, היא שאלה חשובה. האחריות למתן התשובה, כאשר רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע או חייבת למסור מידע, לא בהכרח ישנו אותו אדם, אלא הוא יהיה הפקיד והכתובת למסירת המידע, אבל הוא לא אחראי ליישום החוק.
- היו"ר דוד צוקר:** גוף גדול כמו הצבא, יקבע שלענייני מילואים האחראי על המידע הוא מישהו מסוים, לענייני נשים אחראי מישהו אחר, לענייני נדל"ן ובינוי יהיה אחראי מישהו אחר. זה אפשרי על-פי הנוסח הזה?

רחל גוטליב:

אחד יהיה ממונה על תכונות הציבור והוא ירכז את המידע מכל הגורמים האלה שמנית, אבל צריך

שיהיו כמה כאלה.

היו"ר דוד צוקר:

אם נצבא יהיה אחראי אחד והוא צריך להעביר את זה אחרי זה ישר לפיקוד ולמי שכפוף לו ולאנשי מילואים בפיקוד, יכול להיות שאני רוצה שיהיו ששה ויהיה מפורסם שיש ששה כאלה, כל אחד לפי עניינו. אני שואל אם על-פי החוק הנמישות הזאת אפשרית.

יהושע שופמן:

יש גמישות בקביעת נוהלים. הפתרון שניבשנו בחוק זה שיש ממונה אחד, לממונה יש אחריות. אנחנו לא רוצים לטרטר את האזרח, אלא אנחנו רוצים שהוא ידע שהוא יכול לפנות לאותו ממונה.

היו"ר דוד צוקר:

הוא אחראי כלפי האזרח או כלפי הכנסת כמפקחת?

יהושע שופמן:

הוא אחראי גם כלפי ראש הרשות והוא אחראי כלפי האזרח. דהיינו, אפשר לפנות אליו. כתבנו בסעיף 7(א) שבקשה לקבלת מידע תוגש בכתב לממונה או למי שהוסמך לכך על ידו. זאת אומרת, אין מניעה שיהיו כמה כתובות, אבל האחריות היא שלו. הוא לא יכול להגיד שהאזרח פנה למקום הלא נכון. זה לא הוא. לך וחפש מישהו אחר.

איתמר יער:

אם כן, אני רוצה לחזור לשאלה הקודמת. אתה חוזר ואומר שהאחריות היא שלו. כאשר מישהו לא עובד בהתאם לחוק, מי הכתובת, הממונה הזה או ראש הגוף? בסופו של דבר הפונה לא קיבל את מה שלפי החוק הוא היה אמור לקבל.

יהושע שופמן:

אנחנו לא רוצים לסבך את הדברים יותר מדי. הוא מקבל תשובה מהממונה או על-דעת הממונה. יש המון איזונים והמון החלטות, לא כל דבר יגיע לראש הגוף, אבל כל החלטה היא החלטה של הממונה ועל דעתו.

איתמר יער:

במקרה של עבירה על החוק, במקרה של תקלה, מי אחראי? כתוב כאן שהממונה הוא האחראי.

היו"ר דוד צוקר:

זה לא צריך להיות כתוב. זה לא כתוב בכל חוק.

לירון ליכמן:

כאן זה כן כתוב. יש הבחנה בין אחריות של מנהל קופת-חולים ליישום החוק בגוף שלו, לבין העובדה שהוא ממנה איזה שהוא ממונה שמטפל בבקשות ובעניינים יותר ספציפיים.

יהושע שופמן:

בחוק זכויות החולה, כאשר יש מנהל מוסד רפואי, זה איננו שולל את האחריות גם של מנכ"ל. משרד הבריאות למה שקורה בבת-החולים הממשלתיים. אנחנו שומרים את ראש הרשות להחלטות חריגות. הוא נושא באחריות כי זה תפקידו ואפשר

להעמיד אותו לדין משמעתי אם הוא מתרשל. אני לא אניד למישהו שקיבל תשובה שלילית מהממונה שהוא לא יכול ללכת לבית-המשפט כי לא פנית לראש הרשות.

אריה רוטר: אני אניד לך מה מטריד אותם. נניח לרגע שראש הרשות הוא לא רוצה למסור את המידע, אז הוא נותן הוראה לכל הפקידים מסביב שלא ישתפו פעולה עם הממונה. אני מינית, כי אני חייב למנות על-פי החוק. האחריות היא עליו.

היו"ר דוד צוקר: אני לא מציע לחוקק בהנחה שהרשות מתכוונת להפר את החוק. אני ממש לא מציע שזו תהיה ההנחה של המחוקק.

איתמר יער: כאשר יש חילוקי דעות בין הממונה, לפי מה שכתוב כאן, לבין ראש הגוף על האם מידע מסויים כלול בתוך הדבר הזה או לא, והממונה אומר כן, וראש הגוף יניד לא. לפי הניסוח הזה, אם אני מבין נכון, ישאלו מי האחראי

יהושע שופמן: זה נכון, בכפוף לכל הדינים הקיימים לעצמאות, שיקול הדעת ושהוא מונחה על-ידי מישהו מלמעלה.

היו"ר דוד צוקר: אז בוא נאמר את זה

קריאה: הממונה על ההגבלים הוא רשות מוסמכת, אבל מעליו יש מנכ"ל משרד התמ"ס

יהושע שופמן: אנחנו מונים סמכויות על-פי פקיד סעד. זה שיש פקיד סעד, זה לא אומר שאין למנכ"ל משרד העבודה והרווחה מה להגיד

היו"ר דוד צוקר: מדוע לא יאמר בסעיף (3) שהממונה הזה הוא לא רק אחראי על העמדת מידע, לא רק על הטיפול ולא רק על היישום, אלא הוא ממונה על ביצוע הוראות חוק זה?

יהושע שופמן: זה מינוח השמור לשרים

חל גוטליב: צריך לברר את זה, כי השאלה אם הממונה הזה הוא פקיד אחראי, או הוא איש טכני.

היו"ר דוד צוקר: לא. הוא ראש הרשות האם אנחנו מסכימים שמדובר על אדם בעל שיקול דעת ולא בעל תפקיד טכני בלבד נכון! מוסכם. איך אנחנו קובעים שסמכות שיקול הדעת היא בידיו? מה שאני מניח יבנה גם התנגשות בינו לבין מי שאוצר את המידע בידיו. זה קורה בהרבה מאוד תפקידים. כתוב שהוא אחראי על העברת מידע.

קריאה: ועל טיפול בבקשות

היו"ר דוד צוקר: זה הצד המבצעי של העניין

ישי יודקביץ: כל נימוק שכתוב הרשות תעמיד מידע לציבור, רשות תסרב, זה לא הוא. זה הממונה שיסרב.

ענת קולניקוב: אפשר להוסיף בעניין הזה שהוא אחראי על העמדת מידע ועל החלטות בבקשות לפי חוק זה. יש עניין נוסף ואני שוב חוזרת לעניין של מקרב עובדי הרשות או עובדי המדינה.

היו"ר דוד צוקר: חכי. אני רוצה קודם לברר את הנקודה הזאת.

דיינה ירום: אם אני זוכרת נכון, זו לא היתה הכוונת. הרעיון באמת היה להטיל על הרשות את החובה ולא על הממונה. אנחנו יוצרים פה איזו שהיא אינסטנציה נפרדת שיש לה סמכויות הכרעה, לא אניד מעין שיפוטיות, אבל משהו כזה. זו לא היתה המטרה.

היו"ר דוד צוקר: את בטוחה שזו לא היתה המטרה?

דיינה ירום: מאה אחוז. אני רוצה להעיר עוד הערה שמתקשרת. הרי מה היה כל הרעיון שאנחנו הוספנו, וזה רלוונטי גם בהקשר הזה של ימנה מקרב עובדי הרשות או מקרב עובדי המדינה? הרעיון היה לתת למישהו שהוא ממונה על פניות הציבור, שלגביו אין ספק לאף אחד בחדר שאין לו סמכויות נפרדות כרשות נפרדת.

יהושע שופמן: זה בוודאי נכון, וזה צריך להדאיג את רון. הרעיון פה איננו שיש איזו סמכות מינוי עצמאית. זאת אומרת, הוא עוקף את חוק שירות המדינה וממנה מישהו. לכן זה חשוב שאנחנו מדברים על אדם שהוא עובד ואנחנו לא עוקפים את חוק שירות המדינה.

ענת שקולניקוב: התפקיד הוא מעין דוברות.

יהושע שופמן: בנוף גדול ימנו עובד שזה תפקידו.

היו"ר דוד צוקר: אנחנו לא יכולים להתחמק מי באמת אחראי - לא אחראי במובן המניסטריאלי האם לאותו אדם יש סמכות של שיקול דעת, לאחראי, או שמא הוא איש שמיומן בצד הטכני של העמדת המידע.

שמעון וייס: התשובה היא חד-משמעית. בסעיף 7(ד) כתוב "החליטה הרשות הציבורית". זאת אומרת ששיקול הדעת הוא של הרשות, אבל הביצוע הוא של הממונה. לכן הרישא שדיברה על כך שהוא מטפל בהעמדת המידע ובטיפול בבקשות, הוא באמת שיקף נכון את תפקידו המוגבל והמצומצם. לא רק זה, באותו סעיף 7 עצמו נונים לראש הרשות, לדעתי בצדק, גם את הסמכות לעשות יאובר רולינגי ולהאריך החלטות, ולהאריך מועדים.

יהושע שופמן: לא. זה לא יאובר רולינגי, זה רק מעלה הסבר. אם הוא לא מספיק לטפל בבקשה.

- שמעון וייס:** סעיף (ד) הוא חד-משמעי
- יהושע שופמן:** אין ספק שהרשות, אבל השאלה מי מטעם הרשות
- היו"ר דוד צוקר:** אם החלטנו שראש הרשות הוא הנורם בעל שיקול הדעת, אז תפקידו נשאר בתחום הטכני.
- יהושע שופמן:** העניין הוא שזה לא החלטה אישית. זה ודאי לא ראש הרשות שמקבל החלטות, מפני שראש הרשות, כפי שהגדרנו אותו, הוא לא יכול לאצול סמכויות. אנחנו מדברים על החלטה מוסדית שנעשית באמצעות הממונה.
- היו"ר דוד צוקר:** בואו נעזוב את זה. אנחנו הכרענו שהרשות היא אחראית על העברת המידע. אנחנו רק משמיטים מה
- יהושע שופמן:** שאמרתי קודם.
- יהושע שופמן:** נדמה לי שהסתכנונו במשהו לא הבנתי איך אתה רוצה לכתוב את זה.
- היו"ר דוד צוקר:** אם האחריות נשארת על הרשות. ראש הרשות הציבורית ימנה אחראי על העמדת מידע וכו'.
- קריאה:** ראש הרשות ימנה אחראי ליישום חוראות חוק זה וימנה אחראי למסירת המידע.
- יהושע שופמן:** על יישום חוראות זה, אנחנו לא ביקשנו. אם זה מסבך לנו את העניין, אפשר למחוק את המשפט בכל-זאת הדברים נכתבו במשך הרבה זמן, חשבו על הדברים. המשפט מקרב עובדי הרשות היה בנלל שהרעיון היה שזה לא מינוי חיצוני. זה לא כמו השר ימנה את האפוטרופוס הכללי.
- היו"ר דוד צוקר:** אם אמרנו קודם שהאחריות על ביצוע החוק, כלומר, סמכות שיקול הדעת היא לא בידי הממונה. זה מה שאמרנו ב-(7).
- יהושע שופמן:** הרשות.
- איתמר יער:** כל פעם כשאתה אומר הרשות, למי אתה מתכוון? למקור הסמכות.
- היו"ר דוד צוקר:** כן. מוכרח להיות. יכול להיות שהיינו צריכים להחליט אחרת, אבל ההכרעה היא מאוד ברורה. הממונה הזה אחראי על יישום חוראות החוק. יש לו שלושה תפקידים. על העמדת מידע, הוא לא מחליט ולא כתוב איזה מידע. על טיפול בבקשות ועל יישום החוראות.
- רחל גוטליב:** מה זה יישום החוראות? היה כתוב על-פי חוק זה, וזה בסדר, היינו חיים עם זה בשקט. יישום החוראות, זאת אומרת שהכל עליו.

היו"ר דוד צוקר: על היישום לא הכל חוץ משיקול הדעת. למה נתנו לזה ממונה ולא אחראי?
יש פה שני דברים: ראש הרשות הציבורית ימנה, והוא ימנה אחראי. הוא ימנה, או שהוא ימנה ממונהו הוא ממונה אחראי או ממונה ממונה?

איתמר יער: הוא ממונה אחראי שקוראים לו ממונה.

היו"ר דוד צוקר: אחראי, אני מבין שזה מושג הרבה יותר רחב.

קריאה: בסעיף ההגדרות כתוב ממונה, מי שמונה כאחראי לעניין טכני בלבד.

דיינה ירום: עניין של שיקול דעת כשזה נוגע לצד שלישי, אז הממונה פונה לצד השלישי, נגיד בטענה של סוד מסחרי, ואותו צד שלישי אומר שזה סוד מסחרי אבל יש שיקול דעת עצמי.

היו"ר דוד צוקר: שיקול הדעת הוא של ראש הרשות.

דיינה ירום: למה? הוא צריך לפנות לראש הרשות על אותו עניין?

היו"ר דוד צוקר: כאן זה מקרה שתהיה התלבטות.

דיינה ירום: כמובן שתהיה התלבטות, אני נתתי דוגמא של התלבטות. נראה לי שמגמת החוק היא להעביר את ההחלטות האלה לממונה שמחייב את הרשות.

קריאה: לא. ב-12 נאמר ברחל בתך הקטנה.

ענת שקולניקוב: אני חושבת שכן הכוונה כאן לתת מידת אחריות מהותית, כי החוק הזה הוא חוק מהותי ולא חוק טכני.

היו"ר דוד צוקר: לתת סמכות למי?

ענת שקולניקוב: לממונה.

היו"ר דוד צוקר: זה לא כתוב.

ענת שקולניקוב: אני מסכימה שזה לא מספיק ברור.

היו"ר דוד צוקר: בכל מהלך החקיקה כתבנו הפוך.

ענת שקולניקוב: אבל זו לא היתה הכוונה. זה חוק מהותי. זה לא כתוב מספיק ברור, אבל החוק בא להגיד למה יצרו את התפקיד הזה. זה שאיזה שהוא פקיד צריך ליישם כל חוק, זה ברור, זה לא דבר שצריך להגיד אותו בחוק. הכוונה כאן באמת לתת משהו שהוא בעל משקל.

- היו"ר דוד צוקר:** לאורך כל החקיקה הנחנו שהאחריות רובצת על הרשות ובאופן טבעי על מי שעומד בראשה.
- יהושע שופמן:** אתם מדברים על אחריות כעל אחריות כוללת, אבל יש כאן את החלטות היום-יומיות.
- היו"ר דוד צוקר:** נכון. הן בידי של הממונה.
- אילת רוזן:** כולל המחלקות, כולל אותם מקרים שצריך.
- היו"ר דוד צוקר:** לא. אני לא בטוח.
- רון דול:** ההחלטה היא בידי הרשות, ולא בידי הממונה.
- היו"ר דוד צוקר:** לא הענקנו להם סמכות סטטוטורית.
- איתמר יער:** ועדת שמגר האחרונה שחקרה את רצח רבין, לדעת עשתה לנו חצי עבודה. היא עוסקת שם במה זה אחריות ומה זו סמכות. יש פה דוגמא קלאסית לכך. האחריות לא יכולה לא להיות אלא של הרשות. בסוף זה ראש הרשות. ראש הרשות מטיל סמכות, לא אחריות, על פקיד מסויים לעשות משהו באירגון. יש אחד שממונה על מודיעין, אחד שממונה על שיווק, אחד שממונה על משהו אחר, יש אחד שממונה על הענקת המידע.
- היו"ר דוד צוקר:** בזה הוא איננו מתפרק מהאחריות של ראש הרשות.
- איתמר יער:** הוא חלק מהם.
- היו"ר דוד צוקר:** זה המבנה שקבענו כאן. לא הפכנו אותו לגורם סטטוטורי, לא הפכנו אותו לגורם עצמאי אוטונומי בשיקול הדעת. יכול להיות שטעינו, יכול להיות שלא, אבל זה החוק.
- יהושע שופמן:** הוא מוסמך לקבל החלטות.
- איתמר יער:** מטעם ראש הרשות.
- היו"ר דוד צוקר:** אנחנו את הנוסח לא משנים. אני מבין שיש לנו חילוקי דעות בקשר לפרשנות.
- איתמר יער:** בנוסח הזה, כשהמילה אחראי בפנים, לדעתי זה הפוך ממה שרצינו.
- היו"ר דוד צוקר:** בסעיף (3) קבענו אחראי, אבל שם הכותרת היא ממונה ואלה הם שני דברים שונים.
- איתמר יער:** המילה מופקד אולי תפתור את הבעיה.

היו"ר דוד צוקר: ראש הרשות הציבורית ימנה ממונה על העברת מידע.

קריאה: אפשר לכתוב את זה בסעיף הגדרות.

היו"ר דוד צוקר: בסדר. הוא ישנה את זה.

קריאה: גם בסעיף 1.

היו"ר דוד צוקר: כן. זה כבר לא 1, זה כבר 2.

דינה ירום: הנושא של מקרב עובדי הרשות, הוא רלוונטי עד עכשיו.

היו"ר דוד צוקר: את מתעקשת על זהו

דינה ירום: כן.

היו"ר דוד צוקר: אני אנד לך למה הצעתי את מה שהצעתי. אני מבין את הרעיון. הצעתי את זה רק משום שנדמה לי שזה קצת סוגר טכנית איזה גמישות שיכולה להיפתח בידי הרבה מאוד רשויות להפעיל את זה באופן קצת אחר.

דינה ירום: יש לזה שני צדדים. יש לזה את הצד הממלכתי, עם הרעיון של הממלכתיות. הצד השני היה הצד התקציבי. שלא יובן בשום מקרה שאתה צריך לקחת ממונה נוסף שזה תקן נוסף, אלא מקרב עובדי הרשות.

אילת רוזן: זה מובן מאליו שצריך.

היו"ר דוד צוקר: אני לא מתווכח אם אתם רוצים לכלול את זה. לגבי 3, סופית. השינוי היחידי לעומת הנוסח שהונח לפניכם הוא במקום המילה "אחראי" ייאמר "ממונה" וכל השאר נשאר לפי בקשת הממשלה. כלומר, זה השוני היחידי בסעיף.

רון דול: אז לי יש עם זה בעיה.

הושע שופמן: יש לך בעיה הפוכה אם אנחנו נמחק את זה, זה יהיה דרך מינוי שעוקף את החוק.

רון דול: בשירות המדינה אין בעיה. כי חוק המינויים לא יאשר מינוי מבחוץ. לכן יכול להיות שיש לך בעיה בנופים אחרים. אני רוצה להסתפק מקרב עובדי הרשות. רשות ציבורית מוגדרת גם כממשלה. מקרב עובדי הרשות, יכול להיות גם עובד מדינה במקרה המתאים.

היו"ר דוד צוקר: אנחנו סיכמנו את סעיף (3). במידה ורק במימד הזה שרון העלה והוא הצליח לשכנע אותך, יש לכם את הרשות לשנות את זה ויש לכם אישור לזה.

מאחר וקבענו הממונה בסעיף (1), תשונה ההנדרה בסעיף הנדרות.

בעניין יישום הוראות חוק זה. בסיום ישיבת מליאת הוועדה, על-פי בקשתו של שר המדע, מיכאל איתן, הוא מבקש להופיע כאן עם רעיונות שפותחו במשרדו לגבי יישום ההוראות או הקונספציה של החוק הזה. אני מבין שנעשתה שם עבודה והוא מבקש לבוא ולהציג את זה בפני הוועדה. בסיום אותה ישיבה, שר המדע יופיע בפנינו.

אנחנו עוברים לסעיף 4(ג). סיכמנו למחוק "דרכי עבודה כאמור בסעיף זה".

בסעיף 5(א), דין וחשבון שנתי ולא תקופתי. זה הסיכום שהיה.

בסעיף ב(1), הוא יופיע אחרי (ב) או במיקום שמיקמתם אותו עכשיו!

יהושע שופמו: למה זה ב(1)?

היו"ר דוד צוקר:

טוב, זה באמת לא איכפת לי.
"שר המשפטים באישור ועדת החוקה רשאי לקבוע לגבי רשות ציבורית מסויימת או סוגים של רשויות ציבוריות מועדי פרסום אחרים שיביא בחשבון". זה היוצא מהכלל.

בסעיף (ב) תימחק המילה "תכיפותו". נמחק.

בסעיף (6) יש לנו שני עניינים. 6(ג): "רשות מקומית תעמיד לעיון הציבור את חוקי העזר של אותה רשות".

יהושע שופמו: שרון הסכימה לכך. חשבנו על הנושא בעקבות ההערה של ענת.

היו"ר דוד צוקר:

קיבלנו את (ג). מדוע שלא נקבע את אותו כלל לגבי כל רשות? כל הזכויות שהיא מעמידה באופן מובן מאליו, לא נראית לי הכבדה גדולה. אני מדבר על הזכויות שמעניקות. אפשר להוסיף את זה ב-(א). זה נראה לי טריוויאלי ומובן מאליו. אולי זה לא כלול בהנחיות מינהליות.

דיינה ירום:

זה לא הדין וחשבון שמדבר על תפקידיה וסמכויותיה?

היו"ר דוד צוקר:

לא. זה אותו חומר שעומד לרשותך כשאת נכנסת. כלומר, ב'קאונטרי' את יכולה לקבל את זה ומעמידים את זה לרשותך. זה לא באופן תקופתי בקופות-החולים, התשלום חנוסף שאתה הולך לשלם הוא לא נקרא אנרה או מס. הוא נקרא תשלום עתי. זה לא העניין התקופתי או הזמני, אלא זה מה שאתה מקבל כדבר מובן מאליו ב'קאונטרי' כשאתה מגיע. אם זה מקובל עליכם, נוסיף את זה כ-6(א).

שמעון וייס:

זה לא מובן מה שאתה אומר. כי תיקח לדוגמה רשות, ואז מה הוא יקבל ב'קאונטרי' הוא יקבל חוקים ותקנות! (א) זה הרבה יותר מאשר חוקים ותקנות.

היו"ר דוד צוקר: אני אתן לך את הדוגמאות הקלות יותר. צריך להיות מובן, וזה קיים היום, שהביטוח הלאומי, אתה יכול לקבל ביקאונטרי אם אתה קשיש את כל הזכויות שלך כמקבל גמלת שאירים, קשישים וכו'. יהיה ברור שכאשר אתה נכנס למשרד החינוך במחוז חיפה, עומד לרשותך שם כל מה שקשור בחינוך טרום חובה. סוג הדברים חאלה.

ענת שקולניקוב: ההנחיות המינהליות 6(א) הוא דבר שהוא באמת חשוב כשלעצמו. ישנן הנחיות מינהליות שהן בספרים ובקבצים שכתובים לנוחות, לתפעול, להפעלה, להבנה של אנשי הרשות והם פשוט יהיו מעכשיו פתוחים גם לציבור הרחב. אבל מקריאה ומעיון בהנחיות המינהליות האלה, אנשי הציבור הרחב לא יכולים להבין את הזכויות והזכאויות שלהם. לכן כאן אפשר לציין את זה בצורה רחבה, יהיה כאן הרבה מקום לפרשנות של הרשות איך היא מעמידה את זה, אבל כן תהיה דרישה.

היו"ר דוד צוקר: אם ב-א) נוסף זכאויות או זכויות?

ענת שקולניקוב: זה דבר נפרד. יש עניין של פרסום ההנחיות חמינהליות כמות שהן חוץ מזה צריך יהיה לפרסם בצורה ברורה את הזכויות והזכאויות שהציבור הרחב זכאי להם בתחומיה של אותה רשות, אם זה בביטוח הלאומי, כמו שאמרת. ביטוח בריאות וכן חאלה.

היו"ר דוד צוקר: זה מובן. יש גופים שאם זה לא קיים שם, התשובה היא ברורה, שאתה לא מעמיד.

רחל גוטליב: במקרה של זכויותיהם של נאשמים, שאלה חוקים ותקנות שונים לנו אין את זה מסודר. בהצעת החוק הפרטית לדעתי היו חוקים ותקנות שזה הופיע באמת ואנחנו התנגדנו לזה, אבל בסעיף 8(4) יש פתרון לזה. זאת אומרת, אם נניד הוא רוצה לדעת על משהו, אנחנו אומרים לו שיפנה למקום זה וזה כי הרי לא נוציא בשביל זה קובץ.

דיינה ירום: קחו את ביטוח לאומי ברמה של הקובץ זכויות לכאורה יצטרכו לחכניס אם בן אדם כזה, המצב הוא כזה, ואם מדובר בסעיף הזה ואם הוא סיווג כזה, אז זה מצב כזה. אנחנו חודרים לתוך ההנחיות המינהליות ברמת פירוט שאם נלך לזכויות לא בדול, שכאשר מתחילים לכתוב אותן על הכתב, את חוזרת לתוך הקודקסים הענקיים שלא ברור אם יש מישהו שיכול לכתוב אותם, אבל אין ספק שכל אחד יכול להשקיע שעות ארוכות, אם לא שנים ארוכות, בנושא הזה. אפילו משרד כמו משרד האוצר, מה זכותו של האדם מול משרד האוצר. אין לו זכויות! בודאי שיש לו זכויות. אז יש זכויות שנגזרות מתוך חובות מינהליות של הרשות. זאת אומרת, זכויות זה דבר כל כך רחב ולדעתי בלתי ניתן למיצוי. אני חושבת שקובץ כזה יכול אפילו לחטוא את מטרותיו או לחלוטין לפתוח פתח להתדיינויות ענקיות על מה צריך להיות ומה לא צריך להיות פה, לרבות שאלות שנויות במחלוקת שהן פרשנויות, למרות שהשאלות האלה דווקא יהיו הסוף של הדבר הזה. אני לא רואה את ההתחלה שלו. קחו את משרדי הממשלה, משרד המדע, משרד האוצר. הזכויות הן ספקטרום אדיר שלא נזר דווקא מחקיקה ספציפית ויש זכויות מינהליות ויש זכויות קונסטטוציוניות.

היו"ר דוד צוקר:

מה שכאן מטריד אותי זה הזכאויות ופחות הזכויות ברמה המופשטת והערטילאית שלחן.

דיינת ירום:

שוב אני מפנה לסעיף 5(א) לדוח, כי בדוח אתה מפרט כל פעם מחדש את התפקידים והסמכויות שלך. שם אתה מכניס בדיוק את הנושא ואז אתה רואה איזה סמכות יש. הרי בבקשת מידע אתה תבקש את המידע שיש לי.

יהושע שופמן:

חוק חופש מידע באופן מקורי ולפי הדוגמאות בעולם זה חוק שעוסק בקבלת מסמכים מסויימים, 'רקורדס', מידע מסויים. אנחנו הרחבנו ואמרנו שיש מקרים שאנחנו רוצים שיוצאו מאחורי הדלפק לידיעת הציבור, אבל הרשות שהיא זו שמכינה את התנחיות המינהליות, היא זו שיכולה גם להעמיד אותם לרשות הציבור אין לה בעיה עם זה, כי כשם שהיא מכינה לפקידים, כך היא מכינה לאזרחים. דיברנו עם אנשי המוסד לביטוח לאומי, שהנהלים יצטרכו לעבור גם עיבוד, כדי שיהיו יותר מובנים לציבור. הבעיה של מידע וזכויות, אלה יכולים להיות דברים שפזורים בהרבה מאוד מקומות, זה לא מסמך, זה לא מקור אחד, זה לא דבר שאין להם אותו.

היו"ר דוד צוקר:

בהנחה שב6(א) ובהנחה שבדוח התקופתי הזכויות והזכאויות יופיעו, אנחנו לא מוסיפים עוד סעיף נוסף. אם אתם רוצים להעלות את זה בישיבת המליאה, הזכות נתונה בידיכם.

סעיף 7(ד), נוחל הגשת בקשות והטיפול בהן. "החליטה הרשות הציבורית להעמיד את המידע לרשות המבקש, תבוצע החלטתה תוך 15 יום וכי הרשות תודיע למבקש היכן ומתי יעמוד המידע לרשותו". זה היה חסיכום של הוועדה.

בועז אורן:

ב-ג) זה ראש הרשות הציבורית. ב-ד) מי שנותן את זה, סוג אחר של דחייה, זה דווקא הממונה. השאלה אם אנחנו הולכים בסדר האנלוגי שכל ראש רשות או חלק ראש הרשות וחלק הממונה.

יהושע שופמן:

מי שעוסק בזה. אנחנו ביקשנו לגבי הבקשות שמצריכות הרבה מאוד זמן קודם כל הממונה, ומעבר לתקופה מסויימת, ראש הרשות. בהנחה שזה באמת המקרים המאוד חריגים. כאן אנחנו מדברים על ענייני ביצוע, עניינים שהם בתחום המומחיות והידע של הממונה. אנחנו לא רוצים לסבך את העניין.

בועז אורן:

אולי אפשר גם ב-ג), ואז יהיה לך יותר קל גם (ג) עצמו יהיה ממונה.

יהושע שופמן:

אנחנו הגענו לאיזון שמעבר לתקופה מסויימת אנחנו מעבירים את זה לראש הרשות.

היו"ר דוד צוקר:

סעיף 18(1). "הטיפול בה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה" ומחקנו את "ומכביד באופן ניכר

על פעולתה של הרשות"

בסעיף 2(8) הוספנו בסיפא: "ולכן 2 ייקרא כדלהלן: המידע נוצר או נתקבל בידה למעלה משבע שנים לפני הנשת הבקשה וחיה כרוך בקושי של ממש".

ענת שקולניקוב: הערות ל—(7). אחד הדברים שבמפורש נאמר בוועדה שיצטרכו לתת לו פתרון, זה היה הנושא של מידע שמסירתו היא דחופה בנסיבות העניין.

יהושע שופמן: שקלנו ולא מצאנו דרך לפתוח חרך - אתה דיברת על חרך - מבלי לסבך את העניין ובלי לחייב דיון ספציפי על העניין שיש למבקש בכל דבר ודבר.

היו"ר דוד צוקר: אם ב-(ד) ננסח את זה: "כי ההחלטה תינתן במועד אחר".

יהושע שופמן: לא. זה ביצוע אחרי מתן החלטה. המיקום של חבועיה הוא לא ב-(ד).

היו"ר דוד צוקר: לא המיקום אלא העיתוי היא דיברה על העיתוי.

יהושע שופמן: כן, אבל העיתוי הוא לא ב-(ד) (ד) זה אחרי מתן ההחלטה. אתה מדבר על זירוז העניין לפני מתן החלטה.

ענת שקולניקוב: זה צריך להיות כתחליף לכל לוח הזמנים. אני הצעתי - אולי זו הצעה נאיבית, אבל היא עונה ברוחה על הבעיה - שמידע שמסירתו הדחופה מתחייבת בנסיבות העניין, יימסר בהקדם האפשרי. זה באמת רק חרך.

היו"ר דוד צוקר: אני לא מניח שמישהו יתנגד. יש מקרים שצריך את זה מחר. מה עושים!

יהושע שופמן: אם צריך מחר, אז עונים מחר, אבל השאלה איך אנחנו כותבים בלי להיכנס לשאלות מדוע גם צריך את המידע.

היו"ר דוד צוקר: אם מדובר בצורך בהול.

ענת שקולניקוב: צריך שיהיה משהו.

יהושע שופמן: אני לא אומר שהרשות הסחב אנשים ותתן החלטות כאשר זה כבר לא רלוונטי.

פריאה: צריך לתת לו תשובה ללא שיחוי.

ענת שקולניקוב: אם העניין הוא דחוף, אפילו לציין את זה ברמה הפורמלית.

היו"ר דוד צוקר: ללא שיחוי, זה ניסוח מאוד תובעני.

יהושע שופמן:

במקור אמרנו זמן סביר.

היו"ר דוד צוקר:

המסירה כן צריכה להיות ב-(ד).

שלמה שהם:

אני יכול להחליט מחר, אני יכול להגיד שאמנם החלטתי שמגיע לך אבל אתן לך את זה

בעוד שלושים יום.

צהלי דרור-גבריאלי:

אני חושבת שהדברים שענת העלתה, אלה דברים שהדחיפות שלהם חייבת להעמיד אותם לפני הסדר

הרגיל של הטיפול.

היו"ר דוד צוקר:

אז תגידי לו ב-(ד) שתבוצע ללא שיהוי ולא יאוחר מ-15 יום.

שמעון וייס:

היה בטקסט תוך זמן סביר. אז לא איכפת לי שיהיה זמן סביר אך לא יאוחר מ-15 יום. זה מתקבל על הדעת, אבל לא יכול להיות שגם הביצוע יהיה בלשון התובענית של ללא שיהוי, נדמה לי שזה נטל כבד מאוד על הרשות.

לירון ליבמן:

זה לא שינוי לכתוב 15 יום, זה נותן את הסטנדרט. בדרך כלל תוך 15 יום זה יהיה ללא

שיהוי.

היו"ר דוד צוקר:

ללא שיהוי זה לא מיד. ללא שיהוי זה בלי שאני עושה עבודות מיותרות, זה הכי מהר שאני יכול. ללא שיהוי, זה לא מיד. זה מאוד מהודק, אבל זה אומר שאני עושה את המקסימום. זה לא מייד.

דיינה ירום:

הסבירות פה מכניסה את המימד של אם מדובר בבקשה דחופה, אז אתה תעשה את זה יותר מהר, ואם בקשה פחות דחופה, אז הסבירות גם תכתיב שזה יהיה עד 15 יום. זאת אומרת, להגיד תוך זמן סביר בנסיבות העניין, זה בדיוק נותן לך את התיבה הזאת שמאפשרת לך את שיקול הדעת לפי הדחיפות של הבקשה מצד אחד, ומצד שני לא יוצרת מין מצב כזה של ללא שיהוי שיכולה לסרב את מהלך הדברים. אם תהפוך את כל הבקשות ללא שיהוי, יכול להיות שתבטל את המצב שבו אתה לא נותן דחיפות מתאימה לבקשות דחופות במיוחד. תוך זמן סביר בנסיבות העניין נותן דגש מיוחד לנסיבות העניין על-מנת לתת עדיפות לפעמים גם לבקשות אחרות.

היו"ר דוד צוקר:

ללא שיהוי זה בזמן הכי קצר האפשרי. זאת המשמעות של ללא שיהוי ואין לזה משמעות

אחרת.

שמעון וייס:

אם אתה משאיר את המשפט בנסיבות העניין, אתה נותן גם שיקול דעת. להגיד מידע כזה אני נותן

תוך יום.

דיינה ירום:

ללא שיהוי בנסיבות העניין, אין לו משמעות. החלק הראשון סותר את החלק השני.

שלמה שהם:

לכן התוצאה היא שכאשר אנחנו אומרים תוך זמן סביר בנסיבות העניין, כולנו כמשפטנים אנחנו מתכוונים לזמן סביר בנסיבות העניין.

דיינה ירום:

יש לך 15 יום שזה הגג. אם אתה מכניס זמן סביר בנסיבות העניין, אתה מכניס פה מימד. כי המצב הזה של ללא שיחוי לא נותן לך באמת את שיקול הדעת שאתה כן תרצה לטובת הציבור הכללי, לא נותן לך את האפשרות להעדיף בקשה דחופה על-פני בקשה לא דחופה, כי גם בזאת אתה צריך לטפל ללא שיחוי וגם בזאת.

שמעון וייס:

אפשר לכתוב את שני המבחנים, תוך זמן סביר ולא יאוחר מ-15 יום. אני מציע לכתוב "תוך זמן סביר בנסיבות העניין, אך לא יאוחר מ-15 יום".

היו"ר דוד צוקר:

כבר אמרתי פעם, ואני לא אחזור על זה עוד פעם, אבל מוכרחים להישמר מניצול לרעה של החוק הזה בידי טרחנים. אני מוכרח להגן גם על האינטרס של הרשות, כי תהיה פת תופעה של ניצול לרעה, של טרחנות, ומוכרחים לזכור גם את העניין הזה.

שלמה שהם:

מה שאנחנו כתבנו עכשיו "טעמים מיוחדים של הממונה", יכול להיות שיהיה גם דבר כזה, גם החלטה בלתי סבירה כזאת.

היו"ר דוד צוקר:

אני לא חושב שהשארנו את הרשות בלי אפשרות התגוננות, אבל מוכרחים לזכור שיהיה דבר כזה. אם כן, אנחנו חוזרים בנו מההחלטה הקודמת וחוזרים להחלטה המקורית ונאמר בסעיף 7(ד): "תוך זמן סביר בנסיבות העניין אך לא יאוחר מ-15 יום".

אנחנו עוסקים עכשיו בטעמים של דחיה. אמרנו "המידע נוצר או נתקבל וכו'", ואנחנו מניעים עכשיו לסעיף (9). היה כאן העניין של חשש ממשי לפגיעה בביטחון המדינה. הנוסח שבא בפנינו, אין בו את החשש הממשי, יש בו חשש.

ענת שקולניקוב:

דובר על עלוק לפגוע בביטחון המדינה, שזה המבחן המקובל והמבחן היותר נכון, האם זה יכול או לא יכול. החשש, אתה נותן כמעט משהו פתוח לגמרי ולכן נוסף כאן חשש ממשי. זה בעצם הרעיון. כאילו משחו שיש חשש שמעונן בקרקע המציאות, שיש לו בסיס, שהוא ממשי לפגיעה בביטחון המדינה. אז אכן יוכרע להעדיף את האינטרס הזה על-פני האינטרס של המידע אבל חשש סתם, זה המבחן שבארצות-הברית קראו לו מבחן הנטייה הרעה, גם בארץ, זה מבחן שנדחה, ולכן יש מקום לעגן את זה לקרקע המציאות, לחפוף את זה לחשש שהוא ממשי בסופו של דבר בכל מקרה האיזון יוטל, במידה וזה יגיע, על דרכי המשפט. כאן יש שני אינטרסים שעומדים אחד מול השני ולא אינטרס מול איזה חשש בעלמא. אני חושבת שזה ניסוח שהוא ניסוח יותר מוצלח.

לירון ליבמן:

אנחנו שוב מדגישים את העובדה שמה שצויין כאן, נטייה רעה וכו', השאלה באיזה הקשר הדברים האלה נאמרו. יש הבדל מתי ביטחון המדינה צריך לגבור על חרותו של אדם, יש לנו מעצר מינהלי, או על חופש הביטוי, לבין השאלה מתי האינטרס

הזה צריך לנבור על זכות שהיא אפילו לא מוקנת באיזה שהוא עניין ממשי ולקבל מידע בפירוש כאן המבחן צריך להיות עמוק מבחינת ביטחון המדינה. בפירוש די בכך שמצביעים על חשש מצביעים על כך שיש סבירות מסוימת שנגרמת פגיעה לביטחון המדינה, הסתברות מסוימת לכך, כדי שלא ימסר מידע למישהו שאפילו לא צריך להראות איזה שהוא עניין בקבלת המידע הזה.

אנחנו רואים בזה נקודה שהיא ממש יתרג ובל יעבור מהבחינה הזאת.

אריה רוטר: אני סברתי שהצלחנו לשכנע בנושא הזה. כשעוסקים בעניינים של ביטחון המדינה, יחסי חוץ וכו', אני חושב שלא צריך לקחת שום סיכונים "הסיכון" כאן מבחינתנו זו פרשנות מקלה מדי שיכולה להינתן למילה ממשי, במיוחד נוכח נוסח קודם שהממשי לא תופיע.

היו"ר דוד צוקר: בית-המשפט יעמוד על הנוסח הקודם!

אריה רוטר: בוודאי. מזה מתפרנסים עורכי-דין בבתי-משפט המילה חשש היא מספיק רחבה כדי להשאיר לשיקול הדעת של מי שמחליט האם החשש הוא אמיתי או חשש מדומה וכו', ולפי דעתנו זה בדיוק הניטוי המתאים באיזון הנכון שבין הדברים.

שלמה שהם: החשש שלכם הוא ממשי.

אריה רוטר: האמת היא שהחשש הוא תמיד ממשי. כשאתה מדבר על חשש, אתה לא מדבר על חשש ערטילאי. אז כמו שלא נכתוב כאן מידע שיש בפרסומו חשש שאיננו ערטילאי, אז גם לא צריך לכתוב שזה חשש ממשי. חשש זה חשש, ותשאיר לחוששים לחשש.

שלמה שהם: אתה כרגע מביע חשש ממשי! איזה חשש אתה מביע עכשיו?

אריה רוטר: אני עכשיו מביע חשש הרבה יותר ממשי מהאפשרויות שיכולות להיות כאן.

שלמה שהם: אם היה לך חשש סתם, לא היית מביע את זה.

אריה רוטר: אני אומר שיש חשש ממשי, חשש אמיתי.

ישי יודקביץ: אני רוצה להתייחס לעניין הפרשנות. כללי פרשנות החקיקה. החשש הממשי שלנו שההבחנה בין הצעת החוק הממשלתי שמופיעה בכחול לבין הצעת החוק הסופית תצביע על הנבחה חרף בבתי-המשפט. אנחנו שוב פעם חוששים שמבחן ההסתברות יהיה נבוח כאשר אנחנו ביקשנו מבחן איזון נמוך יותר מוודאות קרובה, מאחר ואנחנו רואים את מה שיהיה בבית-המשפט, ההתרחשות שתהיה בבית-המשפט כאשר רשות תסרב למסור מידע בשל חשש לפגיעה בביטחון המדינה ובתי-המשפט יצטרכו להתמודד עם מבחני הסתברות שונים. אנחנו לא רוצים שהם יתמודדו עם זה. אנחנו רוצים שמספיק שתהיה אפשרות שהרשות תוכל להצביע על תרחיש אפשרי שהוא לא מופרך שלפיו יכול להיפגע ביטחון המדינה, כדי שאפשר יהיה לחסות את המידע בפני המבקש. אנחנו חוששים שממשיות, שהמילה ממשי, תחייב איזה שהוא מבחן הסתברות שגם בית-המשפט לא יוכל להתמודד איתו, גם הרשות לא תוכל

לתוכיח, כאשר הנטל הוא על הרשות ולכי אנחנו מבקשים להשאיר את המילה חשש בלבד.

יהושע שופמן:
אנחנו עוסקים במטריה אחרת מאשר מטריה של מניעת פרסומים. אם אנחנו מדברים על כך שלמישהו יש מידע והוא רוצה לפרסם אותו וחוסמים לו את זה, במקרה זה הרף הוא הרבה יותר קפדני. השאלה האם אדם זכאי לקבל את המידע שנמצא בידי הרשות. אם המבחן היה זהה, זה לא הגיוני. לכן אין ספק שאנחנו צריכים מבחן שחוא יותר רחוק מבחינה הסתברותית. אני לא יודע אם אפשר ליצור מדרג כל כך גדול של חששות של מבחנים. אנחנו כאן מדברים על מבחן שהוא אפשרות ליצירת הסכנה, והאפשרות לא יכולה להיות דמיונית.

לכן אני לא רואה את הבעיה בקביעת חשש לביטחון המדינה מדובר בחשש שצריך לתוכיח אותו, הנטל הוא בעצם על הרשות שהיא צריכה להביא את הנימוקים ולהציג אותם בפני בית-המשפט. אני חושב שנגיע לאיזון הנכון באמצעות הניסוח הזה.

היו"ר דוד צוקר:
אנחנו נשארים עם המינוח של חשש. זה יהיה הסיכום של (1). תחשבו אם אתם רוצים לבוא בפני מליאת הוועדה ולערער על עניין מי שאיננו תושב או אזרח.

רחל גוטליב:
לגבי הרישא של הסעיף. כיוון שהחוק הזה, אני לא יודעת איך הוא יתפרש בסופו של דבר, אבל יכול להיות שיתפרש גם כמעין חוק מנחה בנושאים אחרים מעבר לתחום של מסירת המידע על-פי בקשה, אני חוששת מפני פרשנות שפשוט לא תאסור מידע, לא בהכרח מידע שיתבקש על-פי חוק זה אלא באופן כללי זאת אומרת, תהיה איזו הוראה כללית לרשות שאסור לה למסור מידע כזה זו הדרך של רשות שלא למסור מידע. אני מציעה לסייג את הסעיף הזה ולומר מידע שיתבקש על-פי חוק זה. אלה כללים שנקבעים לגבי מידע שמתבקש על-פי חוק זה, ולא על זה שזו נורמה כללית. במיוחד זה מעורר בעיה לגבי סעיף 5 למשל.

יהושע שופמן: אי-אפשר בכל סעיף להניד את זה

רחל גוטליב: הייתי כותבת את זה בסעיף כללי

היו"ר דוד צוקר: ככלי כחלק מהחוק הזה את פוחדת מניצול לרעה של אפשרויות אחרות!

רחל גוטליב: למשל, מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות. צד ג' שמבקש מידע לגבי חוקיות חומר הקירה על-ידי צדדים שלישיים שלא מעוגן בחוק, מהווה פגיעה בפרטיות. אנחנו כן מוסרים אותו. הוא ניתן על-פי איזו שהיא הנחיית יועץ אנחנו רוצים לפגוע בזה? אנחנו נפגע בזה אם אנחנו לא נאמר שזה חל רק על המידע שמתבקש על-פי החוק הזה. זאת נורמה כללית.

היו"ר דוד צוקר: אני לא מבין למה זה נורמה כללית בחוק ספציפי.

רחל גוטליב: זה חוק ספציפי זה חוק מאוד כללי

היו"ר דוד צוקר: התחום הוא רחב, אבל הוא לא מתייחס לכל הוויית החיים שלנו.

רחל גוטליב: כאשר כתוב רשות לא תמסור מידע, לא תמסור מידע בכלל.

היו"ר דוד צוקר: בסעיף 8, אבל בסעיף 9 אומרים מתי לא מוסרים. כך אני מבין את סעיף 9 בסעיף 8 מבקשים מידע, בסעיף 9 נניד לכם מתי לא תמסרו מידע.

יהושע שופמן: למען אחידות עם כמה סעיפים אחרים, הייתי מציע: מידע שבנינו יש חשש

היו"ר דוד צוקר: אם אתה רוצה באמת לשמור, זה המסירה. עצם הוצאת המידע מקירבך מידע אשר בגילויו יש חשש וכו'.

יהושע שופמן: גם בסעיף (3) אפשר לכתוב גילוי

שמעון וייס: אם אני מבין נכון, סעיף (ב) יוצר את ההבדל לעניין חובת ההנמקה. אם אני לוקח את פריט 4 שמובא כאן. אם אני מבין נכון ההבדל הוא בעיקר עניין של חובת הנמקה. מה שמצוי ב-(א) די לי לומר שהתקיימו התנאים שמופיעים, ואז אין חובת מסירה. ב-(ב) לא רק שהמלים אינה חייבת למסור, דהיינו כן רשאית למסור, אלא שיש פה יותר נטל אם זה נכון, אז נדמה לי שפיסקה (5) בסעיף (ב) שנוגעת לסעיף של אכיפת חוק חייבת לחזור ל-(א).

יהושע שופמן: אני לא רואה את ההבדל. זה התחיל מכך שהכל חיה כך שהרשות איננה חייבת למסור אז נאמר שיש כמה דברים שזה ברור לגמרי שאם זה אסור על-פי דין, אבל יש דברים שבהם יש שיקול דעת. יש מצבים שאם אתה מוסר מידע, אפילו אם יש פגיעה מסויימת, יש עניין למסור את המידע, ולאסור טוטאלית זה דבר שהיה מרחיק לכת מדי. כשהנושא עלה כאן, המשטרה אמרה שאין לה בעיה עם זה.

היו"ר דוד צוקר: יש למישהו כאן איזו עמדה נחרצת בעניין?

ענת שקולניקוב: אנתנו חושבים שיש לזה בהחלט מקום מהטעמים שיהושע אמר בחלק (ב), ולגופו של הסעיף הזה, סעיף (5), נדמה לי שזה גם דברים שבעצם סוכמו כאן שבמקום פגיעה בפעולות האכיפה של הרשות, יופיע שיבוש פעולות האכיפה של הרשות. זה לפחות הועלה כאן כמשהו שיש בו בעייתיות. הצבעתי על כך שבהחלט פעולות לניטימיות של בקשות מידע לגבי פעולות אכיפה של הרשות, יכולות לקדם את הסניגוריה הציבורית, האגודה לזכויות האזרח, ובהחלט בצורה לניטימית אכן עשויה להיות להן פגיעה כלשהי אבל זו פגיעה לניטימית ולכן מבחינתי זו יכולה להיות מילה אחרת ואני הצעתי שיבוש.

כניל ב-(ב), שיבוש חליכי חקירה ומשפט, שהפגיעה יכולה להיות לניטימית. כאן הייתי באמת מוסיפה נקודה: פגיעה בזכותו של אדם למשפט הוגן. כלומר, הזכות של אדם למשפט הוגן באמת שום פגיעה לא לחתיר לגבי הליך החקירה במשפט ולגבי פעולות אכיפה, צריך כאן מילה יותר חזקה כגון שיבוש, שתעביר

את המשמעות של הפגיעה המשתקת והבלתי לניטימית של האכיפה והחקירה, כי הרבה פעמים זה בהחלט כן לניטימי לתת מידע.

היו"ר דוד צוקר: קודם כל לגבי המיקום ואחר-כך לגבי התוכן.

שמעון וייס: אני יוצא מתוך הנחה שבפיסקה (5), אם זה מתקיימם, אותן תוצאות עלול לגרום לאחד מאלה, זה גם כן. כלומר כדי שהרשות תוכל ליהנות מהפיסקה חייבת כמוכח להוכיח את סיבותיה, כולל התוצאה א', ב' ו-ג' אבל אני טוען שאז זה נתון. מרנע שהתוצאה המזיקה הזו נתונה, מבטאת תוצאה מבחינת המסירה, צריכה שלא תמסור. אני לא מעלה על דעתי מצב דברים שבו המלים אינה חייבת למסור והיא כן תמסור.

יהושע שופמן: אני חושב שיש מצבים שהפגיעה איננה שקולה מול האינטרס הציבורי ויש מצבים שמוסרים את דרך ההפעלה של מצלמות המהירות וזה חייבים למסור, וזה לניטימי למסור, אף על פי שאולי זה יאפשר לאדם למצוא דרכים להימלט יש מצבים שיש פגיעה שהיא פגיעה שאין מנוס ממנה.

שמעון וייס: אתה לא מדבר רק בתוך הליכי האכיפה. פה אתה מדבר אתי על אדם שלא צריך אפילו להראות זכות או נגיעה לעניין, הוא לא צריך לנמק שום דבר ואני צריך למסור לו את שיטות החקירה שלי. מה פתאום!

יהושע שופמן: יכול להיות שהפגיעה היא פגיעה כזו שהאינטרס הציבורי במצג מידע גובר גם לדעת אותה רשות או שלרשות יש אינטרס משל עצמה. אני לא חושב שפה צריך מחסום בלתי עביר.

שמעון וייס: לדעתי ברנע שאנחנו מדברים בנושא של אכיפת חוק ויש לך את התוצאה הרעה של פגיעה בפעילות הזאת, לדעתי זו הנמקה מצויינת למה אתה לא תקבל את המידע. אתה הרי לא מבקש מהרשות שתפקיזה לאכוף את החוק. הרי על מה אנחנו מדברים! אנחנו מדברים ברשות ציבורית שעוסקת באכיפה. קודם כל מהי הרשות, איזו מין רשות זאת. זו רשות שמאופיינת והסמכויות שלה הן סמכויות חקירה, ונוח לי לקחת את הדוגמא שלנו. הרשות לניירות ערך, יש לה סמכויות חקירה על-פי דין והיא עוסקת באכיפת חוק ניירות ערך ועוד כמה חיקוקים בפנים. אם אני יכול להוכיח שהתוצאות שמופיעות כאן, ב-(א), ב-(ב) ו-(ג), עלולות להתרחש

יהושע שופמן: אולי הוא לא ירצה לחיכח אולי מישהו מבקש לדעת ממשרד לאיכות חסביבה איפה הם עשו ביקורות ועניין מסירת המידע יכול לפגוע.

היו"ר דוד צוקר: שיקול הדעת כאן הוא די ברוי

שמעון וייס: מה הנפקא מינא בין (א) ל-(ב).

יהושע שופמן: נפקא מינא זה שיקול דעת של הרוב.

שמעון וייס: לא. לא רק שיקול הדעת אלא גם נטל ההנמקה. אני אסביר למה. ב-(א) כל מה שאני צריך להוכיח זה שהתקיימו התנאים שמופיעים בפיסקאות (1), (2), (3) ו-(4) או (5). ברנע שהוכחתי את זה, אין עלי יותר שום נטל הנמקה. לעומת זאת, אם אני ב-(ב), לא מספיק שאני מוכיח את קיומה של הפיסקה, אלא אדם יכול לבוא אלי ולהגיד לי כן, אתה לא חייב, אבל אתה רשאי למסור, עכשיו תנמק לי למה אתה לא מפעיל את שיקול הדעת של הרשות למסור.

היו"ר דוד צוקר: למיטב זכרוני היה סיכום.

שמעון וייס: עוד אפשר לדבר על זה.

יהושע שופמן: אני חייב לומר שעשינו לעצמנו בעיות בזה שהבדלנו בין (א) ל-(ב) בחוקים הזרים שאני מכיר, מדובר על הכל והאמת היא שזה היה הנוסח המקורי או מישהו בא ואמר שנראה לו שיש פה איזו סתירה פנימית. אם כתוב למסור את המידע על-פי דין, איך אפשר יהיה להגיד שחרשות רשאית לא למסור. אז עשינו איזה דירוג פנימי ואני לא מאושר ממנו.

שמעון וייס: (6) זה באמת נכון כך, אבל פריטים (1) עד (5) הם מסוגים אחרים. הם בהחלט מן הסוג של פריט (5). אם אתה מדבר על סיווג, אלה אותם הדברים שיש להם את הפוטנציאל לגרום תוצאות רעות.

יהושע שופמן: אני מוכן לאחד את הכל.

שמעון וייס: צריך לחשוב על הדברים האלה.

אילת רוזן: כשאתה אוסר על הרשות למסור את המידע, אתה שולל את שיקול דעתה באותם התחומים ואתה גם נותן זכויות למי שטוען שרשות לא תמסור.

לדעתי, מה שנכלל ב-(9) הם אותם הדברים שאתה לא רוצה לשלול מהרשות את היכולת הזאת למסור את המידע, אתה לא רוצה לתת זכות למישהו להגיד נגד הרשות אל תמסור את זה.

יהושע שופמן: עד היום לא היה איסור למסור.

אילת רוזן: אנחנו הרחקנו לכת בכך שאסרנו בכלל.

רחל גוטליב: סוד מסחרי למשל.

לירון ליבמן: אם מבוטלות שתי הדרגות, אין לי בעיה עם זה.

ישי יודקביץ: לדעתי יש בעיה עם א(6).

היו"ר דוד צוקר: זאת לא הבעיה.

אריה רוטר: אם אתה משנה כאן, אתה צריך למחוק גם את (2) וגם את (3). עם (5) יש לי בעיה אחרת שתיכף נגיע אליה.

היו"ר דוד צוקר: אנחנו לא נגיע אליה. אנחנו לא פותחים היום דברים מחדש.

אריה רוטר: אם אתה רוצה לשמוע דעה שלפי דעתי היא דעה נכונה. אבל אם אתה לא רוצה, לא צריך עם (5) יש בעיה ניסוחית אתה מציע שבית-המשפט יניד שאין זה הניוון?

היו"ר דוד צוקר: בואו נסכם סיכום ביניים ועד מחר תוכלו לערער עליו.

אריה רוטר: אני כבר מערער. אם עושים רשימה, לדעתי (2), (5) ו-(6) הם סעיפים שמתאימים שלא תמסור, וכל השאר מתאימים למה היא חייבת.

היו"ר דוד צוקר: כלומר, נעביר את (1) ל-(ב) וזהו.

אריה רוטר: אם הנענו למסקנה שבמידע יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה, למה אני צריך להשאיר עוד שיקול דעתנו זה שיקול הדעת וזהו.

היו"ר דוד צוקר: אני מוריד את ההצעה שלי לסעיף (1). נראה לי שזה מסובך מדי.

יהושע שופמו: ב-(2) כן יש שיקול דעת. אם קובעים נושא, אבל בתוך הנושא הזה יכול להיות שיהיו מקרים שאין כך בעיה.

היו"ר דוד צוקר: לא פתרנו את העניין אני מציע לצמצם את חשאלה רק לגבי (5).

יהושע שופמו: זה לא מצב שאפשר לשנות או לאסור על פעולות שהיום לא אסרו אותן.

היו"ר דוד צוקר: אנחנו נשארים עם (5) ב-(ב), על-פי ההצעה שהוגשה לנו היום.

אריה רוטר: לגבי (5) מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות. האם התכוונתם שכל פגיעה בפרטיות לפי סעיף (2) לחוק חגנת הפרטיות, בלי להתייחס לסעיפי הגנת?

יהושע שופמו: לא. סעיפי ההגנה זה בעצם הסייפא.

אריה רוטר: אז כאן הגילוי מונן על-פי דין ולא מותר על-פי דין. הפגיעה בפרטיות היא אסורה. אלא מה, לפעמים סומכים על העבריין, אומרים שיש אינטרס יותר חשוב ככה זה

בלשון הרע. מה זה על-פי דין? על-פי דין זה לרבות חוק הגנת הפרטיות עצמו?

יהושע שופמן:

כן.

היו"ר דוד צוקר: יהושע, ההערה המלומדת של עו"ד רוטר, במידה ותחשוב שאתם רוצים לקבל אותה, תוכל לשנות.

נתי שילה:

אני פשוט חוזר להערה שלנו שחוק הגנת הפרטיות איננו מגן על תאגידים ונשארת בעיה של תאגידים. אם לפחות יועבר מ-9(ב) הרישא של 3(ב) ל-א) זה איכשהו סוגר את העניין. אני לא חושב שאפשר להשאיר את זה פתוח.

יהושע שופמן:

אני חושב שאנחנו צריכים לנסח את עניין התאגידים במסגרת סעיף 3(ב) שהשארנו אותו פתוח בסיבוב הראשון. אבל הגנה על תאגידים היא לא הגנה על פרטיות כפרטיות אלא על עניינים עסקיים. פרטיות עסקית.

היו"ר דוד צוקר:

זו היתה נקודה שלא סגרנו. לא היה סיכום ואנחנו נגיע לזה.

יהושע שופמן:

יש דבר אחד שנשכח מאיתנו בהצעה וזה שחוק הגנת פרטיות גם לא מגן על אנשים שנפטרו. נדמה לי שאם זה יהיה מקובל עליכם, דווקא כ-ב) ולא כ-א), מצב שבו הרשות יכולה לסרב למסור מידע על ענייניו הפרטיים של אדם שנפטר. אני חושב שאין מנוס מזה כי אחרת אני לא מוצא את ההגנה. אין ספק שהמבחן הוא בעייתי. המוסד ביטוח לאומי בארצות-הברית מפרסם באינטרנט פרטים על כל אנשים שנפטרו ואני לא בטוח שאנחנו רוצים לראות את זה כאן. אנחנו שומרים על תיקים אישיים מכל משמר, אבל ברגע שאדם נפטר, כל דיכפיו יכול לחשוף את המידע.

היו"ר דוד צוקר:

אבל לעשות את זה עכשיו, בהזדמנות זאת!

יהושע שופמן:

זו ההזדמנות האחרונה, כי אין לנו הגנה. אנחנו נצטרך להביא לכם נוסח.

ענת שקולניקוב:

היו עוד המון דברים שהיו בוויכוח מאוד מר כאן ולא נזכרים. האחד זה בעיקר לסעיפים 2 ו-3 שמבחינתנו אלה הם נושאים מאוד מרכזיים. סעיף 2, במיוחד עכשיו לאחר שחתקבלה העמדה לגבי סעיף 1, הגישה המרחיבה של חשש הטיעון שלי כאן הוא לוגי. כל מה שב-2, באמת לגיטימי להגן עליו, זה העניינים שיש במסירתם משום חשש לפגיעה לביטחון המדינה, הרי ממילא אם מוגנים על-ידי 1. אז מה נשאר לנו?

היו"ר דוד צוקר:

לשם מה צריך עוד צו?

ישי יודקביץ:

ההנמקה בבית-המשפט תהיה שונה. ב-2 תהיה סכירות חצו וב-1 יהיה ירידה לעומקם של עניינים ולגבי האיזון האנושי. זאת אומרת, לגופו של עניין.

היו"ר דוד צוקר:

אבל יש חגורה

ישי יודקביץ:

תהיה חגורה נוספת.

לירון ליבמן:

אנחנו חשבנו שמעבר להצבת הקריטריון הכללי הזה של חשש לפגיעה בביטחון המדינה, שלא ניתן יהיו סיטואציות שלא ניתן לצפות אותן מראש, הדרך הנכונה יותר לעבור על דברים שכן אפשר לעבוד לגביהם בצורה מסודרת וזה לקבוע רשימה של נושאים.

היו"ר דוד צוקר:

אז בואו נשאר לכם את 2 ותוותרו על 1

לירון ליבמן:

לכן התחלתי ואמרתי שאף פעם לא תוכל לכסות את על המקרים.

היו"ר דוד צוקר:

ב-1 יש את כל מה שלא תוכל לצפות. כל נושא שיחיה ב-1, אתם תוציאו צו לגביו!

יוסף הולברייך:

יש דברים שלא חשבנו עליהם ויכול להיות. אנחנו רוצים לחזק את גופי המערכת באיזה נושאים אסור להם לפרסם. באיזה נושאים יש חשש ולא שכל אחד יפעיל שיקול דעת נפרד משלו באותם עניינים.

היו"ר דוד צוקר:

2 לא נראה לי כאיזה עניין טכני שנגזר מ-1. אלא כתוספת יש את 1 ויש 2. 2 הוא בהכרח יותר

צר. אז בואו נישאר עם 2 רק.

לירון ליבמן:

יש כאן היבט נוסף של מי בעצם הגוף המתאים לקבל אחריות בנושא הזה.

קריאה:

ועדה משותפת זה לא בהכרח שר הביטחון בלבד ראש-הממשלה אחראי על כמה נושאים.

יוסף הולברייך:

יש הבדל בין פגיעה לבין שמירה. ישנם אינטרסים של מדיניות חוץ שהעיסוק שלהם מחייב

שמירה על סודיות

היו"ר דוד צוקר:

נכון, אבל לדעתי לא על זה הוויכוח כאן.

יהושע שופמן:

2 בא כתחליף למתן מעמד סטטוטורי לכללי הסיווג הפנימיים. יש מקומות שאומרים שמה שמסווג כדיון, עליו לא חל חוק חופש מידע, כיוון שיש איזו ספקנות לגבי כללי הסיווג. יש דברים שכל אחד מסווג לעצמו איך שהוא מסווג. הסיווג יהיה לא בפקודות הצבא, לא בשיקול דעת של יוצר המסמך, אלא הסיווג ייעשה על-פי נושאים שייקבעו על-ידי שר באישור ועדה משותפת ואז במקום להגיד שבאופן פנימי כל נושא סדר הכוחות של צה"ל הוא נושא מסווג, יגידו שחדברים האלה, במידה שאנחנו נעשה אותם בצו, באישור ועדה משותפת, דבר כה אני מניח שאין בעיה לפרסם אותו, במקום להגיד שהכללים הם פנימיים וסגורים ומה שצה"ל מחליט לסווג, הוא מסווג. כאשר נותנים כמו בארצות-הברית מעמד סטטוטורי לסיווג, בעצם התשובה לאזרח, לפונה, שהמידע

זה הוא מסווג. אנחנו רוצים להניד יותר מזה. לא המידע הוא מסווג, שמור או סודי לפי כללי הסיווג בצח"ל, אלא המידע הזה הוא מסווג מסווג בגלל שהוא נכנס לקטיגוריות שקבעו השר והוועדה המשותפת. הבקשה הראשונית היתה הפניה לכללי סיווג, אבל חשבנו שזה יותר בעייתי.

יוסף הולברייך: יש סוג מידע אחד שסווג ביטחוניתי ושר הביטחון סיווג אותו, ויש רשות מוסמכת שהיא קבעה שהוא באמת מסווג ועליו אין עוררין. ישנם סוגי מידע אחרים שלא נקבעו על-ידי שר הביטחון ולגביהם יש חשש ואז צריך לבוא לנמק בבית-המשפט מדוע יש חשש.

יהושע שופמן: לא רק מידע צה"לי. יש פה שתי רמות.

איתמר יער: סעיף מספר 1 מדבר בכלל על הרעיון. הוא אומר שאחד מהדברים מדוע לא, אלה דברים שבאמת פוגעים. זה משהו דקלרטיבי. זה הנימוק, ממה זה נובע בעצם. סעיף 2 בא ואומר שאחרי שהסכמנו על הכללים, עכשיו אנחנו רוצים לכוון.

היו"ר דוד צוקר: לא, זה לא מה שהוא אומר. הוא אומר שקבענו את העקרון שיש סיבה טובה לא לגלות משהו, עכשיו אנחנו אומרים שאנחנו רוצים עוד משהו שגם לא ברור אם הוא נחוץ.

יהושע שופמן: יש מקרים שמחפשים מידע על צה"ל ומחפשים כל פרט ופרט. יש דברים שצה"ל אומר לא. זה איסור שאני לא יכול לקשר את הפרט הזה עם הפגיעה בביטחון, לדבר על המבנה של הטנק.

איתמר יער: סעיף 2 הוא סעיף שלדעתי אחרי שינתחו מה קרה, הוא הסעיף שיביא לכך שפחות פעמים ישתמשו בסעיף 1. באירגון קטן, כשהכל יגיע למישהו מאוד מקצועי ומאוד סמכותי, סעיף 1 אולי מספיק, אבל סעיף 2 הוא מכוון. לולא סעיף 2, כמעט כל דבר, מישהו יניד שכנראה יש חשש איזה שהוא וילך. סעיף 2 קצת מכוון.

ישי יודקביץ: סעיף 2 חשוב לנו. אנחנו דנים על נדבך צר יותר, נדבך נוסף על סעיף 1 אמנם, וצר יותר. אני מכוון שוב פעם לאירוע שיהיה בבית-המשפט כאשר רשות תסרב למסור מידע מסיבות של ביטחון המדינה. הרשות תסרב מסיבות של ביטחון המדינה למסור את המידע הזה. יתקיים דיון בבית-המשפט.

היו"ר דוד צוקר: איזה בית-משפט? מי ילך לערער על ההחלטה של הצבא?

ישי יודקביץ: הטררחנים למשל וגופי המודיעין של ארגנטונה.

היו"ר דוד צוקר: אומר לך יהושע שיש אינפורמציה שלכאורה, אם אתה מעמיד אותה לעצמה, היא תמימה ואיננה מזיקה. רק בקישור שלה, בפאזל הזה שאנחנו מדברים בו כל הזמן, אז היא הופכת לחשובה. זה המקרה הפרובלמטי. כאן ענת בבעיה, בגלל שעם המרכבה אין לה בעיה, היא לא רוצה לדעת ואף אחד אחר לא רוצה לדעת. אם אתם הולכים

בנישה הזאת, או תצרו את 2, או 2 לא יכול להיות בנוסח הרחב הזה מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה. תשאיר את זה ל-1, תקשר את זה ל-1.

יהושע שופמן:

קבע אותם בצו למנוע פגיעה בביטחון המדינה.

היו"ר דוד צוקר:

אני רוצה להניד למה אני מתכוון, ואני רוצה לשכנע את ענת וגם אתכם. נכון, יש מידע שאין איתו סכנה לכאורה, הוא לגמרי נאיבי, אבל הוא יחד עם עוד שלושה סוגי מידע משלימים איזה פאזל שנחוץ למישחו, אגב, זה נכון לגבי כל דבר.

יהושע שופמן:

למען האמת הכנסנו על זה סעיף יש סעיף (ג) אבל הוא לא מספיק, הוא מדבר על נושאים אחרים, על שיטות חקירה או משהו כזה. אנחנו מדברים על דברים אחרים שהם באופן מובהק יעד לאיסור של דברים שאנחנו רוצים.

היו"ר דוד צוקר:

זה נכון כמעט לגבי כל מידע אותו מידע שעלול, וכאן אני אומר שהמבחן יהיה יותר צר ואז אפשר לחיות עם הסעיף הזה. כי אחרת 2 הוא יותר צר מ-1, אבל עדיין הוא מספיק רחב כדי לאפשר גם איסור די שרירותי.

לירון ליבמן:

צריך לזכור שכל האיסורים האלה יצטרכו לבוא לוועדה משותפת גם נושאים שנראים כביכול טריביאלים. אנחנו לא רוצים כל פעם לבוא לבית-המשפט ולהוכיח למה דרכי רכישה של אמצעי לחימה או דברים מהסוג הזה, הם פוגעים בביטחון המדינה.

יהושע שופמן:

צריכת חדלק בצה"ל

היו"ר דוד צוקר:

נכון, וכלי רכב, ורכישות רכבים פרטיים, כלומר למפקדים בדייטסו לחוד, בפזיו לחוד. זה הדברים שיחפשו אותם. אתה רוצה לדעת כמה רכבים, כי אתה רוצה לדעת כמה סוגי-אלופים יש.

ענת שקולניקוב:

כאן מדובר על נושאים ולא על מידע כל שאר ההתייחסות שלנו היא לגבי מידע גם בסעיף 1 זה מידע שיש לו פרסום, וכמובן זה ברור, בשילוב יחד עם מידע אחר וזו ידוע שניתן לקבל מידע למקוטעין ולחבר אותו. כאן מדובר על נושאים, שחלק מהנושאים בנושאים יהיו לגיטימיים. למשל, כל נושא של כוח-אדם או סגר כוחות, אבל בהחלט יכולות להיות בתוך הנושאים האלה הרבה שאלות שכן יהיו לגיטימיות, למשל לגבי השתלבות של נשים בצבא, אפילו באחוזים ולא במספרים אבסולוטים. לכן הקביעה לגבי נושאים היא קביעה לא טובה, היא קביעה רחבה והפיקוח הפרלמנטרי כאן הוא לא יעיל כי הוא יכול להיות פיקוח רק לגבי נושא שלם. אני מניחה שהנושאים אין שהם יובאו, איך שיובאו הניסוחים, יובאו בצורה לגיטימית כאשר המבחן האמיתי הוא באמת מבחן של מידע. יש פה בהחלט חשש שבתוך הנושאים האלה יכוסה גם הרבה מאוד מידע כשהתשובה העקרונית תהיה: אבל הנושא שלך מכוסה. את אומרת, הוא אפילו לא יקבל תשובה עניינית לגבי הבקשה שלו ויכול להיות שהבקשה שלו היא מאוד לגיטימית.

לכן באמת הפורום הנכון והראוי הוא בית-המשפט ו-1 נותן לו את מלוא הכלים. כל הדוגמאות שניתנו כאן באמת אחת לאחת, אין שום ספק בכלל

שבית-המשפט לשאלות האלה של כמה מרכבות וכן הלאה, ודאי שיראה את הנושא ככזה שיש בו חשש, ואפילו ממשי, לפגיעה בביטחון המדינה. אני באמת לא רואה שום דבר לגיטימי שינוסח מעבר לזה ב-2. הפיקוח הפרלמנטרי כאן הוא באמת לא פיקוח כי הוא רק פיקוח לגבי נושאים ולא לגבי מידעים.

ישי יודפביץ: הדיון בבית-המשפט יהיה שונה בין א(1) ל-א(2). חשוב לנו הדיון בבית-המשפט וב-א(2) ההנמקה תהיה שונה, הטיעונים יהיו שונים, ובית-המשפט יתמודד עם סוג אחר של טענות. ב-א(1) הוא יצטרך לרדת באמת לעומק שאלת המרכבות בצה"ל, וב-א(2) הוא יתמודד עם סבירות שיקול הדעת של שר הביטחון והוועדה המשותפת, האם אכן באמת סדר כוחות של כוחות השריון שלנו זה סביר. זו שאלה שונה לחלוטין בדיון.

היו"ר דוד צוקר: תסבירו לי למה צריך גם את השר לענייני ספורט, בסעיף א(3).

יהושע שופמן: סעיף 3 בא למטרה, והנושא עלה בדיון הקודם וכמה שניסינו למצוא ניסוחים יותר טובים, חזרנו לנוסח הזה, לא בגלל שהוא כל כך מבריק אלא בגלל שזה הנוסח של פקודת הראיות. פה מדובר על תפיסת מידע, לא על נושאים ולא על גופים. פה מדובר על דבר ספציפי שהוא לא מכוסה במקום אחר. הוא פוגע באוכלוסייה למשל, הוא גורם נזק שאי-אפשר לצפותו מראש, אבל הוא גורם נזק מיוחד. אם המידע הזה נחוץ לצורך הליך שיפוטי, פקודת הראיות אומרת שניתן ששר רשאי להוציא פקודה ולקבוע שאין מגלים את המידע הזה, אף על פי שזה דרוש להליך שיפוטי, ובית-המשפט כמובן יכול להפעיל ביקורת ולהחליט שהעניין הציבורי קובע.

אנחנו רצינו להגיד שאותם מקרים מיוחדים שאי-אפשר גם להביא אותם בפני בית-המשפט, אז גם לא למבקשים לפי חוק חופש המידע.

היו"ר דוד צוקר: על-פי אותו טיעון אפשר לנסח גם את 2, לדבר על מידע ולא מידע בנושאים?

לא. **יהושע שופמן:**

אריה רוטר: ההבדל בין 1 ל-2 כפי שאני מבין אותו, הוא בין חסיון של מידע, פריט מידע שעל כל פריט נתווכח בפני בית-משפט, לבין סעיף 2 שמדבר על נושא, שכל הנושא כולו הוא נושא שמחוץ לדיון. זה בעצם ההבדל העקרוני בין שני הסעיפים. לדעתי צריך את שניהם. אני לא יודע אם צריך להתווכח על כל פריט, אלא אולי על כל נושא.

ענת שקולניקוב: לגבי 3, לא הייתי רוצה לראות אותו. זה גם אחד הנושאים המרכזיים מבחינתנו. שוב, ההסתמכות על פקודת הראיות במקרה הזה היא לא טובה, כי שם באמת חוק שהוא גם ישן, גם ההסדר בו לא כל כך טוב ויש בו בעיה מבחינת פגיעה בזכויות נאשמים. זו בוודאי לא החרמוניה החקיקתית שצריך לחפש כאן

אני אניד יותר מזה, ושוב, אני מפנה לסעיף 1. אני לא התנגדתי לנוסח גם רחב בסעיף 1, שמדבר על ביטחון הציבור, על יחסי החוץ, דברים מאוד רחבים

שאפשר היה לבוא ולהתנגד להם, ואני אומרת שאני יכולה לחיות עם זה שכאשר באמת מדובר על מידע, בית-המשפט יבחן אם הפגיעה ביחסי החוץ ובביטחון הציבור עומדת, ואין לי בעיה וחשש זה גם נותן גם קנה מידה לטובת הרשות.

לוח אי-אפשר לבוא להוסיף את האפשרות של השר, שוב, כשהוא לא יכול להצדיק את זה לפי אותן קטיגוריות רחבות של סעיף 1, ולתת את התעודה החתומה על-ידו גם מבחינת הדוגמאות, בעצם לא הביאו לי את הדוגמאות שבאמת יצדיקו את האפשרות המאוד מאוד רחבה הזאת שיש בה בהחלט סכנה.

היו"ר דוד צוקר: שהיא כבר מעוננת בחוק.

יהושע שופמן: הדוגמא שהובאה להצדיק את סעיף 3, זה בא בעיקר מכיוון משרד החינוך שדיבר על מידע ספציפי לגבי בתי-ספר לטיפול או ביצועי התלמידים והמורים. דרך פרסום המידע והחתך שהמבקש רוצה, זה יצור סטיגמה קשה לבית-ספר פלוני ויגביר את בעיית חבריחה מבית-הספר ויפגע בו.

היו"ר דוד צוקר: כלומר, אם חבר מועצת העיר רוצה לדעת על החישובים של בית-ספר גבריאלי, הוא לא יוכל לקבל אותם אם השר יוציא צו.

יהושע שופמן: לחבר מועצת העיר יש דרך אחרת.

היו"ר דוד צוקר: אם אני חבר מועצת העיר ואני מתמקד בחינוך, אני רוצה לדעת מה קורה בבית-ספר מסויים.

יהושע שופמן: או דוגמא נוספת מתחום הבריאות, שכיחות מחלה מסויימת בקרב עדה מסויימת.

היו"ר דוד צוקר: זה מידע שיש בו עניין ציבורי לא מועט. צריך להודות על האמת.

יהושע שופמן: נכון. יש מעבר לזה סכנה מאוד גדולה ליצירת פגיעה קשה באוכלוסייה. באותה אוכלוסייה, לא של החולים, באותה אוכלוסייה מאותה עדה.

היו"ר דוד צוקר: כן, אבל יש אינטרס ציבורי רחב צריך לומר פה דברים גלויים, יש אינטרס ציבורי רחב בגילוי אותה עובדה, לא נוחה ככל שתהיה.

דני פיש: יש כאן מצב מוזר שמצד אחד באה מערכת הכיטחון, ומצד שני בא כל שר אם רוצים להצר את האפשרות לתת מידע, צריך להגדיר בדיוק את הקבוצות אי-אפשר מה שהם לא הספיקו לשים בקבוצה מאוד מוגדרת.

יהושע שופמן: סעיף שנועד למקרים חריגים. בדרג גבוה.

היו"ר דוד צוקר: סעיף 3 הוא לא סעיף באישור הוועדה, סעיף 2 הוא באישור הוועדה.

דיינה ירום: יש כאן משהו שהוא מאוד מוזר ואולי אני מפספסת איזה קטע. סעיף 3 יוצר מצב מוזר שבבית-המשפט אתה לא תוכל להביא את החומר הזה, ובחופש המידע אתה תוכל לקבל אותו! זה מה שיוצא מזה?

קריאה: כן.

דיינה ירום: זה נראה לי אבסורד.

קריאה: זה היה הרעיון.

נלי מונין: הדבר הזה מאוד מאוד חשוב, וזה דבר שאני כל יום מטפל בו. כל חקירות של מס הכנסה, של מס ערך מוסף, של מס רכוש, יש פריטים שהיום מבקשים לקבל אותם

היו"ר דוד צוקר: למה אתה לא מוסר אותם היום? על-בסיס מה אתה לא מוסר אותם היום?

נלי מונין: סעיף 45.

יהושע שופמו: אתה משלם אגרה, שולח לממונה.

נלי מונין: אני משתמש ב-45 כאשר יש כבר תיק פלילי

היו"ר דוד צוקר: אתה מוסר את המידע היום?

נלי מונין: אני מוציא תעודה, ויש לי בעיה רצינית עם זה.

ענת שקולניקוב: אני מניחה שהבעיה הספציפית הזאת נפתרת מאחר ויש חקירות, גופי חקירות, הגנות מכל הכיוונים על הנושאים של החקירה.

לנבי בית-משפט, האיזון כאן הוא שונה. זה נכון שבבית-משפט אפשר להוציא תעודה, אבל שם השופט בודק את זה מול האינטרס של הנאשם. לאחרונה ניתן פסק-דין גם בהקשר הזה של האינטרס של נאשם מיל אינטרסים אחרים, ואמרו שאם זה מהותי לנאשם, להעדיף את האינטרס של הנאשם שם היה מדובר על חסיון פסיכולוגי, פגיעה מאוד חמורה בפרטיות של הקורבן, ובית-המשפט קבע אם זה הגנה של הנאשם, להעדיף את הנאשם. זה לא נכון שאפשר לעקוף את זה. אין קשר בין שתי המערכות. בתוך המערכת המשפטית יש איזון עם הנאשם והאיזונים הם אחרים. כאן אין בעצם מקום.

יהושע שופמו: ב-15(ד) יש בדיוק את האיזון שבית-המשפט עושה במסגרת 45.

קריאה: זה לא רק עניין חקירות, זה לא רק עניין פלילי ובתי-משפט אתה רוצה לדעת נוסחה, מתי אתה תהיה ברשת ומס הכנסה יבדוק את העסק שלך. יש נוסחה.

היו"ר דוד צוקר:

ב-(ב) אתה מונג מאוד בסוגיות החקירה ופעולות האכיפה של הרשות. אני לא חושב שיש בעיה עם זה.

רחל גוטליב:

סעיף 1 מכסה הרבה מאוד נושאים שכרגיל מכוסים בתעודות חסיון, אבל הרבה פעמים אנחנו נתקלים בסיטואציות, גם בחליכים פליליים, שאתה לא יכול להבדיל את זה באף אחד מאלה, עם אותם נושאים כבדים של ביטחון הציבור, שלומו של אדם, למרות שזה כרגיל העילה לתעודת חסיון. למשל פגיעה במקצועו של אדם. אם אתה מגלה מידע, זה יכול לפגוע במקצועו של אדם והוא לא יוכל יותר לעסוק במשלה ידו.

ענת שקולניקוב:

בסעיף 9(ב) הפגיעה המקצועית מכוסה.

היו"ר דוד צוקר:

סעיף 3 בנוסח הנוכחי שלו הוא סעיף סל מאוד כללי בלי שום אמת מידה

רחל גוטליב:

אותו סעיף נמצא בסעיף 45 לפקודת הראיות ויחד עם זאת השימוש שנעשה בו הוא במסורה. הוא לא

נעשה בצורה רחבה.

בגלל 15(ד) לדעתי אתה לא צריך לחשוש, בגלל העילום של בית-המשפט והאיזון שייעשה בבית-המשפט שיכבד את שיקול דעתו של השר כאשר הוא מוציא את התעודה לפי 39(3), הוא לא יוציא תעודה במקום שהוא יודע שהוא לא יעמוד באיזון הזה. לכן אני לא רואה בעיה. לכן לא נראה לי שצריך לחשוש. סעיף 2 סל, זה סעיף שחייב להישאר כדי לכוון לאותם אינטרסים שאתה לא יכול לצפות אותם.

דינה ירום:

אני חושבת שלא יכול להיות מצב שהחוק הזה יכול לעקוף את חוק הראיות בעיני זה לא נראה

סביר.

יהושע שופמן:

הוא יכול לשנות את הפרשנות של השני. אם נקבע פח, יגידו שבפקודת הראיות זה יותר נמוך. אני

לא רוצה בדרך זו להנמיך את הרף.

היו"ר דוד צוקר:

אנחנו נשאר בשלב הזה את 2 ו-3. אני בכל אופן אבקש את חוות דעתה של מליאת הוועדה.

אני מאוד מתקשה עם זה

לנבי ב(2)(א)

יהושע שופמן:

אלה תיקונים, אבל הוועדה לא סיכמה.

היו"ר דוד צוקר:

לפני כן היה לנו ב-(ב) את העניין של לפגוע או לשבש. אני הצעתי לשבש, ב-11.

שמעון וייס:

פירושו של דבר שהוא לא יוכל לתפקד.

היו"ר דוד צוקר:

לא. שיבוש זה לא קיעקוע.

נתי שילה:

יש פה נושא שאיננו מוסדר וזה לא כל כך הליכי חקיקה אבל הליכי תקינה שמבצעים גופים שונים. כיוון שאין לנו חוק יסוד המינהל או דברים כאלה, יש פעולות תקינה של רשויות שאלה ציבורים שונים של גופים שיש להם עניין בתקינות. כמו שאנחנו יושבים כאן בעצם בכנסת ודנים באיזה חוק, ויושבים פה אנשים שיש להם עניין באותה חקיקה, ברגע שזה יורד, אין שום חובה סטטוטורית היום על גופים כאלה להציג טיוטות של חוקים או תזכירים של חוקים לעיון אותם ציבורים.

אני רוצה להזכיר פה קטע מהנחיות היועץ המשפטי לממשלה שמתייחס לאותן תקינות על-ידי גופים משניים והוא אומר שהוא מציע לאותם רופאים להוציא טיוטות של אמצעי תקינה לפני אישורים נוספים וכניסתם לתוקף, על-מנת לאפשר לציבור לבחון הצעות אלה בטרם אושרו ולהגיב במידת הצורך. הוא מנמק את זה שהדרך הזאת תואמת את העקרון הדמוקרטי הדורש שיתוף הציבור בחקיקה, והיא עשויה להוסיף למשרות ולשיקולים שיש בהם כדי להשפיע על תוכן התקנות, והיא עשויה לעודד שיתוף פעולה מצד גופים ואנשים אליהם מכוונות התקנות בביצוע התקנות לאחר שהותקנו. לכן הוא מציע על קיום התייעצות כזאת, במקרים בהם עשויות התקנות, להשפיע באופן ניכר על המצב המשפטי ולגורם כלכלי חברתי של ציבור מסויים וגופים מסויימים.

אני חושב שפה מסגרת הסעיפים האלה של עיצוב מדיניות, התקנות וכו', מן הראוי לשקול גם את זה.

שידלי גלאור:

לגבי סעיף 2(א). המונח תחקיר פנימי הוא מונח מאוד בעייתי. למעשה אפשר להגיד שכל פעם שהרשות חוקרת את עצמה, זה תחקיר פנימי, הוא חסר כל הגדרה. אני חושבת שצריך להבדיל בין המונח תחקיר פנימי לבין טיוטא, עצה, המלצה, שזה באמת דבר שבהמשך ניתן לצורך קבלת החלטה, שזה באמת צריך לאפשר איזה שהוא חופש התייעצות או חופש מתן המלצה.

אם אותו דוח הוא כבר מוצר מוגמר, שהוא בעצם כבר אחרי הדיונים ואחרי עדויות ואחרי בדיקות ואחרי המלצות, הוא דוח מוצר מוגמר. אם באותו דוח יש פגיעה בפרטיות, יש פגיעה בביטחון המדינה, יש איזו שהיא פגיעה אחרת, שנכנסת, ממילא אותו חלק יהיה.

אני רוצה להדגים דוגמא אחת שהיא ממש עכשיו על השולחן ובכך את החשיבות שבהגשת הדוח כולו אפילו להבדיל מהסיכום וההמלצות דוח, אפילו הוא נוגע להורה במעון פנימייה לילדים מפגרים, אפילו מדבר אותו הורה שהבן שלו נמצא בפנימייה, אומרים לו שהדוח הוא חסוי, הוא צריך לעבור פניות על גבי פניות כדי לקבל אותו, וכרגע קיבלנו דוח שהתקבל בצורה לא פורמלית לגבי מקרה טביעה של ילדה רתוקה לכסא גלגלים שהכניסו אותה עם כסא הגלגלים לתוך הבריכה והיא טבעה ונפטרה בבית-החולים. כשקיבלנו את הדוח בצורה לא פורמלית מצביע על שורה של מחדלים שזה רק בדרך נס לא קרה קודם דבר כזה. פשוט, מחדלים במישור הניהולי, מעבר למישור של תפקוד אותה מטפלת ספציפית. בסיכום הדוח, הסיכום הראשון של הדוח היה, ייבדק בית-החולים, איך קרה שבבית-החולים היא נפטרה תוך שעתיים. כלומר, מה שמעניין את משרד העבודה והרווחה, כשהוא צריך לבדוק את המעון, זה מה קרה

בבית-החולים. אם חיינו מקבלים את השורה התחתונה, לא היינו יודעים את כל הסיפור.

חשיבות הדוח היא קודם כל לגבי המעון הספציפי. שנית, לגבי מעונות אחרים, לראות איך המסקנות מיושמות והמסקנות התייחסו רק למקרה הספציפי ולמטפלת הספציפית, אם הוסקו מסקנות בדרג הניהולי של המעון. דברים רבים שאנחנו כאק"ם או ככל עמותה שמטפלת בדברים כאלה, יכולה לעשות שימוש רב. המילה תחקיר פנימי, נעשה תחקיר פנימי.

לכן אני חושבת שצריך להוריד את המונח הזה תחקיר פנימי ולהשאיר את כל שאר הדברים שאיתם אין בעיה.

ענת שקולניקוב: אני תומכת בדברים שנאמרו לגבי תחקיר פנימי נדמה לי שמדובר בדוגמאות נוספות במהלך הדיון שהיה וזה באמת אולי הנושא הכי חשוב, שיורד מכאן הנושא של תחקיר פנימי.

גם בנושא של דיונים פנימיים, אני מזכירה שהיו כאן חילוקי דעות. לא מדובר על משהו שהוא במהלך ההתהוות שניתן קודם לקבלת ההחלטה, אלא לקיומם של דיונים פנימיים אחרי שכבר התקבלה ההחלטה. זה לא סיכום אלא זה הדיון עצמו.

היו"ר דוד צוקר: אנחנו משחררים את הדיון עצמו. זה ברור. את מבקשת את הסיכום.

ענת שקולניקוב: לקבל את הפרוטוקול שנרשם בדיון. לא במהלך הדיון כמובן לפני שהתקבלה ההחלטה, אלא לאחר שהתקבלה ההחלטה. אם אתה רוצה לבדוק וללמוד על קבלת ההחלטה, על הדברים שנאמרו, הרבה פעמים הדברים לא מופיעים בסופו של דבר בסיכום או בהחלטה, יש חשיבות לדיון הפנימי עצמו.

שרון הכרמן: הערת ניסוח. הסיפא של סעיף 2(א), תרשומות של התייעצויות פנימיות בין עובדי רשויות ציבוריות, אני מניחה שהרעיון היה לחוציא את זה מכלל הדברים שנמסרים. מנוסח הסעיף לא ברור אם זה מתייחס ל"למעט התייעצויות" כי זה צריך להיות ברמא ולא בסייג של ה"למעט".

יהושע שופמן: כן.

שירלי גלאור: בדיונים הפנימיים, כשניתן פסק-דין, לגבי דיונים של ועדת מכרזים, כאשר הלכו וביקשו את הפרוטוקול של ועדת המכרזים. אחד הטיועונים היה שלא יכולים, צריכים לקיים דיון חופשי. בית-המשפט פשוט התפלג על הנימוק הזה. אתה כאיש ציבור חושש מאיזה שהוא דבר שתגיד באיזה שהוא פרום ואיזה שהוא דיון ציבורי, או איזה שהוא דיון שמתייחס לגבי אדם. הוא לא קיבל את הנימוק הזה ונילו את הפרוטוקולים של הוועדה.

שמעון וייס: צריך להיות ברור שהדיונים הפנימיים הם לצורך קבלת החלטה. ככאלה, באמת לא צריך לנלות אותם. נדמה לי שאחרי הניסוח החדש, יש פה נתק יוצא שנילוויים פנימיים זה

סיפור אחד, וחוות הדעת ותחקיר פנימי וכו' וכו' שמביאים לקבלת ההחלטה, זה סיפור שני.

יהושע שופמן: זו הכוונה.

שמעון וייס: אני הבנתי את הטקסט הקודם אחרת, שהדיון הפנימי הוא דיון פנימי. קרי, דיון לצורך קבלת החלטה. ההחלטה היא כמובן פומבית, אבל הדיון הפנימי הוא לא פומבי.

היו"ר דוד צוקר: זה לא מופיע כך?

שמעון וייס: לא.

יהושע שופמן: תשובה שתיתן לבג"צ ויש דיון פנימי. זה לא לצורך קבלת החלטה, כי ההחלטה התקבלה. יש דיונים פנימיים על כל מיני נושאים, כולל ניתוח תוצאות ההחלטה שכבר התקבלה, ויש אינטרס לאפשר דיון גלוי וחופשי.

רון דול: כל העניין הזה של תחקיר פנימי, חוות דעת פנימי, פרוטוקולים פנימיים, הכל מקבל חסיון על-מנת לאפשר עבודה חופשית והבעת דעות והחלפת דעות חופשיות בתוך הנוף, כשכולם יודעים שזה לא יצא החוצה.

אתה יודע שככל שזה נוגע לזכות העובד לקבל מידע לגביו, אין חולק שיש לו זכות יותר רחבה מאשר יש לכל פונה. על דעת משרד המשפטים קבענו שבדיוק הנושא הזה לא יהיה חלק, וכי הדברים האלה יקבלו חסיון מפני זכות העיון של עובד במידע אודות עצמו. זה יהיה בבחינת חידוש מרחיק לכת. ההצעה הזאת להוריד את החסיון מדיונים פנימיים, יש בה משהו מרחיק לכת.

יהושע שופמן: אני חושב שניסחנו סיכום שהתקבל והוא בא לתת הגנה לגבי תחקיר פנימי, זה נושא בעייתי.

היו"ר דוד צוקר: זה הנושא הבעייתי שנשאר. תחקיר פנימי יכול להיות הרבה דברים. אין איזו הנדרה?

אריה רוטר: תחקיר צבאי לפי פקודת הצבא.

היו"ר דוד צוקר: זה משהו אחר. פה מדובר על תחקיר פנימי. בואו נסכם מה רצינו. רצינו שהדיון בתוך כל אירגון יהיה באופן חופשי לגמרי, בלי שאדם מסתכל מעבר לכתף מה יעשה עם כל מילה שהוא מוציא. על זה אני לא מערער. יש שאלה לגבי המושג של תחקיר פנימי. כלומר, האם תחקיר בדבר תאונה בטיול בבית-הספר, על-פי הנוסח הזה, מה יקרה עם מסקנות התחקיר?

שירלי גלאור: לא רק המסקנות, התחקיר עצמו. הדוח עצמו.

היו"ר דוד צוקר: בדקנו מה קרה מרגע שעלו לאוטובוס ועד שהוא התגלגל בוואדי.

- שירלי גלאור:** והתבררו נהלים וכו'.
- היו"ר דוד צוקר:** אז יש את מהלך הדיונים לקראתו, שזה דבר אחד, ואז אני כן רוצה לשמור על חופש הדיון.
- שירלי גלאור:** נכון, אבל את הדוח עצמו לא. את העדויות, את חוות הדעת, זה לא. זה חסוי. אבל התוצר עצמו, הדוח עצמו, אין שום סיבה שהוא יהיה חסוי.
- היו"ר דוד צוקר:** אם היינו מדברים על למעט אני מעוניין בשורה האחרונה.
- שירלי גלאור:** לא, המסקנה היא לא חשובה הדוח עצמו חשוב. חשוב לבדוק איוה נהלים וכו'.
- היו"ר דוד צוקר:** אני רוצה לאפשר להם להתווכח מבלי שאני אדע מה היה, כי אחרת אני מחסל מכניזם שלם של בירור עובדים באירגונים רבים ומזה צריך להיזהר.
- שירלי גלאור:** זה לא הדוח עצמו.
- היו"ר דוד צוקר:** לא לכל אירגון יש את אותו מודל אחד של ויכוח.
- שירלי גלאור:** כבר קרה דבר כזה, אז ברגע שיש פגיעה בפרטיות כי לא רוצים להגיד שם של אדם מסויים, זה פשוט נמחק מהדוח.
- היו"ר דוד צוקר:** את ההמלצה צריך להוציא מכל העניין הזה, מכלל החסיון. לא יותר מזה.
- יהושע שופמו:** אתה רוצה לחסות את הדיונים שהתקיימו.
- היו"ר דוד צוקר:** אני לא רוצה לפגוע באפשרות של התדיינות אסור לפגוע בזה. אני רואה את חשיבות החוק אבל יש עוד כמה דברים חשובים בחיים, ובהקשר הזה יש עוד כמה דברים חשובים, האפשרות שהממונה יוכל להתווכח עם הכפוף לו.
- קריאה:** שלא תחיה עליהם אימת החשיפה.
- היו"ר דוד צוקר:** כן. את זה אני רוצה לאפשר. חוק חופש המידע, אסור לו שיקעקע את המכניזם הזה איפה אני חושב שזה נעצר! יש מסקנה, יש שורה אחרונה, ואותה הייתי רוצה שיקבל.
- צחלי דויר-גבריאל:** למרבה הצער אני חוששת שהדוגמא שחברתי מאקיי"ם נתנה, היא לא הדוגמא היחידה לזה שהמלצה או מסקנה או שורה אחרונה של דוח הם מנותקים לחלוטין מכל תיאור העניינים שהובא בדוח והבדיקה שנערכה במהלך הדוח. ישנה אפילו דוגמא מרמת חובב, אירוע של התפרצות לא מבוקרת של חומרים מסוכנים, שדוח מתאר התנהגות לא מקצועית ומאוד לא בטוחה של עובדי האתר, והמסקנה האחרונה היא שכולם היו

בסדר. אז מה? אני צריכה לקבל רק את מי שמישהו עיבד עבורי! מידע שעובד עבורי! כל הרעיון הוא שאני אוכל לקבל את המידע הנומלי ולהגיע למסקנות בעצמי, או להביא לערכאה שתגיע יחד אתי למסקנה. מידע מעובד הוא חסר ערך, ובדיק זו מטרת כל החוק, לא לקבל מידע מעובד.

ישי יודקביץ: ועדת חוץ וביטחון הכירה בחשיבות התחקיר.

היו"ר דוד צוקר: מה שאתם עשיתם שם, זה נוגע לדברים שאמרה צה"ל. התחקיר הצהלי במקרה מוות, קיבל חסיון.

ישי יודקביץ: חומר התחקיר, להבדיל מסיכום

היו"ר דוד צוקר: עשינו שם את ההפרדה הזאת. הצבא עשה עוד משהו. בקשר למשפחות שכולות, זה בין שאר הדברים ששיכנעו אותנו ללכת לעניין הזה. עשינו הפרדה בחוק - וזה אני אומר גם לענת וגם לצה"ל - בין כל הפרוצדורה שהובילה למסקנות לבין המסקנות. גם את זה משרד המשפטים, חלקו לא כל כך אחב. אחת הסיבות היתה, לי לפחות זה היה מאוד חשוב, כשהפצ"ר בא והציב בפנינו מודל של מה מספקים למשפחה שכולה. אנב, זה יותר מאשר מקבלים בדין האזרחי בהרבה מאוד מקרים, פרופיל די מפורט. זה לא מפרט את הוויכוח שהיה בין שני המג"דים.

ענת שקולניקוב: הפתרון הטוב הוא לא להזכיר את הנושא של התחקיר הפנימי כאן. ממילא הדברים שמקדימים לכתובה של הדוח עצמו, ייכללו בדברים האחרים. זאת אומרת, יוטל עליהם חסיון מטעמים אחרים כי הם באמת פנימיים, או מקדימים, או נתקבלו לצורך קבלה לפני הכתיבה, ומה יוכל להתקבל זה הדוח עצמו. אני לא חושבת שיש הקבלה מלאה עם המודל של התחקירים הצבאיים ואני חושבת שצריך להסתכל עליו בנפרד ולא דווקא לקחת ממנו. שם באמת מעורבים אינטרסים הרבה יותר בעייתיים.

היו"ר דוד צוקר: זה היה מאוד מסובך, אבל זה לא בהכרח פחות מסובך מאשר מקרה הטביעה בכריכה

ענת שקולניקוב: זה יותר בעייתי גם בהרבה מהדברים, ודווקא אקייים זו דוגמא טובה, שם הפתרון שאתה הצגת היה שאנחנו נותנים את המידע למשפחות השכולות. הרבה מהתחקירים האחרים, לרבות נושאים של מפגרים בפנימיות, יכול להיות שגם הנורמים שיטפלו במידע הזה, זה לא התארגנות של האנשים עצמם. זאת אומרת, לאו דווקא אלה שיפיקו את מה שניתן להפקה מהמידע, אלא הרבה פעמים דווקא גורמים אחרים. שוב, להוציא כמובן כל דבר שהוא פרטי, שנותן מידע פרטי, ממילא הוא יימחק מהדוח. הרבה פעמים דווקא יש חשיבות לכל מיני גורמים ציבוריים לקבל את הדוחות האלה ולפעמים אלה הם גופים שבהחלט עומדים עם ניגוד אינטרסים לרשות ולא תמיד הרשות רוצה שהדברים האלה יגיעו לגוף הציבורי הזה. יש כאן אינטרס ציבורי חשוב שדווקא הדברים כן יצאו, ולכן אני בהחלט מציעה להוציא את הנושא של התחקיר הפנימי.

היו"ר דוד צוקר: זאת אומרת, למחוק את המילה.

ענת שהולניקוב:

כך.

היו"ר דוד צוקר:

מה יקרה עם המילה נמחקת? זה הרי לא מושג שמעוגן בחוק.

איתמר יער:

לפי החוק שחתקבל, מדובר בגזרה יחסית צרה של מקרים.

רחל גוטליב:

אני לא מציעה למחוק הרבה פעמים ממניים במשטרה קצין בודק לכל מיני נושאים והוא עושה תחקיר. זה לא דין, זה לא חוות דעת, אלא הוא בודק עובדות בשטח. התוצר הסופי של הקצין הבודק הוא הרבה פעמים המלצה והיא לא בהכרח מתקבלת. לכן אם אתה אומר למעט מסקנות, זה לא בהכרח המסקנות שלו כמו שנאמר פה נכון. כמו שכלפי צד ג', לא בהכרח המסקנות הן המתבקשות מהתחקיר, גם כלפי הגוף עצמו הן לא בהכרח מתקבלות. המפקד או בעל הסמכות להחלטה יכול לקבל החלטה שונה או מסקנה שונה מהתחקיר עצמו. לכן אני חושבת שחשוב שהתחקיר ישאר ולא להוציא מתוכו את המסקנות.

הפתרון לשאלות שאתה העלית הוא עוד פעם באותם שני סעיפים חשובים שבהם נעשה האיזון סעיף 15(ד) וגם סעיף 10, זאת אומרת, עניינו של המבקש במידע.

יהושע שופמן:

אנחנו נתקלנו במקרים שבהם היה תחקיר וכשהיה מדובר באדם הנוגע בדבר, משרד המשפטים כפה

למסור.

רחל גוטליב:

אדרבא, ביום שיהיה החוק ושיקול הדעת יהיה יותר ממוסד, סעיף 10 יכוון יותר.

צהלי דרור גבריאלי:

אני חושבת שהמטרה כאן היא יכולתה של הרשות לפעול בצורה אפקטיבית לבין היכולת לבקר אותה בפעולתה במידה לא פחות אפקטיבית. מה שצריך להישאר מהסעיף הזה, זה מידע בדבר דיונים פנימיים ותו לא. כל היתר, צריך שיהיה חשוף לעין ציבורית שתהיה מסוגלת להעביר ביקורת. אם המלצה של קצין שנתקבלה או שלא נתקבלה היא חלק מהשלבים בסבירות שיקול הדעת של הרשות שהחליטה בסופו של דבר, אז זה צריך להיות בנוי כך.

אריה רוטר:

אנחנו לא מעוניינים להניע לשורה התחתונה, אלא אנחנו רוצים את כל החקירות

למצות אמת.

היו"ר דוד צוקר:

אריה רוטר:

בדיוק. זה היה הרעיון אם אנחנו נחשוף את כל מה שאנשים יאמרו, אז אחת מהשתיים: או שהם לא יגידו את האמת או שהם יגידו בצורה כזאת שתכסה אותם.

זאת הבעיה

היו"ר דוד צוקר:

ישי יודקביץ: למרות שזה תיקון לחוק השיפוט הצבאי, וזה תחקיר של פעולות הצבא, אפשר לעשות אנלוגיה. אפשר לעשות אנלוגיה למקרה מוות תוך כדי ניתוח בבית-חולים ממשלתי.

יהושע שופמן: יש שני סוגים. יש ועדת בדיקה לגבי מקרה מסויים ופה החסיון הוא חלקי, הוא לא כולל את המסקנות. ויש את ועדת הבקרה, שהוא חסום לחלוטין למעט מימצאים עובדתיים שאת אלה צריכים להעביר לתיק הרפואי של החולה. יש בקרה רק על השאלה אם לגלות או לא לגלות, אלא יש בקרה על השאלה האם תיעדו את כל המימצאים העובדתיים לגבי מצבו של החולה.

ישי יודקביץ: אולי אפשר לקחת חומרים מהתיקון החוק ששסק בתחקיר, למשל ההבחנה בין חומר התחקיר לבין סיכום מימצאי התחקיר.

היו"ר דוד צוקר: אני רוצה קודם כל לגבי הקונספט והקונספט לי מאוד ברור, בגלל שעסקתי בעניין התחקיר הצבאי. כלומר, הסיכום, השורה האחרונה, צריכה לצאת מגדר ההגדרה של החסיון. איך מגיעים אליה במאזן האינטרסים, חשוב לי למצות את האמת ואת אפשרות הדיון החופשי, הוויכוח והעימות, והיא נראית לי באיזון האינטרסים יותר חשובה מאשר גילוי כל פרט בתהליך שהוביל עד לשורה האחרונה.

שירלי גלאור: המצב שאתה מציין הוא בעצם לרעת המצב של הפסיקה היום כי דוגמא שיש עוד פסק-דין לגבי תחקיר של בית-חולים שאמרו שהרופאים לא יעידו באיפו חופשי, ובית-המשפט לא קיבל את הטענה הזאת.

היו"ר דוד צוקר: המחוקק חשב שצריך להגן לטובת האינטרס הכללי בניגוד אולי להרבה מאוד מקרים פרטיים לטובת האינטרס הכללי הוא חשב שחופש התחקיר הפנימי בבית-חולים חשוב עד כדי כך שחוק צריך לשנות את הפסיקה, לעומת אלה שעוד לא חלו.

שירלי גלאור: לדעתי צריך להיות ברור ההבחנה בין הדיונים, העדויות, כל החומר הנולמי, לבין תחקיר עצמו.

היו"ר דוד צוקר: לא. בתחקיר יכול להיות ויכוח מאוד קשה של אי-הסכמות.

שירלי גלאור: אני מדברת על הדוח עצמו למשל, אם הדוח אומר שבבריכת השחייה היו אמורות להיות שתי מטפלות.

היו"ר דוד צוקר: אלה המסקנות, אלה המימצאים זה ברור שאלה הם המימצאים, המסקנות וההמלצות.

יהושע שופמן: בחוק זכויות החולה, על ועדת הבדיקה, שזה תחקיר למקרה ספציפי, מימצאיה ומסקנותיה של

ועדת הבדיקה, יימסרו למי שמינה את מליאת הוועדה ולמטופל הנוגע בדבר. פרוטוקול דיוניה של ועדת הבדיקה יימסר רק למי שמינה את הוועדה.

היו"ר דוד צוקר: הייתי מבקש כאן פשוט שיובהר שהמימצאים העובדתיים של המסקנות או המסקנות - תבררו את המושגים בעברית כי אין לנו את המושגים על-פי חוק - למעט החלק הזה, סוף התהליך, השאר יהיה שרשות עצמאית איננה חייבת למסור את המידע.

קריאה: זה כולל גם טיוטות של תקינה?

היו"ר דוד צוקר: לגבי טיוטא זה ברור. טיוטא, זה לא נוגע. יש פה המון תחומים ספציפיים לכל משרד יש מושגים אחרים, אז נאמר טיוטא.

אנחנו נפגשים מחר כ-9:00 בבוקר ואולי נצליח לסיים את הדיון.

תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 14:00

פרוטוקול חטי' 10

מישיבת ועדת הסענה לדיון בהצעת חוק חופש המידע

יום שלישי, ח' בסבת התשנ"ח (6 בינואר 1998), שעה 09:00

נכחו:

חברי הוועדה:

דוד צוקר - היו"ר

מוזמנים:

- משרד המשפטים, שנה ליועמ"ש	- עו"ד יהושע שופמן
- משרד המשפטים	- עו"ד סיגל קונסט
- משרד המשפטים, מתמחה	- איתן אסיה
- משרד ראש הממשלה, יועמ"ש	- עו"ד אריה רוטר
- משרד ראש הממשלה, יועמ"ש	- טסמון שטיין
- משרד הביטחון, הלשכה המשפטית	- עו"ד ישי יודקביץ
- משרד הביטחון, מלמ"ב	- יוסי הולברייך
- משרד הביטחון, ראש מחלקת ארנון באג"ח	- אלימ איתמר יער
- משרד הביטחון, פרקליטות צבאית	- רס"ן לירון ליכמן
- המשרד לביטחון פנים, סגנית היועמ"ש	- נצי"מ רחל גוסליב
- משרד האוצר, הלשכה המשפטית	- עו"ד דיינה ירום
- נציבות שירות המדינה, יועמ"ש	- רון דול
- הקואליציה לחופש המידע	- שרלי גלאור
- הקואליציה לחופש המידע, מרכז	- ישי מנחין
- איגוד החברות הנסחרות בבורסה, יועמ"ש	- עו"ד נתי שילח
- רשות החברות הממשלתיות, מתמחה	- גונן גומלסקי
- מרכז השלטון המקומי	- עו"ד עסימז גולדברגר
- הוועדה לאנרגיה אטומית	- עו"ד בוטו אורן
- הרשות לניירות ערך, יועמ"ש	- עו"ד שמעון ויים
- לשכת עורכי הדין	- עו"ד שמואל סף
- לשכת עורכי הדין	- עו"ד יהודה לנדא
- התאחדות התעשיינים	- עו"ד אריה ניינו

יועץ משפטי:

שלמה שהם

סתמסה ליועץ המשפטי:

הלית ברק

מנהלת הוועדה:

דורית ואג

קצרנית:

אסתר סימון

סדר היום:

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, של קבוצת חברי כנסת

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996. על קבוצת חברי כנסת

היור דוד צוקר

אני פותח את ישיבת ועדת המשנה לחוק חופש המידע. אתמול סיימנו את הדיון ב-9(ב)(א). עם עצרנו, כאשר סיכמנו את הסעיף הזה, וביקשתי להכין ניסוח. אחרי הדיון שהיה פה התלסנו שאת כל שלב המכניס הפנימי והדיון הפנימי אנחנו לא פותחים ולא חושפים. השלב האחרון, כלומר המסצאים והמסקנות עליהם יחולו תוראות החוק. יהושע שופמן יש לך נוסח?

יהושע שופמן

יש לי נוסח מוצע, אנחנו קובעים לא מה שמפרסמים, אלא מה שלא מוסרים.

היור דוד צוקר

מה שאיננו חייבים למסור.

יהושע שופמן

הנוסח המוצע לפסקה 9(ב)(א2): "מידע בדבר דיונים פנימיים, תרשומות של התייעצויות פנימיות בין עובדי רשויות ציבוריות, חבריהן או יועציהן, או של דברים שנאמרו במסגרת תחקיר פנימי - ומכשיו, כמו כסעיף הקיים - יוכן חוות-דעת, מיוסמה, מצה או המלצה. שניתנו לצורך קבלת החלטה. למעט התייעצויות הקבועות בדיון".

יכול להיות שנפצל לשני סעיפי משנה

ישי מנוחין

למה לא להוציא את ההמלצות בצורה ברורה מהנוסחי שיהיה ברור שההמלצות והמסקנות - - -

היור דוד צוקר

תקרא את נוסח הסעיף, הסעיף מדבר על דברים שאין חובה למסור. כלומר, אנחנו צריכים להגדיר פה מה מועמד לאי-מסירה, לא מה כן מוסרים. כלומר, מבחינת העברית, מבחינת הניסוח, מבחינת הנישה.

ישי מנוחין

אבל אני בכל זאת שואל, למה לא לציין בכל זאת שיש דברים שכן מוסרים. שיהיה ברור שזה ילמעט מסקנות, כדי שאותו פקיד לא יגיד: כן, אבל ההמלצות והמסקנות הם חלק מאותה תרשומת של התייעצות פנימית.

היור דוד צוקר

זה ברור שלא כך אני מבין את זה.

צהלי דרור-גבריאל

יש שתי בעיות. קודם כל, כאמור, דברים שנאמרו במסגרת תחקיר פנימי, כוללים את כל הדברים, כולל בעצם המסצאים והמסקנות. וזה בעייתי. זה יהיה בעייתי בכל פעם שמישהו ירצה לא למסור את המידע, ויהיו הרבה כאלה.

דבר שני הסיפא שאומרת: "וכן חוות-דעת, מיוסמה, מצה או המלצה, שניתנו לצורך קבלת החלטה", מבטלת לחלוטין, ובצורה הרבה יותר חמורה מהמצב הקיים היום, את האפשרות לבצע איזה פיקוח או איזו ביקורת על דרך הפעולה או קבלת ההחלטה של רשות מינהלית או גוף שלטוני כלשהו. זה הרבה יותר גרוע מהמצב היום. היום, לדוגמה, תוך כדי הליך של תכנון ובנייה, כשמוגש תסקיר השפעה על הסביבה, ויש חוות-דעת של היועץ הסביבתי, דהיינו, של המשרד לאיכות הסביבה, אנחנו יכולים לדאוג את חוות-הדעת הזאת. לפי הנוסח של הסיפא הזאת, אנחנו לא נוכל לדאוג את חוות-הדעת ולא נוכל לדעת מה עמדת המוסחים לגבי התסקיר.

נתי שילה:

העליתי אתמול נושא מאוד ספציפי, שהוא לא נוגע דווקא לנו, הוא נוגע לכולם, וזה אותו קטע של חקיקת משנה על-ידי הגופים המינהליים - מסמכים שגומרים לנכש את התקנות, לפני אישורם הסופי, בהרבה מקומות בטולם נהוג להוציא אותם לאור, כדי לקבל תגובה של ציבור המשתמשים לפני קבלת החקיקה הסופית. כמו שבעצם אנחנו עושים כאן בחקיקה הראשית, שיהיה משהו דומה לחקיקת המשנה. אפשר לא בתהליך כל הגיבוש של המסמך, אבל כשיש איזו מיוטה, שזה יוצג, הרשות לניירות ערך, למשל - שמעון וייס יושב פה - נוהגת לעשות את זה, כמעט כדבר שבשגרה, לגבי תקנות ניירות ערך או דברים מהסוג הזה, כשהולכים להתקין - זה מוצג, משרד המשפטים שולח תזכירים לכל מיני גופים, בהרבה גופים אנחנו פתאום עדים לקבלת חקיקה חדשה, חקיקת משנה, הסדרה, מבלי שלציבור היתה אפשרות להגיב על זה.

אתמול הצנתי את זה. זו גם הנחיה של היועץ המשפטי, שממליץ לפתוח את הדברים האלה בפני הציבור, אני לא יודע אם בדיוק בסעיף הספציפי הזה, אבל אני מציע להתייחס לנושא הזה.

היור דוד צוקר:

אנחנו לחלוטין לא פותחים את הדיון בנושא, אלא רק דנים האם הנוסח עונה על מה שביקשתי, ועל זה בדיוק צהלי דרור-גבריאל הגיבה.

שמואל סג:

אני הולך בכיוון הזה, לסרות שלא השתתפתי בדיון אתמול, אבל רוח הדברים נראית לי חוות-דעת שמתקבלת סגוף, שהיא רשות ציבורית בפני עצמה, לא צריכה להיות כלולה כאן.

היור דוד צוקר:

ואת, פחות או יותר, ההערה של צהלי דרור-גבריאל.

שמואל סג:

צריך הבחנה. אם הוא חלק פנימי שלי, שנותן לי חוות-דעת, זה יכול להיות חסוי; אבל אם רשות חיצונית, כפי שנאמר פה, שהיא בפני עצמה רשות שלמה, נותנת חוות-דעת, החוות דעת שלה לא צריכות להיות חסויות.

עמיעד גולדברגר:

אולי אפשר להגדיר זאת כחוות-דעת או המלצה רשמית של הגוף.

היור דוד צוקר:

לא, "קבועות בדין". הרי יש שם התייעצויות הקבועות בדין, ואתה צריך להוסיף חוות-דעת הקבועות בדין.

דני פיש:

אני מאוד מודאג. הבנתי שנסגר, שמסצאים עובדתיים ומסקנות כן יינתנו, ואני לא רואה את זה פה.

היור דוד צוקר:

אם אתה לא רואה, זה כסדר, כי אנחנו עכשיו מגדירים מה לא יימסרו?

ישי סנוחין:

אבל אנחנו לא סומכים על ההכנה.

יהושע שופמן:

אנחנו קובעים פה את הסייגים, כל מה שאיננו כלול בסייג יש למסור, חובה למסור.

היו"ר דוד צוקר

רשאת לססור אותו

יהושע שופמן

חובה שה שלא נמצא בחריג - חובה לססור לכן. להבדיל מחוק זכויות וכו'. וזה היה הדגם. שם כתוב למי סוסרים. זאת אומרת. ועדת בקרה לא סוסרת לכולי עלמא. זה נושא פרטי. וקובעים ספציפית למי סוסרים את הססקנות - לססופל ולסספל. ומה לא סוסרים לאף אחד שם כתוב את הפרוסוקול של הישיבה

פה רציחי לצמצם את הסייג דחיינו. לא לתחיל להתווכח אם מדובר בפרוסוקול או לא. יש גם תרשומת ויש גם פרוסוקולים לא גדולים. זה המידע שלא סוסרים מה שכן סוסרים. וה כל השאר

ישי מנוחין

אם זה כל-כן ברור ולא בעייתי - - -

היו"ר דוד צוקר

ישי מנוחין, זאת כל הנישה של הסעיף. גם ב-(א) וגם ב-(ב).

ישי מנוחין

כל פעם שאנחנו מבקשים. אומרים לנו על כל דבר יזה חלק מתחקיר פנימי. אני יודע. שאם לא יהיה כתוב בפירוש שהססקנות או ההמלצות משוחררות מהסייג הזה, מהחסיין הזה -

היו"ר דוד צוקר

ישי מנוחין, אתה רוצה שנאמר את זה באופן ספורש ופנויטיבי. ומה שלא נאמר באופן פנויטיבי. יאמר השופם יאת זה לא סוסרים. כי אחרת הסחוקק תיה סציין את זה באופן ספורש? לשימתנו, צריך להיות לא נבון כדי לרצות מה שאתה מבקש

דני פיש

להיפר. אנחנו כאים מהשטח. סבתי הסשפם, ואנחנו אומרים - - -

היו"ר דוד צוקר

אתם העליתם שאלה אחרת, ששמואל ניסת אותה בקצרה. ישנן חוות-דעת. שהן חלק מפרוצדורה שהיא דין, ואם היא לא דין היא פרוצדורה סקובלת. ידועה, על כל הצדדים. על זה אתם מדברים. על זה אמרה צחלי דרוור-גבריאל שיש נסיגה אם נקבל את הניסוח הזה. לזה, יהושע שופמן, אתה צריך למצוא תשובה

יהושע שופמן

אני סחפש את התשובה בסעיף 19(ג) לחוק חתכנון והכנייה

היו"ר דוד צוקר

הבקשה ברורה. כלומר, אנחנו רוצים לפסור סן הסייגים. אותם סהלכים שהם חלק. או סן הדין או מהלין סקובל, ידוע

יהושע שופמן

זה נושא תשוב וצריך להיות גלוי, השאלה היא, אם זה חל על כל חוות-דעת שנמסרת על-פי דין.

היו"ר דוד צוקר

האם מסרנו הליך ידוע, שהוא על-פי דין, וזה באמת חוות הדעת של הוועדות לתכנון ובנייה זה על השאלה אם יש כאלה שהן באזור אפרורי כי אנחנו נכחוב "על-פי דין" ופחרנו את העניין של ועדות תכנון ובנייה. ואז הן באו לידי סיפוקם. אבל, יכול להיות שיש בעיות אחרות שאני לא חושב עליהן.

צהלי זרור-גבריאל

חוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה אינה על-פי דין, היא לא כלולה בתקנות תסקיר של השפעת הסביבה. אז זה יפחור אפילו את זה.

שמואל 90

לא רק זה. באותם חוקים שכחוב "בהתייטצות".

היו"ר דוד צוקר

משרד המשפטים. אתם רוצים התייטצות על זה?

יהושע שופמן

בסדר.

היו"ר דוד צוקר

המנסה שביקשנו היא ברורה. אני משאיר לכם לתקן את הניסוח.

היו"ר דוד צוקר

פסקה 9(ב)(2) גם פה יש לנו תיקונים.

ישי מנחין

רציתי לדעת מה המעמד של סעיף 9(א)(3)?

היו"ר דוד צוקר

את פסקה 9(א)(3) אישרנו.

יהושע שופמן

סדרת את הזכות להעלות את הנקודה.

היו"ר דוד צוקר

פסקה 9(א)(3). כמו פסקה 9(א)(2). אושרה כלשונה, אבל תובא לחליאת הוועדה. בפסקה 9(א)(3) ייאמר "גילוי" ולא "ססידתי". אבל שניהם בעצם יחורו לדיון. אתמול השתדלתי להביא את הנוסח הזה. אבל עומק השכנוע שלי הוא כזה, שאני רוצה שזו יעלה בפני החליאת.

ישי מנחין

זה סעיף מאוד-מאוד בעייתי.

היו"ר דוד צוקר

אנחנו בפסקה 9(ב)(2): "סידע הנוגע לניהול פנימי של הרשות הציבורית שאינו בעל עניין ציבורי של ממש".

יהושע שופמן

הבקשה היתה לצמצם את החריג של הניהול הפנימי, כפי שהדבר מסוכל בחוקים דומים. הניהול הפנימי מסש: ניהול עובדים, דרכי בחינת עובדים, נוחלים מסש אדמיניסטרטיביים.

פנימיים, לא כלולים בחופש המידע. אנחנו הוטפנו לדרישת הוועדה את הנסיון לצמצם. מידע שנוגע לניהול פנימי שאינו בעל עניין ציבורי של ממש.

שמואל סג

איך תגדיר את זה?

היור דוד צוקר

כן הנדרנו אח זה

צהלי זרור-גבריאלי

יכול להיות שבדיוק ההנדרה שמצויה כאן היא מה שחסר בפסקה 9(ב)(א2)?

היור דוד צוקר

זה עונה לנו על חלק מן המצוקות שקודם הזכרנו.

צהלי זרור-גבריאלי

זה סרתיב במקום לצמצם אם היה נאמר ב-9(ב)(א2) מידע בדבר דיונים פנימיים שאינם בעלי עניין ציבורי של ממש. אז לא היינו נתקלים בקושי באותו סעיף.

היור דוד צוקר

אם ב-(א2) היה נאמר מידע בדבר דיונים פנימיים - - -

יהושע שופמן

לא, דווקא בדיונים הפנימיים יש עניין ציבורי רב. האינטרס פה הוא לאפשר דיון גלוי לב, והאינטרס ב-(א2). זה לאפשר לנוף ניהול פנימי של עובדים, של מננונו, בעניין הראשון אנחנו לא אומרים שאין פה עניין ציבורי.

שמואל סג

שתי שאלות. אני מבין שזה לא כולל את העובדים עצמם, בפניהם הדבר הזה לא פועל?

יהושע שופמן

ודאי שלא

שמואל סג

הם נוגעים, לכן מותר להם לקבל מידע

מה קורה כאשר מדובר, למשל, במערכות מכרזים?

יהושע שופמן

למכרזים יש דין אחר שמסדיר.

היור דוד צוקר

הוא לא פוגע בשום דין קיים.

שמואל סג

אני לא בטוח שזה לא פוגע. אנחנו יודעים היום, שבמכרזים יש פסיקה של בית-משפט שמכסה את החוק. החוק לא עוסק בכל הפרטים הנקודתיים, אלא הפסיקה קובעת ומוסיפה. אני מנחש שאמירה כזאת עשויה בעצם לנסול את הפסיקה שעוסקת בדיני מכרזים או דברים דומים.

יהושע שופמן

למה זה וינוד פנימי

היור דוד צוקר

מדובר בפרוצדורה הפנימית של ניהול הנוף. של עבודתו. לא במחוז שלו. לא בחכמים שלו

שמאל 90

ניסח לדוגמה עירייה שמתקשרת לספקים שונים. עד גבול מסויים היא יכולה לחתום לנכד. מנכ"ל מסויים היא צריכה להוציא סכרזים לנוהלים הפנימיים האלה אין אינטרס ציבורי רחב בהגדרתו של מישהו שרוצה השאלה אבל. אם אנהנו רוצים לחסות, למחז

ישי יודקביץ

יש לך את הסעיף של ההנחיות הפנימיות. שיש בהן עניין לציבור לדעת. כתקנות הפנימיות של עירייה לגבי סכרזים יש עניין לציבור. לספקים

שמאל 90

אני מסכים איך

ישי יודקביץ

הכוונה כאן. לדעתי, לכל התרשומות הפנימיות לגבי מיצוב של הוראה פנימית. עד כדי כך

שמאל 90

זה רחב מדי. אולי

היור דוד צוקר

זה כבר אחרי צמצום

שמעון וייס

אני רוצה להפנות ל-6(א). ב-6(א) חייבנו את הרשות הציבורית לפרסם את כל ההנחיות המנהליות החובות שיש להן נגיעה או חשיבות לציבור. ואני סנקה דווקא את הסיפא. אני חושש שעם התוספת שאיננו בעל עניין ציבורי של מסש"כ בפסקה (22). אני יכול פה להימצא כאיזה פער שאנחנו לא רוצים בו

אילו היה המקסם בלי התוספת היה ברור לנמרי שאנחנו מדברים על ניהול פנימי ולא על הנחיות כתובות שיש לציבור עניין בהם. כי אחרי 6(א) ברור שאת זה חובה לפרסם ברגע שהוספנו את התוספת שמצויה באותיות מודגשות יהיה ויכוח אין סופי מהו הדבר שיש בו עניין ציבורי של מסש"כ אני חושב שזה מיותר. אני תושב שלא זאת היחת כוונתנו

שלמה שהם

יכול להיות שהפתרון יהיה באמת להוסיף. אם כבר. את הסיפא. שיש נגיעה או חשיבות לציבור לפחות. להשתמש באותו סינון

שמעון וייס

זה מה שהצמתי

רון דול

יש לי שאלה שמפרידה אותי. על-פי החוק הזה, הסדינה. לכאורה, רשות ציבורית שהיא הסדינה וגם רשויות אחרות. פוטלוח בתחום של העסקת עובדים וניהול עובדים, לא רק כרשות ציבורית נמוכה החוקתי, אלא בעצם כמעט כמעט, ככל מעסיק אחר. מעסיק ציבורי אולי. אבל בכל זאת הוא מעסיק עובדים. מנהל משא-ומתן מול ארגוני עובדים וחוסם הסכמי שכר כמו כל

מעסיק אחר. לצורך הדבר הוה הוא מכין חוות-דעה. בודק נתוני שכר, מנחל דיונים ומשא-ומתן עד לחתימת ההסכם, ההסכם, כמוכן, הוא דבר פומבי, גם הסדרי עבודה הם פומביים, ולארגון עובדים יש סמילא זכות, על-פי דין, על-פי הפסיקה, שמובד מדינה זכאי לקבל כל סידע שרלוונטי לצורך ניהול המשא-ומתן הזה מול המעסיק. לרבות המעסיק הציבורי.

עם זאת, אנחנו חיום נכנסים למידן של תחרות בין ארגוני עובדים מאז ניתוק הקשר בין ההסתדרות ושאלת החברות. יש ארגונים שקמים ומתחרים על הקטע הזה של ארגון עובדים חיום החוק מגדיר מהו ארגון עובדים יציג. הוא זה שבא להסכם. הוא בעצם הפרטנר במשא-ומתן. אבל אין מניעה שיתחרו על הכתר הזה גם אחרים. זה בסדר.

השאלה היא איך אנחנו אמורים להתמודד עם בקשות לנתוני שכר ולפרוטוקולים של דיונים במשאים-ומתנים, שאחראים על מי שאין לו חיום זכות לקבל אותם על-פי דין. ברור שאם זה בחחום הפרט, אז יש הננה של חוק הפרטיות, אבל בדרך-כלל מדובר על נתונים סמוצפים, כל מיני נתונים שבכל זאת יש להם רגישות - - -

היור דוד צוקר

לחח אתה קושר את זה לסעיף הזה

רון דול

אני לא יודע פשוט איפה לקשור אח זה

היור דוד צוקר

זה ודאי לא הניהול הפנימי של הרשות הציבורית. זה ודאי לא הסעיף הזה

רון דול

אני לא בטוח שזה דיון פנימי - נתוני שכר - -

היור דוד צוקר

אני בטוח שלא

רון דול

--שאלות לגבי מי הם חברי הסתדרות, כמה משלמים חברי הסתדרות זמי חברי אני פשוט מציג את השאלה פה. נראה לי שפה. בסעיף 9 באיזה מקום, צריך לקחת בחשבון את הרגישות של הנתונים האלה.

היור דוד צוקר

אתה חושב שמסעיף 9 עולה בעיה לגבי השאלה שלן? לגבי מה שאתה מבקשי

רון דול

אני לא מוצא כרנע בסעיף 9 או בשום מקום אחר בחוק הנבלה שדומה להנבלה הקיימת חיום כדן, שאוסרת בעצם שאומנס יש חובה לתשוף את ההליכים האלה, אבל רק נתונים רלוונטיים למי שזה רלוונטי לגביו, כלומר, לצד השני למשא-ומתן, ולא לכולם.

יהושע שופמן

אני לא בטוח שהכנתי מהם הנתונים האלה

היור דוד צוקר

יש נתונים שהסמונה על השכר איננו רוצה לתשוף בשעת משא-ומתן, האם יוכל האיגוד המקצועי - - -

רון דול

בשעת משא-ומתן הוא מוכן, אבל מול - - -

היור דוד צוקר

סול הפרטנר שלו איך הוא סונע את זה שאיגוד אחר. מתחרה. או וסד עובדים מתחרה. יקבל נתונים מהממונה על השכר?

יהושע שופמן

השאלה איזה סוג נתונים אם זה נונע לפרט. אז הוא לא יכול לנלוח לכל אחד.

היור דוד צוקר

אבל אם הנתונים כלליים. אז הוא יוכל לקבל אותם. זה חלק מהעניין

יהושע שופמן

אם זה לא דיונים פנימיים ולא התייעצויות. ניכוש מחדה במשא-ומתן - - -

היור דוד צוקר

רון דול. אני מעריך שחלק מהאקסקלוסיביות שהיתה לאיגוד בניהול המשא ומתן על החידע תיפגע.

רון דול

זה ברור.

היור דוד צוקר

אבל זה חלק מהמסקרונות של החוק הזה.

רון דול

אבל השאלה. עד איפהו משא-ומתן זה לא דיון פנימי. משא-ומתן זה צעד היצוני. האם יכול לבוא כל אדם ולבקש - - -

היור דוד צוקר

נדחה לי, שעל-פי הוראות החוק ארגונים ימשיכו לעשות זאת.

רון דול

על-פי החוק המוצע.

היור דוד צוקר

חברים. צריך להכין. אנחנו הולכים לדרך חדשה. שבה. סונע שמידע הוא נחלת הכלל יהיו לכן כל מיני השלכות. יהיו שיהנו מזה. יהיו שלא ייהנו מזה. אנחנו סוכרחים לקבל על עצמנו גם את המחר.

רון דול

אנחנו לא מתנגדים לחוק הזה. אבל בכל זאת אנחנו מדברים לדעתי על דרישות שלא יבואו בחום לב.

היור דוד צוקר

אבל. רון דול, אתה לא יודע כמה מכרנו טל בקשות שלא כתום לב. נכון. שבעיקר בתחום הכיסחוני או בתחומים אחרים שיש בהם עניין לציבור, אבל אני מניח שבתחום הזה אתה מחשוב שרבים לא באים כתום לב. והם יתשבו שהם באים כתום לב ושיש להם עניין בזה. אני מניח שמוד יהיו ויכוחים. אבל בואו נחזור עכשיו ישירות ל-(22) - - -

7.11 דול

אולי רק שאלה ליהושע שופמן. האם אתה רואה בין הסייגים, לפי סעיף 9, איפה בכל זאת יש שיקול דעת למי שמנהל את המשא-ומתן ואחראי לנתונים שלא ייצאו?

יהושע שופמן

אני חושב שצריך להבחין בין סוגים שונים של נתונים. יש נתונים שבאמת צריך לגלות. יש נתונים שהם ניירות עמדה או הכנה לקראת משא-ומתן, שלא צריך לגלות. מפני שהם המלצות לדיונים שנעשו לקראת התלטה או לקראת משא-ומתן. צריך להבחין בין דבר לדבר. מדיניות שהיא בשלבי עיצוב. כולל מדיניות ניהול משא-ומתן. הוא גם דבר שמוגן כאן. כרגע, אני לא רואה פה את הבטייה

היור דוד צוקר

יכול להיות שלדון דול יש בעיה בתור מייצג של הממשלה. אני חושב שיש אחרים שימסחו על התיקון הזה חברים. אני אומר לכם מה שהייתי צריך לומר לפני כן. הייתם צריכים לפתור את זה בבית.

שמעון ויים

צריך להשתמש באותו מינוח. ישאין לו נגיעה או חשיבות לציבור.

היור דוד צוקר

מקובל

יהושע שופמן

זה מצמצם את החריג

אני חייב תשובה לגבי פרסום טיוטות של תקנות. יש הוראה בזאת בהכרעות היועץ המשפטי לממשלה לגבי חקיקת משנה. לא נעשה שימוש מספיק בהוראה הזאת אבל יש דוגמאות מהזמן האחרון דווקא עד לזמן האחרון אני לא זוכר שזה נעשה. כוסן האחרון זה נעשה. גם לגבי תקנות האימוץ. לגבי תקנות הסתווכים. נדמה לי, לגבי כסה וכסה נושאים גם לגבי התקנות לפי חוק הסדרת העיסוק.

7.11 דול

היה פרסום מוקדם לציבור?

יהושע שופמן

לא זוכר. אני חושב שכן.

שמעון ויים

היה.

נתי שילה

אצלנו זה נוהג. הרשות נוהגת לעשות את זה

יהושע שופמן

זה לא נושא שנוגע לסעיף 9, זה לא מוסדר בשום מקום בחופש המידע. מפני שאלו דברים שכשאתה תניש בקשה אתה לא תדע מה לבקש. תניש בקשה. תקבל תשובה אחרי. זה דבר שמוסדר היום בהנחיות פנימיות, ואם לתקן, אז זה צריך להיות במסגרת חוק הליו מנהלי. *administated procedure*, כמו שיש בארצות-הברית אין לנו עדיין את זה, אבל זו שאלה חשובה. יש דברים שיש להם מידה של דחיפות הצורך. במידה מסויימת, בגלל שלפי רוב החקיקה התזושה, וגם כל דבר שיש לו אספקט פלילי, הדברים מניעים לוועדה של הכנסת. ובאמצעות העברה לוועדה של הכנסת מומינים את הגורמים הנוגעים לעניין. אבל זה לא המקום. וגם אם נגיד "למעט טיוטות או תקנות" זה לא יועיל, כי זה לא פרסום יזום. אנתנו

לא יכולים להכניס את הליכי החקיקה. אין לנו אפילו חוק יסוד שמוסק כהליכי חקיקה ראשית. גם לגבי חקיקת משנה - אין לנו זה לא המקום להסדיר את נושא הליך החקיקה.

שמואל סג

אנחנו מדלגים העליתי נושא של עובדים או כעיות נחונים נאמר לי שבסעיף 18 אין פנייה בחקיקה. אין חוק שמחייב להעביר את הנחונים האלה.

יהושע שופסו

אתה זכרת על מכרזים

שמואל סג

מכרזים זה דבר אחד ועובדים זה דבר שני. אין חוק שמחייב היום. שוב אני אומר. זה עשוי להיכלל בסעיף 9(ב2).

ח'ור דוז צוסר

אין חוק שמחייב סה לגבי עובדים

שמואל סג

שמעביד ייתן פרטים לעובדים שלו. למשל. על נוחלי עבודה. על קידום. על מערכות שכר. על דרגות שכר. אין שום חוק כזה. אז (ב2) מוציא את זה.

שלמה שהם

להיפר. מידע הנוגע לניהול פנימי של הרשות הציבורית. שאין לו נגיעה או חשיבות לציבור. כלומר. כל דבר שיש לו נגיעה או חשיבות לציבור.

שמואל סג

אם זה נחונים פנימיים. ואני עובד - אני לא בטוח שזה ציבור.

שלמה שהם

אז יכול להיות שלא צריך למסור

שמואל סג

אני עובד של המערכת. לא צריך למסור לגביי אחרי זה ספנים אותי לסעיף שמירת דינים. זה לא עוזר לי כאן.

ישי סנוחין

אבל להעביד שינהל איתך משא-ומתן. הוא ייתן לך נחונים על סה שנחונ לתת

שמואל סג

אני עובד שלו

ישי סנוחין

כל הפרטים לגביך נמצאים כתיק האישי. אתה מכוסה

שמואל סג

אם הוא לא קידם אותי או שהוא עצר אותי

ח'ור דוז צוסר

חוק חופש הסידע לא עוסק בזכות של היחיד לקבל אינפורמציה לגבי עצמו. במסגרת שבה הוא נמצא. כלומר, ההערה שלך היא מאוד חשובה. אבל היא לא נידונה בפורום הזה. זה

לא עניינו של החוק. אנחנו כבר בדיון העשירי או יושר. החוק איננו עוסק בזכות של היחיד לקבל אינפורמציה על זכויותיו במקום עבודה. זה לא העניין. זה לא עוסק בזה.

אני רוצה לעבור הלאה יש לי שאלה ליהושע שופמן ואת שאלה שאני חושב שעלתה בפעם הקודמת. מדוע בפסקה 9(ב)(3)(כ) אנחנו לא יכולים להוסיף גם אח הסיכונים הבריאותיים והבטיחותיים?

יהושע שופמן

אנחנו רוצים להוציא את כל הסעיף הזה, וביקשנו ניסוחים זה אחד הסעיפים הכי קשים בחוק לא היתה הכרעה. היו שיחות עד אתמול אחר-צהריים. גם עם "אדם סנט ודין". עם המשרד לאיכות הסביבה ועם אריה נייגר. וניסינו להניע למצב קצת יותר מאוון.

היור דוד צוקר

יש פה הצעה של נוסח

יהושע שופמן

נוסח מאתמול בלילה. ולא לגמרי מלומש מצד אחד. היתה סענה שהחריג הסכיבתי חל רק על (ב) ולא על (א). ולא לגמרי ברור מה קו התפר בין השניים. מצד שני. היתה בטיה שהחריג הסכיבתי בעצם איננו מאפשר איזונים. החריג הסכיבתי הוא מכריע. זאת אוסרת. כרגע שנכנסים לחריג. אז כבר אין שיקול דעת. ניסינו להניע למצב יותר מאוון וגם יותר סובן. ככל שיכולנו, למזג את סעיפים (א) ו-(ב). קודם כל היתה סענה שמדובר רק על סיכונים לסביבה. ולא הזכרנו את הבריאות. ואת זה הוספנו. בגדול. לא בסדוייק. יש כאן השראה של חוק חופש הסידע הקנדי.

סיקדנו את העניין לשני דברים: סיכונים לבריאות הציבור ולסביבה. או, וזה על-פי בקשה של "אדם סנט ודין". "פליטה", שפיכה או השלכה לסביבה. שנעשו שלא כדין. למה הכנסנו "שנעשו שלא כדין" - אם יש לאדם סוד סחרי, אם יש תהליכי ייצור, והוא משתמש בחומרים שנקראים רעילים. הוא חייב לסלק את החומרים האלה. הוא עושה זאת לפי הנחיות המשרד לאיכות הסביבה. לפי כל דין. כאשר סרוכז לסילוק פסולת רעילה. הנוהלים. אין מסלקים פסולת רעילה. לפחות הנוהלים של המשרד לאיכות הסביבה. יהיו נוהלים גלויים. הוא עושה את זה כדין, ואין סיבה שיחייבו אותו או מישהו אחר לנלות סה בדיוק הוא קובר שם. ספני שאלה הם חומרי הנלס שלו. חומרי הייצור שלו.

לעומת זאת, אם הוא שופך לסביבה שלא כדין. פולט לסביבה שלא כדין. חומרים. אז אנחנו לא רוצים להגן עליו. זאת כבר בטיה שלו. אנחנו לא רוצים להגן על הסודות שלו. הוא גילה את הסודות שלו כרגע שהוא פלט אותם לסביבה.

זה הרעיון מה שעשינו בסעיף 9, אני רוצה להוכיח. כל דבר שהוצאנו מתחולת החוק, איפשרנו איזון. כרגע שזכר איננו כחריג. ואת אוסרת. כל חריג לחריג. אין כבר אפשרות איזון. יש זכות לצד השלישי להתנגד. והוא יכול גם למרסו לבית-המשפט. אבל לבית-המשפט אין הסמכות להגיד "על אף האסור בחוק זה לא יגלו את האמת". לבית-המשפט יש סמכות הפוכה. על אף החריג. העניין הציבורי גובר. ולכן יש לנלות. אין לו. לבקשת הצד השלישי. את הסמכות ההפוכה. הוא לא יכול להגיד "על אף שיש חובה על-פי החוק הזה. העניין של הצד השלישי גובר על מניין של חופש סידע".

היור דוד צוקר

אתה סוכן לחזור על זה. לסובתי

יהושע שופמן

יש שני מצבים יש מצב שבו הרשות הציבורית אוסרת. אני לא מגלה מידע לפי חריג שבסעיף 9, ואז המבקש יכול לפנות לבית-המשפט. לפי סעיף 15(ד) בית-המשפט יכול להגיד: הוכחתם את החריג. אבל. יחד עם זאת. אני מורה על סטירת מידע. בגלל שהעניין הציבורי גובר. יש מצב אחר. שיש מידע חנוגע לצד שלישי. הרשות הציבורית פונה לצד השלישי. הצד השלישי סוען לתסיון. הוא אוסר. זה סוד סחרי. הרשות אוסרת. אין פה שום סוד. יש פה פליטה לסביבה. נניח. ואנחנו סגלים את הסידע. הצד השלישי עותר לבית-המשפט. בית-המשפט יכול לקבוע אם מתקיים חריג לפי סעיף 9 או לא מתקיים. אבל אם הוא מניע למסקנה שאין הננח לפי סעיף 9. דהיינו. אין פה סוד סחרי. הוא לא יכול להגיד: אף אל פי כן העניין של הצד השלישי גובר על העניין של הנילוי. לכן. כל דבר שאנחנו סחרינים סתחריג. אנחנו סאבדים את אלמנט האיוון. כדי לשמור על איוון. כיוון שיש פה אינטרסים סותרים.

אנחנו קובעים פה נוסחת איזון פנימית, כי פה אנחנו מדברים על זכויות ואינטרסים של שני צדדים, של פרט מבקש ופרט שעלול להינזק.

דבר נוסף, שאלה שיכולה וצריכה להישאל היא: אם מדובר בפליסה לסביבה שלא כדין - למה צריך בכלל נוסחת איזון? יש מצבים שיש חריגה מהדין, חריגה שהיא לפעמים בלי משים או עבירה סכנית או - ואיילת רוזן ויאדס וטבע ודין, ודאי מכירים את המצב הזה - שיש, למשל, מצבים של זיהום לסביבה, שאפשר לתת לזה היתר, אבל הגוף הנותן את ההיתר לא נוהג לתת היתרים, או שצריך היתרים לפי שני החוקים, לפי חוק המים וחוק זיהום מי-הים, המשרד לאיכות הסביבה נותן היתר ונציב המים איננו נותן היתר, אבל יש הסכמה שלא עוקפים את החוק.

יש מצבים שיש עבירה סכנית או חריגה סכנית, זו חריגה שלא כדין, אבל לגופו של עניין אין פה זיהום בריש גלי, בניגוד להנחיות וכד'. לכן, להגיד שברגע שהוא עושה דבר שהוא חורג במידה כלשהי, או שהוא קיבל באיחור את ההיתר או משהו כזה - קשה לנו להחריג את זה לחלוטין. לכן, השארנו נוסחת איזון בסוף הסעיף, גם לגבי הסיכונים וגם לגבי הפליטה, שטיקר ההשלכה היא לסביבה.

אני רוצה גם להדגיש, בדרך-כלל, המידע שהגופים הסביבתיים מקבלים היום בנושאים האלה מתקבל מגופים שעוסקים בהגנה על איכות הסביבה, אם זה המשרד לאיכות הסביבה ואם זה איגודי ערים, אלו גופים, שבאופן עקרוני יש להם עניין למסור את המידע, רק שהם צריכים כיסוי, הם צריכים אסמכתא בדין. לכן, אנחנו בעצם נתנו לאותה רשות ציבורית את האסמכתא בדין עם איזון פנימי שמאפשר להם לאזן בין שני האינטרסים הקשים האלה.

שמעון וייס

הנוסחה שמוצעת כאן היא מאוד בעייתית, משום שמה שיוצא כאן, שהמוד המסחרי של צד שלישי מותנה בחיפף שיקול הדעת של הרשות המינהלית, ולא זו בלבד, אלא שנוסחת האיזון שמוצעת כאן לרשות המינהלית, היא רחבה יותר מאשר הנוסחה שבידי בית-המשפט, וזה נשמע לי אבסורד.

חיוור דוד צוקר

אין אתה מגיע למסקנה הזאת?

שמעון וייס

שורה אחת לפני הסוף של המיוססה שמוצעת: "אם העניין הציבורי כגילוי עולה על הנזק הכלכלי, המקצועי או המסחרי העלול להיגרם לרשות הציבורית או לאדם שלישי", יוצא שהרשות הציבורית צריכה לשקול זה כנגד זה את האינטרס של צד שלישי בסוד המסחרי, מצד אחד, ועל הכף השנייה של המאזניים את האינטרס של הציבור כגילוי המידע, את זה לא נתנו לבית-המשפט במסגרת 15(ד).

15(ד) הוא חד-כיווני, אם אני מבין נכון, 15(ד) רק מאפשר, "על אף הוראות סעיף 9", על בית-המשפט, לפסוק שהעניין הציבורי כגילוי המידע "עדיף על הטעם לדחיית הבקשה", אם אני מבין נכון את המיוססה שמוצעת כאן, ואם לא - אגא, העמידו אותו על טעותי, יוצא שבעצם הרשות המינהלית היא שצריכה לשמור, אולי אפילו יותר, על הזכויות של צד שלישי לסוד מסחרי, יותר מאשר בית-המשפט.

יהושע שופמן

המבחן של בית-המשפט זה העניין הציבורי כגילוי המידע, פה כתוב "העניין הציבורי כגילוי", ואז כתוב "עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה", מהו הטעם לדחיית הבקשה לפי הסעיף הזה? - "הנזק הכלכלי, המקצועי או המסחרי העלול להיגרם".

שמעון וייס

יהושע שופמן, לאדם שלישי, הרי זאת בדיוק הנקודה, הנקודה היא שאתה מסיל פה על רשות מינהלית - - -

יהושע שופמן

רשויות מינהליות מכריעות יום-יום גם לפי החוק הזה, אבל גם לפי הרבה חוקים אחרים, בין אינטרסים מתנגשים, גם של שני צדדים, אני לא מוצא דרך אחרת.

דניאלה גורני

אני חושבת שיהושע שופמן צודק פה, אם נאמר במילים פשוטות, יססרו מידע לפי הסעיף הזה, בפחות מקרים מאשר לפי המבחן של סעיף 15, של כתי-המשפט.

שמעון ויים

אבל, נניח, שאני מועה, אני חושב שאני לא מועה, גם אם אני מועה, אני לא חושב שהשיקול הזה הוא נכון.

היורד דוד צוקר

נדבר על הסהות, אתה רוצה לדבר על האיזון עצמו?

שמעון ויים

אני רוצה לדבר על האיזון עצמו, אני גם לא חושב שמו הראוי להטיל את האיזון הזה על הרשות המינהלית, גם נוסחת האיזון שמוצעת, היא לא נכונה.

היורד דוד צוקר

אנחנו מסילים את נוסחת האיזון על הרשות הרבה מאוד פעמים.

שמעון ויים

לא בקטע של זכויות צד ג', זו החלטה סמך שיפוטית, אם לא פסג שיפוטית.

אריה רוטר

זו נקודה שיפוטית טובהקת הסנגנון הוא מאוד פרובלמטי, מסילים כאן על רשות שיפוטית - שאין לה כלים ואין לה יכולת ומיומנות לשקול איזונים, שגם כתי-משפט מתקשים בהם - מסילים עליה לעשות את השיקולים האלה, ואני בספק אם היא תצליח להתמודד.

היורד דוד צוקר

שמעון ויים, מה אתה מציני אין היית רוצה לראות את זה? אנחנו מסתובבים סביב השאלה הזאת כבר כמה שבועות.

שמעון ויים

הערתי, ואני חוזר על ההערה.

היורד דוד צוקר

ואח לא חוכמה, הערת, מה אתה מציני עכשיו? לא אפסור אותך.

שמעון ויים

הצמתי בתחום שלי לפחות יש פתרונות סטטוטוריים 19(א) ו-36(ג) לחוק ניירות ערך, שם הסוגייה הזאת של סודות מסחריים מוסדרת עם בקרה שיפוטית, עם בקרה לבית-המשפט.

היורד דוד צוקר

וזה מה שהיית רוצה לראות גם כאן?

שמעון ויים

זה מה שהייתי רוצה לראות גם כאן, דרך אנב, יהושע שופמן, כתבנו את הדברים האלה באריכות, נדמה לי, שהנוסחה גם יותר נכונה.

יהושע שופמן

מה שאומרים אנשים, גם מהארגונים וגם מהמשרד לאיכות הסביבה, שיט מצב, שאנחנו לא רוצים לאסור על מידע שהיום זורם.

שמעון וייס:

אני לא התייחסתי לאיכות הסביבה. אני דיברתי על הקסע של סודות מסחריים

יהושע שופמן:

אתה הרי חי עם הסעיף הזה עד לסוף המשפט הראשון.

שמעון וייס:

לא. זה בדיוק מה שאני כל הזמן אומר. יהושע שופמן. כפי שכתבתי, הסנגור הנכון הוא כדומה לסעיפים 19 ו-36(ג) לחוק ניירות ערך. יש להם את זה - חבל. אני לא אכביר פה סלים - עם בקרה שיפוטית של בית-משפט על החלטות של רשות. אני חושב ששם נוסחת האיזון נכונה, כי היא מתייחסת לנוקט שעלול להיגרם, מצד אחד, למבקש. למנפיק. למדווח. ומצד שני, להגנה על ציבור המשקיעים בניירות ערך. אלה שני האינטרסים שבהקשר שלי צריך לאזן. אם הרשות לא מצליחה - - -

היור דוד צוקר:

והנוסח של (3) יפגע בדיון קיים, שחל על הרשות.

שמעון וייס:

בוודאי אין ספק שזה פוגע. אין ספק שזו הוראה ספציפית שמטילה עליי מתכונת ונסל אחר של איזונים.

יהושע שופמן:

שמעון וייס. פונא) היא דוגמה קלאסית של דשוח מינהלית שמאזנת ומכריעה הרשות ושאינה לפטור את המציע מהחלטות - - -

שמעון וייס:

אבל זה לא צד נ'

יהושע שופמן:

היא פותרת את המציע. יש ציבור משקיעים שהוא הצרכן של המידע ויש המציע, שהוא זה שאסור לפרסם את התשקיף. הדשוח מאזנת בין הזכות של ציבור המשקיעים לבין ענייניו של המציע אם, לדעתה, ישמירה על סוד מקצועי של המציע מצדיקה אי-גילוי הפרס, ובלבד שאינו פרס שאילו היה כלול בתשקיף היה משקיע סביר עשוי להימנע מרכישת ניירות ערך המוצעים. נוסחת איזון קלאסית

שמעון וייס:

בין המבקש לבין הציבור. לא בין צד נ' לבין הציבור.

יהושע שופמן:

המציע הוא צד נ' והציבור - - -

שמעון וייס:

לא. פה אתה מציע גם לאדם שלישי.

היור דוד צוקר:

חוץ מלרשות לניירות ערך יש לעוד מישהו בעיה עם הנוסח הזה?

רחל גומליב:

רציתי להצטרף לטה שמעון וייס אחר אנשים פרטיים מן הציבור, במחלק עבודתם הדגילה, מוסרים מידע לרשות לניירות ערך. מידע שהוא סוד מקצועי. והרשות פה חושפת את המידע הזה. אסורה לחשוף את המידע הזה. בפני כולי עלמא. אני חושבת. שאם נגדיר את

החריג למידע, שהובא על-ידי צד ג' והוגדר על-ידי, והוא הכריע שהוא סוד מקצועי, ובמצב קבענו את המנגנון של פנייה אליו במספר 11. אז הרשות לא עושה איזונים, הרשות פועלת על-פי מה שמוסר המידע אוסר לה, כי ההכרעה מהו סוד מקצועי ומה לא. היא הכרעה שהרשות לא יכולה להכריע.

גם בחוק חובת סכרונים המילו על הרשות אותו סוג של הכרעה, והיא מאוד מתקשה בזה הפתרון שהוצע לנו: תפנו למציע ומבקשו מסנו שיגיד לכם, האם זה סוד מקצועי או אם זה בעל ערך כלכלי. במקרה הזה צריך לתת לצד השלישי הזה אחת ההכרעה, האם זה סוד מקצועי והאם זה בעל ערך כלכלי, ומשהוא אמר את זה, אסור לרשות להעביר את זה הלאה. ההכרעה צריכה להיות של מוסר המידע ולא של הרשות.

נתי שילה

הצבעתי אחסול, גם במכתב למשרד המשפטים, על כך שתאגידים לא סוגנים על-ידי חוק הגנת הפרטיות 'הושע שופמן, איכשהו, אמר אתמול: אנחנו נדאג לכם

יהושע שופמן

זה נכון.

נתי שילה

אני לא יודע אם הדאגה היא כאן, אבל צריך למצוא איזה פתרון לעניין הזה. זה קשור גם לקטע שמדבר עליו שמעון וייס. העניין של שימוש ב(נא) לחוק זה דבר די ספציפי, זאת לא כל הכעיה. תאגידים, או שהם כבר ציבוריים או שהם כבר נסחרים בבורסה, או חכרות לפני שהן פונות, עוד בשלב שהן פונות לראשונה לבורסה, הן מביאות בפני הרשות לניירות ערך, למשל, המון חומר שקשור לעניין בלי שהן עדיין גופים שנסחרים בבורסה. הדבר הזה, בשלב הזה, לבאורה, לא יהיה עכשיו סוגן-היום, הרשות נוהגת בחומר שמובא לה, לשמור על סודיות. סחר, יבוא הישגו לכקט מידע על תשקיף שעוד לא פורסם. הנושא של הגנה של צד ג' חייב להיות מוסדר וגם זכויותיהם העסקיות של תאגידים.

אריה נייגר

יש לי בעיה עם סיכונים לאיכות הסביבה. אני לא יודע מה זה. הסוגג 'איכות הסביבה' כולל ספקטרום אדיר של נושאים, שכל חלקם כולנו מסכימים, וחלקם נושאים ששנויים במחלוקת. למשל, כל פליטה, זיהום, כל פעולה שמסכנת אדם בפועל או גורמת לנוק בריאותי, אלה נושאים שאין עליהם מחלוקת. כבר אמרתי את זה, אני חושב, באחת הישיבות הראשונות, שאין לנו סמך בכלל להתנגד לאי-גילוי מידע שיכול להשפיע על בריאות הציבור.

אבל בקצה השני של הספקטרום ישנם נושאים שהם לא שייכים בכלל לבריאות, והם, בהתלם, שנויים במחלוקת. גם מבחינה מרכית, שמורות טבע, למשל, זה נושא של איכות סביבה? שמורות טבע מנבילות, כמו שאתה יודע, גם חירויות במיסיות של אזרחים לפני עשר שנים. מי שירה בצכי היה כמעט רוצח. היום, רשות שמורות הטבע מעודדת ציד כשאני עבדתי בחברה להגנת הטבע, חיינו סוכנים לוותר על עדר שלם ולא להרוג זאב. היום, זה לגניסיטי.

אם הייתי יודע בכלל מה זו סביבה, אז הייתי יכול להתמודד.

הי"ר דוד צוקר

יש תשובה לקושייה שאתה מסלה?

אריה נייגר

אין תשובה לשאלה הזאת, משום שהיא מניעה.

הי"ר דוד צוקר

מה נעשה עם זה? אנחנו עכשיו מתוקקים.

אריה נייגר

הקונצנזוס סתייחס לבריאות הציבור, ואני גם הרחכתי בהצעה הראשונה שלנו. לא רק בריאות הציבור, אלא גם בריאות של אדם פרטי יכול שיקול מסחרי לא לעסוד כנגדה. אבל אם אתה אוסר שיש בריאות ציבור ויש איכות סביבה, ואיכות סביבה זה משהו אחר מאשר

כריאות הציבור. אתה מניע לתחום של ערכים, שאני לא בסוח, שהמחוקק הישראלי היום - אני אתן לו עוד מעט את הדוגמה לאן זה יכול להוביל - סוכן לקבל כהחלטה, שאיכות הסביבה, בסוכן שאינה משפיעה על כריאות של אדם, עוסדת סול ערכים אחרים

שואל 9

השפעה ישירה או עקיפה?

אריה נייגר

לא איכפת לי שזה יהיה הכי עקיף שבעולם, אבל שזה ישפיע על כריאות.

נחי שילה

גם סלויזיה משפיעה.

אריה נייגר

יש דברים שלא משפיעים על כריאות, והמחוקק אומר שהם לא משפיעים על הכריאות. אחרת הוא לא היה מכניס קטגוריה נוספת. אני לא מדבר עכשיו על דוגמאות מופרכות, אני אניד לך בדיוק מה ספריע לתעשייה.

התעשייה חושפת את כל סודותיה המקצועיים, המסחריים, בשתי דרכים: האחת, בתיק מפעל, במסגרת מערכות הפיקוח על חומרים מסוכנים באים - בדרך-כלל זה לא המשרד לאיכות הסביבה, זה איגודי ערים לאיכות הסביבה וכד' - ומפשיטים אותנו עירוס ועריה. הם באים ורואים הכל, ועושים חדשנות.

מפעל כמו 'טבע', אני אביא דוגמה היפוסתית, אבל היא מאוד מעשית, מפעל שמייצר תרופות גינוריות, כלומר, לא מבוססות על פטנט. כל החוכמה של ההישרדות התחרותית שלו היא היכולת להגן על תהליכי הייצור שלו. מתחנה, במקום להתחיל לפתח ולדעת בדיוק באיזו מספרטורה צריך לחסם איזה חומר, ובאיזה חומרים להשתמש, יילן למשרד לאיכות הסביבה ויקבל את דוח המפעל, יקבל בדיוק את רשימת תהליכי הייצור, יקבל בדיוק את מרכיבי הייצור.

הינד דוד צוקר

על בסיס מה תחיה הבקשה? - של איכות הסביבה?

אריה נייגר

בוודאי חומרים מסוכנים. אני צודק?

איילת רוזן

לא הדוגמה שהבאת.

אריה נייגר

חומרים מסוכנים זה תחום של איכות הסביבה

נושא שני אנחנו כבר לא התעשייה של המחפיקה התעשייתית. יש נושא שהוא מאוד חשוב. יש תקן כיון-לאומי של איכות סביבה שנקרא 'איזו 14'. יש לתעשייה אינסרס כלכלי לעסוד בזה, אבל בסופו של דבר זה אינסרס של כולם, מה קורה? - אנחנו סכינים תיק, ובתיק הזה אנחנו צריכים לתת את כל ההיבטים הסביבתיים כהגדרה הגלובאלית שלהם. אני רוצה לומר במאמר מוסגר דבר אחד, לסונת 'סביבה' אין גבולות, גם סויסוריאליים התפישה הסולמית אוסרת שיש אחריות סביבתית עולמית. אני יכול לנלות לך סוד, מי שסובל מזיהום האוויר של חברת-חשמל היא ירדן, לא אנחנו. במסגרת הדוח של 'איזו 14', שהרבה פעמים אנחנו מוסרים אותו באופן וולונטרי, או שהוא מניע אנב עיון בחומר שאנחנו מעמידים בפני אנשי איכות הסביבה, אנחנו צריכים לתת מידע, לא רק על תהליכים פיסיים שנעשים, אלא גם על ספקים, כדי לדעת מסי אתה קונה, האם אתה קונה ממישהו שהוא שומר על איכות הסביבה. אני צריך לתת מידע על לקוחות, אני צריך להגיד מה מקור הקנייה של חומר.

היור דוד צוקר

הסיסון ברור

אריה נייגר

רק עוד סלה אחת מסש כמישור העקרוני של החקיקה הזאת. החקיקה הזאת היא על בסיס חודל. נקרא לו צפון-אמריקני אני צודק?

יהושע שופמן

בסדר

אריה נייגר

אני יודע שיש מדינות שבהן יש פתיחות יותר גדולה לנושאים סביבתיים. זה לא קיים בכל המדינות. יש ויכוח גדול מאוד האם צריך לאסוף מסנדרטים של ארצות-הכרית, שהם מאוד-מאוד ליברליים, או מסנדרטים של אירופה. אני לא חושב שבחקיקה הזאת, שנועדה להגן, צריכים להיות מסנדרטים בנושא סביבה.

איילת רוזן

אני רוצה להניב על סענות. הן לגבי הצעת משרד המשפטים והן לגבי אחרים. אני חושבת שראוי לשמוע אותנו. אנחנו באמצע, המשרד לאיכות הסביבה יכול להניב על כל הדברים נשמע, ואז אני

דני פיש

אני דווקא מסכים איתו. אני חושב שצריך למצוא לזה תשובה. כולנו מסכימים שיש סוד מקצועי. ולעניין הזה צריך לקבוע הגנה. אנחנו גם חושבים שצריכה להיות חלוקה ברורה בין מפגעים סביבתיים כהגדרתם בחוק מניעת מפגעים סביבתיים, וזה נותן לך תשובה. על-מנת שלא נרחיב את הנושא של מה זה איכות סביבה יותר מדי, לבין הנושא של סיכונים בריאותיים לנו יש הצעה, שעושה בדיוק את החלוקה הזאת. זה דבר ראשון.

דבר שני, ופה אולי אנחנו קצת פחות מסכימים. אין לי ספק שההצעה של יהושע שופמן, כפי שהיא היום, הולכת להחזיר את הנושא של איכות הסביבה עשרים שנה אחורנית. אומנם זה שיפור לגבי מה שהיה קודם. אבל מה קורה פה? אנחנו באמת עובדים או מנסים לעבוד על דגם צפון-אמריקני. אבל מה עושים לוקחים 20%-10% ממנו, ו-80% נשאר. רק כדי לסכך את האוזן. בחקיקת האמריקנית, בעניין של נילוי, כל הנושא של פלימות לאוויר ולמים, אינו בדרך סוד מסחרי. חוק המים האמריקני אוסר את זה, חוק אוויר נקי האמריקני אוסר את זה. אדם לא יכול להניד, לא משנה מה הסיבה שלו. יש לי סוד מסחרי, אני פולס כך וכך. אבל אי-אפשר לדעת את זה. פה אנחנו מחזירים ומרמים את המצב הקיים.

היור דוד צוקר

לסתי

דני פיש

בנלל שהיום אנחנו מקבלים את המידע הזה

היור דוד צוקר

איפה אנחנו מונעים כאן קבלת המידע?

דני פיש

אדם יכול להניד שיש עניין של סוד מסחרי, עושים איזה איזון, לא תמיד - - -

היור דוד צוקר

לא תמיד העניין הציבורי יגבר עליו

דני פיש

בחקיקה האמריקנית העניין הזה מוחלם. לגבי אוויר וסיס מה שאתה שופך, מה שאתה פולט לאוויר, אתה חייב לגלות. ולא בכדי יש המון בעיות שם, ויש גם המון בעיות פה לא כל התעשיינים הם "טבע".

דבר שני, אדם שרוצה בכלל להיכנס לקבוצה של מידע סודי חייב להפריד מידע, יש חובה מפורטת, לא איזו חובה כללית, שסוד מסתרי זה מכלול. יש חובה מפורטת להפריד מידע ולספק כל מידע, שלא הוא מצוי אצלו.

דבר שלישי בחקיקה האמריקנית, שיש בה סך-הכל חמישה דברי חקיקה מרכזיים, שכולם עוסקים בנושא של תובת הנילוי, אתה חייב לגלות את החומר הניגודי, יש לך חומר סודי שלך, אף אחד לא רוצה לדעת, אבל את סוג החומר הניגודי, כאשר מדובר בסיכון בריאותי, אתה חייב לגלות.

אריה נייגר

יש לי הרגשה שאנחנו מסכימים על הרבה יותר דברים מאשר אנחנו חושבים.

דני פיש

הדבר הרביעי הוא נסל הראיה, לא כמו מדובר פה קודם, נסל הראיה הוא על מבקש הסוד הוא חייב לבוא ולנסק בפני הרשות למה זה סוד הרשות חייבת להחליט באותו זמן, או בפרק זמן קרוב, תוך כמה ימים, האם כן, האם לא, היא צריכה להחזיר לו חשוכה, והעניין הזה נסגר כבר אז, ויש נסל כבד על זה שמועו שיש לו סוד.

רחל גומליב

על מוסר המידע, לא על הרשות עצמה.

דני פיש

על מוסר המידע, אבל הרשות מחליטה.

יהושע שופמן

הוא לא תמיד מוסר מידע, לפעמים - - -

דני פיש

יש דבר נוסף שאין אצלנו - טוב אנחנו מסתכלים על תלך ואנחנו מפסידים את העיקר - בחקיקה הצפון-אמריקנית יש חובות דיווח סקיפות, ומפעל שעובר על תובת הדיווח עובר עבירה מאוד חמורה אפשר לבדוק את הדיווחים האלה, זה נותן לארגונים הסביבתיים, למשל, אפשרות לקבל תמונה מאוד טובה, בלי להתעסק עם סוד מסתרי פה, אנחנו רק מכניסים את העניין של סוד מסתרי.

דבר נוסף מי שמועו שיש לו סוד מסתרי, הוא צריך קודם כל להתחייב גם לבקשה הזאת, שהוא לא העביר לאף אחד אחר יש נסיון הרבה יותר מסיף להגדיר ולהעתיק תנאים למתן כהגדרה של סוד מסתרי בחריג הסביבתי יש גם נושא של reverse engineering, בכל מקום שאפשר לעשות reverse engineering, אין מה לדבר על סוד מסתרי זאת אומרת, אם אדם רוצה לקחת את הפלימות שלן או את מה שאתה מעביר לרמת-חובב וכד', לעשות על זה reverse engineering ולפענח, לא יתנו לך אף פעם, ההצעה הקיימת, פשוט לא תתחילה לענות על כל הבעיות האלה, ואני אוסר לך, אנחנו הולכים אחורה שנות דור.

אריה נייגר

אני רק רוצה לצמצם את המחלוקת בינינו אני לא יודע למה ההצעה הזאת מורכבת כך, אני חושב שפלימות הן לא סוד מסתרי בהגדרה משפטית.

בועז אורן

א) אני רוצה לשמור את הזכות לחזור לסעיף הזה, במידה ומסעיף 30 יוקפא, ואם לא כן, ההטרה שלי תהיה מאוד מצומצמת, היינו מאוד מבקשים לדעת מה זה "מזהמים" אין היום בחקיקה הישראלית הגדרה של מזהמים, זה גם יקדם נושאים סביבתיים, אני סניח.

היור דוד צוקר

זו לא חקיקה באיכות הסביבה. אנחנו לא הולכים להסדיר את סוגיית איכות הסביבה ככללה

כונן אורן

אין תקני פליטה במדינה.

היור דוד צוקר

אתה לא מציע לי מכשיר לקבוע פה את התקנים אני מבין את הקושי שלך. אבל אתה מוכרח להבין. לא זה מה שנעשה, אני לא יכול

צהלי דרור-נבריאלי

אני חושבת שההצעה שלנו יכולה לעזור. דווקא על רקע הקושי שהועלה, אם הקושי שאתה מעלה הוא חוסר ודאות, אנחנו מציעים ודאות. כל מה שטוב את גדר המפעל שלך הוא לא סוד.

יהושע שופמן

אני רוצה להניד לכם מה ההגדרה של מפגע סביבתי

צהלי דרור-נבריאלי

אבל ההגדרה הזאת לא מספקת.

יהושע שופמן

ההצעה של "אדם טבע ודין" הם מפגעים להגדרה של מפגע סביבתי בחוק למניעת מפגעים סביבתיים. "מפגע סביבתי הוא זיהום אוויר, רעש, ריח, זיהום מים, זיהום מי-ים, זיהום על-ידי פסולת, זיהום על-ידי חומרים מסוכנים, זיהום על-ידי קרינה, והכל כשהם בניגוד לחיקוק, לצו, לתוכנית, לרשיון עסק או לכל היתר או רשיון אחר או שיש בהם פגיעה בבריאותו של אדם או גרימת סבל ממשי לאדם". אלה בדיוק שני הדברים שהוא העלה.

שמאל סג

אני רק רוצה לשאול, כי אני חושב שיש אולי איזון לקונה. ההגדרה של סעיף 3, זה כאילו נעשה שלא כדין, מה קורה כאשר אני רוצה לתקוף מעשה שנעשה כדין כלומר. רשות נתנה לו סמכות לשפוף וכו', ואני אומר "רבותי, מעיתם נתתם אישור למשחן שהוא לא תקין". אני רוצה לתקוף את שיקול הדעת של הרשות שאישרה לו, ואז אם נבנסת רק ההגדרה "שלא כדין", כלומר מה שהרשות נתנה כדין, האם אני מנוע מלתקוף, והמשרד לא יכול להתערב כאן אני חושב שהמלים "שלא כדין" הן לא במקום.

אריה נייגר

מה זה שייך לסוד?

שמאל סג

תסתכל בהגדרה - - -

היור דוד צוקר

חבר'ה, אנחנו לא עומקים פה בחקיקה של איכות הסביבה. אני רוצה להזכיר לכם במה אנחנו עומקים, אדם מבקש לקבל מידע על מעשה שנעשה כדין או שלא כדין - רק בזה אנחנו עומקים. רק כעקלת המידע על זה.

שמאל סג

לכן, בנושא הזה, המלים "שנעשה שלא כדין" הן מצמצמות. עם כל הכבוד לזה שלמישהו נוח, שאם פעיד נתן רשות זה הופך להיות כדין, ובאותו רגע מנוע מידע בפניי. זוהי שגיאה זה דבר אחד.

דבר שני איזו סוד יש לרשות הציבורית הניסוח צריך להיות אחר, כרגע שהרשות הציבורית היא בעלת המידע, זה משהו אחר, וכאשר הרשות הציבורית היא רק האכסניה של האינפורמציה מכות חוק זה משהו אחר לכן, הניסוח צריך להשתנות.

שלמה שהם

מה זו אכסניה של אינפורמציה?

שמואל 90

השרד התעשייה והמסחר רוצה ממפעל א' את הנתונים. כדי לתת לו אישור או היתר כרגע הוא עשה זאת כדי שהוא יוכל לתת היתר, לכן צריך הבחנה אין סוד מקצועי של רשות שהיא אכסניה של מידע. יש סוד מקצועי של מישהו שמשתמש בו להפעול העבודה ההבחנה צריכה להיות אחרת.

הי"ר דוד צוקר

יש בלי סוף רשויות ציבוריות עם סודות.

שמואל 90

הנושא של אינטרס ציבורי בית-המשפט. בנושאים אחרים, קבע שאינטרס ציבורי, והוא עשוי לקבוע גם במקרה שלנו, הוא, שייצורו של מפעל או המסך פמילותו של מפעל בנושא מסויים עדיף על אינטרס ציבורי רחב אחר. כלומר, הוא מאזן בין אינטרסים צריך להכין, שלא בית-המשפט יבוא לשקול, על-פי סעיף 18, אם להתיר מידע או לשנות את החלטה הרשות לא תמיד הציבור הוא לנגד עיניו במובן הצר של מסירת המידע, לפעמים הציבור הוא לנגד עיניו בעצם המשך הפקוד אותו מפעל.

יחושע שופמן

זה מה שנקרא איזון.

שמואל 90

קח את זה כחשבון, כי ההגדרה שקודם ניתנה היא לא מדוייקת והיא לא חד-משמעית כאשר למה ששוב לציבור הנוגע ונס לציבור הנהנה.

הפרט האחרון הוא, שצריכה להיות איזון הכתנה, והיא צריכה להיות בדיוק בסעיף הזה. בין החלטה הרשות לא לתת את המידע לבין החלטה הרשות. לא תמיד ברור שצד נ' עצר אותה, כלומר, אין פה הבחנה הרשות אוסרת שני הצדדים, המבקש וצד נ', תילחמו ביניכם בבית-משפט. ככל מקום היא לא צד בזה אני תושב שזה מצטרף להערה שניתנה פה.

יהודה לנדא

יש לי הערה. אולי כמשקל נגד להערה של שמעון וייס יש סעיף 12, אני לא סבין למה אנתנו צריכים להיכנס עוד פעם ועוד פעם לצדדי נ' למיניהם הרי הרשות, ביום שהיא מוסרת מידע שנוגע לצד שלישי, היא פונה לצד השלישי. כל החשש החוזר ונשנה של סעיף 19, סעיף 36 לחוק ניירות מרן, אני לא אומר שהוא אינטרס ממשי. אבל פתחנו את הבעיה - פונים לצד השלישי אם יש בעיה הולכים לבית-משפט, בואו נמשיך הלאה.

נתי שילה

זה לא יכול לעבוד כך.

יהודה לנדא

לדעתי, זה פתרון.

נתי שילה

צד נ' שצריך לעבוד סול הרשות, לא יכול כל יום לרוץ לבית-משפט, כי יגידו לו מישהו ביקש חומר עליך.

היור דוד צוקר

אני לא הבנתי מה אתם כן מצימיסו

נתי שילה

אנחנו, כחברות ציבוריות שמסוכות לשולחנה של הרשות, אם יש נושאים מקצועיים שצריך לספל בהם ברשות, ואלה כדור-כלל זכרים סודיים, זה לפני ההודעה, זה דיווח, זו מיוסמת תשקיף - - -

היור דוד צוקר

מי הסכריעי

נתי שילה

לנושא הזה יש תסיון. בגלל שאני עובד עם הרשות לניירות ערך - - -

היור דוד צוקר

על זה אין ויכוח

נתי שילה

שלא יבוא מתחרה שלי מחר - - -

היור דוד צוקר

את זה אף אחד לא מציע לשנות

דניאלה גורני

לא כתובים יחסי הגומלין בין פסקה 3 ל-4

נתי שילה

זה לא ברור אני אניש מיוסמת תשקיף, יבוא לרשות מתחרה שלי ויניד שהוא רוצח את הסיוסמה

דניאלה גורני

יתושע שופמן. לא ברור מה גוכר על מה

צהלי דור-נבריאלי

יש לי הרגשה שצריך למשות פה איזה סדר קודם כל, ההערה הראשונה היא, שהסייג לסייג של מידע בעניין סודות מסחריים, הוא נוגע אך ורק למידע סכיבתי, זאת אומרת, אני לא רואה אין תשקיפים ברשות לניירות ערך נוגעים לזה

נתי שילה

אני באמת לא מכין למה חיברו את שני הדברים יחד

צהלי דור-נבריאלי

חיברו את שני הדברים יחד בגלל איזון האינטרסים שאנחנו מחפשים, ואיזון האינטרסים הזה קיים גם במולס וגם בישראל, ואני אסכיר את עצמי

נתי שילה

אני לא סתננד לזה, אני רק שואל: למה החיבור בתוך הסעיף הזה? אפשר למצוא עוד דברים

צהלי דרוור-נכריאלי

מצד אחד, עומד האינטרס של סוד מסחרי: מצד שני, עומד אינטרס, שאולי לא כולם חכירים בו, זה לא סקל מסשקלו, שהוא מאוד כבד, והוא נוגע לכל אחד מאיתנו, וזה להגן על הסביבה ועל האנשים בסביבה.

נתי שילה

מקובל עלי

צהלי דרוור-נכריאלי

כדי להגן בצורה אפקטיבית צריך מידע. מידע הנוגע לפעילות תעשייתית של אלה שפוגעים בסביבה. אנחנו באים לקבוע את איזון האינטרסים ברוח שזה נעשה בכל העולם. בכל העולם נקבע שסוד מסחרי, כבודו במסומו מונח, אינטרסים ציבוריים שנוגעים לאיכות הסביבה מכרסמים בסוד המסחרי הזה או בכלל לא נכנסים בנידורו. גם בישראל הוחלט שסוד מסחרי נמוג מפני אינטרסים ציבוריים. כמו, לדוגמה, חופש העיסוק. וזה עוד לפני שהיה חוק יסוד: חופש העיסוק. לכן, ההצעה שלנו אומרת דברים מאוד ברורים ודי מצומצמים. היא אומרת שפסקת המשנה שנוגעת לסודות מקצועיים לא תחול על איזה מידע, לא על כל מידע שאתה עלול לחשוש לו. אלא על מידע בדבר סילוק, פליטה, שפיכה, הוצאה אל הסביבה, שמל זה. אני מניחה, אין לי מחלוקת עם התעשיינים, או סיכונים סביבתיים כמשמעותם בחוק מפגעים סביבתיים.

חיוור דוד צוקר

נשארה לנו רק שאלה אחת. מה קורה אם המידע הזה מסונל לפצח או לפענח באחת סוד מסחרי?

דני פיש

זה מה שאמרת קודם, כל זכר שניתן לעשות לו reverse engineering, לא יכול להיחשב כסוד מסחרי.

אריה רוטר

יש לי הערה במישור החוקתי, אלא אם כן משתו לא ברור לי כאן התנאי בסיפא של הסיומה שהינשתם עכשיו, התנאי על חובתה של הרשות הציבורית לגלות, הוא, שהיא מודה שהדברים נעשו שלא כדין. האם אין כאן איזו פגימה בעניין של הפללה עצמית אחת בעצם מניח שהיא תצטרך לגלות רק אחרי שהיא הודתה שהיא עברה על החוק?

זה מנוסת כן. הרשות הציבורית תמסור מידע, שנעשו שלא כדין. זה יכול להיות מידע שנוגע אליה, כי היא עשתה את המעשה שלא כדין, זה יכול להיות סקרה, שהיא באמת אכסניה, ואז אנחנו רק מנבירים את השאלה של נוסחת האיזון. היא תצטרך גם לקבוע אם צד ג' הוא עבריון או לא. זאת אומרת, לא רק לספל בעניינים של פגימה בפרטיות, אלא גם להיות שופט.

אבל, נניח, ניקח את המקרה הפשוט, המידע נוגע אליה אישית. הנתח החוק כאן היא אולי באמת הנחה קצת אופטימית, שמישהו יאמר: כן, שקלתי, אני כנראה עבריון, אני סודה שאני עבריון, ולכן אני נותן לכם את המידע.

איילת רוזן

בהתחלה אני אניב באופן כללי, ואז אתיחם ספציפית להצעה של יהושע שופמן. אנחנו סודטים לכן שאי-אפשר, בחוק חופש המידע, לפרסם את כל האיזונים, אבל אנחנו מעוניינים בשני דברים לפחות (א) שהחוק הזה לא יביא את הרשות למצב יותר גרוט, זאת אומרת, יותר אפור ובלתי-ידוע מהמצב היום (ב) שלא נהיה כמצב, כפי שהזכרת אתמול, שנמיל על בני-לחיות המתוקק בתחום הזה החשש שלי מההצעה הזאת, כפי שהובאה בפנינו, הוא שאם הדברים נתקיימו כאן, ראשית כל, כבר היום הרשות עושה את האיזון הזה. כבר היום אנחנו מקבלים בקשות להפצת מידע שקיבלנו מגופים שלישיים. אנחנו פועלים, וכפי שכתוב בהצעת חוק של חופש המידע, פונים לנוף השלישי ומבקשים את תנוכתם. אבל המצב היום, הוא פשוט אפור. זאת אומרת, כל בקשה היא חביעה בפוסטציאל.

לכן, חייב להיות בחוק הזה, או בתקנות לפיו, הנחיות ברורות של הסחוקק, איות סוג מידע נופל בצד אחד של האיזון ואיזה בצד השני. זאת אומרת, המצב נשאר אפור. הרשות לא

יודעת, התעשייה לא יודעת, ומכעש המידע לא יודע, ולכן, הכל יילך, טוב, לחביעות כבתי משפט, כגון, התביעה, שעומדת להתדיין בבג"ץ בעוד כמה ימים, של מחצבה בצפון, לא מדובר במפעל כימיקליים מסוכנים, מסוככים, עם תהליכי יצור של "טבע" הם מוענים, שהפליטות לאוויר מהמחצבה מהוות סוד מסחרי, ושנאנחנו לא רשאים להפיץ את זה החוצה.

אריה נייגר

שמות

איילת רוון

על כל שמות תהיה התדיינות כזאת

יהושע שופמן

תהיה הנתיח

איילת רוון

הכניץ יהיה מחוקק בתחום הזה

דבר שני, אולי כדי לאזן קצת את תחום החיזוכרות נחזר הזה, מידע סביבתי, המידע שמחוקק המשרד לאיכות הסביבה, הוא שונה בחלקו, במהותו, מהמידע שאנשים אחרים רגילים אליו בסוד מסחרי, ההשפעה הסביבתית היא השפעה על כלל הציבור, ולכן המשרד, אולי בניגוד למשרדים אחרים, מאוד מעוניין שיובהר מה מותר ומה אסור, כדי למסור את זה

ההצעה שהועלתה, שמי שמסר את המידע יציין על זה אם זה סוד מסחרי או לא, הוא באמת לא ישים, כי על כל זכר יכתבו "סוד מסחרי" אף אחד לא רוצה שיידעו ברבים שהוא סוהם או שהוא עושה פעילות שיש בה סכנה לציבור, זה לא פתרון מעשי

לכן, מה שאני מציעה, מאחר ואנחנו לא יכולים לדון כאן בכל הפרטים איזה חוסר למסור ואיזה לא, ראשית כל, שיהיה ברור, שהנסל יהיה על מי שמוען לסוד המסחרי, וזה לא בדיק נוסח קל, זאת אומרת, אם משהו מוען שזה סוד מסחרי, עליו יהיה הנסל להוכיח, ושנית, יוחקנו תקנות שיפרסו מהן אמות המידה של האיזון, עשינו את זה כאן באופן חלקי, עשינו כאן מבחן איזונים בין, מצד אחד, העניין הציבורי, ואז התחלנו לפרס את אמות המידה של הזכות לסוד מסחרי, מול הנוק הכלכלי, המקצועי, המסחרי, זאת אומרת, אין כאן פירוס שווה ערך של האיזונים, לכן, אני חושבת שההצעה הזאת היא לא במקומה

לצמרי הרב, מסיבות שונות ומגוונות אין חקיקה בתחומים רבים לגבי הפליטה, השפיכה וההשלכה לסביבה, שנעשו שלא כדין, עם התעשיינים ומשרדי משטלה אחרים לא הנענו ב-1998 לקביעת רמות של פליטות מזהמי אוויר לתעשייה, גם לגבי כלי רכב יש בעיה, אלה תחומים אפורים, לכן, הכנסת הסינוחים "שנעשה שלא כדין", הם לא במקומם כאן

ההצעות שלנו הן חלופיות, לדעתנו, הנוסח הקודם, שניסה איכשהו לקבוע בחוק חופש המידע את אמות המידה, לפיו האיזון יחיה לטובת עמירת המידע, כשמדובר על פליטות או כשמדובר על סיכונים סביבתיים, היא עדיפה בהרבה על ההצעה הנוכחית, שמשאירה הכל פתוח לאיזון, ההצעה המשלתית עדיפה בעינינו

גם ההצעה של "אדם סבס ודין" עדיפה על ההצעה שלפנינו, כי המחוקק קובע שם איזה סוגי מידע הוא חושב נופלים בצד אחד של האיזון

יהושע שופמן

נדמה לי שיש, כנראה, אצלי אי-הבנה, מפני שאתם עוסקים בזה יום-יום, אתם לא אוהבים את הסינוח "שלא כדין", אבל ההגדרה של מפגע סביבתי כוללת בחובה את הסינוח "שלא כדין"

איילת רוון

אנחנו מדברים על שתי חלופות, האחת היא שלנו: פליטה, שפיכה, השלכה, והשנייה, של "אדם סבס ודין", סילוק והוצאה

יהושע שופמן

כתוב: "סזסהים חגורסים או עלולים לגרום להפגעים סכיכתיים. כמשמעוים."

צהלי דרור-גבריאל

"או כדנר סיכונים סכיכתיים, כמשמעוים." אלה שתי אופציות נפרדות.

איילת רוזן

זה נכון בהצעת החוק הממשלתית

נוסח הסעיף הזה לא יכול להיות סמוכם היום. בגלל שהוא שנוי במחלוקת

היורד דוד צוקר

את מתכוונת לדף הבודד. לנוסח החזש ל-9(א)(3)?

איילת רוזן

כן מדובר בשינוי החלטת ססשלה. צריכה להיות החלטה של הוועדה, שתנחה את משרד המשפטים, את המשרד לאיכות הסביבה וגורמים אחרים. שאולי מעוניינים, לשבת על הניסוח הפרטני. כאשר תהיה הנחיה של תת הוועדה ראשית, שהעברת נסל ההוכחה תהיה על מכש החסיון. ושנית, ניסוח סעיף שיגיד, שיוחקנו תקנות שיפרסו בדיוק איפה נופל האיוון. זאת אומרת, שתהיה חקיקת משנה, מכוח חוק חופש המידע, שיסדיר, כידיעת כל הגורמים, איזה מידע ייססר ואיזה לא, ושלא יהיה חיקוק בניצי בנושא

שמאל 90

גדר המפעל זו הנדדה בעייתית, כי מח קורה אם מפעל לוקח שמת, ושם הוא שופך חומרים, גדר המפעל זה דבר מאוד לא יעיל

יהושע שופמן

יכול להיות שאפשר להתחיל מהסוף, ההצעה של איילת רוזן היא טובה, חוץ מזה שחיא עשויה לדחות את הוויכוח הזה בשנה. כשאנחנו לוקחים את הסעיף כלי חריג אומרים: סעיף זה לא יחול סל מידע סכיכתי, אם רוצים איוו הנדדה שקבעו שר המשפטים בהחייטצות עם השר לאיכות הסביבה ועם השר לתעשייה והמסחר, שיקבעו בתקנות, ואז אפשר לקבוע באופן פרטני סוגים של זיהומים, דברים, נניח, שהם יוצאים מגדר המפעל, פחזתי ממצב שיהיה כתוב "סוד מקצועי", למעט פליטה לאוויר, כי זה מניח שפליטה לאוויר, היא בהנדדה סוד מקצועי או סוד מסחרי, גם לפי מה שאומרים "אדם סבע ודין", גם לפי מה שאומר אריה נייגר, אין סיכה לומר שזה סוד מסחרי

דני פיש

אבל כל החקיקה בחוץ-לארץ אומרת את זה

יהושע שופמן

אבל יש לי סוד חיקוקים שטוסקים בסודות מסחריים, ואנחנו נחחיל להגיד שזה נכנס לגדר סוד מסחרי רק כדי לחוציא אותו, אפשוות אחרת היא לקבוע באופן פרטני, דרך אנכ, זה שאין לנו תקנים, זה לא פותר לי את הבעיה, מפני שכרגע שאני מפנה למפגע סכיכתי, אז אני מניח שיש תקנים, מפני שהכל בניגוד לצו וכדי, אם רוצים להניע לרמה פרטנית על כל סוגי המידע, מי מחויק במידע, הרי מידע אצל הרשות לניירות סרך, לא נדאית לי בעיה, מפני שיש שם הסדר נפרד

נחי שילה

אין הסדר ברשות

יהושע שופמן

אם רוצים לדבר באופן פרטני על סוגי מידע, אנחנו יכולים לקבוע הוראות שיהיו באישור הוועדה, בחתימצות עם הגורמים הנוגעים בדבר, ולעשות אותם באופן מאוד ספציפי ופרטני.

כל נוסחה אחרת, גם הנוסח של ההצעה הסמלית המקורית, גם הנוסח מהבוקר, גם הנוסח של 'אדם טבע ודין', משאירים שם אפור, אם לא רוצים להשאיר שם אפור, צריך להתייחס באופן פרטני.

היור דוד צוקר

כל דבר שיש בו שם אפור צריך לחוקק בתחום איכות הסביבה ולא בחוק הזה

איילת רוזן

החוק הזה מרע, זאת הבעיה שלנו.

היור דוד צוקר

כל אחד, כשסגיימים לתחום שלו אומר 'פה זה מרע', כלומר, הכל בסדר, רק בתחום שלי אנחנו נסוגים עשרים שנה, גם העניין של הנסיגה משתנה, בין עשרים שנה לבין חמש שנים, יש כל מיני גרסאות.

איילת רוזן

חבר הכנסת דוד צוקר, אם זאת הגישה שלך, שצריך חקיקה פרטנית, אז, לדעתי, ההצעה של יהושע שופמן עדיפה, היא מסש מפחיתה מהערך של הצעת החוק הסמלית, יכול להיות שנצטרך לחזור לוועדת השרים במניין הזה.

היור דוד צוקר

לאיזו הצעה את מתכוונת? יש כאן כמה הצעות.

יהושע שופמן

היא מתנגדת לסעיף קס"א (א) הוא בכלל בלי חריגים, וזה ספריע לה.

היור דוד צוקר

מד עכשיו לא הבנתי למה זה ספריע לו, אם אנחנו קובעים את זה ספריעית בלי חריגים.

איילת רוזן

בגלל שאין שום דבר שהוא ב-(א) והוא לא ב-(ב).

היור דוד צוקר

אני רוצה לגשת לסיכום העניין, יש לי הרגשה די מבוססת שתוספת עכשיו לא תעשה את התמונה יותר בהירה, התמונה עכשיו בהירה דיה, כלומר, צריך להיחלק פה מסיפור מאוד מסובך, יהושע שופמן, תאמר מה אתה מתכוון לעשות, ואני אנסה לסכם.

דני פיש

אנחנו נתנו הצעות ספורטות, אני מבקש להתייחס.

היור דוד צוקר

אני יודע, דני פיש, אני קודם רוצה לנסות לסכם מה אנחנו רוצים, אנחנו לא ננסה פה כלום, אבל לאיזה כיוון ללכת אני גם צריך להכריע.

יהושע שופט

אני לא חושב שההצעה של "אדם סכע ודין" פותרת לנו בעיות. היא גם לא מספיק ברורה וגם מאוד-מאוד רחכה בכיוון אחד. יש פה אינטרסים מתנגשים. היה נסיון שלא עלה יפה. לפני שכנראה הוא לא טוב לאף אחד, אבל נסיון למצוא נוסחת איזון בין אינטרסים מתנגשים.

אתה אומר שצריך חקיקה סכימטית, אתה צודק. יכול להיות שהרעיון של הפניה לתקנות יהיו יותר מפורטות. זה הפתרון.

הי"ר דוד צוקר

אני מציע את הסיכום הכא, שמטיל עלינו קצת עבודה. אנחנו צריכים למצוא פה תשובה לפחות לשניים-שלושה עניינים שאינם מחייבים זה עם זה מצד אחד, יש לנו אינטרס של הגנה על המושג איכות הסביבה - אני אומר את זה לאריה נייגר - בסובנו הרחב, אנחנו לא נשנה את המושג, ובריאות הציבור, ומצד שני, אנחנו לא רוצים שזה ישמש פתח או נתיב כדי לשבש את הפעולה שלך או לגנוב סך מידע.

כאשר יש דברים שיש עליהם הסכמה, ואין עליהם חילוקי דעות, והדוגמה החתאמה ביותר היא חומר ששפכת, שזרקת, שניפצת - על זה אין חילוקי דעות.

יהושע שופט

אני טוען שמה שאתה פולם לרשות הרבים, זו לא בעיה אם אחת מוציא מנדו המפעל וקובר ששהו באדמה - - -

הי"ר דוד צוקר

מוזב, כל מה שאתה נפטר מסנו, כל מה שעוזב אותך זה לא נזר פיסית, כי חלק נפלס לאוויר וחלק למסה וכד'

יש טיכונים שעניינם איכות הסביבה, שאין עליהם חסיון יש טיכונים לאיכות הסביבה ולכריאות הציבור שלא יהיה עליהם חסיון. מי יכריע על זהו איפה נכריע על זהו אני מדבר מכשיו ברמה של מסגרת, לא של חכמים שיוכאו בתקנות. אני סוכן שיהיו תקנות שיחסכו את הריצה התכופה לבתי-המשפט. זה אומנם חורג קצת מהמכלול של החוק וסהתפישה של החוק, אבל יכול להיות שזה חומר לנו הרבה עבודה כלומר, לכל הצדדים כולם, גם לארגונים, גם להפעלים לכן, אני סוכן שגלך למבנה הזה, נדמה לי שזה יעזור לנו.

שלמה שהם

התקנות יתקנו כאותו קצב של חוק מניעת מפגעים

הי"ר דוד צוקר

זאת היתח הערה צינית, אבל היא נכונה. אין לי תשובה מליה יש הסון דברים שאין עליהם תשובות.

השאלה הבאה היא, על מי נמל החוכחה כלומר, האם זה על הסועו לסודיותו אם זה יהיה מקובל על כל הצדדים, או בסדר.

אני רוצה לנקש את הדבר הבא, וקשה לי להכריע זאת שאלה מסובכת היא לא השאלה הכי חשובה, אבל היא השאלה הכי מסובכת שעלתה כאן ככל מערך החקיקה. אני אומר לכם כאופן הכי גלוי, קשה לי מאוד להכריע כאן, גם משום שאני לא רואה את עצמי כמומחה לאיכות הסביבה, גם משום שאני לא רוצה שזה יגיע למליאת הוועדה ולפתוח בדיון שם זה כאמת נמק מורכב מדי מכדי לדון בו ברבע שעה, ובמליאת הוועדה תהיה רבע שעה לכל סוגייה שאין מליה הסכמה לכן, אני פונה ומבקש, תנסו, אולי היום אחרי הישיבה, להביא לי משהו מוסכם. אני רוצה שיהיה נוסח מוסכם.

אני מניע לשאלה שהעלה שמעון וייס, אם התקנות פותרות את נוסחת האיזון, אז זו תהיה תשובה מספקת, שמעון וייס?

שמעון וייס

לדעתי, התקנות לא פותרות

היור דוד צוקר

אם זה לא פותר, מה היית רוצה?

שמעון ויים

אני רוצה להציע ליהושע שופמן נוסחה. אני מבקש גם את העזרה של נתי שילה.

בוסו אורן

ההערה של יאדם טבס ודין מופיעה בשורה הראשונה של 3(א)(6), אם הם יורדים מזה פה, או אין שום בעיה. אם הם לא יורדים מזה, אבקש להצטרף לאותו צוות.

היור דוד צוקר

לך יש את סעיף 30, מה הבעיה?

בוסו אורן

ההצעה של יאדם ומבט ודין - - -

היור דוד צוקר

עזוב, זאת הצעה של יאדם ומבט ודין.

דני פיש

מזה אנחנו יורדים, אבל ספסקה 30(ג) לא יורדים.

היור דוד צוקר

הרבה לא התקדסנו, אולי, פרט להגדרת המחלוקת. אני ממש כופה עליכם עכשיו, תביאו הנה נוסח שמוסכם עליכם, גם אם יש בו חורים ב-9, בהנחה שאנחנו לא מחוקקים את החוק לאיכות הסביבה באו, תזכרו את זה, אם אתם רוצים נשכ אחרי זה ונגיש הצעות חוק, אלה המגבלות, הנוסחה שתובא לפניכם היא הנוסחה שאני עומד לקבל אותה, כלומר, אני לא אפתח עליה את הדיון, הנוסחה שתביאו, אני מבקש שתהיה מוסכמת, והיא הנוסחה שאנחנו מסבלים בנוסח החוק, ניתן לכם ליישב את העניין, אני לא מצליח.

נתי שילה

איפה, בתוך זה, נכנסת הפרמיות העסקית של התאגידים?

יהושע שופמן

אנחנו כל הזמן מדברים על החרין הסביבתי, למעט החרין הסביבתי, יש לנו מידע הנוגע לעניינים המסחריים והסקצוטיים הקשורים לעסקיו של אדם שעלול לפגוע פגיעה מסשית באינטרס סקצוטי ומסחרי.

נתי שילה

זה עדיין צמוד לשיקול דעת הרשות.

היור דוד צוקר

חברים, בלי פראנויה ובלי פחדים.

אם כן, אנחנו עוברים הלאה, לסעיף 9(ב)(5). יהושע שופמן, אם אני לא מועה, בפעם הקודמת דיברנו על שיבוש ולא על פגיעה, נכון?

יהושע שופמן

דיברנו על זה, וזה לא מוכח.

רס"ן לירונו ליבטו:

זאת היתה הסרה של ענח שקולניק, ולא היה סיכום

היור דוד צוקר:

אני נמיתי להסכים לזה. יש לכם בעיה עם זה?

שמואל סג:

זה רחב מדי שיבוש, זה כמעט כל דבר.

שמסון וייס:

אני מציט להשאיר ואת כך.

היור דוד צוקר:

אנחנו מוסרים מידע שאין חובה למסור אותו, אם הוא מטכש את פעולות האכיפה או פוגע בפעולות האכיפה.

שמואל סג:

רק פוגע

היור דוד צוקר:

אם אין חובה למסור אותו במקרה של שיבוש, ואת אוסרת, שמעט מידע ישתחרר.

יהושע שופתו:

משתחרר מהחובה

היור דוד צוקר:

אם כך, עדיף לנו פגיעה מבחינת מי שרוצה יותר חופש מידע.

יהושע שופתו:

שיבוש הוא יותר חזק מפגיעה

עמיעד גולדברגר:

יש פגיעה שלא משבשת

ישי סנוחין:

שיבוש הוא חזק יותר.

שמסון וייס:

תיקנו את הפגיעה לשיבוש אם הבנתי נכון, תפקוד תקין של הרשות הציבורית צריך להיות מטרה יותר חשוב מאשר רק פגיעה, כך הבנתי את התיקון ב-9(ב)(1) לא כך אני מציט לעשות לסניין הסדרי האכיפה ב-9(5)(ב).

היור דוד צוקר:

שם צריך לדבר על פגיעה מסוג

שמסון וייס:

שם צריך לדבר על פגיעה ולא על שיבוש.

היו"ר דוד צוקר

כלומר, רק במידה שיש פגיעה--

שמואל סף

שחייבים להוכיח אותה.

היו"ר דוד צוקר

--אנחנו לא משחררים מידע.

שמעון ויים

מצד המבקש עדיף פגיעה.

היו"ר דוד צוקר

(קורא את פסקה 9(ב)(5) מהנוסח מ-22 בדצמבר 1997)

יש הערותי

שמואל סף

מתעוררת כאן שאלה: מי סגן על זכותו של אדם? האם הרשות או האדם עצמו?

היו"ר דוד צוקר

תפקידה של הרשות להכריע בזה. אנחנו חוזרים שוב לאותה קושייה.

שמואל סף

הרשות החליטה לתת לו. אני מניע לכי-המשפט ואומר לרשות "אתם חשבתם לרעה. אין שום פגיעה באדם. אתם סתם רוצים להסתיר ממני מידע, כדי שלא יהיה לי מידע על חיק אחו שנפתח נגדי" מי יעמוד שם מולי, הרשות או האדם הנפגע? אם זו הרשות, אנחנו חוזרים לבטייה: אם זה האדם עצמו, והוא יצטרך לשכנע את בית-המשפט. שהוא ייפגע אם המידע ייסטר . . .

עמיעד נולדברגר

לפי סעיף 12, זה שניהם.

יהושע שופמן

הרי יש לנו מבנה, ואני חושב שהוא די ברור.

היו"ר דוד צוקר

בהרבה מאוד מקרים זה אותו דבר. הכווננו באותה צורה בהרבה מאוד מקרים.

יהושע שופמן

אם הרשות סבורה שיש עילה לא למסור את המידע, היא מודיעה שהיא לא מוסרת מידע. אם היא שוקלת כן למסור את המידע, וזה עלול לפגוע . . .

שמואל סף

היא מסרה. אתה לא מקשיב להערה. היא לא מסרה גם לכי-משפט.

היו"ר דוד צוקר

אתה מדבר על זכותו של אדם למשפט הוגון.

שמאל 9:

על זה אני מדבר. מי עומד שם מולי, הרשות או האדם הנפגע?

יהושע שופמן:

זה נמצא בסעיף 12, שמדבר על-כך, שהוא מניש סתירה נגד הרשות. כמו שהיום מנישים סתירה בבניץ. מי שעלול להיפגע הוא הצד המשיב.

היור דוד צוקר:

מה הבעיה לגבי סעיף 14?

ישי מנוחין:

צריך לסייג אותו: "למעט אם היתה חובה למוסרו על-פי דין".

יהושע שופמן:

התשובה היא, שמי שחייב למסור מידע על-פי דין אינו יכול להתנות מסירת המידע באי-גילוי.

עמיעד גולדברגר:

הוא יכול להתנות זאת בשמירה על סודיות.

הלית ברק:

הוכאה בפניי הערה, סעיף 9(ב) בכללותו נוחן לרשות שיקול דעת אם למסור את המידע או לא. להבדיל מפסקה 9(5)(א) שמדברת על אכיפה או על דברים הקשורים לרשות עצמה נראה לי, שלהשאיר בידי הרשות את שיקול הדעת אם לפגוע בזכותו של אדם למשפט הוגן, זה דבר אבסורדי. כלומר, מדובר בזכות מאוד-מאוד בסימית. צריך להבחין בינה לבין דברים אחרים, שהם אינטרסים של הרשות עצמה. כאן מדובר בזכות של אדם. לכן, לדעתי, ולדעת מי שהביע את זה בפניי, צריך, לחילופין, למחוק את זה כאן, או להעביר את זה לפסקה 9(א), דהיינו, שהרשות לא תוכל כלל למסור מידע בעניין הזה שיכול לפגוע בזכות של אדם למשפט הוגן.

שמעון וייס:

את הטענה להעביר את (5) כולו ל-(א) כבר טענתי, ונדחיתי.

רחל גומליב:

בסקור זה היה ב-(א).

שמעון וייס:

זה היה ב-(א), העברתם לכאן. מעבר לזה, אם זה 9 ב-(5), ברור שהרשות תצטרך לשיקול את הדברים.

היור דוד צוקר:

אנחנו חוזרים לאותו מבנה כל הזמן. כל הסעיף הזה מדבר על שיקול דעת של הרשות, כל הסעיף כולו.

אנחנו עוברים הלאה לסעיף 10.

(קורא את סעיף 10 לנוסח שתאריך 22 בדצמבר 1997).

אריה רוטר:

אם משתמשים כל הזמן במונח "גילוי", או כדאי להשתמש בזה כל הזמן. תראה, למשל, בפסקה (5): "פרסומו עלול לגרום".

היור דוד צוקר

כל הזמן משתמשים ב"גילוי", ולא ב"מסירה"

אריה נייגר

אריה רוטר צודק

יהושע שופמן

בפסקה (5) הוא צודק, צריך לתקן ל"גילוי"

רחל נוסליב

בסעיף 10, עניינו של הסכסוך מידע לא טובא לידיעתה של הרשות, ועם זאת היא מחוייבת פה לתת את דעתה לעניין הזה.

היור דוד צוקר

אם היא אינה יודעת, איך היא תעשה זאת?

יהודה לנדא

יש פה סירוב, ואז כשיש סירוב - - -

היור דוד צוקר

אם יש סירוב, אז היא כן יודעת.

רחל נוסליב

האם היא חייבת לפנות אליו טוב - - -

עמיעז גולדברגר

הרשות צריכה להחליט אם היא נוחתת או לא.

יהושע שופמן

אנחנו נוסיף "אם ציין זאת בבקשתו"

היור דוד צוקר

אנחנו עוברים לסעיף 11, יש הערות?

ישי מנחין

המשפט האחרון: "אלא אם כן אין לגלות עובדה זו, מהטעמים המפורטים בסעיף 9", אנחנו מבקשים למחוק.

ישי יודקביץ

אנחנו מבקשים לאשר

ישי מנחין

אנחנו מעדיפים שאם יש מידע, שיגידו שכולו ביטחון לאומי - לא לקבל אותו, מאשר לחשוב כל פעם, כשאנחנו מקבלים מידע, שמשהו נסחק שם, ואנחנו לא יודעים שנסחק. אנחנו רוצים לדעת שהמידע שאנחנו מקבלים מהסגשלה הוא מלא ונכון. יכול להיות שיש דברים, והביאו דוגמאות בפעם הקודמת, שמידע שיצינו לגביו שהוא חלקי, או הוא כבר יהפוך להיות בגדר סוד שפוגע בביטחון לאומי. אנחנו מעדיפים שכל המידע הזה יחדיו בבתי-משפט סול המענה של ביטחון לאומי, ולדעת שמה שאנחנו מקבלים, זה כל מה שיש.

ישי יודקביץ

אני עוד פעם רוצה להזכיר על עמדתנו. אם אנחנו משמיעים את הסיפא, למעשה, זה בניגוד לסובת מבקשי המידע. כי אנחנו לא ניקח את הצ'אנס, ונחסה את כל המידע

יהושע שופמן

ישי מנוחין מעדיף את זה. הוא רוצה לדעת שמה שנמסר לו הוא מידע אמין

ישי מנוחין

אני מעדיף לא לקבל בכלל מידע מסויים, מאשר לחשוך שכל פעם שאני מקבל מידע הוא מידע חלקי.

היור דוד צוקר

אני מבין את הסענה, אבל מצד שני, הרבה מאוד מידע לא יועמד לרשותנו בכלל העניין הזה

ישי יודקביץ

העניין הוח סוכם. אתה סיכמת שתקבל מה שאנחנו נחלים, מה שמערכת הכיסחון החלים. אם להשמיע את הסיפא אם לאו. אנחנו מבקשים להשאיר את הסיפא

שלמה שהם

כאוסטרליה פתרו את זה בכך שאמרו "בתנאי שההשססה לא תיצור חצב מסעיה", ובנת פתרו את הבעיה

היור דוד צוקר

השססה היא מצב מסעיה ככל מקרה

שלמה שהם

עצם העובדה שהוא יידע

היור דוד צוקר

ברור שהשססה מציגה מצב לא מסעיה, זה טובן סאליו

שלמה שהם

אם זה יוצר מצב שאתה תושב שיש לו מידע מלא

היור דוד צוקר

צריך להחלים עכשיו על מה מוותרים

שמואל 99

השאלה היחידה היא, אם אתה רוצה לוותר על אפשרות לתקוף את מה שקיבלת, אם אני לא יודע. אין לי אפשרות לתקוף. הרי אין לי מושג מה הוא נחו לי ומה הוא לא נתן לי. כלומר, אתה צריך סימון כלשהו. עם כל הכבוד, אני חושב שאין מידע שאתה לא יכול לרשום לידו "לא קיבלת את כל המידע". אני מוכן לומר זאת על 99% מהמקרים.

ישי יודקביץ

אז מעית

ישי מנוחין

הבעיה של חופש מידע הוא לא במידע של כיסחון לאומי.

היור דוד צוקר

ושם לא תהיה לו בעיה הבעיה תהיה רק בסוגיות ביטחוניות מסוימות כלומר. אם אני מנקש משהו ממשרד הבריאות, אני לא מניח שבסעיף 9 יש משהו שמונע ממשרד הבריאות לתת לי מידע

ישי מנוחין

השר החליט שזה פוגע בעניין ציבורי חשוב

שמאל 90

לא רק זה העניין יובא לכית-המשפט. ומה יגידו - לא יכול לתת לך שום מידע, לבית-המשפט הוא יצטרך להגיד באוזן למה, ואז הוא יציין. אני לא יכול לתת. כי אני לא יכול לציין שהשמתני שני סעיפים. אם הוא לא נתן לי כלום, והלכתי לכית-משפט, בית-המשפט יחליט אם הוא באמת צודק או לא. כך אין שום ביקורת

רס"ן לירון ליכמן

אנחנו באמת עשינו בדיקה מעמיקה של העניין הזה. כיוון, שסלכתחילה, על פני הדברים נראה, שאם הם רוצים, תניד להם שאחיה לא נותן להם את המידע בכלל אבל יש מצבים, כפרט כאלה שדווקא על פניהם, אם לא מקבלים שום מידע, זו גם בעיה ביטחונית. באמת, אנחנו חשכנו רק על ההיבט הביטחוני, וצמצמנו ככל האפשר, כדי שלא יהיו הספורמים בסעיף 9, אלא בפסקה 9(א)(1).

היור דוד צוקר

כלומר, שיהיה ברור שזה רק ביטחוני

רס"ן לירון ליכמן

צריך לזכור, כסובן, שזה לא הכלל הכלל הוא שצריך לציין שיש השמטות, ואין לנו בעיה חזונו במצבים מאוד חריגים ומאוד מיוחדים, שנאמת, כפורום הזה, אנחנו לא רוצים לפרט

היור דוד צוקר

והם מאוד מעטים

שמאל 90

אין תסייג את זה למעט מקרים

היור דוד צוקר

כבר הבנתי שבחיים אין 100%, אני רוצה להשיג 90% תן לי 80% מההישג. אני לוקח לכן, אם אני יודע שזה רק מאוהם סעיפים ביטחוניים, כלומר של א(ו), זה בסדר. אני מניח שמרבית השאלות שמעסיקות את החברה הישראלית ואת הארגונים הישראליים ואת האזרחים הישראליים, הן לא בחכמה ביטחונית, רוב השאלות שאני ואתה עוסקים בהן, הן שאלות מחוקקים אחרים בכלל, לכן, אם אני מנכיל את זה רק לסוגיות ביטחוניות, שאני מעריך שהן מאוד-מאוד מועטות, אני מעדיף שיהיו מקרים שמליהם אין ביקורת, שאין לי יכולת לבקר, כי אינני יודע אם השמיטו משהו. אני מעדיף את זה, משום שאני יודע שזה רק בסוגייה צרה מאוד, מוגבלת מאוד, תחומה מאוד נכון, אני לא מניע ל-100%

שמאל 90

אני חושב שאנחנו תיאורטיים מדי. אני מניח בקשה, אני רוצה מידע מחוסר צבאי, ביטחוני, אני רוצה מידע איקס, מה אומרים לי, עצם זה שאני אענה לך שאינני יכול לתת לך, זו כבר השיפה. זה אבסורד שאי-אפשר לתיות איתו, המענה היחידה שהם מופנים, שאם אנחנו נכתוב לך חלק מהמידע לא קיבלת - זו השיפה

ישי יודקביץ

נכון.

שחאל סף

אני אומר שאם תהיה תשובה כללית: "לא קיבלת את כל המידע", או "זה המידע שיכולנו לתת לך", זה מספיק לי. אבל גם את זה הם לא רוצים לרשום.

הי"ר דוד צוקר

נכון. אני יודע בדיוק מה המחיר. הוא נראה לי מחיר סביר מאוד.

אנחנו עוברים לפסקה 12(א) - הגנה על צד שלישי.

יהושע שופמן

בין סעיף 11 לסעיף 12 יבוא "הוראות חוק זה יחולו גם על מבקש מידע שאינו אזרח או תושב. לגבי מידע בדבר וכויותיו בישראל".

הי"ר דוד צוקר

זה סעיף 11 נוסף.

יהושע שופמן

כרגע. 11(א) נערוך אותו מחדש אחר-כך.

הי"ר דוד צוקר

ההגדרה 9ה. כאמור, תהיה. על-פי הסיכום שיחיה במליאת הוועדה.

הלית בוק

זה הנוסח המוסכם. אבל לא המיקום המוסכם.

הי"ר דוד צוקר

וקורא פסקה 12 (א) על-פי הנוסח מתאריך 22 בדצמבר 1997.

יש הערותי.

שמעון וייס

הצמצום דווקא לסעיף 9, ולא ימכוח הוראות כל דין, יוצר כאן מצב שבמצב סעיף 18, שבא לשחרר דינים, לא פותר. אם, למשל, יש עילת התנגדות על-פי דין אחר, לפי פסקה 12(א), זה מצמצם רק לסעיף 9.

יהושע שופמן

9(א)(6)

שמעון וייס

זה לא פותר את הבעיה.

ישי סנוחין

פסקה 9(א)(6): "מידע אשר אין לגלותו על-פי כל דין" - פותר לך את הבעיה.

דיינח ירון

זה לא פותר את הבעיה. כנלל שאפשר לגלות את המידע. ובדרך מסוימת כשהחוק קובע

שמעון וייס

9(א)(6). אם אני מכין אותו נכון, אלה סעיפי סודיות ספציפיים על-פי חיקוקים שונים, פשוט. איסורים בנילווי אבל יש מצבים שבהם אין חובת מסירת מידע, והם לא מוסדרים בפסקה 9(א)(6). אלא בחיקוקים אחרים.

דיינה ירום

כמו בחוק חובת סכרזים

שמעון וייס

לצורך זה בא סעיף 18. כך הבנתי, ששומר על דינים בא הסעיף, החוצע כאן בפסקה 12(א), ומצמצם את זה רק ל-9. אני חושב שלא זו היתה הכוונה

רון דול

זה גם נוגע לתחום שלנו. יבוא ארגון עובדים ויגיד, שהוא רוצה מידע על ארגון עובדים אחר שנמצא אצל הרשות. למה בסעיף 9 הוא לא ימצא, ובכל זאת הוא לא רוצה שהרשות תהיה כלי.

היור דוד צוקר

קיבלנו את ההפדה הזאת.

ישי סנותיו

מה סוכמי

היור דוד צוקר

"מכוח הוראות כל דין"

ישי יודקביץ

מה הפיכומי

היור דוד צוקר

"מכוח הוראות כל דין"

ישי יודקביץ

סורידים את סעיף 9

יהושע שופמן

כן

נתי שילה

אני חושב שלאור הסעיף הזה, ולאור כל ההוראה של החוק, רשויות שיש אצלן מידע על צדדים שפונים אליהם, מה שנקרא פה צד ג', הנופים צריכים לדעת איזה מידע מהרשות עלולים או עשויים להעביר לאחר לפי בקשה, ואיזה עניין שמובא אליה הוא דבר חסוי וסגור צריך להיות ביטחון של הפונים לרשויות, למידע שהם מספקים, יכול להיות שאם אני אדע שיש מידע שמישהו עלול לבקש, אולי אני לא אפנה בכלל, אולי אני לא אבוא. תייב להיות פה דבר מאוד ברור ומאוד בטוח מבחינה עסקית, אולי גם מבחינה פרטית או דברים אחרים. האדם צריך לדעת איפה הוא עומד כשהוא פונה לרשות להיזקק לשירותיה. במה הוא נחשף.

שלמה שהם

מה אתה מציע לעשותי

נתי שילה

צריך לקחת את זה בחשבון

שלמה שהם

אתה לא יכול לקחת רשימת קניות

נתי שילה

לגבי הגנת פרטיות, אז אמרנו: חל חוק הגנת הפרטיות. לגבי תאגידים - עדיין לא נמצא פתרון לעניין, יש בעיה ההגנה פה על צד ג' אינה מספקת.

שמואל סף

במה זה שונה אם הוא פונה ישירות, והוא רוצה סמך את המידע ישירות?

נתי שילה

אני אשקול פעמיים, אם להגיש בקשה לספקל מאושר או לא, כאשר אני יודע שכל האינפורמציה שלי תהיה חשופה.

שלמה שהם

אז יש לך היום את הסעיף, שמאפשר לך להתנגד, וזה המצב.

נתי שילה

אז אני אתחיל בהתעסקות עם בתי-משפט ועורכי-דין.

שלמה שהם

אתה אומר: את הסיכון הזה אני סוכן לקחת או לא סוכן

נתי שילה

אני רוצה ביטחון מסויים, כמו שעם שמעון וייס אני אניע להסדר לגבי הרשות לגיירות ערך חייבת להיות ידיעה ברורה של הציבור שפונה לרשויות, מה חתון החומר עלול להיחשף, ולא לפי שיקול הדעת של הרשות.

עמית גולדברג

הסעיף פה מונבל הרשות חייבת לפנות לצד שלישי ולבקש רק אם היא חושבת שזה עלול לפגוע.

נתי שילה

אני רוצה לדעת מראש למה אני נחשף.

רחל גומליב

בחוק הגנת הפרטיות, אחת מצורות הפגיעה בפרטיות זה שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם שלא למסרה שלשמה נמסר. אני חושבת שעל זה מדובר כאן. גורמים מהציבור, שמסורים לרשות מידע למסרה איקס, צריכים לדעת שהמידע הזה לא יוסבר לשום גורם אחר, אלא לאותה מסרה, וההגנה חוזרת לא מסורה לתאגידים.

שמואל סף

החוק אומר הפוך.

רחל גומליב

חוק חופש המידע יכול לוטר הפוך, ועל זה נחי שילה סתריע כאן, וזה נכון מה שהוא אומר צו שלישי, שמוסר מידע לרשות למסרה אי, צריך לדעת שהוא מוסר את זה למסרה הזאת, וטרנג זה אין המידע הופך להיות נחלת הכלל.

נחי שילה

הססיסימיקות של משרד הבריאות, שיפרסמו כמה שרוצים, אין שום כמיה עם זה, אבל מידע לגבי מישהו פרטי עם איזו כמיה, אני רוצה לדעת

שמאל סף

ההיגיון ברור, השאלה אם אפשר לעשות זאת

נחי שילה

למה לא?

היור דוד צוקר

אני רוצה להמשיך הלאה, משום שאנחנו לא נשנה מצב קיים

רחל גומליב

אתה משנה מצב קיים, ברנג שאתה קובע חופש מידע, אתה משנה עד היום, כשהוא מסר מידע, לא בהכרח מסרו את זה

היור דוד צוקר

האם היתה לו הננה באיזה מקום?

אריה נייגר

כן, הוא לא יכול להגיע להסכם עם הרשות, הרבה פעמים מידע נמסר וולונטרית לרשות.

היור דוד צוקר

במובן הזה המצב משתנה, אבל מבחינת החוק לא היתה לו הננה

רחל גומליב

לא בחוק, אבל הדין לא קבע.

היור דוד צוקר

משתנה פה מצב לגבי הרבה מאוד גופים, לגבי הרבה מאוד רשויות

דיינה ירום

יש הבדל, חופש המידע מדבר על נושא של חשיפת המידע שאגרו הרשויות הציבוריות, כי הן רשויות של הכלל, כאן אתה הולך יותר רחוק, אתה פוגע בזכויות, כאן אתה לא חושף את המידע של הרשות, כאן אתה חושף מידע של גופים פרטיים.

היור דוד צוקר

בסייגים שקבענו כאן

דיינה ירום

הסייגים האלה לא נכונים לגבי התאגידים, הרי זה מה שהוא מוטן כל הזמן, והוא צודק, האדם הפרטי, שמוסר את המידע על עצמו, ועל המשפחה שלו, ואיזה הכנסות יש לו וכד', הוא מונג, האדם הפרטי מונג, מפני שיש חוק הנגת הפרטיות, התאגיד, שבא ומוסר את ענייניו

הפרטיים. כמה הכנסות יש לו, מאיפה וכדו', הוא לא סוגן. זאת לא מסרת החוק חוק חופש המידע אמור לחשוף את הרשויות ולא את התאגידים

שלמה שהם

הפתרון לעניין הזה יכול להיות לדעתי בדבר אחד שהרשות תוכל. אם היא עומדת במערכת האיזונים - זאת אומרת, זכות הציבור אל מול הפגיעה - לעשות איתו הסכם פרלימנרי זאת אומרת, אני אומר "אני רוצה א', ב', ג'", אני אבוא לרשות, אומנם חריג קצת מן החפישה, ואני אומר "ואת סימואציה חריגה, אני רוצה שתבטיחו לי שהדברים האלה לא ישתנו", ואז הרשות - אם זה באמת עומד כך, שגילוי המידע יכול לפגוע יותר מאשר יש עניין ציבורי וכו' - תוכל לעשות את זה

נתי שילה

אבל שזה לא יהיה בניגוד לחוק

שלמה שהם

טל-9' החוק.

שמעון וייס

יש לי הצעה לקחת את הפסקה הזאת של חוק הגנת הפרטיות. לשפץ אותה לחברות ולהכניס אותה בסעיף 9

נתי שילה

זה הכי פשוט, ולא לדחות את (א)

שמעון וייס

אני אומר שוב, לקחת את הפסקה של חוק הגנת הפרטיות ברוח הדברים האלה, להחיל אותה על חברות, ולהכניס את זה כפילה לאי מסירת מידע

שלמה שהם

אז אחת מעקר חלק גדול מהחוק

יהושע שופמן

אריה נייגר דיבר על מצבים של מסירת מידע וולונטרי, ועל זה דנו מי שמוטר מידע באופן וולונטרי יכול להתנות את מסירת המידע באי-גילוי, זה מכוסה יש חוקים שאומרים, שכל מידע שהתקבל ברשות לצורך מטרה מסוימת לא יגלו. אלא לצורך ביצוע דין או צו בית-משפט, על זה הגנו

במצבים אחרים, שהיום לפי מקרון העל של חופש המידע, אני לא יכול, הסחוקק אומר אני לא סגן של פרטיות של תאגיד יש לי פה הגנה על עניינים כלכליים של תאגיד יש לי הגנה על עניינים מקצועיים של תאגיד, אני לא יודע מה זה עניינים פרטיים של תאגיד

נתי שילה

לא פרטיים - מסקיים

היור דוד צוקר

אני נותן לכם נסיון אחרון מראש אני אומר לכם, אינני רואה סיבה לשנות, וזה לא דיון ראשון בעניין הזה שמעון וייס, יש לך עוד הצעה

שמעון וייס

העניין הפרטי של תאגיד הוא סודותיו המסחריים, קודם נשים את הדברים על השולחן

נתי שילה

על זה מדובר.

שמעון ויים

אותה פסקה 3 שהתמודדנו איתה. אני חושב שאם ניקח מסחר - -

היור דוד צוקר

הסודות מוגנים?

שמעון ויים

לדעתי, הם מוגנים היום.

היור דוד צוקר

הצעת החוק משנה אותם?

שמעון ויים

הצעת החוק משנה אותם.

היור דוד צוקר

את ההגנה של הסודות הללו?

שמעון ויים

היא טובעת מתכונת אחרת, מסוייגת יותר. אני חושב שאם האמק את הנוסחה - וזה גם מה שרציתי להציע ליהושע שופמן, זה ימנה על הבטיה. אני אומר, כשם שמנינים על ענייני הפרטיים של יחיד, כך, באותה מידה, צריך להגן על העניינים של תאגיד. יש לתאגיד עניינים שהוא רוצה לשמור עליהם בסודיות מסויימת. ננסה לנסח אותם.

יהושע שופמן

זאת בדיוק קבענו בסעיף של הסודיות כקשר לעניינים המסחריים והכלכליים, ולראשונה חייבנו את הרשות להודיע לצד השלישי ולאפשר לו להתגונן.

נתי שילה

אבל למה שזה יהיה נתון לשיקול דעת בכללי?

שמאל סף

אני חושב שיש פה איזח שינוי פאזה, וזה אולי קשה לקבל. מפעל פרסי, שיש לו סודות נוספים, והיום הוא רוצה לפנות לרשות, בין אם לרשות לניירות ערך, כי הוא רוצה להיות חברה ציבורית, בין אם למשרד התעשייה והמסחר, כדי לקבל הלוואה או תמיכה וכד', ופתאום הוא אומר 'המידע שאני מוסר, מעד עכשיו לא הייתי חייב למסור אותו, אני מוסר ואני חושש לו'.

נתי שילה

לא, אם אני הולך להיות חברה ציבורית, ואני צריך לפרסם תשקיף, אז אני יודע שזה התהליך. אני צריך לפרסם את התשקיף, ואין לי בעיה עם זה. יש לי בעיה מה קורה עד שהתשקיף יתפרסם.

שמאל סף

אתה בתהליך של פנייה כזאת או אחרת לרשות ותוך כדי כך אתה סגלה סודות.

נתי שילה

אני רוצה שהתהליך יהיה מוגן

שמואל ס

יש שני דברים. קודם כל לגבי גוף שפונה וקיבל מה שהוא רצה לקבל. ברגע שהוא השתמש ברשות ציבורית כלשהי הוא צריך להבין שרמת החשיפה שלו יותר גדולה מאשר כשהוא לא נזקק לרשות. זה דבר אחד, שיש בו היגיון.

יהודה לנדא

הוא קיבל כספי ציבור.

נתי שילה

הוא עוד לא קיבל.

שמואל ס

הסברתי, שכרגע הוא כבר קיבל מה שהוא רצה. אחת-כך יש תהליך ביניים, אני חושב שבתהליך הביניים, בהנחה שהוא גם לא יקבל, ואז הוא נחשף רק במצב הבקשה, יכול להיות שצריך להגן אבל בתהליך הביניים.

דינה ירום

יושב לי בראש, לדוגמה, היקף המידע שנמסר בבקשה לקבלת מענקים לפי חוק עידוד השקעות הון. שם נעשים תסקירים אדירים. זה לא רק העניין של הסוד המסחרי שלו, כי סוד מסחרי הוא הרכה יותר סוגבל, אלא זה מספר העובדים שלו, זה השקעות עתידיות שלו. זה מי המשקיעים שנותנים לו את המידע, ואיך הוא מתכוון לממן, והאמינות שלו. אני לא חושבת שזה היה הבסיס בחופש המידע, כי אז בחופש המידע חושפים, לא רק את הרשויות אלא את התאגידים. כמו שכל אדם בביתו לא צריך להיות חשוף במידע שלו בחופש המידע, גם התאגידים לא צריכים. הרעיון הוא שהרשות תהיה חשופה ולא התאגידים.

מעבר לזה, זה נכון שנאמר שהוראות של סודיות שנקבעו בדיון היו במיקר בחוקי המיסים, וזה סטטסים אחרים, זה בדרך-כלל סטטסים של בתי-המשפט. אני אביא את חוק עידוד השקעות הון לדוגמה, לא נקבעו שם הוראות סודיות, כי נקודת המוצא היתה שאין צורך לחשוף אותם.

יהודה לנדא

צריך לציין את העובדה ששמואל ס באיזה מקום צודק לגבי תהליך. תהליך שיכול להסתיים בכך שגוף שפונה לקבל כספי ציבור לא יקבל אותם, המידע שהוא מסר לא צריך להיות חשוף. אני רק רוצה לציין, שברגע שגוף קיבל לפי חוק עידוד השקעות הון, לדוגמה, 600 מיליון דולר כדי להקים מפעל בקרית-גת, אני חושב שזה מחייב את הציבור לצמצם ככל האפשר את ההגנה על סודותיו, אלא אם כן יש בהם פגיעה מסוימת, וכבר השתמשנו במכניזם שמגן עליו.

דינה ירום

אולי תנדיר אותו כרשות ציבורית, ודי. הרי הופכים תאגידים לחשופים כמו רשויות ציבוריות, וזו לא המטרה.

יהודה לנדא

אבל יש סנגנון איזון. מדברים על סנגנון האיזון.

יהושע שופמן

נחנו הגנות בכסה וכסה מישורים. אנחנו לא חידשנו פה את תיקון חופש המידע. גם כך אני חייב להגיד שיש פה רשימה די ארוכה של חריגים, שאני לא יודע אם כולם היום משמשים את הרשות כדי לדחות בקשות. אני בספק אם בהזדמנות הזאת אנחנו רוצים לקבוע כללים חדשים של פרסיות של תאגיד מעבר לכללים שקבועים בחוקים הספציפיים ובחריג הכלכלי שקבענו.

היור דוד צוקר

יהושע שופמן. מפעל שססר אינפורמציה לרשות ציבורית הוא גוף שלישי כמובן. ומתחרה רוצה לדעת פרטים אודות מצבו הפיננסי. ובאיזה מידה הוא יציב. מטעמים שלו זאת מסרת החוק. כלומר. לאפשר למתחרה לדעת אה המצב הפיננסי של היריבו

יהושע שופמן

לא

היור דוד צוקר

איך אנחנו מונעים את זה?

יהושע שופמן

מונעים את זה דרך פ(כ)(3) בנדול. הוא מזכר על מידע שהוא סוד מסחרי או סוד סקצוטי או שהוא בסל מרן כלכלי.

היור דוד צוקר

נתי שילה ושפעון וייס. לצוות הזה שצריך לסיים את העבודה. אם יש לכם הצעה קונקרטית כתובה. אז תנסו להביא אה זה באותה הצעה. כלומר. ההננה או על הפרוצדורה או על משהו - אנב. אני לא בטוח שההגדרה שהוצעה ב-(3) כהתחלה של סוד מסחרי או פיננסי או עניינים כלכליים. אני לא בטוח שזו איננה הננה מבירה שניתנת לכם. כלומר. אני לא בטוח שלאסירה החזקה של דינה ירום אין תשובה. אני חושב שיש תשובה. לפחות כפתיח של (3). כך לי נדמה

נתי שילה

וח עדיין בשיקול דמח

היור דוד צוקר

כמו כל דבר. זה נכון לגבי כל דבר. אי-אפשר לחזור כל פעם עם המיעון הזה כל המבנה של החוק הוא כזה

לכן. אני מציע שנראה את הנוסח הסופי של (3). אני מקווה שתהיה תשובה למה שאת אומרת

דינה ירום

גם גילו שכינתיים. בחוק עידוד השקעות הון. לדוגמה. יש שם חובת סודיות

יהושע שופמן

לאיזה סעיף? סעיף 16 הוא בעיה כתוב שם. אלא על-ידי הסנהל או הממשלה או בהסכמתם. אני לא בטוח שזה פותר

היור דוד צוקר

פעקה 13(א). "הוועדה המשותפת" הנוסח מחליף את ועדת החוץ והביטחון וכו'.

האם 13(א)(2) מקובל על השב"כ ומלמ"ב?

אריה רוטר

יש לי רק תוספת אחת. שדיברתי עליה כבר עם יהושע שופמן. "שירות הביטחון הכללי וכן יחידות הביטחון ברשויות ציבוריות, בעניינים המונחים על-ידי שירות הביטחון הכללי. וכאן להוסיף "או מטעמו". כי לפעמים ההנחה היא לא ישירה, אלא באמצעות גוף ביניים. נניח משרד החוץ שיש לו שלוחות או יחידות אחרות

ישי יודקביץ

יש תילוקי זעות.

היור דוד צוקר

זה מה שאני שואל, האם חנוסח הזה מקובל עליכם?

יוסי הולבריינ

כחנאי שבסעיף 4 יופיע אותו נוסח.

אריה רוסר

עם כל הכבוד, פסקה (2) היא בפני עצמה.

יהודה לנדא

מדובר על העניין, לא מדובר על הביצוע, אם העניין מקורו כך, זה שזה מתבצע
באמצעות גוף ביניים זה לא מעניין בכלל, העניין הוא בעיה שלך - הוא סוגו

היור דוד צוקר

"מונחים", זה לא מונח מספיק רחבו.

אריה רוסר

מישהו יכול לומר רק "מונחה ישירות ולא בטקיפיו".

יהושע שופמן

הוא מדבר על המלה "על-ידי".

אריה רוסר

צריך להופיע "או מטעמו", כי לפעמים ההנחיה היא באמצעות גופי ביניים.

היור דוד צוקר

מה קורה ב-(4)?

ישי יודקביץ

לשכת המסונה על הביטחון כמערכת הביטחון מנחה במעשה, בפרקסיקה, גופים הנמצאים
כבר בסעיף 13, אבל היא מנחה גם חברות מסלתייות, חברות מסלתייות הן כרגע לא רשות
ציבורית, אלא אם שר המשרדים, בהסכמת השר המסונה וכל המנגנון יחיל זאת, ואנחנו לא
רוצים לתקן את החוק ל"כששר הביטחון ושר המשרדים יגיעו למסקנה שאפשר להתיל את
החוקי גם על איזו חברה מסלתיית כמו תע"ש, ולכשירפאלי תהיה חברה מסלתיית, לכן,
אנחנו מבקשים שאותו נוסח לגבי השב"כ יוסף גם לגבי יחידת המסונה על הביטחון.

היור דוד צוקר

השב"כ מתנגדי

אריה רוסר

כן, יכול להיות שיש פה איזו מציאות עובדתית, כרמה העקרונית אין דבר כזה, אין מצב
שיחידת המסונה על הביטחון מנחה בתחום אבטחת המידע, הסמכות היחידה, הבסיס
הנורמטיבי לחנתייה של אבטחת מידע במדינת ישראל, מאז ומתמיד, היה שירות ביטחון כללי,
וככל שמלטיב פועלח בתחום הזה, זה מכוחו נכון שיש הסדרים היסטוריים וניידות כאלה
ואחרים, אבל מדיין הבסיס הנורמטיבי הוא בהנחיה של השירות.

ישי יודקביץ

יש חילוקי דעות עובדתיים אלה החלטות מסשלה

יהושע שופמן

החריג של (2) לא נכנס ל-(4) מפני שמדובר בבוקר הדוגמה היחידה שנתחם היתה דוגמה של גוף שבכלל החוק לא חל ולא יחול עליו. כיוון שהעליה היום את בעיית החכרות הממשלתיות, כיוון שהישיבה מסתיימת ואנחנו לא נומרים את החוק. אנחנו נפתור את הבעיה בינינו, ונביא נוסח מוסכם לוועדה

יהודה לנדא

ציינתי באותה ישיבה ש-(4) ייוולד. יש היבטים בפעילות שהיא פעילות כמחונית אין לי שום בעיה עם ההיבטים הביסחוניים של "נחייב". שיהיו מוגנים. אבל אני לא מבין למה נחייב כולה. שעניינה. בעקרון, חינוך, לא חשוב איפה - - -

שמעון שטיין

נתיב. עד לפני פרק זמן מסויים היתה קשורה למוסד. חלק אורגני שלו. גם היום כל המודוס אופרנדי של הארגון הזה הוא כשל המוסד. הפעלת המוכנים שלו. צבירת המידע המודיעיני. לכן, זה גוף שבסמכותו היום הוא בדיוק כמו המוסד לצורך העניין

ישי מנחין

גם הקואליציה לחופש מידע היא גוף של המוסד או פועלת לפי המוסד. מה זהו - זה לא סין דבר רחב כזה שאפשר תמיד לשלוף ולהניד. מצאתי בעיתון לפני שבוע, ששני הפנים מפרסם בכל מקום שנתיב נותנה אשרות עלייה למי שאינם זכאים לכן זה מידע ציבורי אז אנחנו יכולים לחיות עם זה שהדברים שקשורים לכיסחון לאומי. לגבי נושאים של כיסחון המדינה ויחסי החוץ שלה. אפילו. תקבלו מזה פסור. אבל לגבי כל הדברים שיש לך בנוף

יהודה לנדא

מה גם שאני רוצה לציין לפניך, שהעליתי את גם בדיון שלא נכחת בו יש לנתיב בעיה מערכת הבקרה על מה שקורה בנתיב תיא כנראה לקויה כי העובדה היא שצצים בה כל הזמן בעיות ברמה של שימוש בכספי נתיב למטרות שאינם וכדי זה לא המוסד

היור דוד צוקר

שמעון שטיין, (5) לא מספק אותך?

שמעון שטיין

(5) יכול להיות נכון גם לגבי המוסד וגם לגבי השב"כ. בדיוק אותו רציונאל שבו אנחנו סייגנו ורשמנו את המוסדות האלה. חל גם לגבי נתיב

היור דוד צוקר

אם את נתיב נגביל לגבי החלק שמוסק באסח בתחום המודיעיני

שמעון שטיין

הבעיה היא שזה גוף שהפעילות שלו נגזרת גם מהמידע המודיעיני שלו לגבי אותן ארצות.

היור דוד צוקר

אנחנו נניד כלל. כשהוא עוסק ביחסי חוץ או מודיעין. כמוכן על זה ננן

יהודה לנדא

אין כוונה לפגוע ברמה הזאת

רון דול

עם כל הכבוד, יש פה קשר בין נתיב למוסד בשנות ה-50 יש פה גם שאלה מה כמצמח
מחות הפעילות של הנוף הזה לפי דעת מבקר המדינה - - -

היור דוד צוקר

רון דול, זה מפתה גם אותי להיכנס לזה, אני עוסק בחוק חופש המידע, אני רוצה
להזכיר לכם

רון דול

זה לא המקום לעסוק בזה

היור דוד צוקר

אני לא עוסק במה שמושה נתיב, אני עוסק רק בחוק חופש המידע

שמואל סף

השאלה אם הנוף על כל חלקיו יהיה חשוף

היור דוד צוקר

זה מה ששאלתי את שמעון שטיין

שמעון שטיין

העניין הוא, שאם אנחנו נעשה את הסיווג הזה אני כבר לא יכול לחכמים את הנוף הזה
ל-5) אני כבר מעדיף ללכת על 5

ישי מנוחין

אז הורדנו את (א4) 1

היור דוד צוקר

אנחנו מורידים את (א4).

שמואל סף

על פסקה (6) דיברנו, שיש בו גם אלמנטים אורחיים.

היור דוד צוקר

זה נכוון גם לגבי הרבה מאוד גופים, הנוסח בינתיים, בפסקה (6), נשאר כמו שהוא

פסקה (7), 'חוויה המשוחפת'

עניין השב"ס - - -

רחל גומליב

לא שב"ס, המשטרה

היור דוד צוקר

זה כבר הסיווג

רחל גומליב

ב-9) רק

היו"ר דוד צוקר:

את (10) גם סייגנו. בהתחלה הרי היה כתוב שב"ס. אנחנו מסייגים לגבי מערך הסודיעין הרחב.

יהושע שוורץ:

מה שלא באותיות מודגשות לא השתנה.

רחל גומליב:

מה שמחקנו זה את המבצעים, והכנסנו את המודל של הצבא.

היו"ר דוד צוקר:

עשינו את זה על-פי ניסוח של הצבא.

אנחנו מסיימים כאן. ב30(א).

הישיבה הבאה בתאריך 14.1.1998, יום רביעי, ואז אנחנו ננסה.

ישי מנחין:

לגבי (9) לא סיימנו, כי יש לנו הצעה. אנחנו חושבים שיש בעיה.

היו"ר דוד צוקר:

חברים, תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:40

פרוטוקול מס' 11

מישיבת תנדת המשנה לדיון בהצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו - 1996
יום רביעי, ט"ז כסבת התשנ"ח (14 בינואר 1998), שעה 9:00

נכחו:

חברי הוועדה:

דוד צוקר - היו"ר
בנימין אלון

מתמנים:

עוזי יהושע שרפמן
סיגל קונסט
ציפי גל-ים
נלי חזוין
אריה רוטר
גד ישעיהו
אורית לב
אורלי קרקובסקי
ישי יודקביץ
יוסי הלברייך
לירון ליבמן
סא"ל מירית אשכמי
נצ"מ ענת שפי
רון דול
נתן סמוך
איילת רחן
אביבה גולדשטיין
בועז אורן
ישי מנוחין
ענת שקולניקוב
יהושע נאמן
רוית ארידור
שמעון וייס
אריה ניינד
שרון הברמן
יהודה לנדא

- משנה ליועץ המשפטי, משרד המשפטים
- משרד המשפטים
- הממונה על הכנסות המדינה, משרד האוצר
- יועצת משפטיה במינהל הכנסות המדינה, משרד האוצר
- יועץ משפטי, משרד ראש המחשלה
- משרד ראש המחשלה
- הלשכה המשפטית, משרד האוצר
- משרד האוצר
- הלשכה המשפטית, משרד הביטחון
- משרד הביטחון
- הפרקליטות הצבאית, משרד הביטחון
- ראש ענף נוהלים ופקודות באג"ת פרקליטות צבאית
- ע' יועמ"ש, המשרד לביטחון פנים
- יועץ משפטי, נציבות שירות המדינה
- הלשכה המשפטית, משרד הבריאות
- המשרד לאיכות הסביבה
- הלשכה המשפטית, המוסד לביטוח לאומי
- הוועדה לאנרגיה אטומית
- מרכז, קואליציה לחופש מידע
- קואליציה לחופש המידע
- איגוד החברות הנסחרות בבורסה
- איגוד החברות הנסחרות בבורסה
- יועץ משפטי, הרשות לניירות ערן
- התאחדות התעשיינים
- מרכז השלטון המקומי
- לשכת עורכי הדין

מנהלת הוועדה: דורית ואג

קצרנית: סיגל גורדון

סדר-היום: הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו - 1996

הצעת חוק חופש המידע. התשנ"ו - 1996

הי"ד דה צוקר

בוקר טוב חברים. אני פותח את ישיבת ועדת המשנה לענין חוק חופש המידע. הכוונה היום לסיים את עבודת המשנה. בפעם הקודמת הגענו עד לסעיף 13. השארנו מאחורינו ענין אחד והוא סעיף 9ב, ביקשתי מהצוות להביא נוסח מוסכם. בהמשך נגיע לזה. כרגע, נתחיל בסעיף 13. אני תחור ומדגיש, אנחנו עושים מאמץ גדול לדון רק בעניינים שהובאו לפנינו לשינוי

סעיף 13(א)(2): "הוראות חוק זה לא יחולו על הגופים שלהלן, ועל מידע שנוצר, שנאסף או שמוחק בידיהם" אני מזכיר, הסעיף נידון חזור ויידון. בסעיף (1), אנחנו מוחקים ועדת החוק והביטחון של הכנסת או ועדת משנה שלה. כאמור, זאת הוועדה המשותפת שהתייחסנו אליה כבר כמה פעמים.

לענין המשמרה והשב"ס. בפעם שעברה היתה בעיה, משמרה ושב"ס הובאו לנו בנוסח הרבה יותר רחב משל צה"ל. בצדק נאמר, שצה"ל רוצה את מה שיש למשמרה ולשב"ס. אנחנו מדברים על שב"ס, רק מערך מודיעין ואבטחה בלי יחידות נוספות.

ישי' יודקביץ'

היינו רוצים להוסיף, למעט בקשת מידע על חומר חקירה לאחר סיום החקירה, שהוגשה על ידי מתלונן, קורבן.

הסתיים ההליך והאדם עצמו מבקש את חומד החקירה הנוגע לו. בקשת מידע על חומר חקירה לאחר סיום החקירה שהוגשה בידי המתלונן או הקורבן.

ענת שפי

הוא לא מקבל זאת באופן אוטומטי. הוא מקבל זאת לאחר שיקול דעת

ישי' יודקביץ'

אנחנו חושבים ששיקול הדעת הזה מאפשר יותר מדי ...

ענת שפי

שיקול הדעת הזה הוא שיקול דעת עם אפשרות של שמירה על מקורות ואפשרות להמשיך לחקור במקרה מסויים. למשל, המתלונן רוצה לראות מה כתוב בתיק, בין היתר גם כדי לדעת מי מקורות המידע של המשמרה, ובדבר הזה אתה לא חושף זאת. זאת אומרת, כל בקשה נשקלת לגופה. תיק חקירה לא הופך לדבר פומבי ברגע שהסתיימה החקירה. יכול להיות שבמקרים מסויימים הוא יקבל את התיק אם אין מניעה, ואם יש מניעה הוא יקבל חלק מהחומר. זה לא נעשה באופן אוטומטי. יכולים להיות שיקולים אם אפשר למסור חלק מהחומר. השאלה מה הוא רוצה לקבל, אם הוא רוצה לקבל את העדות שלו, אולי לא תהיה מניעה. אך אם הוא רוצים לקבל דברים נוספים, אי אפשר לעשות חקיקה גורפת, יש שיקולים שונים בענין.

ח'רית אשכוזי

אם הוא רוצה לדעת מי העיד נגדו, מה העידו נגדו וכן הלאה.

ענת שפי

אנחנו לא חוסמים את העובדה לדעת מי העיד נגדו. לפעמים הפרסים האלה פוגעים אחר-כך בעבודה הרבה יותר גדולה של המשמרה. יש שיקולים לגופו של ענין, זה לא דבר אוטומטי.

היור דוד צוקר

חברים, אנחנו מאשרים את סעיף 30(א)(9) כלשונו.

30(ב) "שר המשפטים לא יאריך את תוקפו של צו לפי סעיף קמ"ן זה לתקופה העולה על שישה חודשים מיום נתינתו." זה הסיכום שהיה עם הקואליציה. אנחנו מאשרים את סעיף 30(ב).

(ג) "שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בצו כי חוק זה לא יחול על תאגיד כאמור בפסקאות (3) או (4) להגדרה "רשות ציבורית". בשנים לב למידח הפגיעה העולה להיגרם לפעילותו הכלכלית או העסקית של התאגיד." צמצנו זאת לפעילותו הכלכלית או העסקית של התאגיד.

ישי מנוחין

צריך להוסיף. כאמור בפסקאות (3) או (4) או (6). זה נשמט.

יהושוע שופמן

(6) זה לא החלה אוטומטית ולכן אין צורך בזה.

היור דוד צוקר

אנחנו מאשרים את סעיף 30(ג) על פי ההצעה.

(ד) אושר.

30א. (א) "ישיבות הוועדה המשותפת יהיו חסרות, אם לא התליטה החלטה אחרת לענין זה. (ב) הוועדה המשותפת רשאית לקבוע כי צו אשר אושר על ידה לפי סעיפים 9 או 13, לא יפורסם ברשומות, כולו או חלקו."

ישי מנוחין

יש לנו בעיה עם (ב). אותה הבעיה שדיברנו עליה בפעם הקודמת, ואמר שהשר החליט שיטען בעיה מסוימת, כולו או חלקו, ובנוסף לזה לא יפרסמו ברשומות שום דבר. זה פוגע קשות כשקופות של כל התהליכים השלטוניים. סעיפים 9 ו-13 כוללים כל כך הרבה דברים ועל זה לא יהיה רישום.

ישי יודקביץ

ועדה משותפת מופיעה רק בסעיף 9(א2), וב30(א)(1) (5) (7) (9).

היור דוד צוקר

אנחנו מאשרים את סעיף 30(א) על פי לשון ההצעה. אנחנו עוברים לסעיף 15(א).

יהושוע שופמן

בעבר אמרנו שהעתירה תהיה לבית המשפט המחוזי כפי שיקבע שר המשפטים. היתה בקשה להוריד זאת. בתקווה שחוק בתי משפט מינהליים יעבור ונוכל להתאים זאת.

היור דוד צוקר

אני לוקח על עצמי לכשנגמור זאת, לבקש מיושב ראש ועדת החוקה חוק ומשפט, חבר הכנסת שאול יהלום, שידון כחוק בתי משפט מינהליים. אנחנו מאשרים את סעיף 15(א).

15(ב) "בדונו בעתירה, למעט בעתירה על דחיית בקשה לפי סעיף 8, רשאי בית המשפט לקבל לידיו את כל המידע המבוקש ולעניין בו. בית המשפט רשאי, מהמעמדים המנויים בסעיף 9, לשמוע טענות מפי בא כוח הרשות הציבורית בדלתיים סגורות וללא נוכחות העותר או בא-כוחו." מחקנו, משעמם של ביטחון המדינה, ביטחון הציבור או טובת הציבור והגדרנו זאת לפי סעיף 9. אנחנו מאשרים את סעיף 15(ב) בכפוף לשינוי בנוסח.

(ג) בעתירה על סירובה של רשות ציבורית לאפשר מסירת מידע כשל הגנה על ענינו של צד שלישי, יאפשר בית המשפט, כל זה נמחק, "לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו, בדרך שיקבע." זה רק שינוי בניסוח?

יהושע שופמן

כן, זאת הבהרה. הרשות הציבורית חייבת להודיע לצד שלישי רק אם היא רוצה לתת את המידע. יש מצבים שהיא לא רוצה לתת את המידע ולכן לא פתים לצד שלישי מבקש המידע פונה לבית המשפט. אז בית המשפט שוקל האם לתת וסמילים עליו זאת.

היריב חד צוקר

אנחנו מאשרים זאת.

ורן "על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו הענין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הסעם לדחיית הבקשה ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין." השארנו רק את הענין הציבורי בגילוי המידע.

ענת שקולניקוב

ראשית זה צריך להיות: על הוראות סעיפים 8 ו-9, גם כאן מדובר בנסיבות שצריך לשקול אותן, את נסיבות הרשות כגון הקצאת משאבים בלתי סבירה וכן הלאה. האזרח מעונין לערער על כך בבית משפט בדיוק כמו בסעיף 9, אמור לשקול את הנסיבות אחת מול השניה.

יהושע שופמן

את צודקת לגופו של ענין. הענין הוא, שברגע שכית המשפט קובע שיש מקום להשקיע יותר משאבים, הוא כעצם קובע, שהשקעת המשאבים היא סבירה. הוא לא אומר, אף על פי שההשקעה היא בלתי סבירה אני מורה, כי אם ההשקעה היא בלתי סבירה, הוא לא היה מורה, הוא קובע, אתם טענתם שההשקעה בלתי סבירה, אני קובע שאתם טועים. ההשקעה סבירה בנסיבות הענין. לכן, זה לא גובר על סעיף 8, סעיף 8 מדבר על כך שאי אפשר לאתר את המידע. בית המשפט לא יכול לומר על אף 8(3), הענין הציבורי מחייב לגלות מידע שאיננו כנמצא.

אורית לב

סעיף 8 מדבר גם על 7 שנים, אז מהו תלכו לתביעה ובית משפט יאמר שיש כאן התיישנות. הוא יחייב בכל זאת למרות שהמידע התגלה לפני 7 שנים, ובכל זאת צריך לגלות אותו?

ישי מנחין

אפשר לתת לו שיקול דעת.

ענת שקולניקוב

דמה לי שבכל זאת זה צריך להיות כלול בסעיף די מכיוון שבית המשפט מחוייב לשקול, האם הענין הציבורי בגילוי המידע מול הסעם לדחיית הבקשה, כאן נכנס מבחן איזון נוסף, שיכול להיות באמת שלא היה שום ענין ציבורי, הקצאת המשאבים היא בלתי סבירה, אבל באמת הענין הציבורי הוא כל כך גדול, אני מכינה שאתם אומרים שלא צריך להכליל את 8 כאן, אבל אני לא בסוחה שזה מה שמשתמע.

שמעון וייס

בסעיף 15(א) יש לאזרח זכות לעתור בפני בית המשפט על דחיית בקשה כאמור בסעיף 8, כך שהדבר נבדק על ידי בית המשפט, אלא שמערכת השיקולים היא 8 ו-15(א) ולא (ד) משום שבסעיף (ד) הקריטריון או האיזון שנדרש הוא אחר לגמרי כי הוא על אף האמור בסעיף 9, זאת אומרת, יש כאן שתי מערכות שונות לגמרי, 8 משתלב עם 15, ו-9 משתלב עם 15 ואלה שני דברים שונים לחלוטין.

ענת שקולויקוב

15 הוא הכלי הפרוצדוראלי. 15 אומר לבית המשפט, גם אם הצביעו לך על אחד הסעיפים, עליך להעזר מול הענין הציבורי, אני חושבת שסעיף 8 בהחלט צריך להכנס, גם כאן יתכן שיש מקום לשקול את הסעיף.

כנען אורן

בסעיף 8 הוספו קושי של מסע, מחקנו בסעיף (ו) את המילים "מכביד באופן ניכר". עכשיו אנחנו מבקשים שלמרות הקושי הזה, תידדנו את הענינים.

לירון ליברמן

בסעיף 8 האיזונים כלולים כבר בתוך הסעיף, הסמכות של בית משפט להתערב ולהחליט אם כן למסור את המידע. כשונה מסעיף 9, שבמקרים רבים מתייחס לענין.

הירד דוד צוקר

אבל האזכור של 8 לא יגרע שהוא זה.

לירון ליברמן

התוצאה לדעתי אבסורדית, המהלך שבית המשפט יאמר, אמנם הטיפול בבקשה מצוין השקעת משאבים כלתי סבירה ובכל זאת צריך למסור את המידע.

הירד דוד צוקר

יכול להיות שאנחנו מדברים על מקרים מאד נדירים ויוצאי דופן, שבהם תהיה החלטה כזאת.

לירון ליברמן

אבל אז השקעת המשאבים היא לא כלתי סבירה, לוגית, זה וראה לא נכון, אם נאמר על אף האמור בסעיף 9, אני שואל את עצמי האם זה כולל את סעיף 9(א)6 שמדבר על מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין.

יהושע שופמן

תקרא את הסיפא של ד: "ובלבד שגילוי המידע לא אסור על פי דין".

אריה דוסר

אני שואל את עצמי, מה היתה הכוונה של 15(ד), הרושם שלי, 15(ד) בהתייחס לסעיף 9 בלבד, מכניס כאן מערכת חדשה של טיקולים שהם מעבר לשיקולי הערעור הרגילים, 15(א) אומר, לא מצא חן בעיניך מה שאמרה הרשות, לך תערער, כמו בכל הליך ערעורי רגיל, הערעור הוא על אותם נימוקים ששימשו את הרשות, סעיף 15(ד) אומר, מעבר לנימוקים ששימשו את הרשות, יש כאן איזה אינטרס ציבורי, השאלה, האם זאת באמת הכוונה, נתייחס לשיקולי ביטחון, בית המשפט לא יחלוק על העובדה ששיקולי הביטחון של הרשות היו סבירים, מידע שטר הביטחון קבע אותם כצו באישור הוועדה וכך ואין ויכוח שהיתה לו סמכות לעשות זאת והוא הוציא מתחום תחולתו של החוק, בית המשפט בא לפי סעיף (ד) ואומר, הכל נכון, יש כאן פגיעה ממשיית בביטחון המדינה, יש כאן נושאים שהשר הוציא אותם, אבל למרות זאת, אני אומר שיש כאן ענין ציבורי חשוב.

ענת שפי

זה כמו בעתירה לגילוי ראייה, זה ההיבט.

אריה דוסר

אני חושב שהכוונה של סעיף (ד) היתה לתת איזה אמת מידה ---

יהושע שופמן

מאז ועדת אוסטרובסקי, זו היתה כוונה, חה לא שיקול מסוג חדש, זה שיקול מסוג ישן
כנסיבות חדשות. זה אותו שיקול שנעשה במסגרת עתירה לגילוי ראיה, אבל הפעם זה נעשה לא
במסגרת איזון בין משפט צדק לבין החיסיון. אותו סוג איזונים שבנינו ביסחון יש חיסיון.

היור דוד צוקר

אנחנו מאשרים את סעיף 15(ד) על פי הנוסח שהובא לנו כמקור.

לסעיף 16 נחזור.

לסעיף 17 איו לנו הערות.

סעיף 19: (א) "תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאית הממשלה, באישור ועדת החוקה חוק
ומשפט של הכנסת, לקבוע בצו רשויות ציבוריות או סוגים של רשויות ציבוריות, שלגביהם יחל
החוק במועדי תחילה אחרים, הכל כפי שתקבע."

יהושע שופמן

הכוונה היא, אם למשל יש בקשה לדחות את תחולת החוק על רשויות מקומיות, שלא יהיה
צורך להביא רשימה של כל הרשויות המקומיות, יביאו את ההגדרה ולא דווקא את הרשימה.

היור דוד צוקר

סיכמנו, סוגים של רשויות ציבוריות, נעבור לענין המועדים.

אביבה גולדשיין

תחילתו של החוק, שנה לאחר פרסומו, יש לנו בעיה עם זה ואני חושבת למשרדים האחרים
יש בעיה עם זה, כולנו נמצאים במערכות שמסוכות לשנת 2000, כל ההיערכות הזרושה לצורך החוק
זה, אי אפשר להכניס אותה לסדרי העבודה שלא במערכת ההנעית, בשנתיים הקרובות בודאי כי
הכל משועבד לצורך העברה של שנת 2000 שלא יקרו המערכות, אני חושבת שיש החלסת מסעלה
בענין הזה שכולם נערכים לה, אני יודעת שאצלנו מכחינת סדרי העדיפויות, זה פשוט כלתי אפשרי
להכניס משרות חדשות.

ישי מנוחין

יש לי את הפרוטוקולים משנת 1983, ומשנת 1983 זה אותו תירוף, או שמתקרבים לשנת
2000 או שהולכים להחליף מערכות מיתשוב, או שמכניסים ציוד חדש או שהמסלה מאור כבדה.

היור דוד צוקר

השאלה, האם לקבוע תקרת זמן? יש עמדה בענין הזה?

יהושע שופמן

אנחנו חושבים שצריך לאשר גמישות.

היור דוד צוקר

השאלה אחרת, מתי מסתיימת הגמישות, שלוש שנים זה בסדר?

יהושע שופמן

הגמישות מסתיימת כאשר ועדת החוקה חוק ומשפט אומרת, עד כאן ולא יותר.

הירר דוד צוקר:

אני מציע כך, אני אומר למוסד לביטוח לאומי שמערכות המיחשוב שלו הן חלק מאוד משמעותי מהפעולה, לא נשנה את סעיף א'. כלומר: יתחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו. זאת מסלה שהמערכת כולה תצטרך להסתגל אליה. כלומר, הממשלה כולה והגופים האחרים יצטרכו להתארגן לקראתם ובענין הזה נראה גם בחוק מסלה שיש לקיים אותה. כלומר, גם את שנת 2000 אי אפשר לעצור וגם את החקיקה לא יהיה ניתן לעצור.

לגבי השאלה השנייה, אני מציע להביא למליאת הוועדה את מגבלת הזמן של שלוש שנים בתקרה, אם תרצו לערער במליאת הוועדה, הזכות נתונה לכם.

נשארו שתי שאלות, האחת, שאלת האגרות, והשנייה, סוד מסחרי, טעמים של איכות הסביבה.

לשאלת האגרות - יהושע שופמן, תאמר מה אתם מציעים.

יהושע שופמן:

ניסינו להבהיר שמדובר באגרות בעד פעולות הכרוכות באיתור המידע המבוקש ומסירתו, הועלה חשש שייגבו אגרות על העמדת מידע עבור כדיקות משפטיות וכך, אנחנו מדברים על איתור המידע המבוקש ומסירתו, תיקון ראשון, אני מציע שיהיה כתוב, אגרות בעד בקשה לקבלת מידע ובעד הפעולות הכרוכות באיתור המידע המבוקש ומסירתו, למחוק את המילים, הרשות הציבורית לפי חוק זה, "שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יתקין תקנות הקובעות אגרות בעד בקשה לקבלת מידע ובעד פעולות הכרוכות באיתור המידע המבוקש ומסירתו".

הירר דוד צוקר:

זה מתסום בלתי סביר, אני משרד מחשלתי או גוף שהחוק מחייב להעמיד מידע גם בלי בקשה יש מידע כזה שקבענו, שמעמידים אותו ללא בקשה, למה שנגבה על זה? החוק חייב את המוסד לביטוח לאומי לייצר את המידע, הוא מעמיד זאת ללא תשלום.

גלי מתין:

ראשית, גם היום זה המצב החוקי, זאת אומרת, המצב החוקי מאפשר ואין מניעה שהוועדה הבינמשרדית תחליט לגבי ענין מסויים שהיא רוצה לגבות אגרה, הניסוח שיהושע שופמן מציע, לא מחייב את הרשות להחליט על קביעת אגרה, יש מצבים שבהם החוק מחייב את הרשות ---

הירר דוד צוקר:

החוק מאפשר לגבות למשל אגרה, זכאויות בענף נכוחי מונחת חוברת ואתם לא גובים אגרה.

אביבה גולדשטיין:

יש מידע שעליו אנחנו לא גובים אגרה, אין לנו מניעה בחוק ואין לנו היתר בחוק לגבות אגרה, אנחנו לא גובים אגרה.

הירר דוד צוקר:

כלומר, אתם לא יכולים לגבות אגרה.

יהושע שופמן:

הם יכולים להוציא פרסומים ולמכור אותם.

גלי מזנין

החוק אינו מחייבם ליכולת או לאי היכולת לגבות אגרה. אין איסור מפורש בחוק לגבות אגרה. כאשר רשות מסוימת חושבת שבכבוד שירות מסויים היא מעונינת לגבות אגרה. הנושא הזה מובא לדיון בוועדת האגרות הבינמשרדית שמחליטה כענין של מדיניות. האם ראוי לאשר את גביית האגרה. לפי שיקוליה. אם היא חושבת שיש איזה שהוא צורך בהתקנת תקנות או באישור ועדת הכספים או בתיקון חוק. היא פועלת כשיתוף פעולה עם הרשות המבקשת כדי לאפשר את הכיסוי החוקי שיאפשר את הסלת האגרה. זה המצב הקיים.

יהושע שופמן

אין לגבות אגרות אלא על פי דין. האגרה היא תשלום חובה שהרשות גובה כזיקה לשירות מסויים. לאו דווקא ביחס ישיר לעלות השירות. אגרה אי אפשר לגבות אלא על פי דין. חוק יסודי משק המדינה קובע מיסים ותשלומי חובה אחרים לא יומלו ושיעוריהם לא ישונו אלא בחוק או על פי. הוא הדין לגבי אגרות. ועדת האגרות הבינמשרדית היא הפונקציה שמתפקדת כסינון. כוועדה שמיעצת לשר האוצר שחייב לאשר כל אגרה לפי חוק יסודי. התקציב. הסעיף הזה וגם חוק יסודי התקציב אינם עוסקים בתשלום עלות במחיר. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מפרסמת דברים שונים והיא מתמחרת וקובעת מחיר. גם על ספר החוקים גובים מחיר זה לא אגרה. זו מכירה רגילה. לכן יש גופים שמוציאים פרסומים ומחלקים אותם חינם ויש גופים שמפרסמים פרסומים ומוכרים אותם לציבור. רשות שיחמת פרסום יכולה גם למכור את הפרסום. מי שמבקש מידע לעצמו לפי חוק הגנת הפרטיות, יש סעיף בחוק הגנת הפרטיות שמאפשר לגבות תשלום עבור עיון. בחוק המרשם הפלילי יש סעיף שמאפשר לגבות תשלום עבור עיון במרשם הפלילי. מי ששולח מכתב לרשות ומבקש ממנה מידע. היא לא יכולה לגבות ממנו אגרה, היא יכולה לומר. יש כאן מכוונת צילום. צלם על תשבונך היום היא לא יכולה לגבות אגרה שאיננה מעוגנת בדין מפני שהיום אין פרוצדורה כזאת של בקשת מידע. בחוק הזה שמסדירים את הזכות של האדם לבקש זאת. חובה לבדוק כל בקשה על פי פרוצדורה מסוימת. יש אפשרות לגבות אגרה. כך זה בכל חוקי חופש המידע שאנחנו מכירים. האגרות יהיו על פי בקשה. האגרה צריכה להיות מינימלית. על הבקשה עצמה. על הזמן המושקע באיתור המידע. אלו הפעולות שדורשות אגרות שצריכות להקבע על פי מחירים ריאליים. כמה עולה להעתיק. כמה עולה למסור

שמעון וייס

לפי הנוסח לא כדור אם מהעיון עצמו ניתן לגבות עכורו אגרה. זו איננה פעולה שכרוכה באיתור. אלא בעצם העיון הפיזי.

היור דת צוקר

אני חושב שהמילה בקשה מכסה זאת

שמעון וייס

הייתי מציע להבהיר זאת כי הדבר שכית שבאים רק לעיין ולא מבקשים זכר. הקטע של הצילום והמשלוח חייב להיות על בסיס מסחרי. זו לא אגרה. זה החזר הוצאה.

אני לא כסוח. שמהנוסח הזה. שגופים ציבוריים שהם אינם המדינה כגון. רשויות מקומיות או תאגידים שהוקמו על פי חוק יהיו רשאים לקבל את האגרה לקופתם כחלק מהשירות שהם מוסרים.

גלי מזנין

הם לא יהיו רשאים

שמעון וייס

אם הם לא יהיו רשאים. אני רוצה להצביע על קושי הקושי הוא למשל. מידע שנועד כרשות ניידות ערך. ברשם החברות ובבורסה כאחד. אותו מידע עומד. אם פלוני יבוא לרשות ניידות ערך לפי ההערה ששמעתי כרגע. אני לא רשאי לגבות את האגרה כי האגרה הולכת לקופת המדינה. אני גובה. אני נותן את השירות אבל אני לא מקבל את הכסף. בעוד שהבורסה או רשם החברות. הם נותנים את השירות והם גם מקבלים את הכסף. רואים פרי מהעמלה.

היור דוד צוקר

הרשות המקומית חייבת בהעברת אגרות?

נלי מונין

לא ידוע לי איך זה מתנהל לגבי רשויות מקומיות. אני צריכה לבדוק זאת.

יהודה לנדא

אני רוצה לציין שנתקלנו בבעיה אקוטית בנושא האגרות. כאשר שינו את המפתח לגביית אגרות בלשכות של רישום מקרקעין מה שקרה. זה היווה אמצעי עבור הלקוחות. עבור עמחד כרד אחת משלם מעל ארבעים שקל. אני חושב. שצריך להיזהר מאוד. מחצב שבו הרשות תוכל להשתמש באגרות הגבוהות מאוד.

היור דוד צוקר

גובה האגרה יובא לוועדת החוקה חוק ומשפט.

ענת שקולניקוב

אני רוצה להתייחס לדברים שאמרה נציגת הביטוח הלאומי. היא אמרה, אם אדם בא לבקש לקבל אישור. או מבקש לדעת כעבור הגמלאות שהוא מקבל. בשלב זה אני מקבל חינם. זה נכון לגבי כל אותם שירותים שאדם נזקק להם. החוק כפי שמוצע במתכונתו הנוכחית יגרע. מצד שני. אין לנו החנגרות לאגרות כשלעצמם. אנחנו רואי לא רוצים שהחוק הזה יגרע מחופש המידע שקיים היום. איך שמוצע כך. זה גורע. הצעתי הצעה שמופיעה אצלך בכתב. יכול להיות בניסוח אחר. אבל לכתוב בחוק: שהמידע שלהלן ינתן ללא ללא תשלום אגרה: (1) מידע המתייחס לעניניו האישיים של המבקש, או בדבר עניניו האישיים. (2) זכאיות על פי דין של אדם בנושאי עבודה. רווחה חינוך כריאות ושיכון. (3) בקשת מידע המוגשת על ידי ארגון ציבורי. שלא למטרת רווח. המיועדת לשימוש לתועלת הציבור. תהיה פטורה מאגרה.

ראינו זאת כמינימום שלא גורע מהמצב.

היור דוד צוקר

את מציעה בעצם שלושה פסורים. אחד. לאדם בעניניו האישיים השני. בענין אותו זכאיות שהמלנו על הארגונים כחובה לפרסם אותם. והשלישי לגבי ארגונים הפועלים לסובת תועלת הציבור. שלא לחסרת רווח.

שרון הברמן

אני חושבת שאולי יש מקום לקבוע הוראה שתבהיר את הנושא. שמידע שנמסר על ידי רשויות מקומיות או תאגידים, האגרה תשולם לרשויות המקומיות במקרה שזה לא ברור. כפי שזה נעשה בתקנות לתכנון והבניה מסירת מידע. כתוב מפורשות. כעת מסירת המידע ישלם המבקש לוועדה המקומיות אגרה כשיעור מסויים. אולי גם כאן צריך להבהיר זאת על מנת שהנושא יוסדר. שנית. לגבי הגדרת הדברים שכלולים באגרה. אני חושבת שהאגרה צריכה לקחת בחשבון מרכיב של עלויות.

היור דוד צוקר

גובה האגרה יובא לוועדת החוקה חוק ומשפט. אנחנו קובעים שיש זיקה בין גובה האגרה לבין העלות.

שרון הכרמו:

לגבי סעיפים ב' ו-ג' אני חושבת שצריכים למחוק את סעיף ב', אני לא חושבת שצריכות להיות נסיבות של פסור מאגרה או להגדיר זאת אחרת ולומר, סוגי מידע שמסירתם פסורה מאגרה ולא פסורים על כסיס אישי. מסעיף קסן ב' משתמע כאילו שניתן יהיה לקבוע פסורים על כסיס מצב חומרי או דברים מהסוג הזה. אני לא חושבת שיש מקום לכך.

לגבי סעיף קסן ד', אני חושבת שצריך לקבוע בצורה ברורה, שמסירת המידע תהיה רק לאחר תשלום האגרה, כי הפרדה בין השניים תגרום לכך שהרשות הציבורית תצטרך לדחוף בעצם אחר מבקשי המידע ולהפעיל אמצעי גביה. שיהיה ברור, שמסירת המידע לאחר תשלום האגרה, כתוב, "על אף הוראות חוק זה, רשאי שר המשפטים לקבוע כי מועד הקבוע בחוק למסירת מידע יחל רק לאחר תשלום אגרה על ידי המבקש..." אני חושבת שצריך להוריד את כל הרישא של הסעיף, יהיה כתוב כך: "המועד הקבוע בחוק למסירת מידע יחל רק לאחר תשלום אגרה על ידי המבקש, וכי המידע ימסר למבקש רק לאחר תשלום האגרה." יש לקבוע זאת בצורה פחיסביית.

שמעון ויים:

גם כיום גופים כמו רשות ניירות ערך גובים אגרות עבור שירותים שהם נותנים. כאשר חברה מבקשת לפרסם תשקיף, עבור השירות שניתן לה היא משלמת אגרה. אותו הדבר, חברה שנסחרת משלמת אגרה שנתית. כלומר, המשוואה, שירות-אגרה, גם בתאגיד שהוקם על פי חוק היא משוואה מזכרת וקיימת. דהיינו, מי שנותן את השירות מקבל את הכסף. אני סוען שיש הסדרים חוקיים שמסמיכים במפורש כחוק הגנת הפרטיות.

גלי מונין:

אני רואה שייעודיות האגרות מסדר אנשים רבים. בשנת 1992 באמצעות חוק ההסדרים במשק המדינה, חוק יסודות התקציב, נקבע שאגרה לא תהיה יותר מיועדת. נכון שיש הסדרים חוקיים של אגרות מיועדות שהם מלפני 1992.

הירד דוד צוקר:

גם חוק הגנת הפרטיות וגם המדכו לגביית קנסות נעשו לאחר 1992

גלי מונין:

בעיקרון החוק לא מאפשר כיום לחוקק אגרות ייעודיות אלא אם כן יש הסדר ספציפי. ההיגיון שמאחורי זה אומר, שהניסיון מדאה שהרבה יותר מסדר כאשר כל הכספים הולכים לפול אחד שזה תקציב המדינה ולצאת לפי קריטריונים שהממשלה קובעת אותם בצורה אחידה ומסודרת על פי שיקוליה. איזה אינטרסים צריך לקדם ואיזה דרישות יש לכל אחד מן המשרדים. כרגע שהחוק הזה יופעל, הנסל התקציבי של כל משרד יגדל כתוצאה מהצורך בפעולות נוספת והוא יצטרך לתקצב זאת במסגרת התקציב השנתי. לא צריך להיות ככה קשה ישיר בין האגרה שהוא גובה או לא גובה לבין הסכום שנדרש לשם הפעלת החוק.

לגבי שאלת הרשויות המקומיות, אני כאמת לא ידעתי איך ההתחשבות של משרד האוצר פועלת מול הרשויות המקומיות כי זה הסדר מיוחד. הן מחוקצבות רק באופן חלקי. אני מזכנה להעביר לוועדה הבהרה מפורסת לגבי הנושא.

לגבי פסורים מאגרות עבור מידע לשימוש אודות ענייניו האישיים של המבקש, אנחנו מתנגדים לכך בחריפות. כל אחד יכול לומר, עשי לי תשכון באם אני חייב או לא חייב מס כלשהו. אין ספק שזה ענייניו האישיים של המבקש. למשל, הנושא שאנחנו גובים היום לגבי אגרה, נושא שאדם מבקש בחם שבח לדעת כמה מס יצטרך לשלם אם יעשה עסקה מסוימת. עושים לו חישוב ולוקחים ממנו סכום מסויים. גם אם עורך דין יעשה לו את הפעולה הוא גם יגבה ממנו סכום מסויים שמשקף את עלות המאמץ שהושקע בזה. זה שירות לציבור. יש אגרות שלא הוסדרו בחוק הזה אבל הן בהתלם אגרות לנושא של מידע, כמו למשל, אדם שמבקש נסח במאבו. אין ספק שזה נושא של מידע, והוא מתבקש לשלם אגרה מסוימת שלא מוסדרת בחוק הזה. היא מוסדרת בחוק אחר.

הגישה שלנו אומרת. שאנחנו לא חושבים שצריך להגביל מראש את שיקול הדעת של הרשות שקובעת את האגרות באופן עתידי איזה אגרות להסיל ואיזה אגרות לא להסיל. צריך להשאיר זאת לעתיד. יכול להיות שכחוצאה מהפעלת החוק הזה, יראו שיש נהירה המונית לכיוון מידע מבוקש והעלות בהפקתו גדולה מאוד ואין סיבה שלא לאפשר את גביית האגרה. הסעיף של האגרה צריך להיות מנוסח כסמכות רשות של השר שמתקין את התקנות.

הקו שמנחה את ועדת האגרות הבינמשרדית לקביעת גובה האגרה וכאישור האגרות הוא רצון לכסות את העלות ולא יותר מזה. אין שום כוונה להתעשר מכך. זה לא סעיף בהכנסות המדינה שהמדינה מתעשרת מכך. בדרך כלל נצמדים לעלות מתן השירות חה הקריטריון העיקרי לקביעת האגרות. לכן, אני לא חושבת שצריך להיות חשש. ואם אזרח מקבל שירות. אין סיבה שהוא לא ישלם עבור השירות.

שרון הכרמז

לנושא ייעודיות האגרות. אני רוצה להזכיר שזה לא סביר לחלוטין להתייחס לרשויות מקומיות כמו למשרד ממסלה. ב-6 ביוני השנה נחתם הסכם בין הממשלה לרשויות המקומיות במסגרת הסכום הגדול שהיה במסגרת ההסכם הוסכם שלא יוסלו מסלות חדשות על השלטון המקומי בחקיקה מבלי שיוסדר הנושא התקציבי. אם מסילים כזאת מסלה על השלטון המקומי וברור שהאגרות הללו לא יכסו את מלוא העלות הריאלית. אז לפחות שהאגרות הללו יגיעו לרשויות המקומיות. כאן זה ממש הפרת הסכם.

גלי מונין

זאת לא הפרת הסכם. ואם יתנו לכם חוספת לתקציב בגיו האגרות?

ישי יודקביץ

יש הבדל בין מס לאגרה. מס משולם לפול ואגרה צריכה להיות מזוהה עם השירות שהיא באה לכסות.

גלי מונין

ההבדל בין מס לאגרה, שמש מוסל לא בזיקה לשירות מסויים ואגרה מוסלת בזיקה לשירות מסויים. האגרה נגבית בעבור שירות. השאלה לאן היא עוברת. אם היא עוברת לפול מרכזי או לא. היא בכלל לא ולבנסית לשאלת ההגדרה.

ישי מנוחין

מפליא אותי לדעת. שהמידע הזה נוצר יש מאין. כל המידע שמדובר עליו נוצר מכספי הציבור. זאת אומרת. הרשויות המקומיות והממשלה גובה כסף רב כדי ליצור את המידע הזה. לכולנו יש תלוש שחלק ניכר ממנו עובר לממשלה במביל לייצר את המידע כי היא צריכה לייצר את המידע לצורך פעולתה. לכן, סך כל האגרות ברובן הן תשלום כפול. פעם אחת שילמנו עבור ייצור המידע. אני רוצה להדגיש, ששילמנו לפחות כבר פעם אחת. הגיע הזמן לעשות משהו לטובת האזרחים ולא רק לטובת משרדי הממשלה והרשויות האחרות הדרושות אגרות נוספות עבור שירותים שונים. יש נושאים של רווחה. חינוך. כריאות. שהאזרחים אמורים להיות פטורים.

ענת שקולניקוב

לגבי הפטורים שהצעתי. אף אחד לא מצפה שהמדינה תעשה לאנשים חישובי מס, מה חבות המס שלהם. הכוונה היא למידע אישי קיים על ענייניו של המבקש. הכוונה במידע אישי. המידע שקיים עליו במשרד הפנים. במוסד הביטוח הלאומי. אלה דברים שכבר קיימים והם נוגעים אליו. אני מדברת על דברים שהיום האדם מקבל אותם כמוכר מאליו. כחלק ממהלך עבודתו של אותו משרד. החוק הזה נחקק כי אנחנו חושבים. שראוי כי המדינה כמתחיקה במידע כונאמן של הציבור. תספק לציבור את המידע הזה. לבוא ולהרע את המצב הקיים היום. זה דבר שהוא בלתי אפשרי. הוא כעצם לא מקדם את מסרת החוק אלא עושה ההיפך.

שמעון וייס

לאור ההערות של נלי מזנין, אני רוצה להזגיש שבתחום שלי, המידע הוא מידע מסחרי מובהק. מידע שמשמש לפעילות כלכלית עסקית, הוא איננו מידע אישי. רשות ניירות ערך היא גוף שאיננו מתקצב במשק סגור, היא חיה מאגרות שהיא גובה ונותנת שירותים.

היורד דוד צוקר

זה מקור הכנסה משמעותי

שמעון וייס

אנחנו חיים מהאגרות שגובים עבור השירותים שאנחנו מספקים והמשק הוא משק סגור.

לירון ליבמן

לגבי הנושא של קביעת רשימת פסורים בחוק, אנחנו מתנגדים לכך דווקא מכיוון שאנחנו חושבים שיש נסיכות שבהם נכון לתת פסור מאגרה. אני לא רואה צורך לגבות כסף ממשפחה שכולה שמבקשת חומר. אני נגד קביעת רשימת פסורים.

רית ארידור

ברצוני להתייחס לסעיף 18, רצינו להוסיף לסעיף, שאין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתקפו של חוק לשונות או להוסיף על הוראתה. זה יכול להתקשר לנושא. בזמנו דיברנו על חובות גילוי שמוסדות בחוק ניירות ערך דיווחים לרשם. לרשות ולבורסה והמידע שאנחנו לא רוצים שיימסר, בחוק ניירות ערך נקבע חיסיון. שנית, לגבי מידע שמוסדר למשל ברשם החברות, הוא גובה אגרות, אין סיבה שייפנו לרשות לניירות ערך לבקש מידע שמוסדר ונקבע במקום אחר. אם נוסיף את התוספת, לדעתי נוכל למנוע מצב שאזרח יכול לפנות לכמה רשות. אני מציעה שיהיה כתוב: "אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתקפו של חיקוק או לשנות או להוסיף על הוראותיו." כך למעשה, את חובת הגילוי נשאר בחוק ניירות ערך.

נלי מזנין

לגבי הדברים שנאמרו כי ממילא המדינה גובה כספים, אני חושבת שזה כאילו לשמון את הראש בחול כמו בת יענה. אנחנו הולכים לקראת דבר שלא היה בעבר, שיש לו עלויות נוספות באיזה שהיא צורה מישהו יצטרך לממן את העלויות הללו ומה לעשות, המדינה ממומנת מכספי האזרחים. אם נאמר, לא יגבו אגרות על תחומים מסוימים חה יצור נשל בלתי סביר על המדינה, היא תעלה מיסים אחרים. זה מה שיקרה.

ישי מזנין

אין לנו בעיה שרשם החברות יעלה את האגרה פי ארבע. אין בעיה, שכל חברה שרוצה מידע שעוחר לפעילות הכלכלית שלה, שייקחו פי עשר. אנחנו מדברים על אלה שאין להם

נלי מזנין

יש שיקול דעת לרשות. גם היום לא גובים מהם

היורד דוד צוקר

ההצעה לפסודים לא היתה לפי סוג המבקש אלא לפי סוג המידע. ההצעה אפילו שלכם לא עסקה במיבו של המבקש, אלא היא אמרה, במידה והמידע ממילא יוצר והחוק מחייב אותו לייצר זאת לכולא עלמא, את זה תפתרו

גלי מזנין

אני רוצה לחדד את הנקודה, מה זאת אומדת. החוק מחייב אותו לייצרי למשל, יש לנו את מאגר המידע כשנע"מ שכולל את כל המידע של רשויות המס, שהחוק מחייב לייצר אותו, וגם אם הוא לא מחייב לעשות זאת בחתכים האלה, העיבוד הזה נדרש לצורך פעולת רשויות המס אחרת הן לא יכולות לעבוד, אם אזרחים יתדפקו על הדלת כשנע"מ וייצמרכו לחת להם את האנשים, יהיה פקיד שיטפל בהם, תהיה עלות של ניירות וכר, לדעתי, קשה יהיה להגדיר מה זה מידע שקיים וצריך לייצר אותו, יש לי הצעה, אם יש רצון לנקוט זהירות כדי שהרשות או מי שמתקין את התקנות בענין האגרות, לא יגבה אגרות אסטרונומיות, אני חושבת שצריך להגדיר את גובה האגרה, לא תגבה אגרה אשר גובהה יגביל שלא לצורך מסירת מידע לפי חוק זה, זה נאמר בפירוש ואז לא צריך להכנס להגבלות עקיפות שרק יסבכו את החוק.

גם לנו יש הערות לנוסח החוק, מסרנו בכתב את ההערות בישיבה קודמת, בנוסף לכך, היתה שיחה בעל פה של הממונה על הכנסות המדינה עם יהושע שופמן בהקשר, הנושא הזה תואם אך אם לא, נצטרך לתאם זאת שוב.

יהושע שופמן

אגרות מיועדות, זאת שאלה שבנצטם לא עלתה עד עכשיו, לי נדמה, כאשר מדובר ברשות שהיא איננה המדינה, היא גובה את האגרות שלה, אם צריך להבהיר זאת, נבדוק יחד עם האוצר, נדמה לי שזה משתמע מההוראה, בחוק יסודות התקציב יש הבחנה בין אגרות המשתלמות כתאגיד, אגרות המשתלמות ברשויות מקומיות ואגרה המשתלמת לאוצר המדינה.

היור דוד צוקר

יש שתי קטגוריות שמבקשות להוציא עצמן מהכלל, שההכנסה לא תלך ישירות לאוצר האחת, רשויות מקומיות, והשניה, תאגידים על פי חוק, רשויות מקומיות ותאגידים על פי חוק הם לא ממשלה, מוסכם שאלה גובים את הכסף מה נשאר אצלם.

גלי מזנין

אני צריכה לבדוק את הנושא מבחינה חוקית, לא ידוע לי מה קורה עם רשויות מקומיות ותאגידים על פי חוק, אני צריכה לבדוק זאת.

היור דוד צוקר

אני אחליט, ואאפשר לך לעדער.

יהושע שופמן

לגבי פטורים, מידע של אדם על עצמו, גם היום לפי החוקים השונים הוא מעון תשלום אגרה, גם לפי חוק הגנת הפרטיות, גם לפי חוק המרשם הפלילי וגם על פי חוקים אחרים, לכאורה, יפה לומר שאדם על עצמו לא צריך לשלם אגרה, זה לא מדויק, אם אדם אומר, איבדתי את כל הדוחות והמסמכים שמסרתי למס הכנסה בשבע השנים האחרונות, לא במס הכנסה צריך לבצע פעולת איתור, חיפוש, צילום ומשלוח מבלי לגבות את מחיר העלות, אדם על עצמו יכול להיות גם תאגיד, ארגונים ציבוריים שלא למסרת רווח, זה יכול להיות גם עמותת יצרני הפלסטיק או מגדלי הירקות, אני ידוע לאיזה מלכידים ענת שקולניקוב מתכוונת, כולנו בעד, אבל יש חשש ---

ענת שקולניקוב

יש מבחנים, הוספתי תנאי נוסף, אמדתי, לא רק שהמוסד עצמו יהיה מוסד ציבורי ללא כוונת רווח, אלא שהמידע המבוקש הוא לצורך מטרה ציבורית.

היור דוד צוקר

יש כאן הגדרה שכל אחד יכול להכנס דרכה, זה פתח כל כך רחב.

ענת שקולניקוב:

זה שהדבר קשה, זה לא אומר שצריך לוותר עליו. הנטל עדיין נמצא על אותו גוף. על הגוף צריך לעמוד עדיין ולהוכיח היותו גוף למסרה ציבורית. שנית, שהוא מבקש את המידע למסרה, זה לא אומר שהצורך הציבורי לא קיים.

היור דוד צוקר:

אני מתקשה לראות מצב, שהתארגנות כזאת, שהולכת לנהל מאבק ציבורי נגד רשות מחשלתית, אני לא רואה אפשרות שהאדם לא ישלם כמה שקלים. ברמה של עיקרון אני מתקשה לאשר דבר כזה.

ענת שקולניקוב:

כל פעולה ופעולה שלה בעצם זה קבלה של מידע. זה נכון על כל התארגנות מהמגזר השלישי. כמעט כל פעולה זאת קבלת מידע. המידע מוחזק על ידי המדינה כנאמן של הציבור.

היור דוד צוקר:

מה זה אומר, שאני הולך למאבק ציבורי?

ענת שקולניקוב:

זה שיחוף פעולה נכון. זה אומר, שאני משתמש בכספים שלי להוציא לפועל, לניוד של המאבק להוציא לפועל, אבל לא למידע שמוחזק בנאמנות על ידי המדינה ואני יכול להשתמש בו לצרכים ציבוריים.

יהושע שופמן:

גוף ציבורי שרוצה לעשות מאבק, צריך לעשות גם מחקר ולעשות מידע. אם המידע הזה נמצא בספרייה הלאומית, הגוף הציבורי לוקח אדם, שעובד, מאתר ומצלם, אם המידע לא נמצא בספרייה הלאומית אלא בספרייה או בתיקים של הרשות הציבורית, מכיוון שנציג הגוף הציבורי לא "מתנמל" כמסור, מישהו צריך לעשות בשבילו את העבודה של החיפוש. האיתור והסינון והצילום, למה זה צריך לחייב את הרשות להסות את המשאבים שלה לעשות בשבילו את המחקר?

היור דוד צוקר:

ציפי גל-ים, אגרה שגובה רשות מקומית, חייבת ללכת אליכם או שהיא נשאת ברשותי

ציפי גל-ים:

היא נשאת ברשות המקומית.

היור דוד צוקר:

מה לגבי תאגידים על פי חוק?

ציפי גל-ים:

כאופן כללי, החל משנת 1992 לא היתה כל חקיקה.

היור דוד צוקר:

היתה חקיקה.

ציפי גל-ים:

אגרות משרדיות הן שארית הסטורית מימים שבהם נהגו לתמוך גופים, רוב האגרות אינן מיועדות, אם יש שאלה ספציפיות, נשמת להגיש חומר, אבל ככלל, האגרות אינן מיועדות.

יהושע שופמן:

השאלה לגבי תאגיד שהוקם על פי דין ולא משרד ממשלתי.

ציפי גלים:

תאגיד שהוקם על פי דין, יש כמה תאגידיים שהאגרות שלהן אינן נכנסות לאוצר המדינה. דוגמה, רשות ניידות ערך.

יהושע שופמן:

השאלה היא, האם זה מוסכם שהאגרות עוברות לאוצר המדינה ביישור. אבל אם זה תאגיד, בין אם זאת חברה ממשלתית ובין אם זה תאגיד סטטוטורי או רשות מקומית, זה ישאר אצלם. זה מקובל עליך?

ציפי גלים:

אני חושבת שזה המצב היום.

היור דוד צוקר:

טוב, אנחנו נאשר זאת ואם יש שוני כלשהו, תחזרי אלינו.

יהושע שופמן:

אין לי בעיה לקבוע שמידע שיש להעמידו לרשות הציבור לפי סעיף 6, לא תגבה אגרה אלא עבור עלות העתקה.

היור דוד צוקר:

אנחנו מדברים על הקשר שבין זכותו של אזרח, חובת המדינה, חובת הרשות השלטונית שנובעת מה לבין השאלה הכספית איך ממנים את החירות הזאת. זאת בעצם השאלה הבסיסית שמעריך האגרות, סעיף 16 מעלה בפנינו. בשאלה הזאת אני רוצה לענות כך, לא הייתי רוצה להיות במצב שבו מימוש הזכות נמנע בגלל משוואה כספית גבוהה מדי. כלומר, ההגבלה הכספית על מימוש הזכות צריכה להיות במידה כזאת שאיננה מונעת את השימוש בזכות, ומצד שני, הזכות הזאת איננה מאפשרת סרסור הרשות השלטונית או העסקתו באופן כלתי סביר מבלי שניתנת תמורה כספית על כך. בין שני הקצוות הללו ננסה להסוות את הדרך שלנו.

לא הייתי רוצה שהנוסח יגרע מהמצב הקיים. אני מתכוון בעיקר לאותן זכויות, זכאיות או נהלים שמחילא או שכבר מפורסמים או שמעריך 6 מסיל את חובת פרסומן. אני מציע, שהנוסח יהיה כזה, שאיננו מחייב גביית אגרה.

כל מה שכרוך בפעילות מסחרית רגילה, זה יכול להיות משלוח, זה יכול להיות צילום, שכפול, כל צד הפקתי לא יפול על הרשות אלא יפול על מי שמבקש את המידע.

רשויות מקומיות ותאגידיים לא יעבירו את דמי האגרה, בנקודה זאת לציפי גלים, הממונה על הכנסות המדינה מותר לחזור עם ערעור בנושא התאגידיים.

פסורים, פטור אחד, סעיף 6, סיימנו. פטור שני, הייתי רוצה שזה יהיה אדם לגבי המידע אודות עצמו.

גלי מונין:

יהושע שופמן בעצמו נתן דוגמה, שאם אדם איבד את כל הדוחות שלו לחס הכנסה כשבע השנים האחרונות, זה מידע קיים. עכשיו צריך לחפש אותו. אני מציעה לאכוף את הבעיה מצד שני ולכתוב, שלא תגבה אגרה שמונעת את הזכות הזו. מעבר לזה, אם הולכים לקריטריון של עלות, זה לא יעלה כסף ולכן לא יגבו עבור השירות.

היור דוד צוקר

הייתי רוצה לפטור אדם מלקבל מידע אודות עצמו. אני מבין שלעיתים זה עלול להגיע למצב שבו הוא משתמש בזכות הזו מעבר למה שאותו היינו רוצים ומתכוונים.

יהושע שופמן

מה שיצא הוא מצב אבסורד. אם המידע ממוחשב, יש חוק אחר שמאפשר לגבות את האגרה, ואם המידע נמצא כתיקים ואז צריך ללכת ולאחר, אני חושב שצריך לגבות את האגרה.

יהודה לנדא

לסעיף ג', השתמשנו בביטוי בשל היקפו או מורכבתו של המידע. גם כאן להשתמש בו בהיקפו ומורכבתו.

היור דוד צוקר

מידע אודות עצמו. אלא אם ההיקף והמורכבות מחייבים המלת אגרה.

נלי מתין

יש לי חשש גדול שעל כל בקשה יהיו לנו ויכוחים דיוניים. הרי אם זה לא עולה כסף, לא גובים אגרה.

היור דוד צוקר

לכו אני לא חושש מזה. בכל זאת, אנחנו נלך בנתיב הזה. כלומר, מידע אודות עצמו יהיה פטור למעט אם זה כרוך בהיקף ובמורכבות של המידע. חוק קיים, דין קיים. לא משתנה. יש כאן סעיף של שמירת דינים.

נקודה שלא נעסוק בה היא שאלת גובה האגרה. גובה האגרה יובא לוועדת החוקה חוק ומשפט. אני לא נכנס לשאלת הזיקה בין העלות לבין גובה האגרה, ממילא זה מובא לוועדת החוקה חוק ומשפט על פי הצעת החוק. ועדת החוקה חוק ומשפט תוכל להדרש לזה, אנחנו עושים זאת כמעשה שגרה לרשויות מקומיות.

שרון הברמן

אני מבקשת לחוקק את הרישא מסעיף ד'.

יהושע שופמן

אנחנו מדברים לא רק על החסירה אלא גם על המועדים למתן תשובה על הבקשה. לכו, אנחנו רוצים לתפור זאת לפי הצרכים ואני לא מציע לקבוע קטגוריה. כמובן הגיוני שלא יצלמו עבור אדם את החומר.

שרון הברמן

אני חושבת שהוא צריך להיות קבוע בחוק.

יהושע שופמן

הוא יהיה קבוע בחוק כמו בגובה האגרות. נשאר זאת לתקנות.

היור דוד צוקר

אתם תהיו שותפים לדברים שנוגעים לכם.

אנחנו חחרים לסעיף 9(ב)(3).

ישי יודקביץ:

בסעיף 13 נעשה שינוי בעקבות בקשה של משרד ראש הממשלה. אני רוצה לחזור לסעיף 13(א)(5). סעיף 13(א)(5) קובע יחידות במשרד ראש הממשלה ובמשרד הביטחון שעיקר פעילותן ביטחון המדינה... ובאישור הוועדה המשותפת. הוספנו את הנוסח הזה לגבי כל יחידות במשרד ראש הממשלה שאינן יחידות סמך. אבל מדוע נגרע מקומן של יחידות הסמך? יחידות הסמך מאוד מוגדרות. בניסוח קודם היה יחידות סמך של משרד ראש הממשלה ומשרד הביטחון. אנחנו מבקשים שזאת תהיה פסקה נפרדת ויחידות של משרד ראש הממשלה ומשרד הביטחון שעיקר פעילותן ביטחון. יחידות. זאת אומרת. אגפים במשרד הן יהיו באישור הוועדה.

יהושע שופמן:

לפי הדברים שלך אני מבין שבנוסח הקודם זה היה אוטומטי. בלי הוועדה המשותפת. כאשר הגענו לחלק הזה בוועדה. יושב ראש הוועדה ביקש שזה יהיה באישור הוועדה.

ישי יודקביץ:

למה חשוב שיחידות סמך יהיו באישור הוועדה? יחידות סמך זה דבר מאוד ספציפי ומוגדר. יחידות פותחות פתח לאגפים ומחלקות במשרד הביטחון ובמשרד ראש הממשלה שהן אינן יחידות סמך וכאן חשוב שיהיה הפיקוח הפרלמנטרי שלא יהיה מדרון חלק ושלא נשתולל.

היור דוד צוקר:

זה לא עקרוני, האישור הפרלמנטרי יחול על כולן. גם על יחידות וגם על יחידות סמך. אי אפשר למנוע זאת.

יהושע שופמן:

יש לאשר את סעיף משרד הביטחון שהצבא ביקש לגבי התחולה. 3 שנים לצבא.

היור דוד צוקר:

סיכמנו זאת כבר מחמ. לא רציתי לפתוח דיון בענין. נתנו לכס מגבלת זמן של 3 שנים. אני מניח שיהיו עוד כאלה שיינצלו זאת. אני מתחייב לומר זאת גם במליאה וגם במליאת הוועדה. אני אתן זאת כדוגמה טובה שיש רצון למימוש. המימוש לוקח זמן ואני ממליץ לאשר לצה"ל את הענין.

ישי יודקביץ:

לגבי יחידת הביטחון המונחות על ידי הממונה על הביטחון במערכת הביטחון.

היור דוד צוקר:

מי מנחה את היחידות המונחות?

ישי יודקביץ:

כרגע היחידות המונחות על ידי הממונה על הביטחון הוצאו מתחולתו של החוק לפי סעיף 13. יש לנו בעיה עם חברה ממשלתית. אם שר הביטחון ושר המשפטים יסיכמו, אנחנו לא רוצים להגיע למצב שאחר-כך נצטרך לתקן את החוק עתידית ולהוסיף את הפסקה. אם אפשר לפתור את הבעיה עכשיו.

יהושע שופמן:

יש לזה פתרון שעליו דיברתי אתמול עם היתעץ המשפטי למערכת הביטחון ואני מציע שזה מה שנסכם כאן. הוועדה כבר אישרה שלגבי חברות ממשלתיות תהיה הוראה מפורשת שהקביעה יכולה להיות לגבי כל הפעילות או חלק מהפעילות. וכן, אם בעתיד יחליטו שר המשפטים, שר הביטחון ושר האוצר באישור הוועדה המשותפת להוסיף חברה ממשלתית שעוסקת בעניני ביטחון המדינה, אפשר לגרוע את יחידת הביטחון המונחת על ידי הממונה על הביטחון.

היורד דוד צוקר

תודה. זה מיישב את חילוקי הדעות. זה לא פותר אותם. אבל נוצרה פרוצדורה עתידית שיש לפתור.

איילת רזן

יש לי הערה לגבי סעיף 16. המידע שמתבקש מהמשרד לאיכות הסביבה כיום. אנחנו מוסרים זאת ללא אגרות, ללא בקשה לתשלום. אני לא יודעת אם הנוסח של סעיף 16 מאפשר גביית אגרות לפי סוגי מידע.

יהושע שופמן

קביעת אגרה תעשה תוך התחשבות בסוגים השונים של המידע ושל הפונים לקבלת המידע.

היורד דוד צוקר

אני רוצה להזכיר את הפרוצדורה לגבי הפסקה הבעיתית האחרונה שנותרה לנו. הסיפור מסובך, אני לא רוצה לחזור שוב על הדברים, כי יש כאן מערך איזונים מאד עדין. אני לא רוצה לחזור שנית לדיון עצמו. למעט שאלה אחת שנותרה. ביקשתי מצוות שינסה להגיע להסכמה ואמרתי בסיום הדיון, מה שהצוות הזה יביא בהסכמה, יכנס כלשונו ללא דיון לסעיף 9(ב)(3). זה מה שיעשה. מיד נשמע מהיושע שופמן את הנוסח המוסכם.

נותרה סוגיה אחת שאיננה מוסכמת. רק עליה נקיים דיון קצר ואנחנו מכריעים בה.

יהושע שופמן

קיימנו דיון ארוך עם התאחדות התעשיינים, המשרד לאיכות הסביבה ועמותת אדם טבע ודין, ובסוף הישיבה אמרתי שהגענו כמעט להסכמה. ניסינו להגדיר הגדרה מדויקת כמה שניתן כדי שלא להשאיר מקום לספקות. איחדנו את שני סעיפי המשנה כדי לא ליצור הבחנות מפתיעות וויכוחים, והגנה על מידע עסקי באה לידי ביטוי ברישא. מידע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי, או שהוא בעל ערך כלכלי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, וכן מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם שגיליו עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי. זה בעצם מה שהופיע בהצעה המחשלתית. החרג לגבי מידע סביבתי בא לידי ביטוי בשתי פסקאות. פסקה זו לא תחול על מידע שהוא אחד מאלה.

- (א) מידע על חומרים שנפלסו, שנשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה.
- (ב) תוצאות של מדידות רעש, ריח וקרינה, שלא ברשות היחיד.

היורד דוד צוקר

עד כאן מוסכם על כל הגורמים שהיו שותפים לצוות. אין דיון על מה שהוקרא עד כאן.

בועז אורן

יש חלוקת סמכויות ברורה בין המשרד לאיכות הסביבה לבין הוועדה לאגרגיה אסומית. לא התייעצו איתנו, אנחנו רואים זאת בפעם הראשונה.

היורד דוד צוקר

ענין בזה. ואם אתה חולק ניתן לך את הזכות להניב.

יהושע שופמן

החריג הזה הוא חריג רק לרישא, הוא איננו חריג לסעיף 13.

יהושע נאמן:

הבענו את דעתנו לגבי הנושאים האלה בחזכיר מפורס שהעברנו למשנה ליועץ המשפטי, ב-2 בדצמבר ואני לא רוצה לחזור על הדברים. יחד עם זאת, אני רוצה להציג בפניך את הקושי הקיים במסגרת הפעילות שלנו מול רשות כמו רשות ניירות ערך. למשל, בתקנות הדיווח מיידיות, כשחברה היא חברה ציבורית שהנפיקה את המניות לציבור, חלות עליה חובות דיווח ומתן מידע הן באופן שוטף והן באופן תקופתי. מלבד זה, חלות עליה חובות של מתן מידע שהוא עדיין לא בבחינת דיווח. למשל, בתקנות הדיווח של הדוחות המידיים התקופתיים יש סעיפים שאומרים, שתאגיד חייב למסור מידע לרשות אבל זה עדיין לא דיווח. כאשר זה מידע זה עדיין לא הופך למידע לנחלת הכלל, רק אם ראתה הרשות, שהמידע הזה חשוב למשקיע והוא צריך לדעת זאת בקשר להחלטה לגבי פעילותו העסקית בנייר הערך, יישום החברה המדווחת, רק אז רשות ניירות ערך אומרת, אנחנו רוצים שהמידע הזה יהפוך לנחלת הכלל ולכן מבקשת לתת דוח מיידית, והמשמעות של הענין, שאנחנו מעבירים דוח משולש לבורסה, לרשות ניירות ערך ולרשם החברות, לכן, כאשר אנחנו מדברים על מידע, הסעיף מדבר בעצם רק על מצב שהוא סוד. אני לא יודע מה הגדרה של סוד בהקשר הזה.

היור דוד צוקר:

יש הגדרה בחוק ניירות ערך.

יהושע נאמן:

לגבי הנושא של מידע שנמסר לרשות ניירות הייתי מציע, שהעברת המידע תחול באופן פחיסטיבי, על כל דבר שהופך לנחלת הכלל מכוח חוק ניירות ערך. כאשר המידע הזה עדיין לא נחלת הכלל, הוא צריך להכנס למסגרת של סעיף 9(ב)(3). זאת עמדתנו.

היור דוד צוקר:

אתה אומר, שהענין עלה מסעם נציגכם יותר מפעם אחת. כפי שאמרת, הסיעונים והעמדות נשמעו. ובעיקר נשמעה ומכרה העובדה, שבחוק ניירות ערך יש הגנה למה שאתה מבקש. החוק הזה איננו בא לשנות דין קיים. צריך לזכור, אני חוזר ואומר, החוק לא בא לשנות דין קיים. איננו חוזרים לשאלה הזאת, היא נדונה מספר פעמים, חוק ניירות ערך שריר ועיים והוא אינו משתנה כתוצאה מחוק חופש המידע. עד כאן הנוסח שמר שופמן הביא בשם הצוות, מוסכם על הכל, עכשיו אני מבקש לדון בשאלה שאיננה מוסכמת.

יהושע שופמן:

השאלה שלא סוכמה היא שאלת מידע על חומרים מסוכנים שבתוך המפעל. הועלתה טענה שחומרים מסוכנים גם ברשות היחיד וגם בתוך המפעל, יוצרים סכנה לסביבה. לכן, יש לחייב גילוי מידע. מצד שני, נציג התאחדות התעשייתיים אמר, שזה לב ליבו של האסון המסחרי בתהליכי יצור. ההצעה שעלתה בדיון על מנת לפסור את המחלוקת היתה, שעד שהחוק יכנס לתוקפו, מכיוון שמדובר בנושא נקודתי שעוסק בחומרים מסוכנים, שלא להתייחס ספציפית לנושא חומרים מסוכנים בחוק זה אלא במידה שהמשרד לאיכות הסביבה סבור שיש מידע מסויים על חומרים מסוכנים שאפשר להגדיר אותו בין בחוק ובין בתקנות על פי הסמכה בחוק. אז ניתן ליזום תיקון מפורש, ספציפי, נקודתי לחוק חומרים מסוכנים.

היור דוד צוקר:

מי יזום?

יהושע שופמן:

המשרד לאיכות הסביבה.

היור דוד צוקר:

ההצעה הזאת מקובלת על עמותת אדם טבע ודין ועל התאחדות התעשייתיים?

יהושע שופמן

על התאחדות התעשיינים - כן. על עמדתת אדם טבע ודין - לא.

אריה נייגר

יהושע שופמן יודע שהלכנו לקראת אנשי איכות הסביבה. הנושא של חומרים מסוכנים הוא הנושא הכי מפוקח שיש בתחום איכות הסביבה. זאת אומרת. במסגרת התקנות. ברישיון עסק צריך לתת תיק מפעל, פירוס מלא של כל תהליכי הייצור. במסגרת בקשה להיתר רעלים. אתה צריך לתת רשימה של כל מה שיש. אנחנו מעבירים זאת לרשויות המקומיות. למשרד לאיכות הסביבה. לאיגודי ערים. נותנים זאת לגורמים רבים. כאשר חלק גדול מהמידע נאסף על ידי מפקח חומרים מסוכנים כמפעל. האינטרס הציבורי נשמר ממילא על ידי רשויות המדינה.

שנית. החומרים המסוכנים הם לא הריס של חומרי נפץ שמופצצים. כדי לעשות דבק פשוט. צריך 62 כימיקלים שכולם ברשימה של חומרים מסוכנים. בענין הזה אנחנו לא חוששים מגופים ציבוריים ומאדם טבע ודין. אני מסכים עם יהושע שופמן. שהמידע על הסכנה הוא לא סוד מסחרי. האינטרס הציבורי נשמר גם בלי פומביות.

איילת רחן

אין ספק שבנושא של חומרים מסוכנים. יצטרך להיעשות איזון. המענה היחידה שלנו שהחוק הזה. על ידי מתן אפשרות להתקנות תקנות מכוח חוק זה, כאן המקום לעשות איזון. כלומר. בחוק הזה ולא בחוק חומרים מסוכנים. יש הסטוריה מאוד עצובה לרצון שלנו להגדיר בחוקים. איזה איזון יעשה. זה התחיל עוד בהצעת חוק פרסית של חבר הכנסת בני שמקין בתביעות אזרחיות. סיכונים סביבתיים. שם רצינו להכניס סעיף שיגדיר בדיוק. איך מוסרים את המידע שיש לנו על צד שלישי. בין היתר בדבר סיכונים. שם נאמר. זה לא המקום. המקום הוא בחוק חופש המידע. מה שאנחנו מציעים. שיהיה סעיף נוסף: בדבר סיכונים. שאת האיזון יעשה בתקנות. סיכונים אחרים שלא מופיעים בסעיפים א' ו-ב'. א' ו-ב' מסדירים את המצב הקיים היום. יש להכניס סעיף ג'. שיש סיכונים. שאנחנו מודים ומתוודים שצריך לעשות תיקון דק מאוד. אין לנו שום רצון למסור מידע רגיש. מסחרי. שכיך דמה.

הירר דוד צוקר

אומד אריה נייגר. שהאינטרס הציבורי נשמר באופן קפדני על ידי המשרד לאיכות הסביבה המשרד לאיכות הסביבה מקבל כל מה שהוא רוצה על מנת לבדוק אם יש סכנה. סיבת הסכנה ומהותה של הסכנה. מה צריך עוד בנוסף לזה? לא הפומביות חשובה להם. האינטרס הציבורי נשמר בדרך אחרת.

איילת רחן

זאת הסיבה שאנו מוענים. שכל איזון צריך להיעשות במסגרת החוק הזה. יש המון מידע שיש ברשות. שלא יחסר.

היורר דוד צוקר

מכוח איזה חוק אתם מכצעים את הבדיקות בחיפה?

איילת רחן

בחיפה יש רישיון עסק או צו אישי.

היורר דוד צוקר

למה שלא תתקינו זאת בחקיקה ההיא? למה בחוק הזה?

איילת רחן

כנלל שהנושא הוא. מה ניתן למסור לציבור. אי אפשר לומר. אם הרשות מפקחת. אין צורך בחוק הזה. אנחנו אומרים. שיש צורך להסדיר בחוק הזה מה יחסר הלאה.

בנימין אלון:

השנה התקבל חוק, שעבר דרך ועדת הפנים ואיכות הסביבה, אשר בעצם איחד 5 חוקים, בריאות העם, חומרים מסוכנים ועוד כמה. יש שם סנקציות רציניות גם למפעלים, גם לאנשים פרטים, אשר מצדיק את מה שאמרה קודמתי. הסענה הזאת יכולה להיות מענה שרירותית לגבי כל משרד. כשאני שומר על האינטרס הציבורי, צריך לסמוך עלי. דווקא בנושא של איכות הסביבה, יש רמת מודעות ציבורית גבוהה וטוב שיט. אני בפירוש חושב שאף אחד לא צריך לדעת את 62 היסודות הכימיים שאתם בוראים דרכם עולחם חדשים. אבל לקבוע סטנדרטים של סיכונים שיט לכם ולפרסם אותם.

ענת שקולניקוב:

לא הייתי שותפה בצוות הזה, מה שסוכס מקובל עליי. אני גם חושבת שצריך להופיע סעיף נוסף, סעיף ג': סיכונים סביבתיים, בריאותיים או בטיחותיים לציבור. לא יעלה על הדעת שמישהו ימסור מידע על סיכונים בריאותיים לציבור, אבל מישהו יאמר, זה פוגע באינטרס הכלכלי שלי פגיעה ממשית. אם מדובר על סיכון בריאותי או סיכון בטיחותי לציבור, ודאי שצריך למסור את האינפורמציה הזאת ולכן אני חושבת שצריך להופיע סעיף ג': סיכונים סביבתיים בריאותיים או בטיחותיים לציבור.

נתן סמוך:

אם מדובר על סיכונים בריאותיים, דווקא נסכים שזה ייכלל. אבל, הפסקה המיידית, פסקה זו לא תחול על מידע וכו', צריך להיות כלול בה גם תנאי עמידות, שהוא קצת חסר. אני מקבל את הסענה, שיכול מאוד להיות, טעם העובדה שקיים סיכון, יכול להיות שאין צורך למנוע את המסירה לציבור. מה שכן, המידע יכול להגיע גם לרובדים מאוד פרטניים. הפסקה האחרונה מיידית לחלוטין ומוציאה את המידע וצריך להכניס את הנושא עמידות.

היורד דוד צוקר:

יש כאן הסכמה, שיט נסיבות שצריך לכלול אותן בחקיקה. השאלה, מכוח איזה חוק זה יהיה. האם זה יהיה כאן או על פי ההצעה שהצעת בהתחלה בחוק חומרים מסוכנים?

יהושע שופמן:

כמו שהסברתי בישיבה הקודמת, ברגע שקובעים חריג לחריג, יש פה את סעיף 3 רישא. הוא חריג, והסיפא הוא החריג לחריג. ברגע שמכריעים מהחריג, בעצם אין עוד שיקול דעת. מידע שנכנס בגדר אותו חריג בסיפא, חייבים למסור ואין איזונים. מידע שהוא ברשות הרבים, מידע שנפרד לסביבה, אין איזונים. על זה היתה הסכמה. מהו סוג המידע. ברגע שאנחנו מדברים באופן כללי על מידע, על סיכונים, אנחנו לא יודעים מה רמת הפירוש. המידע בדבר סיכונים הוא מידע על כל הכרוך ביצירת הסיכון. במשרד הבריאות למדנו להבדיל, שיט מידע המגיע בתהליך של רישוי תרופות. הוא מידע רגיש מאוד מבחינת סודיות, או שהרשות נותנת את האישור או שלא נותנת את האישור. אבל אם מישהו מגיש בקשה לרישום תרופה והרשות מסרבת לתת את האישור לתרופה, אז המידע הזה הוא סוג עסקי.

היורד דוד צוקר:

ניסוח של סעיף ג' יחייב את פרסום העניין

יהושע שופמן:

הבעיה שאנחנו מדברים על חריג רחב. המבנה של החוק אומר, שיט מידע שהוא מידע סודי של צד שלישי. יש כאלה שאומרים, הרשות הציבורית לא צריכה להיות זו שמאזנת. אמרנו, בהרבה מקרים היא כן צריכה להיות המאזנת. אילו הייתי בטוח שאפשר בתקנות להגדיר במדויק, הרכה יותר קל להכניס את הסעיף המסמך. אני חושש מסעיף מסמך, שאני לא בטוח שנדע למלא את התוכן.

בנימין אלון

מצד שני, אתה עושה כאן איזה שהיא סנקציה שמחייבת את הרשויות לקבוע איזה שהם מסנדרטים שלא יחייבו אותם לחשוף את הסוד המסחרי. כלומר, אני מכריח אותם לתת לי תשובה לבעיה מבלי לחשוף את הסוד המסחרי.

יהושע שופמן

בלי לחשוף את הסוד המסחרי - אין לי בעיה. בסעיף 11 אמרנו, גם אם יש עילת חיסיון לפי סעיף 9, כל המידע שניתן לתת בלי לחשוף את הסוד, חייבים לתת, גם אם מדובר במחיקות.

אריה נייגר

אם אמות המידה היו נקבעות במסגרת פ(א) ששם יש איסור, פה להיפך, יש רשות שחורג מן האיסור.

איילת רחן

אחד הדברים שאנחנו מעונינים בו ולדעתי גם התאחדות התעשיינים צריכה להיות מעונינת בזה, לא להתווכח בכל פעם, החשיבות שבתקנות, שאם ניתן ואנחנו מאמינים שניתן, להוסיף סעיף בדבר סיכונים לסביבה, סיכונים שטרם נפלמו, כפי שייקבע בתקנות. אנחנו לא דורשים שהשר לאיכות הסביבה יקבע את התקנות. אנחנו מסכימים עם התאחדות התעשיינים, שאולי יש צורך באיזון. הוספנו סעיף, תמנע הרשות הציבורית מלמסור מידע כאמור בפסקה של סיכונים סביבתיים, עם ששוכנע כי זכות הציבור לקבלת המידע אינה גוברת על זכות הפרט לחיסיון המידע, זאת אומרת, הכנסנו סעיף איזון פנימי שלנו.

יהושע שופמן

בהסכמת השר לאיכות הסביבה ושר התמים, לא נצא מזה, שנדע מה אנחנו רוצים לעשות, אפשר לעשות זאת.

איילת רחן

למה לא נצא מזה? אם יש סעיף שאומר, ששלושת הגופים יכריעו איזה סוג מידע כדבר סיכונים ימסר ואיזה לא ימסר, למה זה לא המקום הנכון? מה שזה יעשה, זה יכריח את שלושת הגופים לצאת עם רשימה ברורה, מה ימסר ומה לא ימסר.

יהושע שופמן

ברגע שיהיו תקנות, לא תהיה בעיה לקבוע סעיף שמסמך.

היור דוד צוקר

מכוח מה יהיו תקנות לגבי חומרים שטרם נפלסו? אין כאן סעיף שמסמך.

יהושע שופמן

יש תיקון בדרך.

ענת שקולניקוב

מדובר לא רק על סוד מסחרי אלא גם על אינטרס כלכלי. נניח שנמסר מידע ממפעלים למשרד התעשייה והמסחר על מפעלים שיש בהם סיכונים בסיחותיים. מידע על סיכונים בריאותיים מסוימים - - -

היור דוד צוקר

אתה קובע ב-ג': סיכונים אחרים, שאין כגילויים כדי לפגוע בסוד מסחרי.

יהושע טופמן:

אם אין בגילויים כדי לפגוע. אין בעיה. כיוון שאנחנו מדברים על חריג שמונע איזונים, אני חושש מאוד להוסיף לזה כשזה לא קונקרטי, כי אין פה שיקול דעת, אין פה איזון. בכיוון הפוך יש איזון כפול.

יהודה לנדא:

יש לי דוגמאות מנקודת כריאות העם. יש סמכות לרשות להתערב בדברים שמסכנים את כריאות הציבור, מה שקורה, כחוק הזה אנחנו מתעלמים, האם העובדה למרות שזה נמצא ברשות הפרט ועדיין מסכנת את הציבור, האם הם יכולים למסור את המידע. זה נמצא ברשות היחיד ומסכן את הציבור.

יהושע טופמן:

יש שיקול דעת ובקרה של בית משפט על שיקול הדעת. יש גם לרשות שיקול דעת.

בנימין אלון:

סעיף 1 שציננת קודם, נותן יותר מדי לרשות להחליט, שהיא לא יכולה לחשוף בלי לסכן את סעיף 9. כלומר, אני יותר מדי סומך על השרירותיות שיכולה להיות.

יהושע טופמן:

הרשות חייבת להראות עילה לפי סעיף 9. אם היא לא עושה זאת, יש על זה בקרה כמו בכל מקרה שרשות פועלת שלא כדין. על כל נושא המזהמים החלטנו במישרין.

היור דוד צוקר:

מדובר על מזהם שנדיין לא נפלם. הוא מוחזק בתוך המחסן.

יהודה לנדא:

אני רוצה שהרשות תפרסם זאת. אם יש בו כדי להוות סכנה לציבור, היא צריכה לפרסם זאת. אני לא רוצה שהיא תהיה רשאית, אני רוצה שהיא תפרסם.

היור דוד צוקר:

אם היא תפרסם את קיומה של הסכנה?

לירון ליבמן:

הפגיעה בערך הכלכלי כפי שאני רואה כאן, שהמידע הוא בעל ערך כלכלי, לא שגילוי יפגע כלכלית.

איילת רחן:

זה לא מה שכתוב. מה שכתוב: שגילוי עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי, כלכלי. לא במידע. זה כל כך רחב ואולי בצדק.

לירון ליבמן:

אבל עדיין המידע צריך להיות בעל ערך כלכלי. אם הוא לא בעל ערך כלכלי, הוא לא נכנס לכאן.

שרון הכרמל:

הכל במסגרת סעיף 9(ב) שהוא בשיקול דעת.

איילת רחן

אנחנו חושבים. שחשוב שייקבע איזה סוגי מידע ימסר

היר"ר דוד צוקר

מאחר וכל סעיף 9(ב) נמצא בשיקול דעת, הוא בשיקול דעת בסופו של דבר של בית משפט. זה לא אומר, שכל מה שיש במפעל והוא סכנה מהרדה לשלום הציבור, ישאר כמוס דבר הסכנה לא נודע יש שיקול דעת כן לפרסם את הענין. המצב לא כל כך נורא.

איילת רחן

זה לא נורא, אבל זו חקיקה בנציית שלכל אורך הדרך דיברנו, שאנחנו מעדיפים שהמתקוק יקבע את אמות המידה. הצענו, שיהיה איזון, שייקבעו אמות מידה.

יהודה לנדא

בפקודת כריאות העם יש אפשרות לפסול למשל מי שתיה בסעיף 152: "מצאה רשות הבריאות כי מי שתיה אינם תואמים, רשאית לפסול אותם." אם אתה לא מסיל עליה חובה שלא בשיקול דעת לפרסם את העובדה הזו. החוק הזה יוצא חסר.

היר"ר דוד צוקר

אני מזכין שייפרסמו רק את דבר הסכנה. זה המוצא היחיד שאני רואה.

הסיכום שאני מציע, אנחנו משאירים זאת בשיקול דעת של בית משפט. אם אתם רוצים בנקודה זו, יהיה כירור במליאה. זה המוצא היחיד, אנחנו כל הזמן חתרים על הדברים.

איילת רחן

מדוע לא נאמר, שכתקנות יקבעו אמות מידה לשיקול דעתו שהתקנות יקבעו אח שיקול הדעת מתי למסור ומתי לא למסור.

היר"ר דוד צוקר

אתם יכולים להביא זאת, תציעו זאת לשר המשפטים.

האם יש הערות נוספות?

רון דול

לגבי סעיף 9, הצעה לתוספת, יש כאן חוסר מבחינת האם למקד זאת לדיונים או משא ומתן שמנהלת רשות ציבורית מול צעד שלישי, החוסר הוא, שזה לא דיונים פנימיים כי זה כבר יצא החוצה, חשבתי על הסכמי עבודה, ויהושע הוסיף בצדק, שגם משא ומתן בתחום המדיני או משא ומתן אחר לא צריך להפוך לנחלת הכלל תוך כדי ניהול המשא ומתן. אני מציע ניסוח, שהסייג שייאמר, מידע בדבר דיונים הקשורים לניהול משא ומתן.

יהושע שופמן

העקרון מוסכם, תוך כדי משא ומתן לא מפרסמים פרטוקולים. רון דול צדק במידה מסויימת, שהסעיפים האחרים הם לא חד משמעיים, נדמה לי, שהשכל הישר אומר, שאם לא היינו כותבים זאת, אנחנו מדברים על מידע שעלול לשבש תפקוד תקין, אין לי התנגדות אם זה מקובל על הפורום.

היר"ר דוד צוקר

איזה משא ומתן? כל משא ומתן? אם יש משא ומתן על רכישת ענין שהוא פרובלמטי מאד מבחינה סביבתית, רון דול בא מתחום יחסי עבודה זה מה שמעסיק אותו. הסייג הזה מקובל ואני לא רוצה, כל משא ומתן, אני לא רוצה להרחיב זאת.

רון דול

גם בתחום המדיני. הייתי רוצה שכל הדיונים שמתנהלים ---

הירד דוד צוקר

לא, לכן אני לא יודע אם צריך להכניס זאת. איך נגדיר, רק משא ומתן בעניני איגוד מקצועי?

לירון ליכמן

אם זה בתוך הרשות, זה לא פתוח לאדם מבחוץ, ואם זה לא בתוך הרשות, זה פתוח.

רון דול

אם זה היה בתוך הרשות, לא הייתה בעיה. אבל היות ואתה מנהל משא ומתן מצד שלישי ---

הירד דוד צוקר

אם צד שלישי יוציא את נוסח הפרוטוקול הוא עבר עבירה?

לירון ליכמן

זה ניתן להסדרה כמסגרת פגיעה או שיבוש פעילותה התקינה של הרשות. בהגדרת משא ומתן, זה ענין מסוכן ועדיף לא לקבוע קביעה שאולי תוציא מכלל ההגנות וברים שכן צריכים להיות ולהיפך.

הירד דוד צוקר

אני מכין את החשט, אבל אנחנו מדברים על משא ומתן אחר, יש כאן צד חיצוני שלישי, מה אנחנו עושים איתו?

לירון ליכמן

זה נכנס לשיבוש פעולתה של הרשות.

הירד דוד צוקר

אנחנו נוותר על זה.

רון דול

אני מקבל את הדיעה שזה יפגע בתחומים אחרים לכן אני מכין את ההיגיון בסייג כללי.

הירד דוד צוקר

זה יפגע באינטרס של חקיקת החוק, אם מזגדר רק המשא ומתן המקצועי, הקואליציה לא תרצה לתמוך בזה כי זה אומר, שכל הדברים האחרים הם בסטטוס שונה לגמרי.

יהושע שופמן

אם נכתוב, משא ומתן לקראת הסכמי שכר, כאילו שאנחנו אומרים שכל שעה יש משאים ומתנים, ואם נכתוב משא ומתן, זה נשמע רחב מדי.

רון דול

מידע בדבר דיונים הקשורים לניהול משא ומתן.

היור דוד צוקר

ומה עם כל שאר הדיונים שלא קשורים לחשא ומתני? אני לא יכול. אני רואה שזה יפגע בתחומים אחרים ואני לא רוצה. זה יפגע בכל שאר החשאים ומתנים. אני לא רוצה להוציא אותם. אני לא מקבל את הבקשה.

איילת רחן

אני מבקשת להסכים להצעה של יהושע שופמן. שאם עד לחקיקת החוק נחזיר משהו מוסדר -

היור דוד צוקר

בקשתי מהצוות מהפעם הקודמת תקפה. כלומר, אם יהיה משהו מוסכם על כל השותפים. זה יכנס כלשונו.

סיימנו את עבודת ועדת המשנה. את דברי התודה הפרטיים והקולקטיביים אני אומד במליאת הוועדה. שם זה הפורום הראוי. אנחנו נפרדים. ישבנו 11 פעמים ואני מקווה מאוד שעשינו משהו. שגם אם הוא נאלץ לקבל פעמים רבות אילוצים ממשלתיים, שלמוניים שאני שלם איתם. שנדיין אנחנו עושים משהו חדש. בעל משמעות לחיים הציבוריים בישראל. נפגש פעם נוספת בפורום אחר. וראו זאת כתודה אישית שלי לכולכם. תודה רבה. אני מודה לכולם. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:50.